

EUROOPAN KESKUSPANKKI

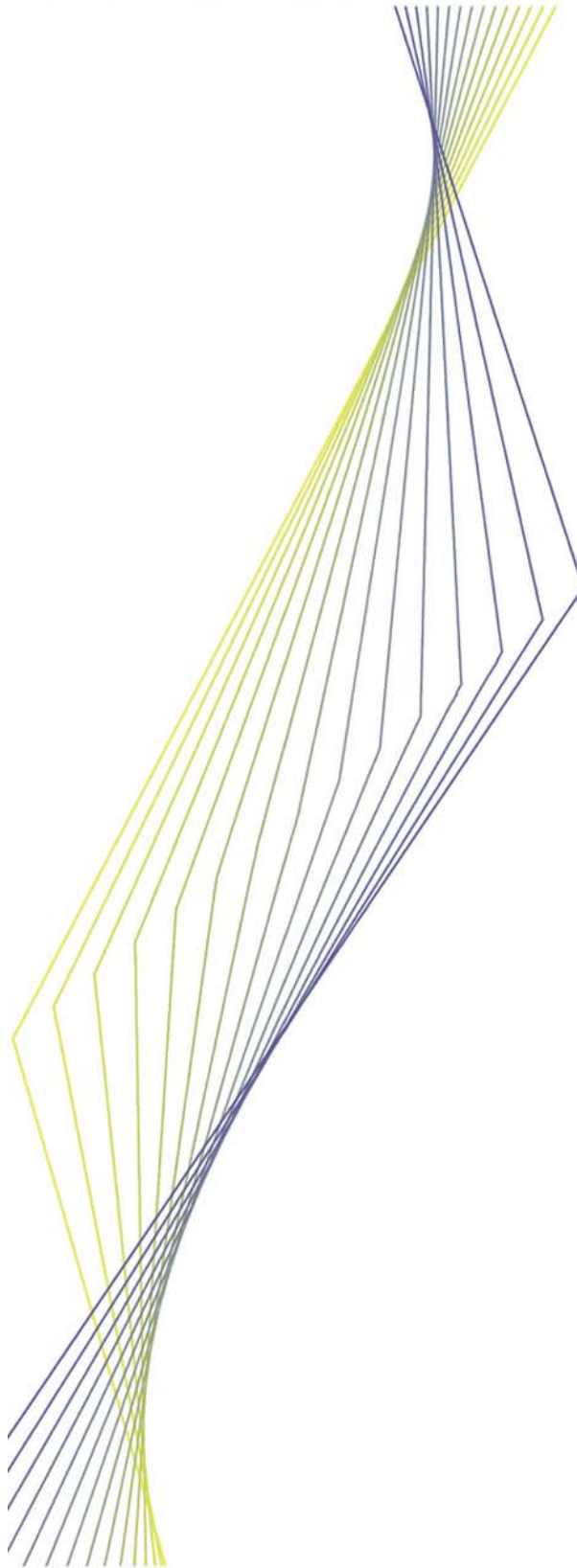
ECB EZB EKT BCE EKP

KUUKAUSIKATSAUS

Joulukuu 2003

EUROOPAN KESKUSPANKKI

KUUKAUSIKATSAUS

Joulukuu 2003

© Euroopan keskuspankki, 2003

Käyntiosoite	Kaiserstrasse 29 D-60311 Frankfurt am Main Germany
Postiosoite	Postfach 16 03 19 D-60066 Frankfurt am Main Germany
Puhelinnumero	+49 69 1344 0
Internet	http://www.ecb.int
Faksi	+49 69 1344 6000
Teleksi	411 144 ecb d

Kuukausikatsauksen laatimisesta vastaa EKP:n johtokunta. Pääkirjoitusta ja osaa "Euroalueen talousnäkymiä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot" lukuun ottamatta Kuukausikatsaus on käännetty Suomen Pankissa, joka myös huolehtii katsauksen julkaisemisesta.

Suomenkielisen Kuukausikatsauksen voi tilata osoitteesta Suomen Pankki, osoiterekisteri, PL 160, 00101 HELSINKI; puh. (09) 1831, faksi (09) 174 872; sähköposti: publications@bof.fi. Englanninkielisen Kuukausikatsauksen tilaukset tulee lähettää EKP:hen.

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

Tämän numeron tilastot perustuvat 3.12.2003 käytettävissä olleisiin tietoihin.

ISSN 1561-0322 (painettu julkaisu)

ISSN 1725-3020 (verkkajulkaisu)

Sisällys

Pääkirjoitus	5
Euroalueen talouskehitys	7
Rahatalous ja rahoitusmarkkinat	7
Hintakehitys	33
Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat	39
Julkinen talous	48
Euroalueen talousnäkyviä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot	54
Globaali makrotaloudellinen ympäristö, valuuttakurssit ja maksutase	59
Kehikot:	
1 Fuusioiden ja yrityskauppojen rahoituksen viimeaikainen kehitys	15
2 EKP:n uudet rahalaitosten korkotilastot	21
3 Rahapoliittiset operaatiot ja likviditeettitilanne 23.11.2003 päättäneenä pitoajanjaksona	24
4 Indeksisidonnaisten joukkolainojen markkinoiden viimeaikainen kehitys euroalueella	28
5 Asuntojen hintojen kehitys euroalueella	37
6 Mistä johtuvat BKT:n kasvun ja bruttoarvonlisäyksen kasvun väliset erot?	40
7 Uudet tilaukset euroalueen tehdasteollisuudessa	43
8 EKP:n neuvoston lausunto Ecofin-neuvoston päätelmistä, jotka koskevat liiallisten alijäämien korjaamista Ranskassa ja Saksassa	53
9 Vertailua kesäkuun 2003 arvioon	57
10 Muiden laitosten ennusteet	58
11 Japanin ulkopuolisen Aasian merkitys maailmantalouden kannalta	64
Euroalueen tilastot	1*
Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet	97*
TARGET-maksujärjestelmä	101*
Euroopan keskuspankin (EKP) julkaisuja	105*

Lyhenteet

Maat

BE	Belgia
DK	Tanska
DE	Saksa
GR	Kreikka
ES	Espanja
FR	Ranska
IE	Irlanti
IT	Italia
LU	Luxemburg
NL	Alankomaat
AT	Itävalta
PT	Portugali
FI	Suomi
SE	Ruotsi
UK	Iso-Britannia
JP	Japani
US	Yhdysvallat

Muut

BIS	Kansainvälinen järjestelypankki
BKT	bruttokansantuote
BPM5	IMF:n maksutasekäsikirja (5. laitos)
cif	kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina
ECU	Euroopan valuuttayksikkö
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
EMI	Euroopan rahapoliittinen instituutti
EMU	talous- ja rahaliitto
EU	Euroopan unioni
EUR	euro
fob	vapaasti laivassa
ILO	Kansainvälinen työjärjestö
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
KHI	kuluttajahintaindeksi
NACE Rev. I	Euroopan yhteisön tilastollinen toimialaluokitus
repo	takaisinostosopimukseen perustuva käänteisoperaatio
SITC Rev. 3	Kansainvälinen ulkomaankaupan tavaranimikkeistö (3. tarkistettu laitos)
YKHI	yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Euroopan yhteisön käytännön mukaisesti EU-maiden nimet ovat aakkosjärjestyksessä kunkin maan omakielisen nimen mukaan (eivät suomennoksen mukaan).

Pääkirjoitus

EKP:n neuvosto päätti 4.12.2003 pitämässään kokouksessa, että eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,0 %. Myös maksuvalmiusluoton korko ja talletuskorko jätettiin ennalleen 3,0 ja 1,0 prosenttiin.

Päätös pitää korot muuttumattomina heijastaa EKP:n neuvoston arviota, että rahapolitiikan viritys on edelleen sopiva hintavakauden säilyttämiseksi keskipitkällä aikavälillä. Lähikuukausina vuotuinen inflaatiovauhti vaihtelee todennäköisesti 2 prosentin tuntumassa, mutta myöhemmin inflaatio hidastunee asteittain hieman. Euroalueen talous on alkanut elpyä, ja luottamus on vahvistunut edelleen. EKP:n neuvosto seuraa yhä tarkasti kaikkia tekijöitä, jotka saattavat vaikuttaa arvioon hintavakauteen kohdistuvista riskeistä keskipitkällä aikavälillä.

EKP:n neuvosto pitää erittäin valitettavana viimeaikaista kehitystä finanssipolitiikan alalla, varsinkin Ecofin-neuvoston kokouksessa 25.11.2003 tehtyä päätöstä, että Ranskan ja Saksan suhteen ei ryhdytä Euroopan komission suositusten mukaisiin toimiin liiallisten alijäämien menettelyssä. Kuten EKP:n neuvoston lausunnossa (ks. tämän Kuukausikatsauksen kehikko 8) samana päivänä painotettiin, on olemassa vaara, että tällainen kehitys syö institutionaalisen rakenteen uskottavuutta ja horjuttaa luottamusta jäsenvaltioiden julkisen talouden vakauteen eri puolilla euroaluetta. Uskottava finanssipolitiikan linja on vakauden lisäksi avain myös kasvuun, ja edellytys sille, että rahoitusmarkkinoiden riskipreemiot pysyvät pieninä.

Korkopäätöksen taustalla ollut taloudellinen analyysi perustuu viimeaikaisiin tietoihin, jotka vahvistavat, että taloudellinen toimeliaisuus euroalueella on piristynyt vuoden 2003 jälkipuoliskolla. BKT:n määrän kasvun elpymisen vuoden kolmannella neljänneksellä heijastaa maailmantalouden noususuhdannetta, jonka odotetaan jatkuvan ensi vuonna.

Kotimaisen kysynnän odotetaan samalla kasvavan. Yksityistä kulutusta tukenee euron aikaisemmasta vahvistumisesta johtuva ulkomaankaupan vaihtosuhteen paraneminen. Ajan mittaan kulutukseen vaikuttanee myös elpymisen seurauksena odotettavissa oleva työllisyyden

kasvun nopeutuminen. Yritysten investoinnit lisääntyvät asteittain, mitä edistävät lähinnä yleisen kysynnän kasvu, matala korkotaso ja yleisesti ottaen suotuisat rahoitusolot. Investointien kasvua vahvistanevat myös yrityssektorin jatkuvat sopeuttamistoimet tuottavuuden ja kannattavuuden parantamiseksi.

Tässä Kuukausikatsauksessa julkaistaan eurojärjestelmän asiantuntijoiden kokonaistaloudelliset arviot, jotka olivat EKP:n neuvoston käytettävissä edellä mainitussa kokouksessa. Arvioiden pohjana on joukko teknisiä oletuksia, jotka perustuvat ennen marraskuun puoltaväliä 2003 saatavissa olleisiin tietoihin. Asiantuntija-arvioissa euroalueen BKT:n määrän kasvuvauhdin arvioidaan olevan keskimäärin 0,2–0,6 % vuonna 2003 ja kiihtyvän 1,1–2,1 prosenttiin vuonna 2004 ja 1,9–2,9 prosenttiin vuonna 2005. Saatavilla olevissa kansainvälisten ja yksityisten ennustelaitosten ennusteissa annetaan varsin samankaltainen kuva euroalueen talouden kasvunäkymistä. Myös rahoitusmarkkinoiden viimeaikainen kehitys on sopusoinnussa näiden tulevaisuudennäkökymien kanssa.

EKP:n neuvoston näkemyksen mukaan on luultavaa, että euroalueen talouskasvu elpyy asteittain seuraavien vuosineljännesten aikana ja noususuhdanne etenee ja voimistuu ensi vuoden ja sitä seuraavan vuoden kuluessa. Tähän pääskenaarioon kohdistuvat riskit näyttävät olevan tasapainossa. Huolta aiheuttaa kuitenkin edelleen se, että tasapainottomuudet joillakin talousalueilla saattavat heikentää maailmantalouden kasvun kestävyyttä.

Hintakehityksestä voidaan todeta, että Eurostatin alustava arvio vuotuisesta YKHI-inflaatiosta marraskuussa 2003 oli 2,2 %, kun inflaatiovauhti lokaussa oli 2,0 %. Vauhti on pysynyt samankaltaisena suurimman osan vuotta, ja lähikuukausina vuotuinen inflaatiovauhti vaihtelee todennäköisesti edelleen 2 prosentin tuntumassa. Elintarvikkeiden hintojen epäsuotuisa kehitys, öljyn hintakehitys sekä välillisiin veroihin ja hallinnollisiin hintoihin suunnitellut korotukset ovat syynä siihen, että inflaatiovauhti ei hidastukaan niin nopeasti ja voimakkaasti kuin aiemmin tänä vuonna odotettiin.

Pidemmällä aikavälillä inflaatiopaineita vaimentanevat kuitenkin useat tekijät. Ensinnäkin euron kurssin viimeaikainen vahvistuminen hillitsee

edelleen tuontihintoja. Toisekseen kotimaiset hintapaineet pysyivät maltillisina. Erityisesti palkkojen nousun pitäisi pysyä hillittynä, sillä talouden odotetaan toistaiseksi elyvän vain vähitellen. Palkkamaltilta on välttämätöntä myös työllisyyden kannalta. Jos palkkakehitys pysyy maltillisena, tuotavuuden suhdanneluontoinen elpyminen hillinteen yksikkötyökustannusten kasvua, joka on tähän saakka ollut suhteellisen nopeaa heikkoon taloudelliseen tilanteeseen nähden.

Myös viime aikoina julkaistut ennusteet ja eurojärjestelmän asiantuntijoiden laatimat arviot heijastavat vastaavanlaista yleiskehitystä. Asiantuntijoiden arvioissa keskimääräinen vuotuinen YKHI-inflaatio on 2,0–2,2 % vuonna 2003, 1,3–2,3 % vuonna 2004 ja 1,0–2,2 % vuonna 2005.

Nämä inflaationäkymät perustuvat useisiin oleuksiin, jotka koskevat esimerkiksi maailmanlaajuisista kehitystä, öljyn hintaa, valuuttakursseja, palkkakehitystä ja finanssipoliittisia toimia. On siis muistettava, että hintavakaussäilytyksiin kohdistuu tiettyjä riskejä. Inflaatio-odotuksia heijastavissa rahoitusmarkkinaindikaattoreissa on viime kuukausina ollut havaittavissa jonkin verran merkkejä siitä, että inflaation odotetaan kiihtyvän. Vaikka näiden indikaattorien kehityksen taustalla saattaa olla myös teknisiä seikkoja, ja vaikka toiset, esimerkiksi pitkän aikavälin inflaatiokehitystä kyselytutkimusten perusteella mittaavat indikaattorit ovat pysyneet lähes muuttumattomina, inflaatio-odotuksia on syytä seurata tarkasti.

Rahatalouden analyysin perusteella voidaan todeta, että M3:n kasvu on ollut erittäin voimakasta viimeisten kahden vuoden aikana, mikä heijastaa sijoitusten uudelleenjärjestelyjä, varovaisuussäästämistä ja matalaa korkotasoa. Matala korkotaso on tukenut myös luottojen kysynnän kasvua. Ylimääräisen likviditeetin kertyminen ei tällä hetkellä uhkaa hintavakautta, koska talouskasvun elpyminen on toistaiseksi vain asteittaista. Siinä vaiheessa, kun taloudellinen toimeliaisuus voimistuu huomattavasti, tällaisesta ylimääräisestä likviditeetistä saattaisi kuitenkin seurata keskipitkän aikavälin inflaatiopaineita. Rahan määrän kehitystä on siksi seurattava tarkasti.

Yhteenvedon voidaan todeta taloudellisen analyysin viittaavan siihen, että hintakehityksen kes-

kipitkän aikavälin pääskenaario on edelleen sopuinnossa hintavakauden määrittelyn kanssa. Vertailu rahatalouden analyysin kanssa vahvistaa taloudellisen analyysin tuloksen.

Finanssipoliittikan alalla on kulutuksen ja investointien kestävä kasvun kannalta ehdottoman tärkeää ylläpitää luottamusta julkisen talouden terveyteen. Vakaus- ja kasvusopimuksessa sovitut finanssipoliittiset periaatteet ovat yhä olennaisen tärkeitä, ja sopimusta tulisi noudattaa täysimääräisesti. Tämä koskee myös perustamisopimuksen 104 artiklan vaatimusta liiallisten alijäämien välttämistä ja korjaamisesta sekä alijäämäsuhteelle ja velkasuhteelle asetettuja viitearvoja (3 % BKT:stä ja 60 % BKT:stä), joista määrätään perustamisopimukseen liitettyssä liiallisia alijäämiä koskevassa pöytäkirjassa. Ne ovat talous- ja rahaliiton uskottavuuden perusta.

EKP:n neuvosto huomioi Ranskan ja Saksan sitoumukset korjata liialliset alijäämät mahdollisimman pian, viimeistään vuonna 2005. Se huomioi myös, että Ecofin-neuvosto on valmis vaatimaan näiden kahden maan hallituksia toteuttamaan liiallisten alijäämien pienemiseen johtavia toimenpiteitä, elleivät ne noudata sitoumuksiaan. EKP:n neuvosto kehottaa voimakkaasti hallituksia noudattamaan velvollisuuksiaan.

Tämä on myös rakenneuudistusten kannalta äärimmäisen tärkeää. Euroalueen kilpailukykyyn kohentaminen varsinkin työ- ja hyödykemarkkinoilla, verotusjärjestelmien tehostaminen ja sosiaaliturvajärjestelmien kestävyys varmistaminen edistävät aineellisen ja henkisen pääoman kohdentumista ja hyödyntämistä. Epäilemättä tämänsuuntaiset toimenpiteet parantaisivat euroalueen kasvunäkymiä ja kykyä sopeutua joustavasti taloudellisiin sokkeihin yksittäisissä EU:n jäsenvaltioissa. Lyhyellä aikavälillä luottamusta voidaan kuitenkin vahvistaa vain osoittamalla vakuuttavasti, että haasteisiin todella tartutaan päättäväisesti ja että niiden suhteen myös toimitaan. Edistystä on jo tahtunut, mutta EKP:n neuvosto kehottaa painokkaasti hallituksia kiihdyttämään rakennemuutosten toteuttamista ja toivoo myös työmarkkinaosapuolten sitoutuvan täysin tavoitteeseen tehdä euroalueesta entistä dynamisempi ja innovatiivisempi talous.

Euroalueen talouskehitys

I Rahatalous ja rahoitusmarkkinat

EKP:n neuvoston rahapoliittiset päätökset

Kokouksessaan 4.12.2003 EKP:n neuvosto päätti, että vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettavien perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorko on edelleen 2,0 %. Maksuvalmiusluoton korko päätettiin niin ikään pitää edelleen 3,0 prosentissa ja talletuskorko 1,0 prosentissa (ks. kuvio 1).

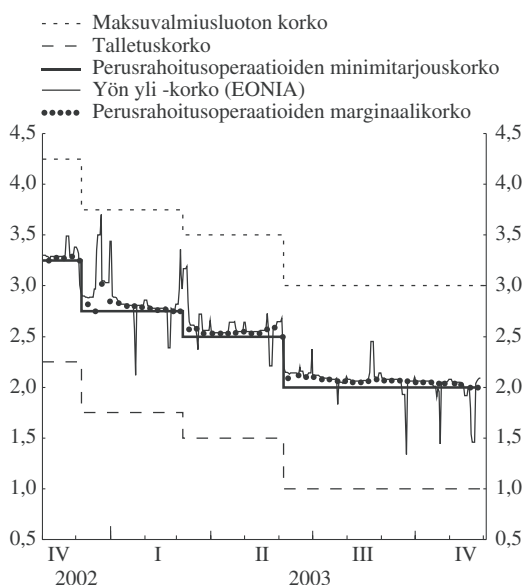
M3:n kasvu maltillistumassa hyvin pienin askelin

Vaikka M3:n vuotuinen kasvu näyttää hidastuneen kesäkuukausien huippuvauhdistaan, se on maltillistumassa hyvin verkkaisesti. Elo-lokakuussa 2003 M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskiarvo aleni edelleen 7,9 prosenttiin, kun se oli korkeimmillaan ollut 8,5 % huhti-kesäkuussa ja touko-heinäkuussa (ks. kuvio 2). Lokakuussa M3:n vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi kuitenkin uudelleen 8,0 prosenttiin, mikä viittasi M3:n voimakkaaseen kasvuun kuukausitasolla.

Kuvio 1.

EKP:n korot ja rahamarkkinakorot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

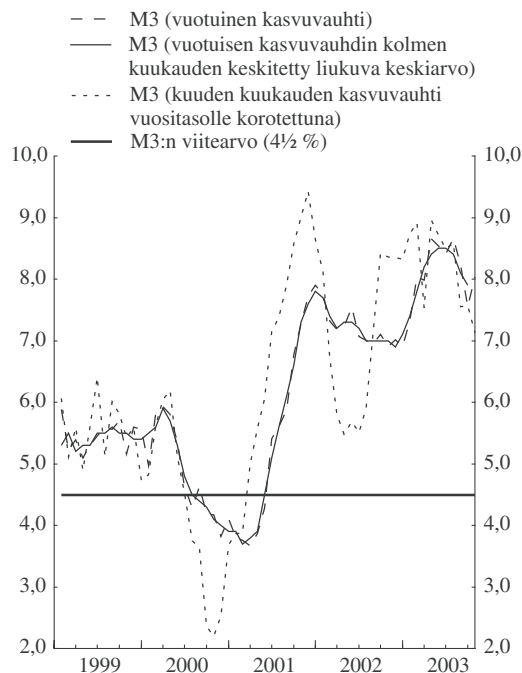

Lähteet: EKP ja Reuters.

Kuvio 2.

M3:n kasvu ja viitearvo

(kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Elo- ja syyskuun rahataloutta koskevat tiedot viittasivat siihen, että aikaisempia sijoituksia rahavaroihin oli alettu jossain määrin palauttaa takaisin muihin kohteisiin rahoitusmarkkinoiden tilanteen kohennuttua. Muiden tekijöiden pysyessä ennallaan rahoitusmarkkinoiden lokakuisen suotuisan kehityksen ja talousnäkymien jatkuvan kohentumisen olisi pitänyt vaikuttaa siten, että tämä suuntaus olisi jatkunut. Se, että M3:n kasvu todellisuudessa nopeutui lokakuussa, viittaa kuitenkin siihen, että tilanteeseen ovat vaikuttaneet tietyt vastavoimat.

Esimerkiksi valtioiden hallussa olevien rahalaitostalletusten voimakas supistuminen kiihdytti M3:n kasvua. Treasury-toiminnot, joihin liittyy rahavarojen siirtoja valtiolta muille kuin rahalaitoksille, vaikuttavat lisäävästi M3:een, koska valtiota ei lasketa rahaa hallussa pitävään sektoriin.

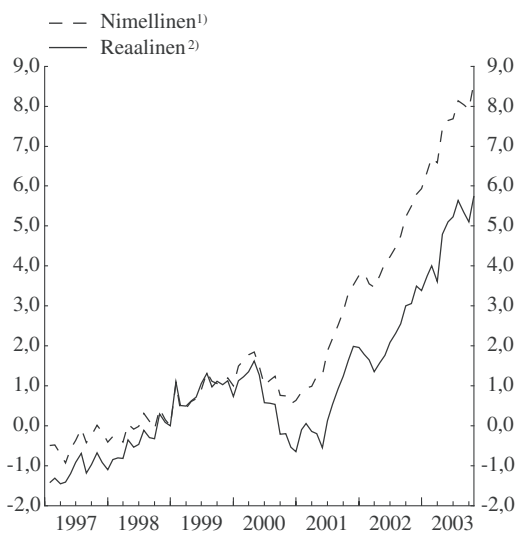
Myös muutamat muut perustavimmat tekijät näyttävät vaikuttaneen kehitykseen viime kuukausina. Erityisesti matalat korot kaikissa matu-

riteeteissa ja niistä johtuvat pienet vaihtoehtoiskustannukset ovat ilmeisesti ylläpitäneet rahavarojen kysyntää varsinkin suppeaan rahaaggregaattiin M1:een sisältyvien likvideimpien rahavarojen osalta. Myös julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen kasvun nopeutuminen on osaltaan kiihdyttänyt rahan määrän kasvua viime kuukausina.

Rahan määrän voimakas kasvu euroalueella kahden viime vuoden aikana on johtanut siihen, että alueelle on kertynyt huomattavasti enemmän likviditeettiä kuin inflaatiota kiihdyttämättömän talouskasvun rahoittamiseksi tarvitaan. Tätä kuvaa se, että niin nimellinen kuin reaalin rahapoikkeama on kasvanut samana aikana voimakkaasti (ks. kuvio 3). Nimellinen rahapoikkeama on M3:n määrän ero siihen määrään, joka olisi toteutunut, jos M3 olisi kasvanut viitearvonsa mukaista vauhtia (4½ % vuodessa) joulukuusta 1998 alkaen. Reaalinen rahapoikkeama viittaa M3:n toteutuneen reaalin mää-

Kuvio 3.
Nimellisen ja reaalin rahapoikkeaman
estimaatit

(prosentteina M3:n kannasta)

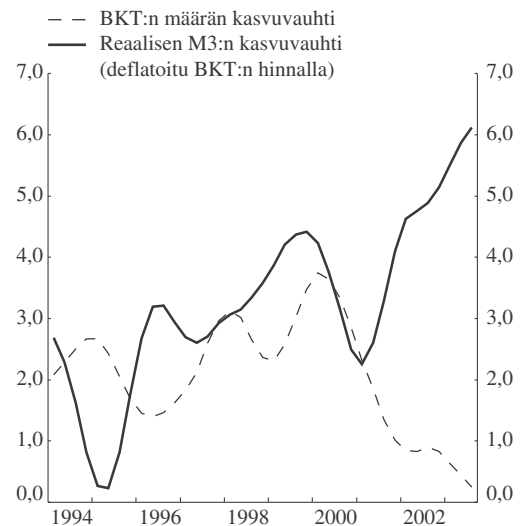
Lähde: EKP.

- 1) Nimellinen rahapoikkeama on M3:n todellisen määrän poikkeama tasosta, joka vastaa rahan määrän viitearvon mukaista kasvuvauhtia. Perusjaksona on joulukuu 1998.
- 2) Reaalinen rahapoikkeama on nimellinen rahapoikkeama, josta on vähennetty kuluttajahintojen poikkeama hintavakauden määritelmän mukaisesta hintakehityksestä. Perusjaksona on joulukuu 1998.

Kuvio 4.

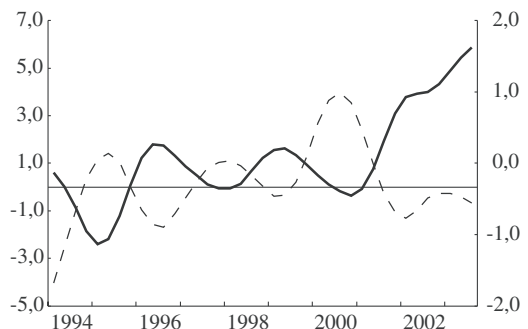
Reaalisen M3:n ja BKT:n määrän kasvuvauhti sekä vaihtoehtoiskustannukset

(vuotuisten M3:n muutosten neljän neljänneksen liukuvia keskiarvoja)

— — BKT:n määrän kasvuvauhti
— Reaalisen M3:n kasvuvauhti (deflaoitu BKT:n hinnalla)

— — M3:n vaihtoehtoiskustannusten muutos (oikea asteikko)¹⁾
— Reaalisen M3:n kasvuvauhti miinus BKT:n määrän kasvuvauhti (vasen asteikko)²⁾

Lähde: EKP.

Huom. BKT:n määrän ja BKT:n deflaattorin vuotuisen kasvuvauhdin vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä oletetaan olevan sama kuin toisella neljänneksellä. M3:n, BKT:n määrän ja BKT:n deflaattorin tiedot on puhdistettu kausivaihtelusta.

- 1) M3:n vaihtoehtoiskustannus määritellään kolmen kuukauden rahamarkkinakoron ja M3:n oman tuoton eroksi.
- 2) BKT:n hinnalla deflaoidun M3:n kasvuvauhdin ja BKT:n määrän kasvuvauhdin erotus.

rän (M3:n nimellinen määrä deflaoituna YKHII-lä) poikkeamaan reaalisesta määrästä, joka olisi toteutunut, jos nimellinen M3 olisi kasvanut viitearvon mukaisesti ja YKHI-inflaatio olisi kehittynyt hintavakauden määritelmän mukaisesti (joulukuu 1998 on tässäkin perusjakso). Vaikka perusjakson valitseminen on jossain määrin mielivaltaista, tämä ei muuta päätelmää, että

euroalueelle on kertynyt huomattavasti ylimääräistä likviditeettiä.

M3:n vuotuinen kasvuvauhti oli vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä edelleen huomattavasti nopeampi kuin sitä perinteisesti määrävien tekijöiden eli reaalitylojen ja rahan hallussapidon vaihtoehtokustannusten kehityksestä olisi voitu päätellä. Kuten kuviosta 4 ilmenee, M3:n pienet vaihtoehtokustannukset eivät voi kokonaan selittää reaalisin M3:n kasvuvauhdin ja BKT:n kasvuvauhdin eron suurenemista. Tämä vahvistanee sen, että muut tekijät, kuten sijoitusten siirrot ja varovaisuussäästäminen, ovat kiihdyttäneet rahan määrän kasvua kahden viime vuoden aikana.

Kaikki pääerät kiihdyttivät M3:n voimakasta kasvua

Suppean raha-aggregaatin M1:n vuotuinen kasvuvauhti oli 12,5 % lokakuussa 2003 (ks. taulukko 1), joten se palasi tasolle, jolla se oli viimeksi vuonna 1999. Vaikka liikkeessä olevan rahan vuotuinen kasvuvauhti edelleen jatkoi vähittäistä hidastumistaan oltuaan vuoden 2003 alussa nopeimmillaan, se oli edelleen hyvin nopeaa (26,1 %). Liikkeessä olevan rahan voimakas kasvu lokakuussa heijasti sitä, että talouden toimijat (sekä euroalueella että sen ulkopuolella) ilmeisesti edelleen täydentävät käteisvarantojaan käteiseuron 1. päivänä tammikuuta 2002 tapahtuneen käyttöönoton jälkeen. Tämän seurauk-

kena liikkeessä olevan rahan määrä on nyt palautunut suurin piirtein näissä instrumenteissa ennen käteiseuron käyttöönottoa havaitun pitkän aikavälin kehityksen mukaiseksi.

Yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti on kiihtynyt vuonna 2003 tähän mennessä nopeasti eli tammikuun 6,2 prosentista 10,4 prosenttiin lokakuussa. Vaihtoehtokustannusten alhaisuus on todennäköisesti ollut tärkein tekijä yön yli -talletusten kasvun nopeutumisessa vuoden aikana.

Muiden lyhytaikaisten talletusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui lokakuussa 4,2 prosenttiin, kun se oli vuoden 2003 toisella neljänneksellä ollut 5,4 %. Tämän M3:n erän heikompi kasvu johtui määräaikaistalletusten ja säästötalletusten muutosvauhtien hitaudesta. Määräaikaistalletusten vuotuinen kasvuvauhti on ollut negatiivinen toiselta neljännekseltä lähtien, ja niiden ja säästötalletusten kasvun negatiivinen ero on edelleen suurentunut. Tämä saattaa johtua osittain siitä, että määräaikaistalletuksille ja säästötalletuksille maksettavien korkojen ero on supistunut lähes olemattomaksi (ks. kuvio 5).

M3:een kuuluvien jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien vuotuinen kasvuvauhti heikkeni lokakuussa 7,4 prosenttiin, kun se oli vuoden 2003 toisella neljänneksellä ollut 9,8 %. Rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksien – jotka soveltuvat yön yli -talletusten tapaan erityisen hyvin varojen tilapäiseen sijoittamiseen epävar-

Taulukko 1.

M3:n erät

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosikeskiarvoja, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

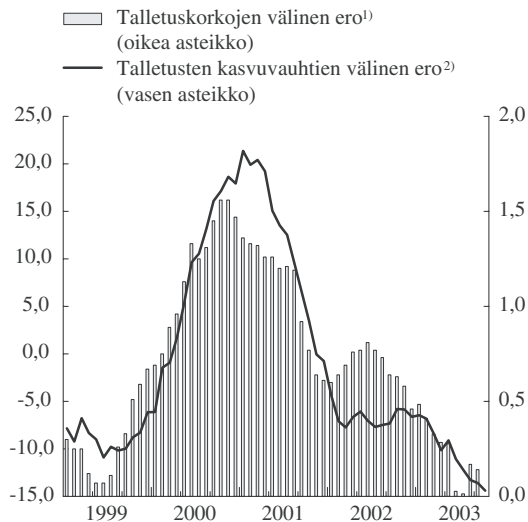
	2002 III	2002 IV	2003 I	2003 II	2003 II	2003 Lokakuu
M1	7,6	8,8	10,3	11,5	11,7	12,5
Liikkeessä oleva raha	-7,7	12,9	39,1	35,7	29,6	26,1
Yön yli -talletukset	10,3	8,1	6,6	8,2	9,1	10,4
M2–M1 (= muut lyhytaikaistalletukset)	5,5	4,9	4,3	5,4	5,5	4,2
Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	1,4	1,5	0,4	-0,1	-1,6	-4,0
Irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset	8,8	7,7	7,3	9,6	11,0	10,4
M2	6,5	6,7	7,1	8,2	8,4	8,2
M3–M2 (= jälkimarkkinakelpoiset instrumentit)	10,4	8,5	10,5	9,8	7,4	7,4
Takaisinosotopimukset	3,2	2,2	8,4	2,5	-2,1	-0,5
Rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet	22,5	18,5	16,6	17,5	16,9	15,3
Enintään 2 vuoden velkapaperit	-9,5	-8,8	-5,4	-5,3	-14,2	-11,8
M3	7,0	7,0	7,6	8,5	8,3	8,0

Lähde: EKP.

Kuvio 5.

Enintään kahden vuoden määräaikaistalletukset ja irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletukset sekä niiden välinen korkoero

(ero prosenttiyksikköinä)

Lähde: EKP.

- 1) Euroalueen pankkikorot joulukuuhun 2002 saakka; rahalaitosten korot tammikuusta 2003 alkaen.
- 2) Enintään kahden vuoden määräaikaistalletusten ja irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten vuotuisten kasvuvauhtien ero; enintään 2 vuoden määräaikaistalletusten ja irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten tiedot on puhdistettu kausi- ja kalenterivaihtelusta.

moina aikoina – vuotuinen kasvuvauhti heikkeni lokakuussa 15,3 prosenttiin, joten viime kuukausina havaittavissa ollut hidastuminen jatkui. Muiden jälkimarkkinakelpoisiin instrumentteihin kuuluvien erien – takaisnostosopimusten ja

rahalaitosten liikkeeseen laskemien lyhytaikaisten velkapapereiden – muutosvauhti pysyi sitä vastoin lokakuussa edelleen negatiivisena.

Yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen kasvuvauhti pysyi melko vakaana lokakuussa

Euroalueen rahalaitossektorin konsolidoituun taseeseen sisältyvistä M3:n vastaeristä euroalueella oleville myönnettyjen luottojen kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi lokakuussa 5,7 prosenttiin vuoden 2003 toisen neljänneksen 4,8 prosentista, joten tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä alkanut nopeutuminen jatkui. Tämä suuntaus johtui erityisesti julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen kasvuvauhdin nopeutumisesta (ks. taulukko 2).

Julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi lokakuussa 6,8 prosenttiin, kun se oli vuoden 2003 toisella neljänneksellä ollut 3,5 %. Julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen kasvuvauhti on vuoden 2002 puolivälistä lähtien jatkuvasti nopeutunut julkisen talouden taseiden heikentyessä euroalueen maissa. Julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen kasvun nopeutuminen on suureksi osaksi johtunut siitä, että rahalaitosten hallussa olevien velkapapereiden määrä on kasvanut voimakkaasti. Kuitenkin viime kuukausina myös rahalaitosten julkisyhteisöille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti on muuttunut positiiviseksi. Näin ollen

Taulukko 2.

M3:n vastaerät

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosikeskiarvoja, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	2002 III	2002 IV	2003 I	2003 II	2003 III	2003 Lokakuu
Pitkäaikaiset velat						
(ilman omaa pääomaa ja varauksia)	5,1	5,2	5,1	5,2	5,6	6,5
Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset	1,9	2,7	3,5	3,9	4,5	5,0
Irtisanomisajaltaan yli 3 kk:n talletukset	-11,2	-9,1	-7,9	-9,1	-13,2	-14,4
Yli 2 vuoden velkapaperit	8,8	8,1	7,1	7,1	7,6	8,9
Luotot euroalueella oleville	4,2	4,1	4,2	4,8	5,4	5,7
Luotot julkisyhteisöille	1,2	2,0	2,0	3,5	4,8	6,8
Muut arvopaperit kuin osakkeet	2,6	4,2	4,3	6,1	7,4	10,3
Lainat	-0,9	-1,2	-1,2	-0,4	1,0	1,4
Luotot muille euroalueella oleville	5,0	4,7	4,8	5,1	5,5	5,4
Muut arvopaperit kuin osakkeet	7,3	6,8	8,7	14,3	15,7	15,7
Osakkeet ja osuudet	0,9	2,6	1,2	5,1	6,3	3,2
Lainat	5,3	4,8	5,0	4,6	4,9	5,1

Lähde: EKP.

julkisen talouden alijäämien suurenemisesta johtunut rahalaitosten julkisyhteisöille myöntämien luottojen nopeampi kasvu on osaltaan ylläpitänyt rahan määrän kasvua euroalueella.

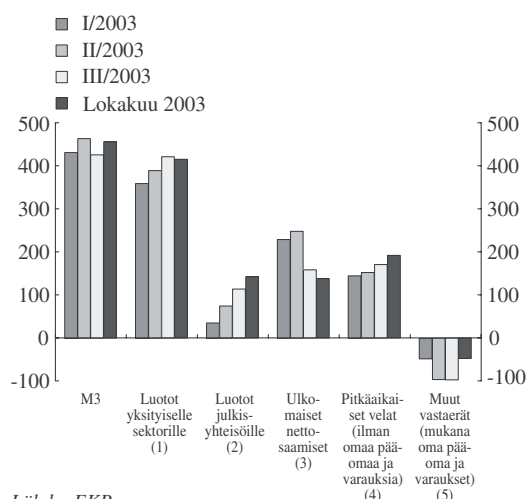
Rahalaitosten yksityiselle sektorille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti oli lokakuussa 5,1 %, kun se oli vuoden 2003 toisella neljänneksellä ollut 4,6 % ja ensimmäisellä neljänneksellä 5,0 %. Lainojen lyhyen aikavälin kasvuvauhti viittaa siihen, että lainojen kasvu on viime kuukausina kiihtynyt mahdollisesti nimenomaan suotuisan rahoitustilanteen vuoksi.

M3:n muista vastaeristä rahalaitosten pitkäaikaisten velkojen (laskettuna ilman omaa pääomaa ja varauksia) vuotuinen kasvuvauhti nopeutui lokakuussa 6,5 prosenttiin toisen neljänneksen 5,2 prosentista. Tämän M3:n vastaerän kasvu on kiihtynyt vähitellen tämän vuoden alusta lähtien. Yli kahden vuoden määräaikaistalletusten vuotuinen kasvuvauhti nopeutui lokakuussa 5,0 prosenttiin ensimmäisen neljänneksen 3,5 prosentista ja rahalaitosten liikkeeseen laskemien yli kahden vuoden velkapapereiden samana aikana 8,9 prosenttiin 7,1 prosentista. Pitkäaikaisten rahalaitosvelkojen kysynnän lisääntyminen on saattanut johtua tuottokäyrän jyrkkeneumisestä viime kuukausien aikana.

Kuvio 6.

M3:n ja sen vastaerien muutokset

(vuotuisia virtatietoja, ajanjakson lopussa, mrd. euroa, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

$M3 = 1 + 2 + 3 - 4 + 5.$

Euroalueen rahalaitosten ulkoinen nettoasema kohentui 8 miljardia euroa lokakuussa 2003. Lokakuuhun ulottuneen 12 kuukauden jakson aikana euroalueen rahalaitossektorin ulkomaiset nettosaamiset ovat kasvaneet 138 miljardia euroa. Samaan aikaan rahalaitosten ulkomaisten nettosaamisten 12 kuukaudelta lasketut virrat ovat huomattavasti supistuneet viimeisten kolmen vuosineljänneksen aikana (ks. kuvio 6), mikä mahdollisesti viittaa siihen, että euroalueella olevat ovat jossain määrin palauttaneet sijoituksiaan ennalleen. Mikäli muut tekijät pysyvät ennallaan, se, että euroalueella olevat muut kuin rahalaitokset hankkivat enemmän ulkomaisia rahoitusvaroja, merkitsee itse asiassa sitä, että rahalaitossektorin ulkomaiset nettosaamiset pienenevät.

Euroalueella edelleen runsaasti likviditeettiä

Rahan määrän voimakas kasvu kahden viime vuoden aikana on johtanut siihen, että euroalueella on tällä hetkellä huomattavasti enemmän likviditeettiä kuin inflaatiota kiihdyttämättömän talouskasvun rahoittamiseksi tarvitaan. Likviditeetikertymä johtuu aikaisemmista sijoitusten siirroista, varovaisuussäästämisestä ja korkojen alhaisuudesta. Vaikka tämän ylimääräisen likviditeetin ei pitäisikään antaa aiheuta huoleen, kun taloudellinen toimeliaisuus on vaimeaa, kuten kahden viime vuoden aikana, se saattaa johtaa inflaatiopaineisiin keskipitkällä aikavälillä, mikä tilanne säilyy ennallaan talouskasvun elpessä voimakkaasti. Tämän vuoksi on seurattava tarkoin, missä määrin sijoittajat pyrkivät palauttamaan aikaisempia rahavaroihin tekemiään sijoituksia ja siirtykö ylimääräistä likviditeettiä mahdollisesti kansantalouden tulojen käyttöön.

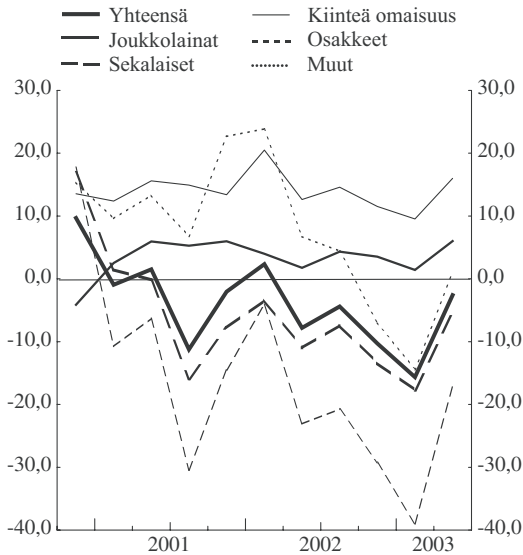
Sijoitusrahastojen kasvu vakautui jonkin verran vuoden 2003 toisella neljänneksellä

Euroalueen sijoitusrahastojen kokonaisvarallisuuden vuotuinen muutosvauhti oli vuoden 2003 toisen neljänneksen lopussa -2,6 %, kun se oli edellisen neljänneksen lopussa ollut -15,6 %

Kuvio 7.

Euroalueen sijoitusrahastojen saamisen arvon vuotuinen kasvuvauhti sijoituspolitiikan mukaan

(vuotuinen prosenttimuutos, ajanjakson lopun kantatietoja)

Lähde: EKP.

(ks. kuvio 7). Sijoitusrahastojen kokonaisarvon kehitykseen vaikutti se, että rahastojen varallisuus on kehittynyt eri tavoin sen mukaan, millaista sijoitusstrategiaa rahasto noudattaa, ja tähän ovat vaikuttaneet lähinnä rahoitusvaateiden hintamuutokset. Osakerahastojen kokonaisvarallisuus supistui vuositasolla 17,2 % vuoden 2003 toisella neljänneksellä. Samaan aikaan Dow Jones Euro Stoxx -indeksin vuotuinen supistumisvauhti oli 20,7 % ja Standard & Poor's 500 -indeksin 1,6 %. Sitä vastoin euroalueen joukkolainarahastojen taseen loppusumman vuotuinen kasvuvauhti oli positiivinen eli tämän jakson aikana 6,0 %, mikä johtui osittain joukkolainojen hintojen noususta.

Fédération Européenne des Fonds et Sociétés d'Investissementilta (Euroopan sijoitusrahastojen ja sijoitusyhtiöiden järjestö) saadut tiedot osoittavat, että toisin kuin aikaisemmillä vuosineljänneksillä, kassavirta osakerahastoihin, sellaisena kuin kahdeksan euroalueen maata oli sen ilmoittanut, oli positiivinen vuoden 2003 toisella neljänneksellä. Myös joukkolainarahastojen kassavirta oli toisella neljänneksellä edelleen positiivinen.

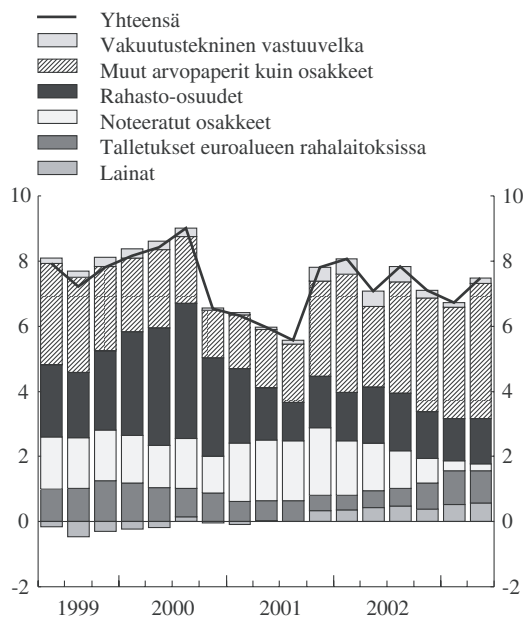
Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestoinnit kasvoivat aiempaa nopeammin vuoden 2003 toisella neljänneksellä

Euroalueen vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti nopeutui vuoden 2003 ensimmäisen neljänneksen 6,7 prosentista 7,5 prosenttiin toisella neljänneksellä (ks. kuvio 8). Nopeutumisen johtui hankittujen velkapapereiden (9,7 prosentista 11,5 prosenttiin), sijoitusrahasto-osuuksien (7,4 prosentista 8,1 prosenttiin) ja lainojen (5,7 prosentista 5,9 prosenttiin) vuotuisen kasvuvauhdin kiihtymisestä. Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen hallussa olevien euroalueen rahalaitoksiin tehtyjen talletusten vuotuinen kasvuvauhti sen sijaan hidastui vuoden 2003 toisella neljänneksellä 7,3 prosentista 6,7 prosenttiin ja noteerattujen osakkeiden 1,5 prosentista 1,1 prosenttiin edellisestä neljänneksestä. Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot vähensivät siten edelleen noteerattujen osakkeiden osuutta hallussaan olevista kokonaisvaroista ja lisäsivät toisella neljänneksellä velkapapereiden ja sijoitusrahasto-osuuksien suhteellista osuutta.

Kuvio 8.

Euroalueen vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestoinnit

(vuotuinen kasvuvauhti, vaikutus kasvuun prosenttiyksikköinä)

Lähde: EKP.

Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen sektorin taseen vastattavaa-puolella vakuutusteknisen vastuuvelan vuotuinen kasvuvauhti pysyi jokseenkin ennallaan eli 6,7 prosenttina vuoden 2003 toisella neljänneksellä. Vakuutustekninen vastuuvetka muodostaa noin 95 % vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen veloista ja kuvaa lähinnä kotitalouksien ja yritysten sijoituksia vakuutus- ja eläketuotteisiin.

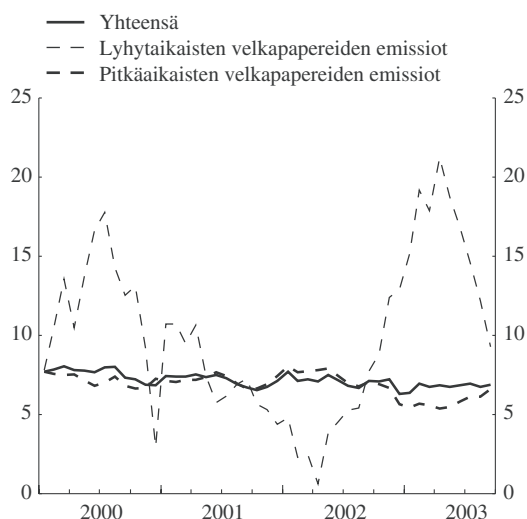
Yritysten velkapaperiemissioiden kasvu edelleen voimakasta kolmannella neljänneksellä

Vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä euroalueella sijaitsevien liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemien velkapapereiden kannan keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti pysyi edellisestä neljänneksestä lähes ennallaan ja oli 6,5 % (ks. kuvio 9). Tämä johtui siitä, että lyhytaikaisten velkapapereiden kannan keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti hidastui kolmannella neljänneksellä 14,4 prosentista toisen neljänneksen 20,6 prosentista, kun pitkäaikaisten velkapapereiden kannan vuotuinen

Kuvio 9.

Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti

(vuotuinen prosenttimuutos)

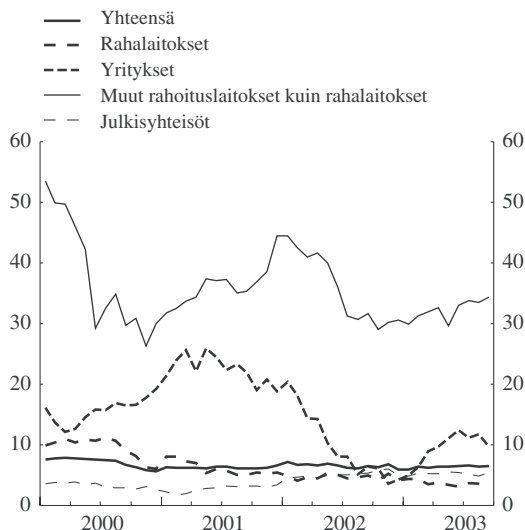
Lähde: EKP.

Huom. Vuotuiset kasvuvauhdit lasketaan rahoitustransaktioiden perusteella ja ne on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten ja itse transaktioista johtamattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Kuvio 10.

Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien euromääräisten velkapapereiden jakauma sektoreittain

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

Huom. Vuotuiset kasvuvauhdit lasketaan rahoitustransaktioiden perusteella ja ne on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtamattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

kasvuvauhti puolestaan kiihtyi samana aikana 0,6 prosenttiyksikköä eli 5,7 prosenttiin.

Velkapapereiden erittely valuutoittain osoittaa, että euroalueella olevien liikkeeseen laskemien euromääräisten velkapapereiden kannan keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti pysyi kolmannella vuosineljänneksellä samana kuin edellisellä neljänneksellä ja oli 6,5 %. Samana aikana euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden valuuttojen kuin euron määräisten velkapapereiden keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti heikkeni kolmannella neljänneksellä 0,2 prosenttiyksikköä eli 10,0 prosenttiin. Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien velkapapereiden kannasta 91,4 % oli euromääräisiä velkapapereita vuoden 2003 kolmannen neljänneksen lopussa, joten niiden osuus oli sama kuin toisen neljänneksen lopussa.

Euromääräisten velkapapereiden emissioiden tarkastelu sektoreittain osoittaa, että rahalaitosten liikkeeseen laskemien velkapapereiden kannan keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti pysyi kolmannella neljänneksellä suurin piirtein ennallaan ja oli 3,6 % (ks. kuvio 10). Lyhytaikais-

ten velkapapereiden kannan keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti heikkeni kolmannella neljänneksellä 12,8 prosenttiin oltuaan 21,9 % toisella neljänneksellä. Samana aikana pitkäaikaisten velkapapereiden kannan keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 2,5 prosenttiin, kun se oli toisella neljänneksellä ollut 1,4 %. Konsolidoidun taseen perusteella rahalaitosten liikkeeseen laskemien yli kahden vuoden velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti nopeutui kolmannella neljänneksellä 0,7 prosenttiyksikköä 7,9 prosenttiin.

Yritysten liikkeeseen laskemien velkapapereiden kannan keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti heikkeni hieman 10,9 prosenttiin vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä. Tämä viittaa siihen, että vuoden 2003 alusta lähtien nopeutunut kasvuvauhti on vakautumassa. Yritysten liikkeeseen laskemien pitkäaikaisten velkapapereiden kannan keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi kolmannella neljänneksellä hieman eli 11,4 prosenttiin. Lyhytaikaisten velkapapereiden kannan keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti heikkeni kolmannella neljänneksellä 3,0 prosenttiyksikköä eli 8,8 prosenttiin. Yritysten velkapaperiemissioiden nopean kasvun jatkumista selittävät jossain määrin pienet varainhankintakulut ja velkapaperimarkkinoiden käyttäminen sulautumisten ja yritysostojen rahoittamiseen (ks. kehikko 1).

Muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten velkapaperiemissioiden keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi kolmannella neljänneksellä 33,9 prosenttiin, kun se oli toisella neljänneksellä ollut 31,8 %. Nopea kasvuvauhti johtuu siitä, että ns. erillisyhtiöt (special purpose vehicles, SPV) ovat harjoittaneet runsaasti arvopaperistamista, jota käytetään laskettaessa velkapapereita liikkeeseen osaksi yritysten välillistä rahoittamista varten.

Julkisella sektorilla valtion liikkeeseen laskemien velkapapereiden kannan keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti pysyi vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä ennallaan ja oli 4,5 %. Valtiosektori vähensi lyhytaikaisten velkapapereiden avulla tapahtuvaa lainanottoaan. Sen vuotuinen kasvuvauhti oli kolmannella neljänneksellä 17,0 % oltuaan toisella neljänneksellä 21,9 %. Samaan aikaan julkisyhteisöjen muiden alasektorien (lähinnä osavaltio- ja paikallishallinnon) liikkeeseen laskemien velkapapereiden kannan keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti hidastui kolmannella neljänneksellä 20,6 prosenttiin, kun se oli toisella neljänneksellä ollut 27,5 %. Tämän sektorin emissiot ovat kuitenkin edelleen runsaita, mikä selittyy sillä, että paikallishallinnossa on muutamissa euroalueen maissa suuria rahoitustarpeita.

Kehikko I.

Fuusioiden ja yrityskauppojen rahoituksen viimeaikainen kehitys

Tässä kehiössä tarkastellaan lähemmin fuusioiden ja yrityskauppojen rahoituksen viimeaikaisia kehitysuuntia euroalueella. 1990-luvun lopussa yritysten rakenneuudistukset, joita fuusiot ja yritysostot ilmentävät, etenivät nopeammin kuin koskaan (ks. kuvio A). Vilkkaimmillaan nämä uudistukset olivat vuonna 2000 ja liittyivät pitkälti muutamiin erittäin suuriin kaappoihin. Yksin Vodafonen Mannesmann-kauppa oli arvoltaan 204,8 miljardia euroa eli noin 25 % yrityskauppojen arvosta vuonna 2000. Myös kauppojen lukumäärä oli suurimmillaan vuonna 2000, jolloin niitä oli 6 500, kun 1990-luvulla vuotuinen keskiarvo oli 4 000 kauppaa.

Yhtäältä konsolidaatiokehitystä vahvistanut euron käyttöönotto ja toisaalta osakemarkkinoiden noususuhdanne vilkastuttivat fuusioita ja yrityskauppoja vuosina 1998–2000, mikä puolestaan lisäsi rahoituksen kysyntää voimakkaasti. Empiirisen näytön mukaan fuusioiden ja yrityskauppojen lisääntyminen vaikutti sekä rahalaitosten lainojen sekä velkapaperimarkkinoiden kasvuun.¹

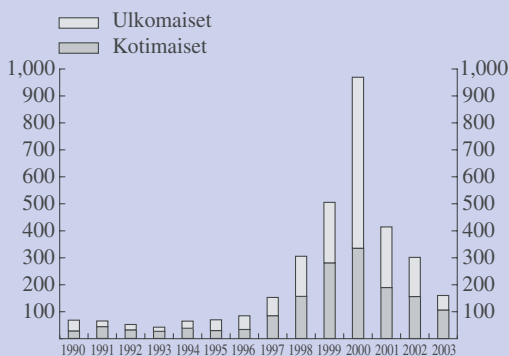
Kuviossa A on kuvattu fuusioihin ja yrityskauppoihin liittyvien maksujen kehitystä vuodesta 1990 vuoden 2003 kymmeneen ensimmäiseen kuukauteen. Kuten kuvio osoittaa, fuusioiden ja yrityskauppojen väheneminen vuoden 2000 jälkeen on näkynyt voimakkaammin euroalueen rajat ylittävissä eli ulkomaisissa maksuvirroissa kuin euroalueen sisäisissä eli kotimaisissa maksuvirroissa.

Kuviossa B on kuvattu euroalueen sisäisten fuusioihin tai yrityskauppoihin liittyvien käteismaksujen ja muiden maksujen kehitystä. Muuna kuin käteisenä suoritettujen maksujen eli lähinnä osakkeiden vaihtojen osuus kaikista euroalueella tehdyistä kotimaisista fuusioista ja yrityskaupoista oli suuri vuosina 1999–2001 mutta pieneni noin 10 prosenttiin vuoden 2003 ensimmäisinä kuukausina. Tämä on osasyynä siihen, että osakkeiden liikkeeseenlasku on ollut hyvin vähäistä vuosina 2002 ja 2003. Sitä vastoin euroalueen sisäisiin fuusioihin ja yrityskauppoihin liittyvät käteismaksut ovat edelleen verrattain suuret 1990-luvun alun ja puolivälin tilanteeseen verrattuna. Nykyinen tarve rahoittaa huomattavia fuusioihin ja yritysostoihin liittyviä käteismaksuja näyttää olevan yksi syy yritysten tämänhetkiseen voimakkaaseen velkarahoituksen kysyntään.

Kuvio A.

Fuusiot ja yrityskaupat euroalueella¹⁾

(miljardia euroa)

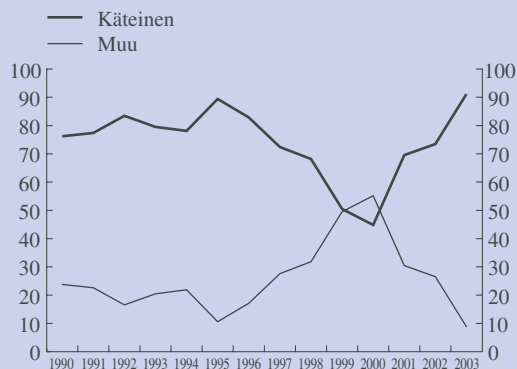
Lähde: Thomson Financial Deals.

1) Sisältää kaikki kaupat, joissa ostaja tai oston kohde on euroalueella oleva yritys.

Kuvio B.

Maksutapa kotimaisissa fuusioissa ja yrityskaupoissa euroalueella¹⁾

(miljardia euroa)

Lähde: Thomson Financial Deals.

1) Sisältää kaikki kaupat, joissa sekä ostaja että oston kohde ovat euroalueella oleva yritys.

1) Ks. "A monthly monetary model with banking intermediation for the euro area", A. Bruggeman ja M. Donnay, 2003 (ECB Working Paper nro 264) ja "Euro area corporate debt securities market: first empirical evidence", G. de Bondt, 2002 (ECB Working Paper nro 164).

Ei-rahoitussektorin kokonaisvelka-rahoitus kasvoi verrattain voimakkaasti vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä

Ei-rahoitussektorin (eli kotitaloudet, yritykset ja julkisyhteisöt) velkarahoitus kasvoi edelleen verrattain nopeasti vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä. Vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan kiihtyneen hieman eli 5 ¾ prosenttiin, kun se oli toisella neljännellä ollut 5,6 % (ks. taulukko 3). Tämä hienoinen lisäkasvu liittyyne velkarahoituksen kustannusten pienuuteen. Lisäksi julkisyhteisöjen osalta vuoden 2003 ensimmäisen puoliskon heikko talouskasvu on supistanut julkisyhteisöjen tuloja niiden menoihin nähden, jolloin niiden rahoitustarpeet ovat lisääntyneet.

Kotitaloudet lisäsivät kolmannella neljänneksellä edelleen nopeasti velkarahoitustaan lähinnä matalien asuntolainakorkojen ja asuntojen hintojen nousun vuoksi (ks. kehikko 5 osassa 2). Kotitalouksien velkarahoituksen vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan kiihtyneen 6 ¾ prosenttiin toisen neljänneksen 6,4 prosentista (ks. kuvio 11). Erityisesti pitkäaikainen (alkuperäinen maturiteetti yli 1 vuosi) velkarahoitus, johon kuuluvat lähinnä asuntolainat, kasvoi edelleen voimakkaasti. Sitä vastoin kotitalouksien lyhytaikaisen (alkuperäinen maturiteetti enintään 1 vuosi), lähinnä kulutusluotoista ja muista lainoista koostuvan, velkarahoituksen vuotuinen kasvuvauhti hidastui kolmannella neljänneksellä. Tämän seurauksena kotitalouksien velan suhde

Taulukko 3.

Euroalueen ei-rahoitussektorin rahoituksen hankinta

	Kanta prosentteina (sektorin) koko rahoituksen hankinnasta ¹⁾	Vuotuinen kasvuvauhti									
		2001/II	2001/III	2001/IV	2002/I	2002/II	2002/III	2002/IV	2003/I	2003/II	2003/III ²⁾
Rahoituksen hankinta yhteensä	100	5,5	4,9	4,5	4,5	4,2	4,1	3,9	4,2	4,6	.
<i>josta:</i> pitkäaikainen rahoitus ³⁾	84,5	4,9	4,6	4,4	4,9	4,6	4,7	4,1	4,1	4,3	.
Velkarahoitus ⁴⁾	84,7	6,6	6,2	5,5	5,4	5,2	4,8	4,7	5,3	5,6	5 ¾
<i>josta:</i> lyhytaikainen velkarahoitus	15,5	9,6	6,9	5,1	2,5	1,5	0,7	2,2	5,0	6,9	7 ¾
<i>josta:</i> pitkäaikainen velkarahoitus	69,2	6,0	6,0	5,7	6,1	6,0	5,8	5,3	5,4	5,3	5 ¼
Kotitaloudet^{4),5)}	22,9	6,4	5,8	5,8	5,8	6,3	6,5	6,7	6,6	6,4	6 ¾
<i>josta:</i> lyhytaikainen velkarahoitus	7,6	2,2	0,7	-0,7	-0,6	1,0	1,1	2,8	1,0	-1,0	-1 ¼
<i>josta:</i> pitkäaikainen velkarahoitus	92,4	6,8	6,3	6,4	6,4	6,8	7,0	7,0	7,1	7,0	7 ½
Yritykset	43,5	7,2	6,2	5,1	4,3	3,5	2,9	2,5	2,9	3,3	.
<i>josta:</i> pitkäaikainen rahoitus	80,3	6,0	5,8	5,1	5,1	4,9	4,5	3,5	3,4	3,2	.
Velkarahoitus ⁴⁾	64,8	13,0	11,4	8,8	6,7	5,8	4,2	3,9	4,9	5,1	5 ¼
<i>josta:</i> lyhytaikainen velkarahoitus	19,7	14,5	8,6	4,7	0,6	-3,0	-3,7	-2,6	0,3	3,7	3 ½
<i>josta:</i> pitkäaikainen velkarahoitus	45,1	12,2	12,7	10,9	9,8	10,3	8,0	7,0	7,0	5,7	6 ¼
<i>josta:</i> lainat	52,4	11,6	9,9	7,1	5,5	5,3	3,7	3,8	4,4	4,1	4 ¾
<i>josta:</i> muut arvopaperit kuin osakkeet	8,5	28,7	26,7	24,5	16,2	9,7	7,1	4,2	7,9	11,7	9 ½
<i>josta:</i> eläkerahastojen vastuuvelat	3,9	5,0	5,1	4,6	4,7	4,7	4,9	5,2	5,1	5,1	5
Noteeratut osakkeet	35,2	2,5	1,7	1,5	1,7	0,9	1,2	0,7	0,4	0,8	.,
Julkisyhteisöt⁴⁾	33,7	1,9	2,2	2,7	4,1	3,9	4,2	4,1	4,7	5,4	5 ¼
<i>josta:</i> lyhytaikainen velkarahoitus	15,4	3,4	6,3	8,6	8,0	11,6	9,7	12,0	16,3	16,1	19 ¼
<i>josta:</i> pitkäaikainen velkarahoitus	84,6	1,6	1,6	1,8	3,5	2,8	3,4	2,9	2,9	3,6	3
<i>josta:</i> lainat	15,8	-2,6	-1,6	-0,5	0,4	-0,6	-0,8	-2,1	-2,3	-0,6	½
<i>josta:</i> muut arvopaperit kuin osakkeet	80,4	2,8	2,9	3,2	4,6	4,6	5,0	5,2	6,0	6,4	6
<i>josta:</i> valtion talletusvelat	3,7	4,9	5,7	8,6	12,9	13,2	13,6	12,7	11,5	12,1	12

Lähde: EKP.

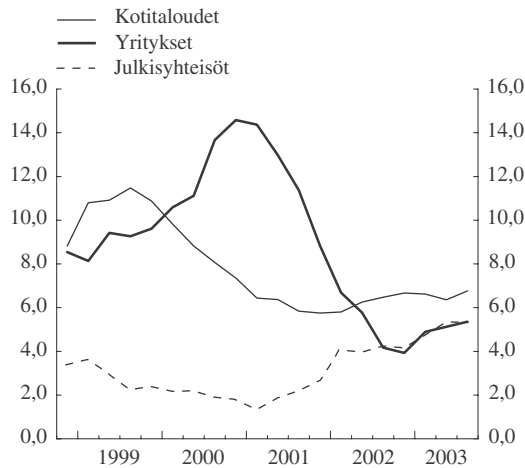
Huom. Lisätietoja tilasto-osan taulukon 6.1 alaviitteessä.

- 1) Vuoden 2003 toisen neljänneksen lopussa. Lyhyt- ja pitkäaikaisen velkarahoituksen hankinta ja sektorin rahoituksen hankinta prosentteina koko rahoituksen hankinnasta. Sektorin lyhyt- ja pitkäaikaisen velkarahoituksen hankinta ja rahoitusinstrumentit prosentteina koko sektorin rahoituksen hankinnasta. Pyöritysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.
- 2) Viimeisimmän neljänneksen luvut on arvioitu raha- ja pankkitilastojen ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskevien tilastojen perusteella.
- 3) Pitkäaikaisen eli yli vuoden pituisen rahoituksen hankinta sisältää pitkäaikaiset lainat, pitkäaikaiset liikkeeseen lasketut velkapaperit, noteeratut osakkeet ja yritysten eläkerahastojen vastuuvelat.
- 4) Velkarahoituksen hankinta käsittää lainat, liikkeeseen lasketut velkapaperit, yritysten eläkerahastojen vastuuvelat ja valtion talletusvelat. Lyhytaikaisen velkarahoituksen eli enintään vuoden pituisen rahoituksen hankinta sisältää lyhytaikaiset lainat, lyhytaikaiset liikkeeseen lasketut velkapaperit ja valtion talletusvelat. Pitkäaikaisen velkarahoituksen hankinnalla tarkoitetaan pitkäaikaisen rahoituksen hankintaa ilman noteerattuja osakkeita.
- 5) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoja tavoittelemattomat yhteisöt.

Kuvio 11.

Ei-rahoitussektorin velkarahoituksen hankinta

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

Huom. Lisätietoja taulukossa 3.

BKT:hen on arvioiden mukaan kasvanut kolmannella neljänneksellä 52 prosenttiin, kun se oli toisella neljänneksellä ollut 51,5 % (ks. kuvio 12). Euroalueen kotitalouksien rahoitusasemat vaikuttavat tästä kasvusta huolimatta verrattain vakailta, vaikka tilanne saattaa vaihdella euroalueen eri maissa.

Yritysten velkarahoitus kasvaa hitaammin kuin kotitalouksien, vaikka sen kasvu kiihtyi hieman vuoden 2003 ensimmäisten kolmen neljänneksen aikana. Velkarahoituksen pienet kustannukset osakerahoituksen kustannuksiin verrattuna ovat osaltaan lisänneet velkainstrumenttien kysyntää. Yritysten velkarahoituksen vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan nopeutuneen kolmannella neljänneksellä noin 5 ¼ prosenttiin toisen neljänneksen 5,1 prosentista. Erityisesti pitkäaikaisen velkarahoituksen arvioidaan jälleen kasvaneen hieman voimakkaammin, koska yritysten joukkolainojen tuotot ja rahalaitosten pitkät pankkikorot olivat kolmannella neljänneksellä erittäin matalalla tasolla. Yritysten lyhytaikaisen velkarahoituksen vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan pysyneen kolmannella neljänneksellä verrattain vakaana eli 3 ½ prosentina kiihdyttyään jonkin verran toisella neljänneksellä. Yritysten velan suhde BKT:hen on ar-

vioiden mukaan vakautunut hieman yli 63 prosenttiin kolmannella neljänneksellä.

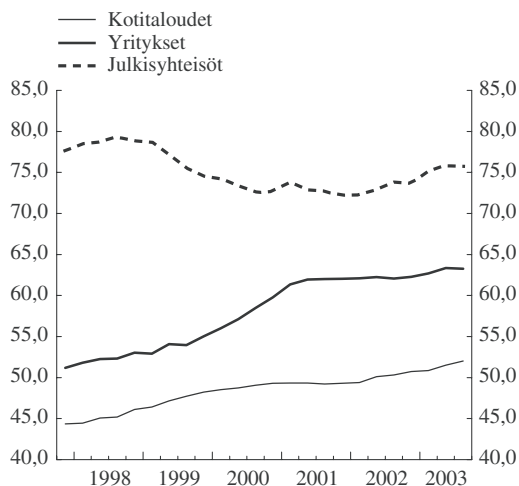
Tietoja yritysten liikkeeseen laskemista noteeratuista osakkeista on saatavilla vain vuoden 2003 toiselle neljännekselle saakka. Kyseisellä vuosineljänneksellä noteerattujen osakkeiden liikkeeseenlaskujen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi hieman eli 0,8 prosenttiin ensimmäisen neljänneksen 0,4 prosentista osakemarkkinoiden kehityttyä edullisempaan suuntaan.

Julkisyhteisöjen velkarahoituksen vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan olleen vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä 5 ¼ % eli sama kuin edellisellä neljänneksellä. Erityisesti lyhytaikaisen velkarahoituksen kasvuvauhti pysyi nopeana ja oli 19 ¼ %, mikä viittaa tulojen supistumisesta ja suuremmista menoista johtuviin akuutteihin rahoitustarpeisiin, jotka todennäköisesti liittyvät syklisiin vaihteluihin. Lisäksi tuottoikäyrän jyrkkeneminen vaikutti todennäköisesti osaltaan siihen, että julkisyhteisöt valitsivat mieluummin lyhytaikaisen velkarahoituksen.

Kuvio 12.

Ei-rahoitussektorin velan suhde BKT:hen

(prosentteina)

Lähde: EKP.

Huom. Lisätietoja taulukossa 3. Neljännesvuotuisen rahoitustilinpidon mukaan laskettuna velan suhde BKT:hen on hieman pienempi kuin vuotuisessa rahoitustilinpidoissa lähinnä sen vuoksi, että ei-rahoitussektorin ja euroalueen ulkopuolisten pankkien myöntämät lainat eivät tällöin sisälly laskentaan. Julkisyhteisöjen BKT:hen suhteutettu velka poikkeaa jonkin verran liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn määritelmän mukaisesta arvostuksessa, kattavuudessa ja kertyneiden korkojen tilastoinnissa olevien erojen vuoksi.

Ei-rahoitussektorin osakesijoitukset lisääntyivät vuoden 2003 toisella neljänneksellä

Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi vuoden 2003 toisella neljänneksellä 5,0 prosenttiin, kun se oli ensimmäisellä neljänneksellä ollut 4,5 % (ks. taulukko 4).¹ Nopeutuminen johtui lähinnä lyhytaikaisista rahoitusinvestoinneista, kun pitkäaikaiset rahoitusinvestoinnit pysyivät sitä vastoin verrattain vakaina.

Lyhytaikaisten investointien vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi toisella neljänneksellä 5,8 prosenttiin, kun se oli edellisellä neljänneksellä ollut 5,2 %. Tämä johtui siitä, että yrityssektori suosi edelleen turvallisia ja likvidejä instrumentteja, mihin jo M3:n kehitys kyseisellä neljänneksellä oli viitannut.

Ei-rahoitussektorin pitkäaikaisten rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti pysyi toisella neljänneksellä verrattain vakaana eli 4,1 prosenttina. Pitkäaikaisista sijoituksista osakkeet (sijoitusrahasto-osuudet mukaan lukien) lisäävät kuitenkin selvästi suosiotaan velkapapereihin nähden. Noteerattuihin osakkeisiin tehtyjen

sijoitusten vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi toisella neljänneksellä 2,6 prosenttiin ensimmäisen neljänneksen 1,5 prosentista. Elpymisen tärkeitä tekijöitä ovat olleet osakkeiden hintojen nousu ensimmäisen neljänneksen alimmista hinnoista sekä osakemarkkinoiden volatilitteetin huomattava vähentyminen. Pitkäaikaisiin velkapapereihin tehtyjen sijoitusten vuotuinen kasvuvauhti sen sijaan heikkeni 0,4 prosenttiin ensimmäisen neljänneksen 3,0 prosentista. Tähän lienevät vaikuttaneet osaltaan joukkolainojen tuottojen voimakas supistuminen ja joukkolainamarkkinoiden volatilitteetin lisääntyminen toisella neljänneksellä.

Toisen neljänneksen rahoitusinvestointeja koskevat tiedot viittaavat kaiken kaikkiaan siihen, että sijoituksia siirretään joukkolainamarkkinoilta osakemarkkinoille ja että kiinnostus M3:een sisältyviin likvideihin instrumentteihin on edelleen vahvaa.

Sekä hallussa olevien arvopaperien lisäys (ks. kuvio 13) että rahoitusinvestointien kasvu vuo-

1 Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointeja koskevat tiedot ovat saatavilla vain vuoden 2003 toiselle neljännekselle saakka. Myöskään sektorikohtaista erittelyä ei ole tällä hetkellä käytettävissä.

Taulukko 4.

Euroalueen ei-rahoitussektorin rahoitusinvestoinnit

	Kanta prosentteina kokonaisuudesta ¹⁾	Vuotuinen kasvuvauhti									
		2001/II	2001/III	2001/IV	2002/I	2002/II	2002/III	2002/IV	2003/I	2003/II	2003/III
Rahoitusinvestoinnit yhteensä	100	6,2	5,7	4,6	4,7	4,6	4,9	4,5	4,5	5,0	.
<i>josta:</i> lyhytaikaiset rahoitusinvestoinnit ²⁾	43,3	5,1	5,6	5,7	4,8	4,8	5,2	5,4	5,2	5,8	.
<i>josta:</i> pitkäaikaiset rahoitusinvestoinnit ³⁾	55,4	6,7	6,0	4,2	4,6	4,6	4,7	4,1	4,0	4,1	.
Käteinen ja talletukset	38,2	4,2	4,3	4,5	4,7	4,6	4,6	4,9	5,8	6,5	.
Muut arvopaperit kuin osakkeet	13,3	12,2	9,0	7,7	5,4	4,9	5,8	4,4	0,7	-0,4	.
<i>josta:</i> lyhytaikaiset	1,5	32,5	15,9	3,6	-7,7	-12,0	1,3	2,4	-13,1	-6,5	.
<i>josta:</i> pitkäaikaiset	11,9	9,5	8,0	8,3	7,8	7,5	6,4	4,7	3,0	0,4	.
Rahasto-osuudet	12,0	5,4	6,3	5,6	5,4	5,7	5,9	4,4	5,4	6,7	.
<i>josta:</i> rahasto-osuudet ilman rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia	9,4	4,9	5,0	3,7	3,2	3,9	4,1	3,2	4,3	5,5	.
<i>josta:</i> rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet	2,6	9,3	16,8	21,2	21,0	18,1	16,5	11,7	11,3	12,9	.
Noteeratut osakkeet	12,2	5,1	3,9	-0,5	1,2	0,9	1,4	1,2	1,5	2,6	.
Vakuustekninen vastuuvélka	24,2	7,6	7,3	7,2	6,9	6,7	6,6	6,5	6,4	6,5	.
M3 ⁴⁾		5,4	6,8	7,9	7,2	7,1	7,1	6,9	8,0	8,4	7,5

Lähde: EKP.

Huom. Lisätietoja tilasto-osan taulukon 6.1 alaviitteessä.

1) Vuoden 2003 toisen neljänneksen lopussa.

2) Lyhytaikaiset rahoitusinvestoinnit sisältävät käteisen ja talletukset (pl. valtion talletukset), lyhytaikaiset velkapaperit ja rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet. Koska erään eivät sisälly valtion talletukset, lyhyt- ja pitkäaikaisista rahoitusinvestoinneista ei tule yhteensä 100:aa prosenttia. Lukuja tulkittaessa on otettava huomioon, että lyhytaikaisiin rahoitusinvestointeihin sisältyvät sekä lyhyt- että pitkäaikaiset talletukset.

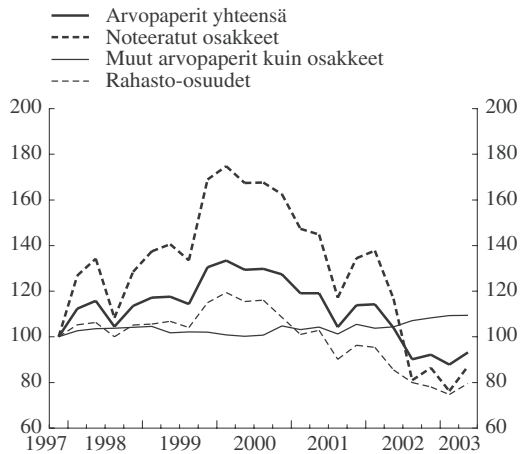
3) Pitkäaikaiset rahoitusinvestoinnit sisältävät pitkäaikaiset velkapaperit, rahasto-osuudet ilman rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia, noteeratut osakkeet sekä vakuutus- ja eläkerahastoinstrumentit.

4) Vuosineljänneksen lopussa. Raha-aggregaatti M3 sisältää euroalueen ei-rahalaatosektorin (eli yrityssektorin ja muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten) monetaariset saamiset euroalueen rahalaitoksilta.

Kuvio 13.

Ei-rahoitussektorin arvopaperisijoitusten hallussapitovoitot ja -tappiot

(IV/1997 = 100)

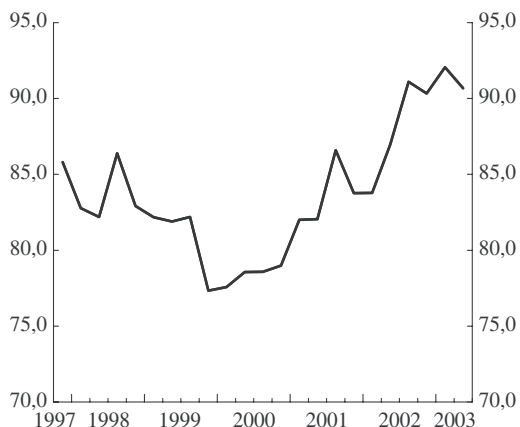
Lähde: EKP.

den 2003 toisella neljänneksellä vaikuttivat osaltaan siihen, että ei-rahoitussektorin velan suhde rahoitusvaroihin pieneni, joten ensimmäisen neljänneksen kasvu kääntyi laskuun (ks. kuvio 14). Ei-rahoitussektorin rahoitusaseman hienoinen kohentuminen on kuitenkin vähäistä verrattuna tilanteen kokonaisvaltaiseen heikkenemiseen vuoden 2000 alusta lähtien, jolloin

Kuvio 14.

Ei-rahoitussektorin velan suhde rahoitusvarallisuuteen

(prosentteina)

Lähde: EKP.

osakkeiden hinnat alkoivat ensi kertaa laskea. Vipuvaikutusta kuvaavien suhdelukujen pienenemisen jatkuminen edellyttäisi erityisesti yritysten tulosten voimakkaampaa elpymistä.

Uudet tilastot kertovat eroista rahalaitosten korkojen kehityksessä vuonna 2003

Tässä Kuukausikatsauksen numerossa EKP julkaisee ensimmäistä kertaa uudet rahalaitosten korkotilastot, joilla korvataan aiemmin julkaistut vähittäiskorkotilastot. Uudet, tammikuusta 2003 alkaen saatavissa olevat tilastot kattavat ne korot, joita euroalueella sijaitsevat luottolaitokset ja muut laitokset soveltavat euroalueella olevien kotitalouksien ja yritysten euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin. Uusien tilastojen tärkein etu on, että ne kerätään yhteisten määritelmien mukaisesti. Tämä kohentaa huomattavasti euroalueen aggregaattien laatua (ks. kehikko 2).

Uusia lainoja ja talletuksia koskevissa tilastoissa eritellään lyhyiden rahalaitoskorkojen kehitystä tammikuusta syyskuuhun 2003 (ks. kuvio 15). Lyhytaikaisten talletusten eli yritysten yli yön-talletusten korot ja kotitalouksien irtisanomisajaltaan korkeintaan kolmen kuukauden talletusten korot alenivat 30–35 peruspistettä. Useimmissa tapauksissa myös lyhytaikaisten lainojen korot laskivat. Yrityslainojen ja kotitalouksille myönnettyjen lainojen korkojen kehitys oli kuitenkin hieman erilaista. Vaihdevakorkoisten tai alkuperäiseltä kiinnitysajaltaan enintään yhdeksi vuodeksi sidottujen yli miljoonan euron yrityslainojen korot laskivat noin 60 peruspistettä. Sitä vastoin kotitalouksien tilinylitysluottojen korot laskivat vain 15 peruspistettä. Vaihdevakorkoisten tai alkuperäiseltä kiinnitysajaltaan enintään yhdeksi vuodeksi sidottujen kulusluottojen korot nousivat noin 15 peruspistettä.

Samaan aikaan tällaisen rahalaitosten lyhyiden korkojen kehityksen kanssa kolmen kuukauden rahamarkkinakorot alenivat noin 70 peruspistettä tammikuusta syyskuuhun 2003. Tämä noudattaa historiallisesti yleistä kehitystä, että yli yön-talletusten ja tavanomaisten säästötilien korot (eli kotitalouksien irtisanomisajaltaan

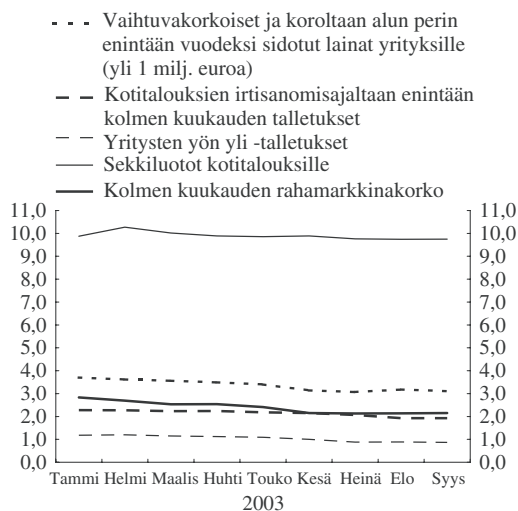
korkeintaan kolmen kuukauden talletusten korot) sopeutuvat markkinakorkojen muutoksiin erityisen hitaasti. Vaikuttaa myös siltä, että kotitalouksille myönnettyjen lyhytaikaisten luottojen korot ovat reagoineet yrityslainojen korkoja jähmeämmin.

Rahalaitosten pitkistä koroista kotitalouksien yli kahden vuoden määräaikaistalletusten korot alenivat noin 75 peruspistettä ja yritysten vastaavien talletusten korot noin 60 peruspistettä tammikuusta syyskuuhun 2003. Pitkäaikaisista lainoista vähintään viideksi mutta enintään kymmeneksi vuodeksi sidotut kotitalouksien asuntolainojen korot laskivat noin 60 peruspistettä tammikuusta syyskuuhun 2003. Alkuperäiseltä kiinnitysajaltaan vähintään viideksi vuodeksi sidottujen yli miljoonan euron yrityslainojen korot laskivat samaan aikaan vain 35 peruspistettä. Korkojen erilainen kehitys saattaa jossain määrin heijastaa muutosta rahoituslaitosten käsityksissä erilaisiin lainoihin liittyvästä luottorisistä.

Kuvio 15.

Rahalaitosten lyhyet korot ja vastaava markkinakorko

(vuotuisina prosentteina, uusien liiketoimintojen korko)

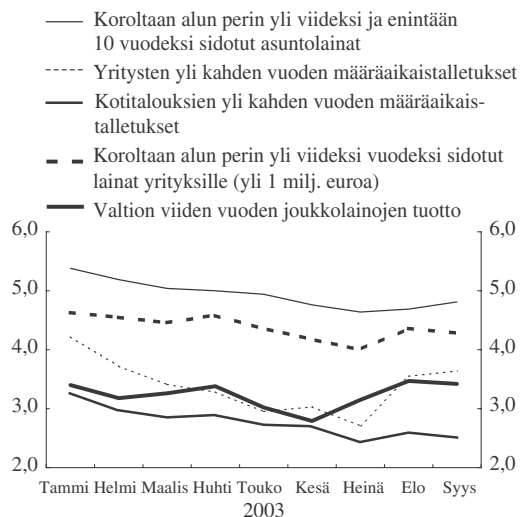

Lähde: EKP.

Kuvio 16.

Rahalaitosten pitkät korot ja vastaava markkinakorko

(vuotuisina prosentteina, uusien liiketoimintojen korko)

Lähde: EKP.

Kuvio 16 kuvaa rahalaitosten korkojen kehitystä verrattuna valtion viiden vuoden joukkolainojen tuottojen kehitykseen. Joukkolainojen tuotot ailahtelivat jonkin verran vuoden 2003 kuluessa. Aluksi ne laskivat, mutta ne alkoivat jälleen nousta kesäkuun jälkeen ja päätyivät syyskuussa lähelle tammikuista tasoaan. Rahalaitosten korot reagoivat markkinakorkojen muutoksiin yleensä hieman viiveellä. Etenkin kotitalouksien pitkäaikaisien talletusten korot ovat reagoineet pitkien markkinakorkojen viimeaikaiseen nousuun varsin jähmeästi.

Pitkät rahamarkkinakorot nousseet viime kuukausina

Sen jälkeen, kun EKP:n korkoja laskettiin kesäkuussa 2003, rahamarkkinoiden tuottokäyrän lyhyen pään alussa olevat korot ovat olleet vakaana lähellä EKP:n avomarkkinaoperaatioissaan käyttämää korkoa, kun taas pidempimatu-

Kehikko 2.

EKP:n uudet rahalaitosten korkotilastot

Tässä Kuukausikatsauksen numerossa esitetään ensimmäistä kertaa euroalueen rahalaitosten korkotilastot (ks. tilasto-osan taulukko 3.3). Ne korvaavat aiemmin julkaistut euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkotilastot, jotka koottiin ennen vuotta 1999 käytössä olleista kansallisista korkotilastoista. Nämä tilastot olivat yhdenmukaistamattomia, joten ne eivät yleensä olleet maittain vertailukelpoisia. Tässä kehikossa tarkastellaan uusia rahalaitosten korkotilastoja ja esitellään niiden pääpiirteitä.

Uudet rahalaitosten korkotilastot antavat yhdenmukaistetun ja tilastollisesti aiempaa kattavamman ja tarkemman kuvan rahalaitosten soveltamista koroista. Ne kattavat korot, joita euroalueella olevat luottolaitokset ja muut laitokset soveltavat kotitalouksien ja yritysten euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin.¹ Tilastotietoja kerätään kuukausittain yhteensä 45 korosta. Tiedot kerättiin ensimmäisen kerran tammikuulta 2003. Instrumenttiluokat ovat pääosin yhdenmukaiset EKP:n säännöllisesti julkaisemien rahalaitossektorin tase-tilastojen luokkien kanssa.

Rahalaitosten korkotilastot koskevat rahalaitosten ja asiakkaiden keskenään tapauskohtaisesti sopimia korkoja. Siksi ne eivät välttämättä vastaa rahalaitosten mainostamia korkoja. Korot ilmoitetaan vuotuisina prosentteina ja esitetään erikseen uusista liiketoimista ja kannoista. Uudella liiketoiminnalla tarkoitetaan asiakkaan ja rahalaitoksen tekemiä uusia talletus- ja lainasopimuksia, kun taas kantatiedot viittaavat talletus- ja lainakantoihin tietynä ajankohtana. Kolme instrumenttiluokkaa – yön yli -talletukset, sekkiluotot ja irtisanomisehtoiset talletukset – muodostavat erillisen ryhmän, josta ei ole mielekästä eritellä uusien liiketoimien ja kantojen korkoja. Näiden sopimusten osalta voidaan nimittäin olettaa, että asiakas on sopimuksen tehdessään epäsuorasti hyväksynyt niiden ehdoissa tapahtuvat muutokset.

Uusista tilastoista saa käsityksen, miten rahalaitosten korot on eritelty. Niistä ilmenee muun muassa, että koron suuruus riippuu koron alkuperäisestä kiinnitysajasta, asiakasryhmästä, siitä, onko kyseessä talletus- vai lainakorko, lainan käyttötarkoituksesta, vakuudesta jne. Esimerkiksi syyskuussa 2003 yrityksille myönnettyjen yli miljoonan euron suuruisen vaihtuvakorkoisten tai alkuperäiseltä koron kiinnitysajaltaan enintään yhdeksi vuodeksi sidottujen lainojen korko oli 3,11 %. Vastaavien enintään miljoonan euron suuruisen lainojen korko sen sijaan oli 4,08 %. Kotitalouksille myönnettyjen vaihtuvakorkoisten tai alkuperäiseltä koron kiinnitysajaltaan enintään yhdeksi vuodeksi sidottujen kulutusluottojen korko oli puolestaan 7,37 %. Yritysten yön yli -talletuksiin sovellettu korko oli 0,87 %, kun taas kotitalouksien yön yli -talletuksiin sovellettiin 0,68 prosentin korkoa. Kotitalouksille myönnettyjen, alkuperäiseltä koron kiinnitysajaltaan yli viideksi ja enintään 10 vuodeksi sidottujen asuntolainojen korko oli 4,81 %.

Uudet tilastot antavat myös kuvan kahden lainatyyppin kokonaiskustannuksista. Nämä kokonaiskulut ilmaistaan todellisena vuosikorkona ja ne sisältävät koron lisäksi kaikki muut lainasta aiheutuvat kustannukset, kuten selvitys- ja hallinnointikustannukset sekä asiakirjojen valmistelu-, vakuus- ja vakuutuskulut. Todellinen vuosikorko ilmoitetaan kotitalouksille myönnettyistä kulutusluotoista ja asuntolainoista. Tammi-syyskuussa 2003 kulutusluottojen todellisen vuosikoron ja korkojen painotetun keskiarvon välinen ero oli keskimäärin 65 peruspistettä. Asuntolainoissa vastaava ero oli samana aikana keskimäärin 20 peruspistettä.

Euromääräistä talletus- ja lainakantaa koskevat rahalaitosten korot sisältävät voimassa olevien talletus- ja lainasopimusten korot. Tästä seuraa, että talletus- ja lainakannan korot reagoivat vain hitaasti uusien liiketoimien korkokehitykseen. Kantatietojen mukaiset rahalaitosten korkotilastot antavat tietoa esim. kotitalouksien ja yritysten maksamista ja saamista korkosuorituksista. Näiden tietojen perusteella on mahdollista analysoida näiden sektoreiden käytettävissä olevien tulojen muutoksia ja korkomenoja. Kotitalouksille myön-

¹ *Rahalaitosten korkotilastoja koskevat vaatimukset on määritelty 20.12.2001 annetussa Euroopan keskuspankin asetuksessa (EY) N:o 63/2002 korkotilastoista, jotka koskevat rahalaitosten soveltamia kotitalouksien ja yritysten talletus- ja lainakorkoja (EYVL L 10, 12.1.2002, s. 24).*

nettyjen, maturiteetiltaan yli viiden vuoden asuntolainojen kannan korko oli 5,24 % ja yrityksille myönnettyjen, maturiteetiltaan samanpituisten lainojen kannan korko 4,75 % syyskuussa 2003. Kotitalouksille myönnettyjen, alkuperäiseltä koron kiinnitysajaltaan yli viideksi ja enintään 10 vuodeksi sidottujen uusien lainojen korko oli 4,75 % ja 5–10 vuoteen sidottujen 4,81 %. Yrityksille myönnettyjen, alkuperäiseltä koron kiinnitysajaltaan yli viideksi vuodeksi sidottujen yli miljoonan euron suuruisten uusien lainojen korko oli 4,28 % ja vastaavien enintään miljoonan euron suuruisten uusien lainojen 4,76 %.

Kuten edellä todettiin, rahalaitosten korkotilastojen suurimpana etuna on, että ne laaditaan yhdenmukaistettujen kansallisten määritelmien perusteella. Kansallisten tilastomenetelmien erot eivät siis enää vaikuta rahalaitosten korkojen vertailuun. Oheisesta taulukosta ilmenee, että rahalaitosten korot eroavat jonkin verran maittain. Jos näitä korkoeroja mitataan variaatiokertoimella (kansallisten korkojen keskihajonnan suhde korkojen painottamattomaan keskiarvoon), syyskuussa 2003 ne olivat suurimmat yön yli -talletuksissa ja kotitalouksien tekemissä irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletuksissa. Lainoissa korkoerot olivat suurimmat yritysten sekkiluotoissa. Laina- ja talletusmarkkinoiden muilla osa-alueilla erot olivat pienempiä.

Rahalaitosten korkojen kansalliset erot syyskuussa 2003

(vuotuisina prosentteina, prosenttiyksiköinä; uuden liiketoiminnan ja vuositasoisia sovittuja korkoja¹⁾, ellei toisin mainita)

	Keskiarvo ²⁾	Keskihajonta		Euroalueen keskiarvo ⁴⁾
			Variaatiokerroin ³⁾	
Kotitalouksien talletukset				
Yön yli -talletukset	0,67	0,36	0,54	0,68
Määräaikaistalletukset: enintään 1 vuosi	1,90	0,24	0,13	1,87
Irtisanomisehtoiset talletukset: enintään 3 kuukautta	1,49	0,75	0,50	1,93
Yritysten talletukset				
Yön yli -talletukset	0,84	0,51	0,61	0,87
Määräaikaistalletukset: enintään 1 vuosi	2,00	0,12	0,06	2,00
Kotitalouksien lainat				
Sekkiluotot	9,70	2,68	0,28	9,75
Kulutusluotot: vaihtuva korko tai koron alkuperäinen kiinnitysaika enintään 1 vuosi	7,26	2,44	0,34	7,37
Asuntolainat: koron kiinnitysaika yli 5 ja enintään 10 vuotta	5,35	1,67	0,31	4,81
Kulutusluotot (todellinen vuosikorko) ⁵⁾	8,42	1,88	0,22	8,01
Asuntolainat (todellinen vuosikorko) ⁵⁾	4,26	0,57	0,13	4,41
Yritysten lainat				
Sekkiluotot	6,44	3,80	0,59	5,46
Enintään 1 milj. euron lainat: vaihtuva korko tai koron alkuperäinen kiinnitysaika enintään 1 vuosi	4,11	0,84	0,20	4,08
Yli 1 milj. euron lainat: vaihtuva korko tai koron alkuperäinen kiinnitysaika enintään 1 vuosi	3,32	0,53	0,16	3,11
Yli 1 milj. euron lainat: koron kiinnitysaika yli 5 vuotta	4,11	0,57	0,14	4,28
Rahalaitosten kantojen korot				
Kotitalouksien asuntolainat, maturiteetti yli 5 vuotta	4,66	0,81	0,17	5,24
Yrityslainat, maturiteetti yli 5 vuotta	4,51	0,62	0,14	4,75

Lähde: EKP.

- 1) Vuositasoinen sovittu korko kattaa ainoastaan talletusten ja lainojen korot, mutta ei muita niihin mahdollisesti liittyviä kustannuksia.
- 2) Rahalaitosten kansallisten korkojen painottamaton keskiarvo.
- 3) Variaatiokertoimella tarkoitetaan kansallisten korkojen keskihajonnan suhdetta korkojen painottamattomaan keskiarvoon (keskiarvo).
- 4) Euroalueen painotettu keskiarvo.
- 5) Todellisella vuosikorolla tarkoitetaan lainasta tosiasiallisesti aiheutuvia kustannuksia kuluttajalle. Se koostuu korosta ja muista kustannuksista, kuten selvitys- ja hallinnointikustannuksista sekä asiakirjojen valmistelu-, vakuus- ja vakuutus-kuluista. Todellinen vuosikorko on keskiarvo kaikille alkuperäiseltä koron kiinnitysajaltaan erilaisille lainoille.

Rahalaitosten koroissa voidaan olettaakin olevan maakohtaisia eroja, koska näiden laitosten koronasetantaan vaikuttavat useat tekijät. Yksi näistä tekijöistä on esimerkiksi talletusten ja lainamarkkinoiden eri osa-alueiden kilpailutilanne. Pankkien on asetettava korot kilpailukykyiselle tasolle voidakseen houkuttaa asiakkaita, ja niiden koronasetanta riippuu pitkälti kunakin pankkimarkkinasegmentin kilpailutilanteesta ja asiakkaiden mahdollisuuksista löytää vaihtoehtoisia sijoitusmahdollisuuksia ja rahoituslähteitä. Myös talletuksiin ja lai-

noihin liittyvät pankin (odotetut) korko-, luotto- tai muut riskit vaikuttavat pankkien koronasetantaan. Lisäksi siihen voivat vaikuttaa korkojen muuttamisesta aiheutuvat hallinnolliset kustannukset, pankin ja asiakkaan välinen suhde ja asiakkaiden suhtautuminen eri instrumentteihin sovellettaviin korkoihin. Korkoihin voivat niin ikään vaikuttaa pankkikohtaiset tekijät, kuten pankin kannattavuuden ja jälle-rahoituksen ehtojen välinen suhde tai institutionaaliset tai kansalliset tekijät, esim. korkojen sääntely tai lainalle vaaditun vakuuden suuruuserot. On kuitenkin pidettävä mielessä, että rahalaitosten uusissa korkotilastoissa on myös maiden sisäisiä eroja. Maakohtaisten erojen lisäksi edellä mainitut seikat voivatkin selittää myös maiden sisäisiä eroja.

Euroalueen rahalaitossektorin uusien korkotilastojen julkaisemisen myötä on saavutettu tärkeä tilastollinen virstanpylväs. Tilastot ovat noin 1 800 rahalaitoksen ja eurojärjestelmän merkittävän työpanoksen ansiota. Niitä voidaan käyttää arvioitaessa rahapolitiikan välitysmekanismia euroalueella. Lisäksi niiden avulla voidaan tarkentaa rahoitusmarkkinoiden integraation ja rahoitusjärjestelmän vakauden analysointia. On kuitenkin huomattava, että tässä vaiheessa rahalaitossektorin uusia korkotilastoja voidaan tulkita ainoastaan alustavasti ja että tulkintoja on tarkistettava sitten, kun käytettävissä on riittävän pitkiä aikasarjoja. Uusista tilastoista tehtyjä päätelmiä olisi siksi tarkasteltava tässä vaiheessa varoen.

riteettisten lainojen korot ovat nousseet huomattavasti (ks. kuvio 17). Tästä syystä kahden toista kuukauden ja yhden kuukauden euriborkorkojen erona mitattu rahamarkkinoiden tuottokäyrä, joka oli kesäkuun puolivälissä negatiivinen, muuttui elokuussa positiiviseksi ja on tämän jälkeen kasvanut.

Lokakuun lopun ja joulukuun 3. päivän välillä eonikorko vaihteli 2,04 prosentista 2,09 prosenttiin muutamaa lyhytaikaista poikkeamaa lukuun ottamatta. Samalla jaksolla kahden viikon eoniaswapkorko vaihteli 1,99 prosentista 2,09 prosenttiin ja oli joulukuun 3. päivänä 2,04 %. Eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorko oli lokakuun lopusta joulukuun 3. päivään keskimäärin 1 peruspistettä korkeampi ja keskiporko 3 peruspistettä korkeampi kuin näissä operaatioissa käytetty minimitarjouskorko eli 2 % (ks. kehikko 3).

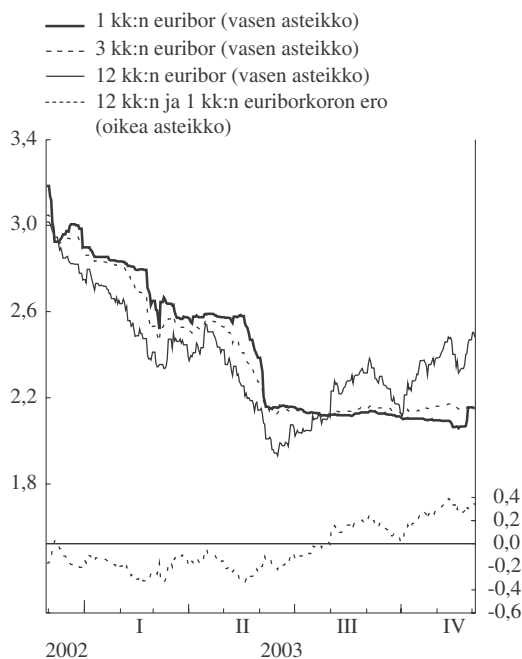
Lokakuun lopusta joulukuun 3. päivään yhden kuukauden euribor nousi 5 peruspistettä 2,15 prosenttiin mahdollisesti vuoden vaihtumisesta johtuvien vaikutusten vuoksi, kun kolmen kuukauden euribor samaan aikaan pysyi muuttumattomana ja oli joulukuun 3. päivänä 2,16 %. Kolmen kuukauden euriborkoron kehitys on tavanomaiseen tapaan heijastunut eurojärjestelmän pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden korkoihin. Operaatioissa, jonka maksut suoritet-

tiin 27.11., marginaalikorko oli 2,12 % ja keskiporko 2,13 %. Näin ollen kumpikin oli 1 peruspisteen matalampi kuin pitempiaikaisessa operaatioissa, jonka maksut suoritettiin 30.10.

Kuvio 17.

Euroalueen lyhyet korot ja rahamarkkinoiden tuottokäyrä

(vuotuinen korko, prosenttiyksikköinä, päivähavainnot)

Lähde: Reuters.

Kehikko 3.

Rahapoliittiset operaatiot ja likviditeettitilanne 23.11.2003 päättyneenä pitoajanjaksona

Eurojärjestelmä toteutti tarkasteltavana pitoajanjaksona neljä perusrahoitusoperaatiota ja yhden pitempiaikaisen rahoitusoperaation.

Avomarkkinaoperaatiot

(mrd. euroa, korot vuotuisina prosenteina)

Operaatio	Maksujen suorituspäivä	Operaation eräpäivä	Tarjousten määrä	Jaetun likviditeetin määrä	Tarjoukset/ jaettu likviditeetti	Vastapuolten määrä	Minimitarjouskorko	Marginaalikorko	Painotettu keski-korko
Perusrahoitusoperaatio	27.10.2003	11.11.2003	135,87	117,00	1,16	255	2,00	2,04	2,05
Perusrahoitusoperaatio	5.11.2003	19.11.2003	125,77	84,00	1,50	290	2,00	2,04	2,05
Perusrahoitusoperaatio	11.11.2003	26.11.2003	126,83	118,00	1,07	243	2,00	2,03	2,04
Perusrahoitusoperaatio	19.11.2003	3.12.2003	113,35	99,00	1,14	281	2,00	2,00	2,02
Pitempiaikainen rahoitusoperaatio	30.10.2003	29.1.2004	32,38	15,00	2,16	150	1,8	2,13	2,14

Lähde: EKP.

Perusrahoitusoperaation painotettu keski-korko laski pitoajanjaksona asteittain 2,05 prosentista 2,02 prosenttiin. Kolmessa ensimmäisessä perusrahoitusoperaatiossa marginaalikorko oli 1 peruspisteen ja viimeisessä perusrahoitusoperaatiossa 2 peruspistettä pienempi kuin painotettu keski-korko. Viimeisessä perusrahoitusoperaatiossa marginaalikorko oli yhtä suuri kuin minimitarjouskorko. Kolmessa ensimmäisessä perusrahoitusoperaatiossa tarjousten kattamissuhde oli alle 1,2 eli hieman tavallista pienempi.

Melko pientä kuukauden lopun vaikutusta 31.10. lukuun ottamatta eoniakorko pysyi vakaana 2,05 prosentin tuntumassa pitoajanjakson alusta 12.11. saakka. Tämän jälkeen se laski noin 2,00 prosenttiin, koska markkinaosuudet näyttivät odottavan pitoajanjakson lopun olevan löysä. Pitoajanjakson kolmena viimeisenä päivänä eoniakorko laski edelleen ja oli viimeisenä päivänä 1,46 %, koska likviditeettitilanne oli hyvä. Riippumattomien likviditeettitekijöiden kehityksen vuoksi pitoajanjakson lopussa talletusmahdollisuuden nettokäyttö oli 4,05 miljardia euroa (kumulatiivisesti perjantaista 21.11. sunnuntaihin 23.11.).

Luottolaitosten eurojärjestelmässä olevien sekkilitalletusten ja vähimmäisvarantovelvoitteen välinen ero oli keskimäärin 0,73 miljardia euroa.

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät

(mrd. euroa)

Päivittäinen keskiarvo pitoajanjaksona 24.10.–23.11.2003

	Likviditeettiä lisäävät	Likviditeettiä vähentävät	Nettovaikutus
(a) Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot	250,9	0,3	+ 250,6
Perusrahoitusoperaatiot	205,8	-	+ 205,8
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	45,0	-	+ 45,0
Maksuvalmiusjärjestelmä	0,1	0,3	- 0,2
Muut operaatiot	-	-	-
(b) Muut pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät¹	324,0	442,8	- 118,8
Liikkeessä olevat setelit	-	399,4	- 399,4
Valtion talletukset eurojärjestelmässä	-	43,4	- 43,4
Ulkomaiset saamiset (ml. kulta), netto	321,8	-	+ 321,8
Muut tekijät, netto	2,2	-	+ 2,2
(c) Luottolaitosten talletukset eurojärjestelmän sekkileillä (a) + (b)			131,8
(d) Varantovelvoite			131,0

Lähde: EKP.

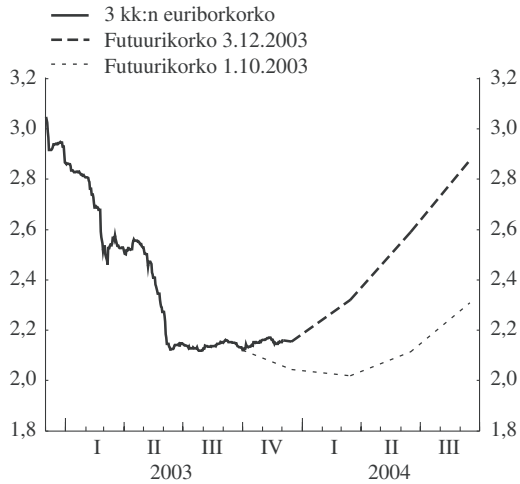
Huom. Pyörästysten vuoksi luvut eivät välttämättä täsmää.

¹ Julkistetut ennusteet riippumattomiin tekijöihin perustuvista keskimääräisistä likviditeettitarpeista vaihtelivat 110,5 miljardista eurosta 127,7 miljardiin euroon. Ennusteen ja todellisen likviditeetin tarpeen välinen ero oli suurimmillaan 3.11.–10.11., jolloin se oli 1,4 miljardia euroa.

Kuvio 18.

Kolmen kuukauden korot ja futuurikorot euroalueella

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Tänä ja kolmena seuraavana neljänneksenä erääntyvien kolmen kuukauden futuurisopimusten korkoja Liffen noteerausten mukaan.

Kuten edellä mainittiin, pitkät rahamarkkinakorot ovat nousseet parin viime kuukauden aikana. Lokakuun lopun ja joulukuun 3. päivän välisenä aikana kuuden kuukauden euriborkorko nousi 2 peruspistettä eli 2,23 prosenttiin ja 12 kuukauden euriborkorko 9 peruspistettä eli 2,48 prosenttiin. Samaan aikaan kahdentoista ja yhden kuukauden euriborkorkojen erona mitattu rahamarkkinoiden tuottokäyrä jyrkkeni jonkin verran ja oli joulukuun 3. päivänä 33 peruspistettä.

Vuonna 2004 erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdetut 3 kuukauden euriborkorot nousivat selvästi loka-marraskuussa. Tämä viittaa siihen, että markkinaosapuolet ovat parin viime kuukauden aikana alkaneet odottaa lyhyiden korkojen nousevan aiemmin arvioitua enemmän (ks. kuvio 18). Lokakuun lopusta joulukuun 3. päivään maaliskuussa 2004 erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdettu euriborkorko

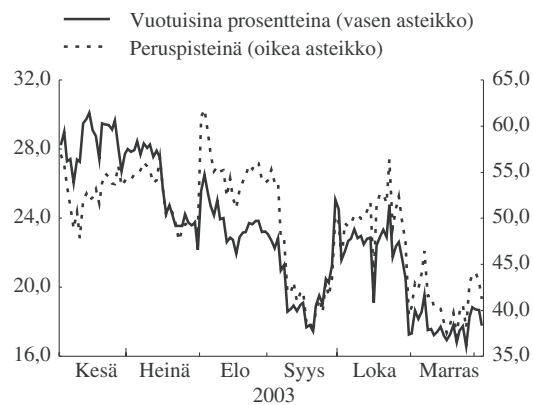
nousi 3 peruspistettä eli 2,32 prosenttiin, kesäkuussa 2004 erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdettu euriborkorko nousi 9 peruspistettä eli 2,59 prosenttiin ja syyskuussa 2004 erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdettu euriborkorko nousi 13 peruspistettä eli 2,88 prosenttiin.

Maaliskuussa 2004 erääntyviin futuurisopimuksiin perustuvista optioista johdettu kolmen kuukauden euriborkoron implisiittinen volatilitteetti on vähentynyt huomattavasti lokakuussa olleesta huipustaan historiallisesti katsoen verrattain pieneksi. Tämä kuvastaa sitä, että markkinaosapuolten kokema epävarmuus kolmen kuukauden euriborkoron kehityksestä maaliskuun 2004 puoliväliin saakka on verrattain pientä (ks. kuvio 19).

Kuvio 19.

Maaliskuussa 2004 erääntyviin kolmen kuukauden euriborfutuuereihin perustuvista optioista johdettu implisiittinen volatilitteetti

(vuotuisina prosentteina ja peruspisteinä, päivähavaintoja)

Lähteet: Bloomberg ja EKP:n laskelmat.

Huom. Peruspisteinä ilmaistu volatilitteetti on laskettu kertomalla prosentteina ilmaistu implisiittinen volatilitteetti vastavalla korolla. (Ks. myös kehikko "Implisiittisen volatilitteetin johtaminen lyhyisiin korkofutuuereihin perustuvista optioista" toukokuun 2002 Kuukausikatsauksen sivuilla 13–16.)

Pitkien joukkolainojen tuotot kasvussa euroalueella

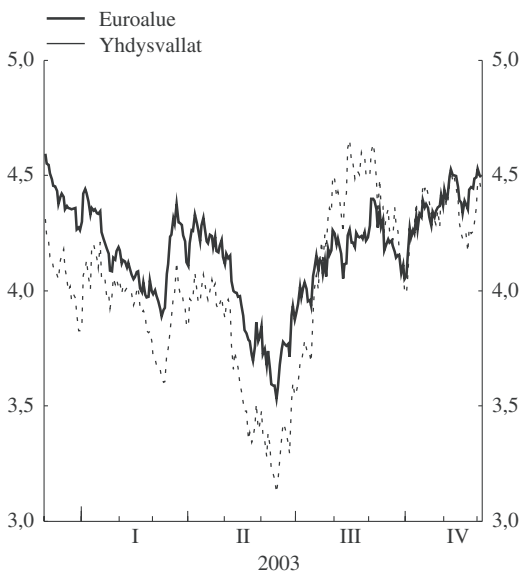
Valtion pitkien joukkolainojen tuotot euroalueella kasvoivat edelleen syksyn mittaan, mutta Yhdysvalloissa ne olivat hieman volatiilimpia (ks. kuvio 20). Euroalueen joukkolainojen tuottojen kasvu viittaa siihen, että markkinaosapuolten optimismi euroalueen talouden elpymisen vahvuuden ja kestävyuden suhteen on lisääntynyt. Hiljattain eli lokakuun lopusta lähtien valtion kymmenen vuoden joukkolainojen tuotto euroalueella ja Yhdysvalloissa on kasvanut noin 10 peruspistettä joulukuun 3. päivään, jolloin ne olivat noin 4,5 %. Yhdysvaltojen ja euroalueen valtion kymmenen vuoden joukkolainojen tuottojen ero oli joulukuun 3. päivänä -5 peruspistettä.

Pitkien joukkolainojen tuotot vaihtelivat Yhdysvalloissa voimakkaasti kolmen viime kuukauden aikana ja kaiken kaikkiaan laskivat hieman jakson aikana. Pitkien joukkolainojen tuottojen kehitys ilmeisesti heijasti yhtäältä Yhdysvaltain keskuspankin politiikkalinjauksia, joiden valossa markkinaosapuolet ovat tulkinneet lyhyiden

Kuvio 20.

Valtion pitkien lainojen tuotot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

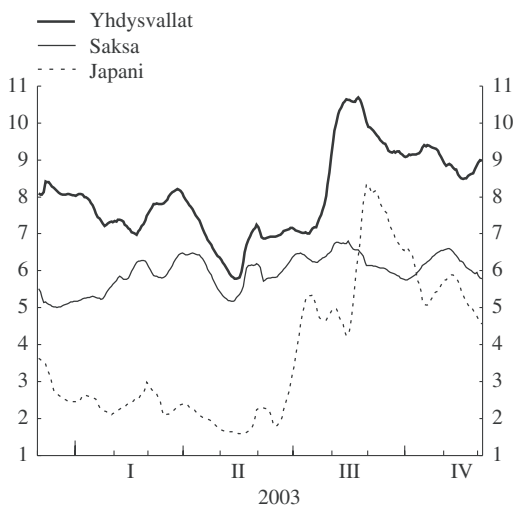
Lähde: Reuters.

Huom. Valtion pitkillä lainoilla tarkoitetaan 10 vuoden joukkovelkakirjalainoja tai maturiteetiltaan lähimpiä vastaavia lainoja.

Kuvio 21.

Keskeisten joukkolainamarkkinoiden implisiittinen volatiliiteetti

(vuotuisina prosentteina; päivähavaintojen 10 päivän liukuva keskiarvo)

Lähde: Bloomberg.

Huom. Sarjat kuvaavat Bloombergin määritelmän mukaisesti lähimmän geneerisen futuurisopimuksen implisiittistä volatiliiteettiä vähintään 20 päivää ennen erääntymistä. Näin ollen implisiittisen volatiliiteetin laskemiseksi käytetty erääntymistä lähinnä oleva sopimus vaihdetaan 20 päivää ennen erääntymistä toiseen, erääntymistä seuraavaksi lähinnä olevaan sopimukseen.

korkojen pysyvän alhaisina pidempään kuin aiemmin odotettiin. Toisaalta taloudesta saadut yleisesti odotettua paremmat tiedot kuitenkin toivat joukkolainojen tuottoihin nousupaineita.

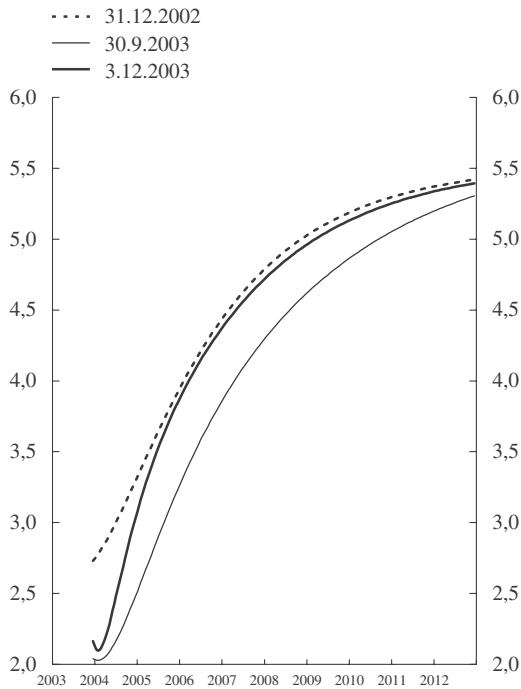
Joukkolainamarkkinoiden kehitys marraskuussa viittasi siihen, että markkinaosapuolet ovat tarkistaneet pitkän aikavälin keskimääräisiä kasvu-odotuksiaan aiempaa positiivisemmiksi. Tästä kertoo se, että valtion kymmenen vuoden indeksisidonnaisten joukkolainojen reaalin tuotto kasvoi 15 peruspistettä lokakuun lopusta joulukuun 3. päivään. Samaan aikaan sijoittajien odotukset keskimääräisestä inflaatiosta pitkällä aikavälillä ovat pysyneet jokseenkin ennallaan. Kymmenen vuoden tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti, joka lasketaan Yhdysvaltain valtion kymmenen vuoden joukkolainojen nimellistuottojen ja indeksisidonnaisten joukkolainojen tuottojen erona, oli joulukuun 3. päivänä lähes 2,3 %.

Markkinaosapuolten epävarmuus joukkolainojen tuottojen tulevasta kehityksestä Yhdysvalto-

Kuvio 22.

Korkojen aikarakenteesta johdetut euroalueen yön yli -korkojen odotukset

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: EKP:n arvio.

Huom. Korkojen aikarakenteesta johdettu termiinikorkokäyrä kuvaa markkinoiden odotuksia lyhyiden korkojen tulevasta kehityksestä. Käyrien laskentamenetelmää selostettiin tammikuun 1999 Kuukausikatsauksen sivulla 26. Estimoinnissa käytetyt tiedot on johdettu koronvaihtosopimuksista.

jen markkinoilla pysyi marraskuussa jokseenkin ennallaan. Yhdysvaltojen kymmenen vuoden valtionlainoihin perustuvista futuurisopimuksista johdetun implisiittisen volatiliteetin kymmenen päivän liukuva keskiarvo joulukuun 3. päivänä oli noin 9 % eli noin 2 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuodesta 1999 lähtien keskimäärin (ks. kuvio 21).

Japanissa valtion kymmenen vuoden joukkolainojen tuottojen kesäkuun puolivälistä alkanut kasvu hytyi viime kuukausien aikana. Lokakuun lopusta Japanin valtion kymmenen vuoden joukkolainojen tuotto on pysynyt melko vakavana, ja se oli joulukuun 3. päivänä 1,5 %. Samaan aikaan markkinaosapuolten epävarmuus joukkolainojen tulevasta kehityksestä näyttää vähentyneen. Joukkolainamarkkinoiden implisiittisen volatiliteetin kymmenen päivän liukuva kes-

kiarvo oli joulukuun 3. päivänä noin 4,5 % eli lähes sama kuin vuodesta 1999 lähtien keskimäärin.

Euroalueella valtion pitkien joukkolainojen tuotot ovat kolmen viime kuukauden aikana jatkaneet kesäkuun 2003 puolivälissä alkanutta kasvuaan. Tämä kehitys näyttää heijastavan markkinaosapuolten hieman aiempaa positiivisempia odotuksia talousnäkymistä, mutta se voi myös viitata markkinaosapuolten inflaatio-odotusten kasvuun.

Futuurisopimusten pohjalta johdetun euroalueen yön yli -korkojen tuottokäyrän jyrkkeminen (ks. kuvio 22) sekä inflaatioindeksoitujen joukkolainojen reaalisen tuoton viimeaikainen kehitys (ks. kuvio 23) viittaavat siihen, että markkinaosapuolten arviot talousnäkymistä ovat muuttuneet hieman aiempaa myönteisemmiksi. Samaan aikaan kymmenen vuoden tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti, joka mitataan valtion kymmenen vuoden joukkolainojen nimellistuottojen ja indeksisidonnaisten joukkolainojen tuottojen erona, on kiihtynyt kesäkuun puolivälistä huomattavasti. Tämä johtui osittain monista teknisistä tekijöistä, mutta sitäkin mah-

Kuvio 23.

Euroalueen reaalkorkoisen joukkolainan tuotto ja tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti

(vuotuisina prosentteina, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Reaalkorkoisen joukkolainan tuotto on johdettu (ilman tupakan hintojen vaikutusta laskettuun) euroalueen YKHiin sidottujen Ranskan valtion vuonna 2012 erääntyvien joukkolainojen markkinahinnoista. Tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhtiin laskentamenetelmää selostettiin helmikuun 2002 Kuukausikatsauksen sivulla 16.

dollisuutta ei voida sulkea pois, että se heijastaisi myös markkinaosapuolten pitkän ajan inflaatio-odotusten kasvua (ks. kehikko 4).

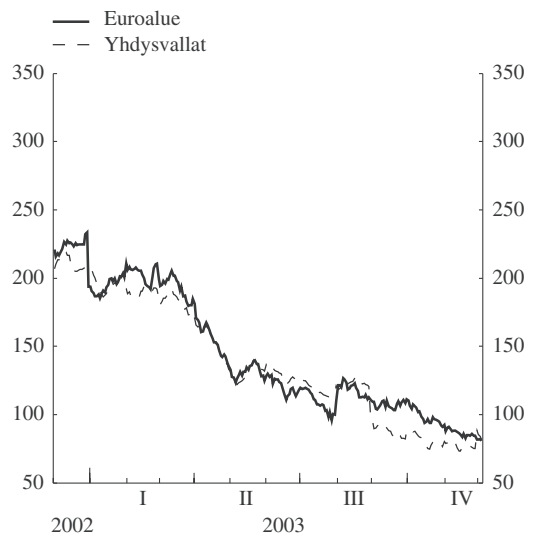
Epävarmuus euroalueen joukkolainamarkkinoilla – mitattuna Saksan pitkiin valtionlainoihin perustuvista futuurisopimuksista laskettuna implisiittisenä volatilitteettina – väheni hieman lokakuun lopusta joulukuun 3. päivään. Tuolloin kymmenen päivän liukuvana keskiarvona mitattu joukkolainojen implisiittinen volatilitteetti oli noin 5,8 % eli enemmän kuin vuodesta 1999 lähtien keskimäärin.

Rahoitustilanne euroalueen yritysten joukkolainamarkkinoilla on ollut viime kuukausina erittäin suotuisa (ks. kuvio 24). BBB-luokituksen saaneiden yritysten liikkeeseen laskemien joukkolainojen tuotot pysyivät jokseenkin ennallaan lokakuun lopusta joulukuun 3. päivään. Rahoituksen suhteellinen hinta BBB-luokituksen saaneiden yritysten liikkeeseen laskemien joukkolainojen tuottojen ja vastaavien valtion joukkolainojen tuottojen erolla mitattuna oli joulukuun 3. päivänä 80 peruspistettä. Historiallisesti katsoen tämä oli erittäin vähän.

Kuvio 24.

Yritysten joukkolainojen tuottoerot euroalueella ja Yhdysvalloissa

(peruspisteinä, päivähavaintoja, BBB-luokitus)

Lähteet: Bloomberg ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tuottoerot on laskettu yritysten 7–10 vuoden joukkolainojen tuottojen ja valtion 7–10 vuoden joukkolainojen tuottojen välisenä erona.

Kehikko 4.

Indeksisidonnaisten joukkolainojen markkinoiden viimeaikainen kehitys euroalueella

Uusien indeksisidonnaisten joukkolainojen liikkeeseenlasku vuonna 2003

Indeksisidonnaisten joukkolainojen markkinat euroalueella ovat kasvaneet huomattavasti vuonna 2003, kun markkinoille on tullut kaksi uutta liikkeeseenlaskijavaltiota: Kreikka ja Italia. Ennen maaliskuuta 2003 Ranska oli ainoa ilman tupakan hintoja laskettuun euroalueen YKHIin sidottujen joukkolainojen liikkeeseenlaskija. Ranskan lainoja on kahdenpituisia eli vuonna 2012 ja 2032 erääntyviä, ja niiden liikkeessä oleva määrä on yhteensä noin 16 miljardia euroa. Maaliskuussa 2003 Kreikka laski liikkeeseen vuonna 2025 erääntyvän indeksisidonnaisen joukkolainan, jonka määrä on 1,25 miljardia euroa. Italia puolestaan laski syyskuussa 2003 liikkeeseen vuonna 2008 erääntyvän indeksisidonnaisen joukkolainan, jonka määrä on 7 miljardia euroa.

Nämä kaksi uusinta indeksisidonnaista joukkolainaa ovat teknisesti miltei samanlaisia kuin Ranskan vastaavat joukkolainat. Ensiksikin ne on sidottu ilman tupakan hintoja laskettuun euroalueen YKHIin. Toiseksi Italian ja Kreikan joukkolainojen – kuten Ranskan – osalta on taattu, että ne lunastetaan nimellisarvoon, mikä merkitsee, että vaikka lainan juoksuaikana olisi deflaatio, velkakirjat lunastetaan nimellisarvoonsa.

Kahdessa suhteessa näiden maiden liikkeeseen laskemat lainat kuitenkin poikkeavat merkittävästi toisistaan. Ensiksikin niiden verokohtelu vaihtelee maittain. Toiseksi luokituslaitokset ovat antaneet niille toisistaan poikkeavia luokituksia. Kuten oheisesta taulukosta ilmenee, Ranskan lainoilla on paras luokitus ja Kreikan lainalla heikoin.

Ilman tupakan hintoja laskettuun YKHIin sidottujen euroalueen joukkolainojen ominaisuudet syyskuun lopussa 2003

Liikkeeseen-laskija	Eräntymis-ajankohta	Liikkeeseen-lasku	Nimelliskorko % vuodessa	Liikkeessä oleva määrä Mrd. euroa	Luokitus Moody's, S&P, Fitch
Italia	Syyskuu 2008	Syyskuu 2003	1,65	7,00	Aa2/AA/AA
Ranska	Heinäkuu 2012	Marraskuu 2001	3,00	11,00	Aaa/AAA/AAA
Kreikka	Heinäkuu 2025	Maaliskuu 2003	2,90	1,25	A1/A+/A1
Ranska	Heinäkuu 2032	Lokakuu 2002	3,15	5,00	Aaa/AAA/AAA

Lähteet: Agence France Trésor, Italian ja Kreikan valtiovarainministeriöt.

Inflaatio-odotusten johtaminen

Näiden uusien, maturiteetiltaan eripituisten joukkolainojen avulla voidaan muodostaa alkeellinen euroalueen tuotot yhtenäistävää inflaatiovauhtia kuvaava käyrä. Erot luottoriskeissä eivät välttämättä vääristä tuotot yhtenäistävää inflaatiovauhtia kovinkaan voimakkaasti, sillä tämä inflaatiovauhti lasketaan kullekin maalle samanpituisten ja luottoriskiltään yhtäläisten nimelliskorkoisten ja indeksisidonnaisten joukkolainojen tuotoerona (tuotot yhtenäistäviä inflaatiovauhteja selostetaan tarkemmin helmikuun 2002 Kuukausikatsauksen sivun 16 kehikossa). Sen sijaan erot verokohtelussa saattavat vääristää kunkin maan tuotot yhtenäistävää inflaatiovauhtia. Vääristymää on vaikea mitata, sillä verotuksellisten erojen vaikutus näiden joukkolainojen tuottoihin riippuu siitä, millaisia veroprosentteja yksittäisiin, liikkeeseenlaskijamaissa tai ulkomailla asuviin sijoittajiin sovelletaan. Lisäksi erot nimelliskorkoisen joukkolainan ja vastaavanpituisen indeksisidonnaisen joukkolainan likvidiydessä saattavat myös heikentää tuotot yhtenäistävien inflaatiovauhtien vertailukelpoisuutta.

Näistä neljästä ilman tupakan hintoja laskettuun euroalueen YKHIin sidotusta joukkolainasta laskettujen tuotot yhtenäistävien inflaatiovauhtien aikarakente on hyvin samanlainen kuin indeksisidonnaisista nollakorkoisista swapeista johdetun ”inflaatio-odotusten käyrän” (indeksisidonnaisista swapeista on yksityiskohdaisempia tietoja syyskuun 2003 Kuukausikatsauksen sivun 31 kehikossa). Oheisesta kuviosta voidaan nähdä nämä eripituisten ajanjaksojen keskimääräisiä inflaatio-odotuksia kuvaavat indikaattorit marraskuun 2003 lopun tilanteen mukaisina. Tuotot yhtenäistäviä inflaatiovauhteja kuvataan kahden käyrän avulla. Ensimmäinen käyrä kuvaa kunkin indeksisidonnaisen joukkolainan eräpäivän tuotot yhtenäistäviä inflaatiovauhtia. Tämä aikarakente ei kuitenkaan mittaa tarkoin eripituisia ajanjaksoja koskevia inflaatio-odotuksia. Tämä johtuu siitä, että tuotot yhtenäistävien inflaatiovauhtien laskennassa käytetyille indeksisidonnaisille ja nimelliskorkoisille joukkolainoille maksetaan kuponkikorkoa, joten niiden juoksuaika ei ole hyvä mittari sille, kuinka pitkään sijoittaja keskimäärin joutuu odottamaan lainasta tulevaa käteismaksua. Tässä suhteessa parempi mittari on kuponkikorkoisen joukkolainan duraatio, joka on lyhyempi kuin sen juoksuaika.¹ Oheisessa kuviossa on tämän vuoksi myös käyrä, jossa tuotot yhtenäistävät inflaatiovauhdit on laskettu joukkolainojen duraation mukaisesti (käyrää kutsutaan siksi maturiteetiltaan korjatuksi). Kuviosta nähdään, että maturiteetiltaan korjattu tuotot yhtenäistäviä inflaatiovauhteja kuvaava käyrä on hyvin lähellä indeksisidonnaisten nollakorkoisten swapien perusteella laskettua käyrää.

Kuviota tulkitessa on hyvä muistaa monet epävarmuustekijät, joiden vaikutuksesta tuotot yhtenäistävät inflaatiovauhdit eivät välttämättä vastaa keskimääräisiä inflaatio-odotuksia. Yksi eroavuus voi osaksi johtua inflaation epävarmuuteen liittyvästä riskipreemiosta, jonka sijoittajat vaativat pitääkseen hallussaan pitkiä nimelliskorkoisia joukkolainoja. Tämä preemio vääristää tuotot yhtenäistäviä inflaatiovauhteja keskimääräisiä inflaatio-odotuksia suuremmiksi. Voidaan luonnollisesti odottaa, että tämä inflaatoriski on sitä suurempi, mitä pitempi juoksuaika joukkolainalla on. Toinen tekijä on likvidiyspreemio, joka saattaa vaikuttaa vastakkaiseen suuntaan, sillä indeksisidonnaisen joukkolainan likvidiys on yleensä heikompi kuin vastaavanpituisen nimelliskorkoisen joukkolainan. Kolmanneksi eroa aiheuttaa sekin, että tuotot yhtenäistävät inflaatio-

¹ Joukkolainan duraatio on sen maturiteetti korjattuna lainasta ennen sen eräntymistä saatavilla maksuilla (esimerkiksi korot ja kuoletukset). Duraatio ilmaisee myös, miten herkkä joukkolainan nykyarvo on lainan diskonttokoron muutoksille.

vauhdit perustuvat ilman tupakan hintoja laskettuun YKHIin. Viime vuosina tupakan hinnat sisältävä YKHI-inflaatio on ollut keskimäärin hieman nopeampi kuin ilman niitä laskettu YKHI-inflaatio, joten tämä on saattanut vääristää tuotot yhtenäistäviä inflaatiovauhteja keskimääräisiä inflaatio-odotuksia pienemmiksi. Neljänneksi jotkin tekniset tekijät saattavat ajoittain vaikuttaa tuotot yhtenäistäviin inflaatiovauhteihin.

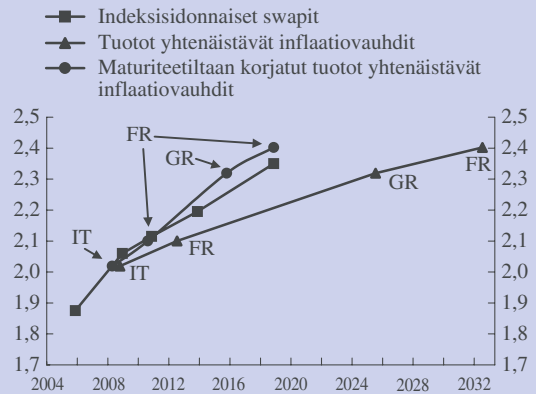
Kuten kuviosta 23 voidaan nähdä, tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti euroalueella on nopeutunut voimakkaasti viime kuukausina. Anekdoottisen aineiston perusteella erityyppisten sijoittajien, esimerkiksi vakuutusyhtiöiden ja eläkerahastojen, kasvava mielenkiinto indeksisidonnaisia joukkolainoja kohtaan on saattanut nostaa lainojen hintoja ja pienentää niiden reaalityttöjä. Tämä tekijä on saattanut vääristää tuotot yhtenäistävän inflaatiovauhdin erityisesti pitkissä maturiteeteissa keskimääräisiä inflaatio-odotuksia suuremmaksi. Saksan viranomaisten ilmoitus, ettei indeksisidonnaisia joukkolainoja aiota laskea liikkeeseen vuonna 2004, ei vastannut joidenkin markkinaosapuolten odotuksia ja on saattanut luoda niukkuuspreemion liikkeessä olevien indeksisidonnaisten joukkolainojen hintoihin ja siten lisätä tuotot yhtenäistävien inflaatiovauhtien kasvupaineita.

Vaikka nämä erityistekijät saattavatkin suureksi osaksi selittää euroalueen tuotot yhtenäistävien inflaatiovauhtien nykyistä suhteellisen tuntuva tasoa, on mahdollista, että taustalla on ollut myös muutoksia talouden perustekijöissä. Viime kuukausina on esimerkiksi saatu melko runsaasti positiivisia uutisia euroalueen talouskasvusta, joskin samalla on kantautunut myös hyvin negatiivisia uutisia finanssipolitiikan alueelta. Tässä vaiheessa ei voida myöskään sulkea pois mahdollisuutta, että nämä kaksi tekijää ovat vaikuttaneet inflaatioon liittyvään epävarmuuteen ja jopa keskimääräisiin inflaatio-odotuksiin euroalueella. Sen vuoksi on tärkeää tarkoin seurata näiden markkinoiden kehitystä ja verrata sitä muihin inflaatio-odotusten indikaattoreihin, kuten esimerkiksi kyselytietoihin perustuviin indikaattoreihin, jotka ovat viime kuukausina pysyneet jokseenkin ennallaan.²

2 Ks. myös sivun 58 kehikko.

Indeksisidonnaisista joukkolainoista ja swapeista johdettuina inflaatio-odotuksia kuvaavat käyrät

(kunkin joukkolainan duraation/eräpäivän mukaan)

Lähteet: Agence France Trésor, Italian ja Kreikan valtiovarainministeriöt ja CDC-IXIS capital markets.

Osakkeiden hinnat nousivat edelleen euroalueella ja Yhdysvalloissa

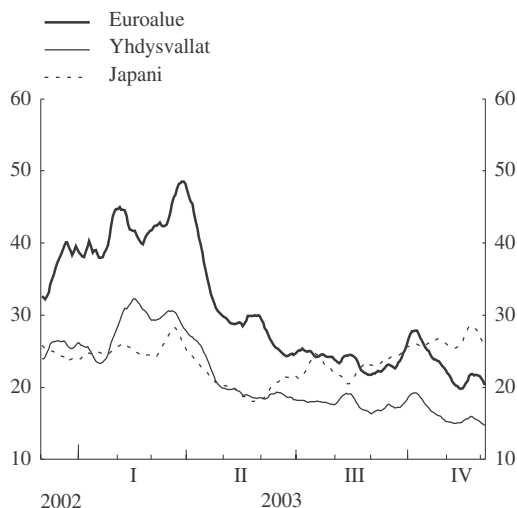
Osakkeiden hinnat euroalueella ja Yhdysvalloissa nousivat edelleen syksyn mittaan, joskin maltillisemmin kuin keväällä 2003 (ks. kuvio 25). Lokakuun lopusta joulukuun 3. päivään osakkeiden hinnat nousivat euroalueella Dow Jones Euro Stoxx -indeksin mukaan mitattuna 4 % ja Yhdysvalloissa Standard & Poor's 500 -indeksin mukaan mitattuna 1 %. Japanissa Nikkei 225 -indeksi laski vastaavana ajankohtana 2 % aikaisemmin tänä vuonna tapahtuneen voimakkaan nousun jälkeen.

Osakkeiden hintojen yleinen maltillinen nousu syksyllä 2003 johtui ilmeisesti yritysten odotettua paremmista tuloksista sekä taloudellista toimeliaisuutta ja työllisyyttä koskevista makrotaloudellisista tiedoista. Nämä uutiset ilmeisesti vahvistivat markkinaosapuolten uskoa Yhdysvaltojen talouden elpymiseen. Osakkeiden hintojen vahvistuminen oli erityisen voimakasta teknologiasektorilla Nasdaq Composite -indeksillä mitattuna. Standard & Poor's 500 -indeksiin

Kuvio 26.

Osakekurssien implisiittinen volatilitiitti

(vuotuisina prosentteina; päivähavaintojen 10 päivän liukuva keskiarvo)

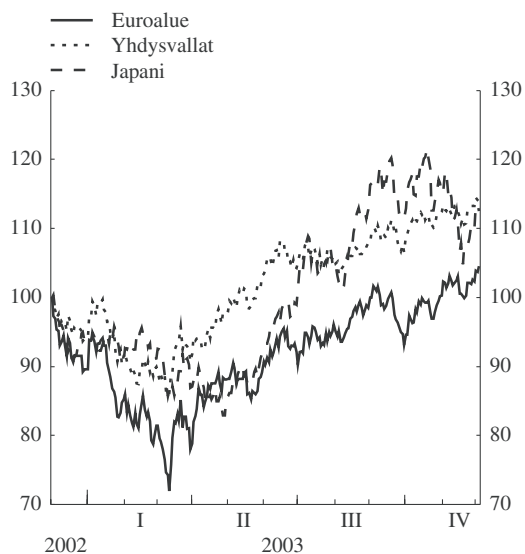
Lähde: Bloomberg.

Huom. Sarjat kuvaavat osakeindekseihin perustuvien optioiden hinnoista johdettua odotettua osakkeiden prosentteina lasketujen hinnannuutosten keskihajontaa enintään kolmen kuukauden aikana. Osakeindeksit, joiden implisiittistä volatilitiittiä kuvataan, ovat Dow Jones Euro Stoxx 50 euroalueen osalta, Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen osalta ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Kuvio 25.

Osakeindeksit

(1.12.2002 = 100, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Dow Jones Euro Stoxx (laaja) euroalueen osalta, Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen ja Nikkei 225 Japanin osalta.

kuuluvien yritysten tulostarkastusten mukaan yritysten tulosten parantuminen vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä johtui suuressa määrin kustannusten karsimisesta liikevaihdon kasvaessa tulosta hitaammin.

Lisäksi markkinaosapuolten epävarmuus osakkeiden hintojen tulevasta kehityksestä väheni edelleen kolmen viime kuukauden aikana. Joulukuun 3. päivänä Standard & Poor's 500 -indeksiin perustuvista optioista johdetun implisiittisen volatilitiitin kymmenen päivän liukuva keskiarvo oli 15 % (ks. kuvio 26) eli selvästi vähemmän kuin vuodesta 1999 lähtien keskimäärin. Epävarmuuden väheneminen viime kuukausien aikana on lisäksi saattanut tukea osakkeiden hintojen yleistä nousua sijoittajien alentaessa osakeomistuksilta edellyttämänsä riskipremiota.

Japanissa osakkeiden hinnat laskivat marraskuussa. Laskun syinä olivat huoli Japanin vientialoihin negatiivisesti vaikuttavasta jenin kallistu-

misesta sekä muutamien suurten yritysten odotettua heikommista neljännesvuosituloksista. Japanin osakemarkkinoihin liittyvä epävarmuus Nikkei 225 -indeksiin perustuvista optioista johdetun implisiittisen volatiliteetin kymmenen päivän liukuvalla keskiarvolla mitattuna oli noin 26 % joulukuun 3. päivänä. Siten se oli jokseenkin sama kuin lokakuun lopussa ja hieman alhaisempi kuin vuodesta 1999 lähtien keskimäärin.

Euroalueella osakkeiden hinnat jatkoivat nousuaan kolmen viime kuukauden aikana, koska markkinoiden käsitys talousnäkymistä muuttui aiempaa myönteisemmäksi odotettua parempien makrotaloustietojen tultua julki. Myös euroalueen yritysten kannattavuuden paranemisesta kertoneet tiedot ovat saattaneet vaikuttaa euroalueen osakekursseihin positiivisesti. Lisäksi kolmen viime kuukauden aikana vähentynyt markkinaosapuolten epävarmuus –

mitattuna Dow Jones Euro Stoxx 50 -indeksiin perustuvista optioista johdetun implisiittisen volatiliteetin kymmenen päivän liukuvalla keskiarvolla – on saattanut tukea osakemarkkinoita. Joulukuun 3. päivänä osakemarkkinoiden implisiittinen volatiliteetti oli 20 % eli selvästi vähemmän kuin talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alkamisen jälkeen keskimäärin.

Osakkeiden hintojen nousu euroalueella syksyn aikana koski laajasti monia talouden sektoreita (ks. taulukko 5). Erityisen voimakkaasti kolmen viime kuukauden aikana nousivat terveydenhuollon, rahoitusalan ja teknologiasektorin osakkeet. Kahden viimeksi mainitun sektorin kehitys näyttää johtuneen siitä, että markkinaosapuolten arviot euroalueen kasvunäkymistä ovat kohentuneet. Energiasektorin suhteellisen heikko kurssikehitys johtui öljynjalosteiden hintojen laskusta kolmen viime kuukauden aikana.

Taulukko 5.

Hintojen muutokset ja vaihtelut Dow Jones Euro Stoxxin toimialakohtaisissa indekseissä

(hintojen muutokset prosentteina ajanjakson lopun hinnoista, hintojen vaihtelut vuotuisina prosentteina)

	Raaka- aineet	Kulutus- tavarat (sykliset)	Kulutus- tavarat (ei- sykliset)	Energia	Rahoitus	Terveyden- hoito	Teollisuus	Tekniikka	Tele- viestintä	Perus- palvelut	Euro Stoxx
Toimialan osuus yhteenlasketusta markkina-arvosta (kauden lopun tietoja)	5,0	10,6	9,1	8,6	29,7	9,1	7,2	8,8	7,3	4,6	100,0
Hintojen muutokset (kauden lopun tietoja)											
III/2002	-28,8	-29,3	-18,0	-21,0	-36,7	-22,7	-27,8	-35,6	-11,7	-23,8	-28,2
IV/2002	4,0	2,9	-1,2	3,8	13,6	-0,9	0,8	21,4	21,8	-3,4	7,6
I/2003	-19,6	-15,8	-16,0	-12,9	-14,9	-16,4	-9,0	-9,4	-4,1	-7,8	-11,8
II/2003	18,0	21,1	7,6	10,3	25,4	15,3	15,6	19,0	17,7	16,8	18,2
III/2003	4,4	4,4	5,1	-2,9	0,5	-2,1	6,2	5,9	-3,1	-3,7	5,7
Lokakuu 2003	7,6	10,3	1,9	2,6	10,2	3,1	9,1	13,8	5,8	2,0	7,6
Marraskuu 2003	3,9	1,8	1,9	0,4	1,0	4,7	1,3	2,7	2,3	3,2	1,8
Elokuun 2003 loppu – 3.12.2003	6,2	5,3	-0,4	-2,0	10,5	10,4	8,4	9,0	6,7	2,3	6,2
Hintojen vaihtelut (kauden keskiarvoja)											
III/2002	38,2	46,4	31,9	46,5	51,0	49,5	27,8	58,9	47,8	39,4	36,4
IV/2002	34,2	40,7	20,8	31,1	44,3	30,6	28,8	61,1	35,7	29,8	34,9
I/2003	37,2	37,8	29,3	32,1	40,3	36,5	25,6	44,9	35,0	33,3	33,8
II/2003	25,3	28,5	19,9	22,2	25,8	24,3	17,6	34,3	21,3	20,4	32,2
III/2003	23,6	19,9	12,2	18,4	18,7	18,1	15,5	32,8	14,7	13,7	16,8
Lokakuu 2003	23,0	21,6	15,1	15,9	17,0	19,3	13,9	27,8	15,6	13,5	16,5
Marraskuu 2003	16,8	19,0	11,9	14,0	15,1	21,3	13,3	25,7	12,9	10,2	15,1
Elokuun 2003 loppu – 3.12.2003	20,0	20,6	12,4	15,0	16,7	19,3	15,1	27,4	14,6	12,1	16,1

Lähteet: Stoxx ja EKP:n laskelmat.

Huom. Hintojen vaihtelut on laskettu jakson päivittäisten indeksimuutosten vuositasolle korotettuna keskihajontana. Toimialakohtaiset indeksit esitetään tilasto-osassa.

2 Hintakehitys

YKHI-inflaation arvellaan nopeutuneen 2,2 prosenttiin marraskuussa

Eurostatin alustavan arvion mukaan euroalueen YKHI-inflaatio nopeutui 2,2 prosenttiin marraskuussa, kun se oli lokakuussa ollut 2,0 % (ks. taulukko 6). Vaikka YKHIn yksittäisten erien kehityksestä marraskuussa ei ole vielä saatavissa tietoja, inflaatiovauhdin nopeutumiseen on todennäköisesti vaikuttanut energian hintaan liittyvä epäsuotuisa vertailuajankohdan vaikutus. Tupakkaveron viimeaikainen nousu Ranskassa on myös saattanut vaikuttaa jalostettujen elintarvikkeiden hintojen vuotuisen nousuvauhtiin.

Lokakuussa euroalueen YKHI-inflaatio hidastui 2,0 prosenttiin, kun se oli syyskuussa ollut 2,2 %. Inflaatiovauhdin hidastuminen lokakuussa johtuu täysin YKHIn vaihtelevimmista eristä eli energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hinnoista (ks. kuvio 27). Energian hinnan kehitys hillitsi YKHI-inflaatiota. Tähän oli syynä erityisesti vertailuajankohdan suotuisa vaikutus, min-

kä seurauksena energian hinnan vuotuinen nousuvauhti hidastui syyskuun 1,6 prosentista 0,7 prosenttiin lokakuussa. Tämän lisäksi tämän-kesäisten elintarvikehintasokkien vaikutukset alkoivat vaimeta. Vaikutukset ovat kuitenkin vielä huomattavia. Sokkien vaimenemisen vuoksi jalostettujen elintarvikkeiden hintojen vuotuinen nousuvauhti hidastui lokakuussa 3,9 prosenttiin syyskuun 4,3 prosentista.

Ilman vaihtelevia erä lasketun YKHIn vuotuinen nousuvauhti kehittyi toisin kuin kokonaisinflaatio. Sen vuotuinen nousuvauhti nopeutui 0,1 prosenttiyksikköä ja oli lokakuussa 2,0 %. Nousuvauhdin kiihtyminen johtui yksinomaan jalostettujen elintarvikkeiden hintojen vuotuisen nousuvauhdin nopeutumisesta 3,5 prosenttiin lokakuussa, kun se oli syyskuussa ollut 3,1 %. Palvelujen ja muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuinen nousuvauhti pysyi sen sijaan muuttumattomana. Jalostettujen elintarvikkeiden hintojen vaikutuksen voimistuminen johtui pääosin tupakan hinnan noususta,

Taulukko 6.

Euroalueen hinta- ja kustannuskehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	2000	2001	2002	2002 IV	2003 I	2003 II	2003 III	2003 Kesä	2003 Heinä	2003 Elo	2003 Syys	2003 Loka	2003 Marras
Yhdenmukaistettu kuluttajahinta- indeksi (YKHI) ja sen erät													
Kokonaisindeksi ¹⁾	2,1	2,3	2,3	2,3	2,3	1,9	2,0	1,9	1,9	2,1	2,2	2,0	2,2
<i>josta:</i>													
Tavarat	2,5	2,3	1,7	1,8	2,0	1,5	1,7	1,6	1,6	1,7	1,8	1,7	.
Elintarvikkeet	1,4	4,5	3,1	2,2	1,9	2,5	3,2	2,9	3,0	3,1	3,6	3,7	.
Jalostetut elintarvikkeet	1,2	2,9	3,1	2,6	3,1	3,3	3,1	3,2	3,1	3,0	3,1	3,5	.
Jalostamattomat elintarvikkeet	1,8	7,0	3,1	1,6	0,1	1,5	3,4	2,5	2,7	3,3	4,3	3,9	.
Teollisuustuotteet	3,0	1,2	1,0	1,6	2,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,8	.
Muut teollisuustuotteet kuin energia	0,5	0,9	1,5	1,2	0,7	0,9	0,7	0,8	0,7	0,6	0,8	0,8	.
Energia	13,0	2,2	-0,6	2,9	7,0	1,5	2,1	1,6	2,0	2,7	1,6	0,7	.
Palvelut	1,5	2,5	3,1	3,1	2,7	2,6	2,4	2,5	2,3	2,5	2,5	2,5	.
Muut hinta- ja kustannus- indikaattorit													
Teollisuuden tuottajahinnat	5,3	2,1	-0,1	1,2	2,4	1,5	1,2	1,4	1,3	1,3	1,1	0,9	.
Yksikkötyökustannukset	1,3	2,5	2,1	1,5	2,0	2,8	.	.	.	.	.	.	.
Työn tuottavuus	1,3	0,2	0,5	1,0	0,7	0,0	.	.	.	.	.	.	.
Työvoimakustannukset/työntekijä	2,6	2,8	2,6	2,5	2,8	2,8	.	.	.	.	.	.	.
Työvoimakustannukset/tunti	2,8	3,4	3,5	3,5	2,9	3,1	.	.	.	.	.	.	.
Öljyn hinta (euroa/barreli)	31,0	27,8	26,5	26,5	28,4	22,7	25,1	23,3	25,0	26,5	23,9	24,7	24,6
Raaka-aineiden hinnat (euroina)	20,4	-8,1	-0,9	5,6	-3,2	-7,9	-5,8	-9,6	-7,5	-5,2	-4,7	-3,7	0,2

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot, Thomson Financial Datastream, HWWA – Institut für Wirtschaftsforschung (Hampuri) ja EKP:n laskelmat.

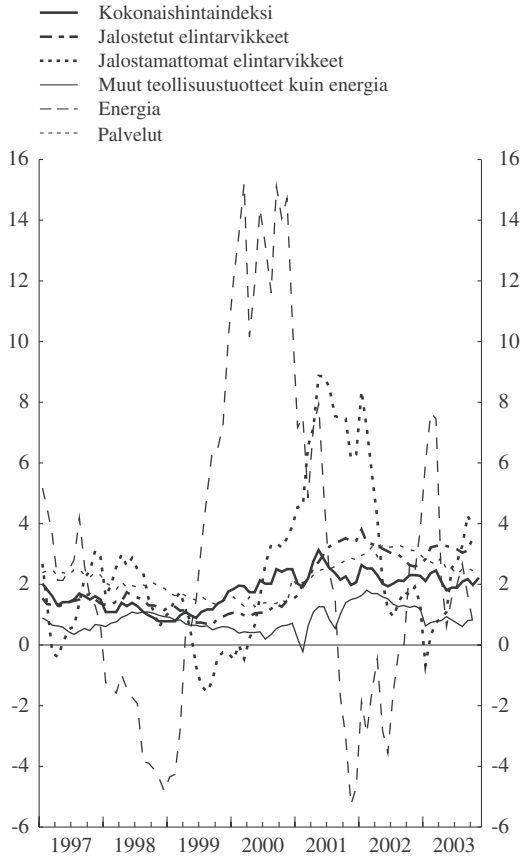
Huom. Kreikan tiedot vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta eivät sisälly YKHIn. Muut hinta- ja kustannusindikaattorit sisältävät Kreikan tiedot myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta. Lisätietoja tilasto-osassa.

1) Marraskuun 2003 YKHI-inflaatioluku perustuu Eurostatin alustavaan arvioon.

Kuvio 27.

Euroalueen YKHI-inflaatio eriteltynä

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähde: Eurostat.

Huom. Kreikan tiedot vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta eivät sisälly YKHIin.

mikä oli suureksi osaksi seurausta tupakaveron noususta Ranskassa lokakuussa 2003.

Teollisuuden tuottajahintojen nousuvauhti hidastui lokakuussa 2003

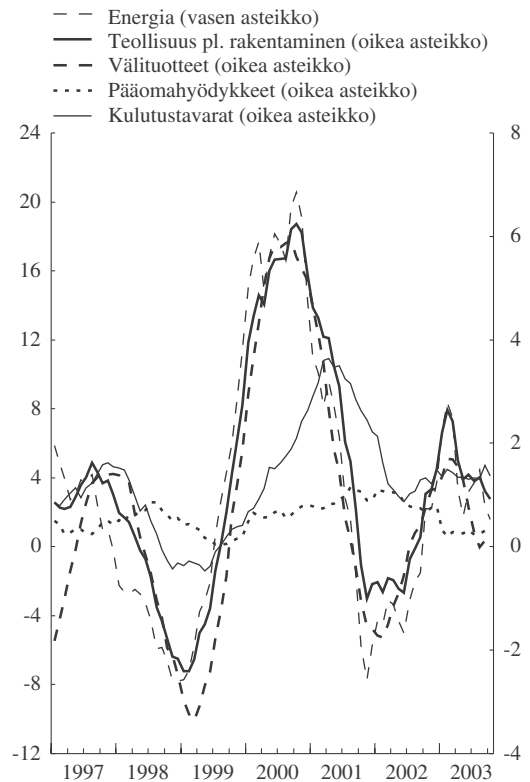
Euroalueen tuottajahintaindeksin vuotuinen nousuvauhti hidastui lokakuussa 0,9 prosenttiin syyskuun 1,1 prosentista. Nousuvauhdin hidastuminen johtui lähes yksinomaan energiateollisuuden tuottajahintoihin liittyvästä suotuisasta vertailuajankohdan vaikutuksesta. Ilman rakentamisen ja energian hintoja lasketun koko teollisuuden tuottajahintaindeksin vuotuinen muutosvauhti pysyi ennallaan eli 0,6 prosentissa, mikä kuvastaa tuottajahintojen kehityksen hienoisia eroja teollisuuden sektoreilla (ks. kuvio 28).

Välituoteteollisuuden tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti nopeutui edelleen lokakuussa eli 0,3 prosenttiin syyskuun 0,1 prosentista. Tähän on saattanut vaikuttaa euromääräisten muiden raaka-aineiden kuin öljyn hintojen tuntuva nousu (yli 10 % kesäkuusta 2003), mikä on ollut yhdenmukaista raaka-aineiden maailmanlaajuisen kysynnän lisääntymisen kanssa. Sitä vastoin kulutustavateollisuudessa tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti hidastui lokakuussa 1,3 prosenttiin, kun se oli ollut syyskuussa 1,5 %. Tämä on luultavasti seurausta elintarviketeollisuuden tuottajahintojen vaikutuksen vähenemisestä. Pääomahyödyketeollisuuden tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti pysyi hitaana, mikä vastaa jokseenkin näiden hintojen kehitystä vuoden alusta lähtien. Tuottajahintojen nousupaineet pysyvät edelleen kaiken kaikkiaan mal-

Kuvio 28.

Euroalueen teollisuuden tuottajahinnat eriteltynä

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähde: Eurostat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

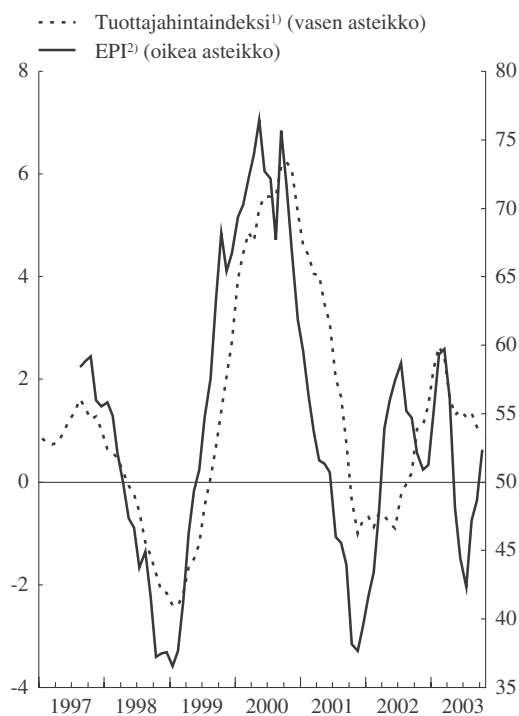
tillisina. Nousupaineita hillitsee erityisesti euron kurssin viimeaikainen vahvistuminen.

Kyselytiedot viittaavat kuitenkin siihen, että tuottajahinnoissa olisi jälleen hieman nousupaineita (ks. kuvio 29). Ostopäälliköiden kyselyyn perustuvan euroalueen tehdasteollisuuden hintaindeksin (Eurozone Price Index, EPI) indeksiluku nousi hieman eli lokakuun 52,3:sta 52,9:ään marraskuussa 2003. Kyselyyn vastanneiden mukaan euron vahvistuminen ja sitä seurannut tuontihintojen lasku vaimensi vain osittain eräiden raaka-aineiden, erityisesti perusraaka-aineiden, hintojen huomattavaa nousua, joka johtui pääasiassa maailmanlaajuisen kysynnän lisääntymisestä.

Kuvio 29.

Tuottajahinnat ja tehdasteollisuuden tuotantopanosten hinnat euroalueella

(kuukausihavaintoja)

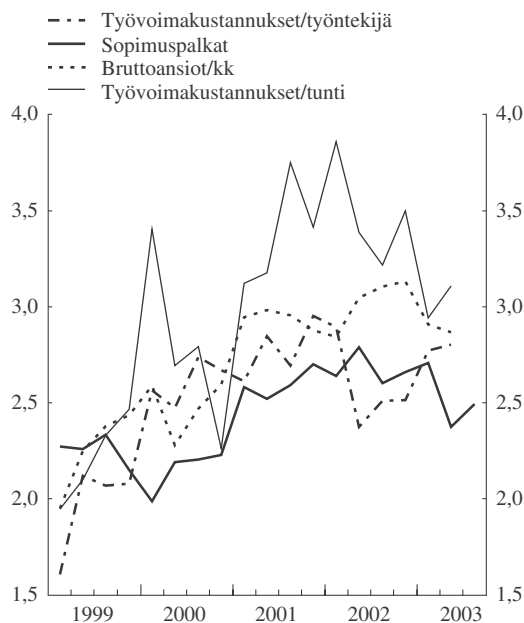
Lähteet: Eurostat ja Reuters.

- 1) Vuotuinen prosenttimuutos; ei sisällä rakentamista.
- 2) Eurozone Price Index, euroalueen tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintaindeksi, jonka tiedot perustuvat ostopäälliköille tehtävään kyselyyn. Indeksiluku, joka on yli 50, viittaa tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintojen nousuun, ja 50:tä pienempi indeksiluku hintojen laskuun. Indeksillä ei sisällä Kreikan tietoja vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta.

Kuvio 30.

Euroalueen työvoimakustannusindikaattoreita

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot ja EKP:n laskelmat.

Palkkojen nousu pysyi jokseenkin samana kuin aiempina vuosina

Vaikka työvoimakustannuksia kuvaavat indikaattorit antavat ristiriitaista tietoa yleisestä palkkakehityksestä, euroalueen palkkakehityksestä vuonna 2003 saatu yleiskuva viittaa edelleen siihen, että palkkojen nousu on tasoittunut kahden viime vuoden keskimääräiselle tasolle (ks. kuvio 30). Kuukautta kohden laskettujen bruttoansioiden vuotuinen kasvuvauhti nopeutui 2,9 % vuoden 2003 alkupuoliskolla. Kasvuvauhti oli vain hieman hitaampi kuin kahtena aikaisempina vuonna keskimäärin. Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuinen kasvuvauhti yrityssectorilla (ilman maataloutta) oli noin 3,0 % vuoden 2003 alkupuoliskolla eli lähes 0,5 prosenttiyksikköä hitaampi kuin vuosina 2001 ja 2002 keskimäärin. Sitä vastoin työntekijää kohden laskettujen palkkakustannusten vuotuinen kasvuvauhti oli 2,8 % vuoden 2003 alkupuoliskolla eli hieman nopeampi kuin vuonna 2002 keskimäärin.

Toimialakohtaisten tietojen perusteella näyttää siltä, että työntekijää kohden laskettujen palkkakustannusten vuotuinen kasvuvauhti on ta-

soittunut vuoden 2003 alkupuoliskolla ainoastaan ilman rakentamista lasketussa teollisuudessa ja ei-markkinaehtoisissa palveluissa. Sitä vastoin näiden kustannusten vuotuinen kasvuvauhti on viime aikoina nopeutunut markkinaehtoisissa palveluissa (johon sisältyvät tukkukauppa, hotelli- ja ravintolapalvelut sekä rahoitustoiminta ja liike-elämän palvelut). Tällä toimialalla niiden kasvuvauhti oli vuoden 2003 alkupuoliskolla lähes 3 %, kun se oli ollut kahtena aiempina vuonna keskimäärin 2,3 %. Työntekijää kohden laskettujen palkkakustannusten vuotuinen kasvuvauhti on siten nyt yhtä nopea markkinaehtoisten palvelujen sektorilla kuin teollisuudessa, kun se kymmenen viime vuoden aikana on yleensä ollut hitaampi markkinaehtoisten palvelujen sektorilla. Toimialakohtaisten tietojen vaihtelevuuden ja tietoihin mahdollisesti jälkikäteen tehtävien tarkistusten vuoksi on kuitenkin liian aikaista arvioida, viittaavatko vuoden alkupuoliskoa koskevat tiedot siihen, että pal-

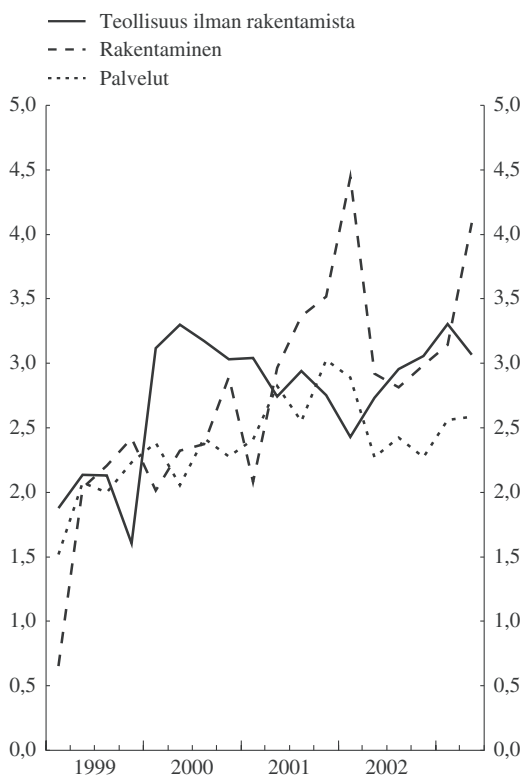
kankorotuspaineet ovat lisääntyneet tällä nimenomaisella alasektorilla, vai ovatko ne vain keinotekoinen tilastotekninen tulema. Palkkojen nousun tuntuva hidastuminen ei-markkinaehtoisten palvelujen sektorilla (kahtena aiempina vuonna se oli ollut 3,0 %, mutta vuoden 2003 alkupuoliskolla se oli noin 2,1 %) tasoittaa osittain palkkojen nousun nopeutumista muilla palvelusektorin aloilla (ks. kuvio 31).

Viimeaikaista kehitystä koskevasta tarkastelusta käy ilmi, että sopimuspalkkojen vuotuinen nousuvauhti nopeutui vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä hieman eli 2,5 prosenttiin. Sopimuspalkkojen keskimääräisen nousuvauhdin odotetaan olevan vuonna 2003 hitaampi kuin kahtena viime vuonna. Negatiivisen palkkaliikkeen pieneminen sekä sosiaaliturvamaksujen hienoiset korotukset vuonna 2003 saattavat kuitenkin kumota sopimuspalkkojen hitaamman nousuvauhdin vaikutuksen työntekijää kohden laskettujen palkkakustannusten kasvuvauhtiin.

Kuvio 31.

Työntekijää kohden lasketut työvoimakustannukset sektoreittain euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Työn tuottavuuden kasvun asteittainen nopeutuminen vuonna 2002 taittui vuoden 2003 alkupuoliskolla, jolloin työn tuottavuuden kasvu hidastui vuositasolla vuoden ensimmäisen neljänneksen 0,7 prosentista 0,0 prosenttiin toisella neljänneksellä. Tämän seurauksena yksikkötyökustannusten vuotuinen kasvuvauhti nopeutui vuoden 2003 toisella neljänneksellä 0,8 prosenttiyksikköä eli 2,8 prosenttiin, mikä tarkoittaa sitä, että niiden kasvuvauhti on ollut verrattain vakaata, aivan kuten kolmena viime vuonna. Jos talouskasvun elpyminen jatkuu, tuottavuus kuitenkin kohentunee ja hillinnee yksikkötyökustannusten kasvuvauhtia.

YKHI-inflaation odotetaan vaihtelevan 2 prosentin tuntumassa tulevina kuukausina

Euroalueen YKHI-inflaatio vaihtelee todennäköisesti tulevina kuukausina 2 prosentin tuntumassa. Vaikka viimekesäisen lämpöaallon aiheuttamien elintarvikehintasokkien vaikutusten odotetaan vaimenevan vähitellen, euroalueen inflaatiovauhti pysyy todennäköisesti jokseenkin muuttumattomana vuoden 2004 alussa. Tähän vaikuttavat välillisten verojen (erityisesti

tupakkaverojen) ja hallinnollisesti säänneltyjen hintojen (erityisesti terveydenhuoltopalvelujen hintojen) suunnitellut korotukset. Hintoihin vaikuttavien valtion toimien täsmälliseen toteutukseen ja ajoitukseen liittyy kuitenkin vielä epävarmuutta. Jos palkkakehitys pysyy maltillisena, YKHI-inflaatiovauhti hidastunee vuonna 2004 alle 2 prosenttiin ja pysynee sillä tasolla,

sillä euron kurssin viimeaikaisen vahvistumisen pitäisi edelleen hillitä hintojen nousupaineita. Talousnäkymistä kerrotaan tarkemmin osassa ”Eurojärjestelmän talousnäkyviä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot”.

Lisäksi kehikossa 5 kuvataan lyhyesti asuntojen hintojen viimeaikaista kehitystä euroalueella.

Kehikko 5.

Asuntojen hintojen kehitys euroalueella

Maaliskuussa 2003 EKP julkaisi raportin ”Structural factors in the EU housing markets” (Rakenteelliset tekijät EU:n asuntomarkkinoilla). Asuntojen hinnat ovat tärkeä tekijä analysoitaessa hintavakauteen kohdistuvia riskejä. Tässä kehikossa tarkastellaan euroalueen asuntojen hintojen aivan viimeaikaisinta nousua, joka on vuoden 2003 alkupuolelle ulottuvien tietojen perusteella ollut edelleen suhteellisen voimakasta.

Asuntojen hintatilastot

EKP laskee euroalueen asuntohintaindeksin vuoden 2001 BKT-osuuksilla painotettujen kansallisten asuntohintaindikaattoreiden vuotuisten muutosvauhtien keskiarvona. Eurojärjestelmä on valinnut joukon määritelmiä, joiden tarkoituksena on mahdollisimman pitkälle yhdenmukaistaa asuntojen hintoja koskevaa informaatiota eri EU-maissa. Asuntojen hintoja koskevien kansallisten tietojen valintaan vaikuttavat, kuinka suuren osan asuntomarkkinoista eri maiden tiedot kattavat, laadun muutosten käsittelyyn sovellettavat menetelmät, tietolähteen laatu sekä otoksen koko. Asuntohintaindikaattoreiden kokoamiseen käytettävät menetelmät ja tietojen kattavuus vaihtelevat kuitenkin edelleen huomattavasti maittäin. Saatavissa olevien asuntohintaindeksien välillä on monentyyppisiä eroja: erot markkinakattavuudessa (maantieteellinen kattavuus, asuntotyyppi, asuntolainalla rahoitetut ja käteisellä maksetut kaupat), erot laadun muutosten käsittelyssä (eli eri aikoina myytyjen asuntojen ominaisuuksien erojen käsittelyyn sovellettavat menetelmät), erot tietolähteissä (verotiedot, asuntolainahakemukset, kiinteistövälittäjät, sanomalehdet) sekä erot indeksin muodostamisessa ja tietojen painottamisessa. Tästä seuraa, että vaikka euroalueen asuntohintaindeksiä voidaan käyttää pitkän aikavälin kehityksen analysointiin, on sekä indeksin lyhyen aikavälin muutoksia että vuotuisia kasvuvauhteja tulkittava erittäin varovasti.

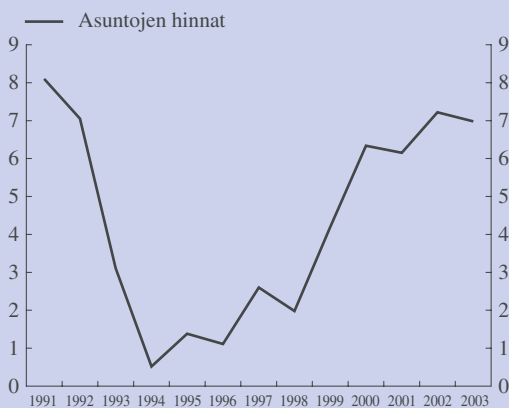
Hintojen kehitys euroalueella

Vuotta 2003 (lähinnä vuoden ensimmäistä neljännestä) koskevat tiedot osoittavat, että asuntojen hinnat ovat nousseet edelleen huomattavasti koko euroalueella. Kuten kuviosta A käy ilmi, asuntojen hintojen vuotuinen nousuvauhti euroalueella on pysytellyt noin 7 prosentin tuntumassa neljän viime vuoden aikana. Tätä nousuvauhtia tarkasteltaessa on kuitenkin otettava huomioon, että viitenä edeltävänä vuonna (vuosina 1994–1998) asuntojen hintojen nousuvauhti oli vaikea, keskimäärin noin 1½ % vuodessa.

Koska asuntojen hintojen tilastointiin liittyy edellä mainittuja epävarmuuksia, on hyödyllistä arvioida, seuraako vaihtoehtoisten asuntohintaluokitusten (esim. uusien tai vanhojen asuntojen hintojen ja suurissa kaupungeissa sijaitsevien asuntojen hintojen) kehitys yllä mainitulla indeksillä mitattua asuntojen hintojen yleistä kehitystä euroalueella. Tällöin huomataan, että niin uusien kuin vanhojenkin asuntojen hinnat ovat kehittyneet jokseenkin samansuuntaises-

Kuvio A.
Asuntojen hinnat euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, vuositietoja)

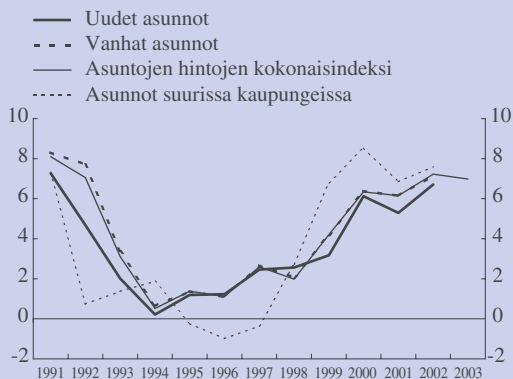

Lähde: Yhdenmukaistamattomiin kansallisiin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

Huom. Vuoden 2003 tiedot ovat ensimmäisen neljänneksen tietoja.

Kuvio B.
Asuntojen hinnat – vaihtoehtoiset
kattavuusluokittelut

(vuotuinen prosenttimuutos, vuositietoja)

Lähde: Yhdenmukaistamattomiin kansallisiin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat. Jos käytettävissä olevat tiedot eivät ole tavoite-määritelmän mukaisia, on käytetty korvikemuuttujia.

Huom. Vuoden 2003 tiedot ovat vuoden ensimmäisen neljänneksen tietoja.

si vuosien 1997–2001 vahvan talous- ja työllisyyskasvun viivästyneet vaikutukset, suhteellisen alhainen korkotasoa vuodesta 1998 lähtien erityisesti verrattuna aikaisempaan korkotasoon, investointien mahdollinen siirtyminen osakemarkkinoilta asuntomarkkinoille vuosien 2000–2002 osakkeiden hinnanlaskun seurauksena, ja rahoituksenvälityksen muutokset (eli rahoitusmarkkinoiden vapauttaminen ja asuntoluottomarkkinoiden aiempaa tiiviimpi integroituminen muuhun rahoitusjärjestelmään), mikä on saattanut tehdä asuntojen hinnat alttiimmiksi korkojen vaihtelulle luotonsaannin helpotuttua.

Asuntojen hintakehitys eri maissa

Vaikka asuntojen hinnat ovat vuodesta 1999 lähtien nousseet lähes kaikissa euroalueen maissa, hintojen muutokset ovat vaihdelleet huomattavasti maittain. Vuosina 1999–2002 asuntojen hintojen nousu oli Espanjassa, Irlannissa, Alankomaissa, Kreikassa ja Ranskassa nopeampaa kuin euroalueella keskimäärin. Espanjassa poikkeama euroalueen keskiarvosta kasvoi, kun taas Alankomaissa ja Irlannissa se pieneni (ks. kuvio C). Sitä vastoin Itävallassa ja Saksassa asuntojen hintojen nousuvauhti oli vuosina 1999–2002 hitaampi kuin euroalueella keskimäärin.

Huomattavimpia niistä tekijöistä, jotka saattavat vaikuttaa asuntojen hintojen kehityksen maakohtaisiin eroihin, ovat pitkällä aikavälillä vaikuttavat, etupäässä asuntomarkkinoiden paikallisiin piirteisiin liittyvät tekijät (erot asuntorahoituksen tarjonnassa, erilaiset omistusasuntoihin liittyvät verokannustimet ja tukipalkkiot, toisistaan poikkeavat transaktiokustannukset ja kaavoitusmääräykset jne.) sekä väestörakenteen muutoksiin liittyvät tekijät. Euroalueen eri maissa korkojen muutokset poikkesivat myös huomattavasti toisistaan 1990-luvun lopulla, mikä on ehkä saattanut vaikuttaa eroihin asuntojen hintojen maittaisessa kehityksessä. Erityisesti siirtyminen EMUn kolmanteen vaiheeseen johti korkojen huomattavaan laskuun Irlannissa, Espanjassa, Kreikassa ja Portugalissa eli maissa, joissa – Portugalia lukuun ottamatta – asuntojen hintojen nousu oli huomattavasti nopeampaa kuin euroalueella keskimäärin. Useimmissa muissa euroalueen maissa, kuten Saksassa ja Itävallassa, tämänkaltaiset lähentymisen stimuloivat vaikutukset olivat paljon vähäisempiä.

ti kuin euroalueen asuntohintaindeksi (ks. kuvio B). Suurissa kaupungeissa sijaitsevien asuntojen hintakehitys on poikennut hieman euroalueen indeksin kehityksestä. Vaikka suurten kaupunkien asuntojen hintakehitys on ollut jokseenkin samansuuntaista kuin indeksin kehitys, vaikuttaa kuitenkin siltä, että suhdannekierron aikaiset – sekä nousu- että laskusuhdanteen aikaiset – kaupunkiasuntojen hintamuutokset ovat olleet suurempia kuin suurten kaupunkien ulkopuolella. Tämä ei ole yllättävää etenkin noususuhdanteen aikana, jolloin tarjontaa suurissa kaupungeissa rajoittavat tekijät (esim. asuinrakentamiseen tarkoitettun maan rajoitettu saatavuus) voivat johtaa siihen, että asuntojen hinnat nousevat siellä enemmän kuin harvemmin asutuilla alueilla.

Vaikka maakohtaisilla tekijöillä on kiistatta tärkeä vaikutus asuntojen hintakehitykseen, eräät yhteiset tekijät näyttävät kuitenkin vaikuttaneen asuntojen hintojen suhteellisen voimakkaaseen nousuun euroalueella vuodesta 1998 lähtien. Näitä tekijöitä ovat esimerkiksi

Kuvio C.
Asuntojen hintojenmuutosten erot euro-
alueen maissa

(vuotuinen prosenttimuutos suhteessa euroalueen keskiarvoon)

Lähde: Yhdenmukaistamattomiin kansallisiin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

3 Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat

BKT:n määrä kasvoi vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä 0,4 % edellisestä neljänneksestä

Eurostatin ensimmäisen yksityiskohtaisen arvon mukaan euroalueen BKT:n määrä kasvoi vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä 0,4 % edellisestä neljänneksestä (ks. taulukko 7). Kasvu on ollut vaimeaa kolmena edellisenä neljänneksenä, ja paluu positiiviseen kasvuvauhtiin oli suureksi osaksi odotusten mukaista.

Menopuolen eristä BKT:n määrän kasvua vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä näyttää vauhdittaneen nettovienti. Nettoviennin vaikutus BKT:n kasvuun kuvastaa viennin kasvuvauhdin huomattavaa nopeutumista taloudellisen toimeliaisuuden vahvistumisen ansiosta samalla, kun tuonnin kasvuvauhti on ollut negatiivinen heikon kotimaisen kysynnän vuoksi. Yksityinen kulutus pysyi muuttumattomana kolmannella neljänneksellä, mikä ehkä liittyi osittain siihen, että työmarkkinatilanne oli edelleen heikko. Julkinen kulutus lisääntyi 0,5 % edellisestä neljänneksestä, kun taas sekä kiinteän pääoman brut-

tomuodostuksen että varastojen muutosten kasvuvauhti hidastui kolmannella neljänneksellä. Tarjontapuolella sekä teollisuustuotannon että palvelualan kasvu jatkui (ks. kehikko 6 arvonnalisäyksestä ja BKT:n määrästä).

Teollisuustuotannon kasvu vakautui vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä

Ilman rakentamista laskettu euroalueen teollisuustuotanto supistui syyskuussa 0,3 % edellisestä kuukaudesta, kun sen kasvu oli kahtena edellisenä kuukautena ollut epätasaista lomien vaikutuksen vuoksi (ks. taulukko 8). Kehitys oli syyskuussa jokseenkin samanlaista kaikilla teollisuuden päätoimialoilla, mutta tuotannon väheneminen oli voimakkainta energiateollisuudessa ja ei-kestävien kulutustavaroiden valmistuksessa. Kolmen kuukauden liukuvan keskiarvon perusteella kasvu oli kuitenkin positiivista kaikilla teollisuustuotannon osa-aloilla, myös pääomahyödykkeiden tuotannossa, ensimmäistä kertaa sitten marraskuun 2002.

Taulukko 7.

BKT:n määrän kasvu euroalueella

(prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Vuosi- ja vuosimuutos ¹⁾									Neljännesvuosimuutos ²⁾				
	2000	2001	2002	2002 III	2002 IV	2003 I	2003 II	2003 III	2002 III	2002 IV	2003 I	2003 II	2003 III	
Bruttokansantuotteen määrä	3,5	1,6	0,9	1,0	1,1	0,7	0,1	0,3	0,2	0,0	0,0	-0,1	0,4	
<i>josta:</i>														
Kotimainen kysyntä	2,9	1,0	0,2	0,4	0,9	1,2	1,0	0,1	0,2	0,4	0,3	0,1	-0,6	
Yksityinen kulutus	2,7	1,8	0,1	0,0	0,6	1,5	1,2	0,9	0,3	0,3	0,5	0,1	0,0	
Julkinen kulutus	2,1	2,4	2,8	3,1	2,2	1,9	1,6	1,5	0,5	0,2	0,4	0,4	0,5	
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	4,9	-0,1	-2,9	-3,0	-1,9	-2,3	-1,3	-1,9	0,1	0,3	-1,1	-0,5	-0,5	
Varastojen muutos ³⁾	-0,1	-0,5	0,2	0,4	0,5	0,4	0,2	-0,3	-0,1	0,1	0,2	0,0	-0,6	
Nettovienti ³⁾	0,6	0,6	0,6	0,6	0,2	-0,5	-0,8	0,1	0,1	-0,3	-0,3	-0,2	1,0	
Vienti ⁴⁾	12,6	3,3	1,7	3,4	4,1	2,4	-0,9	-0,1	1,4	-0,2	-1,5	-0,6	2,2	
<i>josta tavarat</i>	12,6	3,1	1,8	3,6	5,0	2,5	0,1	,	2,2	0,1	-1,7	-0,4	,	
Tuonti ⁴⁾	11,2	1,8	0,1	1,9	3,8	4,0	1,3	-0,5	1,4	0,8	-0,6	-0,2	-0,4	
<i>josta tavarat</i>	11,3	1,0	0,1	2,5	4,3	5,0	3,2	,	2,0	0,9	-0,2	0,5	,	
Reaalinen arvonnalisäys, brutto:														
Maa- ja kalatalous	-0,4	-1,4	-0,8	-1,1	-2,6	-1,3	-1,2	-1,1	-0,3	-0,2	-0,3	-0,3	-0,2	
Teollisuus	3,7	0,4	0,6	0,9	1,5	0,5	-0,9	-0,6	0,2	-0,3	0,0	-0,8	0,4	
Palvelut	4,0	2,5	1,5	1,4	1,5	1,1	0,6	0,9	0,2	0,2	0,0	0,1	0,5	

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta). Lisätietoja tilasto-osassa.

1) Vuosimuutos: prosenttimuutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

2) Neljännesvuosimuutos: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä.

3) Vaikutus BKT:n määrän kasvuun, prosenttiyksikköä.

4) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Euroalueen sisäisen kaupan tietoja ei ole poistettu kansallisen tilinpidon tuonti- ja vientiluvuista. Tästä syystä nämä tiedot ja maksuasetiedot eivät ole täysin verrannollisia.

Kehikko 6.

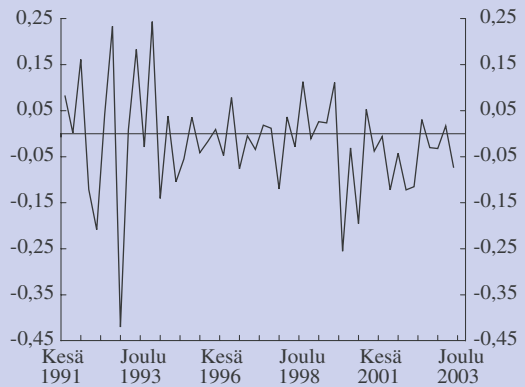
Mistä johtuvat BKT:n kasvun ja bruttoarvonlisäyksen kasvun väliset erot?

Bruttokansantuote on talouskehityksen keskeisin yleisindikaattori, ja sitä voidaan arvioida eri lähestymistavoin. Tuotantopuolelta tarkasteltuna BKT mittaa talouden yksittäisillä toimialoilla tuotettujen tavaroiden ja palveluiden bruttoarvonlisäyksen summaa. Tulopuolelta tarkasteltuna BKT mittaa tavaroiden ja palveluiden tuotannosta saatujen tulojen kokonaismäärää, ja menopuolelta tarkasteltuna se mittaa tuotettujen tavaroiden ja palveluiden kotimaista ja (nettomääräistä) ulkomaista kysyntää yhteensä. Bruttokansantuotteen määrän kasvua käsitellään säännöllisin väliajoin Kuukausikatsauksen osassa ”Euroalueen talouskehitys” menoeriä ja toimialakohtaisia tuotannon määriä kuvaavien mittareiden avulla. BKT:n määrän ja reaalin bruttoarvonlisäyksen neljännesvuosikasvuvauhdit ovat yleensä hyvin samantyyppiset, mutta toisinaan niiden välillä saattaa olla suhteellisen suuria ja pysyviä eroja (ks. kuvio A). Tässä kehikossa selvitetään BKT:n ja bruttoarvonlisäyksen käsitteellisiä eroja ja tarkastellaan näitä eroja reaalisten kasvuvauhtien perusteella 1990-luvun alkupuolelta lähtien.

Kuvio A.

BKT:n määrä ja reaalin bruttoarvonlisäys

(neljännesvuosikasvuvauhtien välisinä prosenttiyksikköeroina)

Lähde: Eurostat.

Bruttokansantuotteen ja bruttoarvonlisäyksen käsitteelliset erot

Bruttokansantuotteen ja bruttoarvonlisäyksen välillä on kaksi tärkeää eroa. Ensinnäkin toimialan bruttoarvonlisäykseen sisältyvät toimialan välilliset rahoituspalvelut (financial intermediation services indirectly measured, FISIM). Välillisillä rahoituspalveluilla tarkoitetaan maksuja rahoituksen välittäjien asiakkailleen suorittamista palveluista, kuten maksuja, jotka näkyvät kuluina ja korkomarginaaleina ja jotka katsotaan välituotekäytöksi. Euroalueen kansantalouden tilinpidossa välillisiä rahoituspalveluita ei kohdenneta yksittäisiin käyttäjäsektoreihin, vaan niiden arvo kirjataan erilliselle nimelliselle sektorille ja vähennetään bruttoarvonlisäyksestä.¹ Toiseksi toimialan bruttoarvonlisäys lasketaan ilman tuoteveroja (esimerkiksi arvonlisävero) ja tuotetukipalkkioita. Euroalueen kansantalouden tilinpidossa tuoteverot (vähennettynä tuotetukipalkkioilla) kirjataan koko talouden osalta ja lisätään bruttoarvonlisäykseen.

Välillisten rahoituspalvelujen ja tuoteverojen (vähennettynä tuotetukipalkkioilla) eriyttäminen bruttoarvonlisäyksestä voi vaikuttaa sekä toimialojen väliseen vertailuun että toimialakohtaiseen ja koko talouden laajuiseen kehityksen vertailuun. Jos esimerkiksi välillisten rahoituspalvelujen osuus ja sen muutokset talouden suhdannekehityksen aikana ovat kovin erilaisia toimialoittain, arvonlisäys ei ole täysin verrannollinen toimialojen kesken ja saattaa jonkin verran vääristää sellaisia indikaattoreita kuin tuottavuus ja yksikkötyökustannukset. Jos tuoteverojen (vähennettynä tuotetukipalkkioilla) osuus BKT:stä vaihtelee huomattavasti talous-suhdanteen aikana, BKT:n perusteella laskettu talouden laajuinen tuottavuus- ja yksikkötyökustannuskehitys poikkeaa vastaavasta toimialakohtaisesta kehityksestä.

Bruttokansantuotteen määrän kasvun ja reaalin bruttoarvonlisäyksen kasvun empiiriset erot

1990-luvun alkupuolelta lähtien BKT:n määrä ja reaalin bruttoarvonlisäys ovat kasvaneet jokseenkin samaa vauhtia, ja neljännesvuosikasvuvauhdin keskimääräinen absoluuttinen ero on ollut ainoastaan 0,02 prosenttiyksikköä. Yksittäisillä neljänneksillä absoluuttinen ero on ollut jopa 0,42 prosenttiyksikköä, mutta tällaiset suuret erot ovat yleensä tasapainottuneet myöhempien neljännten aikana (ks. oheinen kuvio A). Siten

¹ Lokakuun 23. päivänä 2002 annetussa Euroopan komission asetuksessa (EY) N:o 1889/2002 edellytetään, että jäsenvaltiot kohdentavat nämä palvelut kansantalouden tilinpidossa yhdenmukaistetun menetelmän mukaisesti vuodesta 2005 lähtien.

vuodet 2000 ja 2001 olivat selvästi erilaiset, sillä reaalisen bruttoarvonlisäyksen kasvu oli jatkuvasti nopeampaa kuin BKT:n määrän kasvu. Tämä merkitsee sitä, että reaalisen bruttoarvonlisäyksen taso nousi vähitellen suhteessa BKT:n tasoon; tässä näkyy kaksi kehityspiirrettä. Ensinnäkin tuoteverot (vähennettynä tuotetukipalkkioilla) reaalisen bruttoarvonlisäyksen yksikköä kohden laskettuna vähenivät jyrkästi 1990-luvun lopussa ja myös suurimman osan vuodesta 2000 alkanutta talouden hidastumiskautta. Kansalliset tiedot viittaavat siihen, että tämä johtui olennaisesti Saksan kehityksestä. Toiseksi välilliset rahoituspalvelut reaalisen bruttoarvonlisäyksen yksikköä kohden laskettuna kasvoivat voimakkaasti 1990-luvun lopusta vuoteen 2001, mikä vahvisti tuoteverojen (vähennettynä tuotetukipalkkioilla) kehityksen vaikutusta. Välillisten rahoituspalvelujen suhteellisessa määrällisessä kasvussa näkyy paljolti rahoituspalvelujen hintojen laskun vaikutus, sillä nimellisesti laskettuna välilliset rahoituspalvelut reaalisen bruttoarvonlisäyksen yksikköä kohden laskettuna ovat viime vuosina edelleenkin vähentyneet.

Kuvio B.

Tuoteverot (vähennettynä tuotetukipalkkioilla) ja välilliset rahoituspalvelut

(% reaalisesta arvonlisäyksestä)

Lähde: Eurostat.

Kaiken kaikkiaan voidaan todeta, että BKT:n määrän kasvun hidastuminen verrattuna reaalisen bruttoarvonlisäyksen kasvuun vuosina 2000–2001 johtuu siitä, että reaalisesta bruttoarvonlisäyksestä suhteutettuna tuoteverot (vähennettynä tuotetukipalkkioilla) supistuivat ja välilliset rahoituspalvelut lisääntyivät. Vuoden 2002 puolivälistä lähtien BKT:n määrän ja reaalisen bruttoarvonlisäyksen kasvu on kuitenkin ollut jokseenkin samanlaista.

Syyskuun supistumisestaan huolimatta ilman rakentamista laskettu teollisuustuotanto lisääntyi kuitenkin neljännesvuositasolla 0,1 % vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä. Toisella neljänneksellä se oli vähentynyt 0,6 %. Kansantalouden tilinpitotietojen mukaan teollisuuden brut-

toarvonlisäys kasvoi kolmannella neljänneksellä 0,4 % edellisestä neljänneksestä. Tuotannon kasvu näkyi myös kapasiteetin käyttöasteessa, joka nousi kolmannella neljänneksellä hieman eli 81 prosenttiin (ks. taulukko 9). Kapasiteetin käyttöaste vaihteli teollisuuden päätoimialoilla, ja

Taulukko 8.

Euroalueen teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	2001		2002		2003		2003		2003		2003		2003	
	Kesä	Joulu	Kesä	Joulu	Kesä	Joulu	Kesä	Joulu	Kesä	Joulu	Kesä	Joulu	Kesä	Joulu
					Kuukausimuutos		3 kk:n liukuva keskiarvo							
Koko teollisuus														
pl. rakentaminen	0,5	-0,5	0,7	-0,5	-1,3	1,0	-0,7	-0,3	-0,3	-0,6	-0,6	-0,1	0,1	
<i>pääaloittain:</i>														
Koko teollisuus pl. rakentaminen ja energiantuotanto	0,3	-0,7	0,4	-1,1	-1,6	1,1	-0,8	-0,3	-0,3	-0,8	-0,7	-0,2	0,1	
Väli tuotteet	-0,5	0,3	0,2	0,5	-1,7	0,6	0,1	-1,0	-0,1	-0,6	-0,6	0,0	0,1	
Pääomahyödykkeet	1,5	-1,9	1,0	-3,3	-1,8	2,4	-1,7	-0,2	-1,0	-1,1	-1,0	-0,5	0,1	
Kulutustavarat	0,7	-0,4	1,5	0,5	-1,3	0,7	-0,4	-0,7	-0,2	-0,5	-0,3	0,4	0,4	
Kestävät	-1,9	-5,3	-2,4	-4,2	-5,2	2,7	-2,6	0,3	-1,8	-2,0	-1,0	0,0	0,6	
Ei-kestävät	1,2	0,6	2,2	1,1	-0,9	1,1	-0,3	-1,2	0,0	0,0	-0,2	0,5	0,4	
Energiantuotanto	1,6	1,1	1,7	3,8	2,0	0,2	0,8	-1,9	-0,7	-0,7	-0,3	2,1	1,1	
Tehdasteollisuus	0,4	-0,7	0,5	-1,1	-1,6	1,2	-0,9	-0,3	-0,3	-0,7	-0,6	-0,2	0,1	

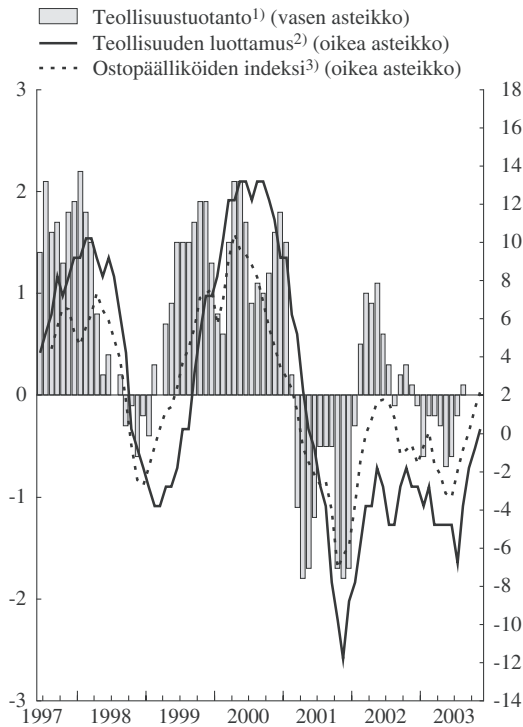
Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta). Lisätietoja tilasto-osassa.

Kuvio 32.

Teollisuustuotanto, teollisuuden luottamus ja ostopäällikköiden indeksi euroalueella

(kuukausihavaintoja)

Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt, Reuters ja EKP:n laskelmat.

- 1) Tehdasteollisuus; kolmen kuukauden jakson muutos edellisestä kolmen kuukauden jaksosta; kausivaihtelusta puhdistettuja ja työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja.
- 2) Saldoluvut prosentteina; poikkeamat keskiarvosta tammikuusta 1985 lähtien.
- 3) PMI = Purchasing Managers' Index; poikkeamat 50:stä; positiiviset arvot viittaavat taloudellisen toimeliaisuuden lisääntymiseen.

käyttämätöntä kapasiteettia näyttää olleen eniten kulutustavaroita valmistavissa teollisuusyrityksissä. Äskettäin on tullut käyttöön kuukausitietoja euroalueen tehdasteollisuuden uusista tilauksista (ks. kehikko 7). Uusien tilauksien viime kuukausien kehitys on sopusoinnussa sen kanssa, että taloudellisen toimeliaisuuden odotetaan lisääntyvän.

Kyselytutkimusten tulokset kohenivat edelleen

Euroopan komission suhdannekyselyjen mukaan tehdasteollisuuden luottamus vahvistui edelleen marraskuussa. Teollisuuden luottamusindikaattorin nousu johtui siitä, että nykyiset tilauksenta-arviot ja seuraavien kuukausien tuotanto-odotukset olivat aiempaa positiivisempia. Myös lopputuotevarastojen koko arvioitiin marraskuussa edelleen aiempaa pienemmäksi.

Ostopäällikköiden indeksi (Purchasing Managers' Index, PMI) heijasteli Euroopan komission suhdannekyselyjen tuloksia. Se vahvistui edelleen ja nousi marraskuussa 52,2:een eli korkeimmilleen sitten helmikuun 2001 (ks. kuvio 32). Lisäksi indeksi on ollut yli 50 syyskuusta 2003 lähtien, mikä viittaa tehdasteollisuuden tuotannon kasvuun. Indeksien nousu marraskuussa johtui tämänhetkisen tuotannon ja uusien tilausten

Taulukko 9.

Euroalueen yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt

(kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	2000	2001	2002	2002	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003	
				IV	I	II	III	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras
Talouden luottamusindeksi ¹⁾	2,5	-3,0	-1,5	-0,1	-0,5	-0,1	0,2	0,0	-0,1	0,3	0,3	0,2	0,4
Kuluttajien luottamusindikaattori ²⁾	12	6	0	-3	-8	-8	-6	-8	-7	-6	-6	-6	-5
Teollisuuden luottamusindikaattori ²⁾	12	-2	-4	-3	-4	-5	-4	-5	-7	-4	-2	-1	0
Rakentamisen luottamusindikaattori ²⁾	16	10	2	-1	1	0	-1	-1	1	-2	-2	-1	1
Vähittäiskaupan luottamusindikaattori ²⁾	5	0	-9	-8	-10	-8	-6	-7	-5	-7	-5	-2	-3
Palvelualojen luottamusindikaattori ²⁾	11	-4	-18	-23	-25	-21	-14	-20	-16	-13	-12	-10	-8
Suhdanneindikaattori ³⁾	1,4	-0,2	-0,5	-0,3	-0,4	-0,6	-0,6	-0,6	-0,8	-0,5	-0,5	-0,2	0,0
Kapasiteetin käyttöaste, %	84,5	82,9	81,4	81,5	81,1	80,8	81,0	-	80,7	-	-	81,2	-

Lähteet: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt ja Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto). Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta). Lisätietoja tilasto-osassa.

- 1) Prosenttimuutos edellisestä kaudesta.
- 2) Saldoluvut prosenttiyksikköinä. Palvelualojen luottamusindikaattorin tiedot on laskettu poikkeamina huhtikuusta 1995 alkaen lasketusta keskiarvosta, vähittäiskaupan luottamusindikaattorin tiedot poikkeamina heinäkuusta 1986 alkaen lasketusta keskiarvosta ja muiden luottamusindikaattorien tiedot poikkeamina tammikuusta 1985 alkaen lasketusta keskiarvosta.
- 3) Poikkeama keskiarvosta keskihajontoina mitattuna.

Kehikko 7.

Uudet tilaukset euroalueen tehdasteollisuudessa

Tässä kehiössä kuvataan euroalueen tehdasteollisuuden uusiin tilauksiin liittyviä käsitteitä ja uusien tilausten tilastointia sekä arvioidaan uusia tilauksia koskevien tietojen käyttöä taloudellisessa analyysissä. Uusien tilausten tilastoinnista määrätään EU:n asetuksessa lyhyen aikavälin tilastoista. Siirtymäkausi, jonka aikana asetus oli pantava täytäntöön EU-maissa, päättyi kesäkuussa 2003. Marraskuussa 2003 Eurostat julkaisi ensimmäisen kerran viralliset koko euroaluetta koskevat tilastot tehdasteollisuuden uusista tilauksista. Ennen näitä tilastoja suhdannekyselyt olivat ainoa uusia tilauksia koskevien tietojen lähde.

Euroalueen uusiin tilauksiin liittyvät käsitteet ja tilaustietojen tilastointi

Uusi tilaus määritellään *aikomukseksi ostaa hyödyke toimitettavaksi välittömästi tai tulevaisuudessa*. Uudet tilaukset lasketaan kunakin tarkasteluksena tulleiden tilausten arvona, ja niihin sisältyvät myös tilaukset alihankkijoilta. EU:ssa on käytäntönä, että peruutettuja tilauksia ei tilastoissa vähennetä senhetkisistä tai aiemmista tilausluvuista.

EU:n asetus kattaa vain ne alat, joiden tuotanto perustuu tilauksiin (tekstiili-, sellu- ja paperiteollisuus, kemianteollisuus sekä kaikkien pääomahyödykkeiden, useimpien kestävien kulutustavaroiden ja joidenkin ei-kestävien kulutustavaroiden valmistus). Näiden teollisuudenalojen eli *tilaustuotantoa harjoittavan tehdasteollisuuden* (manufacturing industries working on orders) osuus koko tehdasteollisuuden liikevaihdosta on noin 63 %. Näistä teollisuudenaloista muodostettua euroalueen kattavaa uusien tilausten indeksiä on laskettu tammikuusta 1996 lähtien. Espanja, Ranska ja Portugali ovat alkaneet tilastoida uusia tilauksia vasta viime aikoina, joten euroalueen aggregaattiluvun maittainen kattavuus on kasvanut vain vähitellen. Vuonna 2002 oli saavutettu vasta vähän yli 90 prosentin maittainen kattavuus. Eurostat myös erittelee tiedot koti- ja ulkomaisiin uusiin tilauksiin. Koska erittely perustuu kansallisiin tietoihin, ulkomaiset uudet tilaukset sisältävät sekä euroalueen ulkopuolelta että muista euroalueen maista tulleet tilaukset (nämä pystytään erittelemään vasta vuoden 2005 jälkeen). On huomattava, että euroalueen laajuinen tilasto uusista tilauksista sisältää toistaiseksi vain tiedot tilausten arvosta. Toimitusaikojen perusteella euroalueen laajuisten uusien tilausten indeksien pitäisi olla saatavissa noin 50 päivän kuluttua tarkastelujakson päättymisestä eli 1–2 viikon kuluttua samaa kuukautta koskevien euroalueen teollisuustuotantoindeksien julkaisemisesta.

Uusia tilauksia koskevien tietojen käyttö taloudellisessa analyysissä

Uusista tilauksista saa periaatteessa viitteitä tämänhetkisestä kysynnästä ja tulevasta tuotannosta. Niillä on usein keskeinen asema BKT:n määrän kasvua kuvaavissa ennakoivissa yhdistelmäindikaattoreissa. Uudet tilaukset kuitenkin ennakoivat tuotantoa vaihtelevasti, sillä on vaikea määrittellä täsmällisesti, milloin tilaus muuttuu tuotannoksi. Tarkemmin sanottuna uudet tilaukset luovat liikevaihtoa, joka saadaan aikaan tuottamalla tai myymällä varastoista. Jälkimmäisessä tapauksessa uusien tilausten ja tuotannon suhde riippuu siitä, täydennetäänkö varastoja myynnin jälkeen, ja jos täydennetään, kuinka pian. Lisäksi uusien tilausten määrä usein vaihtelee huomattavasti kuukausittain etenkin sen mukaan, mihin kuukauteen osuu arvoltaan suuria tilauksia. Tällaisia ovat esimerkiksi kuljetusvälineiden (lentokoneet ja laivat) tilaukset. Täyttämättömillä tilauksilla olisi suurempi yhteys tulevaan tuotantoon sikäli, että ne merkitsevät tilausten ruuhkautumista ja tuotannon patoutumista; näistä ei ole kuitenkaan saatavissa euroalueen laajuisia tietoja.

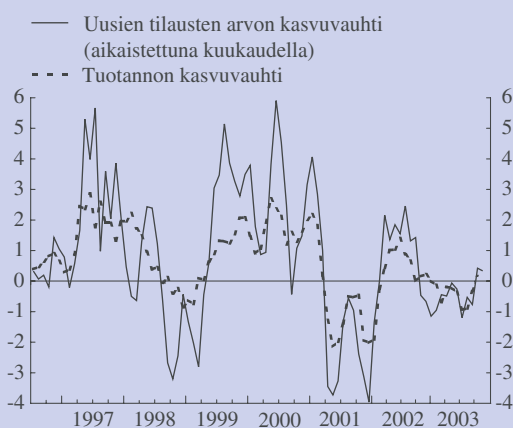
Korrelaatioanalyysi osoittaa, että uusien tilausten arvon kasvuvauhti *tilaustuotantoa harjoittavassa tehdasteollisuudessa* mitattuna kolmen kuukauden jakson prosenttimuutoksena edellisestä kolmen kuukauden jaksosta on 1996–2003 ennakoitun vastaavalla tavalla laskettua tuotannon kasvuvauhtia yhden kuukauden verran (ks. kuvio A). Uusien tilausten ja liikevaihdon suhde ennakoi tuotantoa yhtä paljon (ks. kuvio B). Tätä suhdetta voidaan käyttää tuotannon käännepeisteiden indikaattorina, ja siitä saattaa olla apua tuotantokapasiteetin kehitystä analysoitaessa. Jos kapasiteetin käyttöaste on korkea ja varastot pienet, tilausten ja liikevaih-

don suhteen voimakas kasvu merkitsee, että uudet tilaukset ovat vähitellen ruuhkautumassa täyttämättömiksi tilauksiksi. Tilausten ja liikevaihdon suhde on vuodesta 2001 lähtien enimmäkseen kasvanut, ja kesällä 2003 se oli jo samansuuruinen kuin vuoden 2000 suhdannehuipun aikoihin. Tämä kehitys viittaa siihen, että tulevien tilausten määrä saattaa jo ylittää myynnin määrän, mistä seuraa tilausten ruuhkautuminen. Tämä kävisi yksiin tehdasteollisuuden suhdannekyselyistä saatujen tietojen kanssa. Niiden mukaan yhä useammat vastaajat pitävät tilauskantoja riittävinä. Lisäksi kyselytietojen mukaan niiden kuukausien lukumäärä, joi-
n tuotanto on nykyisen tilauskannan perusteella taattu, on pysynyt reilusti pitkän aikavälin keskiarvoa suurempana. Tässä suhteessa on hyödyllistä verrata tietoja uusista tilauksista kyselytietoihin – joskin vertailu voidaan tehdä vain viipeellä.

Kuvio A.

Uusien tilausten ja tuotannon kasvuvauhti

(kolmen kuukauden jakson prosenttimuutos edellisestä kolmen kuukauden jaksosta)

Lähde: Eurostat.

Huom. Tilaustuotantoa harjoittavaa tehdasteollisuutta koskevia kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja.

Kuvio B.

Tilausten ja liikevaihdon suhde ja tuotannon kasvuvauhti

(2000 = 100; kolmen kuukauden jakson prosenttimuutos edellisestä kolmen kuukauden jaksosta)

Lähde: Eurostat.

Huom. Tilaustuotantoa harjoittavaa tehdasteollisuutta koskevia kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja. Tilausten ja liikevaihdon suhde on laskettu jakamalla uusien tilausten indeksi liikevaihtoindeksillä.

Kaiken kaikkiaan uusia tilauksia koskevat tilastot auttavat täyttämään merkittävän aukon toteutunutta kehitystä kuvaavien lyhyen aikavälin tietojen saatavuudessa. Uusien tilausten muutokset ennakoivat tuotannon muutoksia, mutta niiden käyttökelpoisuus ennakoivana indikaattorina on heikohko, sillä tilastot uusista tilauksista ilmestyvät vasta sen jälkeen, kun vastaavat tuotantotiedot on jo julkaistu. Tällä hetkellä uusia tilauksia koskevat tilastot kuitenkin jo mahdollistavat tilausten, liikevaihdon ja tuotannon analysoimisen yhdessä yksinomaan toteutuneiden lukujen pohjalta, ja niistä on siksi apua kyselyistä saadun informaation arvioimisessa. Lisäksi niistä saa arvokasta tuotantoaloittaista tietoa esimerkiksi pääomahyödykkeitä tuottavasta teollisuudesta. Toivottavaa olisi, että tilauksia koskevat tilastot saataisiin nykyistä ajantasaisemmiksi ja että myös tilauserien määrästä olisi saatavissa tietoja.

suotuisasta kehityksestä – uusien tilausten indeksi oli marraskuussa korkeimmillaan kolmeen vuoteen. Kaiken kaikkiaan loka- ja marraskuun kyselyjen yhä positiivisemmat signaalit viittaavat teollisuustuotannon kasvuun vuoden 2003 vii-
meisellä neljänneksellä.

Selvimmät merkit talouskasvun elpymisestä olivat edelleen nähtävissä palvelualan kyselytutkimusten vastauksissa. Ostopäälliköiden marraskuun kyselyyn perustuva luottamusindikaattori nousi, kun nykyistä, uutta ja tulevaa liiketoimintaa koskevat odotukset kohenivat. Ostopäälli-

köiden kyselyn palvelualan liiketoimintaindeksi nousi marraskuussa 57,5:een eli korkeimmilleen sitten lokakuun 2000.

Kulutusindikaattoreista ristiriitaisia signaaleja

Kansantalouden tilinpitotiedoista kootun ensimmäisen arvion mukaan yksityinen kulutus oli edelleen heikkoa vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä. Yksityisen kulutuksen kehitys osattiin ennakoida vaimeaksi, koska kotitalouksien kulutusindikaattoreista saatiin ristiriitaisia signaaleja. Käytettävissä olevien maakohtaisten tietojen mukaan vähittäiskaupan myynnin määrä oli jokseenkin muuttumaton syyskuussa, mikä johti sen neljännesvuosikasvun supistumiseen euroalueella kolmannella neljänneksellä. Sitä vastoin uusien henkilöautojen rekisteröintimäärien kasvu oli vahvaa elo- ja syyskuussa. Tämä ennakoi rekisteröintien määrän kasvavan kolmannella neljänneksellä 4,5 % edellisestä neljänneksestä (ks. kuvio 33).

Kun tarkastellaan aivan viimeaikaista kehitystä, uusien henkilöautojen rekisteröintimäärien kasvu supistui lokakuussa 1,1 % syyskuusta. Kuluttajien luottamus koheni hieman marraskuussa pysyttyään muuttumattomana kolmena edellisenä kuukautena. Vähittäiskaupan luottamus heikkeni marraskuussa hieman, kun se oli lokakuussa parantunut.

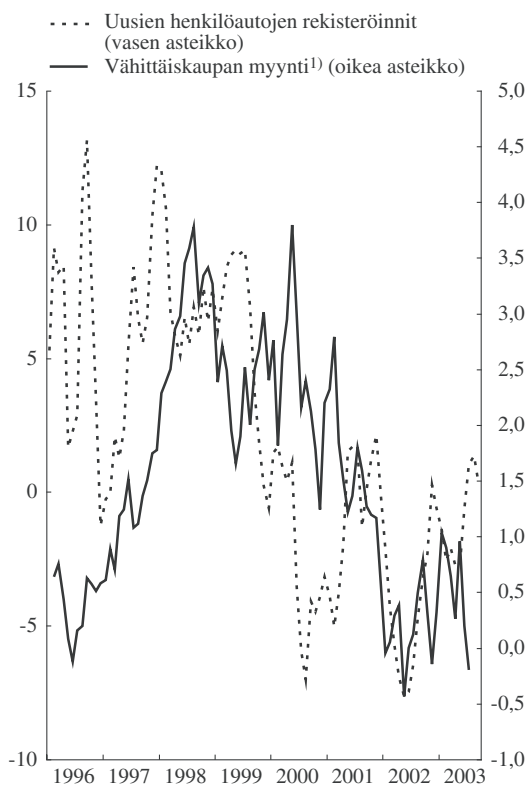
Työttömyysaste pysyi muuttumattomana lokakuussa

Euroalueen standardoitu työttömyysaste oli lokakuussa 8,8 % (ks. kuvio 34) eli sama kuin se

Kuvio 33.

Uusien henkilöautojen rekisteröinnit ja vähittäiskaupan myynti euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kolmen kuukauden keskitettyjä liukuvia keskiarvoja, työpäivien määrällä korjattuja tietoja)

Lähteet: Eurostat ja ACEA European Automobile Manufacturers' Association, Bryssel.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

1) Laskennassa on käytetty kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja.

on ollut maaliskuusta 2003 lähtien. Työttömien määrä kasvoi lokakuussa kuitenkin noin 23 000:lla, kun se oli syyskuussa lisääntynyt 25 000:lla. Työttömien määrä on kasvanut viime kuukausina hieman enemmän kuin vuoden 2003 toisella ja kolmannella neljänneksellä keskimäärin (12 000), mutta vähemmän kuin vuon-

Taulukko 10.

Euroalueen työttömyys

(% työvoimasta, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	2000	2001	2002	2002	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003
				IV	I	II	III	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka
Yhteensä	8,5	8,0	8,4	8,6	8,7	8,8	8,8	8,8	8,8	8,8	8,8	8,8	8,8
Alle 25-vuotiaat ¹⁾	16,7	15,7	16,2	16,4	16,7	16,7	16,7	16,8	16,7	16,7	16,7	16,8	16,8
25-vuotiaat ja sitä vanhemmat	7,4	7,0	7,4	7,6	7,7	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8

Lähde: Eurostat.

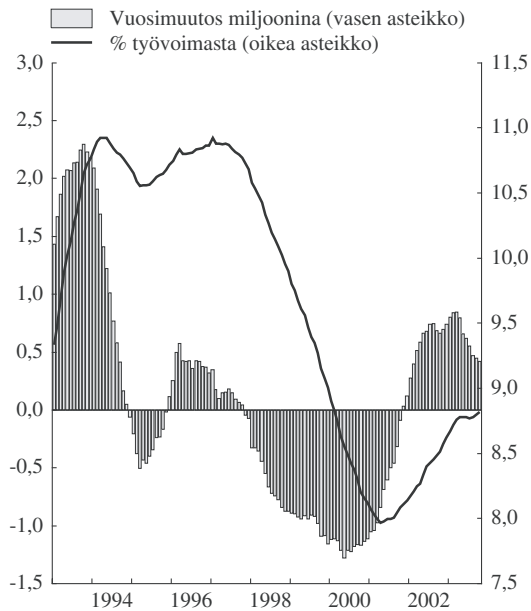
Huom. ILO:n suositusten mukaan. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

1) Vuonna 2002 tämän ryhmän osuus työttömien kokonaismäärästä oli 22,2 %.

Kuvio 34.

Euroalueen työttömyys

(kuukausihavaintoja; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: Eurostat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

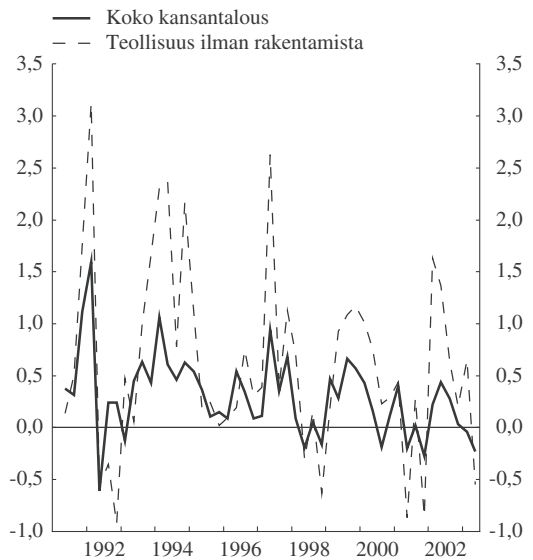
na 2002 (62 000) ja vuoden 2003 ensimmäisellä neljänneksellä (76 000). Ikäryhmittäin tarkasteltuna työttömyysasteet pysyivät lokakuussa muuttumattomina, joten alle 25-vuotiaiden työttömyysaste oli 16,8 % ja 25-vuotiaiden ja sitä vanhempien 7,8 % (ks. taulukko 10). Työttömien määrä kasvoi edelleen kummassakin ikäryhmässä.

Neljännesvuositasolla työllisyyden kasvuvauhti koko kansantaloudessa oli nolla vuoden 2003 toisella neljänneksellä (ks. taulukko 11). Kehitys vaihteli kuitenkin toimialoittain. Työllisyys lisääntyi toisella neljänneksellä palvelualalla ja rakentamisessa, mutta teollisuudessa kasvu jatkui negatiivisena. Vaikka työllisyys koko kansantaloudessa on kokonaisuudessaan ollut huomattavan

Kuvio 35.

Työn tuottavuus euroalueella

(neljännesvuosittainen prosenttimuutos; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: Eurostat.

Taulukko 11.

Työllisyyden kasvu euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	2000	2001	2002	2002	2002	2002	2003	2003	2002	2002	2002	2003	2003
				II	III	IV	I	II	II	III	IV	I	II
	Neljännesvuosimuutokset ¹⁾												
Koko kansantalous	2,2	1,4	0,4	0,5	0,3	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
<i>josta:</i>													
Maa- ja kalatalous	-1,6	-0,8	-2,0	-2,0	-1,9	-1,9	-2,3	-2,1	-0,5	-0,7	-0,4	-0,8	-0,3
Teollisuus	0,9	0,4	-1,2	-1,1	-1,3	-1,6	-1,5	-1,4	-0,4	-0,4	-0,5	-0,3	-0,2
pl. rakentaminen	0,5	0,3	-1,3	-1,2	-1,3	-1,7	-1,8	-1,8	-0,4	-0,4	-0,6	-0,4	-0,4
Rakentaminen	1,9	0,4	-1,1	-0,9	-1,3	-1,3	-1,0	-0,3	-0,4	-0,5	-0,2	0,1	0,4
Palvelut	3,0	1,9	1,2	1,3	1,1	0,9	0,8	0,8	0,2	0,1	0,2	0,2	0,3
Kauppa ja kuljetus	3,1	1,6	0,5	0,6	0,2	0,0	-0,1	0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,1	0,2
Rahoitustoiminta ja													
liike-elämän palvelut	5,8	3,9	2,3	2,6	2,1	2,0	1,7	1,4	0,7	0,3	0,5	0,3	0,4
Julkishallinto	1,6	1,3	1,3	1,3	1,3	1,2	1,1	1,1	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta). Lisätietoja tilasto-osassa.

1) Neljännesvuosimuutokset: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä.

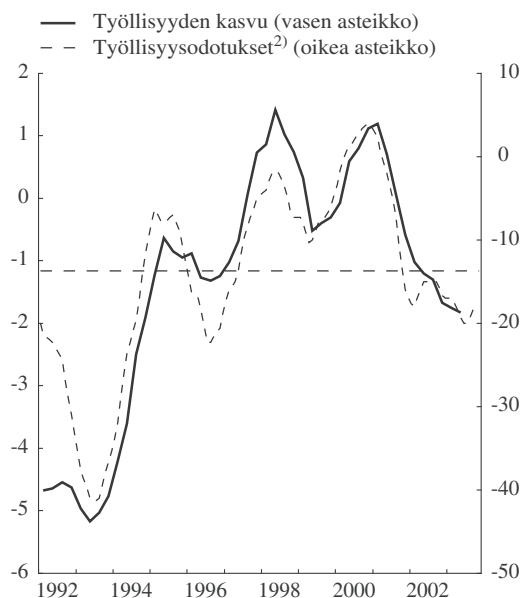
kestävällä pohjalla talouskasvun viimeaikaisen hidastumisen aikana, on olemassa näyttöä siitä, että taloustilanne on näkynyt jossakin määrin tehdyissä työtunneissa. Tiedot perustuvat työvoimatutkimukseen, jonka mukaan työntekijää kohden tehtyjen työtuntien määrä on vähentynyt viimeaikaisen hitaan talouskasvun aikana.

Työn tuottavuuden kasvuvauhti oli neljännesvuositasolla negatiivinen sekä teollisuudessa että koko kansantaloudessa vuoden 2003 toisella neljänneksellä (ks. kuvio 35). Koska työllisyys ei lisääntynyt tänä aikana, työn tuottavuuden kasvuvauhdin hidastuminen kuvasti taloudellisen toimeliaisuuden vaimenemista. Vuoden 2003 kolmatta neljänestä koskevat työllisyysluvut eivät ole vielä käytettävissä, mutta tutkimustulokset viittaavat työllisyyden kasvun jat-

Kuvio 36.

Työllisyyden kasvu ja työllisyysodotukset euroalueen teollisuudessa¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttiyksikköinä laskettujen saldo-
lukujen kolmen kuukauden keskitettyjä liukuvia keskiarvoja)

Lähteet: Eurostat ja yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

Huom. Vaakasuora viiva osoittaa työllisyysodotusten keskiarvoa vuodesta 1985 alkaen.

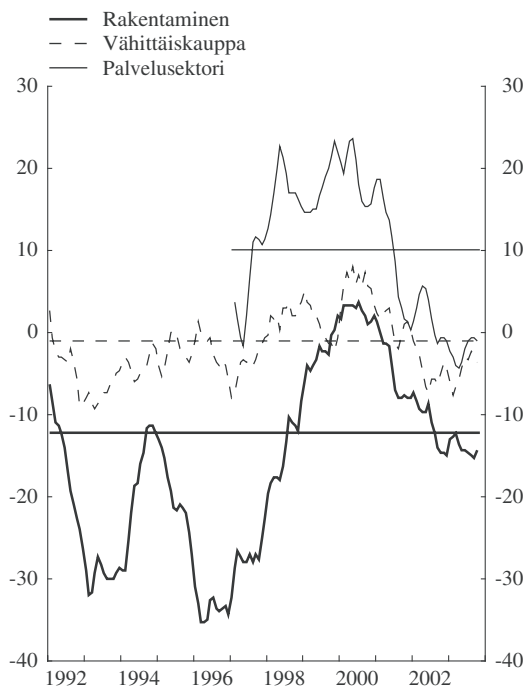
1) Ei sisällä rakentamista.

2) Työllisyysodotukset koskevat ainoastaan tehdasteollisuutta.

Kuvio 37.

Euroalueen työllisyysodotukset

(saldo-
luvut prosenttiyksikköinä, kolmen kuukauden keskitettyjä liukuvia keskiarvoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähteet: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

Huom. Vaakasuorat viivat osoittavat työllisyysodotusten keskiarvoa rakennus-
alalla tammikuusta 1985 lähtien, vähittäiskaupassa huhtikuusta 1985 lähtien ja palvelusektorissa tammikuusta 1997 lähtien.

kumiseen heikkona. Koska BKT:n kasvu nopeutui kolmannella neljänneksellä, myös työn tuottavuus on todennäköisesti parantunut jonkin verran.

Työmarkkinoiden kehitys edelleen vaimeaa

Marraskuuhun 2003 ulottuvat euroalueen työllisyysodotukset viittaavat edelleen vaimeaan työmarkkinakehitykseen. Euroopan komission suhdannekyselyjen mukaan tehdasteollisuusyritykset odottavat kokonaistyöllisyyden pysyvän vaimeana (ks. kuvio 36). Ostopäälliköiden kyselyssä tehdasteollisuuden työllisyysindeksi pysyi kynnsarvonsa 50:n alapuolella, mutta indeksi on noussut asteittain toukokuusta lähtien, ja marraskuussa se oli 48,5. Kun otetaan huomioon, että tehdasteollisuudessa työllisyysodotuksilla ja työllisyyden kasvulla on kiinteä yhteys,

tuoreimmat kyselytulokset viittaavat siihen, että alan työllisyyden kasvu jäi vaimeaksi vuoden 2003 viimeisellä neljänneksellä. Euroopan komission suhdannekyselyjen mukaan työllisyysnäköymät kohenivat marraskuussa rakennusallalla, mutta huononivat sekä palvelualalla että vähittäiskaupassa (ks. kuvio 37). Ostopäälliköiden kyselyn palvelualan työllisyysindeksi on sitä vastoin noussut huhtikuusta 2003 alkaen ja oli 50,4 marraskuussa, mikä viittaa alan toimeliaisuuden lisääntymiseen.

Vahvistuneita merkkejä elpymisestä

Suhdannekyselyt, teollisuustuotannon tiedot ja ensimmäinen arvio BKT:n määrän kasvusta vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä viittaavat siihen, että talouskasvun käännekohta on saavutettu ja että elpyminen alkoi tämän vuoden jälkipuoliskolla. Käynnissä olevan maailmantalouden elpymisen mukaisesti vienti kasvoi ja

vauhditti talouskasvua kolmannella neljänneksellä. Teollisuustuotanto lisääntyi kolmannella neljänneksellä, joskin hitaasti, kun se oli toisella neljänneksellä supistunut. Kyselytutkimukset viittaavat siihen, että teollisuustuotanto olisi lisääntynyt edelleen vuoden viimeisellä neljänneksellä. Suhdanteista vähemmän riippumattomalla palvelualalla tuotanto koheni kolmannella neljänneksellä rivakasti, ja viimeisimpien kyselytutkimusten perusteella myönteisimmät viitteet tulivat juuri tältä alalta. Kotimainen kysyntä pyysi kolmannella neljänneksellä vaimeana, mutta sen odotetaan vahvistuvan asteittain. Käytettävissä olevien reaalitylojen kasvun vuoksi yksityisen kulutuksen odotetaan kasvavan, kun taas alhaisten korkojen, yleisesti suotuisan rahoitustilanteen ja maailmantalouden tilan kohentumisen odotetaan tukevan investointien kasvua. Kasvunäkymiä tarkastellaan yksityiskohtaisesti tämän artikkelin osassa ”Euroalueen talousnäköymiä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot”.

4 Julkinen talous

Euroalueella julkisen talouden alijäämien odotetaan olevan huomattavia vuosina 2003 ja 2004

Euroopan komission tuoreimpien ennusteiden mukaan euroalueen keskimääräisen BKT:hen suhteutetun julkisen talouden alijäämän odotetaan kasvavan kolmatta vuotta peräkkäin eli vuonna 2002 todetusta 2,2 prosentista 2,8 prosenttiin vuonna 2003 (ks. taulukko 12). Tämä osoittaa, että rahoitusasemat ovat heikentyneet huomattavasti verrattuna yhtäältä vuoden 2002 toteutuneisiin lukuihin ja toisaalta vuotta 2003 koskeviin lukuihin komission viime kevään ennusteessa (ks. taulukko 13 kesäkuun 2003 Kuu-kausikatsauksessa). Ilman korkomenoja laske-
tun peruslijäämän arvioidaan vuonna 2003 supistuvan 0,7 prosenttiyksikköä eli 0,7 prosenttiin BKT:stä, mikä myös viittaa tuntuvaan heikkenemiseen viime keväästä.

Euroalueen alijäämäsuhdetta koskevat Euroopan komission ennusteet poikkeavat erittäin selvästi optimistisemmistä keskimääräisistä tavoitteista, jotka asetettiin vuoden 2002 lopussa

ja vuoden 2003 alussa toimitetuissa tarkistetuissa vakausohjelmissä. Ennusteiden ja tavoitteiden välinen ero on yhden prosenttiyksikön verran vuonna 2003. Euroopan komission ennusteiden mukaan useimmat maat kirjaavat vuonna 2003 suurempia alijäämiä kuin niiden tarkistetuissa vakausohjelmissä tavoiteltiin. Kaksi maata (Saksa ja Ranska) ylittävät BKT:hen suhteutetun 3 prosentin viitearvon toisena vuotena peräkkäin siten, että molempien maiden alijäämäsuhte on suurempi kuin 4 %. Kolmessa maassa (Italia, Alankomaat ja Portugali) alijäämäsuhteet ovat lähellä 3 prosentin kynnyksarvoa.

Julkisen talouden rahoitusasemien heikkeneminen edelleen vuonna 2003 kevään arvioihin verrattuna johtuu lähinnä suhdanneautomaatiikan toiminnasta odotettua huomattavasti epäedullisemmässä makrotaloudellisessa tilanteessa. Euroalueen keskimääräisen alijäämäsuhteen vuotuisen muutoksen suhdannekomponentti selittää suurimman osan ennakoidusta heikkenemisestä vuoteen 2002 verrattuna (ks. kuvio 38). Tällainen finanssipolitiikan melko neutraali linjaus – se näkyy jokseenkin muuttumattomana

Taulukko 12.

Euroalueen julkisen talouden kehitystä koskevia ennusteita

(% BKT:stä)

		2002	2003	2004
Rahoitusjäämä	Euroopan komissio ¹⁾	-2,2	-2,8	-2,7
	OECD ²⁾	-2,3	-2,7	-2,6
	Vakausohjelmat ³⁾	-2,2	-1,8	-1,1
Suhdannekorjattu rahoitusjäämä	Euroopan komissio ¹⁾	-2,4	-2,3	-2,2 ^{2) 4)}
	OECD ^{2) 4)}	-1,9	-1,7	-1,5
	Vakausohjelmat ³⁾	-1,9	-1,3	-0,8
Perusjäämä	Euroopan komissio ¹⁾	1,4	0,7	0,7
	Vakausohjelmat ³⁾	1,5	1,9	2,5
Bruttovelka	Euroopan komissio ¹⁾	69,0	70,4	70,7
	Vakausohjelmat ³⁾	69,7	68,7	66,8

Huom. Vuoden 2002 tietoihin sisältyvät matkapuhelintoimilupien myynnistä koko euroalueella saadut tulot. Nämä tulot ovat kuitenkin verraten pieniä, eivätkä vaikuta oleellisesti taulukon lukuihin.

1) *European Economy 5/2003, Economic Forecasts, syyskuu 2003.*

2) *Economic Outlook, alustava versio, marraskuu 2003.*

3) *Jäsenmaiden tarkistettuihin vakausohjelmiin perustuvia Euroopan komission lukuja, toukokuu 2003.*

4) *Ei sisällä Luxemburgia.*

pysyneessä suhdannekorjatussa rahoitusjäämäsuhteessa – on viime vuoden tarkistetuissa vakausohjelmissä ennakoitua hienoisesti keskimääräisen kiristämisen mukainen. Joissakin maissa julkisen talouden tasapainottamistoimet jäivät kuitenkin tehottomiksi rahoitusasemien kehitykseen epäsuotuisasti vaikuttaneiden odottamattomien tapahtumien vuoksi. Muissa maissa lukuisat tilapäiset toimenpiteet hillitsivät julkisen talouden rahoitusaseman heikkenemistä. Näin on tapahtunut erityisesti Italiassa ja Portugalissa; tällaisten toimien vaikutuksen arvioidaan olevan Italiassa 1,5 % BKT:stä ja Portugalissa 2,5 % BKT:stä.

Päinvastoin kuin edellisinä vuosina korkomenot ovat vuonna 2003 vähentyneet vain hieman, mikä kohentaa kokonaisalijäämäsuhdetta ainoastaan hyvin vähän. Korkomenojen vähentyminen parantaa kuitenkin velkaantuneimpien maiden rahoitusasemia.

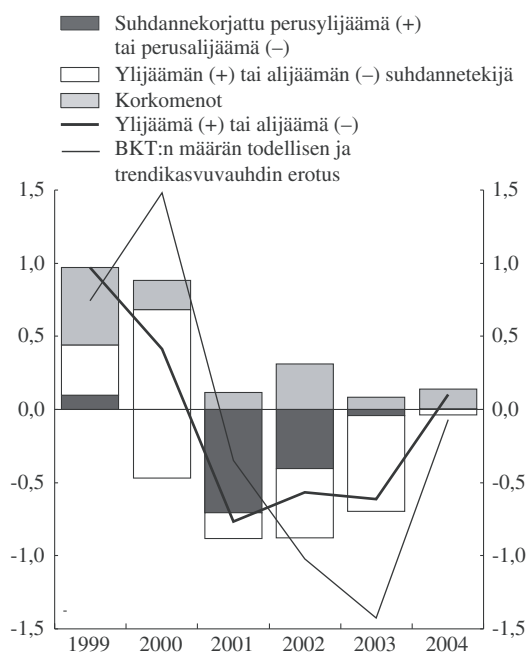
Euroalueen julkisen talouden velan osuuden BKT:stä odotetaan kasvavan 1,4 prosenttiyksikköä eli 70,4 prosenttiin vuoden 2003 lopussa. Tämä olisi ensimmäinen kerta, kun kokonaisvelkasuhde olisi kasvanut EMUn kolmannen vaiheen alkamisen jälkeen, mikä keskeyttäisi 1990-luvun puolivälissä alkaneen velan vähittäisen supistumisen. Tämä velkasuhteen kasvu johtuu sekä nimelliskasvun hidastumisesta että alijäämien suurenemisesta. Ranskassa BKT:hen suh-

teutetun julkisen velan määrä ylittää vuonna 2003 erittäin todennäköisesti 60 prosentin kynnysarvon ensimmäistä kertaa. Velkasuhde

Kuvio 38.

Vuotuiset muutokset euroalueen julkisen talouden keskimääräisessä rahoitusasemassa ja muutosten taustatekijät

(prosenttiyksikköä BKT:stä)

Lähteet: Euroopan komissio (syyskuu 2003) ja EKP:n laskelmat. Huom. Positiivinen arvo tarkoittaa, että vaikutus on ollut alijäämää supistava, ja negatiivinen arvo, että vaikutus on ollut alijäämää lisäävä. Matkapuhelintoimilupien myynnistä saadut tulot eivät sisälly tietoihin.

kasvaa vuonna 2003 selvästi yli viitearvon myös Saksassa. Velkasuhde pienenee vain erittäin vähän Italiassa, jossa se on yhä euroalueen suurin. Vuoden 2003 lopussa niiden maiden lukumäärä, joiden velkasuhde ylittää 60 %, kasvaa kuuteen edellisen vuoden viidestä.

Euroopan komissio ennustaa euroalueen keskimääräisen julkisen talouden alijäämän supistuvan hieman eli 2,7 prosenttiin BKT:stä vuonna 2004. Vastapainona sille, että julkisen talouden epätasapaino vähenee niissä maissa, joilla on liiallisia alijäämiä, eräissä muissa jäsenmaissa on jälleen ilmaantunut tuntuvia julkisen talouden tasapainottomuuksia. Kolmessa maassa (Saksa, Ranska ja Portugali) BKT:hen suhteutetun julkisen talouden alijäämän odotetaan ylittävän 3 prosentin viitearvon, ja kolmessa muussa maassa (Kreikka, Italia ja Alankomaat) julkisen talouden alijäämät lienevät lähellä 3:a prosenttia. Muissa euroalueen maissa julkisen talouden tasapainottomuudet eivät ole yhtä merkittäviä tai niiden rahoitusasemat saattavat olla jopa ylijäämäiset.

Vuonna 2004 euroalueella odotetaan keskimäärin noudatettavan neutraalia finanssipolitiikan linjausta. Koska tämänhetkinen kasvuvauhti on jokseenkin trendikasvun mukainen, suhdannekehitys ei vaikuta merkittävästi julkisen talouden rahoitusasemien kehitykseen vuonna 2004. Korkomenojen väheneminen selittää yksistään kokonaisalijäämän hienoista supistumista, kun keskimääräinen perusyliäämä pysyy ennallaan. Kuten vuonna 2003, myös vuonna 2004 tilapäiset toimet edelleenkin hillitsevät julkisen talouden rahoitusaseman heikkenemistä muutamissa maissa, etenkin Italiassa. Euroalueen velkasuhteen arvioidaan kasvavan edelleen hieman vuonna 2004.

Julkisen talouden rahoitusaseman kehityksessä ja finanssipolitiikan linjauksissa on euroalueella erittäin suuria maakohtaisia eroja. Ainoastaan neljän maan (Belgia, Espanja, Itävalta ja Suomi) julkisen talouden odotetaan olevan vain hieman alijäämäinen tai ylijäämäinen vuonna 2004. Maista, joiden julkisen talouden rahoitusasema on heikkenemässä (Kreikka, Irlanti ja Luxemburg), tällä hetkellä vain Irlannin ennakoidaan kiristävän finanssipolitiikkaansa jonkin verran

palauttaukseen rahoitusasemansa terveelle pohjalle. Lisäksi maista, joiden julkisessa taloudessa on vakavia tasapainottomuusongelmia, Saksa, Ranska, Italia ja Portugali eivät ole vielä ryhtyneet riittäviin tasapainottamistoimiin, kun taas Alankomaiden arvioidaan riittävästi tasapainottavan julkista talouttaan estääkseen 3 prosentin alijäämärajan ylittymisen vuonna 2004.

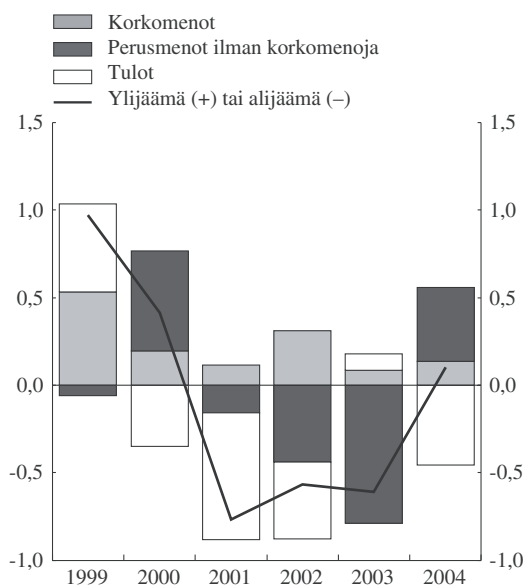
Verojen ja menojen kehitys vuosina 2003–2004

Suhdannetekijät selittävät suuren osan myös sekä BKT:hen suhteutettujen julkisen talouden tulojen että perusmenojen muutoksesta vuonna 2003 (ks. kuvio 39). Julkisen talouden tulot kasvavat melko vaatimattomasti BKT:n nimellistä kasvua myötäillen, mikä johtuu yksityisen kulutuksen ja työllisyyden heikosta kehityksestä. Näin ollen kokonaistulojen osuuden BKT:stä

Kuvio 39.

Vuotuiset muutokset euroalueen julkisen talouden keskimääräisessä rahoitusasemassa: tulojen, perusmenojen (ilman korkomenoja) ja korkomenojen vaikutukset

(prosenttiyksikköä BKT:stä)

Lähteet: Euroopan komissio (syyskuu 2003) ja EKP:n laskelmat. Huom. Positiivinen arvo tarkoittaa, että vaikutus on ollut alijäämää supistava, ja negatiivinen arvo, että vaikutus on ollut alijäämää lisäävä. Matkapuhelintoimilupien myynnistä saadut tulot eivät sisälly tietoihin.

odotetaan pysyvän jokseenkin ennallaan eli 46,2 prosentissa. Useissa maissa toteutettuja tuloverojen lisäkevennyksiä kompensoi euroalueen tasolla tarkasteltuna välillisten verojen ja sosiaaliturvamaksujen nousu. Menopuolella perusmenojen osuuden BKT:stä ennakoidaan kasvavan 0,7 prosenttiyksikköä eli 45,4 prosenttiin. Nykyisiin menoihin kohdistuu kuitenkin jatkuvasti nousupaineita, jotka paljolti johtuvat lähinnä suhdannetekijöiden aiheuttamasta työttömyyskorvausten ja muiden vastaavien sosiaalisten tulonsiirtojen noususta.

Vuonna 2004 talouskasvun vahvistumisen ja hallitusten kaavaileman menokurin odotetaan kohentavan julkisen talouden rahoitusasemia. Samalla useissa maissa toteutettujen tuloverojen kevennysten arvioidaan hillitsevän julkisen talouden tulojen kasvua euroalueella keskimäärin ja vaikuttavan epäsuotuisasti jäämäsuhteisiin.

Finanssipoliitiikan keskeiset haasteet

Esteenä potentiaalisen kasvun lisäämiselle ja julkisen talouden tervehdyttämiseksi euroalueella on, että puuttuu poliittista tahtoa ryhtyä kestäviin julkisen talouden tasapainottamistoimiin. Jatkuva julkisen talouden epätasapaino, joka joissakin tapauksissa on jopa vakava, jarruttaa talouskehitystä. Tämä ei ainoastaan viittaa siihen, että joidenkin maiden keskipitkän aikavälin suunnitelmissa finanssipoliitiikan kiristämiseen ja julkisen sektorin uudistuksiin on sitouduttu heikosti, vaan myös kyseenalaistaa eurooppalaisen finanssipoliittisen säännösten periaatteet.

On ehdottoman tärkeää, että EMUn institutionaalisen perustan uskottavuus säilyy. Tässä ei ole kyse pelkistä menettelytavoista, vaan tällä on perinpohjainen vaikutus myös euroalueen kasvunäkymiin ja vakauteen.

Itsenäisten valtioiden välisessä rahaliitossa, jossa valtiot päättävät itsenäisesti finanssipoliitiikastaan, kestävä finanssipoliitiikan varmistavat menettelytavat, jotka perustuvat yhteisesti sovittuihin sääntöihin, ovat välttämättömiä. Kun valtioihin liittyvistä riskeistä johtuvat joukkolainojen tuottoerot ovat pienentyneet, kansalliseen finanssipoliitiikkaan vaikuttava ja alijäämien

leikkaamiseen rohkaiseva tekijä on poistunut. Lisäksi houkutus alijäämärahoitukseen saattaisi kasvaa, kun alijäämien lyhytaikaiset poliittiset hyödyt koituvat ensisijaisesti budjettikuria hyllyttävälle maalle, kun taas negatiiviset vaikutukset korkotasoon koskevat kaikkia jäsenmaita. Joukkolainamarkkinat reagoisivat edelleenkin odotuksiin epämääräisestä finanssipoliitiikasta euroalueella, mutta ei ole näyttöä siitä, että rahoitusmarkkinoiden kurinpidollinen vaikutus olisi riittävä. Yhä kansainvälistyneempien markkinoiden reagointi yhden euroalueen maan poikkeavaan finanssipoliitiikkaan lienee hidasta ja näkynee vain osittain joukkolainojen tuottoeroina siitä huolimatta, että euroalueen hallitukset ei voida pakottaa pelastamaan toisiaan finanssipoliittisista vaikeuksista. Rahoitusmarkkinoiden signaalit ovat siten yleensä aivan liian heikko pelote, jotta hallitukset ottaisivat pitkän aikavälin budjettirajoitteet huomioon. Yhteisesti sovittu finanssipoliittinen välineistö, esimerkiksi sellainen kuin on esitetty Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa ja vakaus- ja kasvusopimuksessa, täydentää markkinavoimien vaikutuksia ja helpottaa euroalueen finanssipoliitiikan koordinoitua.

EMUn finanssipoliittisten periaatteiden heikentäminen – venyttämällä sääntöjä ja käyttämällä arvaamatonta harkinnanvaraisuutta – tuo mukanaan huomattavia riskejä. Viime vuosikymmenten aikainen kokemus on osoittanut, että suurten alijäämien pitkittyminen ja velkasuhteiden suureneminen synkettävät julkisen talouden kestävyys ja myös tuotannon kasvun ja makrotaloudellisen vakauden näkymiä.

Talouskasvuun vaikuttaa se, että hallitusten lisääntyneet rahoitustarpeet nostavat etenkin pitkiä korkoja, jolloin yksityisen sektorin luottojen kysyntä supistuu. Investoinnit vähenevät ja fyysisen pääoman muodostus hidastuu, mikä puolestaan vähentää potentiaalista tuotantoa ja rajoittaa tuotanto- ja kulutusmahdollisuuksia.

Makrotalouden vakauden kannalta on harhaanjohtavaa odottaa, että keventämällä finanssipoliittisia sääntöjä ja pyrkimällä poliittiseen tarkoituksenmukaisuuteen lyhyellä aikavälillä lisättäisiin joustavuutta ja laajennettaisiin harkinnanvaraisuutta. Harkinnanvaraisuuden lisääminen

kansallisessa finanssipolitiikassa luo epävarmuutta sen suhteen, miten sääntöjä vastaisuudessa noudatetaan, ja aiheuttaa siten huolta sitoutumisesta tulevaan finanssipoliittiseen kurinalaisuuteen. Tämä epävarmuus vaikuttaa yksityisten talouden toimijoiden taloudelliseen käyttäytymiseen. Kotitaloudet ja yritykset saattavat lykätä kulutus- ja investointipäätöksiään, koska luottamus talouden vakauteen vähenee. Itse asiassa heikentyneen luottamuksen synnyttämät negatiiviset vaikutukset kokonaiskysynnän joihinkin eriin saattavat tulla niin merkittäviksi, että ne täysin kumoavat finanssipolitiikan löysentämisen ekspansiiviset vaikutukset joihinkin muihin kysynnän eriin. Finanssipolitiikan keventämisen nettovaikutus saattaa siten olla tuontanta supistava, koska kokonaiskysyntää ei pystytä lisäämään; tästä ilmiöstä käytetään nimitystä ei-keynesiläiset vaikutukset.

Finanssipoliittisen kurinalaisuuden sääntöjen höllentäminen estää paitsi lisätilan luomisen harkinnanvaraiselle finanssipolitiikalle myös suhdanneautomaatiikan vakauttavat vaikutukset, jotka syntyvät sääntöjen systemaattisesta noudattamisesta. Julkisen talouden suuret velat ja alijäämät jättävät vähän mahdollisuuksia puuttua odottamattomaan epäsuotuisaan kehitykseen finanssipoliittisin keinoin, mikä yhä enemmän altistaa taloutta häiriöille. Näin ollen myös julkisen talouden suhdanneautomaatiikka heikenee, kun finanssipolitiikan kestävyys kyseenalaistetaan. Suhdanneautomaatiikan toimintaa joudutaan mahdollisesti joko rajoittamaan finanssipolitiikan kestävyuden parantamiseksi tai yksityiset talouden toimijat saattavat kompensoida suhdanneautomaatiikan vaikutukset lisäämällä säästämistä ja varautumalla verojen nousuun vastaisuudessa.

Finanssipolitiikan strategia

Marraskuun 25. päivänä Ecofin-neuvosto päätti olla ryhtymättä toimiin Euroopan komission Ranskaa ja Saksaa koskevien suositusten pohjalta. Sen sijaan Ecofin-neuvosto laati päätelmät, joissa vaaditaan liiallisten alijäämien korjaamista mahdollisimman pian ja viimeistään vuoteen 2005 mennessä ja joiden vaatimukset julkisen talouden tasapainottamiseksi vuonna 2004 ei-

vät ole yhtä voimakkaita kuin komission suositukset. Neuvoston päätelmissä Ranskan edellytetään toteuttavan julkisen talouden rakenteellisia tasapainottamistoimia, jotka vastaavat 0,8:aa prosenttia BKT:stä vuonna 2004 ja vähintään 0,6:ta prosenttia BKT:stä vuonna 2005, mikä on hieman enemmän kuin Ranskan hallituksen budjettiprosessin aikana ilmoittama alkuperäinen tavoite. Neuvoston päätelmissä Saksalta edellytetään julkisen talouden rakenteellisia tasapainottamistoimia, jotka ovat suuruudeltaan 0,6 % BKT:stä vuonna 2004 parlamentille esitetyn vuoden 2004 budjettiesityksen mukaisesti ja vähintään 0,5 % BKT:stä vuonna 2005. Myös ”vallitseva taloustilanne” otetaan huomioon arvioitaessa suositusten noudattamista näissä maissa. Saksan tapauksessa vuoden 2005 tavoite on asetettu nimenomaisesti ehdolliseksi komission kasvuarvioiden toteutumiseksi. Lisäksi Ecofin-neuvosto on valmis tekemään perustamissopimuksen artiklan 104 kohdan 9 mukaisen päätöksen komission suosituksesta, mikäli nämä maat eivät toimisi Ecofin-neuvoston päätelmissä esitettyjen sitoumusten mukaisesti.

Tarpeesta tasapainottaa julkista taloutta terveen ja kestäväen rahoitusaseman saavuttamiseksi Ecofin-neuvoston päätelmät olivat selvästi maltillisemmat kuin komission näkemys tarkoituksenmukaisesta sopeutuksesta. Ecofin-neuvoston päätelmissä ei myöskään panna menettelyjä täytäntöön siten kuin komissio suositteli. EKP:n neuvoston lausunnossa, joka on toistettu tämän osan lopussa olevassa kehikossa 8, todetaan, että EKP pahoittelee Ecofin-neuvoston kokouksen tuloksia, ja vaaditaan hallituksia kantamaan vastuunsa ja ryhtymään tehokkaisiin toimiin luottamukseen kohdistuvien negatiivisten vaikutusten rajoittamiseksi.

Lisäksi maiden, joiden julkisen talouden tasapainottomuudet eivät ole yhtä vakavia, on pantava euroryhmän lokakuun 2002 sopimus vakuuttavasti täytäntöön. Tämä sopimus edellyttää, että maat, joiden julkisen talouden rahoitusasema ei vielä ole lähes tasapainoinen tai ylijäämäinen, supistavat alijäämänsä vähintään määrällä, joka vastaa 0,5:tä prosenttia BKT:stä vuosittain. Vakausta- ja kasvusopimuksen uskottavuus perustuu siihen, että sopimuksen säännöt ja menette-

lyt pannaan kokonaisuudessaan täytäntöön kaikkine vaiheineen.

Pidemmällä aikavälillä ja väestön ikääntymisestä johtuvat, odotettavissa olevat finanssipoliittiset paineet huomioon ottaen on erittäin tärkeää, että hallitukset varmistavat finanssipoliittisen liikkumavaran ajoissa. Vakaus- ja kasvusopimukseen perustuvat vaatimukset terveestä julkisesta taloudesta ja julkisen velan vähentämisestä asettavat oikeansuuntaiset kannustimet hallituksille valmistautua tähän haasteeseen.

Yhteenvedona voidaan todeta, että kun riittävä finanssipoliittinen kurinalaisuus puuttuu, on yhä vaikeampaa harjoittaa vakauteen tähtäävää rahapolitiikkaa. Kuten edellä on todettu, yksityisen sektorin luottojen kysynnän väheneminen merkitsee, että hintavakaus voidaan säilyttää ainoastaan korkotasoa nostamalla. Lisäksi vahvan finanssipoliittisen välineistön ja menettelytapojen puuttuminen lisää riskiä, että yksittäisten maiden harkinnanvaraisesta finanssipoliitikasta aiheutuu häiriöitä makrotalouden vakauteen.

Kehikko 8.

EKP:n neuvoston lausunto Ecofin-neuvoston päätelmistä, jotka koskevat liiallisten alijäämien korjaamista Ranskassa ja Saksassa

25.11.2003

Viimeisimmässä kokouksessaan EKP:n neuvosto asettui sille kannalle, että Euroopan komission suositukset seuraaviksi toimiksi liiallisten alijäämien menettelyssä veivät sääntöjen ja menettelyjen tulkinnan äärimmilleen.

Ecofin-neuvosto päätti tänään, ettei se ryhdy komission suositusten mukaisiin toimiin Ranskan ja Saksan suhteen. EKP:n neuvosto pitää kehitystä erittäin valitettavana ja jakaa komission julkisesti esitetyn näemyksen Ecofin-neuvoston päätelmistä.

Ecofin-neuvoston päätelmiin liittyy vakavia riskejä. On olemassa vaara, että tällainen vakaus- ja kasvusopimuksen sääntöjen ja menettelyjen noudattamatta jättäminen syö institutionaalisen rakenteen uskottavuutta ja horjuttaa luottamusta jäsenvaltioiden julkisen talouden terveyteen eri puolilla euroaluetta.

EKP:n neuvosto huomioi Ranskan ja Saksan sitoumukset korjata liialliset alijäämät mahdollisimman pian, viimeistään vuonna 2005, ja kehottaa voimakkaasti hallituksia myös suoriutumaan tästä tehtävästä. Tehokkaat toimet ovat nyt täysin välttämättömiä luottamuksen säilyttämiseksi.

Suuri yleisö voi edelleen luottaa siihen, että EKP:n neuvosto pitää vankkumatta kiinni sitouksestaan ylläpitää hintavakautta.

5 Euroalueen talousnäkyviä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot

Eurojärjestelmän asiantuntijat ovat laatineet marraskuun 15. päivään 2003 mennessä saatavissa olleiden tietojen perusteella kokonaistaloudellisen arvion euroalueen tulevasta talouskehityksestä. Arviot on tuotettu EKP:n ja euroalueen kansallisten keskuspankkien asiantuntijoiden yhteistyönä.¹ Ne laaditaan kahdesti vuodessa, ja ne muodostavat osan aineistoa, jota EKP:n neuvosto käyttää arvioidessaan talouskehitystä ja hintavakauteen kohdistuvia riskejä.

Asiantuntija-arviot perustuvat useille oletuksille, jotka koskevat korkoja, valuuttakursseja, öljyn hintaa, euroalueen ulkopuolista maailmankauppaa ja finanssipolitiikkaa. Teknisenä oletuksena on erityisesti, että lyhyet markkinakorot ja kahdenväliset valuuttakurssit pysyvät muuttumattomina arviointijaksos aikana. Pitkiä korkoja sekä öljyn ja muiden raaka-aineiden kuin energian hintoja koskevat tekniset oletukset perustuvat markkinaodotuksiin.² Finanssipolitiikkaa koskevat oletukset puolestaan perustuvat kansallisiin budjettisuunnitelmiin ja muihin tietoihin euroalueen eri jäsenmaiden julkisen talouden tulo- ja menokehityksestä.

Arvioihin liittyvää epävarmuutta on kuvattu esittämällä ne vaihteluväleinä. Vaihteluvälit perustuvat euroalueen keskuspankkien aikaisempina vuosina laatimien arvioiden ja toteutuneen kehityksen välisiin eroihin. Vaihteluvälien leveys on näiden erojen itseisarvojen keskiarvo kerrottuna kahdella.

Kansainvälistä ympäristöä koskevat oletukset

Maailmantalouden kasvun arvioidaan vahvistuneen tämän vuoden aikana. Tämä liittyy luottamuksen palautumiseen, joka näkyy myös rahoitusmarkkinatilanteen parantumisena, sillä osakekurssit ovat nousseet ja markkinoiden volatiiliteetti on vähentynyt.

Maailmantalouden kasvun elpymisen oletetaan jatkuvan arviointijaksolla. Maailmantalouden kasvun odotetaan vuonna 2004 pysyvän suun-

nilleen vuoden 2003 jälkipuoliskolle arvioidun suuruisena ja vahvistuvan jonkin verran vuonna 2005. Yhdysvaltojen BKT:n määrän kasvun odotetaan pysyvän arviointijaksolla vahvana, joskin kasvuvauhdin odotetaan jäävän hitaammaksi kuin 1990-luvun lopulla. Voimakkaasti elvyttävä makrotaloudespolitiikka tukee talouden tämänhetkistä elpymistä, mutta yksityisen sektorin rahoitusrakenteen jatkuvien korjaustoimien ja kapasiteetin matalan käyttöasteen odotetaan heikentävän yritysten investointien kasvunäkymiä. Näiden kasvua rajoittavien tekijöiden odotetaan väistyvän arviointijaksos kuluessa. Myös Japanin talouden elpymisen odotetaan jatkuvan, ja muualla Aasiassa kasvun odotetaan pysyvän voimakkaana. Talouskasvun arvioidaan pysyvän suhteellisen vahvana myös EU:hun liittyvissä maissa ja muissa siirtymätalouksissa. Euroalueen ulkopuolisen maailman BKT:n määrän kasvuvauhdin arvioidaan olleen keskimäärin 4,0 % vuonna 2003, ja sen arvioidaan kiihtyvän noin 4,5 prosenttiin vuonna 2004 ja 5,0 prosenttiin vuonna 2005.

Maailmankaupan kasvun oletetaan kehittyvän yhdenmukaisesti maailman BKT:n määrän kasvun kanssa. Euroalueen ulkopuolisten vientimarkkinoiden kasvuvauhdin arvioidaan nopeutuneen asteittain vuoden 2003 kuluessa siten, että vuotuinen kasvuvauhti vuonna 2003 oli keskimäärin 4 %. Kasvuvauhdin odotetaan kiihtyvän edelleen 7 prosenttiin vuonna 2004 ja 8 prosenttiin vuonna 2005.

¹ Lisätietoa arvioiden laatimisessa käytettävistä menetelmistä ja tekniikoista löytyy oppaasta "A guide to Eurosystem staff macro-economic projection exercises", EKP, kesäkuu 2001.

² Kolmen kuukauden euriborkorolla mitattujen lyhyiden korkojen oletetaan pysyvän arviointijaksolla ennallaan eli hieman alle 2,2 prosentissa. Muuttumattomia valuuttakursseja koskevan teknisen oletuksen mukaan euron dollarikurssi on arviointijaksolla 1,17 ja euron efektiivinen valuuttakurssi on 12 % vahvempi kuin vuonna 2002 keskimäärin. Markkinaodotusten mukaan valtion 10 vuoden joukkolainojen nimellistuotot euroalueella nousevat hieman eli keskimäärin 4,3 prosenttiin vuonna 2005, kun ne vuonna 2003 olivat 4,15 %. Futuurimarkkinoiden perusteella öljyn barrelihinnan oletetaan laskevan 24,5 Yhdysvaltain dollariin vuonna 2005, kun se vuonna 2003 oli 28,5 Yhdysvaltain dollaria barretilta. Muiden raaka-aineiden kuin energian hintojen puolestaan odotetaan nousevan sekä vuonna 2004 että vuonna 2005, joskin hitaammin kuin vuonna 2003.

BKT:n määrän kasvua koskevat arviot

Vuoden alkupuoliskolla euroalueen BKT:n määrän kasvu pysähtyi, mutta neljännesvuosittaisen kasvuvauhdin arvioidaan kääntyneen positiiviseksi vuoden 2003 jälkipuoliskolla. Kasvuvauhdin arvioidaan nopeutuvan edelleen vuoden 2004 alkupuoliskolla. BKT:n määrän kasvuvauhdin arvioidaan olleen keskimäärin 0,2–0,6 % vuonna 2003. Sen arvioidaan kiihtyvän 1,1–2,1 prosenttiin vuonna 2004 ja olevan 1,9–2,9 % vuonna 2005. Ulkomaisen kysynnän oletetun voimistumisen arvioidaan johtavan viennin kasvun elpymiseen huolimatta euron efektiivisen kurssin aiemman vahvistumisen viipeellä ilmenevästä vaikutuksesta. Myös euroalueen kotimaisen kysynnän arvioidaan piristyvän niin investointien kuin yksityisen kulutuksenkin elpymisen johdosta. Varastojen kasvattamisella ja nettoviennillä ei arvioida olevan merkittävää BKT:n määrän kasvua vauhdittavaa vaikutusta.

Kotimaisen kulutuksen eristä *yksityisen kulutuksen* vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan olleen keskimäärin 1,0–1,4 % vuonna 2003. Neljännesvuosittaisen kasvuvauhdin arvioidaan pysyvän vaimeana vuoden jälkipuoliskolla. Yksityisen kulutuksen kasvun arvioidaan vahvistuvan vuoden 2004 alusta siten, että sen keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti on 1,1–2,1 % vuonna 2004 ja 1,4–3,0 % vuonna 2005. Yksityisten kulutusmenojen kehityksen arvioidaan seurailevan kotitalouksien käytettävissä olevien reaalityulojen kehitystä. Kotitalouksien säästämisasteen odotetaan pysyvän ennallaan seuraavien kahden vuoden aikana tiettyjen toisiaan tasapainottavien tekijöiden vuoksi. Yhtäältä työmarkkina-tilanteen asteittaisen paranemisen odotetaan vähentävän tarvetta varovaisuussäästämiseen, mutta toisaalta epävarmuus terveydenhuollon ja eläkejärjestelmien uudistuksista lisänee säästämistä. Vuonna 2004 työllisyyden heikon kasvun arvioidaan jonkin verran rajoittavan kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvua, mutta vuonna 2005 työllisyyden kasvun nopeutuminen sekä reaalityulojen nousu inflaation hidastuessa tukevat sitä. Finanssipolitiikkaa koskevien oletusten mukaan välillisten verojen ja hallinnollisesti säädelyjen hintojen (mukaan lukien terveystalvelujen hinnat) nousu vuonna 2004 tasoittaa tuloverojen ja sosiaali-

turvamaksujen kevennysten positiivisia vaikutuksia kotitalouksien käytettävissä oleviin reaalitytuloihin. Lisäksi tämänhetkisten budjettisuunnitelmien perusteella oletetaan, että *julkisen kulutuksen* vaikutus BKT:n määrän kasvuun pienee arviointijaksolla.

Kiinteiden investointien keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan jäävän negatiiviseksi –1,7 ja –0,7 prosentin välille vuonna 2003. Kasvuvauhdin arvioidaan nopeutuvan 0,2–3,2 prosenttiin vuonna 2004 ja olevan 2,3–5,5 % vuonna 2005. Kiinteiden investointien elpyminen on pääasiassa seurausta *yritysten investoinneista*, joiden kehitystä tukevat maailmantalouden tilanteen paraneminen sekä matalat reaalkorot. Yritysten investointien kasvuvaikutuksen arvioidaan silti pysyvän vähäisenä vuonna 2004, koska yritysten kannattavuus on viime vuosina ollut heikkoa ja taseiden uudelleenjärjestelyt jatkuvat. *Yksityisten asuinrakennusinvestointien*, jotka kolmena edellisenä vuotena ovat laskeneet, arvioidaan elpyvän jonkin verran vuonna 2004.

Ulkomaankaupasta voidaan todeta, että viennin keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan pysyneen –1,6 ja 1,2 prosentin välillä vuonna 2003.³ Kasvuvauhdin arvioidaan nopeutuvan 2,8–6,0 prosenttiin vuonna 2004 ja olevan 5,0–8,2 % vuonna 2005. Viennin kasvu on arvioitu hitaammaksi kuin vientimarkkinoiden kasvu, sillä euroalueen markkinaosuuden odotetaan supistuvan edelleen hieman vuonna 2004 euron keväällä 2002 alkaneen vahvistumisen vuoksi. Tuonnin keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan olleen 0,1–2,7 % vuonna 2003. Sen arvioidaan olevan 2,9–6,3 % vuonna 2004 ja kiihtyvän 5,1–8,5 prosenttiin vuonna 2005. Tuonnin arvioidaan seurailevan euroalueen kokonaiskysynnän kehitystä, mutta myös euron vahvistumisen viipeellä näkyvän vaikutuksen arvioidaan näkyvän siinä jonkin verran.

Työllisyyden arvioidaan pysyneen suurin piirtein muuttumattomana vuonna 2003 huolimatta heikon taloudellisen tilanteen pitkittymisestä. Työllisyyden arvioidaan piristyvän vain vähän vuonna 2004, ja vahvistuvan merkittävämmi-

³ *Ulkomaankauppaa koskevia arvioita laadittaessa noudatetaan kansantalouden tilinpidon käsitteistöä, eli mukana on myös euroalueen sisäinen kauppa.*

vuonna 2005. Taustalla on se, että yritykset pyrkivät palauttamaan kannattavuutensa parantamalla tuottavuutta ja että työllisyyskehitys seuraa suhdanteita yleensä viipeellä. Työvoiman tarjonnan arvioidaan lisääntyvän työhönosallistumisasteen kasvaessa, joskin heikohkon työmarkkinatilanteen takia hitaammin kuin viime vuosina. Työvoiman tarjontaa ja työllisyyttä koskevat arviot viittaavat siihen, että työttömyysaste alkaa kenties laskea vasta arviointijakson loppupuolella.

Hintoja ja kustannuksia koskevat arviot

Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) keskimääräisen nousuvauhdin arvioidaan olleen 2,0–2,2 % vuonna 2003. Sen arvioidaan olevan 1,3–2,3 % vuonna 2004 ja 1,0–2,2 % vuonna 2005. Energian hinnan arvioidaan vaikuttavan arviointijaksolla YKHI-inflaatiota hidastavasti. Tämä heijastaa suurelta osin öljyn eurohinnan oletettua laskua. Julkista taloutta koskevien oletusten mukaan välillisten verojen ja hallinnollisesti säädeltyjen hintojen korotukset nopeuttavat YKHIn muiden erien kuin energian hintojen nousua vuoden 2004 alussa. Tämän jälkeen niiden nousuvauhdin arvioidaan hidastuvan vähitellen, mikä heijastaa finanssipolitiikkaa koskevia oletuksia, kotimaisten kustannuspaineiden vähenemistä ja tuontihintojen pysymistä matalina. Muiden kuin energiaerän hintojen nousuvauhdin arvioidaan vakaantuvan arviointijakson loppupuolella. YKHIä koskeva arvio saattaa kuitenkin vaihdella jonkin verran suunniteltujen fi-

nanssipoliittisten toimien täytäntöönpanoon liittyvän epävarmuuden vuoksi.

Tuontihintojen laskun arvioidaan jatkuneen vuonna 2003 euron keväällä 2002 alkaneen vahvistumisen ja heikkojen ulkoisten inflaatiopaineiden vuoksi. Tuontihintojen kehityksen arvioidaan pysyvän vaimeana vuoden 2004 alkupuoliskolla, mikä heijastaa euron vahvistumisen viipeellä ilmeneviä vaikutuksia ja öljyn hinnan oletettua laskua. Vuonna 2005 tuontihintojen arvioidaan nousevan hieman.

Tämänhetkisten palkkasopimusten perusteella oletetaan, että työntekijää kohden laskettujen nimellispalkkojen nousuvauhti pysyy arviointijaksolla jokseenkin ennallaan. *Yksikkötyökustannusten* nousun arvioidaan hidastuvan pääasiassa työn tuottavuuden suhdanneluontoisen parane- misen vuoksi. Taloudellisen toimeliaisuuden vilkastuessa työn tuottavuuden kasvun arvioidaan piristyneen jonkin verran kuluvan vuoden jälkipuoliskolla, kun se vuoden 2003 alussa pysyi vaimeana. BKT:n määrän kasvua ja työllisyyttä koskevien arvioiden mukaan työn tuottavuus paranee arviointijaksolla ja tuottavuuden kasvu on jakson lopulla lähellä pitkän aikavälin keskiarvoaan. Tämän seurauksena yksikkötyökustannusten kasvun arvioidaan hidastuvan vuosina 2004 ja 2005. Heikosta talouskehityksestä ja euron aiemmasta vahvistumisesta huolimatta *voittomarginaalien* arvioidaan pysyneen suurin piirtein ennallaan vuonna 2003. Niiden arvioidaan levenevän arviointijakson aikana, kun talouskasvun elpyminen kiihtyy.

Taulukko 13.

Kokonaistaloudellinen arvio

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)¹⁾

	2002	2003	2004	2005
YKHI	2,3	2,0 – 2,2	1,3 – 2,3	1,0 – 2,2
BKT:n määrä ²⁾	0,9	0,2 – 0,6	1,1 – 2,1	1,9 – 2,9
Yksityinen kulutus	0,5	1,0 – 1,4	1,1 – 2,1	1,4 – 3,0
Julkinen kulutus	2,8	0,9 – 2,1	0,6 – 1,6	0,3 – 1,3
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	-2,8	-1,7 – -0,7	0,2 – 3,2	2,3 – 5,5
Vienti (tavarat ja palvelut)	1,7	-1,6 – 1,2	2,8 – 6,0	5,0 – 8,2
Tuonti (tavarat ja palvelut)	0,0	0,1 – 2,7	2,9 – 6,3	5,1 – 8,5

1) Jokaisen muuttujan ja arviointijakson vaihteluvälit perustuvat euroalueen kansallisten keskuspankkien aiempien arvioiden ja toteutuneen kehityksen välisten erojen itseisarvojen keskiarvoon.

2) BKT:n määrää koskevat arviot perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin.

Kehikko 9.

Vertailua kesäkuun 2003 arvioon

Suurin ero EKP:n Kuukausikatsauksen kesäkuun 2003 numerossa julkaistuun eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioon on, että YKHI:n vaihteluvälejä vuodelle 2004 on tarkistettu ylöspäin. Muutos johtuu suurelta osin kansallisiin budjettisuunnitelmiin sisältyvistä finanssipoliittisista toimista kuten välillisten verojen ja hallinnollisten hintojen (erityisesti terveyspalvelujen hintojen) nostamisesta vuonna 2004. Näiden toimien arvioidaan kiihdyttävän YKHI-inflaatiota noin ½ prosenttiyksiköllä vuonna 2004. Lisäksi julkista taloutta koskevissa oletuksissa on otettu huomioon se, että finanssipoliitikasta päättävät viranomaiset ovat suunnitelleet aikaistavansa työtulojen verotuksen lisäkevennyksiä ja laskevansa sosiaaliturvamaksuja.

BKT:n määrän kasvuarvioiden vaihteluvälejä vuodelle 2003 on nyt tarkistettu jonkin verran alaspäin, mutta vuoden 2004 vaihteluvälit pysyvät ennallaan. Vuotta 2003 koskeva tarkistus heijastaa pääosin sitä, että toteutunut talouskehitys kuluvin vuoden toisella neljänneksellä oli heikompaa kuin kesäkuussa 2003 arvioitiin. Nettoviennin ja investointien vaikutus BKT:n määrän kasvuun oli arvioitua vähäisempi. Vuonna 2004 uusien finanssipoliittisten toimien vaikutus euroalueen BKT:n määrän kasvuun jää vähäiseksi, sillä veroleikkausten positiivista vaikutusta tasaa YKHI:n nousun negatiivinen vaikutus kotitalouksien käytettävissä oleviin tuloihin.

Työntekijää kohden laskettujen nimellispalkkojen nousuvauhti vuodelle 2004 on voimassaolevat palkkasopimukset huomioon ottaen arvioitu hitaammaksi kuin kesäkuun 2003 arvioissa. Myös yksikkötyökustannuksia on tarkistettu tämän vuoksi hieman alaspäin, mutta voittomarginaalien arvioidaan kasvavan aiemmin arvioitua enemmän. Öljyn hintaa, korkoja ja valuuttakursseja koskevat tekniset oletukset eivät ole juurikaan muuttuneet kesäkuun 2003 arvioista. Muiden raaka-aineiden kuin energian hintojen nousuvauhti on kuitenkin oletettu viime kesäkuussa arvioitua nopeammaksi.

Kokonaistaloudellisten arvioiden vertailua

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)

	2002	2003	2004
YKHI – joulukuu 2003	2,3	2,0 – 2,2	1,3 – 2,3
YKHI – kesäkuu 2003	2,3	1,8 – 2,2	0,7 – 1,9
BKT:n määrä – joulukuu 2003	0,9	0,2 – 0,6	1,1 – 2,1
BKT:n määrä – kesäkuu 2003	0,9	0,4 – 1,0	1,1 – 2,1

Kehikko 10.

Muiden laitosten ennusteet

Useat kansainväliset järjestöt ja yksityiset ennustelaitokset julkaisevat ennusteita euroalueen talousnäkymistä. Nämä ennusteet eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoisia keskenään eivätkä eurojärjestelmän asiantuntijoiden laatimien kokonaistaloudellisten arvioiden kanssa, koska ne perustuvat erilaisiin oletuksiin ja ne on julkaistu eri ajankohtina (eli ne perustuvat eri aikoina käytettävissä olleisiin tietoihin). Eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioista poiketen muiden laitosten ennusteet eivät yleensä perustu oletukselle muuttumattomista lyhyistä koroista arviointijakson aikana. Lisäksi näissä ennusteissa käytetään erilaisia oletuksia finanssipolitiikkaa, rahoitusmarkkinoita ja euroalueen ulkoista ympäristöä koskevista muuttujista. Consensus Economics Forecasts -ennusteissa ja EKP:n Survey of Professional Forecasters -kyselytutkimuksessa käytetään monia tarkemmin määrittelemättömiä oletuksia.

Erlaisista oletuksista huolimatta tällä hetkellä käytettävissä olevissa muiden ennustelaitosten ennusteissa ollaan yksimielisiä siitä, että taloudellinen toimeliaisuus euroalueella elpyy asteittain ja BKT:n keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti nopeutuu noin 1½–2 prosenttiin vuonna 2004. Consensus Economics Forecasts -ennusteissa ja Survey of Professional Forecasters -kyselytutkimuksessa kasvun odotetaan olevan 1,7 %, kun taas kansainväliset järjestöt ennustavat BKT:n vuotuisen kasvuvauhdin olevan hieman nopeampaa eli 1,8–1,9 %. Kansainvälisten järjestöjen ennusteiden luvut ovat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioissa esitet-

Taulukko A.

Euroalueen BKT:n määrän kasvuennusteiden vertailua

(vuotuinen prosenttimuutos)

	Julkistamisajankohta	2003	2004	2005
Euroopan komissio	marraskuu 2003	0,4	1,8	2,3
IMF	syyskuu 2003	0,5	1,9	–
OECD	marraskuu 2003	0,5	1,8	2,5
Consensus Economics Forecasts	marraskuu 2003	0,5	1,7	–
Survey of Professional Forecasters	marraskuu 2003	0,5	1,7	2,3

Lähteet: Euroopan komission ennuste (syksy 2003), IMF World Economic Outlook (syyskuu 2003), OECD Economic Outlook n:o 74, Consensus Economics Forecasts ja EKP:n Survey of Professional Forecasters.

tyjen vaihteluvälien yläpäässä. On syytä huomata, että Euroopan komission ennusteiden luvut eivät ole työpäiväkorjattuja, joten vuonna 2004 ne ovat noin ¼ prosenttiyksikköä suurempia kuin eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioissa käytetyt työpäiväkorjatut luvut. Tämä johtuu siitä, että ensi vuonna on tavallista enemmän työpäiviä. OECD:n ennuste perustuu työpäiväkorjattuihin tietoihin, mutta muissa ennusteissa ei mainita, perustuvatko ne työpäiväkorjattuihin tietoihin vai eivät.

Taulukko B.

Euroalueen YKHI-inflaatioennusteiden vertailua

(vuotuinen prosenttimuutos)

	Julkistamisajankohta	2003	2004	2005
Euroopan komissio	marraskuu 2003	2,1	2,0	1,7
IMF	syyskuu 2003	2,0	1,6	–
OECD	marraskuu 2003	2,0	1,5	1,4
Consensus Economics Forecasts	marraskuu 2003	2,0	1,6	–
Survey of Professional Forecasters	marraskuu 2003	2,0	1,6	1,8

Lähteet: Euroopan komission ennuste (syksy 2003), IMF World Economic Outlook (syyskuu 2003), OECD Economic Outlook n:o 74, Consensus Economics Forecasts ja EKP:n Survey of Professional Forecasters.

Euroopan komission ennusteen mukaan YKHI-inflaatio on 2,0 % vuonna 2004. Kaikkien muiden ennusteiden mukaan kuluttajahintainflaatio hidastuu enemmän vuonna 2004 ja vuotuinen keskimääräinen inflaatiovauhti on 1,5–1,6 %. Näiden ennusteiden luvut ovat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioissa esitetyn vaihteluvälän alapäässä. IMF:n ja OECD:n ennusteissa tämä saattaa johtua siitä, että niissä ei ole otettu huomioon viimeaikaisia tietoja vuodelle 2004 suunnitelluista välillisiin veroihin ja hallinnollisiin hintoihin kohdistuvista toimituksista.

6 Globaali makrotaloudellinen ympäristö, valuuttakurssit ja maksutase

Maailmantalouden elpyminen vahvistui edelleen

Viime aikoina julkaistut tiedot ovat vahvistaneet, että maailmantalouden elpyminen on nopeutumassa. Vuonna 2004 maailman talouskasvun odotetaan pysyvän kutakuinkin vuoden 2003 toiselle neljännekselle arvioidulla tasolla Yhdysvaltain ja Aasian vauhdittamana. Yhdysvalloissa talouden elpymistä tukee edelleen voimakkaasti elvyttävä makrotalouspolitiikka. Japanin yleinen taloustilanne kohenee edelleen, ja muualla Aasiassa kasvuvauhti on merkittävästi nopeutunut. Vaikka yritysten investoinnit ovat viime aikoina osoittaneet joitakin piristymisen merkkejä, ne ovat pysyneet useimmissa teollisuusmaissa ylikapasiteetin ja yritysten velkaantuneisuuden vuoksi suhteellisen vähäisinä, joten elpymisen jatkuminen täysin omalla painollaan antaa ehkä vielä odottaa itseään. Maailmantalouden inflaatiopaineet ovat suhteellisen vähäiset, koska tuottavuus kasvaa voimakkaasti ja ylikapasiteetti on yhä merkittävää (ks. kuvio 40).

Kaiken kaikkiaan maailmantalouden elpymistä vaarantavat riskit näyttävät olevan lyhyellä aikavälillä tasapainossa. Myönteistä on Yhdysvaltain ja Aasian talouskasvu, jonka nopeutuminen entisestään voi johtaa odotettua suurempiin suotuisiin heijastusvaikutuksiin muissa maissa. Epäsuotuisammin vaikuttavat joissakin keskeisissä maissa itsepintaisesti jatkuvat säästöjen ja investointien erot, jotka ilmenevät vaihtotaseiden merkittävänä epätasapainona ja varjostavat edelleen maailman talousnäkyviä.

Yhdysvaltoja koskevat alustavat tiedot osoittavat talouden elpymisen nopeutuneen vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä. BKT kasvoi 8,2 % (edellisestä neljänneksestä vuositasolle korotettuna), ja kasvua vauhditti etenkin kestävien kulutustavaroiden yksityinen kulutus. Kotitalouksien kulutusta edisti käytettävissä olevien reaalityulojen voimakas kasvu veronkevennyksen tukemana. BKT:n kasvua edisti myös yksityisen sektorin kiinteiden investointien merkittävä lisääntyminen. Asuinrakennusinvestoinnit sekä laite- ja ohjelmistotuotteiden hankinnat kasvoi-

vat vuositasolla yli kymmenen prosentin vauhdilla. Nettovienti edisti BKT:n kasvua, mutta sen vaikutus jäi suhteellisen pieneksi. Myös varastojen kehityksellä oli myönteinen vaikutus, mutta valtion puolustusmenoilla oli puolestaan huomattavasti vähäisempi vaikutus kuin edellisellä vuosineljänneksellä.

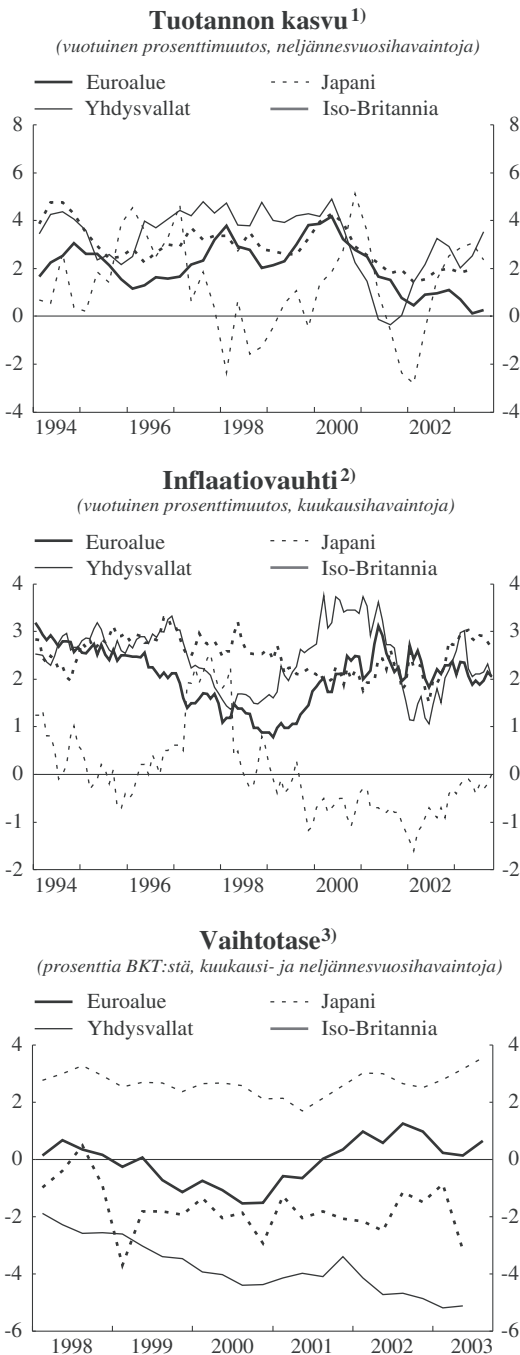
Tulevan kehityksen osalta käytettävissä olevat tiedot viittaavat siihen, että talouskasvu jatkuu lähikuukausina ripeänä, vaikka erityisesti kulutuskysynnän kasvuvauhdin voidaan odottaa hidastuvan verrattuna kolmannen vuosineljänneksen voimakkaaseen elpymiseen. Koska elvyttävän makrotalouspolitiikan vaikutusten odotetaan asteittain hiipuvan, itseään ruokkiva elpyminen riippuu ratkaisevasti työmarkkinatilanteen paranemisesta, investoinneista ja yritysten luottamuksen vahvistumisesta.

Yritysten investointeja ennakoivat indikaattorit viittaavat siihen, että yhdysvaltalaiset yritykset suunnittelevat investoivansa yhä enemmän. Lokakuussa uusien tilausten määrä lisääntyi merkittävästi sekä tehdasteollisuudessa että palvelualoilla. Teollisuustuotanto kasvoi neljäntenä peräkkäisenä kuukautena, ja kapasiteetin käyttöaste osoitti kasvun merkkejä historiallisen alhaisilta tasoilta. Edellä mainittujen tekijöiden lisäksi yritysten luottamuksen odotetaan tukevan jatkossakin yksityisiä investointeja, kun ulkoiset rahoitusolosuhteet ovat myönteiset, varastot suhteellisen pieniä ja lopputuotekysyntä vilkasta. Ylikapasiteetti ja yritysten velkaantuneisuus voivat kuitenkin edelleen hillitä investointien kasvua.

Yksityistä kulutusta koskevat vasta julkaistut tiedot viittaavat siihen, että kotitalouksien kulutuksen kasvu todennäköisesti hidastuu lähikuukausina, mutta säilyy kuitenkin vahvana. Kun inflaatiopaineet on pysynyt hitaana ja käytettävissä olevat reaalityulot ovat kasvaneet vuoden alusta merkittävästi, kuluttajien luottamuksen viimeaikainen vahvistuminen voi tukea entisestään kotitalouksien kulutusta. Myös työmarkkinakehityksessä on viime kuukausina ollut havaittavissa rohkaisevia merkkejä. Työllisyyskehityksen on parannutta-

Kuvio 40.

Taloukskehitys keskeisissä teollistuneissa talouksissa

Lähteet: Kansalliset tiedot, BIS, Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Eurostatin tiedot euroalueen ja Ison-Britannian osalta; Yhdysvaltain ja Japanin osalta kansalliset tiedot.

2) Vuoteen 1995 asti euroaluetta koskevat tiedot ovat kansallisiin kuluttajahintaindeksitietoihin perustuvia arvioita YKHI-inflaatiovauhdista. Vuoden 1995 jälkeen tiedot perustuvat YKHIin. Ison-Britannian osalta käytetään RPIX-indeksiä.

3) EKP:n ja Eurostatin tiedot euroalueen ja Ison-Britannian osalta; Yhdysvaltain ja Japanin osalta kansalliset tiedot. Kaikkien maiden BKT- ja vaihtotaseluvut on puhdistettu kausivaihtelusta.

va entisestään lähitulevaisuudessa, jotta Yhdysvaltain talouden elpyminen voisi jatkua.

Vuotuinen kuluttajahintainflaatio on viime kuukausina vakiintunut, ja se oli lokakuussa 2,0 prosenttia. Ilman elintarvikkeita ja energiaa laskettu kuluttajahintainflaatio on vuoden 2001 lopulta alkaen jatkuvasti hidastunut. Lokakuussa se kuitenkin kiihtyi hieman eli 1,3 prosenttiin (vuositasolla). Uusin kehitys näyttää vastaavan kuluttajahintojen kehitystä kuvaavien yksityisen kulutuksen ja BKT:n deflaattoreiden kääntymistä nousuun kolmannella vuosineljänneksellä.

Rahapolitiikan osalta Yhdysvaltojen keskuspankin avomarkkinakomitea (FOMC) päätti kokouksessaan 28.10.2003 jättää federal funds -tavoitekorkonsa ennalleen 1 prosenttiin. FOMC toisti syyskuisen lausuntonsa, jonka mukaan politiikan suunta pidettäisiin ennallaan ”huomattavan pitkään” inflaatiovauhdin eitoivottavan hidastumisriskin vuoksi.

Japanin yleisen taloustilanteen koheneminen on jatkunut. BKT kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä edelliseen neljännekseen verrattuna 0,6 % eli hieman hitaammin kuin toisella neljänneksellä. Kaksi kolmannesta kasvusta johtui kotimaisesta kysynnästä ja loput nettoviennistä. Nettoviennin kehitystä edisti maailmantalouden asteittaisesta elpymisestä johtuva viennin kasvun nopeutuminen entisestään. Samalla tuonti toipui SARS-epidemian aiheuttamasta supistumisesta toisella vuosineljänneksellä. Yksityisen sektorin kysyntää vauhdittivat pääasiassa investoinnit, kun muut kuin asuinrakentamiseen liittyvät investoinnit kasvoivat 2,8 %. Sen sijaan kulutuksen kasvu jäi suurin piirtein nolnaan. Julkisten investointien kasvu hidastui -3,9 prosentin vauhdilla, mikä johtui Japanin hallituksen pyrkimyksistä vakauttaa julkista taloutta.

Japanin talouden odotetaan kohenevan asteittain, ja maailmantalouden kasvun nopeutumisen tukee talouden yleistä kasvu. Myös yksityisen kysynnän kasvun odotetaan jatkuvan. Kulutuksen kasvu todennäköisesti nopeutuu, kun tulot kasvavat ja työmarkkinatilanne paranee. Viimeaikaiset konetilaukset viittaavat kuitenkin siihen, että yksityisen sektorin investointimenot olisivat jonkin verran maltillistumassa. Niiden

kasvun esteenä ovat rakenteelliset tekijät, vaikka yrityssektoriin ja rahoitusalaan liittyvät uudistukset ovat jonkin verran edistyneet. Julkista kulutusta hillinneen edelleen tarve huolehtia julkisen talouden kestävydestä.

Hintakehityksessä on edelleen havaittavissa deflaatiopaineita. Kuluttajahintaindeksin vuotuinen muutosvauhti oli lokakuussa 0,0 %, kun ilman päivittäiselintarvikkeiden vaikutusta lasketun kuluttajahintaindeksin muutos oli samaan aikaan +0,1 %. Näihin muutoksiin ovat kuitenkin vaikuttaneet myös monet erityistekijät, kuten tupakkaverojen ja terveydenhoitomaksujen omavastuuosuuksien nousu, mikä on lisännyt hinnannousupaineita. Merkittävämmän deflaatiopaineet näkyvät BKT-deflaattorissa, joka oli kolmannella vuosineljänneksellä 2,7 %.

Tässä tilanteessa Japanin keskuspankki päätti 10.10.2003 nostaa keskuspankissa olevien sekkitilitalletusten määrää koskevan tavoitteensa ylärajan noin 30 000 miljardista jenistä noin 32 000 miljardiin jeniin. Samalla se päätti useista toimenpiteistä, joiden tarkoituksena oli lisätä rahapolitiikan avoimuutta, ja selkeytti sitoutumistaan rahan määrän lisäämiseen tähtäävän nykyisen politiikkansa jatkamiseen. Samalla se lausui julki kaksi välttämätöntä ehtoa rahamäärän lisäämispolitiikan päättymiselle. Ensimmäisen mukaan vuotuisen (ilman päivittäiselintarvikkeiden vaikutusta lasketun) kuluttajahintaindeksin muutoksen olisi oltava vähintään muutamana kuukautena joko nolla tai positiivinen. Toinen ehto on, että vuotuisen (ilman päivittäiselintarvikkeiden vaikutusta lasketun) kuluttajahintaindeksin odotetun muutoksen olisi – rahapolitiikasta päättävän johtokunnan jäsenten julkaisemien ennusteiden mukaan – pysyttävä pitkällä aikavälillä positiivisena.

Isossa-Britanniassa BKT:n kasvu nopeutui 0,7 prosenttiin vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä, eli vuosikasvu oli 2,0 %. BKT:n kasvua nopeutti paljon yksityinen kulutus, joka kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 0,8 %. Kasvu oli hieman nopeutunut edellisestä vuosineljänneksestä. Kotitalouksien kulutusta tukee edelleen asuntojen ja varallisuuden arvon kasvu, vaikka käytettävissä olevien reaalityulojen kasvu on hidastunut. BKT:n kasvua tuki myös julkinen

kulutus, joka lisääntyi kolmannella vuosineljänneksellä 0,6 %. Kiinteän pääoman bruttomuodostus väheni kolmannella neljänneksellä 1,3 %, kun yritysten investoinnit supistuivat. Investointimenoja ovat hillinneet yrityssektorin rahoituksen uudelleenjärjestelyt ja ylikapasiteetti, vaikka yritysten voitot ovat viime aikoina osoittaneet joitakin elpymisen merkkejä. Vaikka punta heikkeni vuoden 2003 ensimmäisellä puoliskolla, vienti lisääntyi kolmannella vuosineljänneksellä vain hieman, kun se oli vähentynyt toisella neljänneksellä. Tuonti kasvoi kolmannella neljänneksellä 1,0 %, joten nettovienti hidasti BKT:n kasvua.

RPIX-indeksin (vähittäishintaindeksi, josta on poistettu asuntolainojen korot) mukaan vuotuinen inflaatiiovauhti oli lokakuussa vuositasolla 2,7 %, kun se oli kolmannella vuosineljänneksellä ollut 2,9 %. Vuotuinen YKHI-inflaatiiovauhti oli lokakuussa 1,4 % eli huomattavasti hitaampi kuin RPIX-inflaatio, mikä johtuu asumiskustannusten osatekijöiden sisällyttämisestä RPIX-indeksiin ja muista menettelytaperoista. Punnan heikkeneminen vuoden 2003 alkupuoliskolla on toistaiseksi vaikuttanut tuontihintoihin melko vähän. Työttömyys pysyi kolmannella vuosineljänneksellä vakaana ja nimellispalkkojen nousu maltillisena.

Englannin keskuspankin rahapolitiikan komitea (MPC) päätti 6.11.2003 nostaa repokorkoa 0,25 prosenttiyksikköä eli 3,75 prosenttiin. Englannin keskuspankki perusteli päätöstään talouskasvun vahvistumisella koko maailmassa ja Isossa-Britanniassa, missä kasvun perusta oli laajenemassa. Myös luottojen määrän kasvu oli pysynyt vahvana, ja asuntomarkkinat sekä yksityinen kulutus olivat osoittautuneet odotettua kestävämmiksi. Yhdessä punnan aiemmin tänä vuonna tapahtuneesta heikkenemisestä aiheutuvien vaikutusten kanssa nämä tekijät lisäisivät Englannin keskuspankin mukaan hintojen nousupaineita todennäköisesti asteittain.

Ruotsissa BKT kasvoi vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä vuosineljänneksitasolla 0,5 % ja vuositasolla 2,0 %, kun kasvuvauhti oli toisella neljänneksellä ollut 0,3 %. Kotitalouksien kulutus ja nettovienti nopeuttivat huomattavasti tuotannon kasvua samalla kun investoinnit ja

varastot hidastivat sitä. Vuotuinen YKHI-inflaatio oli 2,3 % lokakuussa 2003 eli sama kuin keskimäärin koko kolmannella vuosineljänneksellä. Energian ja palveluiden hintakehitys nopeutti YKHI-inflaatiota, mutta muiden teollisuustuotteiden kuin energian hinnan vuotuinen muutosvauhti oli negatiivinen.

Tanskassa BKT väheni vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä 0,3 % edellisestä neljänneksestä (vuositasolla 0,3 %), kun se oli edellisellä neljänneksellä vähentynyt 0,5 %. Vähentyminen johtui pääasiassa nettoviennin ja varastojen muutoksen supistumisesta. Kiinteän pääoman bruttomuodostus nopeutui kolmannella vuosineljänneksellä, ja yhdessä yksityisen kulutuksen kanssa se oli tärkein BKT:n määrään myönteisesti vaikuttanut tekijä. Vuotuinen YKHI-inflaatio jatkoi hidastumistaan vuoden 2003 toisen neljänneksen 1,6 prosentista lokakuun 1,1 prosenttiin. Inflaatiovauhdin jatkuva hidastuminen johtui lähinnä tuontihintojen ja elintarvikkeiden hintojen laskusta.

Sveitsin tuoreet talousluvut ovat osoittaneet, että maan talouskasvu on hiljalleen elpymässä. BKT kasvoi hieman vuoden kolmannella neljänneksellä (edellisestä neljänneksestä vuositasolle korotettuna 1,0 %), kun se oli supistunut kolmella edellisellä vuosineljänneksellä. Yksityinen kulutus on ollut edelleen vaimeaa, mutta investoinnit ovat lisääntyneet merkittävästi ja maailmantalouden elpyminen on vauhdittanut viennin kehitystä. Ennakoivat indikaattorit viittaavat myös siihen, että taloudellinen tilanne on selvästi kohenemassa, mikä lisää todennäköisyyttä talouden kasvun alkamisesta vuoden lopulla. Tuottajahinnat vakiintuivat lokakuussa lasketuaan useiden kuukausien ajan. Samalla kuluttajahintainflaatio pysyi vuositasolla 0,5 prosentissa eli samana kuin syyskuussa.

EU:hun liittyvissä maissa yleiset kasvunäkymät olivat edelleen positiiviset. Kotimainen kysyntä on ollut vahvaa, vaikka monissa maissa aiempien finanssipoliittisten elvytystoimien päättymisen on saattanut hillitä kasvua. Kulutuskysyntä on ollut kestävä, ja joissakin maissa sen kasvu on jopa kiihtynyt. Vienti on yleisesti katsoen ollut vakaata, mutta vilkas tuonti on ollut huomattavasti voimakkaampaa, ja sitä on tukenut yritys-

ten koheneva luottamus. Investointien aktiivisuus on vaihdellut enemmän eri maiden kesken, mutta tilanteen odotetaan tulevaisuudessa paranevan.

Yksittäisistä maista Tšekin tasavallassa BKT:n kasvu hidastui hieman toisella neljänneksellä ja oli vuositasolla juuri yli 2 %. Kasvua piti yllä lähinnä vahva yksityinen kulutus, kun taas pääoman bruttomuodostus supistui koko toisen vuosineljänneksen ajan. Tuonnin kasvu nopeutui merkittävästi ja supisti nettoviennin määrää. Vuotuinen inflaatiovauhti muuttui lokakuussa 2003 jälleen positiiviseksi, mutta pysyi vaimeana. Unkarissa tuotannon kasvu hidastui toisella vuosineljänneksellä. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä merkittävästi vähentyneet kiinteät investoinnit piristyivät hieman. Jatkossa maailmantalouden koheneminen voi kasvattaa yritysten investointeja, mutta asuinrakennusinvestointien näkymät ovat heikkommat. Puolassa BKT:n kasvu nopeutui toisella vuosineljänneksellä 3,8 prosenttiin oltuaan ensimmäisellä neljänneksellä 2,2 %. Elpyminen johtui lähinnä kotimaisen kysynnän kasvusta ja viennistä, jota zlotyn heikkeneminen kahden viime vuoden aikana on tukenut.

Venäjän talouden kasvunäkymät ovat edelleen hyvät. BKT:n määrä kasvoi toisella vuosineljänneksellä yli 7 %, ja kasvulla näyttää olevan laaja perusta. Kiinteiden investointien määrä on kasvanut hyvin tasaisesti jo toisella peräkkäisellä vuosineljänneksellä. Inflaatio on vähitellen hidastunut vuoden 2002 aikaisesta 15 prosentista hieman yli 13 prosenttiin elokuussa 2003.

Turkissa BKT:n kasvu hidastui toisella vuosineljänneksellä alle 4 prosenttiin vaihdeltuaan jäljellä edellisellä vuosineljänneksellä 8 prosentista 11 prosenttiin (edellisvuoteen verrattuna). Tämä kehitys johtui yksityisen kulutuksen ja investointien kasvun hidastumisesta, mutta myös tuonnin jatkuvasta kasvusta. Vuotuinen inflaatio on hidastunut merkittävästi: toisen vuosineljänneksen noin 30 prosentista hieman yli 20 prosenttiin lokakuussa.

Japanin ulkopuolisen Aasian kasvuvauhti nopeutui huomattavasti vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä. Kasvun voimakas elpyminen joh-

tuu SARS-epidemian toiseen vuosineljänneeseen kohdistuneiden vaikutusten hälvenemistä, mutta myös Kiinan voimakkaasta kotimaisesta kysynnästä, Yhdysvaltain tuontikysynnän voimistumisesta ja alueen sisäisen kaupan kasvusta. Vienti Kiinasta, Koreasta, Taiwanista, Hongkongista ja Singaporesta on kasvanut viime kuukausina erityisen paljon. Kehikossa II tarkastellaan Japanin ulkopuolisen Aasian merkitystä maailmantalouden kannalta.

Kiinassa BKT kasvoi 9,1 % (edellisvuoteen verrattuna) vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä. Kasvua tuki vahva kotimainen kysyntä. Talouden kasvua vauhdittivat kiinteään omaisuuteen tehdyt investoinnit, jotka kasvoivat 30,2 % (edellisvuoteen verrattuna) vuoden 2003 ensimmäisten kymmenen kuukauden aikana. Lokakuussa vähittäiskauppa kasvoi edellisvuodesta 10,2 %, eli nopeimmin kahteen vuoteen. Talouskasvun nopeutuminen on aiheuttanut huolta talouden mahdollisesta ylikuumenemisestä. Lokakuussa 2003 M2 kasvoi 21 % (edellisvuoteen verrattuna) ja kuluttajahintainflaatio kiihtyi 1,8 prosenttiin, eli nopeimmilleen sitten elokuun 1997. Tässä tilanteessa Kiinan keskuspankki korotti syyskuussa vähimmäisvaranto-vaatimuksensa 6 prosentista 7 prosenttiin.

Etelä-Korean talouskasvu on sen sijaan pysynyt vaatimattomana. Sen BKT:n kasvu oli vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä 2,3 % (edellisvuoteen verrattuna) oltuaan toisella vuosineljänneksellä 1,9 %. Talouskasvua hidastavat edel-

leen suhteellisen vähäiset kulutus- ja pääoma-menot, mikä on osittain kumonnut viennin vahvistumisen vaikutuksen. Vientikauppa on viime aikoina hyötynyt ulkomaisen kysynnän elpymisestä samalla, kun merkit tietotekniikka-alan maailmanmarkkinoiden piristymisestä ovat lisääntyneet.

Latinalaista Amerikkaa koskevien uusimpien tietojen mukaan talouden kasvun piristymistä rajoittaa alueen kahden suuren maan, Meksikon ja Brasilian, kehityksen suhteellinen heikkous, jonka vaikutus kumoaa Argentiinan voimakkaan elpymisen vaikutuksen. Meksikossa BKT kasvoi vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä 0,4 % (edellisvuoteen verrattuna), kun se oli edellisellä vuosineljänneksellä kasvanut vain 0,2 %. Tehdasteollisuuden tuotanto supistui kolmannella neljänneksellä 3,6 % (edellisvuoteen verrattuna), mikä johtui Aasiassa (pl. Japani) toimivien tuottajien voimakkaasta kilpailusta. Kotimaisen kysynnän heikkous on hidastanut Brasilian talouskehitystä, mutta viennin huomattava lisääntyminen on tukenut sitä. Argentiinassa talous elpyy edelleen nopeasti ja on muuttunut laajalaisemmaksi, sillä viennin merkittävän kasvun sivuvaikutuksena myös kotimainen kysyntä on elpynyt. Lokakuussa teollisuustuotanto kasvoi 16 % (edellisvuoteen verrattuna). Tästä positii-visesta kehityksestä huolimatta Argentiinan talousnäkyymiin liittyy riskejä, joiden syynä on maan ulkomaanvelan uudelleenjärjestelyprosessin keskeneräisyys.

Kehikko 11.

Japanin ulkopuolisen Aasian merkitys maailmantalouden kannalta

Japanin ulkopuolisten Aasian maiden dynaamisuus

Taloukasvulla mitattuna Japanin ulkopuolinen Aasia on maailman dynaamisin talousalue. Näiden talouksien keskimääräinen vuotuinen taloukasvu on kahden viime vuosikymmenen aikana ollut noin 7 % eli paljon nopeampi kuin maailman muiden maiden. Näin ollen niiden panos maailman BKT:n kasvuun on suurentunut huomattavasti. Kun vuonna 2001 maailmantalouden kasvuvauhti oli 2,1 % ja vuonna 2002 vastaavasti 3,1%, yli puolet siitä on luettava Japanin ulkopuolisen Aasian ansioksi.

Tärkeimpiä Japanin ulkopuolisen Aasian maita ovat Kiina ja Intia sekä alueen neljä uutta teollisuusmaata eli Etelä-Korea, Taiwan, Hongkongin erityishallintoalue (SAR) ja Singapore. Vuonna 2002 näiden talouksien yhteenlaskettu osuus Japanin ulkopuolisen Aasian taloudesta oli 79 %. Kiina on Japanin ulkopuolisen Aasian suurin talous, ja sen osuus alueen BKT:stä on 48 %. Intian osuus on 18 % ja alueen neljän uuden teollisuusmaan eli Korean, Taiwanin, Hongkongin erityishallintoalueen (SAR) ja Singaporen osuus 13 %. Japanin ulkopuolisen Aasian yhä tärkeämpi merkitys maailmantalouden kannalta perustuu lähinnä Kiinan taloukasvuun. Vuonna 1979 aloitetun uudistuspolitiikan jälkeen Kiinan BKT:n vuotuinen kasvu on ollut keskimäärin 9 % eli asukasta kohti lasketut reaalitytulot ovat kasvaneet viisinkertaisiksi.

Vaikutus maailmankauppaan

Japanin ulkopuolisen Aasian merkitys maailmantalouden kannalta näkyy ensimmäiseksi maailmankaupassa. Muut Aasian maat kuin Japani muodostavat yhden maailman tärkeimmistä kauppalueista. Vuonna 2002 sen osuus maailman tavaroiden ja palveluiden viennin arvosta oli 19,6 %, eli se sijoittui euroalueen jälkeen toiseksi. Viiden viime vuoden aikana alueen osuus koko maailman viennistä on kasvanut lähes 1 prosentti-

Japanin ulkopuolisen Aasian vaihtotaseet ja osuus maailman viennistä vuonna 2002

(mrd. dollaria, %)

	Vienti		Vaihtotase	
	Määrä	% maailman viennistä	Määrä	% BKT:stä
Kiina	325,6	4,6	35,4	2,8
Intia	52,2	0,9	4,8	1,0
Neljä uutta teollisuusmaata	621	9,7	68	6,8
Etelä-Korea	162,6	2,5	6,1	1,3
Taiwan	129,9	2,0	25,7	9,1
Hongkongin erityishallintoalue, (SAR) ¹⁾	200,1	3,1 ¹⁾	17,5	10,8
Singapore	128,4	2,1	18,7	21,5
Japanin ulkopuolinen Aasia	318,7	4,4	25	..
Yhteensä	1 317,5	19,6	133,2	..

Lähde: IMF ja EKP:n laskelmat.

1) Vienti Hongkongin erityishallintoalueelta (SAR) sisältää jälleenviennin Kiinasta.

yksikön. Tavaroiden ja palveluiden tuonnissa Japanin ulkopuolinen Aasia sijoittui kolmanneksi, sillä sen osuus koko maailman tuonnista vuonna 2002 oli 17,3 %. Tärkeimpien Japanin ulkopuolisten Aasian maiden vaihtotaseen ylijäämä on huomattava. Vuonna 2002 niiden yhteenlaskettu vaihtotaseen ylijäämä oli 133,2 miljardia Yhdysvaltojen dollaria (ks. oheinen taulukko).

Japanin ulkopuolinen Aasia on yksi suurten teollisuusmaiden tärkeimmistä vientikohteista. Esimerkiksi vuoden 2003 ensimmäisten yhdeksän kuukauden aikana suurin osa euroalueen viennistä eli 22,4 % suuntautui muihin Aasian maihin kuin Japaniin. Kiinan ulkomaankaupan voimakas kasvu on keskeisin syy siihen, miksi näiden maiden merkitys on viime vuosikymmenen aikana tullut maailmankaupan kannalta yhä tärkeämmäksi, sillä vuosina 1993–2002 Kiinan tuonti lähes kolminkertaistui 104,0 miljardista dollarista 295,3 miljardiin dollariin.

Viime aikoina myös Japanin ulkopuolisen Aasian sisäinen kauppa on kasvanut voimakkaasti. Kiina on tässäkin toiminut liikkeelle panevana voimana tuomalla yhä enemmän välituotteita ja pääomahyödykkeitä muista Aasian maista ja viemällä lopputuotteita muualle maailmaan. Vuoden 2003 ensimmäisten yhdeksän kuukauden aikana Kiinan kaupan ylijäämä oli Yhdysvaltoihin nähden 89,7 miljardia dollaria ja euroalueeseen nähden 27,2 miljardia dollaria¹. Kiinan koko kaupan ylijäämä oli 9 miljardia dollaria, mikä viittaa siihen, että maan kaupan käynnin vaje muuhun Aasiaan nähden syveni huomattavasti. Muutaman viime vuoden aikana useimpien Itä-Aasian talouksien vienti Kiinaan on kasvanut huomiota herättävän paljon. Tätä ennen Kiina oli jo ollut Taiwanin ja Hongkongin erityisalueen (SAR) merkittävin kauppakumppani. Vuonna 2002 Kiinasta tuli myös Etelä-Korean tärkein vientikohde sekä Japanin tärkein tuonnin lähde ja toiseksi tärkein vientikumppani.

Japanin ulkopuolisen Aasian ja etenkin Kiinan merkitys maailman raaka-ainekaupassa on tullut yhä tärkeämmäksi. Alueen kasvava osuus maailmantaloudesta näkyy siinä, että maailman raaka-aineiden kysyntä kasvaa. Esimerkiksi energiasektorilla Kiina, Intia, Korea, Taiwan, Hongkongin erityishallintoalue (SAR) ja Singapore kuluttivat vuoden 2003 ensimmäisellä puoliskolla yhteensä 11,5 miljoonaa barreliä öljytuotteita päivässä. Tämä on 14,8 % koko maailman öljytuotteiden kulutuksesta, kun vastaavat luvut vuonna 1990 olivat 5,7 miljoonaa barreliä ja 8,5 %.

Ulkomaiset suorat sijoitukset Japanin ulkopuoliseen Aasiaan

Japanin ulkopuolisen Aasian merkitys näkyy maailmankaupan lisäksi myös siinä, että suurin osa ulkomaisten sijoittajien suorista sijoituksista on jo monina vuosina suuntautunut tälle alueelle. Vuonna 1996 ennen Aasian talouskriisiä Japanin ulkopuolisen Aasian osuus ulkomaisten sijoittajien maailmanlaajuisista suorista sijoituksista oli yli 22 % eli hieman suurempi kuin Yhdysvaltojen. Talouskriisin aikana alueen osuus ulkomaisten sijoittajien maailmanlaajuisista suorista sijoituksista kuitenkin supistui alle 10 prosenttiin. Kriisin jälkeen sijoitukset elpyivät ja olivat vuonna 2002 noin 13,5 % maailman suorista sijoituksista².

Ennen Aasian talouskriisiä huomattava osa ulkomaisten sijoittajien maailmanlaajuisista suorista sijoituksista Japanin ulkopuoliseen Aasiaan suuntautui Kaakkois-Aasian maihin mukaan luettuna Singapore, Malesia, Indonesia ja Thaimaa. Talouskriisin jälkeen Kiinasta tuli ulkomaisten sijoittajien Japanin ulkopuoliseen Aasiaan tekemien suorien sijoitusten tärkein kohde lähinnä siksi, että sen talous kesti kriisin ja sen vakaa talousympäristö vakuutti kansainväliset sijoittajat. Kun Kiina hyväksyttiin Maailman kauppajärjestön WTO:n jäseneksi vuonna 2001, sen valtavat kotimaanmarkkinat ovat houkutelleet entistä enemmän ulkomaisten sijoittajien suoria sijoituksia. Vuonna 2002 ulkomaisten sijoittajien Kiinaan tekemien suorien sijoitusten arvo oli 52,7 miljardia dollaria. Vuonna 2002 ulkomaiset sijoittajat tekivätkin suoria sijoituksia eniten juuri Kiinaan, jonka osuus muihin Aasian maihin kuin Japaniin tehtyjen suorien sijoitusten arvosta oli 60 %.

1 Kiinan virallisten tilastotietojen mukaan maan kauppataseen ylijäämä vuoden 2003 ensimmäisten yhdeksän kuukauden aikana tulee olemaan Yhdysvaltoihin nähden 41 miljardia dollaria ja euroalueeseen nähden 7 miljardia euroa. Epäsuhta johtuu lähinnä siitä, että Hongkongin erityisalue (SAR) on Kiinan kaupan keskeinen lastausatama.

2 Lähde: UNCTAD.

Euro vahvistui marraskuussa

Marraskuussa euro sitä vastoin vahvistui kaikkiin tärkeimpiin valuuttoihin nähden ja dollarin jenkurssi pysyi melko vakaana.

Marraskuun ensimmäisellä viikolla euro heikkeni hieman Yhdysvaltojen dollariin nähden lähinnä Yhdysvalloista saatujen, talouden voimakkaasta elpymisestä kertovien vahvojen tietojen

vuoksi. Kuun toisella viikolla euro alkoi kuitenkin vahvistua Yhdysvaltojen talouskehityksestä saatujen ristiriitaisten tietojen sekä edelleen jatkuvien geopolitiittisten jännitteiden vuoksi (ks. kuvio 41). Dollariin kohdistui laskupaineita etenkin Yhdysvaltojen suurenevan kauppataseen alijäämän takia. Paineet voimistuivat entisestään kuun loppupuolella, kun huomio siirtyi Yhdysvaltojen vaihtotaseen alijäämän rahoittamiseen. Markkinaosapuolten huoli protektio-

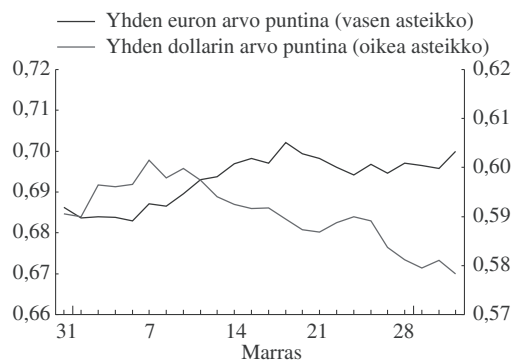
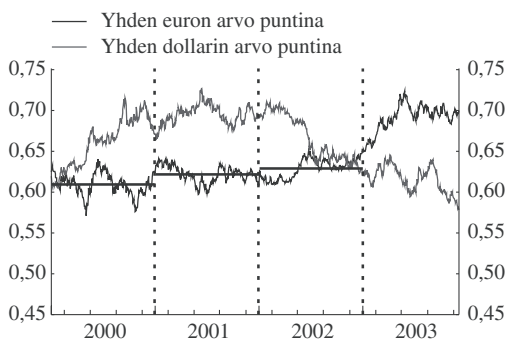
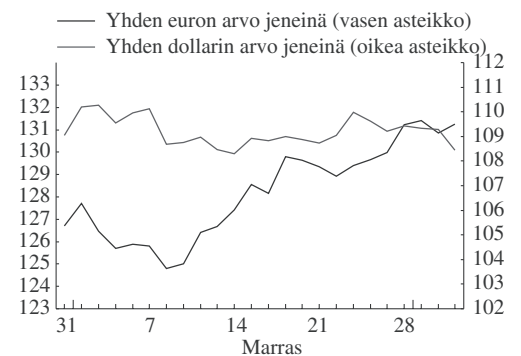
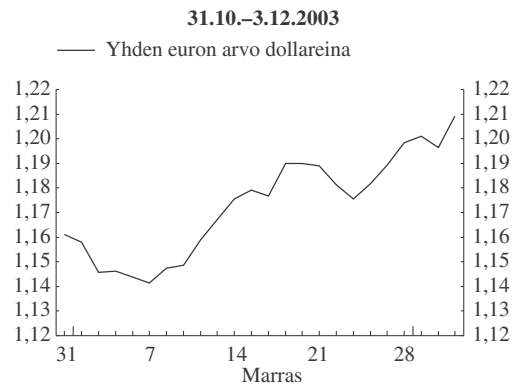
nismin lisääntymisestä kaupankäynnissä sekä Lähi-idän ja Turkin tapahtumista näyttää saaneen sijoittajat karttamaan riskejä entisestään, mikä on osaltaan heikentänyt dollarin kurssia. Euron dollarikurssi oli joulukuun 3. päivänä 1,21, eli se oli 4,1 % vahvempi kuin lokakuun lopussa ja 28 % vahvempi kuin vuonna 2002 keskimäärin.

Euron kehitys Japanin jeniin nähden oli marras-kuussa samanlaista kuin Yhdysvaltojen dollariin nähden, eli se heikkeni kuun alussa ja vahvistui loppupuolella. Dollarin jenikurssi oli jokseenkin vakaa tarkastelujakson aikana (ks. kuvio 41). Jeni ei reagoinut erityisen voimakkaasti talouskehityksestä saatuihin melko suotuisiin tietoihin, jotka tukivat näkymiä Japanin talouden asteittai-

Kuvio 41.

Valuuttakurssikehitys

(päävähavaintoja)

Lähde: EKP.

Huom. Kummassakin palstassa mittakaava on vertailukelpoinen. Vaakasuorat viivat kuvaavat vuosikeskiarvoja.

sesta elpymisestä. Tiedot Japanin taloustilanteen vähittäisestä kohenemisesta perustuivat odotettua parempiin tietoihin maan talouskasvusta sekä erilaisiin luottamusindikaattoreihin. Euron jenikurssi oli joulukuun 3. päivänä 131,3, eli se oli 3,6 % vahvempi kuin lokakuun lopussa ja 11,2 % vahvempi kuin vuonna 2002 keskimäärin.

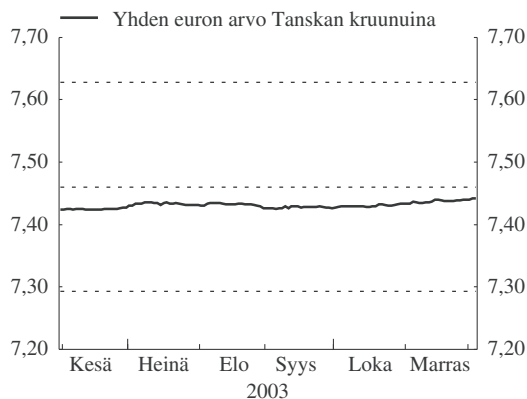
Marraskuun ensimmäisellä viikolla euro vaihteli melko kapean vaihteluvälin sisällä Englannin puntaan nähden. Englannin pankin rahapolitiikan komitean 6.11. tekemää päätöstä nostaa repokorkoa 25 peruspistettä eli 3,75 prosenttiin oli odotettu laajalti, eikä sillä sen vuoksi ollut havaittavaa vaikutusta valuuttamarkkinoihin. Euro alkoikin vähitellen vahvistua Englannin puntaan nähden (ks. kuvio 41). Tarkastelujakson lopulla euron vahvistuminen puntaan nähden heikkeni hieman. Euron puntakurssi oli joulukuun 3. päivänä 0,70, eli se oli 2 % vahvempi kuin lokakuun lopussa ja 11,2 % vahvempi kuin vuonna 2002 keskimäärin.

ERM II -järjestelmässä Tanskan kruunu vaihteli edelleen hyvin kapean vaihteluvälin sisällä lähellä eurokeskuskurssiaan (ks. kuvio 42). Muista EU-valuutoista Ruotsin kruunu ja Norjan kruunu vaihtelivat melko kapean vaihteluvälin sisällä euroon nähden. Sveitsin frangi pysyi myös jokseenkin vakaana euroon nähden, mikä viittaa siihen, että se ei ole hyötynyt turvallisen valuutan mielikuvasta, vaikka globaalit jännitteet ovat voimistuneet.

Kuvio 42.

Valuuttakurssikehitys ERM II:ssä

(päivähavainnot)

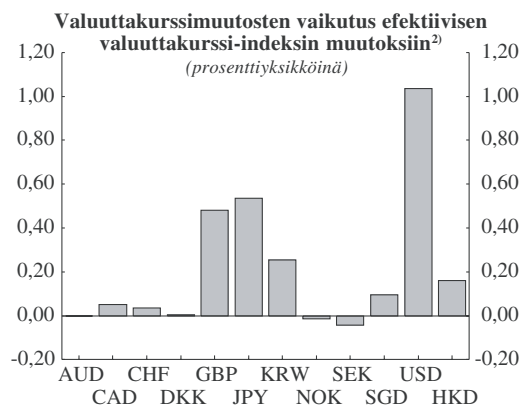
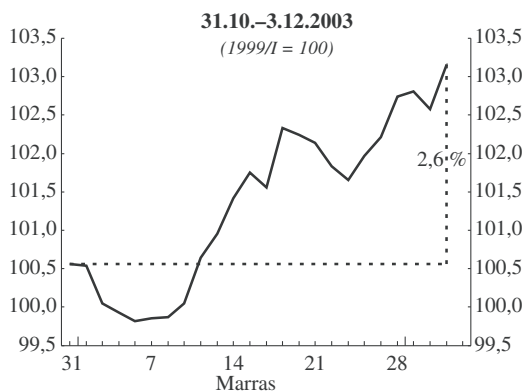
Lähde: EKP.

Huom. Vaakasuorat viivat osoittavat Tanskan kruunun keskuskurssia (7,46) ja vaihteluväliä ($\pm 2,25$ %).

Kuvio 43.

Euron efektiivinen valuuttakurssi ja sen jakauma¹⁾

(päivähavainnot)

Lähde: EKP.

1) Indeksien nousu merkitsee efektiivisen valuuttakurssin vahvistumista 12 kauppakumppanimaan valuuttaan nähden.

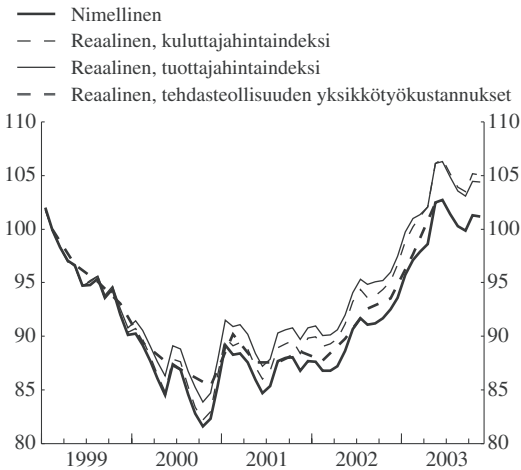
2) Muutosten laskemisessa on käytetty 12 suurimman kauppakumppaniman valuuttoja kauppapainoilla painotettuina.

Edellä kuvatun kehityksen myötä euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi suhteessa euroalueen 12 merkittävimmän kauppakumppaniman valuuttaan nousi lokakuun lopusta 2,6 % ja oli 3. joulukuuta 14,7 % vahvempi kuin vuonna 2002 keskimäärin (ks. kuvio 43). Euron efektiivinen vahvistuminen johtuu lähinnä sen vahvistumisesta euroalueen tärkeimpien kauppakumppanimien valuuttoihin nähden eli Yhdysvaltojen dollariin, Englannin puntaan ja Japanin jeniin. Keskipitkällä aikavälillä tarkasteltuna euron reaali efektiivinen valuuttakurssi, joka perustuu kuluttajahintaindeksiin, teollisuuden tuottajahintaindeksiin ja tehdasteollisuuden yksikkötyökustannusindeksiin, myötäili edelleen melko tarkkaan nimellisen valuuttakurssi-indeksin kehitystä. Vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä

Kuvio 44.

Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit¹⁾

(kuukausittaisia / neljännesvuosittaisia tietoja, 1999/1 = 100)

Lähde: EKP.

1) Nouseva käyrä merkitsee euron vahvistumista. Tuoreimmat kuukausihavainnot ovat marraskuulta 2003. Tehdasteollisuuden yksikkötyökustannuksiin perustuvassa indeksissä tuorein havainto on vuoden 2003 kolmannelta neljännekseltä ja perustuu osittain arvioihin.

euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi oli vuoden 1999 ensimmäisen neljänneksen tuntumassa, kun taas reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit olivat hieman vahvemmat (ks. kuvio 44).

Kausivaihteluista puhdistettu vaihtotase ylijäämäinen syyskuussa 2003

Syyskuussa 2003 kausivaihteluista puhdistetun euroalueen vaihtotaseen ylijäämä oli 7,7 miljardia euroa (ks. taulukko 14). Tämä johtui sekä tavara-kaupan että palvelutaseen ylijäämistä, joita tasoittivat osittain tuotannon tekijäkorvausten ja tulonsiirtojen taseiden alijäämät.

Neljännesvuosittaisia lukuja tarkasteltaessa vaihtotaseen ylijäämä kasvoi hieman yli 9 miljardilla eurolla vuoden 2003 toisesta neljänneksestä kolmanteen neljännekseen. Kasvu johtui lähinnä tavara-kaupan ylijäämän 7,6 miljardin euron kasvusta samana ajanjaksona (ks. tämän Kuukausikatsauksen tilasto-osan taulukko 8.2). Kuten kuviosta 45 käy ilmi, tavara-kaupan kasvanut ylijäämä kolmannelta neljänneksellä johtui viennin arvon kasvusta (lähes 2 %) ja tuonnin arvon laskusta (noin 1 %).

Viennin arvo kasvoi toisin kuin kolmena edellisenä neljänneksenä ja kasvu voi liittyä ulkomaisen kysynnän voimistumiseen. Lisäksi euron vahvistumisesta vuoden 2002 toisesta neljänneksestä vuoden 2003 toiseen neljännekseen aiheutuneet viivästyneet vaikutukset ovat alkaneet heiketä. Sitä vastoin tuonnin arvon heikkeneminen näyttää osittain johtuvan euron vahvistumisen aiheuttamasta tuontihintojen laskusta sekä euroalueen kysynnän vaimeudesta.

Taulukko 14.

Euroalueen vaihtotase

(mrd. euroa, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	2003 Huhti	2003 Touko	2003 Kesä	2003 Heinä	2003 Elo	2003 Syys	12 kuukauden summia; päättymisajankohta	
							2002 Syys	2003 Syys
Vaihtotase	-0,6	2,7	0,4	1,3	2,7	7,7	55,3	36,1
Tavarat	10,1	9,0	7,8	10,6	10,2	13,7	127,2	115,4
Vienti	87,4	85,5	82,2	86,0	86,6	87,3	1,050,4	1,036,1
Tuonti	77,3	76,5	74,4	75,4	76,4	73,6	923,2	920,7
Palvelut	0,8	0,3	0,9	1,1	0,9	1,4	8,3	14,9
Vienti	26,4	25,8	26,0	26,3	26,0	26,2	330,9	323,2
Tuonti	25,6	25,4	25,1	25,2	25,0	24,8	322,7	308,3
Tuotannon tekijäkorvaukset	-6,4	-1,9	-3,5	-4,7	-2,8	-2,2	-30,1	-39,8
Tulonsiirrot	-5,1	-4,8	-4,7	-5,7	-5,6	-5,2	-50,1	-54,4

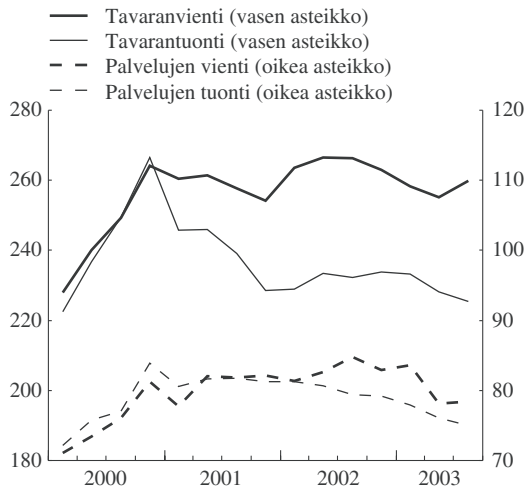
Lähde: EKP.

Huom. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää. Yksityiskohtaisia taulukoita euroalueen maksutaseesta on EKP:n WWW-sivustossa.

Kuvio 45.

Tavaroiden ja palvelujen vienti ja tuonti euroalueella

(mrd. euroa, neljännesvuosihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

Palveluiden taseen suurempi ylijäämä vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä johtui myös viennin lievistä kasvusta ja tuonnin laskusta (ks. kuvio 45). Palveluiden vienti ei siis toipunut kolmannella neljänneksellä toisen neljänneksen jyrkästä laskusta. Tämä voi johtua geopolittisen epävarmuuden viivästyneistä vaikutuksista matkustamisesta ja lentokuljetuksista saatuihin tuloihin. Nämä vaikutukset voivat myös olla osasy palvelujen tuonnin vähenemiseen tänä aikana.

Pitkän aikavälin tarkastelussa euroalueen 12 kuukauden kumulatiivisen vaihtotaseen ylijäämä oli syyskuussa 2003 päättyneenä tarkastelujaksosona (36,1 miljardia euroa) lähes 20 miljardia euroa pienempi kuin syyskuussa 2002, mikä johtui lähinnä tavarakaupan ylijäämän 11,7 miljardin euron laskusta ja tuotannontekijäkorvausten alijäämän 9,7 miljardin euron kasvusta. Tavaroiden viennin arvon lievässä laskussa näkyy ulkomaisen kysynnän heikkous ja euron vahvistumisen vaikutukset. Euron vahvistuminen voi myös olla osasy saatujen tuotannontekijäkorvausten supistumiseen ja siihen liittyvään tuotannontekijäkorvausten taseen alijäämän kasvuun tuona aikana, koska muualta maailmasta saatujen valuuttatulojen arvo pienenee euroiksi muunnettuna.

Yhteenlaskettuihin suoriin sijoituksiin ja arvopaperisijoituksiin liittyvät pääomavirrat tasapainossa syyskuussa 2003

Euroalueen yhteenlasketut suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset olivat lähestulkoon tasapainossa syyskuussa 2003 (ks. taulukko 15). Tähän oli syynä lähinnä se, että pääoman nettoviennin suorina sijoituksina (9,6 miljardia euroa) tasoitti lähes kokonaan nettotuonti arvopaperisijoituksina (8,3 miljardia euroa).

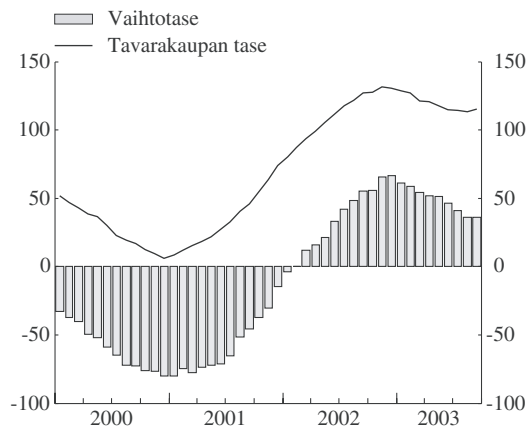
Yhteenlaskettuihin suoriin sijoituksiin ja arvopaperisijoituksiin liittyvä pääoman nettovienti väheni syyskuussa jyrkästi eli 43,7 miljardia euroa elokuusta (ks. taulukko 15). Suurin osa vähenemisestä johtui euroalueen ulkopuolisten euroalueelle tekemistä arvopaperisijoituksista. Kun etenkin heinä-elokuussa 2003 euroalueen ulkopuoliset myivät nettomääräisesti euroalueen velkapapereita, syyskuussa ne ostivat euroalueen velkapapereita yli 15 miljardin euron arvosta.

Pitkän aikavälin tarkastelussa 12 kuukauden kumulatiivisten tietojen perusteella yhteenlaskettuihin suoriin sijoituksiin ja arvopaperisijoituksiin liittyvä pääoman nettotuonti supistui edel-

Kuvio 46.

Euroalueen vaihtotase ja tavarakaupan tase

(mrd. euroa, kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja, taseet 12 kuukauden summia)

Lähde: EKP.

Taulukko 15.

Euroalueen maksutase

(mrd. euroa, kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja)

	2003						12 kuukauden summia; päättymisajankohta	
	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	2002 Syys	2003 Syys
Vaihtotase	-10,0	-0,1	3,1	2,0	4,9	9,3	55,3	34,7
Tavarat	6,9	7,6	10,5	15,3	10,6	12,7	126,5	114,8
Palvelut	0,4	1,3	2,5	2,8	0,8	1,5	8,6	14,4
Tuotannon tekijäkorvaukset	-10,9	-3,6	-2,8	-10,1	-0,9	0,8	-30,5	-40,9
Tulonsiirrot	-6,5	-5,5	-7,2	-6,1	-5,5	-5,7	-49,4	-53,6
Pääomansiirrot	0,1	0,2	1,5	0,8	1,7	0,2	6,8	8,9
Rahoitustase	16,1	-33,4	-24,0	-6,1	-3,0	-13,8	-79,1	-137,8
Suorat sijoitukset	-18,4	0,7	23,1	-3,2	-2,6	-9,6	-16,5	-16,9
Ulkomaille	-24,4	-15,6	9,9	-7,6	-5,9	-12,0	-225,5	-133,2
Euroalueelle	6,0	16,3	13,2	4,4	3,3	2,5	209,1	116,4
Arvopaperisijoitukset	25,1	1,1	16,0	-35,6	-42,5	8,3	73,4	21,4
Osakkeet	9,0	-17,8	7,0	5,0	-6,4	7,3	81,3	23,7
Saamiset	-7,1	-10,4	-14,8	-8,1	-0,2	-6,5	-58,4	-44,9
Velat	16,0	-7,4	21,8	13,1	-6,1	13,9	139,6	68,5
Velkapaperit	16,1	19,0	8,9	-40,6	-36,1	0,9	-7,9	-2,3
Saamiset	-9,9	-25,2	-28,8	-21,4	-11,9	-14,3	-171,8	-194,1
Velat	26,1	44,2	37,8	-19,2	-24,2	15,2	163,9	191,8
Lisätieto:								
Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset yhteensä	6,7	1,8	39,1	-38,9	-45,0	-1,3	57,0	4,5
Johdannaiset	-4,7	1,4	0,5	-2,7	-1,6	-0,0	-13,1	-12,5
Muut sijoitukset	13,3	-37,0	-64,4	33,8	43,4	-12,2	-125,3	-144,0
Valuuttavaranto	0,8	0,4	0,9	1,6	0,3	-0,2	2,3	14,2
Virheelliset ja tunnistamattomat erät	-6,2	33,3	19,4	3,4	-3,6	4,3	17,0	94,2

Lähde: EKP.

Huom. Pyöritysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää. Rahoitustaseessa positiivinen luku osoittaa pääoman tuontia ja negatiivinen luku sen vientiä. Valuuttavarannossa negatiivinen luku osoittaa valuuttavarannon lisäystä ja positiivinen luku sen vähennystä. Yksityiskohtaisia taulukoita euroalueen maksutaseesta on EKP:n WWW-sivustossa.

leen syyskuussa eli 4,5 miljardiin euroon (52,5 miljardia euroa vähemmän kuin vuotta aiemmin) ja asettui kutakuinkin tasapainoon. Tämä johtui arvopaperisijoituksiin ja erityisesti osakkeisiin liittyvän pääoman nettotuonnin huomattavasta supistumisesta (ks. taulukko 15). Kahdentoista kuukauden kumulatiivisten tietojen perusteella osakkeisiin liittyvä pääoman nettotuonti on supistunut asteittain vuoden 2002 toisesta neljänneksestä ja tasapainottunut vasta hiljattain. Tasapainottumisen syynä on mahdollisesti osakkeiden hintojen nousu kaikkialla maailmassa (ks. kuvio 47).

Aiempiin vuosiin verrattuna euroalueen ja ulkomaiden välisiin suoriin sijoituksiin liittyvät pääomavirrat olivat vähäiset syyskuussa päättyneenä 12 kuukauden aikana. Syyskuussa euroalueen suorat sijoitukset ulkomaille ovat kuitenkin kasvaneet, kun taas ulkomaiden suorat sijoitukset euroalueelle ovat pysyneet pieninä.

Euroalueella nettovelka vuoden 2002 lopussa

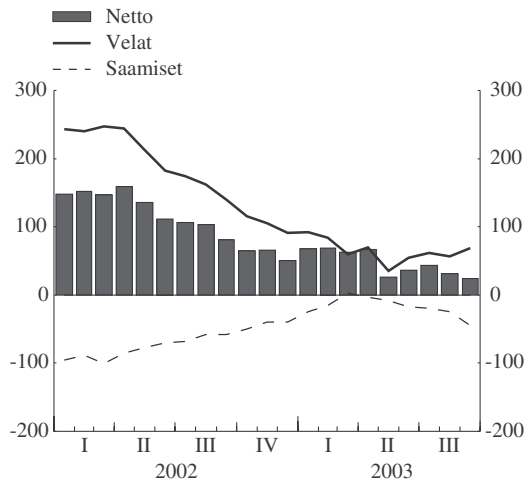
Tämän Kuukausikatsauksen tilasto-osan taulukossa 8.8 esitetään euroalueen ulkomainen varallisuusasema, joka on nyt saatavilla vuodesta 2002. Ulkomaisessa varallisuusasemassa eritellään euroalueen ulkomaiset saamiset ja velat kalenterivuoden lopussa, eli siinä näkyvät suorien sijoitusten, arvopaperisijoitusten, johdannaisen, muiden sijoitusten sekä valuuttavarannon nettomääräiset kannat.

Euroalueella oli ulkomaisia saamia yhteensä 7,5 miljardia euroa vuoden 2001 lopussa, kun vastaava luku vuoden 2002 lopussa oli 7,3 miljardia euroa. Samaan aikaan euroalueen ulkopuolisten saamiset euroalueelta (eli euroalueen velat) laskivat 7,7 miljardista eurosta 7,6 miljardiin euroon.

Kuvio 47.

Sijoitukset osakkeisiin euroalueen maksutaseessa

(mrd. euroa, kuukausihavainto)

Lähde: EKP.

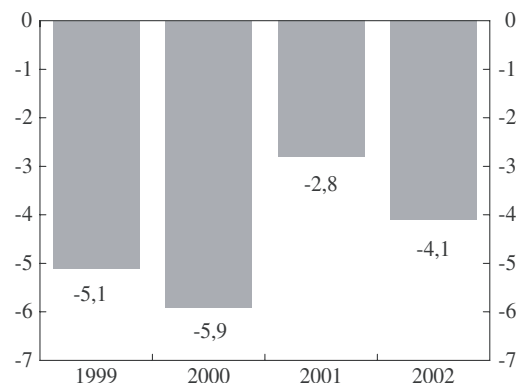
Huom. Positiivinen luku osoittaa pääoman nettotuontia ja negatiivinen luku sen nettovientiiä.

Näin ollen vuoden 2002 lopussa euroalueen ulkomainen varallisuus suhteessa muuhun maailmaan osoitti 289,6 miljardin euron suuruista velkaenemmyyttä, mikä vastaa 4,1 prosenttia euroalueen BKT:stä. Euroalueella oli nettovelkaa enemmän kuin vuoden 2001 lopussa, jolloin velat olivat 189,6 miljardia euroa (2,8 % BKT:stä) varoja suuremmat, mutta vähemmän kuin vuonna 1999, jolloin velkaenemmys oli 318,5 miljardia euroa (5,1 % BKT:stä), sekä vuonna 2000, jolloin se oli 386,8 miljardia euroa (5,9 % BKT:stä) (ks. kuvio 48).

Kuvio 48.

Euroalueen ulkomainen nettovarallisuus¹⁾

(% BKT:stä)

Lähde: EKP.

1) Miinusmerkki osoittaa nettovelka-asemaa.

Ulkomaisten varallisuuden nettovelkojen kasvu vuosina 2001–2002 selittyy sillä, että suoriin sijoituksiin liittyvät velat kasvoivat enemmän kuin saamiset ja arvopaperisijoituksiin liittyvät saamiset supistuivat enemmän kuin velat. Vuosina 2001–2002 suorien sijoitusten nettosaamiset pienenevät 496,4 miljardista eurosta 425,1 miljardiin euroon etenkin euroalueen ulkopuolisten saamisten arvonmuutosten vuoksi. Sitä vastoin arvopaperisijoituksiin liittyvät nettovelat kasvoivat samana aikana 691,4 miljardista eurosta 756,3 miljardiin euroon lähinnä euroalueelle tehtyihin arvopaperisijoituksiin liittyneen pääomantuonnin vuoksi.

Euroalueen ulkomaisten arvopaperisijoitusten nettosaamisten ja -velkojen muutokseen vaikutti merkittävästi joukkolainojen kehitys. Euroalueella sijaitsevien hallussa olevien ulkomaisten joukkolainojen arvo supistui lähinnä negatiivisten arvonmuutosten vuoksi, kun taas ulkomaisten sijoittajien hallussa olevien euroalueen joukkolainojen arvo kasvoi, koska ulkomaisten sijoittajien ostot olivat merkittävämpiä kuin euroalueen joukkolainoihin liittyneet suhteellisen pienet pääomatappiot. Euroalueen ulkopuolisten sijoittajien euroalueen joukkolainojen ostot vuonna 2002 ovat saattaneet johtua osittain euroalueen yritysten velkapaperimarkkinoiden laajenemisesta ja syvenemisestä. Se on voinut johtua myös siitä, että sijoittajat ovat siirtäneet sijoituksiaan osakkeista joukkolainoihin, koska maailman osakemarkkinoiden tila oli erittäin epävakaa. Osakkeisiin liittyviin saamisiin ja velkoihin vaikuttivat arvonmuutokset ja etenkin osakkeiden hintojen lasku vuonna 2002, minkä vuoksi nettovarallisuusasema pysyi lähes muuttumattomana.

Euroalueen ulkomaisten varallisuuden muiden erien tiedoista ilmenee, että erässä ”muut sijoitukset” euroalueella oli nettovelkaa 316,4 miljardia euroa vuonna 2002, kun velan määrä oli vuonna 2001 ollut 388,8 miljardia euroa. Aiempien vuosien tapaan johdannaisten nettomäärä oli suhteellisen pieni, minkä seurauksena niiden nettovarallisuusasema oli 8,1 miljardia euroa vuonna 2002. Vuosina 2001–2002 valuuttavaranto supistui 392,7 miljardista eurosta 366,1 miljardiin euroon.

Euroalueen tilastot

Tilastot

	Yhteenveto euroalueen taloustilastoista	5*
I	Rahapolitiikkatilastot	
	1.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase	6*
	1.2 EKP:n keskeiset korot	8*
	1.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät	8*
	1.4 Vähimmäisvarantotilastot	10*
	1.5 Pankkijärjestelmän likviditeettiasema	11*
2	Euroalueen rahatalous ja sijoitusrahastot	
	2.1 Euroalueen yhteenlaskettu tase	12*
	2.2 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä)	14*
	2.3 Raha-aggregaatit ja niiden vastaerät	16*
	2.4 Rahalaitosten lainat, erittely (lainan saajan ja maturiteetin mukaan)	20*
	2.5 Talletukset rahalaitoksissa, erittely (vastapuolen ja vaateen mukaan)	23*
	2.6 Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit, erittely	26*
	2.7 Rahalaitostaseen erien arvostusmuutoksia	27*
	2.8 Euroalueen rahalaitosten velkoja ja saamia valuutoittain	28*
	2.9 Euroalueen sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase	30*
	2.10 Euroalueen sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase rahastotyyppin mukaan	31*
	2.11 Euroalueen sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase sijoittajatyypin mukaan	33*
3	Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot	
	3.1 Rahamarkkinakorot	34*
	3.2 Valtion lainojen tuotot	35*
	3.3 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella	36*
	3.4 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan	38*
	3.5 Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan	40*
	3.6 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopaperin kuin osakkeiden vuosikasvuvauhdit	46*
	3.7 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet	48*
	3.8 Osakeindeksit	49*
4	YKHI ja euroalueen muut hinnat	
	4.1 Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi	50*
	4.2 Muut hinnat ja kustannukset	51*
5	Euroalueen reaalitytöt	
	5.1 Kansantalouden tilinpito	52*
	5.2 Muita keskeisiä reaalitytön tilastoja	54*
	5.3 Euroopan komission suhdannekyselyt	55*
	5.4 Työmarkkinat	56*
6	Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus	
	6.1 Ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttö ja hankinta	58*
	6.2 Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoituksen käyttö ja hankinta	62*
	6.3 Säästäminen, investoinnit ja rahoitus	64*
7	Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa	
	7.1 Tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä	65*
	7.2 Velka	66*
	7.3 Velan muutos	67*

¹ Katso EKP:n verkkosivuilta (www.ecb.int) pitkän aikavälin tilastoja sekä yksityiskohtaisia tilastoja.

8	Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)	
8.1	Maksutase	68*
8.2	Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot	69*
8.3	Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset	70*
8.4	Maksutase: suorat sijoitukset	71*
8.5	Maksutase: arvopaperisijoitukset	72*
8.6	Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto	73*
8.7	Euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys	75*
8.8	Ulkomainen varallisuus ja valuuttavaranto	76*
9	Euroalueen ulkomaankauppa	78*
10	Valuuttakurssit	80*
11	Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa	82*
12	Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella	
12.1	Taloudellinen kehitys	83*
12.2	Säästäminen, investoinnit ja rahoitus	84*
	Teknisiä huomautuksia	85*
	Yleistä	89*

Mitä uutta?

Taulukossa 3.3 esitetään kaikki korot, joita euroalueen rahalaitokset soveltavat euroalueen kotitalouksien ja yritysten euro-määräisiin talletuksiin ja lainoihin. Tämä taulukko korvaa kymmenen euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkoa, jotka on julkaistu EKP:n Kuukausikatsauksessa tammikuusta 1999 lähtien.

Taulukot 3.3–3.8 on numeroitu uudelleen.

Taulukkomerkintöjen selityksiä

- ”.” Tiedot puuttuvat / Loogisesti mahdoton.
- ”-” Tiedot eivät ole vielä saatavissa.
- ”..” Nolla tai merkityksetön.
- ”miljardia” 10^9
- ^(p) Ennakkotieto.
- kp. Kausivaihtelusta puhdistettu.

Yhteenveto euroalueen talustilastoista

(vuotuinen prosentimuutos, ellei toisin mainita)

1. Rahatalouden kehitys ja korot

	M1 ¹⁾	M2 ¹⁾	M3 ^{1), 2)}		Rahalaitosten lainat euroalueelle (pl. rahalaitokset ja julkisyhteisöt) ¹⁾	Yritysten ja muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit ¹⁾	3 kk:n korko (euribor, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot)	Valtion 10 vuoden lainojen tuotot, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot
				3 kk:n liukuva keskiarvo				
	1	2	3	4	5	6	7	8
2001	3,6	4,2	5,4	-	7,8	27,7	4,26	5,03
2002	7,3	6,5	7,2	-	5,3	21,3	3,32	4,92
2002 IV	8,8	6,7	7,0	-	4,8	15,9	3,11	4,54
2003 I	10,3	7,1	7,6	-	5,0	17,1	2,69	4,16
II	11,5	8,2	8,5	-	4,6	20,1	2,37	3,96
III	11,7	8,4	8,3	-	4,9	21,7	2,14	4,16
2003 kesä	11,5	8,4	8,4	8,5	4,6	22,0	2,15	3,72
heinä	11,6	8,5	8,7	8,4	4,9	21,7	2,13	4,06
elo	12,0	8,6	8,2	8,1	5,0	21,9	2,14	4,20
syys	11,4	8,1	7,6	7,9	5,0	21,3	2,15	4,23
loka	12,5	8,2	8,0	.	5,1	.	2,14	4,31
marras	.	.	.	.	.	.	2,16	4,44

2. Hintojen ja reaalitalouden kehitys

	YKHI	Teollisuuden tuottajahinnat	Työkustannukset tuntia kohden (koko taloudessa)	BKT:n määrä	Teollisuustuotanto (pl. rakentaminen)	Kapasiteetin käyttöaste teollisuudessa %	Työllisyys (koko taloudessa)	Työttömyys (% työvoimasta)
2001	2,3	2,1	3,4	1,6	0,5	82,9	1,4	8,0
2002	2,3	-0,1	3,5	0,9	-0,5	81,4	0,4	8,4
2002 IV	2,3	1,2	3,5	1,1	1,3	81,5	0,1	8,6
2003 I	2,3	2,4	2,9	0,7	1,1	81,1	0,0	8,7
II	1,9	1,5	3,1	0,1	-0,6	80,8	0,1	8,8
III	2,0	1,2	.	0,3	-0,4	81,0	.	8,8
2003 touko	1,9	1,4	-	-	-1,5	-	-	8,8
kesä	1,9	1,3	-	-	0,7	80,7	-	8,8
heinä	2,1	1,3	-	-	-0,5	-	-	8,8
elo	2,2	1,1	-	-	-1,3	-	-	8,8
syys	2,0	0,9	-	-	.	81,2	-	8,8
loka	2,2	.	-	-	.	-	-	.

3. Maksutase, valuuttavaranto ja valuuttakurssi

(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

	Maksutase (nettovirrat)				Valuuttavaranto (ajanjakson lopun kanta)	Euron efektiivinen valuuttakurssi: laaja maaryhmä (1999/I = 100)		Yhden euron arvo dollareina
	Vaihtotase ja pääomansiirrot	Tavarat	Suorat sijoitukset	Arvopaperisijoitukset		Nimellinen	Reaalinen (KHI)	
2001	-7,8	73,6	-102,4	68,1	392,7	91,0	87,9	0,896
2002	77,9	130,6	-41,5	103,4	366,1	95,6	91,8	0,946
2002 IV	25,6	34,5	-6,0	42,0	366,1	99,4	95,2	0,999
2003 I	4,4	16,6	-0,9	7,0	339,1	104,1	99,3	1,073
II	-5,2	25,1	5,4	42,2	326,1	107,9	103,1	1,137
III	18,8	38,6	-15,3	-69,8	332,9	106,9	102,0	1,125
2003 kesä	4,6	10,5	23,1	16,0	326,1	109,3	104,5	1,166
heinä	2,8	15,3	-3,2	-35,6	328,9	107,8	102,9	1,137
elo	6,6	10,6	-2,6	-42,5	346,8	106,6	101,6	1,114
syys	9,5	12,7	-9,6	8,3	332,9	106,4	101,5	1,122
loka	.	.	.	.	332,4	108,3	103,3	1,169
marras	.	.	.	.	.	108,3	103,2	1,170

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (Eurostat ja talous- ja rahoitusasioista vastaava pääosasto) ja Reuters.

Lisätietoja tämän tilasto-osan vastaavissa taulukoissa.

1) Kuukausittaiset kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, neljännesvuosittaiset ja vuosittaiset kasvuvauhdit ajanjakson keskiarvoja. M1:n, M2:n, M3:n ja lainojen suhteelliset muutokset lasketaan kausivaihtelusta puhdistetuista kuukausittaisista kannoista ja virroista.

2) M3 ja sen erät laskettu ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahasto-osuuksia ja enintään kahden vuoden velkaperiteita.

I Rahapolitiikkatilastot

Taulukko I.1

Eurojärjestelmän konsolidoitu tase

(miljoonaa euroa)

1. Vastaavaa

		Kulta ja	Valuutta-	Valuutta-	Euromääräiset	Euromääräiset	Perus-	Pitempi-	Käänteiset	
		kultasaamiset	määräiset	määräiset	saamiset	luotot				rahoitus-
		1	saamiset	saamiset	euroalueen	euroalueen	operaatiot	rahoitus-	operaatiot	
			euroalueen	euroalueelta	luottolaitoksilta	rahoitus-		operaatiot	operaatiot	
			ulkopuolelta			sektorille				
		1	2	3	4	5	6	7	8	
2003	heinä	4.	119 980	206 413	15 586	3 963	251 103	205 999	45 000	0
		11.	119 980	208 438	14 968	3 641	245 051	200 000	45 000	0
		18.	119 980	205 363	15 799	4 420	244 057	198 999	45 000	0
		25.	119 947	204 022	15 209	4 388	277 751	232 002	45 000	0
	elo	1.	119 993	203 971	15 194	4 265	252 077	207 000	44 995	0
		8.	119 993	203 221	15 241	4 417	262 070	217 000	44 995	0
		15.	119 993	202 993	14 651	4 377	250 023	205 000	44 995	0
		22.	119 785	202 243	14 849	4 847	251 678	204 998	44 995	0
		29.	119 785	203 484	15 186	4 554	264 053	219 000	44 994	0
	syys	5.	119 785	201 457	15 218	4 449	260 028	215 000	44 994	0
		12.	119 785	202 580	14 568	4 541	253 037	207 999	44 994	0
		19.	119 779	199 598	16 374	4 452	263 034	218 002	44 994	0
		26.	119 722	202 375	14 800	4 579	276 082	231 001	45 000	0
	loka	3.	130 822	200 970	15 054	5 001	249 311	204 000	45 000	0
		10.	130 822	200 836	15 765	4 727	250 032	205 001	45 000	0
		17.	130 822	198 294	15 793	4 918	240 255	194 999	45 000	0
		24.	130 822	197 989	16 373	5 087	248 044	203 002	45 000	0
		31.	130 769	199 673	15 382	5 020	252 050	207 000	44 999	0
	marras	7.	130 717	198 814	15 911	4 998	246 128	200 999	44 999	0
		14.	130 609	195 684	15 773	5 098	247 031	201 999	44 999	0
		21.	130 534	196 135	15 230	5 540	262 510	217 001	44 999	0
		28.	130 438	194 755	14 151	5 451	270 312	225 292	45 000	0

2. Vastattavaa

		Liikkeessä	Euromääräiset				Käänteiset	Vakuuksien	Muut	Liikkeeseen
			olevat	velat	RTGS-tilit	Talletus-				
		asetelit	euroalueen	(ml.	mahdol-	aikais-	operaatiot	euromääräiset	sijoitus-	
		1	luotto-	vähimmäis-	lisuus	talletukset	operaatiot	velat euro-	todistukset	
			laitoksille	varanto-				alueen luotto-		
				talletukset)				laitoksille		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
2003	heinä	4.	383 664	133 314	133 183	109	0	22	31	2 029
		11.	386 242	130 912	130 866	24	0	22	31	2 029
		18.	386 913	133 797	133 735	43	0	19	31	2 029
		25.	386 347	142 560	142 502	34	0	24	31	2 029
	elo	1.	392 088	125 977	125 904	70	0	3	31	2 029
		8.	395 055	134 631	134 608	19	0	4	31	2 029
		15.	395 013	129 178	129 166	8	0	4	31	2 029
		22.	390 047	136 245	134 996	1 240	0	9	51	2 029
		29.	390 447	131 016	131 001	6	0	9	51	2 029
	syys	5.	393 914	133 418	133 333	75	0	10	51	2 029
		12.	393 631	131 334	131 310	22	0	2	51	2 029
		19.	392 056	129 143	128 660	481	0	2	51	2 029
		26.	391 457	135 669	135 655	14	0	0	75	2 029
	loka	3.	397 614	129 449	129 445	4	0	0	115	2 029
		10.	397 974	132 750	132 685	63	0	2	136	2 029
		17.	396 826	131 003	130 263	739	0	1	187	2 029
		24.	395 434	127 802	127 788	13	0	1	187	2 029
		31.	398 372	128 223	128 206	14	0	3	187	2 029
	marras	7.	401 898	133 421	133 401	15	0	5	208	1 054
		14.	401 928	132 484	132 425	58	0	1	208	1 054
		21.	400 546	129 023	127 185	1 838	0	0	208	1 054
		28.	405 240	124 993	124 942	50	0	1	208	1 054

Lähde: EKP.

Käänteiset rakenteelliset operaatiot	Maksuvalmiusluotot	Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot	Muut euromääräiset saamiset euroalueen luotolaitoksilta	Euromääräiset arvopaperit euroalueelta	Euromääräiset saamiset julkisyhteisöiltä	Muut saamiset	Yhteensä			
9	10	11	12	13	14	15	16			
0	16	88	253	44 099	43 781	116 929	802 107	2003	heinä	4.
0	7	44	259	44 476	43 781	117 402	797 996			11.
0	10	48	327	44 530	43 782	117 016	795 274			18.
0	702	47	289	46 632	43 782	116 455	828 475			25.
0	25	57	212	46 937	43 782	116 511	802 942		elo	1.
0	14	61	235	47 092	43 788	116 526	812 583			8.
0	16	12	236	47 182	43 762	115 175	798 392			15.
0	1 671	14	318	47 908	43 763	114 823	800 214			22.
0	25	34	346	48 499	43 763	115 140	814 810			29.
0	7	27	357	49 344	43 763	115 100	809 501		syys	5.
0	9	35	301	50 047	43 763	115 736	804 358			12.
0	8	30	288	50 444	43 783	115 822	813 574			19.
0	49	32	348	51 164	43 783	116 386	829 239			26.
0	283	28	358	51 157	43 757	117 182	813 612		loka	3.
0	0	31	287	51 931	43 757	117 770	815 927			10.
0	225	31	386	52 407	43 757	117 046	803 678			17.
0	11	31	385	52 517	43 757	117 543	812 517			24.
0	23	28	442	53 007	43 776	118 487	818 606			31.
0	49	81	595	53 354	43 776	119 256	813 549		marras	7.
0	7	26	732	53 124	43 757	120 055	811 863			14.
0	484	26	849	53 037	43 758	119 470	827 063			21.
0	6	14	773	53 627	43 762	120 070	833 339			28.

Euromääräiset velat muille euroalueella oleville	Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Valuuttamääräiset velat euroalueelle	Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Myönnettyjen erityisnosto-oikeuksien vastaerä	Muut velat	Arvonmuutos-tilit	Pääoma ja rahastot	Yhteensä			
10	11	12	13	14	15	16	17	18			
57 937	8 810	916	16 418	5 997	65 784	62 226	64 981	802 107	2003	heinä	4.
52 121	8 696	911	17 859	5 997	65 990	62 226	64 982	797 996			11.
45 723	8 880	882	16 745	5 997	67 068	62 226	64 983	795 274			18.
70 574	9 317	874	16 629	5 997	66 906	62 226	64 985	828 475			25.
56 814	9 076	888	16 250	5 997	66 580	62 226	64 986	802 942		elo	1.
55 558	9 032	846	15 781	5 997	66 410	62 226	64 987	812 583			8.
48 668	9 409	835	14 812	5 997	65 205	62 226	64 989	798 392			15.
48 778	9 319	836	14 927	5 997	64 768	62 226	64 991	800 214			22.
66 934	9 419	835	16 539	5 997	64 325	62 226	64 992	814 810			29.
57 005	9 659	805	15 029	5 997	64 375	62 226	64 993	809 501		syys	5.
54 235	9 597	820	14 953	5 997	64 491	62 226	64 994	804 358			12.
67 696	9 285	794	13 816	5 997	65 483	62 226	64 998	813 574			19.
76 112	9 329	760	15 420	5 997	65 165	62 226	65 000	829 239			26.
49 965	9 450	679	17 186	5 991	64 958	71 174	65 002	813 612		loka	3.
48 196	9 380	661	17 750	5 991	64 882	71 174	65 004	815 927			10.
40 409	9 493	643	15 151	5 991	65 767	71 174	65 005	803 678			17.
53 524	9 397	651	15 545	5 991	65 776	71 174	65 007	812 517			24.
55 000	9 572	828	16 230	5 991	65 991	71 174	65 009	818 606			31.
41 403	9 621	726	17 150	5 991	65 892	71 174	65 011	813 549		marras	7.
43 185	9 655	749	14 238	5 991	66 184	71 174	65 013	811 863			14.
62 189	9 762	729	14 643	5 991	66 729	71 174	65 015	827 063			21.
70 342	9 696	665	12 308	5 991	66 651	71 174	65 017	833 339			28.

Taulukko 1.2

EKP:n keskeiset korot

(korro vuotuisina prosentteina, muutokset prosenttiyksikköinä)

Voimassa alkaen ¹⁾	Talletusmahdollisuus		Perusrahoitusoperaatiot			Maksuvalmiusluotto		
			Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat	Muutos	Korko	Muutos	
	Kiinteä korko	Korkotarjousten alaraja	Korko	Korko				
	1	2	3	4	5	6	7	
1999 tammi	1.	2,00	-	3,00	-	-	4,50	-
	4. ²⁾	2,75	0,75	3,00	-	...	3,25	-1,25
	22.	2,00	-0,75	3,00	-	...	4,50	1,25
huhti	9.	1,50	-0,50	2,50	-	-0,50	3,50	-1,00
marras	5.	2,00	0,50	3,00	-	0,50	4,00	0,50
2000 helmi	4.	2,25	0,25	3,25	-	0,25	4,25	0,25
maalis	17.	2,50	0,25	3,50	-	0,25	4,50	0,25
huhti	28.	2,75	0,25	3,75	-	0,25	4,75	0,25
kesä	9.	3,25	0,50	4,25	-	0,50	5,25	0,50
	28. ³⁾	3,25	...	-	4,25	...	5,25	...
syys	1.	3,50	0,25	-	4,50	0,25	5,50	0,25
loka	6.	3,75	0,25	-	4,75	0,25	5,75	0,25
2001 touko	11.	3,50	-0,25	-	4,50	-0,25	5,50	-0,25
elo	31.	3,25	-0,25	-	4,25	-0,25	5,25	-0,25
syys	18.	2,75	-0,50	-	3,75	-0,50	4,75	-0,50
marras	9.	2,25	-0,50	-	3,25	-0,50	4,25	-0,50
2002 joul	6.	1,75	-0,50	-	2,75	-0,50	3,75	-0,50
2003 maal	7.	1,50	-0,25	-	2,50	-0,25	3,50	-0,25
kesä	6.	1,00	-0,50	-	2,00	-0,50	3,00	-0,50

Lähde: EKP.

- 1) Päiväys viittaa talletuskoroon ja maksuvalmiusluoton korkoon. Perusrahoitusoperaatioiden koron muutokset ovat voimassa ensimmäisestä päivästä lähtien seuranneesta operaatiosta alkaen, ellei toisin mainita. Syyskuun 18. päivänä 2001 tehty koron muutos tuli voimaan samana päivänä.
- 2) EKP ilmoitti 22.12.1998, että maksuvalmiusluoton koron ja talletuskoron välillä sovelletaan poikkeuksellisesti 4.–21.1.1999 kapeaa 50 peruspisteen korkoputkea. Tämän järjestelyn tarkoituksena oli helpottaa markkinaosapuolten sopeutumista uuteen regiimiin.
- 3) EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokaupoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.

Taulukko 1.3

Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät^{1), 2)}

(määrät miljoonaa euroa, korot vuotuisista korkoa)

1. Perusrahoitusoperaatiot³⁾

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää	
			Kiinteäkorko	Korkotarjousten alaraja	Marginaalikorko ⁴⁾	Painotettu keskikorko		
	1	2	3	4	5	6	7	
2003 heinä	2.	111 698	56 000	-	2,00	2,10	2,11	14
	9.	130 689	101 000	-	2,00	2,08	2,10	14
	9.	67 965	43 000	-	2,00	2,09	2,10	7
	16.	147 621	98 000	-	2,00	2,08	2,09	14
	23.	141 573	134 000	-	2,00	2,06	2,08	14
	30.	114 569	73 000	-	2,00	2,06	2,07	14
elo	6.	174 505	144 000	-	2,00	2,05	2,06	14
	13.	118 015	61 000	-	2,00	2,05	2,06	14
	20.	192 891	144 000	-	2,00	2,06	2,06	14
	27.	121 927	75 000	-	2,00	2,08	2,08	14
syys	3.	185 556	140 000	-	2,00	2,07	2,08	14
	10.	125 756	68 000	-	2,00	2,07	2,08	14
	17.	177 865	150 000	-	2,00	2,07	2,08	14
	24.	109 738	81 000	-	2,00	2,06	2,07	14
loka	1.	164 023	123 000	-	2,00	2,05	2,06	14
	8.	135 884	82 000	-	2,00	2,05	2,06	14
	15.	153 304	113 000	-	2,00	2,05	2,05	12
	22.	119 327	90 000	-	2,00	2,04	2,05	14
	27.	135 867	117 000	-	2,00	2,04	2,05	15
marras	5.	125 765	84 000	-	2,00	2,04	2,05	14
	11.	126 830	118 000	-	2,00	2,03	2,04	15
	19.	113 354	99 000	-	2,00	2,00	2,02	14
	26.	126 291	126 291	-	2,00	2,00	2,02	14

2. Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat		Operaation kesto [...] päivää
			Kiinteäkorko	Marginaalikorko ⁴⁾	Painotettu keskikorko	
1	2	3	4	5	6	7
2001 joulukuu 21.	38 178	20 000	-	3,29	3,31	97
2002 tammi 31.	44 547	20 000	-	3,31	3,33	84
helmi 28.	47 001	20 000	-	3,32	3,33	91
maaliskuu 28.	39 976	20 000	-	3,40	3,42	91
huhti 25.	40 580	20 000	-	3,35	3,36	91
touko 30.	37 602	20 000	-	3,45	3,47	91
kesä 27.	27 670	20 000	-	3,38	3,41	91
heinä 25.	28 791	15 000	-	3,35	3,37	98
elokuu 29.	33 527	15 000	-	3,33	3,34	91
syyskuu 26.	25 728	15 000	-	3,23	3,26	88
lokakuu 31.	27 820	15 000	-	3,22	3,24	91
marrasku 28.	38 644	15 000	-	3,02	3,04	91
joulukuu 23.	42 305	15 000	-	2,93	2,95	94
2003 tammi 30.	31 716	15 000	-	2,78	2,80	90
helmi 27.	24 863	15 000	-	2,48	2,51	91
maaliskuu 27.	33 367	15 000	-	2,49	2,51	91
huhti 30.	35 096	15 000	-	2,50	2,51	92
touko 29.	30 218	15 000	-	2,25	2,27	91
kesä 26.	28 694	15 000	-	2,11	2,12	91
heinä 31.	25 416	15 000	-	2,08	2,10	91
elokuu 28.	35 940	15 000	-	2,12	2,13	91
syyskuu 25.	28 436	15 000	-	2,10	2,12	84
lokakuu 30.	32 384	15 000	-	2,13	2,14	91
marrasku 27.	25 402	15 000	-	2,12	2,13	91

3. Muut huutokaupoina toteutetut operaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Operaation tyyppi	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää
				Kiinteäkorko	Korkotarjousten alaraja	Marginaalikorko ⁴⁾	Painotettu keskikorko	
1	2	3	4	5	6	7	8	
2000 tammi 5. ⁵⁾	Määräaikaistalletusten kerääminen	14 420	14 420	-	-	3,00	3,00	7
kesä 21.	Käänteisoperaatio	18 845	7 000	-	-	4,26	4,28	1
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
2001 huhti 30.	Käänteisoperaatio	105 377	73 000	-	4,75	4,77	4,79	7
syyskuu 12.	Käänteisoperaatio	69 281	69 281	4,25	-	-	-	1
maaliskuu 13.	Käänteisoperaatio	40 495	40 495	4,25	-	-	-	1
marrasku 28.	Käänteisoperaatio	73 096	53 000	-	3,25	3,28	3,29	7
2002 tammi 4.	Käänteisoperaatio	57 644	25 000	-	3,25	3,30	3,32	3
elokuu 10.	Käänteisoperaatio	59 377	40 000	-	3,25	3,28	3,30	1
joulukuu 18.	Käänteisoperaatio	28 480	10 000	-	2,75	2,80	2,82	6
2003 touko 23.	Määräaikaistalletusten kerääminen	3 850	3 850	2,50	-	-	-	3

Lähde: EKP.

- 1) Esitetyt summat voivat hieman poiketa taulukossa 1.1 (vastaavaa) esitetystä (sarakkeet 6–8) likviditeetin jaon yhteydessä suorittamattomien maksujen vuoksi.
- 2) Huhtikuusta 2002 alkaen yhden viikon pituiset perusrahoitusoperaation kanssa vakiohuutokaupoina toteutetut operaatiot (split tender operations) on luokiteltu perusrahoitusoperaatioiksi. Lisätietoja tätä aiemista operaatioista taulukosta 1.3.3.
- 3) EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokaupoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.
- 4) Likviditeettiä lisäävissä (vähentävissä) operaatioissa marginaalikorko tarkoittaa alinta (korkeinta) korkoa, jolla tarjoukset hyväksyttiin.
- 5) Operaatioissa tarjousten yläraja oli asetettu 3,00 prosentiksi.

Taulukko 1.4

Vähimmäisvarantotilatot

1. Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantopohja^{1),2)}

(miljardia euroa; ajanjakson lopussa)

Varantopohja	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan 2 prosentin velvoitetta			Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoitetta		
		Talletukset (yön yli, enintään 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Enintään 2 vuoden velkapaperit ³⁾	Talletukset (yli 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit	
	1	2	3	4	5	6	
2002 loka	11 113,6	6 052,0	414,2	1 379,1	790,5	2 477,8	
marras	11 207,0	6 142,9	426,9	1 365,2	784,2	2 487,7	
joulu	11 116,8	6 139,9	409,2	1 381,9	725,5	2 460,3	
2003 tammi	11 100,8	6 048,5	426,0	1 385,7	773,9	2 466,7	
helmi	11 214,2	6 092,6	434,0	1 396,4	808,2	2 483,0	
maalis	11 229,9	6 117,2	427,4	1 404,1	782,7	2 498,5	
huhti	11 312,6	6 154,9	431,4	1 406,9	815,2	2 504,2	
touko	11 340,5	6 182,9	423,1	1 401,2	815,9	2 517,3	
kesä	11 381,7	6 217,9	415,4	1 421,4	781,0	2 545,9	
heinä	11 394,7	6 176,0	417,8	1 430,0	800,8	2 570,1	
elo	11 408,0	6 184,3	404,3	1 442,5	787,6	2 589,3	
syys	11 396,7	6 173,3	405,1	1 433,2	791,7	2 593,3	
loka ⁴⁾	11 484,3	6 193,4	414,1	1 443,8	813,9	2 619,1	

Lähde: EKP.

- 1) Luottolaitosten velkoja muille EKPJ:n vähimmäisvarantovelvoitteen alaisille luottolaitoksille, EKP:lle tai kansallisille keskuspankeille ei sisällytetä varantopohjaan. Jos luottolaitos ei pysty osoittamaan liikkeeseen laskemiensa edellä mainittujen euroalueen laitosten hallussa olevien enintään kahden vuoden velkapaperien määrää, se voi tehdä varantopohjaansa näistä veloista prosenttivähennyksen. Varantopohjaan sovellettava vähennys oli 10 % marraskuuhun 1999 saakka, sen jälkeen 30 %.
- 2) Pitoajanjakso alkavat kunkin kuukauden 24. päivänä ja päättyvät seuraavan kuukauden 23. päivänä. Varantovelvoite lasketaan edeltävän kuukauden lopun varantopohjan perusteella.
- 3) Sisältää rahamarkkinapaperit. Lisätietoja saa Yleistä-osasta.

2. Varantojen pito¹⁾

(miljardia euroa, korko vuotuisena prosenttina)

Varantojen pitoajanjakso päättyy	Vaaditut varantotalletukset ²⁾	Toteutuneet varantotalletukset ³⁾	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset ⁴⁾	Varantovaje ⁵⁾	Vähimmäisvarantojen korko ⁶⁾ , %
	1	2	3	4	5
2002 joulu	128,8	129,4	0,7	0,0	3,06
2003 tammi	130,9	131,4	0,6	0,0	2,87
helmi	130,4	131,0	0,6	0,0	2,78
maalis	128,9	129,5	0,6	0,0	2,67
huhti	130,0	130,5	0,5	0,0	2,53
touko	130,3	130,8	0,5	0,0	2,54
kesä	131,2	131,7	0,5	0,0	2,34
heinä	131,6	132,0	0,5	0,0	2,09
elo	132,1	132,7	0,6	0,0	2,06
syys	131,3	131,8	0,5	0,0	2,07
loka	131,2	131,8	0,5	0,0	2,05
marras	131,0	131,7	0,7	0,0	2,03
joulu ⁴⁾	131,6	.	.	.	.

Lähde: EKP.

- 1) Tässä taulukossa ilmoitetaan päättyneiden pitoajanjaksojen täydelliset tiedot ja nykyisen pitoajanjakson varantovelvoitteet.
- 2) Kunkin luottolaitoksen varantovelvoitteen määrä lasketaan varantopohjana olevista veloista niiden velvoiteprosenttien mukaan, joita sovelletaan kuhunkin velkaerään. Velat lasketaan kuukauden lopun tasetietojen mukaan. Jokainen luottolaitos saa tehdä 100 000 euron suuruisen könttösummavähennyksen varantovelvoitteestaan. Euroalueen varantovelvoitteet lasketaan yhteen.
- 3) Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten yhteenlasketut keskimääräiset päivittäiset varantotalletukset varantotilillä pitoajanjakson aikana.
- 4) Keskimääräiset varantovelvoitteen ylittävät toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka ovat täyttäneet varantovelvoitteen.
- 5) Keskimääräiset varantovelvoitteen alittavat toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka eivät ole täyttäneet varantovelvoitetta.
- 6) EKP:n (kalenteripäivien määrällä painotettu) eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden keskimääräinen korko pitoajanjakson aikana (ks. taulukko 1.3).

Taulukko 1.5

Pankkijärjestelmän likviditeettiasema¹⁾

(miljardia euroa; jakson päivittäisten arvojen keskiarvoja)

Pitoajanjakso päätyy	Likviditeettiä lisäävät tekijät					Likviditeettiä vähentävät tekijät					Luotto- laitosten sekkitiilit ⁴⁾	Perusraha (keskus- pankki- rahat) ⁵⁾				
	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot					Talletus- mahdol- lisuus	Muut likvi- diteettiä vähentävät operaatiot ²⁾	Liikkeessä olevat setelit	Valtioiden tilit euro- järjestel- mässä	Muut tekijät (netto) ³⁾						
	Eurojär- jestelmä kulta- ja valuutta- saamiset (netto)	Perus- rahoitus- operaatiot	Pitempi- aikaiset- rahoitus- operaatiot	Maksu- valmius- luotto	Muut likvi- diteettiä lisäävät operaatiot ²⁾								1	2	3	4
2002 loka	370,0	146,1	45,3	0,1	0,0	0,1	0,0	329,2	45,6	58,2	128,3	457,6				
marras	372,1	147,5	45,0	0,1	0,0	0,1	0,0	334,0	42,8	58,6	129,3	463,4				
joulu	371,5	168,1	45,0	1,1	2,0	0,2	0,0	350,7	51,7	55,5	129,5	480,5				
2003 tammi	360,9	176,3	45,0	0,5	0,0	0,3	0,0	353,9	43,7	53,3	131,6	485,8				
helmi	356,4	168,6	45,0	0,3	0,0	0,3	0,0	340,7	50,2	48,0	131,1	472,2				
maalis	352,5	179,5	45,0	0,2	0,0	0,1	0,0	347,8	59,1	40,6	129,6	477,5				
huhti	337,4	179,4	45,0	0,1	0,0	0,2	0,0	358,5	52,1	20,5	130,6	489,3				
touko	333,1	177,1	45,0	0,4	0,0	0,2	0,1	366,2	42,6	15,5	130,9	497,3				
kesä	331,3	194,7	45,0	0,4	0,0	0,3	0,2	373,2	52,6	13,2	131,9	505,3				
heinä	320,4	204,7	45,0	0,4	0,0	0,3	0,0	382,7	52,4	2,9	132,2	515,2				
elo	315,8	213,4	45,0	0,2	0,0	0,1	0,0	391,6	51,5	-1,6	132,8	524,6				
syys	315,0	214,0	45,0	0,1	0,0	0,6	0,0	391,7	54,4	-4,4	132,0	524,2				
loka	321,3	208,4	45,0	0,1	0,0	0,2	0,0	395,5	48,3	-1,1	131,9	527,5				
marras ⁶⁾	321,8	205,8	45,0	0,1	0,0	0,3	0,0	399,4	43,4	-2,2	131,8	531,4				

Lähde: EKP.

- 1) Pankkijärjestelmän likviditeettiasema määritellään euroalueen luottolaitosten eurojärjestelmään kuuluvissa keskuspankeissa pitämien sekkitiilisaldojen yhteissummana. Summat johdetaan eurojärjestelmän konsolidoidusta taseesta.
- 2) Ei sisällä kansallisten keskuspankkien EMUn toisen vaiheen aikana liikkeeseen laskemia velkasitoumuksia.
- 3) Eurojärjestelmän konsolidoidun taseen muut erät.
- 4) Likviditeettiä lisäävien (erät 1–5) ja likviditeettiä vähentävien erien (erät 6–10) erotus.
- 5) Talletusmahdollisuuden (erä 6), liikkeessä olevien setelien (erä 8) ja sekkitiilien (erä 11) summa.

2 Euroalueen rahatalous ja sijoitusrahastot

Taulukko 2.1

Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset: kannat

	Eurojärjestelmä												
	Lainat euro-alueelle	Rahalaitoksille ¹⁾	Julkisyhteisöille	Muille	Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvo-paperit kuin osakkeet	Rahalaitosten	Julkisyhteisöjen	Muiden	Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2001	412,7	386,4	25,7	0,6	107,0	3,8	101,8	1,3	13,8	399,0	11,9	54,3	998,6
2002	416,2	391,3	24,2	0,6	94,5	7,6	86,0	0,8	13,2	374,8	11,9	132,3	1 042,8
2003 I	411,8	387,0	24,1	0,6	105,4	9,5	95,1	0,8	12,5	350,2	11,9	123,6	1 015,4
2003 II	469,3	445,0	23,7	0,6	114,2	10,0	103,1	1,1	12,4	335,2	12,0	131,5	1 074,6
2003 heinä	437,3	412,9	23,7	0,7	115,3	9,6	104,6	1,1	12,5	338,1	12,2	133,4	1 048,8
2003 elo	437,4	413,0	23,7	0,7	117,4	10,0	106,4	1,0	12,5	354,1	12,2	130,1	1 063,8
2003 syys	462,5	438,1	23,7	0,6	121,6	10,1	110,4	1,1	12,4	341,8	12,3	138,4	1 089,0
2003 loka ^(p)	449,6	425,2	23,7	0,6	122,9	10,2	111,5	1,2	12,7	341,4	12,3	142,4	1 081,3

2. Velat: kannat

	Eurojärjestelmä									
	Liikkeessä-oleva raha	Talletukset euro-alueelta	Rahalaitosten ¹⁾	Valtion	Muiden julkisyhteisöjen/muiden	Liikkeeseen lasketut velkapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat ¹⁾	Muut velat	Yhteensä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001	285,9	391,9	342,4	35,1	14,4	4,6	209,8	35,6	70,8	998,6
2002	392,9	328,4	283,3	29,5	15,6	3,6	165,9	32,9	119,1	1 042,8
2003 I	365,4	345,8	279,0	50,7	16,2	2,7	149,5	28,7	123,3	1 015,4
2003 II	391,4	379,4	307,9	52,6	18,9	2,6	143,1	29,8	128,3	1 074,6
2003 heinä	403,5	334,4	266,1	52,3	16,0	2,6	145,2	31,9	131,1	1 048,8
2003 elo	404,1	335,8	270,3	49,7	15,8	2,6	157,9	32,7	130,6	1 063,8
2003 syys	406,4	362,1	289,8	55,0	17,4	2,6	151,1	32,4	134,4	1 089,0
2003 loka ^(p)	412,3	345,6	292,1	35,0	18,5	2,6	150,6	32,0	138,2	1 081,3

Lähde: EKP.

1) Marraskuun lopusta alkaen TARGET-järjestelmän saamiset ja velat nettoutetaan päivittäin järjestämällä ne uudelleen (netting by novation). Tämä tarkoittaa, että kansallisten keskuspankkien ja EKP:n kahdenväliset saamiset ja velat on korvattu yhdellä kunkin kansallisen keskuspankin ja EKP:n kahdenvälisellä nettomääräisellä positiolla. Vuosien 1999 ja 2000 kunkin kuukauden lopun bruttomääräinen tilanne on esitetty vastaavassa alaviiteessä Kuukausikatsauksen helmikuun ja joulukuun 2000 numeroissa.

Taulukko 2.1 (jatkoa)

Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

3. Saamiset: kannat

	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä													
	Lainat euro-alueelle	Rahalaitoksille ¹⁾	Julkis-yhteisöille	Muulle	Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvo-paperit kuin osakkeet	Rahalaitosten	Julkis-yhteisöjen	Muiden	Rahamarkkina-rahasto-osuudet	Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001	11 134,7	3 794,0	822,0	6 518,7	2 535,9	1 122,9	1 077,4	335,6	38,5	810,8	2 408,8	168,1	1 129,5	18 226,3
2002	11 611,4	4 017,8	812,6	6 781,0	2 671,2	1 170,0	1 135,0	366,2	62,4	827,6	2 465,5	167,6	1 051,8	18 857,5
2003 I	11 732,8	4 074,2	804,8	6 853,8	2 830,2	1 234,3	1 210,0	385,9	66,8	818,3	2 545,0	160,8	1 029,7	19 183,6
2003 II	11 881,0	4 143,2	794,2	6 943,6	2 886,2	1 241,7	1 239,4	405,1	69,0	853,4	2 624,2	157,9	1 058,1	19 529,8
2003 heinä	11 865,1	4 099,0	802,2	6 963,9	2 912,0	1 259,3	1 251,1	401,7	68,4	883,6	2 604,6	158,2	1 010,8	19 502,7
2003 elo	11 902,3	4 129,9	796,3	6 976,1	2 905,8	1 258,1	1 243,4	404,3	69,6	887,1	2 575,8	158,2	1 008,8	19 507,5
2003 syys	11 956,0	4 160,1	797,1	6 998,8	2 928,4	1 256,5	1 260,9	410,9	68,8	882,0	2 544,8	158,9	1 040,1	19 579,0
2003 loka ^(p)	11 920,3	4 096,2	797,4	7 026,7	2 958,2	1 266,5	1 277,2	414,5	70,1	881,3	2 607,7	158,7	1 033,2	19 629,6

4. Velat: kannat

	Rahalaitokset pl. eurojärjestelmä										
	Liikkeessä-oleva raha	Talletukset euro-alueelta	Rahalaitosten	Valtion	Muiden julkis-yhteisöjen/muiden	Rahamarkkina-rahasto-osuudet ¹⁾	Liikkeeseen lasketut velkapaperit ¹⁾	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat	Yhteensä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2001	0,0	9 696,6	3 829,6	103,9	5 763,1	436,5	2 882,9	1 041,9	2 687,4	1 480,9	18 226,3
2002	0,0	10 197,4	4 136,5	106,9	5 954,1	532,9	2 992,7	1 108,7	2 594,0	1 431,8	18 857,5
2003 I	0,0	10 316,8	4 196,6	125,5	5 994,7	617,6	3 045,6	1 115,8	2 665,4	1 422,4	19 183,6
2003 II	0,0	10 540,5	4 298,1	147,6	6 094,7	640,0	3 083,1	1 126,4	2 641,7	1 498,1	19 529,8
2003 heinä	0,0	10 497,1	4 253,8	120,7	6 122,7	653,9	3 116,0	1 132,9	2 649,5	1 453,2	19 502,7
2003 elo	0,0	10 509,1	4 270,1	112,8	6 126,2	657,3	3 126,9	1 135,4	2 647,2	1 431,6	19 507,5
2003 syys	0,0	10 567,5	4 312,3	128,8	6 126,4	646,1	3 128,9	1 137,0	2 607,6	1 491,9	19 579,0
2003 loka ^(p)	0,0	10 533,9	4 244,3	130,5	6 159,0	653,9	3 173,6	1 137,6	2 657,0	1 473,6	19 629,6

Lähde: EKP.

1) Sisältää euroalueella olevien hallussa olevat instrumentit. Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat instrumentit sisältyvät erään ”ulkomaiset velat”.

Taulukko 2.2

Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset: kannat

	Saamiset						Ulkomaiset saamiset ¹⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä	
	Lainat euro-alueelle	Julkis-yhteisöille	Muulle	Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet	Julkis-yhteisöjen	Muiden					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2001	7 367,0	847,7	6 519,3	1 516,1	1 179,2	336,9	568,1	2 807,8	180,0	1 137,6	13 576,7
2002	7 618,4	836,8	6 781,6	1 588,0	1 221,0	367,0	572,7	2 840,3	179,5	1 132,3	13 931,2
2003 I	7 683,3	828,9	6 854,4	1 691,8	1 305,1	386,7	566,6	2 895,2	172,7	1 115,1	14 124,7
II	7 762,1	817,9	6 944,2	1 748,7	1 342,5	406,2	594,1	2 959,3	169,9	1 149,2	14 383,3
2003 heinä	7 790,5	825,9	6 964,6	1 758,5	1 355,7	402,8	616,7	2 942,7	170,4	1 102,1	14 380,9
elo	7 796,7	820,0	6 976,8	1 755,2	1 349,8	405,4	620,6	2 929,9	170,4	1 097,4	14 370,3
syys	7 820,2	820,8	6 999,4	1 783,4	1 371,3	412,1	616,9	2 886,6	171,1	1 137,0	14 415,3
loka ¹⁾	7 848,5	821,2	7 027,3	1 804,5	1 388,7	415,7	614,3	2 949,2	171,0	1 134,6	14 522,0

2. Velat: kannat

	Velat									Yhteensä
	Liik-keessä oleva raha	Valtion talletukset	Muiden julkis-yhteisöjen/ muiden talletukset euro-alueelta	Raha-markkina-rahasto-osuudet ²⁾	Liikkee-seen lasketut velka-paperit ²⁾	Oma pääoma ja varaukset	Ulko-maiset velat ¹⁾	Muut velat	Raha-laitosten väliset velat, netto	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001	239,7	139,0	5 777,6	398,0	1 760,8	995,2	2 723,0	1 551,8	-8,5	13 576,7
2002	341,2	136,4	5 969,6	470,5	1 818,6	1 006,4	2 626,9	1 550,9	10,7	13 931,2
2003 I	327,2	176,2	6 010,9	550,8	1 804,5	1 001,0	2 694,1	1 545,7	14,4	14 124,7
II	351,0	200,3	6 113,7	571,0	1 833,9	997,7	2 671,6	1 626,4	17,7	14 383,3
2003 heinä	361,5	173,0	6 138,7	585,5	1 849,7	998,7	2 681,5	1 584,3	8,0	14 380,9
elo	362,7	162,5	6 142,0	587,7	1 861,5	1 014,3	2 679,9	1 562,3	-2,5	14 370,3
syys	364,9	183,8	6 143,7	577,3	1 864,8	1 010,6	2 640,0	1 626,3	3,8	14 415,3
loka ¹⁾	371,3	165,6	6 177,5	583,8	1 899,5	1 008,6	2 689,0	1 611,8	15,0	14 522,0

Lähde: EKP.

1) Marraskuun lopusta alkaen TARGET-järjestelmän saamiset ja velat nettoutetaan päivittäin järjestämällä ne uudelleen (netting by novation). Tämä tarkoittaa, että kansallisten keskuspankkien ja EKP:n kahdenväliset saamiset ja velat on korvattu yhdellä kunkin kansallisen keskuspankin ja EKP:n kahdenvälisellä nettomääräisellä positiolla. Vuosien 1999 ja 2000 kunkin kuukauden lopun bruttomääräinen tilanne on esitetty vastaavassa alaviitteessä Kuukausikatsauksen helmikuun ja joulukuun 2000 numeroissa.

2) Sisältää euroalueella olevien hallussa olevat instrumentit. Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat instrumentit sisältyvät erään "ulkomaiset velat".

Taulukko 2.2 (jatkoa)

Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, transaktiot jakson aikana)

3. Saamiset: virrat¹⁾

							Ulkomaiset saamiset ²⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä	
	Lainat euro-alueelle	Julkis-yhteisöille	Muille	Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvo-paperit kuin osakkeet	Julkis-yhteisöjen	Muiden					Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2001	365,6	-7,6	373,2	71,5	8,5	62,9	29,8	331,1	8,1	100,6	906,5
2002	299,2	-9,8	309,0	75,9	45,7	30,2	5,5	242,5	-1,3	-20,5	601,3
2003 I	87,2	-0,3	87,5	63,0	46,4	16,6	0,2	90,6	-3,6	-17,0	221,0
II	98,3	-8,6	106,9	52,0	37,9	14,1	21,2	122,1	-2,5	32,4	323,3
2003 heinä	27,9	7,9	20,0	10,4	12,8	-2,4	-3,1	-33,1	0,4	-49,8	-47,2
elo	-0,1	-6,2	6,1	-3,2	-5,0	1,8	3,1	-70,6	0,0	-6,6	-77,4
syys	34,8	1,2	33,6	30,7	23,0	7,7	-4,2	27,7	0,7	38,0	127,8
loka ^(p)	28,3	0,4	27,9	26,3	22,2	4,1	-4,8	50,2	0,0	0,8	100,8

4. Velat: virrat¹⁾

									Yhteensä	
	Liik-keessä oleva raha	Valtion talletukset	Muiden julkis-yhteisöjen/ muiden talletukset euro-alueelta	Raha-markkina-rahasto-osuudet ³⁾	Liikkee-seen lasketut velka-paperit ³⁾	Oma pääoma ja varaukset	Ulko-maiset velat ²⁾	Muut velat		Raha-laitosten väliset velat, netto
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001	-116,4	-26,9	385,4	90,9	107,6	81,2	338,4	79,8	-33,5	906,5
2002	101,4	-5,8	221,7	70,1	105,3	39,2	75,7	-38,9	32,6	601,3
2003 I	7,7	32,8	50,4	35,8	24,9	2,6	59,6	-4,5	11,7	221,0
II	23,8	24,1	109,9	19,7	36,7	0,7	26,0	78,9	3,5	323,3
2003 heinä	11,1	-24,6	-8,6	10,3	14,4	8,9	6,6	-57,5	-7,8	-47,2
elo	1,2	-10,5	-2,2	2,1	0,7	7,7	-39,1	-27,0	-10,2	-77,4
syys	2,2	21,3	9,4	-8,4	21,9	1,2	12,7	62,0	5,6	127,8
loka ^(p)	6,4	-18,2	32,7	6,8	31,2	2,3	39,0	-12,7	13,3	100,8

Lähde: EKP.

- 1) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.
- 2) Marraskuun lopusta alkaen TARGET-järjestelmän saamiset ja velat nettoutetaan päivittäin järjestämällä ne uudelleen (netting by novation). Tämä tarkoittaa, että kansallisten keskuspankkien ja EKP:n kahdenväliset saamiset ja velat on korvattu yhdellä kunkin kansallisen keskuspankin ja EKP:n kahdenvälisellä nettomääräisellä positiolla. Vuosien 1999 ja 2000 kunkin kuukauden lopun bruttomääräinen tilanne on esitetty vastaavassa alaviitteessä Kuukausikatsauksen helmikuun ja joulukuun 2000 numeroissa.
- 3) Sisältää euroalueella olevien hallussa olevat instrumentit. Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat instrumentit sisältyvät erään "ulkomaiset velat".

Taulukko 2.3

Raha-aggregaatit¹⁾ ja niiden vastaerät (kausivaihtelusta puhdistamattomat)

(kannat miljardeina euroina ja kasvuvauhdit vuotuisina prosenttimuutoksina; kannat ja kasvuvauhdit jakson lopussa, virrat koko jakson ajalta)

1. Kannat

	M3					Pitkäaikaiset rahoitusvelat	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euroalueella		Ulkomaiset netto-saamiset
	M2			M3-M2	Yhteensä			Lainat		
	M1	M2-M1	Yhteensä							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001	2 207,9	2 459,8	4 667,7	762,4	5 430,2	3 893,8	2 026,9	7 424,4	6 519,3	84,7
2002	2 425,5	2 537,9	4 963,5	825,1	5 788,5	3 991,1	2 057,8	7 721,3	6 781,6	213,4
2003 I	2 415,6	2 586,9	5 002,6	874,2	5 876,8	4 013,4	2 134,0	7 807,7	6 854,4	201,1
II	2 522,6	2 604,8	5 127,3	883,5	6 010,8	4 040,5	2 160,4	7 944,5	6 944,2	287,8
2003 heinä	2 503,4	2 618,0	5 121,4	896,8	6 018,1	4 067,9	2 181,6	7 984,1	6 964,6	261,3
elo	2 490,8	2 632,0	5 122,9	893,7	6 016,5	4 104,9	2 169,8	8 002,8	6 976,8	250,0
syys	2 533,0	2 600,8	5 133,7	880,4	6 014,1	4 099,8	2 192,1	8 028,4	6 999,4	246,6
loka ²⁾	2 538,5	2 615,5	5 154,0	907,0	6 061,0	4 131,2	2 209,9	8 057,3	7 027,3	260,2

2. Virrat²⁾

	M3					Pitkäaikaiset rahoitusvelat	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euroalueella		Ulkomaiset netto-saamiset
	M2			M3-M2	Yhteensä			Lainat		
	M1	M2-M1	Yhteensä							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001	106,8	162,2	269,1	114,0	383,0	178,4	0,9	465,9	373,2	-7,3
2002	215,1	88,1	303,2	66,7	369,9	188,5	35,9	344,7	309,0	166,8
2003 I	-3,7	51,2	47,5	37,8	85,3	40,8	46,1	104,3	87,5	31,0
II	122,7	21,4	144,1	6,4	150,5	41,8	29,2	142,2	106,9	96,1
2003 heinä	-17,4	12,8	-4,6	10,7	6,1	31,4	20,7	14,5	20,0	-39,7
elo	-14,6	11,7	-2,9	10,7	-6,1	17,0	-11,2	11,1	6,1	-31,5
syys	45,4	-29,0	16,4	-10,9	5,5	20,1	24,2	37,1	33,6	15,0
loka ²⁾	5,1	14,2	19,3	26,7	46,0	32,4	22,6	27,3	27,9	11,2

3. Suhteelliset muutosnopeudet³⁾

	M3					Pitkäaikaiset rahoitusvelat	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euroalueella		Ulkomaiset netto-saamiset ⁴⁾
	M2			M3-M2	Yhteensä			Lainat		
	M1	M2-M1	Yhteensä							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001	5,1	7,1	6,1	17,7	7,6	4,8	0,0	6,7	6,1	-7,3
2002	9,8	3,6	6,5	8,8	6,8	4,9	1,8	4,7	4,7	166,8
2003 I	11,6	4,5	7,8	8,1	7,9	4,4	1,8	4,8	4,7	229,4
II	11,4	5,5	8,3	8,5	8,3	5,1	3,7	5,2	4,6	247,8
2003 heinä	11,7	5,7	8,6	9,4	8,7	5,2	4,9	5,6	4,9	206,5
elo	12,4	5,3	8,7	6,3	8,3	5,3	5,0	5,6	5,0	160,9
syys	11,4	5,0	8,1	4,6	7,5	5,2	5,5	5,5	5,0	157,7
loka ²⁾	12,0	4,4	8,0	7,5	8,0	5,8	6,8	5,5	5,1	139,2

Lähde: EKP.

- 1) Raha-aggregaateihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallinnon yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtiolle. M1 on liikkeessä olevan rahan ja yön yli -talletusten summa. M2 on M1:n, enintään 2 vuoden määräaikaistalletusten ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletusten summa. M3 on M2:n, reposopimusten, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksien ja enintään 2 vuoden velkapaperien summa.
- 2) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.
- 3) Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia -osassa.
- 4) 12 kuukausittaisen virran summa mainitun ajanjakson lopussa.

Taulukko 2.3 (jatkoa)

Raha-aggregaatit¹⁾ ja niiden vastaerät (kausivaihtelusta puhdistamattomat)

(kannat miljardeina euroina ja kasvuvauhdit vuotuisina prosenttimuutoksina; kannat ja kasvuvauhdit jakson lopussa, virrat koko jakson ajalta)

4. Kannat

	Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset	Enintään 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Repot	Raha- markkina- rahasto- osuudet	Enintään 2 vuoden velka- paperit	Yli 2 vuoden velka- paperit	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Oma pääoma ja varaukset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2001	239,7	1 968,2	1 088,8	1 371,0	218,5	398,0	145,9	1 613,6	115,8	1 169,1	995,2
2002	341,2	2 084,4	1 075,5	1 462,4	226,9	470,5	127,7	1 689,7	105,8	1 189,2	1 006,4
2003 I	327,2	2 088,4	1 072,3	1 514,7	224,0	550,8	99,4	1 704,2	100,9	1 207,3	1 001,0
II	351,0	2 171,5	1 059,1	1 545,7	214,9	571,0	97,6	1 734,5	95,4	1 213,0	997,7
2003 heinä	361,5	2 141,9	1 062,5	1 555,5	220,1	585,5	91,2	1 756,7	93,3	1 219,2	998,7
elo	362,7	2 128,2	1 068,4	1 563,7	217,1	587,7	88,9	1 771,0	91,7	1 227,9	1 014,3
syys	364,9	2 168,1	1 036,9	1 563,8	211,7	577,3	91,4	1 771,9	90,9	1 226,4	1 010,6
loka ^(p)	371,3	2 167,2	1 049,2	1 566,2	225,1	583,8	98,0	1 800,3	91,0	1 231,4	1 008,6

5. Virrat²⁾

	Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset	Enintään 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Repot	Raha- markkina- rahasto- osuudet	Enintään 2 vuoden velka- paperit	Yli 2 vuoden velka- paperit	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Oma pääoma ja varaukset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2001	-116,4	223,2	64,3	98,0	25,2	90,9	-2,1	110,2	-10,8	-2,2	81,2
2002	101,4	113,6	-2,8	90,9	9,6	70,1	-13,0	118,4	-10,0	41,0	39,2
2003 I	7,7	-11,4	-1,3	52,5	5,8	35,8	-3,7	28,9	-4,9	14,1	2,6
II	23,8	98,9	-9,9	31,3	-9,1	19,7	-4,2	40,1	-5,5	6,6	0,7
2003 heinä	11,1	-28,5	3,0	9,8	5,5	10,3	-5,0	19,3	-2,1	5,3	8,9
elo	1,2	-15,8	3,8	7,9	-3,0	2,1	-2,3	3,2	-1,6	7,7	7,7
syys	2,2	43,2	-29,5	0,4	-4,3	-8,4	1,8	20,1	-0,7	-0,5	1,2
loka ^(p)	6,4	-1,3	11,8	2,4	13,5	6,8	6,4	25,2	0,1	4,9	2,3

6. Suhteelliset muutosnopeudet³⁾

	Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset	Enintään 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Repot	Raha- markkina- rahasto- osuudet	Enintään 2 vuoden velka- paperit	Yli 2 vuoden velka- paperit	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Oma pääoma ja varaukset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2001	-32,7	12,8	6,3	7,7	13,0	29,1	-1,5	7,2	-8,5	-0,2	8,9
2002	42,3	5,8	-0,3	6,6	4,4	17,6	-9,3	7,4	-8,7	3,5	4,0
2003 I	37,6	8,2	-0,5	8,5	1,8	16,4	-11,3	6,7	-8,2	4,0	2,5
II	31,4	8,6	-1,1	10,5	-2,0	19,3	-13,7	7,2	-10,5	4,0	4,5
2003 heinä	30,6	9,0	-1,2	11,0	0,8	18,2	-12,4	7,5	-12,5	4,3	4,4
elo	29,0	10,0	-2,0	11,0	-3,8	15,5	-15,4	7,5	-14,1	4,8	4,3
syys	27,4	9,0	-2,7	10,9	-6,7	14,5	-16,0	8,0	-15,1	4,6	3,4
loka ^(p)	26,7	9,8	-3,4	10,5	0,4	15,4	-11,8	8,9	-14,3	4,9	3,6

Lähde: EKP.

- 1) Raha-aggregaatteihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallinnon yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtiolle. M1 on liikkeessä olevan rahan ja yön yli -talletusten summa. M2 on M1:n, enintään 2 vuoden määräaikaistalletusten ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletusten summa. M3 on M2:n, reposopimusten, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksien ja enintään 2 vuoden velkapaperien summa.
- 2) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.
- 3) Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia -osassa.

Taulukko 2.3 (jatkoa)

Raha-aggregaatit¹⁾ ja niiden vastaerät (kausivaihtelusta puhdistetut)

(kannat miljardeina euroina ja kasvuvauhdit vuotuisina prosenttimuutoksina; kannat ja kasvuvauhdit jakson lopussa, virrat koko jakson ajalta)

7. Kannat

	M3					Pitkäaikaiset rahoitusvelat	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euroalueella	Lainat	Ulkomaiset netto-saamiset
	M2			M3-M2	Yhteensä					
	M1	M2-M1	Yhteensä							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2001	2 151,7	2 450,4	4 602,2	789,2	5 391,3	3 897,3	2 041,0	7 425,5	6 514,7	48,8
2002	2 367,1	2 530,5	4 897,7	853,7	5 751,3	3 994,3	2 073,3	7 724,3	6 781,0	176,7
2003 I	2 426,4	2 575,5	5 001,9	856,5	5 858,5	4 005,8	2 120,9	7 788,0	6 846,9	228,3
2003 II	2 471,0	2 618,0	5 089,0	888,3	5 977,3	4 031,5	2 143,2	7 913,3	6 913,5	288,5
2003 heinä	2 495,9	2 628,7	5 124,6	905,6	6 030,2	4 064,8	2 183,4	7 980,8	6 954,9	264,6
2003 elo	2 526,7	2 631,2	5 157,9	893,0	6 050,9	4 110,9	2 184,6	8 035,2	7 004,7	243,6
2003 syys	2 538,8	2 628,8	5 167,6	889,7	6 057,3	4 102,0	2 202,7	8 052,5	7 009,6	225,0
2003 loka ²⁾	2 582,2	2 629,9	5 212,1	912,5	6 124,6	4 134,1	2 221,7	8 079,6	7 041,4	235,1

8. Virrat²⁾

	M3					Pitkäaikaiset rahoitusvelat	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euroalueella	Lainat	Ulkomaiset netto-saamiset
	M2			M3-M2	Yhteensä					
	M1	M2-M1	Yhteensä							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2001	109,7	165,4	275,0	118,3	393,4	178,2	2,5	467,0	377,4	-9,0
2002	213,0	90,0	303,1	68,5	371,6	188,1	37,7	346,7	313,0	166,1
2003 I	65,5	47,1	112,7	-8,4	104,2	30,0	17,0	81,6	80,6	94,9
2003 II	60,1	46,1	106,1	28,9	135,0	40,3	25,2	130,8	83,6	69,6
2003 heinä	26,6	10,3	36,9	14,7	51,6	37,4	39,8	42,2	41,0	-37,2
2003 elo	28,7	0,2	29,0	-12,7	16,2	26,1	1,7	46,8	43,7	-41,2
2003 syys	15,3	-0,2	15,2	-0,8	14,4	16,3	20,0	28,8	15,9	-0,1
2003 loka ²⁾	43,0	0,6	43,6	22,9	66,5	33,0	23,8	25,4	31,8	7,7

9. Suhteelliset muutosnopeudet³⁾

	M3					Pitkäaikaiset rahoitusvelat	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euroalueella	Lainat	Ulkomaiset netto-saamiset ⁴⁾	
	M2			M3-M2	Yhteensä						
	M1	M2-M1	Yhteensä								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
2001	5,4	7,2	6,4	17,5	7,9	-	4,8	0,1	6,7	6,1	-9,0
2002	9,9	3,7	6,6	8,7	6,9	-	4,9	1,8	4,7	4,8	166,1
2003 I	11,8	4,7	8,0	8,0	8,0	-	4,4	1,7	4,8	4,7	229,8
2003 II	11,5	5,6	8,4	8,7	8,4	-	5,1	3,7	5,2	4,6	248,5
2003 heinä	11,6	5,7	8,5	9,5	8,7	8,4	5,2	4,9	5,6	4,9	209,0
2003 elo	12,0	5,5	8,6	6,3	8,2	8,1	5,3	5,1	5,6	5,0	161,1
2003 syys	11,4	5,1	8,1	4,6	7,6	7,9	5,2	5,5	5,5	5,0	158,5
2003 loka ²⁾	12,5	4,2	8,2	7,4	8,0	.	5,8	6,8	5,4	5,1	138,3

Lähde: EKP.

- 1) Raha-aggregaatteihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallinnon yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtiolle. M1 on liikkeessä olevan rahan ja yön yli -talletusten summa. M2 on M1:n, enintään 2 vuoden määräaikaistalletusten ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletusten summa. M3 on M2:n, reposopimusten, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksien ja enintään 2 vuoden velkapaperien summa.
- 2) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.
- 3) Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia -osassa.
- 4) 12 kuukausittaisen virran summa mainitun ajanjakson lopussa.

Taulukko 2.3 (jatkoa)

Raha-aggregaatit¹⁾ ja niiden vastaerät (kausivaihtelusta puhdistetut)

(kannat miljardeina euroina ja kasvuvauhdit vuotuisina prosenttimuutoksina; kannat ja kasvuvauhdit jakson lopussa, virrat koko jakson ajalta)

10. Kannat

	Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset	Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	Irtisanomisajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Repot	Rahamarkkina-rahasto-osuudet	Enintään 2 vuoden velkaperit	Yli 2 vuoden velkaperit	Irtisanomisajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset	Oma pääoma ja varaukset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2001	233,4	1 918,3	1 090,1	1 360,3	231,4	411,9	145,9	1 621,4	113,7	1 166,8	995,3
2002	333,0	2 034,1	1 079,6	1 451,0	240,1	485,9	127,7	1 697,3	103,8	1 186,8	1 006,4
2003 I	331,9	2 094,5	1 071,1	1 504,4	209,9	547,2	99,4	1 703,0	100,3	1 203,2	999,2
II	347,1	2 123,8	1 073,0	1 545,0	218,7	572,0	97,6	1 731,0	96,4	1 211,0	993,1
2003 heinä	355,2	2 140,7	1 066,2	1 562,4	227,0	587,4	91,2	1 754,8	94,2	1 220,3	995,4
elo	359,6	2 167,1	1 056,6	1 574,6	221,6	582,4	88,9	1 774,3	92,3	1 228,7	1 015,6
syys	366,9	2 171,9	1 049,8	1 579,0	215,6	582,7	91,4	1 773,3	90,9	1 229,8	1 008,0
loka ^(p)	371,7	2 210,5	1 046,1	1 583,8	222,7	591,8	98,0	1 799,0	91,2	1 235,3	1 008,6

11. Virrat²⁾

	Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset	Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	Irtisanomisajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Repot	Rahamarkkina-rahasto-osuudet	Enintään 2 vuoden velkaperit	Yli 2 vuoden velkaperit	Irtisanomisajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset	Oma pääoma ja varaukset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2001	-112,5	222,1	69,4	96,0	26,8	93,7	-2,1	110,0	-10,6	-2,4	81,3
2002	99,6	113,4	-0,1	90,1	9,9	71,6	-13,0	118,1	-9,9	40,9	39,0
2003 I	20,9	44,6	-6,5	53,6	-21,6	16,9	-3,7	20,2	-3,5	12,4	0,9
II	15,2	44,9	5,1	40,9	8,9	24,2	-4,2	37,7	-4,0	8,7	-2,1
2003 heinä	8,7	18,0	-7,1	17,4	8,6	11,1	-5,0	21,0	-2,2	8,4	10,1
elo	4,4	24,3	-11,7	11,9	-5,4	-5,0	-2,3	8,4	-1,9	7,3	12,3
syys	7,3	8,1	-4,8	4,6	-4,9	2,3	1,8	18,2	-1,4	2,1	-2,7
loka ^(p)	4,8	38,2	-4,2	4,8	7,1	9,3	6,4	22,5	0,3	5,4	4,9

12. Suhteelliset muutosnopeudet³⁾

	Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset	Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	Irtisanomisajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Repot	Rahamarkkina-rahasto-osuudet	Enintään 2 vuoden velkaperit	Yli 2 vuoden velkaperit	Irtisanomisajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset	Oma pääoma ja varaukset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2001	-32,4	13,1	6,8	7,6	12,5	28,9	-1,5	7,2	-8,5	-0,2	8,9
2002	42,7	5,9	0,0	6,6	4,3	17,3	-9,3	7,3	-8,7	3,5	4,0
2003 I	39,7	8,1	-0,1	8,3	1,1	16,4	-11,3	6,7	-8,1	4,0	2,5
II	31,9	8,6	-0,6	10,4	-1,4	19,4	-13,7	7,2	-10,5	3,9	4,6
2003 heinä	30,3	9,0	-1,2	11,0	1,2	18,3	-12,4	7,5	-12,5	4,3	4,4
elo	28,8	9,5	-2,1	11,2	-3,2	15,5	-15,4	7,6	-14,2	4,8	4,3
syys	27,8	9,0	-2,7	10,9	-6,7	14,6	-16,0	8,0	-15,2	4,6	3,4
loka ^(p)	26,1	10,4	-4,0	10,4	-0,5	15,3	-11,8	8,9	-14,4	5,0	3,5

Lähde: EKP.

1) Raha-aggregaatteihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallinnon yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtiolle. M1 on liikkeessä olevan rahan ja yön yli -talletusten summa. M2 on M1:n, enintään 2 vuoden määräaikaistalletusten ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletusten summa. M3 on M2:n, reposopimusten, rahamarkkina-rahastojen rahasto-osuuksien ja enintään 2 vuoden velkaperien summa.

2) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

3) Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia -osassa.

Taulukko 2.4

Rahalaitosten lainat, erittely¹⁾ (lainan saajan ja maturiteetin mukaan)

(kannat miljardeina euroina ja kasvuvauhdit vuotuisina prosenttimuutoksina; kannat ja kasvuvauhdit jakson lopussa, virrat koko jakson ajalta)

1. Lainat rahoituslaitoksille ja yrityksille: kannat

	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot		Muut rahoituslaitokset ²⁾		Yritykset			
	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
	1	2	3	4	5	6	7	8
2001	34,9	24,8	434,4	276,0	1 019,0	489,8	1 394,5	2 903,3
2002	33,0	19,7	453,9	288,0	980,8	514,3	1 477,2	2 972,3
2003 I	42,4	30,0	470,2	301,0	991,5	512,5	1 487,2	2 991,2
2003 II	44,8	31,3	477,9	304,4	1 000,1	508,5	1 508,2	3 016,7
2003 heinä	48,7	32,8	471,6	292,7	987,0	514,3	1 514,4	3 015,6
2003 elo	44,1	28,2	470,4	289,4	978,5	519,8	1 523,5	3 021,8
2003 syys	44,5	28,3	479,4	295,7	972,3	521,8	1 524,4	3 018,5
2003 loka ³⁾	50,0	33,9	480,5	295,1	961,9	525,8	1 534,5	3 022,1

2. Lainat rahoituslaitoksille ja yrityksille: virrat³⁾

	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot		Muut rahoituslaitokset ²⁾		Yritykset			
	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
	1	2	3	4	5	6	7	8
2001	3,6	3,0	46,4	27,7	18,4	55,6	93,6	167,7
2002	-4,4	-5,3	25,5	18,2	-25,9	31,0	94,7	99,8
2003 I	11,3	10,3	9,0	5,1	13,5	2,1	16,6	32,2
2003 II	2,6	1,4	10,2	5,1	12,5	-2,7	26,0	35,8
2003 heinä	3,9	1,5	-6,6	-12,1	-12,8	5,6	6,1	-1,0
2003 elo	-4,7	-4,6	-1,4	-3,4	-9,7	4,9	7,5	2,7
2003 syys	0,4	0,1	10,1	6,9	-4,5	2,6	3,7	1,9
2003 loka ³⁾	5,5	5,6	1,2	-0,6	-10,5	3,8	9,9	3,2

3. Lainat rahoituslaitoksille ja yrityksille: suhteelliset muutosnopeudet⁴⁾

	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot		Muut rahoituslaitokset ²⁾		Yritykset			
	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
	1	2	3	4	5	6	7	8
2001	11,3	13,6	11,8	11,0	2,0	12,8	7,2	6,2
2002	-11,1	-21,2	5,9	6,6	-2,6	6,3	6,8	3,4
2003 I	7,2	5,3	1,9	-2,2	-1,0	5,8	6,5	3,7
2003 II	4,7	2,9	3,7	0,0	0,5	2,4	6,3	3,6
2003 III ³⁾	10,5	-5,7	6,3	2,5	-0,9	5,1	6,4	3,7

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Sisältää mm. sijoitusrahastot.

3) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

4) Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia -osassa.

Taulukko 2.4 (jatkoa)

Rahalaitosten lainat, erittely¹⁾ (lainan saajan ja maturiteetin mukaan)

(kannat miljardeina euroina ja kasvuvauhdit vuotuisina prosenttimuutoksina; kannat ja kasvuvauhdit jakson lopussa, virrat koko jakson ajalta)

4. Lainat kotitalouksille: kannat

	Kotitaloudet ²⁾												Yhteensä
	Kulutusluotot				Asuntoluotot				Muu luotonanto				
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2001	102,5	170,4	224,2	497,1	22,7	61,0	1 937,0	2 020,6	152,8	105,3	370,3	628,3	3 146,1
2002	105,1	178,3	237,0	520,4	25,8	66,5	2 085,7	2 178,0	154,0	99,7	369,7	623,4	3 321,8
2003 I	111,3	176,6	208,1	496,0	16,2	68,1	2 124,5	2 208,7	145,0	94,9	405,4	645,3	3 350,0
II	114,9	179,2	209,5	503,6	16,6	68,5	2 166,2	2 251,3	145,3	92,7	411,3	649,2	3 404,1
2003 heinä	113,0	180,4	211,7	505,1	16,3	69,3	2 188,2	2 273,8	140,8	93,2	415,1	649,0	3 427,9
elo	108,1	178,1	202,2	488,4	16,5	69,6	2 203,1	2 289,2	141,8	94,2	426,2	662,2	3 439,8
syys	109,3	177,9	189,4	476,6	16,8	70,2	2 214,8	2 301,8	145,5	95,7	436,8	678,0	3 456,4
loka ³⁾	109,9	178,4	190,6	479,0	16,5	71,1	2 236,9	2 324,5	143,3	95,3	432,0	670,6	3 474,1

5. Lainat kotitalouksille: virrat³⁾

	Kotitaloudet ²⁾												Yhteensä
	Kulutusluotot				Asuntoluotot				Muu luotonanto				
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2001	-0,4	3,1	12,5	15,2	0,3	-1,8	132,1	130,7	-2,0	3,0	8,8	9,8	155,7
2002	6,0	4,1	11,7	21,8	3,1	3,9	147,3	154,4	-1,7	2,3	8,1	8,6	184,8
2003 I	6,2	-3,2	-8,0	-5,0	-9,5	1,7	38,8	31,0	-6,6	-2,2	17,9	9,1	35,1
II	1,7	4,5	1,7	7,9	0,4	-0,2	45,6	45,8	2,8	-2,9	4,6	4,6	58,3
2003 heinä	-1,9	1,5	3,2	2,8	-0,3	0,8	21,6	22,3	-3,9	0,1	2,9	-0,8	23,9
elo	-1,5	-0,9	-1,3	-3,5	0,2	0,4	14,3	15,5	-2,5	-0,4	3,1	0,5	11,4
syys	2,1	1,2	-2,3	0,8	0,4	0,6	13,4	13,8	3,1	0,1	-0,2	2,7	18,4
loka ³⁾	0,6	0,6	0,6	1,8	-0,3	0,9	21,6	22,2	-2,2	-0,4	-3,2	-5,8	18,2

6. Lainat kotitalouksille: suhteelliset muutosnopeudet⁴⁾

	Kotitaloudet ²⁾												Yhteensä
	Kulutusluotot				Asuntoluotot				Muu luotonanto				
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2001	-0,6	1,9	5,9	3,1	1,5	-2,8	7,3	6,9	-1,3	2,9	2,4	1,6	5,2
2002	5,8	2,4	5,2	4,4	13,8	6,4	7,6	7,6	-1,1	2,2	2,2	1,4	5,9
2003 I	16,9	-0,2	0,6	3,5	-29,4	9,8	7,5	7,2	-4,3	0,2	7,5	3,4	5,8
II	15,5	2,0	-0,2	3,7	-29,3	9,4	7,4	7,0	-6,8	-5,4	7,6	1,8	5,5
III ³⁾	12,0	3,0	-2,0	2,5	-30,5	12,2	7,7	7,4	-5,2	-4,3	7,9	2,8	5,8

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Sisältää mm. sijoitusrahastot.

3) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

4) Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia -osassa.

Taulukko 2.4 (jatkoa)

Rahalaitosten lainat, erittely¹⁾ (lainan saajan ja maturiteetin mukaan)

(kannat miljardeina euroina ja kasvuvauhdit vuotuisina prosenttimuutoksina; kannat ja kasvuvauhdit jakson lopussa, virrat koko jakson ajalta)

7. Lainat julkisyhteisöille ja euroalueen ulkopuolisille: kannat

	Julkisyhteisöt				Yhteensä	Lainat euroalueen ulkopuolella				Yhteensä
	Valtio	Muut julkisyhteisöt				Pankit ²⁾	Muut kuin pankit			
		Osavaltio-hallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot			Julkis-yhteisöt	Muut	Yhteensä	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2001	146,0	298,3	362,9	14,8	822,0	1 095,6	69,9	538,8	608,7	1 704,3
2002	132,3	277,7	382,8	19,7	812,6	1 146,2	64,6	519,3	583,9	1 730,1
2003 I	134,3	267,2	379,0	23,9	804,8	1 173,0	59,0	535,0	594,0	1 767,0
II	126,4	263,5	375,4	28,3	794,2	1 242,2	59,2	531,7	590,9	1 833,1
III ³⁾	128,7	262,3	375,4	30,0	797,1	1 160,9	59,1	520,7	579,9	1 740,7

8. Lainat julkisyhteisöille ja euroalueen ulkopuolisille: virrat³⁾

	Julkisyhteisöt				Yhteensä	Lainat euroalueen ulkopuolella				Yhteensä
	Valtio	Muut julkisyhteisöt				Pankit ²⁾	Muut kuin pankit			
		Osavaltio-hallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot			Julkis-yhteisöt	Muut	Yhteensä	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2001	-18,3	1,1	9,9	1,3	-6,2	140,1	4,3	80,3	84,6	224,8
2002	-12,2	-21,1	19,9	4,9	-8,3	134,8	-1,2	35,7	34,5	169,3
2003 I	0,5	-10,2	4,8	4,1	-0,2	43,8	-5,5	28,5	22,9	66,8
II	-7,5	-3,7	-1,6	4,5	-8,2	93,1	0,3	12,5	12,8	105,9
III ³⁾	2,3	-1,1	-0,1	1,7	3,0	-79,8	-0,1	-7,5	-7,6	-87,4

9. Lainat julkisyhteisöille ja euroalueen ulkopuolisille: suhteelliset muutosnopeudet⁴⁾

	Julkisyhteisöt				Yhteensä	Lainat euroalueen ulkopuolella				Yhteensä
	Valtio	Muut julkisyhteisöt				Pankit ²⁾	Muut kuin pankit			
		Osavaltio-hallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot			Julkis-yhteisöt	Muut	Yhteensä	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2001	-11,2	0,4	2,8	9,7	-0,8	14,9	6,3	17,8	16,3	15,4
2002	-8,4	-7,1	5,5	33,2	-1,0	12,9	-1,9	6,7	5,7	10,4
2003 I	-13,9	-9,2	7,1	60,3	-1,6	20,6	-13,9	9,9	7,1	15,7
II	-9,3	-6,3	5,3	57,4	0,0	24,1	-8,3	9,1	7,2	18,0
III ³⁾	-3,3	-4,4	4,9	47,4	1,5	13,9	-11,5	6,1	4,1	10,4

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

3) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

4) Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia -osassa.

Taulukko 2.5

Talletukset rahalaitoksissa, erittely¹⁾ (vastapuolen ja vaateen mukaan)

(kannat miljardeina euroina ja kasvuvauhdit vuotuisina prosenttimuutoksina; kannat ja kasvuvauhdit jakson lopussa, virrat koko jakson ajalta)

1. Muiden rahoituslaitosten talletukset: kannat

	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot					Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾				
	Yön yli 1	Määrä- aikaiset 2	Irtisanomis- ehtoiset 3	Repot 4	Yhteensä 5	Yön yli 6	Määrä- aikaiset 7	Irtisanomis- ehtoiset 8	Repot 9	Yhteensä 10
2001	48,0	427,5	3,4	16,4	495,4	156,5	217,3	5,2	85,3	464,5
2002	55,9	445,6	3,5	17,9	522,8	152,6	237,3	6,6	97,1	493,6
2003 I	59,6	454,0	3,7	18,3	535,6	165,3	252,8	8,2	99,6	525,9
II	62,2	450,2	3,0	22,3	537,6	176,5	261,1	9,6	98,0	545,2
2003 heinä	53,7	458,0	3,1	20,8	535,7	167,2	258,4	9,6	104,6	539,8
elo	49,6	463,1	3,2	19,0	534,9	163,5	260,2	9,0	104,9	537,7
syys	55,8	455,0	3,0	18,6	532,3	173,5	252,6	9,4	103,5	539,0
loka ^(p)	51,0	461,3	3,2	18,4	533,9	171,3	257,9	10,2	116,6	556,0

2. Muiden rahoituslaitosten talletukset: virrat³⁾

	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot					Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾				
	Yön yli 1	Määrä- aikaiset 2	Irtisanomis- ehtoiset 3	Repot 4	Yhteensä 5	Yön yli 6	Määrä- aikaiset 7	Irtisanomis- ehtoiset 8	Repot 9	Yhteensä 10
2001	7,6	9,0	0,3	-1,1	15,8	3,6	1,8	0,6	10,3	16,2
2002	7,9	18,0	0,1	1,4	27,3	-4,7	18,8	-0,2	12,8	26,6
2003 I	3,9	7,8	0,2	0,5	12,3	13,4	15,6	1,7	11,0	41,8
II	2,7	-3,9	-0,4	3,9	2,3	12,2	9,7	1,5	-1,6	21,7
2003 heinä	-8,5	7,6	0,2	-1,5	-2,2	-9,4	-2,8	0,0	7,0	-5,3
elo	-4,3	4,1	0,1	-2,0	-2,1	-4,8	0,8	-0,7	0,3	-4,4
syys	6,2	-7,9	-0,2	-0,4	-2,3	11,3	-7,6	0,5	-1,6	2,6
loka ^(p)	-4,8	6,3	0,2	-0,2	1,5	-2,3	5,2	0,8	13,1	16,7

3. Muiden rahoituslaitosten talletukset: suhteelliset muutosnopeudet⁴⁾

	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot					Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾				
	Yön yli 1	Määrä- aikaiset 2	Irtisanomis- ehtoiset 3	Repot 4	Yhteensä 5	Yön yli 6	Määrä- aikaiset 7	Irtisanomis- ehtoiset 8	Repot 9	Yhteensä 10
2001	18,7	2,2	8,6	-5,1	3,3	2,3	0,6	13,6	14,0	3,7
2002	16,4	4,2	1,9	8,5	5,5	-3,0	8,8	-9,0	14,9	5,7
2003 I	36,3	4,7	-8,0	3,3	7,4	5,5	11,1	-0,2	17,7	10,4
II	29,2	3,9	-10,8	17,4	6,7	9,1	14,6	78,3	16,3	13,8
III ^(p)	11,6	3,5	-15,3	27,8	4,8	11,5	9,8	70,5	8,7	10,7

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Sisältää mm. sijoitusrahastot.

3) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

4) Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia -osassa.

Taulukko 2.5 (jatkoa)

Talletukset rahalaitoksissa, erittely¹⁾ (vastapuolen ja vaateen mukaan)

(kannat miljardeina euroina ja kasvuvauhdit vuotuisina prosenttimuutoksina; kannat ja kasvuvauhdit jakson lopussa, virrat koko jakson ajalta)

4. Yrityksien ja kotitalouksien talletukset: kannat

	Yritykset					Kotitaloudet ²⁾				
	Yön yli 1	Määrä- aikaiset 2	Irtisanomis- ehtoiset 3	Repot 4	Yhteensä 5	Yön yli 6	Määrä- aikaiset 7	Irtisanomis- ehtoiset 8	Repot 9	Yhteensä 10
2001	575,3	335,2	27,5	36,2	974,2	1 042,4	1 194,6	1 365,7	76,6	3 679,3
2002	595,4	329,0	30,5	34,7	989,6	1 116,7	1 180,0	1 434,7	74,7	3 806,1
2003 I	560,1	332,8	35,2	32,3	960,4	1 124,7	1 166,7	1 472,2	70,6	3 834,3
II	593,6	340,1	37,6	29,8	1 001,1	1 164,8	1 148,1	1 492,7	61,9	3 867,6
2003 heinä	584,0	346,3	37,7	28,6	996,6	1 200,2	1 147,1	1 499,4	62,5	3 909,2
elo	580,7	356,4	38,3	29,3	1 004,7	1 199,1	1 146,0	1 504,8	60,9	3 910,8
syys	603,3	347,0	38,2	29,4	1 018,0	1 199,9	1 141,7	1 503,8	56,6	3 901,9
loka ³⁾	601,3	356,8	38,7	30,2	1 027,1	1 204,0	1 139,7	1 506,4	56,3	3 906,5

5. Yrityksien ja kotitalouksien talletukset: virrat³⁾

	Yritykset					Kotitaloudet ²⁾				
	Yön yli 1	Määrä- aikaiset 2	Irtisanomis- ehtoiset 3	Repot 4	Yhteensä 5	Yön yli 6	Määrä- aikaiset 7	Irtisanomis- ehtoiset 8	Repot 9	Yhteensä 10
2001	69,6	10,3	2,6	7,4	89,9	132,8	45,3	73,5	7,0	258,5
2002	28,8	22,3	4,1	-1,3	53,9	63,8	-10,1	68,6	-1,9	120,4
2003 I	-34,3	4,8	4,7	-2,4	-27,1	8,6	-15,9	37,6	-4,1	26,2
II	34,7	9,0	2,1	-2,4	43,4	40,5	-17,4	20,6	-8,7	35,0
2003 heinä	-10,5	6,2	0,2	-1,2	-5,3	3,9	-2,1	6,7	0,6	9,1
elo	-3,9	9,1	0,5	0,9	6,6	-1,5	-2,0	5,3	-1,6	0,2
syys	24,2	-7,9	0,0	1,4	17,8	1,1	-3,0	-0,9	-4,4	-7,2
loka ³⁾	-2,2	9,6	0,5	0,8	8,7	4,0	-2,2	2,6	-0,3	4,2

6. Yrityksien ja kotitalouksien talletukset: suhteelliset muutosnopeudet⁴⁾

	Yritykset					Kotitaloudet ²⁾				
	Yön yli 1	Määrä- aikaiset 2	Irtisanomis- ehtoiset 3	Repot 4	Yhteensä 5	Yön yli 6	Määrä- aikaiset 7	Irtisanomis- ehtoiset 8	Repot 9	Yhteensä 10
2001	13,6	3,3	10,3	25,8	10,1	14,6	4,0	5,7	12,9	7,6
2002	5,1	6,8	14,8	-3,5	5,6	6,1	-0,8	5,0	-2,5	3,3
2003 I	8,0	5,4	32,4	-3,5	7,3	7,4	-1,3	6,6	-12,4	3,9
II	8,0	6,9	39,3	-18,0	7,4	7,4	-2,4	8,0	-19,6	4,0
III ³⁾	8,7	8,7	37,3	-15,0	8,6	8,7	-2,8	8,0	-27,8	4,0

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Sisältää kotitaloudet (S14) ja kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S15).

3) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

4) Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia -osassa.

Taulukko 2.5 (jatkoa)

Talletukset rahalaitoksissa, erittely¹⁾ (vastapuolen ja vaateen mukaan)

(kannat miljardeina euroina ja kasvuvauhdit vuotuisina prosenttimuutoksina; kannat ja kasvuvauhdit jakson lopussa, virrat koko jakson ajalta)

7. Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset: kannat

	Julkisyhteisöt					Euroalueen ulkopuoliset				
	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä	Pankit ²⁾	Muut kuin pankit			Yhteensä
		Osavaltiohallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot			Julkis-yhteisöt	Muut	Yhteensä	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2001	103,9	29,9	68,9	50,9	253,6	1 696,9	94,1	609,1	703,2	2 400,1
2002	106,9	31,6	69,2	40,7	248,4	1 585,3	97,4	588,3	685,7	2 271,0
2003 I	125,5	32,0	65,5	41,0	264,0	1 587,9	97,8	606,3	704,1	2 292,0
II	147,6	34,2	64,5	44,5	290,9	1 580,6	94,5	599,3	693,9	2 274,5
III ^(p)	128,8	32,2	64,3	38,7	264,0	1 556,9	93,5	606,7	700,1	2 257,0

8. Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset: velat³⁾

	Julkisyhteisöt					Euroalueen ulkopuoliset				
	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä	Pankit ²⁾	Muut kuin pankit			Yhteensä
		Osavaltiohallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot			Julkis-yhteisöt	Muut	Yhteensä	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2001	-14,1	-0,8	-0,2	2,6	-12,5	130,6	10,2	93,6	103,9	234,5
2002	-0,2	1,8	0,4	-10,3	-8,4	-4,9	3,6	31,6	35,2	30,3
2003 I	11,6	0,4	-3,7	0,4	8,6	30,2	0,5	31,0	31,4	61,6
II	22,1	2,2	-0,9	3,5	26,9	27,2	-3,3	6,2	2,9	30,1
III ^(p)	-16,1	-2,0	-0,3	-5,0	-23,4	-13,3	-1,1	8,8	7,8	-5,6

9. Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset: suhteelliset muutosnopeudet⁴⁾

	Julkisyhteisöt					Euroalueen ulkopuoliset				
	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä	Pankit ²⁾	Muut kuin pankit			Yhteensä
		Osavaltiohallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot			Julkis-yhteisöt	Muut	Yhteensä	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2001	-12,0	-2,6	-0,3	5,3	-4,8	8,7	12,2	18,5	17,6	11,1
2002	-0,2	5,9	0,5	-20,2	-3,3	-0,2	3,9	5,1	5,0	1,3
2003 I	13,0	3,7	2,1	-16,9	3,1	1,4	-0,1	7,0	6,0	2,8
II	29,9	0,4	-1,6	-3,0	12,0	4,5	-0,6	5,8	4,9	4,6
III ^(p)	18,8	-5,8	0,8	-5,4	6,6	3,4	-7,7	6,8	4,7	3,8

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.

2) Termillä pankki tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

3) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

4) Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia -osassa.

Taulukko 2.6

Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit, erittely¹⁾

(kannat miljardeina euroina ja kasvuvauhdit vuotuisina prosenttimuutoksina; kannat ja kasvuvauhdit jakson lopussa, virrat koko jakson ajalta)

1. Kannat

	Muut arvopaperit kuin osakkeet						Osakkeet ja muut osuudet					
	Rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Muut euroalueella		Yhteensä	Euroalueen ulkopuoliset	Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset	Yhteensä	Euroalueen ulkopuoliset
	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2001	1 068,7	54,2	1 059,8	17,6	319,8	15,8	2 535,9	541,0	251,9	559,0	810,8	161,6
2002	1 121,8	48,2	1 119,4	15,5	349,5	16,7	2 671,2	556,6	263,3	564,3	827,6	177,3
2003 I	1 172,9	61,4	1 192,3	17,7	366,9	19,0	2 830,2	595,8	259,2	559,1	818,3	181,0
2003 II	1 182,2	59,5	1 223,2	16,1	386,8	18,3	2 886,2	614,8	267,3	586,1	853,4	174,8
2003 heinä	1 198,9	60,3	1 234,4	16,7	382,5	19,2	2 912,0	624,9	274,9	608,6	883,6	178,9
2003 elo	1 198,9	59,2	1 226,3	17,1	384,8	19,5	2 905,8	635,8	274,5	612,6	887,1	183,0
2003 syys	1 198,6	58,0	1 244,2	16,7	391,8	19,2	2 928,4	623,3	273,1	608,9	882,0	179,4
2003 loka ^(p)	1 207,2	59,3	1 261,0	16,2	395,3	19,2	2 958,2	634,5	275,3	606,1	881,3	182,0

2. Virrat²⁾

	Muut arvopaperit kuin osakkeet						Osakkeet ja muut osuudet					
	Rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Muut euroalueella		Yhteensä	Euroalueen ulkopuoliset	Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset	Yhteensä	Euroalueen ulkopuoliset
	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2001	82,4	-4,1	13,1	-4,9	63,0	-0,1	149,5	108,9	10,3	29,6	40,0	17,0
2002	47,7	-0,9	41,0	-0,8	27,3	3,2	117,6	53,1	13,7	4,8	18,4	18,7
2003 I	41,8	4,0	36,1	1,5	16,4	0,2	99,9	31,2	-3,0	0,7	-2,4	2,3
2003 II	16,5	-0,4	30,9	-0,7	14,0	0,2	60,5	27,2	5,8	21,0	26,8	-7,1
2003 heinä	15,3	0,5	9,9	0,4	-3,2	0,8	23,8	7,6	4,2	-3,2	1,1	2,9
2003 elo	0,3	-2,6	-6,7	-0,3	2,3	-0,4	-7,4	-0,7	-0,3	3,1	2,8	3,6
2003 syys	-0,1	0,4	19,1	0,3	7,1	0,5	27,3	3,1	-1,5	-4,2	-5,8	-2,8
2003 loka ^(p)	9,8	0,9	20,8	-0,6	4,0	0,0	34,9	9,1	1,6	-4,9	-3,3	1,2

3. Suhteelliset muutosnopeudet³⁾

	Muut arvopaperit kuin osakkeet						Osakkeet ja muut osuudet					
	Rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Muut euroalueella		Yhteensä	Euroalueen ulkopuoliset	Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset	Yhteensä	Euroalueen ulkopuoliset
	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2001	8,2	-7,1	1,2	-23,4	25,0	-0,4	6,3	25,4	4,2	5,7	5,2	12,0
2002	4,5	-2,5	3,9	-4,3	8,5	21,9	4,6	10,0	5,4	0,9	2,3	11,6
2003 I	4,2	-3,4	3,2	7,5	9,9	25,4	4,5	12,0	1,0	2,3	1,8	4,7
2003 II	4,2	-9,4	4,9	7,2	15,3	15,8	5,6	16,3	-0,1	5,8	3,9	-0,5
2003 heinä	5,8	-8,2	6,0	6,9	14,6	22,5	6,7	15,9	3,6	7,5	6,2	1,1
2003 elo	6,3	-11,8	5,8	5,5	16,4	19,7	7,0	14,4	4,0	6,2	5,5	4,3
2003 syys	6,0	-8,0	6,4	8,4	15,4	18,4	7,1	13,7	3,5	6,4	5,4	3,8
2003 loka ^(p)	6,8	4,5	8,6	5,3	15,8	11,1	8,6	15,7	3,4	3,5	3,5	2,8

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää.

2) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

3) Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia -osassa.

Taulukko 2.7

Rahalaitostaseen erien arvostusmuutoksia¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton)

1. Kotitalouslainojen luottotappiot/arvonalehukset

	Kotitaloudet ²⁾											
	Kulutusluotot				Asuntoluotot				Muu luotonanto			
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2001	-	-	-	0,0	-	-	-	0,0	-	-	-	0,0
2002	-	-	-	0,0	-	-	-	0,0	-	-	-	-1,0
2003 I	-0,6	-0,1	-0,4	-1,2	-0,1	0,0	-1,0	-1,1	-1,2	-0,1	-1,5	-2,7
II	0,0	-0,1	-0,1	-0,2	0,0	0,0	-0,2	-0,2	-0,3	0,0	-0,9	-1,3
2003 heinä	-0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	-0,3	-0,4	-0,1	0,0	-0,3	-0,5
elo	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,3	-0,4
syys	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,2	-0,2	-0,2	0,0	-0,4	-0,6
loka ^(p)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,3	-0,3

2. Yrityslainojen ja euroalueen ulkopuolisten lainojen luottotappiot/arvonalehukset

	Yritykset				Euroalueen ulkopuoliset		
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Yhteensä
	1	2	3	4	5	6	7
2001	-0,8	-5,4	-4,4	-10,6	-	-	-0,4
2002	-1,8	-2,7	-4,7	-9,2	-	-	-6,7
2003 I	-4,1	-0,6	-2,8	-7,5	0,0	-0,1	-0,1
II	-1,2	-0,1	-1,1	-2,3	-0,3	-0,1	-0,3
2003 heinä	-0,1	0,0	-0,5	-0,7	0,0	0,0	0,0
elo	-0,1	-0,1	-0,4	-0,7	0,0	-0,1	0,0
syys	-0,3	-0,1	-0,5	-0,9	-0,1	0,0	-0,1
loka ^(p)	0,0	0,0	-0,3	-0,4	0,0	0,0	0,0

3. Rahalaitosten hallussa olevien arvopapereiden arvostusmuutokset

	Muut arvopaperit kuin osakkeet							Osakkeet ja osuudet				
	Rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Muut euroalueella		Yhteensä	Euroalueen ulkopuoliset	Rahoitus- laitokset	Muut kuin rahoitus- laitokset	Yhteensä	Euroalueen ulkopuoliset
	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2001	-0,6	0,2	9,8	0,1	5,9	0,1	15,6	-1,5	1,1	7,6	8,7	-1,3
2002	9,8	0,6	11,0	-0,1	5,1	0,2	26,8	4,4	-4,7	0,8	-3,9	-2,7
2003 I	-1,8	-0,1	10,3	0,0	-1,4	0,2	7,3	-0,9	-1,1	-7,2	-8,3	1,5
II	-1,3	-0,1	0,1	-0,1	0,3	-0,2	-1,1	0,8	2,2	6,0	8,2	0,7
2003 heinä	0,5	0,0	-0,8	0,0	0,0	-0,1	-0,4	0,3	4,5	-1,2	3,3	0,7
elo	-0,3	0,2	-1,4	0,1	0,0	0,0	-1,5	0,4	-0,1	0,9	0,8	0,6
syys	0,0	-0,2	0,2	-0,1	-0,1	0,0	-0,2	-0,7	0,0	0,5	0,6	-0,8
loka ^(p)	-0,3	0,0	-2,8	0,0	-0,4	0,0	-3,4	-0,1	0,5	2,1	2,6	1,4

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää.

2) Sisältää kotitaloudet (S14) ja kotitalouksia palvelevat voittoja tavoittelemattomat yhteisöt (S15).

Taulukko 2.8

Euroalueen rahalaitosten¹⁾ velkoja ja saamia valuutoittain

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Talletukset euroalueelta: kannat

	Rahalaitokset							Muut kuin rahalaitokset						
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut valuutat kuin euro					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut valuutat kuin euro				
				USD	JPY	CHF	GBP				USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2001	3 829,6	3 359,2	470,3	305,8	33,5	67,2	37,2	5 867,1	5 666,6	200,4	127,0	23,9	10,5	19,6
2002	4 136,5	3 731,6	404,8	252,1	33,2	60,3	28,5	6 060,9	5 883,7	177,3	108,7	20,1	11,3	18,5
2003 I	4 196,6	3 798,2	398,4	254,0	28,3	61,5	33,5	6 120,2	5 942,1	178,1	107,8	21,2	10,4	20,1
II	4 298,1	3 909,4	388,7	247,6	25,0	59,6	35,0	6 242,0	6 056,3	185,7	110,9	21,1	10,8	22,5
III ³⁾	4 312,3	3 925,6	386,8	243,3	22,7	61,0	37,7	6 255,2	6 074,4	180,8	108,5	22,5	8,5	21,3

2. Talletukset euroalueen ulkopuolelta: kannat

	Pankit ³⁾							Muut kuin pankit						
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut valuutat kuin euro					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut valuutat kuin euro				
				USD	JPY	CHF	GBP				USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2001	1 696,9	619,9	1 077,0	788,9	48,5	75,3	1 077,0	703,2	307,0	396,2	288,0	16,8	18,1	56,0
2002	1 585,3	692,0	893,2	621,3	33,5	68,8	893,2	685,7	331,0	354,7	240,3	15,5	13,2	67,3
2003 I	1 587,9	731,3	856,6	584,1	34,0	69,6	856,6	704,1	364,3	339,8	225,6	17,6	13,7	62,5
II	1 580,6	725,4	855,2	591,1	26,2	65,7	855,2	693,9	361,3	332,5	224,1	15,1	12,9	60,7
III ³⁾	1 556,9	723,1	833,8	557,9	26,1	64,2	833,8	700,1	369,8	330,3	213,8	16,5	15,6	63,9

3. Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat velkapaperit: kannat

	Velkapaperit						
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut valuutat kuin euro				
				USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	
2001	3 030,2	2 579,5	450,4	247,6	65,2	42,8	67,5
2002	3 138,8	2 680,9	457,5	241,0	55,8	50,8	72,7
2003 I	3 197,1	2 724,7	471,9	259,9	50,9	50,3	72,8
II	3 228,6	2 763,6	464,4	261,4	46,2	52,7	67,8
III ³⁾	3 264,1	2 782,8	480,6	266,9	51,1	55,7	69,4

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää.

2) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

3) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

Taulukko 2.8 (jatkoa)

Euroalueen rahalaitosten¹⁾ velkoja ja saamia valuutoittain

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

4. Lainat euroalueelle: kannat

	Rahalaitokset							Muut kuin rahalaitokset						
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut valuutat kuin euro					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut valuutat kuin euro				
				USD	JPY	CHF	GBP				USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2001	3 794,0	-	-	-	-	-	-	7 340,7	6 999,5	341,2	181,6	47,8	77,5	26,6
2002	4 017,8	-	-	-	-	-	-	7 593,6	7 303,2	290,4	133,7	40,3	83,3	24,4
2003 I	4 074,2	-	-	-	-	-	-	7 658,6	7 367,7	290,9	135,0	36,6	85,8	24,9
II	4 143,2	-	-	-	-	-	-	7 737,8	7 455,1	282,6	133,5	28,2	86,5	23,3
III ^(p)	4 160,1	-	-	-	-	-	-	7 795,9	7 511,0	284,9	131,4	27,6	89,9	24,0

5. Lainat euroalueen ulkopuolelle: kannat

	Pankit ³⁾							Muut kuin pankit						
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut valuutat kuin euro					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut valuutat kuin euro				
				USD	JPY	CHF	GBP				USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2001	1 095,6	451,9	643,7	415,7	44,1	37,1	91,7	608,7	201,3	407,3	315,7	11,5	25,6	36,9
2002	1 146,2	553,9	592,3	371,7	51,3	30,4	103,8	583,9	211,4	372,5	278,1	13,6	27,4	32,9
2003 I	1 173,0	593,2	579,7	359,2	50,3	31,6	101,4	594,0	226,9	367,2	277,1	11,4	27,1	33,5
II	1 242,2	631,4	610,9	382,7	60,0	30,1	98,7	590,9	232,2	358,7	273,0	8,9	24,9	34,0
III ^(p)	1 160,9	580,3	580,6	352,6	60,7	27,5	102,4	579,9	218,6	361,3	269,6	12,0	25,5	36,3

6. Euroalueen rahalaitosten halussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet (euroalueella olevat liikkeeseenlaskijat): kannat

	Rahalaitosten liikkeeseen laskemat							Muiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat						
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut valuutat kuin euro					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut valuutat kuin euro				
				USD	JPY	CHF	GBP				USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2001	1 122,9	1 068,7	54,2	37,2	9,0	1,8	15,2	1 413,0	1 379,6	33,4	17,8	10,6	1,1	2,3
2002	1 170,0	1 121,8	48,2	24,8	6,7	1,9	22,9	1 501,2	1 468,9	32,2	14,3	9,8	1,5	5,3
2003 I	1 234,3	1 172,9	61,4	20,8	7,9	2,8	11,9	1 595,9	1 559,2	36,7	20,4	10,2	1,0	3,9
II	1 241,7	1 182,2	59,5	21,1	6,9	3,2	12,6	1 644,5	1 610,0	34,4	18,4	9,9	1,1	4,0
III ^(p)	1 256,5	1 198,6	58,0	19,7	6,4	3,7	13,7	1 671,8	1 636,0	35,8	18,6	11,2	1,1	3,9

7. Euroalueen rahalaitosten halussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat): kannat

	Pankkien liikkeeseen laskemat ³⁾							Muut kuin pankkien liikkeeseen laskemat						
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut valuutat kuin euro					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut valuutat kuin euro				
				USD	JPY	CHF	GBP				USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2001	233,0	80,1	152,9	115,6	4,2	2,7	23,8	308,0	127,4	180,7	136,0	18,2	2,6	14,5
2002	239,6	88,4	151,1	109,1	4,1	1,4	31,7	317,1	131,6	185,4	133,1	18,4	2,9	17,6
2003 I	256,6	102,1	154,5	93,0	9,4	8,6	30,7	339,2	146,7	192,5	123,7	30,8	2,5	19,9
II	259,1	109,5	149,7	89,1	8,7	6,5	35,3	355,4	157,1	198,3	125,7	30,3	2,4	21,2
III ^(p)	262,7	112,8	149,9	85,3	9,2	7,3	38,2	360,1	160,7	199,5	123,9	32,0	2,5	19,8

Lähde: EKP.

1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää.

2) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

3) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

Taulukko 2.9

Euroalueen sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

		Talletukset	Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Hallussa olevat osakkeet ja osuudet	Hallussa olevat rahasto- osuudet	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
2001	IV	244,6	1 309,9	63,5	1 246,5	1 219,1	209,6	108,9	98,7	3 190,8
2002	I	253,6	1 308,7	70,7	1 238,0	1 263,3	224,6	111,0	98,0	3 259,2
	II	242,8	1 312,6	75,4	1 237,1	1 056,1	215,2	108,0	99,8	3 034,4
	III	236,7	1 337,4	74,3	1 263,0	844,8	203,4	121,0	103,2	2 846,5
	IV	242,0	1 335,1	72,0	1 263,1	853,2	203,1	122,4	106,6	2 862,3
2003	I	217,1	1 331,8	70,6	1 261,2	767,3	205,8	118,6	108,2	2 748,9
	II ^(p)	232,5	1 382,2	67,0	1 315,2	878,2	223,7	120,7	118,0	2 955,5

2. Velat

		Talletukset ja lainat	Rahasto- osuudet	Muut velat	Yhteensä
		1	2	3	4
2001	IV	41,1	3 075,6	74,1	3 190,8
2002	I	42,6	3 137,7	78,8	3 259,2
	II	39,1	2 919,8	75,5	3 034,4
	III	38,9	2 732,3	75,3	2 846,5
	IV	40,2	2 745,2	76,9	2 862,3
2003	I	41,1	2 629,4	78,5	2 748,9
	II ^(p)	41,8	2 821,8	91,8	2 955,5

3. Varat/velat yhteensä rahasto- ja sijoittajatyypin mukaan

		Rahastot rahastotyypin mukaan				Rahastot sijoittajatyypin mukaan			Yhteensä
		Osake rahastot	Pitkän ja keskipitkän koron rahastot	Yhdistelmä- rahastot	Kiinteistö- rahastot	Muut rahastot	Yleisölle tarjottavat rahastot	Rajoitetulle sijoittajajou- kolle tarjot- tavat rahastot	8
		1	2	3	4	5	6	7	
2001	IV	839,6	1 031,7	810,3	134,0	375,2	2 408,1	782,7	3 190,8
2002	I	862,4	1 039,3	820,3	142,3	394,8	2 464,2	794,9	3 259,2
	II	728,7	1 037,0	762,6	139,2	366,9	2 262,4	772,0	3 034,4
	III	585,2	1 063,2	699,9	145,6	352,6	2 092,3	754,2	2 846,5
	IV	593,9	1 068,2	701,6	149,4	349,2	2 089,5	772,9	2 862,3
2003	I	525,9	1 054,1	675,3	155,9	337,7	1 977,5	771,4	2 748,9
	II ^(p)	603,3	1 099,5	720,7	161,5	370,5	2 140,2	815,3	2 955,5

Lähde: EKP.

1) Muut kuin rahamarkkinarahastot. Irlannin tiedot eivät sisälly euroalueen tietoihin. Lisätietoja saa Yleistä-osasta.

Taulukko 2.10

Euroalueen sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase rahastotyyppin mukaan

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Osakerahastojen saamiset

		Talletukset				Hallussa olevat osakkeet ja osuudet	Hallussa olevat rahasto-osuudet	Muut saamiset	Yhteensä
		1	2	3	4				
2001	IV	39,5	29,0	3,0	26,1	735,2	19,4	16,5	839,6
2002	I	39,3	28,7	2,9	23,0	630,1	20,6	14,7	862,4
	II	34,0	27,4	4,0	23,4	630,0	22,2	15,0	728,7
	III	29,0	26,5	3,7	22,8	496,5	19,1	14,1	585,2
	IV	26,6	28,0	3,1	24,9	506,0	18,4	14,9	593,9
2003	I	24,5	30,3	2,8	27,5	438,6	16,5	16,1	525,9
	II ^(p)	27,9	31,6	2,9	28,8	506,4	18,5	18,9	603,3

2. Osakerahastojen velat

		Talletukset ja lainat			Rahasto-osuudet	Muut velat	Yhteensä
		1	2	3			
2001	IV		2,6		831,4	5,6	839,6
2002	I		3,5		852,7	6,1	862,4
	II		4,4		718,7	5,6	728,7
	III		4,1		576,0	5,1	585,2
	IV		3,9		586,4	3,6	593,9
2003	I		3,8		517,6	4,5	525,9
	II ^(p)		4,3		592,4	6,5	603,3

3. Pitkän ja keskipitkän koron rahastojen saamiset

		Talletukset				Hallussa olevat osakkeet ja osuudet	Hallussa olevat rahasto-osuudet	Muut saamiset	Yhteensä
		1	2	3	4				
2001	IV	73,2	875,5	33,2	842,3	38,5	11,2	33,4	1 031,7
2002	I	77,9	874,0	37,3	836,7	42,9	11,5	33,0	1 039,3
	II	75,9	882,2	38,5	843,8	33,2	10,8	34,9	1 037,0
	III	78,3	902,1	37,2	865,0	32,6	11,6	38,5	1 063,2
	IV	83,9	902,8	36,6	866,2	31,9	12,3	37,2	1 068,2
2003	I	77,5	899,8	35,8	864,0	26,6	18,6	31,5	1 054,1
	II ^(p)	82,4	928,2	33,0	895,2	31,1	20,9	36,9	1 099,5

4. Pitkän ja keskipitkän koron rahastojen velat

		Talletukset ja lainat			Rahasto-osuudet	Muut velat	Yhteensä
		1	2	3			
2001	IV		8,4		1 007,3	16,0	1 031,7
2002	I		8,5		1 013,2	17,7	1 039,3
	II		7,9		1 011,5	17,6	1 037,0
	III		7,0		1 039,2	17,0	1 063,2
	IV		7,7		1 044,0	16,5	1 068,2
2003	I		8,9		1 030,5	14,7	1 054,1
	II ^(p)		8,5		1 069,9	21,1	1 099,5

Lähde: EKP.

Taulukko 2.10 (jatkoa)

Euroalueen sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase rahastotyypin mukaan

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

5. Yhdistelmärahastojen saamiset

		Talletukset	Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Hallussa olevat osakkeet ja osuudet	Hallussa olevat rahasto-osuudet	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
2001	IV	56,9	286,5	17,0	269,5	347,5	92,7	2,4	24,3	810,3
2002	I	52,6	283,8	18,1	265,7	357,0	100,3	2,3	24,4	820,3
	II	54,2	286,9	20,6	266,3	298,8	94,6	2,1	26,0	762,6
	III	53,0	291,7	21,3	270,4	234,3	88,1	5,2	27,7	699,9
	IV	53,9	295,0	21,3	273,7	232,9	87,7	3,4	28,6	701,6
2003	I	50,4	300,7	21,8	278,9	209,9	83,7	0,7	29,9	675,3
	II ^(p)	49,4	311,8	20,9	290,9	237,0	91,9	0,3	30,3	720,7

6. Yhdistelmärahastojen velat

		Talletukset ja lainat	Rahasto-osuudet	Muut velat	Yhteensä
		1	2	3	4
2001	IV	2,9	790,9	16,5	810,3
2002	I	2,9	799,4	18,0	820,3
	II	3,1	741,3	18,2	762,6
	III	3,5	676,9	19,5	699,9
	IV	3,0	677,1	21,5	701,6
2003	I	2,9	649,9	22,5	675,3
	II ^(p)	2,6	695,9	22,3	720,7

7. Kiinteistörahastojen saamiset

		Talletukset	Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Hallussa olevat osakkeet ja osuudet	Hallussa olevat rahasto-osuudet	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
2001	IV	8,6	10,7	0,5	10,1	1,0	2,0	106,1	5,7	134,0
2002	I	11,5	12,9	0,6	12,3	1,1	2,1	108,3	6,4	142,3
	II	13,5	9,8	0,6	9,2	0,9	3,9	105,1	6,0	139,2
	III	13,3	10,7	0,6	10,1	0,8	5,1	109,5	6,2	145,6
	IV	10,9	9,5	0,5	8,9	0,7	7,0	114,5	6,9	149,4
2003	I	14,7	8,3	0,5	7,7	0,7	8,6	117,1	6,6	155,9
	II ^(p)	16,5	9,0	0,6	8,5	0,7	9,1	119,8	6,3	161,5

8. Kiinteistörahastojen velat

		Talletukset ja lainat	Rahasto-osuudet	Muut velat	Yhteensä
		1	2	3	4
2001	IV	25,9	103,3	4,8	134,0
2002	I	26,7	110,7	4,9	142,3
	II	22,3	112,1	4,8	139,2
	III	22,9	117,7	5,0	145,6
	IV	24,6	119,5	5,4	149,4
2003	I	24,0	126,5	5,4	155,9
	II ^(p)	24,9	131,1	5,4	161,5

Lähde: EKP.

Taulukko 2.11

Euroalueen sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase sijoittajatyypin mukaan

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Yleisölle tarjottavien rahastojen saamiset

		Talletukset	Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet	Hallussa olevat osakkeet ja osuudet	Hallussa olevat rahasto-osuudet	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
		1	2	3	4	5	6	7
2001	IV	201,0	928,7	949,2	167,0	99,1	63,2	2 408,1
2002	I	213,3	921,8	881,0	177,0	100,6	66,9	2 464,2
	II	199,2	915,7	818,4	166,7	96,1	66,3	2 262,4
	III	187,9	917,6	654,4	156,0	107,9	68,5	2 092,3
	IV	190,8	904,8	663,2	153,1	107,7	69,8	2 089,5
2003	I	165,5	882,6	599,9	155,1	103,2	71,2	1 977,5
	II ^(p)	181,5	912,6	691,5	168,3	104,3	82,0	2 140,2

2. Yleisölle tarjottavien rahastojen velat

		Talletukset ja lainat	Rahasto-osuudet	Muut velat	Yhteensä
		1	2	3	4
2001	IV	36,4	2 312,9	58,8	2 408,1
2002	I	38,1	2 360,2	65,9	2 464,2
	II	34,0	2 166,0	62,4	2 262,4
	III	33,0	1 997,8	61,5	2 092,3
	IV	33,7	1 994,0	61,7	2 089,5
2003	I	34,6	1 880,0	62,9	1 977,5
	II ^(p)	34,7	2 028,7	76,8	2 140,2

3. Rajoitetulle sijoittajajoukolla tarjottavien rahastojen saamiset

		Talletukset	Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet	Hallussa olevat osakkeet ja osuudet	Hallussa olevat rahasto-osuudet	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
		1	2	3	4	5	6	7
2001	IV	43,6	381,2	270,0	42,6	9,8	35,6	782,7
2002	I	40,3	386,9	278,4	47,8	10,3	31,2	794,9
	II	43,6	396,9	237,7	48,5	11,9	33,5	772,0
	III	48,8	419,8	190,3	47,5	13,1	34,7	754,2
	IV	51,2	430,3	190,0	49,9	14,7	36,8	772,9
2003	I	51,6	449,2	167,4	50,7	15,4	37,1	771,4
	II ^(p)	51,0	469,6	186,7	55,4	16,5	36,0	815,3

4. Rajoitetulle sijoittajajoukolla tarjottavien rahastojen velat

		Talletukset ja lainat	Rahasto-osuudet	Muut velat	Yhteensä
		1	2	3	4
2001	IV	4,6	762,8	15,3	782,7
2002	I	4,5	777,5	12,9	794,9
	II	5,1	753,8	13,1	772,0
	III	5,9	734,5	13,8	754,2
	IV	6,5	751,2	15,2	772,9
2003	I	6,5	749,3	15,5	771,4
	II ^(p)	7,2	793,1	15,0	815,3

Lähde: EKP.

3 Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot

Taulukko 3.1

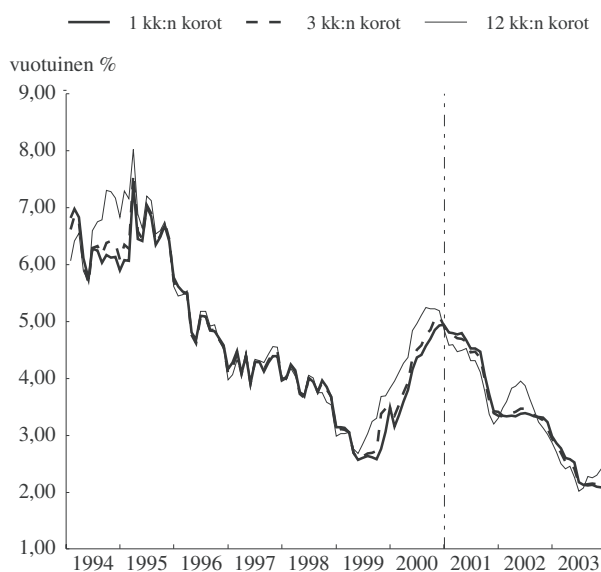
Rahamarkkinakorot ¹⁾

(vuotuisina prosentteina)

	Euroalue ⁴⁾					Yhdysvallat ⁶⁾	Japani ⁶⁾
	Yön yli -talletukset ^{2,3)}	1 kk:n talletukset ⁵⁾	3 kk:n talletukset ⁵⁾	6 kk:n talletukset ⁵⁾	12 kk:n talletukset ⁵⁾	3 kk:n talletukset	3 kk:n talletukset
	1	2	3	4	5	6	7
1998	3,09	3,84	3,83	3,78	3,77	5,57	0,66
1999	2,74	2,86	2,96	3,05	3,19	5,42	0,22
2000	4,12	4,24	4,40	4,55	4,78	6,53	0,28
<i>Euroalueen laajeneminen</i>							
2001	4,39	4,33	4,26	4,16	4,09	3,78	0,15
2002	3,29	3,30	3,32	3,35	3,49	1,80	0,08
2002 marras	3,30	3,23	3,12	3,04	3,02	1,46	0,07
joulu	3,09	2,98	2,94	2,89	2,87	1,41	0,06
2003 tammi	2,79	2,86	2,83	2,76	2,71	1,37	0,06
helmi	2,76	2,77	2,69	2,58	2,50	1,34	0,06
maalis	2,75	2,60	2,53	2,45	2,41	1,29	0,06
huhti	2,56	2,58	2,53	2,47	2,45	1,30	0,06
touko	2,56	2,52	2,40	2,32	2,26	1,28	0,06
kesä	2,21	2,18	2,15	2,08	2,01	1,12	0,06
heinä	2,08	2,13	2,13	2,09	2,08	1,11	0,05
elo	2,10	2,12	2,14	2,17	2,28	1,14	0,05
syys	2,02	2,13	2,15	2,18	2,26	1,14	0,05
loka	2,01	2,10	2,14	2,17	2,30	1,16	0,06
marras	1,97	2,09	2,16	2,22	2,41	1,17	0,06
2003 marras 7.	2,05	2,09	2,17	2,24	2,46	1,17	0,06
14.	1,92	2,06	2,16	2,22	2,40	1,17	0,06
21.	1,46	2,07	2,15	2,20	2,34	1,17	0,06
28.	2,09	2,15	2,15	2,24	2,47	1,17	0,06

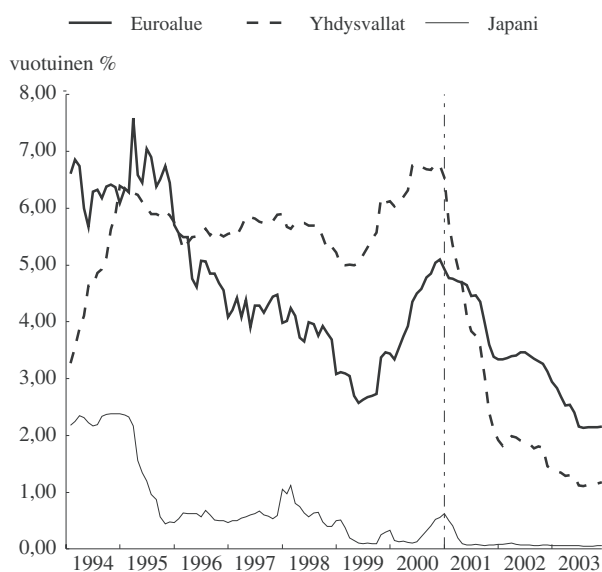
Euroalueen rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

3 kk:n rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

Lähteet: Reuters ja EKP.

- 1) Kuukausi- ja vuositiedot ovat ajanjakson keskiarvoja lukuun ottamatta yön yli -korkoja koskevia tietoja joulukuuhun 1998 asti.
- 2) Pankkien välisten talletusmarkkinoiden ottolainauskorot (bid rates) joulukuuhun 1998 asti. Sarakkeessa 1 esitetään eontakoron keskiarvo (euro overnight index average) tammikuusta 1999 alkaen.
- 3) Ajanjakson lopun korot joulukuuhun 1998 asti; sen jälkeen ajanjakson keskiarvot.
- 4) Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu euroalueen keinotekoiset korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja.
- 5) Tammikuusta 1999 alkaen euriborkorko ja sitä ennen liborkorko (London interbank offered rate), jos käytettävissä.
- 6) Liborkorko (London interbank offered rate).

Taulukko 3.2

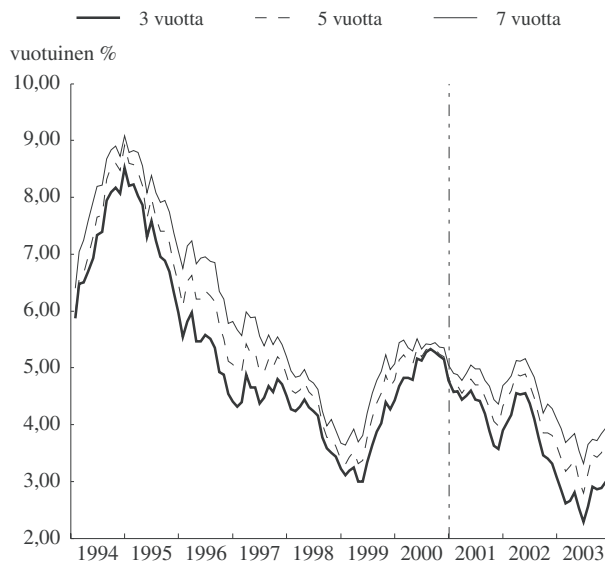
Valtion lainojen tuotot ¹⁾

(vuotuisina prosentteina)

	Euroalue ²⁾					Yhdysvallat	Japani
	2 v 1	3 v 2	5 v 3	7 v 4	10 v 5	10 v 6	10 v 7
1998	3,16	3,22	3,38	3,67	4,71	5,33	1,30
1999	3,38	3,63	4,01	4,38	4,66	5,64	1,75
2000	4,90	5,03	5,19	5,37	5,44	6,03	1,76
<i>Euroalueen laajeneminen</i>							
2001	4,11	4,23	4,49	4,79	5,03	5,01	1,34
2002	3,68	3,94	4,35	4,70	4,92	4,60	1,27
2002 marras joulu	3,04 2,84	3,31 3,08	3,81 3,63	4,28 4,10	4,59 4,41	4,04 4,03	0,99 0,97
2003 tammi	2,64	2,85	3,40	3,93	4,27	4,02	0,84
helmi	2,45	2,61	3,18	3,68	4,06	3,90	0,83
maalis	2,50	2,66	3,26	3,76	4,13	3,79	0,74
huhti	2,59	2,81	3,38	3,85	4,23	3,94	0,66
touko	2,31	2,53	3,02	3,54	3,92	3,56	0,57
kesä	2,08	2,29	2,79	3,32	3,72	3,32	0,56
heinä	2,30	2,56	3,15	3,65	4,06	3,93	0,99
elo	2,63	2,91	3,47	3,74	4,20	4,44	1,15
syys	2,53	2,87	3,42	3,72	4,23	4,29	1,45
loka	2,59	2,88	3,50	3,85	4,31	4,27	1,40
marras	2,70	2,99	3,70	3,94	4,44	4,29	1,38
2003 marras 7.	2,81	3,10	3,81	4,04	4,53	4,47	1,54
14.	2,65	2,94	3,64	3,89	4,39	4,25	1,35
21.	2,57	2,87	3,57	3,84	4,35	4,13	1,30
28.	2,79	3,07	3,77	4,00	4,49	4,32	1,30

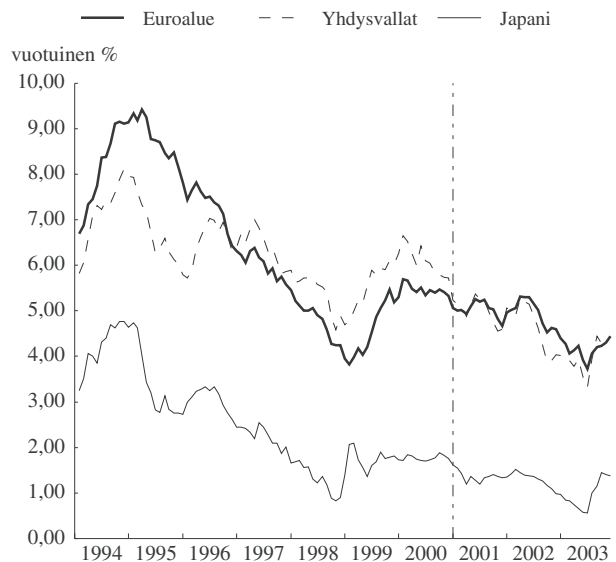
Valtion lainojen tuotot euroalueella

(kuukausittain)

Valtion 10 vuoden lainojen tuotot

(kuukausittain)

Lähteet: Reuters, EKP, Federal Reserve ja Bank of Japan.

1) Euroalueen 2, 3, 5 ja 7 vuoden lainojen tuotot perustuvat joulukuuhun 1998 asti ajanjakson lopun tietoihin. Kymmenen vuoden lainojen tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja. Sen jälkeen kaikki tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja.

2) Euroalueen lainojen tuotot on joulukuuhun 1998 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukaistetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtion lainojen nimellisiä kantoja.

Taulukko 3.3

Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella

(vuotuisina prosentteina ilman kuluja, kannat ajanjakson lopussa, uusi liiketoiminta ajanjakson keskiarvona, ellei toisin mainita)

1. Talletuskorot (uusi liiketoiminta)

	Talletukset kotitalouksilta						Talletukset yrityksiltä			Repot	
	Yön yli ¹⁾	Määräaikaiset			Irtisanomisehtoiset ^{1),2)}		Yön yli ¹⁾	Määräaikaiset			
		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kuukautta	Yli 3 kuukautta		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 2 vuotta		Yli 2 vuotta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2003 tammi	0,88	2,57	2,83	3,27	2,28	3,27	1,18	2,71	3,42	4,22	2,69
helmi	0,90	2,44	2,74	2,98	2,27	3,23	1,20	2,63	2,92	3,72	2,68
maalis	0,86	2,34	2,62	2,85	2,23	3,19	1,15	2,50	2,50	3,41	2,57
huhti	0,83	2,25	2,63	2,89	2,24	3,14	1,12	2,43	2,40	3,28	2,48
touko	0,84	2,23	2,48	2,72	2,18	3,10	1,08	2,43	2,35	2,95	2,46
kesä	0,76	2,00	2,31	2,69	2,15	3,01	1,00	2,10	2,19	3,03	2,14
heinä	0,68	1,91	2,19	2,43	2,07	2,93	0,88	2,02	2,14	2,71	2,03
elo	0,68	1,91	2,20	2,60	1,93	2,88	0,89	2,02	2,28	3,55	1,97
syys	0,68	1,87	2,18	2,51	1,93	2,85	0,87	2,00	2,31	3,64	2,00

2. Kotitalouslainojen korot (uusi liiketoiminta)

	Sekki- luotot ¹⁾	Kulutusluotot				Asuntolainat					Muut lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan		
		Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			Todellinen vuosikorko ³⁾	Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan				Todellinen vuosikorko ³⁾	Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
		Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta ja enintään 10 vuotta	Yli 10 vuotta				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2003 tammi	9,88	7,23	7,37	8,36	8,22	4,44	4,77	5,38	5,27	4,98	4,94	5,60	5,51
helmi	10,27	7,64	7,15	8,37	8,22	4,27	4,59	5,19	5,10	4,88	4,63	5,62	5,42
maalis	10,02	7,27	7,00	8,28	8,05	4,13	4,41	5,04	5,05	4,70	4,73	5,31	5,37
huhti	9,89	7,44	6,99	8,32	8,15	4,07	4,32	5,00	5,03	4,67	4,71	5,30	5,33
touko	9,86	7,63	6,98	8,34	8,16	3,93	4,29	4,94	4,91	4,56	4,44	5,35	5,32
kesä	9,89	7,10	6,94	8,28	8,02	3,80	4,16	4,76	4,78	4,42	4,12	4,97	4,91
heinä	9,76	7,23	7,04	8,20	7,92	3,68	3,92	4,64	4,68	4,33	4,11	4,95	4,98
elo	9,74	7,69	6,84	8,28	8,04	3,64	3,96	4,69	4,69	4,41	4,13	5,00	4,98
syys	9,75	7,37	6,89	8,04	8,01	3,63	4,10	4,81	4,75	4,41	3,98	5,00	5,11

3. Yrityslainojen korot (uusi liiketoiminta)

	Sekkiluotot ¹⁾	Muut enintään 1 milj. euron lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan				Muut yli 1 milj. euron lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan		
		Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
								1
2003 tammi		6,20	4,88	5,26	5,06	3,70	3,80	4,63
helmi		6,14	4,74	5,07	5,10	3,62	4,02	4,55
maalis		6,05	4,54	5,03	5,11	3,56	3,86	4,46
huhti		5,85	4,57	4,89	5,04	3,49	3,69	4,58
touko		5,81	4,47	4,86	4,96	3,40	3,57	4,36
kesä		5,68	4,20	4,60	4,89	3,14	3,39	4,18
heinä		5,56	4,15	4,59	4,73	3,07	3,14	4,00
elo		5,47	4,17	4,65	4,77	3,18	3,41	4,36
syys		5,46	4,08	4,79	4,76	3,11	3,32	4,28

Lähde: EKP.

1) Näissä instrumenteissa uusia liiketoimintoja koskevat tiedot ja kantatiedot ovat samat. Tiedon ajanjakson lopussa.

2) Näissä instrumenteissa kotitalouksien ja yritysten tiedot on yhdistetty ja kohdistettu kotitaloussektoriin, koska yritysten irtisanomisehtoisien talletusten kannat ovat kotitaloussektoriin verrattuna pieniä kaikissa euroalueen jäsenvaltioissa yhteensä.

3) Todellinen vuosikorko on kaikki maturiteetit kattava painotettu keskiarvo ja vastaa kaikkia lainasta aiheutuvia kustannuksia. Nämä kustannukset käsittävät koron ja muut (lainoihin liittyvät) kulut, kuten selvityskulut, hallintokulut, asiakirjojen valmistelukulut, vakuuskulut jne.

4. Talletuskorot (kannat)

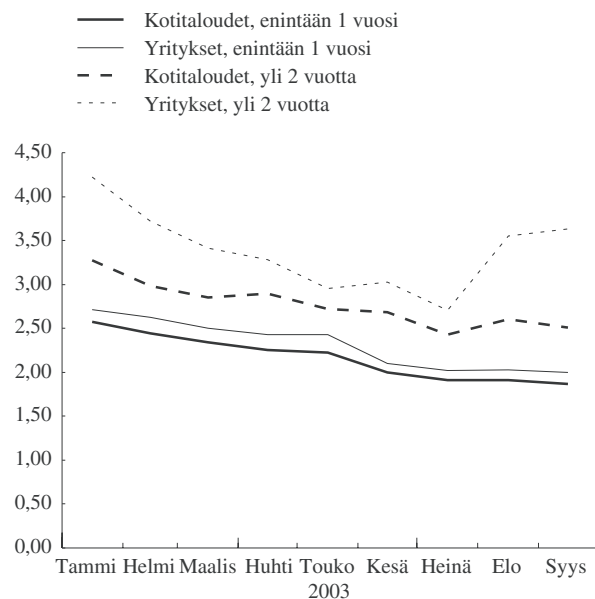
		Talletukset kotitalouksilta					Talletukset yrityksiltä			Repot
		Yön yli ¹⁾	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset ^{1),2)}		Yön yli ¹⁾	Määräaikaiset		
			Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kuukautta	Yli 3 kuukautta		Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	
2003	tammi	0,88	2,63	3,60	2,28	3,27	1,18	2,81	4,64	2,77
	helmi	0,90	2,55	3,68	2,27	3,23	1,20	2,73	4,73	2,69
	maalis	0,86	2,44	3,54	2,23	3,19	1,15	2,60	4,66	2,52
	huhti	0,83	2,38	3,54	2,24	3,14	1,12	2,52	4,62	2,44
	touko	0,84	2,33	3,47	2,18	3,10	1,08	2,50	4,50	2,42
	kesä	0,76	2,17	3,47	2,15	3,01	1,00	2,25	4,45	2,19
	heinä	0,68	2,07	3,43	2,07	2,93	0,88	2,23	4,40	2,08
	elo	0,68	2,03	3,42	1,93	2,88	0,89	2,19	4,26	2,05
	syys	0,68	2,00	3,44	1,93	2,85	0,87	2,23	4,33	2,04

5. Lainakorot (kannat)

		Kotitalouslainat					Yrityslainat				
		Asuntolainat maturiteetin mukaan			Kulutusluotot ja muut lainat maturiteetin mukaan			Maturiteetin mukaan			
		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
											1
2003	tammi	5,51	5,41	5,58	8,59	7,51	6,24	5,25	4,83	5,20	
	helmi	5,49	5,43	5,62	8,69	7,53	6,23	5,18	4,82	5,26	
	maalis	5,47	5,36	5,55	8,64	7,42	6,17	5,00	4,68	5,12	
	huhti	5,41	5,26	5,49	8,53	7,45	6,10	4,89	4,61	5,03	
	touko	5,34	5,22	5,44	8,52	7,34	6,09	4,83	4,56	4,94	
	kesä	5,32	5,13	5,40	8,47	7,37	6,03	4,72	4,46	4,90	
	heinä	5,22	5,07	5,31	8,36	7,27	5,96	4,60	4,32	4,81	
	elo	5,12	4,99	5,25	8,31	7,23	6,06	4,53	4,21	4,75	
	syys	5,06	4,95	5,24	8,33	7,26	6,00	4,55	4,19	4,75	

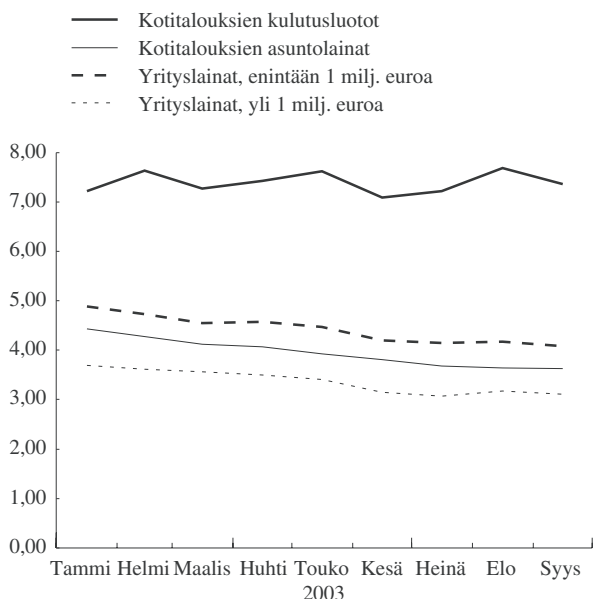
Uudet määräaikaistalletukset

(vuotuisina prosentteina ilman kuluja; ajanjakson keskiarvo)

Uudet vaihtuvakorkoiset tai koroltaan alun perin enintään 1 vuodeksi sidotut lainat

(vuotuisina prosentteina ilman kuluja; ajanjakson keskiarvo)

Lähde: EKP.

Taulukko 3.4

Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan

(miljardia euroa; vaihto ajanjakson aikana ja ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

1. Lyhytaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
	Euromääräiset ¹⁾								Muun valuutan määräiset	
	Liikkeeseenlaskut	Kuolelut	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuolelut	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuolelut
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2002 syys	415,9	401,9	14,1	795,3	393,1	382,3	10,8	709,3	22,8	19,6
loka	469,9	458,0	11,9	808,7	443,4	434,9	8,5	718,0	26,5	23,1
marras	436,4	413,9	22,5	833,2	414,4	389,7	24,6	742,8	22,0	24,2
joulu	406,9	452,2	-45,3	786,4	387,5	430,4	-42,9	698,9	19,3	21,7
2003 tammi	546,8	489,4	57,4	843,4	520,3	464,7	55,6	753,5	26,5	24,7
helmi	457,4	429,5	28,0	868,6	434,6	409,4	25,2	778,3	22,8	20,1
maalis	452,3	441,0	11,3	878,3	433,3	423,5	9,8	787,9	19,0	17,6
huhti	477,8	457,1	20,6	895,0	455,9	432,8	23,1	810,4	21,9	24,3
touko	444,1	436,5	7,6	900,4	416,9	411,9	5,0	814,7	27,2	24,6
kesä	435,4	455,3	-19,9	880,4	413,0	429,7	-16,7	797,6	22,3	25,6
heinä	459,7	461,0	-1,2	879,5	437,3	434,0	3,3	800,7	22,4	26,9
elo	382,4	393,8	-11,4	866,2	363,9	366,7	-2,7	797,0	18,5	27,2
syys	420,7	427,9	-7,3	858,5	396,1	407,7	-11,6	785,2	24,6	20,2

2. Pitkäaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
	Euromääräiset ¹⁾								Muun valuutan määräiset	
	Liikkeeseenlaskut	Kuolelut	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuolelut	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuolelut
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2002 syys	132,6	97,0	35,5	7 367,1	117,2	84,4	32,8	6 718,4	15,4	12,7
loka	125,6	94,8	30,8	7 397,2	107,4	84,0	23,4	6 742,1	18,2	10,8
marras	133,1	96,5	36,6	7 431,1	119,4	90,3	29,1	6 771,2	13,7	6,2
joulu	148,6	179,3	-30,7	7 381,1	136,9	162,8	-25,9	6 744,2	11,7	16,5
2003 tammi	180,0	134,8	45,1	7 414,1	156,7	125,4	31,3	6 776,0	23,3	9,5
helmi	164,9	112,7	52,2	7 468,5	146,0	104,0	42,0	6 818,8	18,8	8,7
maalis	162,5	106,2	56,2	7 520,6	146,6	96,0	50,6	6 869,9	15,9	10,2
huhti	160,8	125,2	35,6	7 547,0	146,0	115,9	30,1	6 900,2	14,7	9,3
touko	174,6	101,0	73,6	7 599,4	161,0	91,5	69,5	6 969,6	13,6	9,5
kesä	170,5	108,6	62,0	7 673,6	155,1	100,1	55,0	7 025,2	15,4	8,4
heinä	184,5	141,4	43,1	7 721,0	162,9	134,3	28,6	7 054,7	21,6	7,1
elo	79,0	71,1	7,9	7 746,2	69,5	64,2	5,3	7 061,5	9,4	6,9
syys	172,1	100,3	71,8	7 798,4	158,1	90,8	67,3	7 127,4	14,0	9,5

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
	Euromääräiset ¹⁾								Muun valuutan määräiset	
	Liikkeeseenlaskut	Kuolelut	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuolelut	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuolelut
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2002 syys	548,5	498,9	49,6	8 162,4	510,2	466,7	43,6	7 427,8	38,3	32,2
loka	595,5	552,8	42,7	8 205,9	550,8	518,9	31,9	7 460,1	44,7	33,9
marras	569,5	510,4	59,1	8 264,3	533,8	480,0	53,8	7 514,0	35,7	30,4
joulu	555,4	631,4	-76,0	8 167,5	524,4	593,2	-68,8	7 443,1	31,0	38,3
2003 tammi	726,8	624,3	102,5	8 257,5	677,0	590,1	86,9	7 529,6	49,8	34,2
helmi	622,3	542,1	80,1	8 337,1	580,6	513,4	67,2	7 597,0	41,6	28,7
maalis	614,8	547,3	67,5	8 398,9	579,9	519,4	60,5	7 657,8	34,8	27,8
huhti	638,5	582,3	56,2	8 442,0	601,9	548,7	53,2	7 710,6	36,6	33,6
touko	618,7	537,6	81,2	8 499,8	577,9	503,4	74,5	7 784,2	40,8	34,1
kesä	605,9	563,9	42,0	8 554,0	568,1	529,9	38,2	7 822,8	37,8	34,0
heinä	644,3	602,4	41,9	8 600,5	600,2	568,4	31,8	7 855,4	44,1	34,0
elo	461,4	464,9	-3,6	8 612,3	433,4	430,8	2,6	7 858,5	27,9	34,1
syys	592,7	528,2	64,6	8 656,8	554,2	498,5	55,7	7 912,6	38,6	29,7

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

		Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ¹⁾				Euromääräiset yhteensä ¹⁾				
Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut, netto	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut netto	Liikkeessä oleva määrä	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
3,3	86,0	31,7	7,7	24,0	68,9	424,8	390,0	34,8	778,3	2002
3,4	90,7	17,1	31,3	-14,2	54,7	460,5	466,2	-5,7	772,7	syys
-2,2	90,4	14,6	16,9	-2,3	52,4	428,9	406,6	22,3	795,2	loka
-2,4	87,5	23,8	10,6	13,2	65,6	411,3	441,0	-29,7	764,5	joulu
1,8	89,8	16,3	34,5	-18,2	47,4	536,6	499,2	37,4	800,9	2003
2,7	90,4	20,1	14,1	6,0	53,4	454,7	423,5	31,2	831,6	tammi
1,4	90,4	33,3	9,7	23,6	76,9	466,6	433,1	33,4	864,9	helmi
-2,4	84,6	14,7	35,8	-21,1	55,8	470,5	468,5	2,0	866,2	maalis
2,6	85,7	20,9	18,4	2,5	58,3	437,8	430,3	7,5	872,9	huhti
-3,2	82,8	38,5	10,6	27,9	86,2	451,5	440,3	11,2	883,8	touko
-4,5	78,8	13,7	36,2	-22,6	63,7	450,9	470,3	-19,3	864,3	kesä
-8,7	69,2	20,0	23,3	-3,2	60,4	384,0	390,0	-6,0	857,4	heinä
4,4	73,3	39,2	14,2	24,9	85,4	435,2	421,9	13,3	870,6	syys

		Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ¹⁾				Euromääräiset yhteensä ¹⁾				
Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut, netto	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut netto	Liikkeessä oleva määrä	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
2,7	648,7	24,3	11,4	12,9	976,7	141,5	95,8	45,7	7 695,1	2002
7,4	655,1	13,2	13,1	0,1	976,9	120,6	97,1	23,5	7 718,9	syys
7,5	659,9	13,6	12,1	1,6	978,5	133,1	102,4	30,7	7 749,6	loka
-4,9	637,0	18,3	10,9	7,4	985,9	155,2	173,6	-18,4	7 730,1	joulu
13,8	638,0	23,8	7,2	16,6	1 002,5	180,5	132,6	47,9	7 778,6	2003
10,2	649,7	26,5	17,7	8,9	1 011,4	172,5	121,7	50,9	7 830,1	tammi
5,6	650,8	28,7	9,6	19,2	1 030,4	175,4	105,5	69,8	7 900,3	helmi
5,4	646,8	19,5	9,4	10,1	1 040,8	165,5	125,3	40,2	7 941,0	maalis
4,1	629,8	25,7	8,5	17,2	1 057,9	186,7	100,0	86,6	8 027,5	huhti
7,0	648,4	30,0	14,9	15,1	1 072,9	185,1	115,1	70,0	8 098,1	touko
14,5	666,3	34,7	12,7	22,0	1 094,7	197,6	147,1	50,6	8 149,4	kesä
2,5	684,6	16,9	12,6	4,2	1 098,9	86,4	76,8	-9,6	8 160,4	heinä
4,5	671,0	22,0	10,1	12,0	1 110,9	180,2	100,8	79,3	8 238,3	elo
										syys

		Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ¹⁾				Euromääräiset yhteensä ¹⁾				
Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut, netto	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut netto	Liikkeessä oleva määrä	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
6,0	734,7	56,0	19,1	37,0	1 045,7	566,3	485,7	80,6	8 473,4	2002
10,8	745,9	30,3	44,3	-14,1	1 031,6	581,1	563,3	17,8	8 491,7	syys
5,3	750,3	28,2	29,0	-0,8	1 030,8	562,0	509,0	53,0	8 544,9	loka
-7,3	724,4	42,1	21,5	20,6	1 051,5	566,5	614,7	-48,2	8 494,6	joulu
15,6	727,9	40,1	41,7	-1,6	1 049,9	717,0	631,8	85,3	8 579,5	2003
12,9	740,1	46,6	31,8	14,8	1 064,7	627,3	545,2	82,1	8 661,7	tammi
7,0	741,1	62,0	19,2	42,7	1 107,4	641,9	538,7	103,2	8 765,2	helmi
3,0	731,4	34,2	45,1	-11,0	1 096,6	636,1	593,8	42,2	8 807,1	maalis
6,7	715,5	46,5	26,9	19,6	1 116,2	624,4	530,3	94,1	8 900,5	huhti
3,8	731,2	68,4	25,5	43,0	1 159,2	636,6	555,4	81,2	8 982,0	touko
10,1	745,2	48,4	48,9	-0,6	1 158,3	648,6	617,3	31,2	9 013,7	kesä
-6,2	753,8	36,9	35,9	1,0	1 159,3	470,4	466,7	3,6	9 017,8	heinä
8,9	744,3	61,2	24,3	36,9	1 196,3	615,4	522,8	92,6	9 108,8	elo
										syys

Taulukko 3.5

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

Liikkeessä oleva määrä

1. Lyhytaikaiset

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat					Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2002	syys	709,3	276,6	6,9	87,6	335,7	2,6	68,9	26,8	37,3	4,0
	loka	718,0	284,0	7,0	88,4	335,6	3,0	54,7	20,9	28,1	3,5
	marras	742,8	304,7	7,5	89,8	337,8	3,1	52,4	18,2	28,1	3,7
	joulu	698,9	281,4	7,3	85,2	321,8	3,2	65,6	20,5	37,9	4,6
2003	tammi	753,5	313,3	7,2	92,5	337,9	2,6	47,4	18,1	26,4	2,4
	helmi	778,3	318,6	8,6	95,9	352,0	3,2	53,4	21,4	28,9	2,5
	maalis	787,9	314,6	8,9	98,4	362,8	3,2	76,9	27,6	44,6	3,3
	huhti	810,4	323,0	8,6	99,0	376,6	3,3	55,8	21,9	30,8	2,1
	touko	814,7	317,9	8,3	101,7	383,2	3,5	58,3	22,9	32,2	2,4
	kesä	797,6	309,1	8,6	95,8	380,7	3,5	86,2	32,1	49,5	3,4
	heinä	800,7	310,2	8,6	95,9	382,1	3,8	63,7	25,3	34,8	3,1
	elo	797,0	304,6	8,6	95,7	384,8	3,4	60,4	22,6	33,2	4,2
	syys	785,2	294,7	7,9	92,1	387,6	3,0	85,4	33,8	44,8	5,8

2. Pitkäaikaiset

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat					Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2002	syys	6 718,4	2 426,2	403,2	379,0	3 348,7	161,4	976,7	241,8	400,2	109,8
	loka	6 742,1	2 422,3	408,8	378,1	3 367,8	165,1	976,9	242,6	401,8	109,5
	marras	6 771,2	2 419,8	422,1	381,5	3 381,2	166,6	978,5	244,9	404,2	108,9
	joulu	6 744,2	2 405,6	459,0	383,1	3 328,2	168,3	985,9	248,0	408,8	110,1
2003	tammi	6 776,0	2 401,0	461,4	389,5	3 351,9	172,3	1 002,5	254,0	418,0	111,5
	helmi	6 818,8	2 411,8	470,6	393,5	3 365,0	177,8	1 011,4	260,6	420,0	112,9
	maalis	6 869,9	2 421,6	479,7	402,1	3 385,7	180,7	1 030,4	270,6	423,7	112,7
	huhti	6 900,2	2 429,2	494,8	406,3	3 385,9	184,0	1 040,8	275,5	431,1	112,9
	touko	6 969,6	2 445,0	499,1	413,0	3 425,9	186,5	1 057,9	282,5	438,0	111,3
	kesä	7 025,2	2 457,7	513,7	420,7	3 442,2	190,8	1 072,9	286,0	443,5	113,5
	heinä	7 054,7	2 477,3	528,0	421,6	3 436,4	191,4	1 094,7	296,1	449,6	117,3
	elo	7 061,5	2 481,8	529,0	423,3	3 435,9	191,5	1 098,9	298,1	449,8	119,5
	syys	7 127,4	2 493,7	543,4	420,9	3 472,6	196,7	1 110,9	300,4	455,2	122,8

3. Yhteensä

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat					Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2002	syys	7 427,8	2 702,7	410,1	466,6	3 684,4	164,0	1 045,7	268,6	437,5	113,9
	loka	7 460,1	2 706,3	415,8	466,5	3 703,4	168,1	1 031,6	263,5	429,9	113,1
	marras	7 514,0	2 724,5	429,6	471,3	3 718,9	169,7	1 030,8	263,2	432,3	112,6
	joulu	7 443,1	2 687,0	466,3	468,2	3 650,1	171,5	1 051,5	268,5	446,7	114,6
2003	tammi	7 529,6	2 714,4	468,5	482,0	3 689,8	174,9	1 049,9	272,1	444,3	113,9
	helmi	7 597,0	2 730,4	479,2	489,4	3 717,0	181,0	1 064,7	282,0	448,9	115,3
	maalis	7 657,8	2 736,2	488,7	500,5	3 748,5	184,0	1 107,4	298,3	468,3	116,0
	huhti	7 710,6	2 752,1	503,4	505,3	3 762,5	187,2	1 096,6	297,5	461,9	114,9
	touko	7 784,2	2 762,9	507,4	514,7	3 809,1	190,0	1 116,2	305,4	470,1	113,6
	kesä	7 822,8	2 766,8	522,3	516,5	3 822,9	194,3	1 159,2	318,0	493,0	116,9
	heinä	7 855,4	2 787,5	536,6	517,5	3 818,6	195,2	1 158,3	321,4	484,4	120,4
	elo	7 858,5	2 786,4	537,6	519,0	3 820,7	194,8	1 159,3	320,7	483,0	123,7
	syys	7 912,6	2 788,4	551,4	513,0	3 860,2	199,7	1 196,3	334,3	499,9	128,6

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määrät erät.

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
0,2	0,0	0,6	778,3	303,3	44,2	91,6	335,9	2,7	0,6	2002	syys
0,1	0,2	1,8	772,7	304,9	35,2	91,9	335,7	3,2	1,8		loka
0,1	0,2	2,0	795,2	322,9	35,6	93,5	337,8	3,3	2,0		marras
0,0	0,2	2,4	764,5	302,0	45,2	89,8	321,9	3,4	2,4		joulu
0,0	0,1	0,4	800,9	331,4	33,5	95,0	338,0	2,7	0,4	2003	tammi
0,0	0,1	0,4	831,6	340,0	37,5	98,3	352,0	3,4	0,4		helmi
0,0	0,2	1,2	864,9	342,2	53,5	101,7	362,8	3,4	1,2		maalis
0,0	0,2	0,8	866,2	344,9	39,4	101,1	376,6	3,4	0,8		huhti
0,0	0,2	0,7	872,9	340,8	40,5	104,1	383,2	3,7	0,7		touko
0,0	0,2	1,0	883,8	341,1	58,1	99,2	380,7	3,7	1,0		kesä
0,1	0,2	0,2	864,3	335,5	43,4	99,0	382,2	4,0	0,2		heinä
0,1	0,2	0,1	857,4	327,2	41,8	99,9	384,9	3,6	0,1		elo
0,1	0,2	0,7	870,6	328,5	52,7	97,9	387,7	3,2	0,7		syys

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
93,5	14,1	117,3	7 695,1	2 668,0	803,4	488,8	3 442,1	175,5	117,3	2002	syys
93,0	14,1	115,9	7 718,9	2 664,9	810,6	487,6	3 460,8	179,1	115,9		loka
92,5	14,1	113,8	7 749,6	2 664,7	826,3	490,4	3 473,7	180,7	113,8		marras
91,7	13,7	113,6	7 730,1	2 653,5	867,8	493,1	3 419,9	182,0	113,6		joulu
91,2	13,4	114,4	7 778,6	2 655,1	879,3	500,9	3 443,0	185,8	114,4	2003	tammi
91,7	14,4	111,8	7 830,1	2 672,4	890,6	506,4	3 456,8	192,2	111,8		helmi
91,7	14,9	116,9	7 900,3	2 692,2	903,4	514,8	3 477,4	195,6	116,9		maalis
89,7	14,8	116,8	7 941,0	2 704,7	925,9	519,1	3 475,7	198,8	116,8		huhti
94,3	15,6	116,3	8 027,5	2 727,5	937,1	524,3	3 520,3	202,1	116,3		touko
93,5	15,7	120,8	8 098,1	2 743,7	957,2	534,2	3 535,8	206,4	120,8		kesä
94,2	15,6	121,9	8 149,4	2 773,5	977,6	538,9	3 530,6	206,9	121,9		heinä
94,3	15,6	121,6	8 160,4	2 779,9	978,8	542,8	3 530,3	207,1	121,6		elo
95,9	15,5	121,1	8 238,3	2 794,2	998,6	543,7	3 568,5	212,1	121,1		syys

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
93,7	14,2	117,9	8 473,4	2 971,3	847,6	580,4	3 778,0	178,2	117,9	2002	syys
93,1	14,2	117,7	8 491,7	2 969,8	845,8	579,5	3 796,5	182,3	117,7		loka
92,6	14,3	115,9	8 544,9	2 987,6	862,0	583,9	3 811,5	184,0	115,9		marras
91,7	13,9	116,0	8 494,6	2 955,5	913,0	582,9	3 741,8	185,4	116,0		joulu
91,2	13,6	114,8	8 579,5	2 986,5	912,9	595,9	3 781,0	188,5	114,8	2003	tammi
91,8	14,5	112,2	8 661,7	3 012,4	928,1	604,7	3 808,8	195,5	112,2		helmi
91,7	15,0	118,1	8 765,2	3 034,4	956,9	616,5	3 840,2	199,0	118,1		maalis
89,7	15,0	117,5	8 807,1	3 049,6	965,3	620,3	3 852,2	202,2	117,5		huhti
94,4	15,7	117,0	8 900,5	3 068,3	977,6	628,4	3 903,5	205,7	117,0		touko
93,5	15,9	121,8	8 982,0	3 084,8	1 015,3	633,5	3 916,4	210,1	121,8		kesä
94,3	15,7	122,1	9 013,7	3 108,9	1 021,0	637,9	3 912,9	211,0	122,1		heinä
94,4	15,8	121,7	9 017,8	3 107,0	1 020,6	642,7	3 915,2	210,6	121,7		elo
96,0	15,7	121,8	9 108,8	3 122,7	1 051,3	641,6	3 956,1	215,3	121,8		syys

Taulukko 3.5 (jatkoa)

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; liikkeeseenlaskut ajanjakson aikana; nimellisarvoon)

Liikkeeseenlaskut, netto

1. Lyhytaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2002 syys	393,1	278,4	2,9	56,8	53,0	2,0	31,7	11,1	18,0	2,0	
loka	443,4	319,4	3,8	64,8	53,1	2,3	17,1	5,0	9,0	1,3	
maarras	414,4	302,9	3,2	58,3	47,7	2,3	14,6	4,7	8,4	1,2	
joulu	387,5	291,3	2,9	46,4	44,3	2,6	23,8	6,3	15,6	1,3	
2003 tammi	520,3	375,7	3,7	66,0	72,9	1,9	16,3	6,3	9,4	0,3	
helmi	434,6	308,0	3,4	56,7	64,4	2,1	20,1	7,2	11,6	1,0	
maalis	433,3	301,5	2,6	62,9	63,7	2,6	33,3	10,2	20,7	1,4	
huhti	455,9	308,5	2,8	70,9	71,7	1,9	14,7	5,1	9,1	0,2	
touko	416,9	284,7	3,0	66,7	60,4	2,1	20,9	7,5	12,2	1,1	
kesä	413,0	283,8	3,3	64,1	59,7	2,1	38,5	12,7	23,4	1,6	
heinä	437,3	304,9	2,4	64,4	63,1	2,5	13,7	4,0	8,6	1,0	
elo	363,9	243,8	2,5	57,9	58,1	1,7	20,0	7,9	10,1	1,9	
syys	396,1	265,8	3,1	64,0	60,6	2,6	39,2	15,1	21,0	2,4	

2. Pitkäaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2002 syys	117,2	47,4	12,2	4,5	50,4	2,6	24,3	5,1	12,7	0,2	
loka	107,4	39,1	11,0	0,9	52,1	4,4	13,2	4,6	6,7	0,3	
maarras	119,4	48,1	16,3	3,5	48,0	3,6	13,6	5,6	6,6	0,8	
joulu	136,9	45,6	45,2	7,9	34,4	3,7	18,3	6,4	8,8	2,2	
2003 tammi	156,7	58,4	6,8	8,9	76,3	6,3	23,8	7,9	12,4	1,7	
helmi	146,0	55,4	13,7	8,7	61,9	6,3	26,5	10,9	6,7	3,5	
maalis	146,6	53,8	15,6	10,4	63,1	3,7	28,7	13,2	8,2	0,6	
huhti	146,0	51,0	18,7	7,0	65,7	3,7	19,5	8,6	9,0	1,0	
touko	161,0	54,1	9,4	10,9	83,4	3,2	25,7	9,8	9,2	0,3	
kesä	155,1	56,3	19,1	12,7	61,4	5,7	30,0	9,3	10,4	2,9	
heinä	162,9	61,3	19,7	7,9	71,3	2,8	34,7	13,4	12,5	4,9	
elo	69,5	36,8	5,4	3,4	22,4	1,5	16,9	7,2	4,8	4,1	
syys	158,1	51,3	18,7	2,7	78,4	7,0	22,0	6,4	10,2	3,4	

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2002 syys	510,2	325,8	15,1	61,3	103,5	4,6	56,0	16,3	30,7	2,1	
loka	550,8	358,5	14,7	65,7	105,2	6,7	30,3	9,6	15,8	1,6	
maarras	533,8	351,0	19,5	61,7	95,7	5,8	28,2	10,3	15,0	2,0	
joulu	524,4	336,9	48,2	54,3	78,7	6,4	42,1	12,7	24,4	3,5	
2003 tammi	677,0	434,0	10,6	74,9	149,2	8,2	40,1	14,2	21,8	2,1	
helmi	580,6	363,5	17,0	65,4	126,3	8,4	46,6	18,1	18,4	4,5	
maalis	579,9	355,3	18,2	73,4	126,7	6,3	62,0	23,5	28,9	2,0	
huhti	601,9	359,5	21,5	78,0	137,4	5,6	34,2	13,7	18,2	1,1	
touko	577,9	338,8	12,5	77,5	143,8	5,3	46,5	17,3	21,4	1,4	
kesä	568,1	340,0	22,4	76,7	121,2	7,8	68,4	22,0	33,8	4,5	
heinä	600,2	366,2	22,1	72,3	134,4	5,3	48,4	17,4	21,1	5,9	
elo	433,4	280,6	8,0	61,3	80,4	3,1	36,9	15,1	14,9	6,0	
syys	554,2	317,1	21,8	66,7	139,0	9,6	61,2	21,6	31,2	5,8	

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahoituslaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
0,1	0,0	0,5	424,8	289,5	20,9	58,7	53,1	2,0	0,5	2002	
0,0	0,1	1,6	460,5	324,5	12,8	66,1	53,1	2,5	1,6	syys	
0,0	0,0	0,2	428,9	307,6	11,6	59,5	47,7	2,3	0,2	loka	
0,0	0,0	0,5	411,3	297,5	18,5	47,7	44,3	2,7	0,5	marras	
										joulu	
0,0	0,1	0,1	536,6	382,0	13,2	66,4	72,9	2,0	0,1	2003	
0,0	0,0	0,2	454,7	315,3	15,0	57,7	64,4	2,1	0,2	tammi	
0,0	0,0	0,9	466,6	311,7	23,3	64,3	63,7	2,6	0,9	helmi	
0,0	0,1	0,2	470,5	313,6	11,9	71,1	71,7	2,0	0,2	maalis	
0,0	0,0	0,1	437,8	292,2	15,2	67,8	60,4	2,1	0,1	huhti	
0,0	0,1	0,7	451,5	296,4	26,7	65,7	59,8	2,2	0,7	touko	
0,1	0,0	0,0	450,9	308,8	11,0	65,4	63,2	2,5	0,0	kesä	
0,0	0,1	0,0	384,0	251,7	12,6	59,8	58,1	1,7	0,0	heinä	
0,0	0,0	0,6	435,2	280,9	24,1	66,4	60,6	2,6	0,6	syys	

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahoituslaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
0,7	0,2	5,5	141,5	52,6	24,8	4,7	51,1	2,7	5,5	2002	
0,2	0,0	1,3	120,6	43,7	17,7	1,2	52,2	4,4	1,3	syys	
0,0	0,0	0,5	133,1	53,7	22,9	4,3	48,0	3,6	0,5	loka	
0,1	0,0	0,8	155,2	52,1	24,9	10,1	34,5	3,7	0,8	marras	
										joulu	
0,5	0,0	1,3	180,5	66,3	19,2	10,6	76,8	6,3	1,3	2003	
3,3	1,0	1,1	172,5	66,3	20,4	12,1	65,2	7,4	1,1	tammi	
0,4	0,6	5,7	175,4	67,0	23,9	11,0	63,5	4,3	5,7	helmi	
0,1	0,0	0,8	165,5	59,6	27,7	8,0	65,8	3,7	0,8	maalis	
5,1	0,8	0,5	186,7	63,8	18,7	11,1	88,6	3,9	0,5	huhti	
1,5	0,1	5,7	185,1	65,6	29,5	15,6	62,9	5,7	5,7	touko	
1,4	0,0	2,6	197,6	74,7	32,1	12,7	72,7	2,8	2,6	kesä	
0,2	0,0	0,6	86,4	44,0	10,2	7,5	22,6	1,5	0,6	heinä	
1,9	0,0	0,1	180,2	57,8	28,9	6,1	80,3	7,0	0,1	elo	
										syys	

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahoituslaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
0,8	0,2	6,0	566,3	342,0	45,8	63,4	104,2	4,8	6,0	2002	
0,2	0,2	2,9	581,1	368,1	30,5	67,3	105,3	6,9	2,9	syys	
0,0	0,0	0,7	562,0	361,4	34,6	63,8	95,7	5,9	0,7	loka	
0,1	0,0	1,3	566,5	349,6	72,6	57,8	78,8	6,4	1,3	marras	
										joulu	
0,5	0,1	1,4	717,0	448,2	32,4	77,0	149,7	8,3	1,4	2003	
3,3	1,1	1,3	627,3	381,6	35,4	69,8	129,7	9,5	1,3	tammi	
0,4	0,6	6,6	641,9	378,7	47,2	75,3	127,2	6,9	6,6	helmi	
0,1	0,1	0,9	636,1	373,2	39,7	79,1	137,5	5,7	0,9	maalis	
5,2	0,8	0,6	624,4	356,1	33,9	78,9	149,0	6,1	0,6	huhti	
1,5	0,2	6,4	636,6	362,0	56,3	81,2	122,7	7,9	6,4	touko	
1,5	0,0	2,6	648,6	383,6	43,2	78,2	135,9	5,3	2,6	kesä	
0,2	0,1	0,6	470,4	295,7	22,9	67,3	80,7	3,2	0,6	heinä	
1,9	0,0	0,7	615,4	338,7	52,9	72,5	140,9	9,6	0,7	elo	
										syys	

Taulukko 3.5 (jatkoa)

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; liikkeeseenlaskut ajanjakson aikana; nimellisarvoon)

Liikkeeseenlaskut, brutto

1. Lyhytaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2002 syys	10,8	4,1	-0,4	1,0	6,9	-0,7	24,0	8,6	13,5	1,4	
loka	8,5	7,5	0,2	0,8	-0,3	0,3	-14,2	-5,8	-9,1	-0,5	
marras	24,6	20,5	0,5	1,4	2,2	0,1	-2,3	-2,7	0,0	0,2	
joulu	-42,9	-22,2	-0,1	-4,7	-15,9	0,1	13,2	2,3	9,8	0,9	
2003 tammi	55,6	32,8	-0,1	7,4	16,1	-0,6	-18,2	-2,5	-11,6	-2,1	
helmi	25,2	5,8	1,5	3,3	14,0	0,6	6,0	3,4	2,6	0,0	
maalis	9,8	-3,8	0,3	2,5	10,9	0,0	23,6	6,2	15,7	0,8	
huhti	23,1	9,1	-0,4	0,6	13,7	0,1	-21,1	-5,7	-13,7	-1,2	
touko	5,0	-4,4	-0,2	2,7	6,6	0,3	2,5	0,9	1,3	0,3	
kesä	-16,7	-8,5	0,2	-5,9	-2,5	0,0	27,9	9,2	17,3	1,1	
heinä	3,3	1,4	0,0	0,0	1,5	0,4	-22,6	-6,8	-14,7	-0,3	
elo	-2,7	-4,7	-0,1	-0,2	2,7	-0,5	-3,2	-2,7	-1,6	1,1	
syys	-11,6	-9,7	-0,6	-3,7	2,7	-0,3	24,9	11,2	11,5	1,7	

2. Pitkäaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2002 syys	32,8	8,5	8,1	2,8	11,7	1,7	12,9	0,8	9,3	-1,5	
loka	23,4	-4,4	5,6	-0,8	19,3	3,7	0,1	0,8	1,5	-0,3	
marras	29,1	0,3	13,3	0,7	13,3	1,5	1,6	2,3	2,4	-0,6	
joulu	-25,9	-14,3	37,0	2,6	-52,9	1,7	7,4	3,1	4,6	1,1	
2003 tammi	31,3	-5,0	2,3	6,4	23,6	4,0	16,6	6,1	9,2	1,4	
helmi	42,0	10,0	9,2	4,1	13,2	5,5	8,9	6,5	2,0	1,4	
maalis	50,6	9,4	9,1	8,6	20,5	2,9	19,2	10,1	3,7	-0,1	
huhti	30,1	7,3	15,1	4,2	0,2	3,2	10,1	4,8	7,3	0,1	
touko	69,5	15,9	4,3	6,7	40,0	2,5	17,2	7,0	6,9	-1,6	
kesä	55,0	12,0	14,6	7,7	16,3	4,3	15,1	3,4	5,6	2,3	
heinä	28,6	18,7	14,0	1,2	-5,8	0,6	22,0	10,2	6,2	3,8	
elo	5,3	3,0	1,0	1,7	-0,5	0,1	4,2	1,9	0,3	2,3	
syys	67,3	12,7	14,4	-1,6	36,7	5,2	12,0	2,4	5,4	3,2	

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2002 syys	43,6	12,5	7,7	3,8	18,6	1,0	37,0	9,4	22,7	-0,1	
loka	31,9	3,1	5,7	0,0	19,1	4,0	-14,1	-5,0	-7,6	-0,8	
marras	53,8	20,8	13,8	2,1	15,5	1,6	-0,8	-0,4	2,4	-0,4	
joulu	-68,8	-36,5	36,9	-2,0	-68,9	1,8	20,6	5,3	14,4	2,0	
2003 tammi	86,9	27,8	2,2	13,8	39,7	3,4	-1,6	3,6	-2,4	-0,7	
helmi	67,2	15,8	10,7	7,4	27,2	6,1	14,8	9,9	4,6	1,4	
maalis	60,5	5,6	9,4	11,1	31,4	2,9	42,7	16,3	19,4	0,7	
huhti	53,2	16,4	14,8	4,8	13,9	3,3	-11,0	-0,9	-6,4	-1,1	
touko	74,5	11,6	4,1	9,4	46,7	2,8	19,6	7,9	8,2	-1,3	
kesä	38,2	3,5	14,9	1,8	13,8	4,3	43,0	12,6	22,9	3,3	
heinä	31,8	20,0	14,0	1,2	-4,4	1,0	-0,6	3,4	-8,5	3,5	
elo	2,6	-1,7	1,0	1,5	2,2	-0,4	1,0	-0,7	-1,3	3,3	
syys	55,7	3,0	13,8	-5,3	39,4	4,8	36,9	13,6	16,9	4,9	

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

			Yhteensä									
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt			
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
0,1	0,0	0,5	34,8	12,7	13,0	2,4	6,9	-0,7	0,5	2002	syys	
-0,1	0,1	1,2	-5,7	1,7	-9,0	0,3	-0,3	0,5	1,2		loka	
0,0	0,0	0,2	22,3	17,8	0,5	1,6	2,1	0,1	0,2		marras	
-0,1	0,0	0,3	-29,7	-20,0	9,6	-3,8	-16,0	0,1	0,3		joulu	
0,0	-0,1	-2,0	37,4	30,3	-11,7	5,2	16,1	-0,7	-2,0	2003	tammi	
0,0	0,0	0,0	31,2	9,1	4,0	3,4	14,0	0,7	0,0		helmi	
0,0	0,0	0,8	33,4	2,4	16,0	3,3	10,8	0,0	0,8		maalis	
0,0	0,0	-0,4	2,0	3,4	-14,1	-0,6	13,7	0,1	-0,4		huhti	
0,0	0,0	-0,1	7,5	-3,4	1,1	2,9	6,7	0,3	-0,1		touko	
0,0	0,1	0,3	11,2	0,6	17,6	-4,8	-2,5	0,0	0,3		kesä	
0,1	-0,1	-0,8	-19,3	-5,4	-14,7	-0,3	1,6	0,3	-0,8		heinä	
0,0	0,0	-0,1	-6,0	-7,4	-1,7	0,9	2,7	-0,5	-0,1		elo	
0,0	0,0	0,5	13,3	1,5	10,9	-2,0	2,7	-0,4	0,5		syys	

			Yhteensä									
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt			
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
0,7	0,0	3,7	45,7	9,3	17,4	1,3	12,4	1,7	3,7	2002	syys	
-0,5	-0,1	-1,4	23,5	-3,6	7,1	-1,1	18,8	3,6	-1,4		loka	
-0,5	0,0	-2,0	30,7	2,6	15,7	0,1	12,9	1,5	-2,0		marras	
-0,8	-0,3	-0,3	-18,4	-11,3	41,6	3,8	-53,7	1,4	-0,3		joulu	
-0,5	-0,3	0,7	47,9	1,0	11,5	7,8	23,1	3,7	0,7	2003	tammi	
0,6	0,9	-2,6	50,9	16,5	11,3	5,5	13,7	6,4	-2,6		helmi	
-0,1	0,5	5,1	69,8	19,5	12,8	8,5	20,5	3,4	5,1		maalis	
-1,9	-0,1	-0,1	40,2	12,1	22,4	4,3	-1,7	3,2	-0,1		huhti	
4,6	0,8	-0,5	86,6	23,0	11,1	5,2	44,6	3,3	-0,5		touko	
-0,8	0,1	4,5	70,0	15,5	20,2	9,9	15,5	4,4	4,5		kesä	
0,7	-0,1	1,1	50,6	28,9	20,2	5,0	-5,1	0,5	1,1		heinä	
0,1	0,0	-0,4	9,6	4,9	1,3	3,9	-0,4	0,1	-0,4		elo	
1,6	-0,1	-0,4	79,3	15,0	19,8	1,6	38,2	5,1	-0,4		syys	

			Yhteensä									
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt			
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
0,8	0,0	4,2	80,6	22,0	30,4	3,7	19,3	1,0	4,2	2002	syys	
-0,6	0,1	-0,2	17,8	-2,0	-1,9	-0,8	18,5	4,1	-0,2		loka	
-0,5	0,0	-1,8	53,0	20,4	16,1	1,7	15,0	1,7	-1,8		marras	
-0,9	-0,3	0,1	-48,2	-31,2	51,3	0,0	-69,7	1,5	0,1		joulu	
-0,5	-0,4	-1,2	85,3	31,4	-0,2	13,0	39,2	3,1	-1,2	2003	tammi	
0,6	0,9	-2,6	82,1	25,7	15,3	8,8	27,8	7,1	-2,6		helmi	
-0,1	0,5	5,9	103,2	21,9	28,8	11,8	31,3	3,4	5,9		maalis	
-1,9	-0,1	-0,6	42,2	15,5	8,3	3,7	12,0	3,2	-0,6		huhti	
4,6	0,8	-0,6	94,1	19,5	12,3	8,1	51,3	3,5	-0,6		touko	
-0,8	0,2	4,8	81,2	16,1	37,8	5,1	13,0	4,4	4,8		kesä	
0,8	-0,1	0,3	31,2	23,4	5,5	4,7	-3,6	0,8	0,3		heinä	
0,1	0,1	-0,4	3,6	-2,4	-0,4	4,8	2,3	-0,3	-0,4		elo	
1,6	-0,1	0,1	92,6	16,6	30,7	-0,4	41,0	4,7	0,1		syys	

Taulukko 3.6

Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopaperien kuin osakkeiden vuosikasvuvauhdit ¹⁾

(prosenttimuutos)

1. Lyhytaikaiset

	Kaikki valuutat yhteensä							
	Yhteensä		Rahalaitokset (ml. euro- järjestelmä)	Muut rahoitus- laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis- yhteisöt	
	1	Joulukuu 2001 = 100 2						
2002	syys	7,7	114,5	8,9	2,1	-17,1	16,3	-19,4
	loka	8,8	116,2	10,5	5,8	-18,6	17,9	-0,9
	marras	12,4	119,4	18,6	26,7	-14,7	15,6	-5,3
	joulu	12,9	112,9	14,7	52,1	-10,5	19,3	-14,3
2003	tammi	15,2	121,2	17,6	16,0	-7,3	21,1	-15,2
	helmi	19,2	125,2	22,4	29,8	-1,6	23,0	0,6
	maalis	17,9	126,8	19,4	28,2	2,0	21,4	5,7
	huhti	21,2	129,8	20,9	20,0	7,4	26,1	18,1
	touko	18,8	130,9	17,4	30,9	12,5	21,7	22,5
	kesä	16,8	128,0	15,5	29,0	17,2	17,7	18,7
	heinä	14,6	127,8	11,7	22,9	11,5	18,2	18,9
	elo	12,2	126,1	8,0	18,6	11,2	16,6	2,5
	syys	9,3	125,1	3,9	17,0	5,8	15,4	14,5

2. Pitkäaikaiset

	Kaikki valuutat yhteensä							
	Yhteensä		Rahalaitokset (ml. euro- järjestelmä)	Muut rahoitus- laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis- yhteisöt	
	1	Joulukuu 2001 = 100 2						
2002	syys	7,0	105,1	6,4	26,4	11,9	3,6	30,9
	loka	6,9	105,6	5,7	25,5	12,6	3,9	29,8
	marras	6,7	106,1	5,1	25,7	8,1	4,3	29,1
	joulu	5,6	105,6	4,3	24,9	7,1	2,9	29,4
2003	tammi	5,4	106,3	4,1	24,5	7,5	2,7	29,8
	helmi	5,7	107,0	3,7	26,1	7,9	3,0	34,6
	maalis	5,6	107,8	3,1	27,1	9,6	3,0	32,4
	huhti	5,4	108,3	3,2	27,2	9,3	2,5	30,9
	touko	5,5	109,4	2,9	24,1	9,7	3,3	27,7
	kesä	5,8	110,3	3,1	26,7	10,0	3,5	28,5
	heinä	6,1	110,9	4,0	27,8	9,8	3,4	22,0
	elo	6,1	111,0	4,3	27,4	10,7	3,2	21,4
	syys	6,6	112,1	4,7	28,0	9,5	3,8	23,4

3. Yhteensä

	Kaikki valuutat yhteensä							
	Yhteensä		Rahalaitokset (ml. euro- järjestelmä)	Muut rahoitus- laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis- yhteisöt	
	1	Joulukuu 2001 = 100 2						
2002	syys	7,1	106,0	6,7	26,0	5,7	4,6	29,4
	loka	7,1	106,5	6,2	25,2	5,6	5,0	29,0
	marras	7,2	107,3	6,6	25,8	3,3	5,2	28,1
	joulu	6,3	106,3	5,4	25,1	3,7	4,1	28,0
2003	tammi	6,4	107,6	5,6	24,3	4,6	4,1	28,6
	helmi	6,9	108,7	5,8	26,2	6,1	4,6	33,7
	maalis	6,7	109,6	4,9	27,1	8,2	4,5	31,8
	huhti	6,9	110,3	5,1	27,1	9,0	4,4	30,6
	touko	6,7	111,3	4,5	24,2	10,2	4,9	27,5
	kesä	6,9	111,9	4,4	26,7	11,2	4,7	28,3
	heinä	6,9	112,4	4,9	27,7	10,1	4,7	21,9
	elo	6,7	112,4	4,7	27,3	10,8	4,4	21,0
	syys	6,9	113,2	4,7	27,9	8,9	4,9	23,2

Lähde: EKP.

1) Suhteellisten vuosimuutosten ja indeksien laskemistavasta lähemmin Teknisiä huomautuksia-osassa.

2) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

Euromääräiset ²⁾									
Yhteensä	Joulukuu 2001 = 100	Rahalaitokset (ml. euro- järjestelmä)	Muut rahoitus- laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis- yhteisöt			
							8	9	10
7,7	115,4	9,0	0,6	-18,2	16,7	-28,9	2002	syys	
7,5	116,8	8,1	4,2	-20,4	18,1	-11,8		loka	
12,4	120,8	20,4	25,0	-16,0	15,9	-14,0		marras	
13,8	113,8	16,6	50,0	-11,5	20,3	-23,4		joulu	
16,0	122,9	20,5	14,3	-8,2	21,1	-27,0	2003	tammi	
19,9	127,0	25,8	28,2	-2,8	22,7	-9,0		helmi	
18,4	128,6	21,5	26,5	0,9	21,3	-2,7		maalis	
23,1	132,4	26,1	18,3	6,4	26,0	8,9		huhti	
20,3	133,2	20,9	29,0	12,6	21,9	17,6		touko	
18,2	130,4	18,7	29,2	16,6	18,0	14,4		kesä	
16,8	131,0	16,1	22,9	11,3	18,7	14,4		heinä	
14,9	130,5	13,7	18,6	10,4	17,0	1,1		elo	
11,5	128,6	8,5	16,9	4,9	15,4	14,5		syys	

Euromääräiset ²⁾									
Yhteensä	Joulukuu 2001 = 100	Rahalaitokset (ml. euro- järjestelmä)	Muut rahoitus- laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis- yhteisöt			
							8	9	10
6,4	104,8	4,6	32,3	14,4	3,4	32,2	2002	syys	
6,3	105,2	3,7	29,6	15,1	3,9	29,8		loka	
6,2	105,6	3,7	30,3	9,7	4,3	29,1		marras	
5,2	105,2	2,9	30,4	8,6	2,8	29,3		joulu	
5,0	105,7	2,6	30,2	8,7	2,5	29,5	2003	tammi	
5,1	106,4	2,1	31,3	8,9	2,7	34,2		helmi	
5,0	107,1	1,5	32,1	11,1	2,8	31,8		maalis	
4,8	107,6	1,4	32,9	10,6	2,4	29,7		huhti	
5,0	108,7	1,5	29,6	10,8	3,1	26,5		touko	
5,3	109,6	1,4	33,1	11,6	3,2	27,3		kesä	
5,6	110,0	2,4	34,0	11,2	3,2	20,5		heinä	
5,6	110,1	2,5	33,8	12,2	3,0	19,9		elo	
6,0	111,1	2,7	34,7	10,9	3,7	21,9		syys	

Euromääräiset ²⁾									
Yhteensä	Joulukuu 2001 = 100	Rahalaitokset (ml. euro- järjestelmä)	Muut rahoitus- laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis- yhteisöt			
							8	9	10
6,5	105,7	5,0	31,6	6,5	4,5	30,4	2002	syys	
6,4	106,2	4,2	29,0	6,2	5,0	28,7		loka	
6,8	106,9	5,3	30,2	3,6	5,3	28,0		marras	
6,0	106,0	4,2	30,6	4,3	4,1	27,7		joulu	
6,0	107,2	4,4	30,0	5,0	4,0	28,0	2003	tammi	
6,4	108,2	4,4	31,3	6,4	4,3	33,1		helmi	
6,3	109,0	3,5	32,0	9,0	4,3	31,0		maalis	
6,5	109,8	3,8	32,6	9,8	4,4	29,3		huhti	
6,5	110,8	3,4	29,6	11,1	4,7	26,3		touko	
6,5	111,4	3,1	33,1	12,5	4,5	27,0		kesä	
6,6	111,8	3,8	33,8	11,2	4,5	20,4		heinä	
6,4	111,9	3,7	33,5	11,8	4,2	19,5		elo	
6,6	112,7	3,3	34,4	9,8	4,8	21,7		syys	

Taulukko 3.7

Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kanta; markkina-arvoon)

Liikkeessä oleva määrä

	Yhteensä 1	Rahalaitokset 2	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset 3	Yritykset 4
2000				
syys	5 640,6	730,3	687,7	4 222,7
loka	5 669,6	719,0	664,4	4 286,3
marras	5 468,5	674,5	673,5	4 120,5
joulu	5 431,7	687,0	675,0	4 069,6
<i>Euroalueen laajeneminen</i>				
2001				
tammi	5 669,1	762,2	706,3	4 200,5
helmi	5 250,1	710,1	661,6	3 878,4
maalis	5 029,0	686,2	620,4	3 722,4
huhti	5 367,8	718,2	643,4	4 006,1
touko	5 237,3	701,0	627,0	3 909,3
kesä	4 994,4	679,5	635,1	3 679,7
heinä	4 960,3	650,1	572,4	3 737,9
elo	4 648,6	646,1	576,6	3 426,0
syys	4 057,7	538,7	485,4	3 033,6
loka	4 277,7	554,4	497,8	3 225,5
marras	4 520,7	587,7	512,1	3 421,0
joulu	4 656,4	617,3	511,1	3 528,0
2002				
tammi	4 575,2	623,9	518,8	3 432,5
helmi	4 545,6	622,5	509,8	3 413,4
maalis	4 753,9	665,3	536,6	3 551,9
huhti	4 570,2	678,1	517,4	3 374,7
touko	4 432,4	666,3	484,8	3 281,3
kesä	4 118,3	614,9	463,4	3 040,1
heinä	3 710,7	515,7	395,4	2 799,6
elo	3 520,2	521,7	371,0	2 627,5
syys	2 981,8	412,6	276,0	2 293,2
loka	3 251,6	446,9	321,2	2 483,4
marras	3 435,5	487,4	346,0	2 602,1
joulu	3 132,4	450,7	283,6	2 398,1
2003				
tammi	2 991,6	425,8	261,1	2 304,7
helmi	2 897,5	425,3	270,8	2 201,4
maalis	2 773,9	413,0	236,2	2 124,7
huhti	3 125,5	471,4	291,8	2 362,3
touko	3 157,9	476,7	291,3	2 389,8
kesä	3 273,3	506,5	300,6	2 466,1
heinä	3 384,0	530,3	330,9	2 522,8
elo	3 428,3	506,5	325,5	2 596,4
syys	3 292,3	494,8	307,1	2 490,5

Liikkeessä oleva määrä yhteensä

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kanta; markkina-arvoon)

Lähde: EKP.

Taulukko 3.8

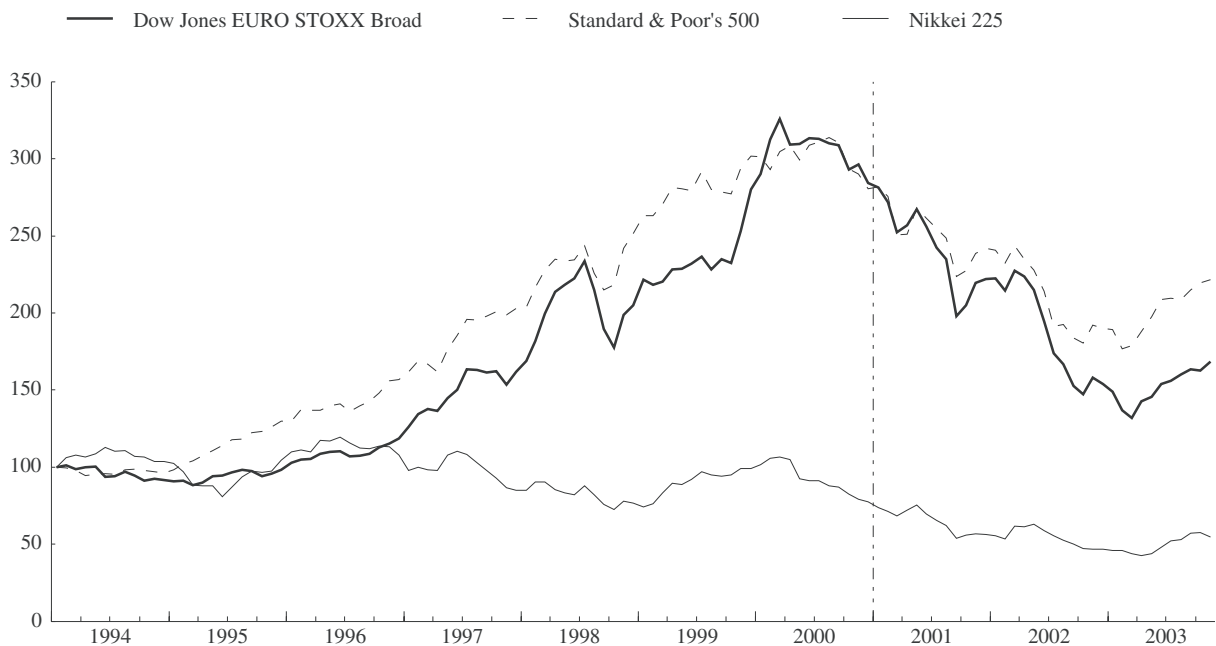
Osakeindeksit

(indeksit pisteinä)¹⁾

	Dow Jones: Euro Stoxx -indeksit												Yhdysvallat	Japani
	Viiteaineisto		Toimialakohtaiset indeksit											
	Laaja	50 yritystä	Raaka-aineet	Kulutus-tavarat (syklinen)	Kulutus-tavarat (ei-syklinen)	Energia	Rahoitus	Teollisuus	Tekniikka	Yleishyödylliset yhtiöt	Tele-viestintä	Terveydenhoito		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1998	280,5	3 076,3	257,9	245,0	295,5	249,3	281,3	218,4	333,6	282,4	488,1	348,9	1 085,3	15 338,4
1999	325,8	3 787,3	279,2	262,9	327,7	286,0	295,7	285,1	470,4	306,2	717,7	392,6	1 327,8	16 829,9
2000	423,9	5 075,5	299,1	292,9	324,3	342,3	350,7	378,0	963,1	341,7	1 072,5	476,0	1 426,7	17 162,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001	336,3	4 049,4	296,0	228,2	303,3	341,4	321,6	310,0	530,5	309,6	541,2	540,1	1 193,8	12 114,8
2002	259,9	3 023,4	267,5	175,0	266,5	308,9	243,3	252,4	345,1	255,5	349,2	411,8	995,4	10 119,3
2002 marras	219,5	2 559,0	224,2	145,4	234,8	272,4	197,0	208,8	289,6	215,2	324,5	347,1	910,1	8 699,6
2002 joul	213,6	2 475,1	225,3	139,4	226,5	268,8	194,2	205,2	270,4	207,3	322,5	324,4	899,1	8 674,8
2003 tammi	206,3	2 377,4	213,0	130,9	220,2	262,4	186,5	198,5	250,2	210,0	330,0	313,8	896,0	8 567,4
2003 helmi	189,8	2 170,9	185,8	121,5	196,5	245,1	172,2	186,0	226,5	198,1	309,4	274,3	836,6	8 535,8
2003 maal	183,0	2 086,5	176,1	115,4	188,4	241,1	164,5	181,2	228,2	185,6	292,8	275,2	846,6	8 171,0
2003 huhti	197,9	2 278,2	193,4	122,5	203,9	250,0	181,0	192,0	251,6	201,0	324,8	288,7	889,6	7 895,7
2003 touko	202,0	2 303,0	196,4	124,9	202,3	249,6	187,4	198,5	258,2	208,3	324,9	304,2	935,8	8 122,1
2003 kesä	213,5	2 443,3	205,0	133,0	206,5	266,1	201,2	207,4	271,5	216,7	340,7	318,9	988,0	8 895,7
2003 heinä	216,1	2 459,8	218,8	138,1	205,5	260,1	206,1	216,0	274,2	214,6	340,9	306,8	992,6	9 669,8
2003 elo	222,3	2 524,1	227,2	144,6	211,9	268,6	211,6	227,0	281,7	217,0	352,4	293,2	989,5	9 884,6
2003 syys	226,8	2 553,3	229,5	151,2	221,4	269,0	212,1	232,0	302,1	216,6	349,6	313,2	1 018,9	10 644,8
2003 loka	225,5	2 523,3	222,0	150,1	218,9	263,0	212,9	231,5	308,0	210,8	348,4	309,7	1 038,7	10 720,1
2003 marras	233,9	2 618,1	237,5	156,8	222,1	262,0	223,0	241,5	325,4	217,0	358,7	319,3	1 050,1	10 205,4
2003 marras 7.	237,1	2 657,6	240,7	159,4	225,5	266,4	226,2	243,6	334,7	216,7	360,2	317,3	1 053,2	10 629,0
2003 marras 14.	237,0	2 656,9	243,3	159,6	224,6	264,6	225,6	244,0	331,5	219,0	360,2	326,5	1 050,4	10 167,1
2003 marras 21.	230,4	2 578,2	235,8	153,1	219,2	258,1	219,1	238,8	317,3	216,7	356,0	319,7	1 035,3	9 852,8
2003 marras 28.	235,3	2 630,5	238,9	157,0	219,2	261,7	225,0	244,0	325,0	220,8	366,4	323,6	1 058,2	10 100,6

Dow Jones: Euro Stoxx (laaja), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225 uudelleen painotettuina

(peruskuukausi tammikuu 1994 = 100; kuukausittain)

Lähde: Reuters.

1) Kuukausi- ja vuositiedot ovat ajanjakson keskiarvoja.

4 YKHI ja euroalueen muut hinnat

Taulukko 4.1

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

(kausivaihtelusta puhdistamaton, vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Kokonaisindeksi ja tavarat ja palvelut

	Kokonaisindeksi		Tavarat		Palvelut		Kokonaisindeksi (kp.)		Tavarat (kp.)	Palvelut (kp.)
	Indeksi 1996 = 100		Indeksi 1996 = 100		Indeksi 1996 = 100		Indeksi 1996 = 100	Prosentti- muutos edellisestä ajanjaksosta	Indeksi 1996 = 100	Indeksi 1996 = 100
Paino kokonais- indeksissä (%) ¹⁾	100,0	100,0	59,1	59,1	40,9	40,9	100,0	100,0	59,1	40,9
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	103,8	1,1	102,7	0,9	106,0	1,5	-	-	-	-
2000	106,0	2,1	105,3	2,5	107,5	1,5	-	-	-	-
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001	108,5	2,3	107,7	2,3	110,2	2,5	-	-	-	-
2002	110,9	2,3	109,5	1,7	113,6	3,1	-	-	-	-
2002 IV	111,7	2,3	110,1	1,8	114,5	3,1	111,7	0,5	110,0	114,8
2003 I	112,5	2,3	110,8	2,0	115,3	2,7	112,6	0,8	111,1	115,4
II	113,2	1,9	111,5	1,5	116,1	2,6	112,8	0,2	111,0	116,1
III	113,4	2,0	111,0	1,7	117,2	2,4	113,4	0,5	111,5	116,8
2002 joul	112,0	2,3	110,2	1,9	115,2	3,0	111,9	0,2	110,1	115,1
2003 tammi	111,9	2,1	110,2	1,6	115,0	2,8	112,3	0,3	110,7	115,2
helmi	112,4	2,4	110,6	2,1	115,4	2,7	112,7	0,3	111,1	115,4
maalis	113,1	2,4	111,6	2,2	115,6	2,6	112,9	0,2	111,5	115,6
huhti	113,2	2,1	111,6	1,5	116,0	2,9	112,8	-0,1	111,1	115,9
touko	113,1	1,8	111,5	1,4	116,0	2,5	112,7	-0,1	110,8	116,1
kesä	113,2	1,9	111,5	1,6	116,4	2,5	113,0	0,2	111,0	116,4
heinä	113,1	1,9	110,7	1,6	117,1	2,3	113,1	0,1	111,2	116,4
elo	113,3	2,1	110,8	1,7	117,5	2,5	113,4	0,3	111,5	116,9
syys	113,7	2,2	111,7	1,8	117,1	2,5	113,8	0,3	111,9	117,2
loka	113,8	2,0	112,0	1,7	117,0	2,5	113,9	0,1	112,0	117,4
marras ²⁾	.	2,2	.	.	.	.	.	.	.	.

2. Tavaroiden ja palveluiden jakauma

	Tavarat						Palvelut				
	Elintarvikkeet ³⁾			Teollisuustuotteet			Asuminen	Liikenne	Viestintä	Kulttuuri ja vapaa- aika	Muut
	Kokonais- indeksi	Jalostetut elin- tarvikkeet ³⁾	Jalosta- mattomat elin- tarvikkeet	Kokonais- indeksi	Muut teollisuus- tuotteet kuin energia	Energia					
Paino kokonais- indeksissä (%) ¹⁾	19,3	11,7	7,6	39,8	31,6	8,2	10,4	6,3	2,9	14,9	6,4
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1999	0,6	0,9	0,0	1,0	0,7	2,4	1,8	2,1	-4,4	2,0	1,8
2000	1,4	1,2	1,8	3,0	0,5	13,0	1,5	2,5	-7,1	2,4	2,5
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	4,5	2,9	7,0	1,2	0,9	2,2	1,8	3,6	-4,1	3,6	2,7
2002	3,1	3,1	3,1	1,0	1,5	-0,6	2,4	3,2	-0,3	4,2	3,4
2002 IV	2,2	2,6	1,6	1,6	1,2	2,9	2,5	3,0	-0,2	4,0	3,4
2003 I	1,9	3,1	0,1	2,0	0,7	7,0	2,4	3,2	-0,8	3,0	3,7
II	2,5	3,3	1,5	1,0	0,9	1,5	2,4	3,0	-0,5	2,9	3,5
III	3,2	3,1	3,4	1,0	0,7	2,1	2,4	2,8	-0,4	2,5	3,2
2002 joul	2,1	2,7	1,3	1,7	1,2	3,8	2,5	2,8	-0,5	3,8	3,5
2003 tammi	1,4	2,8	-0,7	1,7	0,6	6,0	2,5	3,3	-0,7	3,2	3,6
helmi	2,0	3,2	0,3	2,2	0,7	7,7	2,4	3,3	-0,9	3,0	3,7
maalis	2,2	3,3	0,7	2,2	0,8	7,5	2,4	3,0	-0,7	2,8	3,7
huhti	2,3	3,3	0,9	1,1	0,8	2,2	2,4	3,2	-0,6	3,5	3,6
touko	2,4	3,3	1,1	0,9	0,9	0,6	2,4	2,8	-0,5	2,5	3,5
kesä	2,9	3,2	2,5	1,0	0,8	1,6	2,3	2,9	-0,6	2,7	3,5
heinä	3,0	3,1	2,7	1,0	0,7	2,0	2,4	2,6	-0,5	2,3	3,3
elo	3,1	3,0	3,3	1,0	0,6	2,7	2,3	2,8	-0,4	2,7	3,2
syys	3,6	3,1	4,3	1,0	0,8	1,6	2,4	3,0	-0,3	2,6	3,1
loka	3,7	3,5	3,9	0,8	0,8	0,7	2,2	2,9	-0,8	2,7	3,4
marras	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Viittaa ajanjaksoon 2003.

2) Arvio perustuu Saksasta ja Italiasta (ja mahdollisesti myös muista euroalueen maista) saatuihin alustaviin tietoihin sekä energian hintoja koskeviin ennakkotietoihin.

3) Sisältää alkoholijuomat ja tupakkatuotteet.

Taulukko 4.2

Muut hinnat ja kustannukset

1. Teollisuuden tuottajahinnat ja raaka-aineiden hinnat

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Teollisuuden tuottajahinnat										Raaka-aineiden maailmanmarkkina-		Öljyn hinta ²⁾ (euroa/ barreli)	
	Teollisuus ilman rakentamista ³⁾										Raken- taminen ⁴⁾	Tehdas- teollisuus		hinnat ¹⁾
	Kokonaisindeksi		Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita			Kulutustavarat		Energia	Kokonais- indeksi ilman energiaa					
	2000 = 100		Kokonais- indeksi	Väli- tuotteet	Pääoma- hyödyk- keet	Kokonais- indeksi	Kestävät			Ei- kestävät				
1	2	3	4	5	6	7	8	9		10	11	12	13	14
1997	96,0	1,1	0,6	0,2	0,3	0,7	0,6	1,2	3,0	1,4	0,8	0,3	10,7	17,0
1998	95,4	-0,7	0,1	-0,4	0,6	0,7	0,7	0,5	-4,6	0,3	-0,5	-21,9	-14,7	12,0
1999	95,0	-0,4	-0,5	-1,5	0,2	0,6	0,7	-0,2	0,2	1,3	0,1	14,6	-6,4	17,1
2000	100,0	5,3	2,6	5,1	0,6	1,4	1,4	1,6	17,3	2,5	4,8	51,9	20,4	31,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001	102,1	2,1	1,7	1,2	0,9	3,0	1,9	3,2	2,8	2,3	1,2	-8,3	-8,1	27,8
2002	102,1	-0,1	0,4	-0,3	0,9	1,3	1,5	1,2	-2,0	2,7	0,3	-4,1	-0,9	26,5
2002	III	102,2	0,0	0,5	0,2	0,8	1,1	1,4	-2,2	2,6	0,4	-4,6	1,1	27,2
	IV	102,5	1,2	0,9	1,0	0,7	1,3	1,2	2,7	3,0	1,4	12,6	5,6	26,5
2003	I	104,0	2,4	1,1	1,6	0,3	1,4	0,8	1,5	7,5	2,1	9,1	-3,2	28,4
	II	103,5	1,5	0,9	1,2	0,3	1,3	0,6	1,4	2,7	2,2	-13,7	-7,9	22,7
	III	103,5	1,2	0,5	0,1	0,3	1,4	0,6	1,5	3,5	.	-6,5	-5,8	25,1
2002	marras	102,3	1,1	0,9	1,1	0,8	1,2	1,2	1,2	2,2	-	9,1	3,9	24,2
	joulu	102,6	1,5	1,0	1,1	0,8	1,5	1,2	1,5	3,8	-	15,6	2,9	27,1
2003	tammi	103,6	2,2	1,0	1,4	0,3	1,3	0,9	1,4	6,8	-	15,4	-1,1	28,3
	helmi	104,1	2,6	1,2	1,7	0,2	1,5	0,8	1,6	8,4	-	15,8	-2,1	29,8
	maalis	104,3	2,4	1,1	1,7	0,3	1,4	0,6	1,5	7,5	-	-2,2	-6,4	27,2
	huhti	103,7	1,7	1,0	1,5	0,3	1,3	0,6	1,4	3,3	-	-15,2	-6,2	22,9
	touko	103,3	1,3	0,9	1,3	0,3	1,3	0,6	1,4	1,7	-	-16,6	-8,0	21,9
	kesä	103,3	1,4	0,8	0,8	0,3	1,3	0,6	1,4	3,2	-	-8,9	-9,6	23,3
	heinä	103,3	1,3	0,5	0,3	0,2	1,4	0,7	1,4	3,7	-	-4,4	-7,5	25,0
	elo	103,6	1,3	0,5	0,0	0,2	1,3	0,6	1,4	4,5	-	-2,9	-5,2	26,5
	syys	103,5	1,1	0,6	0,1	0,3	1,6	0,7	1,7	2,3	-	-11,8	-4,7	23,9
	loka	103,6	0,9	0,6	0,3	0,3	1,3	0,7	1,5	1,6	-	-8,2	-3,7	24,7
	marras	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1,1	0,2	24,6

2. Bruttokansantuotteen deflaattorit⁵⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettu)

	Kokonaiskysyntä		Kotimainen kysyntä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pää- oman brutto- muodostus	Vienti ⁶⁾	Tuonti ⁶⁾
	1995 = 100							
	15	16	17	18	19	20	21	22
1996	102,0	2,0	2,1	2,4	2,2	0,9	0,8	0,7
1997	103,6	1,5	1,7	2,0	1,3	1,0	1,8	2,6
1998	105,3	1,7	1,3	1,4	1,2	0,9	-0,1	-1,5
1999	106,4	1,1	1,2	1,1	1,9	0,8	-0,5	-0,3
2000	107,9	1,4	2,6	2,2	2,6	2,5	4,7	8,3
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
2001	110,9	2,5	2,2	2,4	2,5	1,9	1,4	0,7
2002	113,6	2,4	2,1	2,8	1,9	1,8	-0,6	-1,7
2002	I	112,9	2,7	2,3	2,9	1,8	-0,9	-2,0
	II	113,3	2,3	1,9	2,8	1,7	-1,1	-2,3
	III	113,9	2,6	2,0	2,7	1,9	-0,2	-2,2
	IV	114,5	2,1	2,2	2,7	1,9	-0,2	-0,3
2003	I	115,1	1,9	1,9	2,3	1,4	0,2	0,2
	II	115,7	2,1	1,8	1,7	1,2	-0,6	-1,6
	III	116,1	1,9	2,1	1,7	1,3	-2,1	-2,0

Lähteet: Eurostat paitsi sarakkeissa 12 ja 13 (HWWA, Hamburg Institute of International Economics), sarakkeessa 14 (Thomson Financial Datastream) ja sarakkeissa 15–22 (EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin).

1) Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

2) Brent Blend (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen). Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

3) Teollisuuden koontiryhmien yhdenmukaistetun määritelmän mukainen erittely.

4) Asuinrakennukset; tiedot perustuvat yhdenmukaistamattomiin tilastoihin.

5) Vuoden 1998 loppuun asti tilastot perustuvat kansallisessa valuutassa laskettuihin kansallisiin tietoihin.

6) Viennin ja tuonnin deflaattorit viittaavat hyödykkeisiin ja palveluihin, ja niihin sisältyy euroalueen sisäinen kauppa.

5 Euroalueen reaalityalous

Taulukko 5.1

Kansantalouden tilinpito¹⁾

Bruttokansantuote ja sen käyttö

1. Käyvin hinnoin

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], kausivaihtelusta puhdistettu)

	BKT									
	Yhteensä	Kotimainen kysyntä					Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ³⁾			
		Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Varastojen muutokset ²⁾	Yhteensä	Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾	
1	2	3	4	5	6	7	8	9		
1998	5 883,5	5 743,7	3 330,8	1 176,3	1 203,5	33,2	139,8	1 948,9	1 809,1	
1999	6 150,3	6 049,1	3 506,5	1 229,4	1 292,4	20,8	101,3	2 051,4	1 950,2	
2000	6 453,0	6 385,8	3 680,5	1 287,6	1 389,1	28,6	67,1	2 417,2	2 350,1	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001	6 844,2	6 730,5	3 922,6	1 371,4	1 443,5	-6,9	113,7	2 564,8	2 451,1	
2002	7 070,8	6 887,5	4 034,9	1 435,7	1 428,0	-11,1	183,4	2 594,0	2 410,7	
2002	II	1 761,7	1 716,8	1 005,4	357,6	355,0	-1,2	44,9	647,5	602,6
	III	1 776,3	1 725,7	1 013,3	361,3	356,1	-5,0	50,6	657,4	606,8
	IV	1 785,0	1 740,4	1 021,3	363,4	358,5	-2,7	44,5	657,6	613,0
2003	I	1 794,5	1 759,1	1 033,0	366,5	355,2	4,4	35,4	648,1	612,7
	II	1 801,8	1 763,9	1 035,1	369,7	354,5	4,6	38,0	638,3	600,4
	III	1 814,9	1 763,7	1 039,6	374,6	354,2	-4,6	51,2	643,0	591,8

2. Kiintein hinnoin

(miljardia ecua, vuoden 1995 hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu)

	BKT									
	Yhteensä	Kotimainen kysyntä					Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ³⁾			
		Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Varastojen muutokset ²⁾	Yhteensä	Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾	
10	11	12	13	14	15	16	17	18		
1998	5 666,9	5 544,1	3 186,0	1 142,2	1 190,9	25,0	122,8	1 939,1	1 816,3	
1999	5 826,0	5 737,9	3 299,0	1 164,1	1 261,1	13,7	88,2	2 039,9	1 951,7	
2000	6 029,8	5 905,0	3 388,6	1 188,2	1 322,3	5,9	124,8	2 296,2	2 171,4	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001	6 234,6	6 081,4	3 525,3	1 232,6	1 346,2	-22,8	153,2	2 400,9	2 247,7	
2002	6 288,9	6 095,4	3 528,5	1 266,9	1 307,6	-7,6	193,5	2 442,7	2 249,3	
2002	II	1 572,2	1 522,3	880,9	316,3	325,4	-0,3	49,8	610,4	560,6
	III	1 575,9	1 525,1	883,6	318,0	325,5	-2,0	50,7	619,2	568,5
	IV	1 576,1	1 530,8	886,5	318,6	326,4	-0,6	45,3	618,2	572,8
2003	I	1 575,9	1 536,0	891,1	319,9	322,7	2,3	39,8	609,0	569,2
	II	1 574,2	1 536,9	891,7	321,2	321,0	2,9	37,4	605,2	567,8
	III	1 580,3	1 527,3	891,5	322,7	319,4	-6,3	53,0	618,6	565,6

(vuotuinen prosenttamuutos)

1998	2,9	3,5	3,0	1,4	5,1	-	-	7,4	10,0
1999	2,8	3,5	3,5	1,9	5,9	-	-	5,2	7,5
2000	3,5	2,9	2,7	2,1	4,9	-	-	12,6	11,3
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001	1,6	1,0	1,8	2,4	-0,1	-	-	3,3	1,8
2002	0,9	0,2	0,1	2,8	-2,9	-	-	1,7	0,1
2002	II	0,9	-0,1	-0,1	3,2	-3,7	-	1,6	-1,0
	III	1,0	0,4	0,0	3,1	-3,0	-	3,4	1,9
	IV	1,1	0,9	0,6	2,2	-1,9	-	4,1	3,8
2003	I	0,7	1,2	1,5	1,9	-2,3	-	2,4	4,0
	II	0,1	1,0	1,2	1,6	-1,3	-	-0,9	1,3
	III	0,3	0,1	0,9	1,5	-1,9	-	-0,1	-0,5

Lähde: Eurostat.

1) Yleistä-osan alussa on lyhyt selostus käyvin hinnoin ilmaistuista tiedoista, jotka on esitetty ecuna vuoden 1998 loppuun asti.

2) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

3) Vienti ja tuonti käsittävät tavara- ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Käsitteet eivät ole täysin yhdenmukaisia taulukoiden 8 ja 9 vienti- ja tuontikäsitteiden kanssa.

Arvonlisäys toimialoittain

3. Käyvin hinnoin

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], kausivaihtelusta puhdistettu)

	Arvonlisäys, brutto							Välillisten rahoituspalveluiden väli- tuotekäyttö ¹⁾	Tuoteverot vähennettynä tuotetukipalk- kioilla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteolli- suus, sähkö-, kaasu- ja vesi- huolto, mineraal- ien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoi- minta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoimin- ta, kiinteistö- ja vuokrauspalve- lut, liike-elämän palvelut	Julkinen hal- linto, koulutus, terveyspalvelut ja muut palvelut		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1998	5 471,1	138,7	1 277,0	295,5	1 139,1	1 446,1	1 174,6	202,2	614,6
1999	5 689,3	136,7	1 296,1	311,5	1 184,8	1 534,5	1 225,7	201,6	662,7
2000	5 972,9	137,7	1 353,0	328,6	1 248,9	1 627,5	1 277,2	208,5	688,6
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001	6 348,9	151,2	1 412,4	351,6	1 350,4	1 722,8	1 360,6	221,8	717,0
2002	6 555,9	149,6	1 428,9	362,3	1 385,4	1 803,4	1 426,2	227,0	742,0
2002 II	1 634,1	37,1	357,0	89,8	345,3	449,8	355,1	56,5	184,1
2002 III	1 646,0	37,3	359,6	90,3	347,8	452,5	358,3	56,6	186,9
2002 IV	1 653,4	37,0	358,3	91,4	349,0	456,2	361,4	57,6	189,1
2003 I	1 661,7	36,9	361,0	91,5	347,9	459,9	364,4	57,6	190,4
2003 II	1 669,2	37,2	356,8	92,8	351,5	464,9	366,1	58,3	190,9
2003 III	1 683,9	37,4	359,7	93,4	353,6	469,9	369,9	58,8	189,8

4. Kiintein hinnoin

(miljardia ecua, vuoden 1995 hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu)

	Arvonlisäys, brutto							Välillisten rahoituspalveluiden väli- tuotekäyttö ¹⁾	Tuoteverot vähennettynä tuotetukipalk- kioilla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteolli- suus, sähkö-, kaasu- ja vesi- huolto, mineraal- ien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoi- minta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoimin- ta, kiinteistö- ja vuokrauspalve- lut, liike-elämän palvelut	Julkinen hal- linto, koulutus, terveyspalvelut ja muut palvelut		
	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1998	5 319,5	142,4	1 255,8	292,1	1 115,2	1 384,0	1 130,0	222,4	569,8
1999	5 462,9	146,3	1 268,3	299,1	1 164,4	1 431,5	1 153,3	231,8	594,9
2000	5 669,1	146,0	1 318,9	305,9	1 223,3	1 492,9	1 182,2	248,0	608,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001	5 868,7	152,0	1 341,5	310,8	1 291,5	1 553,7	1 219,3	264,3	630,2
2002	5 937,3	150,7	1 354,6	308,0	1 307,4	1 588,1	1 228,4	262,4	614,0
2002 II	1 484,8	37,7	339,4	76,7	326,7	397,6	306,7	65,0	152,4
2002 III	1 487,8	37,6	340,3	76,7	327,9	398,1	307,3	65,7	153,8
2002 IV	1 488,6	37,5	338,9	76,7	328,2	398,6	308,6	66,4	154,0
2003 I	1 488,8	37,4	339,7	76,1	327,6	398,2	309,8	66,5	153,6
2003 II	1 487,0	37,3	336,4	76,2	328,0	398,5	310,7	66,7	154,0
2003 III	1 493,8	37,2	337,9	76,4	330,3	399,9	312,0	67,4	153,9

(vuotuinen prosenttimuutos)

1998	2,9	1,5	3,2	0,5	4,1	3,3	1,9	3,6	2,6
1999	2,7	2,8	1,0	2,4	4,4	3,4	2,1	4,2	4,4
2000	3,8	-0,2	4,0	2,3	5,1	4,3	2,5	7,0	2,3
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001	1,8	-1,4	0,6	-0,6	3,1	2,7	1,6	5,1	1,3
2002	1,2	-0,8	1,0	-0,9	1,2	2,2	0,7	-0,7	-2,6
2002 II	1,3	0,1	1,2	-1,0	1,2	2,7	0,7	-1,7	-3,9
2002 III	1,2	-1,1	1,4	-1,2	1,3	2,2	0,6	-1,0	-2,2
2002 IV	1,4	-2,6	2,1	-1,5	1,5	1,8	1,0	0,1	-1,5
2003 I	0,9	-1,3	1,1	-2,2	0,9	1,1	1,3	1,9	-0,2
2003 II	0,1	-1,2	-0,9	-0,7	0,4	0,2	1,3	2,6	1,1
2003 III	0,4	-1,1	-0,7	-0,4	0,7	0,5	1,6	2,6	0,1

Lähde: Eurostat.

1) Välillisten rahoituspalveluiden käyttö luokitellaan välituotekäytöksi, jota ei ole jaoteltu toimialoittain.

Taulukko 5.2

Muita keskeisiä reaali-talouden tilastoja¹⁾

1. Teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Yhteensä	Teollisuus ilman rakentamista ²⁾									Raken- taminen	Tehdas- teollisuus
		Kokonaisindeksi		Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita					Energia			
		2000 = 100 (kp.)		Kokonais- indeksi	Väli- tuotteet	Pääoma- hyödyk- keet	Kulutustavarat					
							Kokonais- indeksi	Kestokulu- tustavarat	Ei-kesto- kulutus- tavarat			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1999	2,1	95,0	1,9	1,9	1,9	2,3	1,6	1,5	1,6	0,7	4,1	1,9
2000	4,9	100,1	5,3	5,4	5,9	8,4	2,0	6,1	1,2	1,7	2,4	5,6
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	0,4	100,6	0,5	0,3	-0,5	1,5	0,7	-1,9	1,2	1,6	0,5	0,4
2002	-0,5	100,1	-0,5	-0,7	0,3	-1,9	-0,4	-5,3	0,6	1,1	0,6	-0,7
2002 III	0,0	100,3	0,1	-0,2	1,3	-1,1	-0,7	-4,1	0,0	1,8	0,5	0,0
2002 IV	0,9	100,4	1,3	1,5	2,7	1,3	0,8	-4,0	1,7	-0,5	-0,5	1,6
2003 I	0,8	100,4	1,1	0,8	1,4	1,6	-0,6	-4,8	0,0	4,6	-2,3	0,9
2003 II	-0,5	99,8	-0,6	-1,2	-0,2	-1,9	-1,4	-6,0	-0,3	2,0	-0,3	-1,1
2003 III	.	99,9	-0,4	-0,8	-0,4	-1,2	0,2	-3,9	0,8	2,4	.	-0,7
2002 joul	-0,2	99,6	-0,3	0,2	1,8	0,1	-0,4	-6,4	0,8	-4,2	-1,5	0,4
2003 tammi	0,9	100,5	1,3	0,9	2,8	1,6	-0,8	-4,1	0,0	1,3	-1,6	1,0
2003 helmi	1,3	100,8	2,2	0,9	1,1	3,2	-0,5	-4,4	0,3	10,0	-4,3	1,1
2003 maal	0,1	100,0	0,0	0,5	0,5	0,1	-0,5	-5,7	-0,4	3,2	-1,3	0,5
2003 huhti	0,4	100,5	0,8	-0,2	0,7	-0,6	-0,1	-4,9	1,6	3,1	-1,4	-0,2
2003 touko	-1,0	99,5	-1,1	-1,5	-0,9	-0,9	-2,9	-6,4	-2,1	0,9	-0,9	-1,3
2003 kesä	-0,9	99,4	-1,5	-1,8	-0,5	-4,1	-1,1	-6,8	-0,2	1,9	1,6	-1,9
2003 heinä	0,7	100,4	0,7	0,4	0,2	1,0	1,5	-2,4	2,2	1,7	3,3	0,5
2003 elo	-0,8	99,7	-0,5	-1,1	0,5	-3,3	0,5	-4,2	1,1	3,8	1,4	-1,1
2003 syys	.	99,4	-1,3	-1,6	-1,7	-1,8	-1,3	-5,2	-0,9	2,0	.	-1,6
2003 loka	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

2. Vähittäiskaupan myynti ja henkilöautojen rekisteröinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Vähittäiskaupan myynti (kp.)									Uusien henkilöautojen rekisteröinnit	
	Käyvin hinnoin		Kiintein hinnoin							Tuhansia ³⁾ (kp.)	
	Yhteensä		Yhteensä		Elintarvikkeet, juomat ja tupakka	Muut kuin elintarvikkeet					
	2000 = 100		2000 = 100			17	18	Tekstiilit, vaatteet ja jalkineet	19	Kotitalous- esineet	20
					13						
1999	96,0	3,0	97,8	2,4	2,9	2,2	1,4	2,5	973	5,4	
2000	99,9	4,1	100,0	2,2	1,8	2,1	1,6	4,4	952	-2,1	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	104,1	4,2	101,7	1,7	1,8	1,6	0,8	-0,2	968	-0,8	
2002	106,1	1,9	101,7	0,0	0,9	-0,3	-1,9	-1,7	926	-4,3	
2002 III	106,8	1,9	102,4	0,5	1,2	0,4	-2,2	-0,5	918	-4,7	
2002 IV	106,6	1,5	101,6	-0,1	1,1	-0,7	-1,2	-2,4	949	0,3	
2003 I	108,0	2,7	102,4	0,9	2,5	0,6	-1,8	0,2	898	-2,6	
2003 II	107,7	1,8	102,2	1,0	1,7	-0,2	-1,6	0,2	889	-2,8	
2003 III	.	.	.	.	.	.	.	.	929	1,4	
2002 joul	106,2	0,4	100,9	-1,1	0,0	-1,8	-1,9	-2,9	979	6,1	
2003 tammi	108,1	3,5	103,4	3,0	4,2	2,0	2,3	0,6	883	-5,3	
2003 helmi	108,2	2,8	102,6	1,3	2,7	0,5	-3,5	-0,2	899	-3,5	
2003 maal	107,7	1,9	101,1	-1,5	0,5	-0,7	-4,1	0,3	911	0,6	
2003 huhti	107,8	1,9	102,9	2,2	2,5	0,3	-1,0	1,1	879	-3,8	
2003 touko	107,4	1,7	101,8	0,1	1,4	-0,5	-2,4	-0,5	870	-5,3	
2003 kesä	107,8	1,8	101,9	0,6	1,3	-0,3	-1,5	0,2	918	0,8	
2003 heinä	107,8	1,5	102,1	-0,1	1,0	-1,0	-2,2	-1,2	925	2,6	
2003 elo	107,4	0,2	101,6	-1,1	1,3	-2,8	-7,6	-1,3	922	-0,9	
2003 syys	.	.	.	.	.	.	.	.	939	1,7	
2003 loka	.	.	.	.	.	.	.	.	929	-0,1	

Lähteet: Eurostat paitsi sarakkeissa 21–22 (EKP:n laskelmat perustuvat ACEA, European Automobile Manufacturers' Associationin tilastoihin).

1) Korjattu työpäivien määrällä.

2) Teollisuuden koontiryhmien yhdenmukaistetun määrittelyn mukainen erittely.

3) Vuosi- ja neljännesvuositiedot ovat kuukausitietojen keskiarvoja.

Taulukko 5.3

Euroopan komission suhdannekysely¹⁾

1. Talouden ilmapiiri-indikaattori, tehdasteollisuuden ja kuluttajien kyselyt

(saldoluku, prosenttiyksikköä²⁾, ellei toisin mainita, kausivaihtelusta puhdistettu)

	Talouden ilmapiiri-indikaattori ³⁾ (2000 = 100)	Tehdasteollisuus				Kapasi- teetin käyttö- aste ⁴⁾ , %	Kuluttajien luottamusindikaattori				
		Teollisuuden luottamusindikaattori					Yh- teensä ⁵⁾	Rahoitus- tilanne seuraavan 12 kk:n aikana	Talous- tilanne seuraavan 12 kk:n aikana	Työttömyys- tilanne seuraavan 12 kk:n aikana	Säästöt seuraavan 12 kk:n aikana
		Yhteensä ⁵⁾	Tilau- kanta	Valmis- tuote- varastot	Tuotanto- odotukset						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1999	97,6	-7	-16	11	6	82,6	-3	3	-4	11	1
2000	100,0	5	2	4	16	84,5	1	4	1	1	2
2001	97,0	-9	-15	14	1	82,9	-5	2	-10	14	2
2002	95,6	-11	-25	11	3	81,4	-11	-1	-12	26	-3
2002 III	95,4	-11	-27	11	4	81,5	-10	-1	-11	26	-3
2002 IV	95,3	-10	-23	10	4	81,5	-14	-3	-15	30	-8
2003 I	94,9	-11	-24	10	0	81,1	-19	-5	-23	39	-9
2003 II	94,8	-12	-27	9	0	80,8	-19	-4	-22	41	-9
2003 III	95,0	-11	-27	11	4	81,0	-17	-4	-20	38	-8
2002 marras	95,3	-10	-22	10	3	-	-14	-4	-15	30	-7
2002 joul	95,1	-10	-22	10	1	-	-16	-4	-19	33	-9
2003 tammi	94,9	-11	-22	9	-1	81,3	-18	-5	-21	36	-9
2003 helmi	95,1	-10	-23	10	2	-	-19	-5	-23	39	-9
2003 maal	94,6	-12	-26	10	0	-	-21	-6	-26	42	-9
2003 huhti	94,7	-12	-27	10	1	80,8	-19	-5	-22	40	-9
2003 touko	94,8	-12	-27	9	0	-	-20	-4	-23	43	-9
2003 kesä	94,8	-12	-28	9	0	-	-19	-4	-22	40	-8
2003 heinä	94,7	-14	-28	12	-1	80,7	-18	-4	-21	39	-9
2003 elo	95,0	-11	-26	11	4	-	-17	-4	-20	37	-7
2003 syys	95,3	-9	-26	10	9	-	-17	-4	-18	37	-8
2003 loka	95,5	-8	-23	10	8	81,2	-17	-5	-18	36	-9
2003 marras	95,9	-7	-21	9	9	-	-16	-4	-16	34	-8

2. Rakentamisen, vähittäiskaupan ja palveluiden kyselyt

(saldoprosenttia²⁾, kausivaihtelusta puhdistettu)

	Rakentamisen luottamusindikaattori			Vähittäiskaupan luottamusindikaattori				Palveluiden luottamusindikaattori			
	Yhteensä ⁵⁾	Tilau- kanta	Työllisyys- odotukset	Yhteensä ⁵⁾	Tämän- hetkinen suhdanne- tilanne	Varastojen määrä	Suhdanne- näkömät	Yh- teensä ⁵⁾	Suhdanne- näkömät	Kysyntä- tilanne	Kysyntä- näkömät
1999	-10	-17	-2	-7	-7	17	2	27	25	26	31
2000	-5	-13	3	-2	1	17	9	30	36	23	33
2001	-11	-16	-4	-7	-7	17	2	15	16	8	20
2002	-19	-26	-11	-16	-23	18	-9	1	-4	-6	13
2002 III	-22	-30	-12	-17	-24	15	-11	-1	-5	-8	11
2002 IV	-22	-29	-15	-15	-21	17	-8	-4	-13	-4	4
2003 I	-20	-27	-13	-17	-24	17	-10	-6	-16	-11	11
2003 II	-21	-27	-14	-15	-20	18	-6	-2	-12	0	6
2003 III	-22	-28	-15	-13	-19	16	-3	5	-1	4	13
2002 marras	-24	-30	-17	-14	-17	18	-7	-4	-13	-4	5
2002 joul	-21	-28	-14	-16	-24	17	-7	-5	-13	-4	2
2003 tammi	-21	-28	-14	-19	-30	18	-10	-5	-15	-12	13
2003 helmi	-19	-26	-11	-14	-18	14	-9	-5	-15	-9	10
2003 maal	-20	-26	-13	-18	-25	18	-12	-7	-18	-13	9
2003 huhti	-20	-27	-13	-17	-24	17	-9	-3	-14	-1	7
2003 touko	-21	-27	-15	-13	-19	18	-3	-2	-11	0	6
2003 kesä	-22	-28	-15	-14	-18	18	-6	-1	-10	1	6
2003 heinä	-20	-27	-13	-12	-19	16	0	3	-3	3	10
2003 elo	-23	-29	-16	-14	-18	18	-5	6	-1	5	14
2003 syys	-23	-29	-16	-12	-19	14	-4	7	1	4	16
2003 loka	-22	-29	-14	-9	-16	12	0	9	3	9	15
2003 marras	-20	-27	-13	-10	-13	16	-2	11	6	11	16

Lähde: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

1) Luvut viittaavat 12 maata käsittävään euroalueeseen.

2) Myönteisten ja kielteisten vastausten prosenttiyksiköiden erotus.

3) Talouden ilmapiiri-indikaattori koostuu teollisuuden, kuluttajien, rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamusindikaattoreista. Teollisuuden luottamusindikaattorin paino on 40 % ja jokaisen muun indikaattorin paino 20 %.

4) Tietoa kerätään joka tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Neljännesvuosiluvut ovat kahden peräkkäisen kyselyn keskiarvoja. Vuositiedot lasketaan neljännesvuosittaisista keskiarvoista.

5) Luottamusindikaattorit lasketaan komponenttiensa keskiarvona. Indikaattorien laskennassa käytetään arvioituja varastotietoja (sarakeet 4 ja 17) ja työttömyyslukuja (sarake 10) käänteisin etumerkein.

Taulukko 5.4

Työmarkkinat¹⁾

1. Työllisyys

(vuotuisia prosenttimuutoksia, ellei toisin mainita, kausivaihtelusta puhdistettu)

	Yhteensä		Sosioekonomisen aseman mukaan		Toimialoittain						
	Milj. henkilöä		Palkan-saajat	Yrittäjät	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasuja vesihuolto, mineraalin kaivu	Raken-taminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoiminta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoiminta, kiinteistö- ja vuokrauspalvelut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveyspalvelut ja muut palvelut	
Osuus ²⁾	100,0	100,0	84,2	15,8	4,7	19,3	7,0	25,1	14,3	29,6	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1998	122,350	1,8	2,0	0,8	-1,3	1,0	0,1	2,1	5,3	1,6	
1999	124,594	1,8	2,3	-0,6	-2,5	-0,2	1,9	2,2	5,7	1,9	
2000	127,385	2,2	2,5	0,8	-1,5	0,6	1,8	3,2	5,9	1,6	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	133,145	1,4	1,6	0,2	-0,8	0,3	0,4	1,6	3,9	1,3	
2002	133,695	0,4	0,5	-0,3	-2,0	-1,3	-1,1	0,5	2,3	1,3	
2002 II	133,742	0,5	0,7	-0,5	-2,0	-1,2	-0,9	0,6	2,6	1,3	
2002 III	133,683	0,3	0,4	-0,5	-1,9	-1,3	-1,3	0,2	2,1	1,3	
2002 IV	133,666	0,1	0,1	0,3	-1,9	-1,7	-1,3	0,0	2,0	1,2	
2003 I	133,698	0,0	-0,1	0,7	-2,3	-1,8	-1,0	-0,1	1,7	1,1	
2003 II	133,866	0,1	-0,1	1,1	-2,1	-1,8	-0,3	0,1	1,4	1,1	

2. Työttömyys

(kausivaihtelusta puhdistettu)

	Yhteensä		Iän mukaan ³⁾				Sukupuolen mukaan ⁴⁾			
	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Aikuiset		Nuoriso		Miehet		Naiset	
			Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1998	13,270	10,2	10,146	8,9	3,124	20,0	6,445	8,6	6,825	12,5
1999	12,249	9,3	9,433	8,2	2,816	18,0	5,902	7,8	6,347	11,4
2000	11,117	8,4	8,564	7,3	2,553	16,2	5,291	7,0	5,826	10,3
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001	11,071	8,0	8,541	7,0	2,530	15,7	5,317	6,8	5,754	9,7
2002	11,687	8,4	9,094	7,4	2,593	16,2	5,761	7,3	5,926	9,9
2002 III	11,785	8,5	9,185	7,4	2,600	16,2	5,829	7,4	5,956	9,9
2002 IV	11,960	8,6	9,343	7,6	2,617	16,4	5,935	7,5	6,025	10,0
2003 I	12,189	8,7	9,522	7,7	2,667	16,7	6,064	7,6	6,124	10,1
2003 II	12,301	8,8	9,635	7,8	2,666	16,7	6,126	7,7	6,176	10,2
2003 III	12,310	8,8	9,653	7,8	2,657	16,7	6,137	7,7	6,172	10,2
2002 loka	11,883	8,5	9,286	7,5	2,597	16,3	5,887	7,4	5,996	9,9
2002 marras	11,966	8,6	9,346	7,6	2,620	16,4	5,937	7,5	6,029	10,0
2002 joul	12,031	8,6	9,398	7,6	2,633	16,5	5,982	7,5	6,049	10,0
2003 tammi	12,113	8,7	9,456	7,6	2,658	16,7	6,027	7,6	6,086	10,1
2003 helmi	12,195	8,7	9,524	7,7	2,670	16,7	6,070	7,6	6,125	10,1
2003 maal	12,258	8,8	9,585	7,7	2,673	16,8	6,096	7,7	6,162	10,2
2003 huht	12,301	8,8	9,631	7,8	2,670	16,8	6,121	7,7	6,180	10,2
2003 touko	12,303	8,8	9,635	7,8	2,667	16,8	6,126	7,7	6,176	10,2
2003 kesä	12,300	8,8	9,639	7,8	2,661	16,7	6,129	7,7	6,170	10,2
2003 heinä	12,293	8,8	9,637	7,8	2,655	16,7	6,127	7,7	6,166	10,1
2003 elo	12,306	8,8	9,651	7,8	2,655	16,7	6,133	7,7	6,172	10,2
2003 syys	12,331	8,8	9,671	7,8	2,660	16,8	6,152	7,7	6,179	10,2
2003 loka	12,354	8,8	9,689	7,8	2,665	16,8	6,163	7,8	6,191	10,2

Lähteet: Sarakkeet 1–10 Eurostatin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat ja sarakkeet 11–20 Eurostat.

- 1) Työllisyystilastot on laskettu henkeä kohden ja perustuvat EKT 95:een Työttömyystilastot on laskettu henkeä kohden ja ovat ILO:n suositusten mukaisia.
- 2) Vuonna 2002.
- 3) Aikuisväestö käsittää 25-vuotiaat ja sitä vanhemmat, nuoriso alle 25-vuotiaat, ilmaistu prosentteina vastaavasta työvoimasta.
- 4) Ilmaistu prosentteina vastaavasta työvoimasta.

3. Yksikkötyökustannukset, työkustannukset työntekijää kohden ja työn tuottavuus

(vuosittaisia prosenttimuutoksia, ellei toisin mainita, kausivaihtelusta puhdistettu)

	Yhteensä		Toimialoittain					
	Indeksi 2000 = 100		Maa-, riista- metsä- ja kalatalous	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalin kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoi- minta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoiminta, kiinteistö- ja vuokrauspalvelut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveyspalvelut ja muut palvelut
	1	2	3	4	5	6	7	8
Yksikkötyökustannukset ¹⁾								
2000	100,0	1,3	1,5	-0,3	2,1	-0,4	4,7	1,6
				<i>Euroalueen laajeneminen</i>				
2001	102,5	2,5	3,2	2,6	4,0	1,2	2,6	2,9
2002	104,7	2,1	1,8	0,5	3,1	1,6	2,1	3,4
2002	II	104,3	2,0	-1,0	0,3	3,0	1,4	1,2
	III	104,8	1,8	-1,0	0,2	2,7	1,2	1,9
	IV	105,5	1,5	5,2	-0,8	3,2	1,0	2,4
2003	I	106,4	2,0	4,1	0,4	4,4	1,9	3,0
	II	107,2	2,8	7,8	2,1	4,5	3,3	3,9
Työkustannukset työntekijää kohden								
2000	100,0	2,5	2,9	3,1	2,5	1,4	3,1	2,4
				<i>Euroalueen laajeneminen</i>				
2001	102,8	2,8	2,6	2,9	3,0	2,8	1,5	3,2
2002	105,4	2,6	3,1	2,8	3,3	2,4	2,0	2,8
2002	II	105,0	2,4	1,1	2,7	2,9	2,0	1,3
	III	105,8	2,5	-0,2	3,0	2,8	2,3	2,0
	IV	106,5	2,5	4,5	3,1	3,0	2,5	2,1
2003	I	107,4	2,8	5,1	3,3	3,1	3,0	2,5
	II	107,9	2,8	8,9	3,1	4,1	3,5	2,7
Työn tuottavuus ²⁾								
2000	100,0	1,2	1,3	3,4	0,4	1,8	-1,5	0,8
				<i>Euroalueen laajeneminen</i>				
2001	100,2	0,2	-0,6	0,2	-1,0	1,5	-1,1	0,3
2002	100,7	0,5	1,2	2,3	0,2	0,7	-0,1	-0,6
2002	II	100,7	0,4	2,2	2,4	-0,1	0,6	0,1
	III	100,9	0,7	0,8	2,8	0,1	1,1	0,1
	IV	101,0	1,0	-0,7	3,9	-0,2	1,5	-0,2
2003	I	100,9	0,7	1,0	2,9	-1,3	1,1	-0,6
	II	100,7	0,0	1,0	0,9	-0,4	0,3	-1,1

4. Työkustannukset työtuntia kohden

(vuosittaisia prosenttimuutoksia, ellei toisin mainita)

	Yhteensä ³⁾		Alaerittäin		Toimialoittain		
	Indeksi 2000 = 100 (kp.)		Palkat ja palkkiot	Työnantajan sosiaaliturva- maksut	Tehdasteolli- suus, sähkö-, kaasu- ja vesi- huolto, mineraa- lien kaivu	Rakentaminen	Palvelut
	9	10	11	12	13	14	15
2000	100,1	2,8	3,0	2,0	3,3	3,3	2,2
				<i>Euroalueen laajeneminen</i>			
2001	103,3	3,4	3,5	2,9	3,2	3,6	3,6
2002	106,9	3,5	3,4	3,9	3,2	3,5	3,7
2002	II	106,5	3,4	3,2	3,9	3,0	3,7
	III	107,3	3,2	3,1	3,6	2,9	3,3
	IV	108,2	3,5	3,4	3,9	3,5	3,5
2003	I	108,9	2,9	2,8	3,4	3,0	2,7
	II	109,8	3,1	3,0	3,5	3,7	3,2

Lähteet: Sarakkeet 1–8 ja 15 Eurostatin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat ja sarakkeet 9–14 Eurostat.

1) Työvoimakustannukset (markkinahinnoin) työntekijää kohden jaettuna arvonlisäyksellä (kiintein hinnoin) työntekijää kohden.

2) Arvonlisäys (kiintein hinnoin) työntekijää kohden.

3) Työvoimakustannukset tuntia kohden koko kansantaloudessa, pl. maatalous, julkishallinto, koulutus, terveydenhuolto ja muut palvelut. Kattavuuserojen vuoksi erien kokonaisummat eivät välttämättä täsmää.

6 Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus

Taulukko 6.1

Ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttö ja hankinta¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

Kantatiedot

1. Rahoitusvarat²⁾

		Käteinen ja talletukset								Lisätieto: Muiden kuin pankkien talletukset euroalueen ulkopuolella ³⁾	
		Yhteensä	Käteinen	Ei-rahoitussektorin (pl. valtio) talletukset euroalueen rahalaitoksissa					Valtion talletukset euroalueen raha- laitoksissa		Talletukset muissa kuin raha- laitoksissa ⁴⁾
				Yhteensä	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irtisanomis- ehtoiset	Repot			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	III	4 716,7	328,3	4 112,8	1 324,6	1 416,5	1 313,1	58,7	133,3	142,3	238,6
	IV	4 859,1	350,8	4 215,1	1 370,9	1 457,7	1 323,5	63,0	142,0	151,2	229,7
2000	I	4 838,4	335,5	4 222,3	1 379,6	1 462,5	1 303,3	76,8	130,2	150,5	260,5
	II	4 898,6	342,0	4 260,5	1 413,3	1 485,8	1 282,6	78,8	146,0	150,1	247,1
	III	4 915,8	339,8	4 266,5	1 396,9	1 524,0	1 263,7	81,9	159,2	150,2	253,9
	IV	5 032,2	348,4	4 361,6	1 464,4	1 542,4	1 269,1	85,6	164,5	157,8	230,1
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	I	5 138,1	336,3	4 494,1	1 446,1	1 620,9	1 314,6	112,6	150,3	157,3	259,6
	II	5 236,2	333,0	4 579,4	1 526,3	1 616,7	1 321,1	115,3	165,5	158,3	268,8
	III	5 225,6	309,6	4 609,0	1 547,9	1 605,2	1 333,7	122,2	147,8	159,1	265,6
	IV	5 366,7	239,7	4 816,3	1 690,3	1 613,0	1 396,3	116,7	139,0	171,7	298,1
2002	I	5 346,2	236,7	4 774,3	1 637,4	1 604,8	1 413,0	119,1	157,5	177,6	301,7
	II	5 422,5	261,2	4 827,6	1 703,6	1 593,8	1 412,5	117,6	155,0	178,7	278,1
	III	5 432,9	278,4	4 827,4	1 699,6	1 585,8	1 423,3	118,8	146,3	180,8	289,0
	IV	5 590,5	309,2	4 951,7	1 790,2	1 581,2	1 468,4	111,9	136,4	193,3	293,0
2003	I	5 635,1	295,2	4 948,2	1 759,2	1 572,1	1 510,8	106,1	176,2	215,4	323,0
	II	5 751,3	319,1	5 029,8	1 840,9	1 560,5	1 533,6	94,7	200,3	202,2	.
	III	.	332,9	5 071,4	1 880,7	1 555,6	1 545,5	89,6	183,8	.	.

		Muut arvopaperit kuin osakkeet			Osakkeet ⁵⁾			Vakuutustekninen vastuuvélka			
		Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Yhteensä	Notee- ratut osakkeet	Rahasto- osuudet	Raha- markkina- rahasto- osuudet	Yhteensä	Kotitalouk- sien osuus henki- vakuutus- ja eläke- rahastoista	Vakuutus- maksu- ja korvaus- vastuu
1999	III	1 502,5	142,3	1 360,2	4 096,3	2 371,4	1 724,9	210,0	2 800,9	2 510,1	290,7
	IV	1 562,9	168,8	1 394,1	4 763,7	2 943,4	1 820,3	204,2	2 952,3	2 652,3	300,0
2000	I	1 552,2	178,6	1 373,6	4 902,0	2 983,5	1 918,5	214,9	3 065,7	2 764,9	300,7
	II	1 585,1	187,2	1 397,9	4 813,6	2 921,4	1 892,1	204,6	3 113,3	2 808,8	304,5
	III	1 667,2	206,6	1 460,6	4 887,6	2 979,9	1 907,7	204,3	3 168,9	2 860,5	308,4
	IV	1 748,6	225,7	1 522,9	4 865,3	3 006,5	1 858,8	200,1	3 200,7	2 892,0	308,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	I	1 827,1	286,7	1 540,4	4 536,1	2 715,7	1 820,5	224,0	3 254,2	2 939,8	314,4
	II	1 842,2	251,5	1 590,7	4 550,5	2 702,5	1 848,1	232,2	3 313,2	2 996,0	317,2
	III	1 825,0	245,2	1 579,8	4 001,2	2 273,7	1 727,5	253,0	3 289,8	2 968,3	321,5
	IV	1 895,6	233,8	1 661,9	4 354,8	2 534,2	1 820,6	260,1	3 379,4	3 053,9	325,5
2002	I	1 935,6	266,8	1 668,9	4 442,6	2 590,3	1 852,2	290,6	3 402,2	3 070,9	331,4
	II	1 933,2	224,7	1 708,5	4 018,3	2 266,1	1 752,3	292,8	3 422,3	3 087,3	335,0
	III	2 023,3	251,2	1 772,0	3 426,6	1 713,6	1 713,0	309,3	3 448,7	3 111,0	337,7
	IV	2 023,4	244,9	1 778,4	3 472,7	1 782,0	1 690,7	303,6	3 519,3	3 175,3	344,0
2003	I	2 037,9	243,5	1 794,4	3 339,3	1 625,3	1 713,9	381,9	3 576,3	3 228,0	348,3
	II	2 006,6	221,5	1 785,1	3 644,1	1 841,2	1 802,8	387,3	3 647,2	3 296,0	351,2
	III	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Lähde: EKP.

- 1) Ei-rahoitussektori sisältää julkisyhteisöt (S13), Yritykset (S11) ja kotitaloudet (S14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S15).
- 2) Sisältää useimmat EKT 95:ssä määritellyt rahoitusvarojen ja velkojen luokat. Kohtaan eivät sisälly johdannaiset, julkisyhteisöjen ja yritysten myöntämät lainat, noteeraamattomat osakkeet, muut osuudet sekä muut saamiset ja velat.
- 3) BIS:n kansainväliset pankkitilastot. BIS:n määritelmän mukainen pankki-käsite on lähellä euroalueella käytettävän määritelmän mukaista rahalaitos-käsitettä.
- 4) Sisältää euroalueen valtionhallinnon (S1311), muiden rahoituksen välittäjien (S123) ja vakuutuslaitosten sekä eläkerahastojen (S125) vastaanottamat talletukset.
- 5) Ei sisällä noteeraamattomia osakkeita.

2. Velat¹⁾

		Lainat euroalueen rahalaitoksista ja muista rahoituslaitoksista velallissectoreittain										Lisätieto:	
		Yhteensä		Julkisyhteisöt			Yritykset			Kotitaloudet ³⁾			Muiden kuin pankkien lainat euroalueen ulkopuolisista pankeista ²⁾
		Euroalueen rahalaitoksista		Yhteensä	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset ⁴⁾	Yhteensä	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Yhteensä	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1999	III	6 482,9	5 886,6	882,4	37,5	844,9	2 699,7	942,8	1 756,9	2 900,8	253,9	2 646,9	191,4
	IV	6 660,4	6 039,5	902,4	41,7	860,7	2 791,4	978,6	1 812,9	2 966,6	262,6	2 704,1	201,5
2000	I	6 805,6	6 156,4	893,1	40,7	852,3	2 890,2	1 036,8	1 853,4	3 022,3	264,0	2 758,3	221,1
	II	6 953,0	6 262,4	887,9	41,5	846,4	2 989,7	1 088,9	1 900,8	3 075,4	272,7	2 802,7	219,7
	III	7 097,8	6 379,6	868,3	39,5	828,8	3 097,5	1 150,6	1 947,0	3 131,9	274,2	2 857,7	252,3
	IV	7 261,5	6 500,5	884,1	41,7	842,4	3 196,3	1 166,1	2 030,3	3 181,1	279,3	2 901,8	245,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001	I	7 453,7	6 671,7	896,9	42,3	854,6	3 322,3	1 243,9	2 078,5	3 234,5	278,9	2 955,6	257,3
	II	7 559,2	6 762,2	881,3	42,2	839,1	3 394,0	1 265,6	2 128,4	3 284,0	284,8	2 999,1	279,2
	III	7 629,9	6 805,2	874,0	45,3	828,7	3 434,0	1 243,2	2 190,8	3 321,9	280,3	3 041,6	249,7
	IV	7 748,3	6 897,7	900,3	50,0	850,3	3 473,8	1 226,0	2 247,8	3 374,2	281,6	3 092,6	268,9
2002	I	7 810,2	6 960,5	901,5	53,4	848,2	3 501,2	1 222,0	2 279,3	3 407,4	277,2	3 130,2	278,5
	II	7 904,2	7 017,6	874,7	53,4	821,3	3 546,5	1 206,7	2 339,8	3 483,0	287,7	3 195,2	245,5
	III	7 949,2	7 053,0	867,0	54,7	812,3	3 553,7	1 188,7	2 365,0	3 528,4	283,8	3 244,6	238,0
	IV	8 061,2	7 131,5	880,0	60,6	819,4	3 593,8	1 172,5	2 421,2	3 587,5	289,0	3 298,5	240,2
2003	I	8 113,6	7 170,3	871,6	68,3	803,3	3 622,7	1 188,6	2 434,1	3 619,2	276,5	3 342,7	239,4
	II	8 215,2	7 238,8	859,1	69,6	789,5	3 669,9	1 212,5	2 457,4	3 686,2	280,9	3 405,3	.
	III	.	7 295,6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
		Muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijoin							Yritysten liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet	Valtion talletusvelka	Yritysten vakuutustekninen eläkevastuuvelka		
		Yhteensä		Julkisyhteisöt			Yritykset						
		Yhteensä	Yhteensä	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Yhteensä	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset					
		13	14	15	16	17	18	19	20	21	22		
1999	III	3 928,8	3 577,5	448,1	3 129,3	351,3	72,5	278,8	3 015,8	141,7	227,5		
	IV	3 895,4	3 533,4	419,7	3 113,7	361,9	76,2	285,8	4 193,5	148,9	230,3		
2000	I	3 951,0	3 586,1	425,1	3 161,0	364,9	77,2	287,7	4 536,4	148,2	233,1		
	II	3 985,2	3 607,8	425,6	3 182,2	377,4	88,1	289,3	4 381,0	147,9	235,9		
	III	4 019,5	3 622,2	422,0	3 200,2	397,3	95,4	301,9	4 222,7	149,9	238,7		
	IV	4 069,0	3 650,2	400,5	3 249,7	418,8	102,7	316,1	4 069,6	155,3	241,5		
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001	I	4 247,4	3 791,6	429,7	3 361,9	455,8	113,7	342,1	3 722,4	154,7	244,6		
	II	4 297,5	3 816,0	441,2	3 374,8	481,5	125,6	355,9	3 679,7	155,2	247,7		
	III	4 381,8	3 880,8	450,1	3 430,8	501,0	139,9	361,0	3 033,6	156,3	250,8		
	IV	4 392,7	3 874,1	434,3	3 439,8	518,6	139,8	378,8	3 528,0	168,6	252,6		
2002	I	4 433,3	3 907,8	446,6	3 461,2	525,5	144,7	380,8	3 551,9	174,6	256,0		
	II	4 529,8	4 008,8	481,6	3 527,2	521,0	130,0	391,0	3 040,1	175,7	259,3		
	III	4 666,4	4 130,6	479,9	3 650,7	535,9	137,0	398,8	2 293,2	177,6	263,1		
	IV	4 677,0	4 134,7	480,0	3 654,7	542,3	143,8	398,5	2 398,1	190,1	265,7		
2003	I	4 836,3	4 265,7	529,9	3 735,8	570,5	165,9	404,6	2 124,7	212,4	269,1		
	II	4 957,1	4 364,6	563,6	3 800,9	592,5	163,5	429,0	2 466,1	201,6	272,5		
	III	.	.	.	.	.	.	.	2 490,5	.	.		

Lähde: EKP.

- 1) Sisältää useimmat EKT 95:ssä määritellyt rahoitusvarojen ja velkojen luokat. Kohtaan eivät sisälly johdannaiset, julkisyhteisöjen ja yritysten myöntämät lainat, noteeraamattomat osakkeet, muut osuudet sekä muut saamiset ja velat.
- 2) BIS:n kansainväliset pankkitilastot. BIS:n määritelmän mukainen pankki-käsite on lähellä euroalueella käytettävän määritelmän mukaista rahalaitos-käsitettä.
- 3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.
- 4) Sisältää kaikki julkisyhteisöjen lainat euroalueen rahalaitoksista.

Taulukko 6.1 (jatkoa)

Ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttö ja hankinta¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton)

Rahoitustaloustoimet

1. Rahoitusvarat²⁾

		Käteinen ja talletukset									Lisätieto: Muiden kuin pankkien talletukset euroalueen ulkopuolella ³⁾
		Yhteensä	Käteinen	Ei-rahoitussektorin (pl. valtio) talletukset euroalueen rahalaitoksissa					Valtion talletukset euroalueen raha- laitoksissa	Talletukset muissa kuin raha- laitoksissa ⁴⁾	
				Yhteensä	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irtisanomis- ehtoiset	Repot			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	III	13,9	3,5	0,2	3,5	-1,1	-2,6	0,3	8,3	1,9	-2,7
	IV	133,6	22,3	95,1	44,2	36,4	10,3	4,2	8,7	7,6	-14,5
2000	I	-27,6	-15,3	0,4	6,1	0,9	-20,4	13,7	-11,9	-0,7	25,9
	II	55,7	6,7	33,6	35,5	17,9	-21,8	2,0	15,8	-0,4	-12,8
	III	3,4	-2,2	-7,8	-21,0	28,7	-18,5	3,0	13,3	0,1	-2,1
	IV	129,7	8,6	108,3	71,4	27,3	5,7	3,8	5,3	7,6	-16,5
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	I	-22,0	-19,8	13,9	-34,4	42,6	-6,1	11,8	-15,6	-0,5	13,3
	II	94,8	-3,3	82,0	77,3	-4,3	6,3	2,7	15,1	1,0	4,6
	III	7,9	-23,4	48,1	25,2	3,0	13,0	7,0	-17,7	0,8	3,9
	IV	143,7	-69,9	209,9	142,3	10,6	62,5	-5,4	-8,8	12,5	12,2
2002	I	-6,8	8,5	-40,2	-53,4	-4,1	14,9	2,3	19,0	6,0	2,7
	II	96,3	24,5	73,2	72,2	0,9	1,7	-1,7	-2,5	1,1	-10,0
	III	7,4	17,2	0,6	-4,4	-7,3	10,6	1,7	-12,5	2,1	9,1
	IV	167,3	30,8	134,0	83,8	11,6	45,5	-6,9	-9,9	12,5	9,8
2003	I	41,6	7,7	-3,3	-29,5	-10,6	42,6	-5,7	32,8	4,4	31,7
	II	136,3	23,8	86,0	83,3	-8,6	22,7	-11,4	24,1	2,4	.
	III	.	14,4	12,3	8,4	-4,3	11,9	-3,6	-13,8	.	.
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
		Muut arvopaperit kuin osakkeet			Osakkeet ⁵⁾				Vakuustekninen vastuuvulka		
		Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Yhteensä	Noteer- ratut osakkeet	Rahasto- osuudet	Raha- markkina- rahasto- osuudet	Yhteensä	Kotitalouk- sien osuus henki- vakuutus- ja eläke- rahastoista	Vakuutus- maksu- ja korvaus- vastuu
		11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1999	III	-3,3	-14,7	11,4	101,5	61,7	39,8	-2,1	57,6	52,1	5,5
	IV	61,4	25,4	36,0	-36,9	-5,9	-31,0	-12,7	75,4	70,4	4,9
2000	I	8,4	20,1	-11,6	-9,6	-56,6	47,1	13,5	80,0	74,4	5,6
	II	42,7	6,0	36,6	77,7	59,0	18,7	-7,4	55,4	52,8	2,7
	III	75,0	22,3	52,7	63,6	55,0	8,6	-1,3	55,5	52,8	2,7
	IV	17,4	6,6	10,9	148,6	110,4	38,2	-5,1	59,2	61,2	-2,1
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	I	103,9	66,2	37,7	4,2	-43,8	48,0	22,0	68,1	60,9	7,2
	II	-2,3	-34,3	32,0	34,8	28,2	6,6	3,4	53,3	49,7	3,6
	III	30,9	-5,8	36,6	49,5	22,8	26,7	14,0	50,9	45,8	5,1
	IV	2,4	-18,1	20,4	1,2	-20,9	22,1	3,1	56,9	54,6	2,2
2002	I	67,7	36,1	31,6	43,8	1,5	42,3	26,5	64,1	55,3	8,8
	II	-11,2	-42,4	31,1	33,7	19,6	14,1	-1,6	49,7	45,7	3,9
	III	46,1	27,5	18,6	54,9	30,9	24,0	13,7	47,4	43,5	3,9
	IV	-18,9	-15,6	-3,2	-21,4	-21,8	0,4	-8,4	58,2	56,6	1,6
2003	I	-1,8	-4,5	2,8	71,4	10,5	60,9	29,1	63,3	57,8	5,5
	II	-33,0	-22,1	-10,9	71,5	38,7	32,9	3,3	53,6	48,9	4,7
	III	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Lähde: EKP.

- 1) Ei-rahoitussektori sisältää julkisyhteisöt (S13), Yritykset (S11) ja kotitaloudet (S14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S15).
- 2) Sisältää useimmat EKT 95:ssä määritellyt rahoitusvarojen ja velkojen luokat. Kohtaan eivät sisälly johdannaiset, julkisyhteisöjen ja yritysten myöntämät lainat, noteeraamattomat osakkeet, muut osuudet sekä muut saamiset ja velat.
- 3) BIS:n kansainväliset pankkitilastot. BIS:n määritelmän mukainen pankki-käsite on lähellä euroalueella käytettävän määritelmän mukaista rahalaitos-käsitettä.
- 4) Sisältää euroalueen valtionhallinnon (S1311), Muiden rahoituksen välittäjien (S123) ja vakuutuslaitosten sekä eläkerahastojen (S125) vastaanottamat talletukset.
- 5) Ei sisällä noteeraamattomia osakkeita.

2. Velat¹⁾

		Lainat euroalueen rahalaitoksista ja muista rahoituslaitoksista velallissectoreittain										Lisätieto:	
		Yhteensä		Julkisyhteisöt			Yritykset			Kotitaloudet ³⁾			Muiden kuin pankkien lainat euroalueen ulkopuolisista pankeista ²⁾
		Euroalueen rahalaitoksista		Yhteensä	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset ⁴⁾	Yhteensä	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Yhteensä	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1999	III	70,4	71,6	-14,7	-1,1	-13,6	17,4	-16,7	34,1	67,7	-0,3	68,1	8,5
	IV	175,8	146,3	19,7	4,2	15,5	87,7	33,6	54,2	68,4	8,4	60,0	-7,1
2000	I	141,9	108,8	-7,9	-0,9	-7,0	91,9	55,0	36,9	58,0	1,5	56,5	15,0
	II	162,8	118,4	-5,5	0,7	-6,2	112,5	61,8	50,7	55,8	9,7	46,1	-0,8
	III	132,6	91,4	-15,9	-2,0	-14,0	96,8	53,6	43,2	51,7	0,0	51,8	23,0
	IV	188,2	140,1	16,1	2,2	13,9	119,5	20,4	99,0	52,7	5,3	47,4	2,1
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001	I	90,7	77,5	-7,0	0,0	-7,0	63,3	38,5	24,8	34,4	-5,2	39,6	9,1
	II	109,1	88,0	-16,0	-0,1	-15,9	68,1	20,1	48,1	57,0	6,0	51,0	16,7
	III	87,3	57,8	-6,8	3,1	-9,8	55,3	-16,4	71,7	38,7	-4,2	42,9	-21,3
	IV	119,0	92,5	25,4	4,7	20,7	40,6	-19,6	60,2	53,0	1,4	51,6	4,2
2002	I	59,7	61,9	0,9	3,4	-2,5	19,8	-7,1	26,9	39,0	-4,9	43,9	8,4
	II	113,2	83,0	-25,3	0,1	-25,4	63,8	-3,8	67,5	74,8	10,7	64,1	-18,7
	III	42,8	34,2	-8,0	1,3	-9,2	2,3	-17,7	20,0	48,5	-3,9	52,4	-9,0
	IV	122,3	95,6	13,4	5,9	7,6	46,1	-11,1	57,3	62,7	6,1	56,5	8,9
2003	I	81,8	66,5	-0,6	8,0	-8,6	42,8	15,6	27,1	39,7	-10,1	49,8	1,8
	II	116,2	85,4	-10,3	3,3	-13,6	56,0	29,6	26,4	70,5	5,0	65,6	.
	III	.	60,1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
<i>Muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijoin</i>													
		Yhteensä		Julkisyhteisöt			Yritykset			Yritysten liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet	Valtion talletusvelka	Yritysten vakuutus-tekniinen eläkevastuuvelka	
		13	14	15	16	17	18	19					
1999	III	54,4	38,7	-10,0	48,6	15,7	6,1	9,6	47,7	2,1	2,8		
	IV	-11,9	-19,7	-27,9	8,2	7,7	3,7	4,1	22,4	7,2	2,8		
2000	I	62,4	61,0	10,9	50,0	1,4	1,0	0,4	29,0	-0,7	2,8		
	II	39,3	23,5	-1,3	24,8	15,8	10,9	4,9	40,8	-0,3	2,8		
	III	49,1	25,8	-2,3	28,1	23,3	7,5	15,8	42,0	0,0	2,8		
	IV	0,9	-20,3	-27,4	7,2	21,2	7,5	13,6	22,3	7,4	2,8		
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001	I	75,1	37,6	32,5	5,1	37,5	11,1	26,4	8,6	-0,6	3,1		
	II	85,6	59,3	10,8	48,6	26,3	11,9	14,4	36,6	0,5	3,1		
	III	50,6	29,6	8,8	20,8	21,0	14,6	6,4	2,6	1,1	3,1		
	IV	8,5	-9,1	-21,9	12,8	17,6	-0,7	18,3	13,2	12,3	1,8		
2002	I	102,9	94,1	21,7	72,4	8,9	5,2	3,7	9,3	6,0	3,3		
	II	61,3	62,1	33,9	28,2	-0,8	-14,5	13,7	7,5	1,1	3,3		
	III	56,2	46,2	-0,9	47,1	10,0	7,1	2,9	5,5	1,9	3,8		
	IV	3,0	-0,6	-8,4	7,8	3,6	6,7	-3,1	1,7	12,4	2,5		
2003	I	157,4	128,8	50,0	78,8	28,6	22,1	6,6	-0,2	4,6	3,4		
	II	101,0	82,0	33,8	48,1	19,0	-2,3	21,3	16,2	2,4	3,4		
	III	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.		

Lähde: EKP.

- 1) Sisältää useimmat EKT 95:ssä määritellyt rahoitusvarojen ja velkojen luokat. Kohtaan eivät sisälly johdannaiset, julkisyhteisöjen ja yritysten myöntämät lainat, noteeraamattomat osakkeet, muut osuudet sekä muut saamiset ja velat.
- 2) BIS:n kansainväliset pankkitilastot. BIS:n määritelmän mukainen pankki-käsite on lähellä euroalueella käytettävän määritelmän mukaista rahalaitos-käsitettä.
- 3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.
- 4) Sisältää kaikki julkisyhteisöjen lainat euroalueen rahalaitoksista.

Taulukko 6.2

Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoituksen käyttö ja hankinta

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

Kantatiedot

		Rahoitusvarojen pääerät ¹⁾										
		Talletukset euroalueen rahalaitoksissa					Lainat			Muut arvopaperit kuin osakkeet		
		Yhteensä	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irtisanomis- ehtoiset	Repot	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
1999	III	436,6	32,0	389,8	3,3	11,5	313,6	41,3	272,3	1 031,1	34,0	997,2
	IV	447,5	32,2	400,3	3,3	11,7	313,6	41,1	272,5	1 035,1	38,5	996,6
2000	I	458,9	35,4	407,1	3,2	13,1	317,4	45,0	272,4	1 064,0	40,0	1 024,0
	II	460,8	34,7	411,0	3,5	11,6	316,1	46,3	269,8	1 091,1	45,1	1 046,0
	III	464,6	34,1	413,8	3,7	12,9	317,2	46,9	270,3	1 091,4	45,6	1 045,9
	IV	477,6	40,6	418,5	3,2	15,3	311,3	50,1	261,1	1 085,2	40,4	1 044,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	I	483,8	38,2	423,3	3,5	18,8	312,5	51,9	260,6	1 127,5	41,1	1 086,5
	II	486,3	41,4	424,2	3,8	16,9	315,5	52,2	263,3	1 151,5	56,0	1 095,5
	III	487,8	39,3	426,9	3,8	17,9	316,0	53,1	262,9	1 166,1	51,0	1 115,1
	IV	495,4	48,0	427,5	3,4	16,4	319,7	56,7	262,9	1 187,2	44,3	1 142,9
2002	I	498,6	43,9	433,0	4,0	17,7	325,2	59,5	265,7	1 251,6	52,5	1 199,1
	II	503,9	48,4	432,9	3,7	19,0	331,7	65,2	266,5	1 241,9	40,5	1 201,4
	III	506,3	50,1	437,9	3,9	14,4	334,3	69,2	265,1	1 301,3	51,5	1 249,9
	IV	522,8	55,9	445,6	3,5	17,9	336,9	70,5	266,4	1 345,4	54,1	1 291,3
2003	I	535,6	59,7	454,0	3,7	18,3	342,5	71,8	270,8	1 397,3	63,7	1 333,6
	II	537,6	62,2	450,2	3,0	22,3	346,0	72,9	273,1	1 424,7	58,9	1 365,9
	III	532,3	55,8	455,0	3,0	18,6						

		Rahoitusvarojen pääerät ¹⁾					Velkojen pääerät ¹⁾						
		Osakkeet ²⁾				Vakuutus- maksu- ja korvaus- vastuu	Lainat euroalueen raha- laitoksista ja muista rahoituslaitoksista		Muut arvo- paperit kuin osakkeet	Noteeratut osakkeet	Vakuutustekninen vastuuvetä		
		Yhteensä	Noteer- ratut osakkeet	Rahasto- osuudet	Raha- markkina- rahasto- osuudet		Yhteensä	Euroalueen raha- laitoksista			Yhteensä	Kotitalouk- sien osuus henki- vakuutus- ja eläke- rahastoista	Vakuutus- maksu- ja korvaus- vastuu
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23		
1999	III	997,1	586,3	410,8	33,7	72,5	56,4	41,9	4,5	272,1	2 633,6	2 221,9	411,7
	IV	1 232,8	719,7	513,1	33,4	75,5	44,1	29,6	4,5	332,4	2 780,3	2 359,6	420,7
2000	I	1 348,7	777,9	570,8	37,1	78,0	52,3	37,1	5,1	363,4	2 897,4	2 467,6	429,9
	II	1 363,1	771,6	591,5	40,6	78,9	54,2	38,8	5,1	332,2	2 942,0	2 508,1	433,9
	III	1 412,0	797,3	614,6	37,4	80,0	49,0	33,1	7,9	359,0	2 994,6	2 556,5	438,1
	IV	1 331,6	726,9	604,7	36,9	78,4	47,3	31,5	9,1	326,3	3 019,5	2 581,9	437,6
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001	I	1 305,9	709,7	596,1	44,8	80,5	51,3	36,4	9,2	311,9	3 073,2	2 625,0	448,1
	II	1 343,2	736,3	606,8	46,5	81,5	51,2	36,2	9,7	315,6	3 131,0	2 678,2	452,8
	III	1 212,9	648,0	564,9	45,9	83,4	52,1	37,4	9,7	221,5	3 108,6	2 648,0	460,7
	IV	1 305,3	704,0	601,3	46,0	92,0	48,5	34,9	10,3	234,7	3 206,7	2 730,0	476,7
2002	I	1 382,7	765,7	617,0	47,5	96,3	52,5	38,9	10,4	257,0	3 234,4	2 742,5	491,9
	II	1 263,3	672,4	590,9	50,1	97,2	55,9	42,5	10,7	226,5	3 252,3	2 754,8	497,5
	III	1 123,0	562,7	560,3	48,7	98,5	56,4	42,1	10,8	127,2	3 278,4	2 774,8	503,5
	IV	1 155,7	583,8	571,9	55,2	99,4	43,4	33,0	10,9	113,3	3 341,3	2 835,3	506,1
2003	I	1 103,8	534,5	569,3	57,1	101,0	55,8	42,4	11,1	103,3	3 401,8	2 889,0	512,8
	II	1 210,6	604,6	606,1	61,6	102,5	58,1	44,8	11,3	136,5	3 472,0	2 954,0	518,1
	III							44,5		136,7			

Lähde: EKP.

- 1) Sisältää useimmat EKT 95:ssä määritellyt rahoitusvarojen ja velkojen luokat. Kohtaan eivät sisälly johdannaiset, julkisyhteisöjen ja yritysten myöntämät lainat, noteeraamattomat osakkeet, muut osuudet sekä muut saamiset ja velat.
- 2) Ei sisällä noteeraamattomia osakkeita.

Rahoitustaloustoimet

		Rahoitusvarojen pääerät ¹⁾										
		Talletukset euroalueen rahalaitoksissa					Lainat			Muut arvopaperit kuin osakkeet		
		Yhteensä	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irtisanomis- ehtoiset	Repot	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
1999	III	5,8	-4,4	9,3	0,0	0,8	-8,4	-1,2	-7,2	18,1	-2,8	20,9
	IV	10,5	0,2	10,1	0,0	0,2	-0,1	-0,3	0,2	4,3	3,8	0,5
2000	I	11,4	3,2	6,8	0,0	1,4	4,0	4,0	0,1	21,7	1,8	19,9
	II	2,0	0,4	2,8	0,3	-1,5	-0,9	1,3	-2,2	23,6	5,0	18,6
	III	1,1	-0,8	0,5	0,2	1,3	1,2	0,5	0,6	9,3	0,4	8,9
	IV	13,0	6,5	4,6	-0,5	2,4	-5,5	3,3	-8,8	-9,9	-6,0	-3,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	I	3,9	-2,5	4,7	0,3	1,3	2,0	1,7	0,3	30,6	0,5	30,1
	II	2,8	3,4	1,0	0,3	-1,9	3,0	0,5	2,5	29,0	14,9	14,1
	III	1,5	-2,1	2,7	-0,1	1,0	0,5	0,8	-0,3	10,5	-5,0	15,5
	IV	7,6	8,8	0,6	-0,3	-1,4	5,3	3,6	1,7	26,2	-6,8	33,0
2002	I	3,0	-4,2	5,3	0,5	1,3	3,2	1,2	2,0	53,8	8,1	45,7
	II	5,3	4,5	-0,1	-0,3	1,2	5,5	4,3	1,3	-6,9	-12,3	5,4
	III	2,5	1,7	5,1	0,3	-4,6	1,1	2,5	-1,4	39,0	9,7	29,3
	IV	16,5	5,8	7,7	-0,4	3,5	3,1	1,5	1,6	33,0	2,2	30,7
2003	I	12,4	3,9	7,8	0,2	0,5	8,8	3,8	5,0	56,7	10,5	46,2
	II	2,3	2,7	-3,9	-0,4	3,9	6,6	3,7	2,9	14,3	-5,0	19,3
	III	-6,7	-6,5	3,7	0,1	-3,9	.	.	.	.	.	.

		Rahoitusvarojen pääerät ¹⁾						Velkojen pääerät ¹⁾						
		Osakkeet ²⁾				Vakuutus- maksu- ja korvaus- vastuu	Lainat euroalueen raha- laitoksista ja muista rahoituslaitoksista		Muut arvo- paperit kuin osakkeet	Noteeratut osakkeet	Vakuutustekninen vastuuvélka			
		Yhteensä	Noteer- ratut osakkeet	Rahasto- osuudet	Raha- markkina- rahasto- osuudet		Yhteensä	Euroalueen raha- laitoksista			Yhteensä	Kotitalouk- sien osuus henki- vakuutus- ja eläke- rahastoista	Vakuutus- maksu- ja korvaus- vastuu	
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
1999	III	14,0	11,9	2,1	-2,8	1,3	2,4	4,3	4,8	0,4	0,2	56,4	48,8	7,7
	IV	49,8	11,2	38,6	-0,3	3,0	-12,6	-12,4	0,6	-0,4	75,5	66,4	9,1	
2000	I	41,9	4,6	37,3	4,4	2,4	8,2	7,5	0,5	0,7	78,9	69,7	9,2	
	II	33,6	8,8	24,8	3,4	0,9	1,9	1,7	0,0	1,9	53,5	49,4	4,1	
	III	36,3	18,8	17,5	-3,2	1,1	-5,2	-5,7	2,7	0,2	53,8	49,5	4,2	
	IV	17,0	2,6	14,4	-0,5	-1,6	-1,7	-1,6	1,0	0,1	57,2	57,6	-0,4	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001	I	46,4	28,9	17,6	8,2	2,4	4,3	4,8	0,1	-0,9	65,2	55,9	9,2	
	II	14,7	11,2	3,5	1,3	0,9	0,3	-0,2	0,6	-1,0	50,2	46,7	3,5	
	III	23,8	19,7	4,1	-0,7	1,9	1,6	1,5	0,2	4,0	49,4	42,8	6,6	
	IV	34,6	7,9	26,8	0,0	8,6	-3,3	-2,5	0,7	0,5	67,7	51,3	16,4	
2002	I	31,4	16,1	15,3	1,6	4,3	3,7	3,9	0,2	0,2	65,6	50,5	15,1	
	II	17,9	5,4	12,4	2,5	1,0	2,9	3,3	0,4	0,2	47,1	41,7	5,4	
	III	11,1	7,6	3,4	-1,4	1,3	-2,0	-2,5	0,1	0,0	44,9	39,0	5,9	
	IV	14,2	-3,5	17,7	6,5	0,9	-11,5	-9,2	0,1	0,5	55,4	53,0	2,5	
2003	I	14,0	1,8	12,2	1,9	1,6	14,1	11,2	0,0	0,2	65,0	57,1	8,0	
	II	16,3	1,6	14,6	4,4	1,4	2,4	2,5	0,2	2,7	53,3	46,4	7,0	
	III	.	.	.	.	.	.	-0,3	.	.	.	.	.	

Lähde: EKP.

1) Sisältää useimmat EKT 95:ssä määritellyt rahoitusvarojen ja velkojen luokat. Kohtaan eivät sisälly johdannaiset, julkisyhteisöjen ja yritysten myöntämät lainat, noteeraamattomat osakkeet, muut osuudet sekä muut saamiset ja velat.

2) Ei sisällä noteeraamattomia osakkeita.

Taulukko 6.3

Säästäminen, investoinnit ja rahoitus¹⁾

(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

1. Kaikki euroalueen sektorit²⁾

	Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta					Rahoitusvarojen nettohankinta							
	Yhteensä	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Kiinteän pääoman kuluminen	Varastojen muutokset ³⁾	Valmistamattomat varat	Yhteensä	Mone-taarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet ⁴⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Vakuutus-tekni- ninen vastu- velka	Muut sijoit- tukset, netto ⁵⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1996	340,4	1 122,4	-783,9	1,6	0,4	1 730,1	-3,0	395,3	397,7	383,7	313,2	193,6	49,7
1997	353,0	1 139,3	-797,1	10,7	0,0	1 912,7	-0,2	394,4	332,2	449,8	485,7	222,0	28,7
1998	412,4	1 203,5	-823,6	32,3	0,2	2 380,2	11,0	422,7	357,6	522,9	827,2	215,9	23,0
1999	449,6	1 292,4	-863,7	20,8	0,2	3 067,2	1,3	557,7	427,3	880,7	905,1	261,1	34,0
2000	487,4	1 389,1	-913,1	28,0	-16,6	2 802,2	1,3	349,6	267,9	809,3	1 126,4	252,9	-5,1
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001	465,8	1 443,5	-973,6	-6,0	1,9	2 574,0	-0,5	574,1	429,3	729,9	627,3	243,1	-29,2
2002	409,1	1 428,0	-1 011,4	-8,8	1,2	2 158,5	0,9	581,2	330,2	524,1	483,7	226,1	12,3
	Nettovarallisuuden muutokset ⁶⁾				Nettovelkaantuminen								
	Yhteensä	Brutto- säästäminen	Kiinteän pääoman kuluminen	Nettopää- oman siirrot, saadut	Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Muut arvopa- perit kuin osakkeet ⁴⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Vakuutus- tekni- ninen vastu- velka			
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
1996	410,7	1 190,0	-783,9	4,6	1 659,8	472,4	383,4	334,9	272,9	196,3			
1997	455,7	1 241,8	-797,1	11,0	1 809,9	511,6	317,7	378,5	372,2	229,9			
1998	486,6	1 299,1	-823,6	11,1	2 306,0	648,4	323,0	481,3	631,8	221,5			
1999	498,3	1 352,0	-863,7	10,0	3 018,6	929,1	502,9	764,6	557,5	264,5			
2000	514,8	1 419,4	-913,1	8,5	2 774,8	532,3	415,9	851,3	722,3	253,0			
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001	483,5	1 449,4	-973,6	7,7	2 556,3	660,2	492,3	608,1	545,8	249,9			
2002	497,8	1 496,5	-1 011,4	12,7	2 069,8	534,4	453,8	463,9	376,8	240,9			

2. Yritykset

	Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta			Rahoitusvarojen nettohankinta					Nettovarallisuuden muutokset ⁶⁾		Nettovelkaantuminen			
	Yhteensä	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Kiinteän pääoman kuluminen	Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Muut arvopa- perit kuin osak- keet ⁴⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Brutto- säästä- minen	Yhteensä	Muut arvopa- perit kuin osak- keet ⁴⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1996	132,2	567,3	-437,3	258,5	54,1	-13,9	55,1	87,5	120,1	514,5	270,5	7,0	143,5	112,4
1997	151,8	592,0	-451,9	239,6	25,3	-13,0	46,3	97,0	106,5	521,5	285,0	12,1	153,7	109,7
1998	195,3	635,2	-469,1	407,0	45,7	-9,9	96,3	185,5	149,2	569,2	453,1	22,8	252,8	166,9
1999	213,6	684,2	-489,0	604,4	26,9	88,9	169,1	299,1	109,0	548,0	709,0	47,2	423,3	222,0
2000	309,4	748,6	-521,5	831,6	71,8	88,8	193,0	457,7	86,2	561,3	1 054,7	61,6	559,6	425,5
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001	215,8	771,8	-554,5	623,5	103,7	40,1	143,3	242,5	85,1	581,2	754,2	102,4	325,2	315,1
2002	180,6	758,5	-574,4	366,0	19,2	15,2	46,3	263,6	123,0	630,1	423,6	21,7	202,4	185,6

3. Kotitaloudet⁷⁾

	Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta			Rahoitusvarojen nettohankinta					Nettovarallisuuden muutokset ⁶⁾		Netto- velkaantuminen		Lisätieto:	
	Yhteensä	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Kiinteän pääoman kuluminen	Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Muut arvopa- perit kuin osak- keet ⁴⁾	Osakkeet ja osuudet	Vakuu- tus- tekni- ninen vastu- velka	Yhteensä	Brutto- säästä- minen	Yhteensä	Lainat	Käytet- tävissä olevat tulot	Brutto- säästä- mis- aste ⁸⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1996	168,2	384,7	-217,5	437,9	146,2	25,1	93,0	189,0	444,7	646,9	161,3	160,1	3 789,8	17,1
1997	165,9	377,9	-213,1	425,6	70,4	-19,0	193,7	215,8	423,0	617,2	168,5	167,1	3 818,0	16,2
1998	175,9	389,8	-218,0	442,3	96,3	-118,6	288,1	210,7	406,7	594,5	211,5	210,1	3 925,3	15,1
1999	187,7	418,9	-233,6	477,3	119,2	-24,1	189,7	247,6	391,6	582,5	273,4	271,9	4 089,0	14,2
2000	196,1	440,7	-242,8	419,7	65,6	42,0	114,1	247,0	393,9	597,3	221,8	220,1	4 277,8	14,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001	190,7	456,4	-264,0	402,1	172,8	86,6	58,2	223,7	423,4	653,8	169,4	167,5	4 576,4	14,3
2002	180,8	461,5	-276,7	490,9	227,0	66,5	-7,0	214,2	458,2	706,4	213,5	211,3	4 741,3	14,9

Lähde: EKP.

1) Konsolidoimattomia tietoja.

2) Kaikki sektorit sisältävät julkisyhteisöt (S13), Yritykset (S11), Rahoitus- ja vakuutuslaitokset (S12) ja kotitaloudet (S14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S15).

3) Sisältää arvoesineiden nettohankinnat.

4) Ei sisällä johdannaisia.

5) Johdannaiset, muut saamiset/velat ja tilastolliset erot.

6) Muutokset johtuvat säästämisestä ja saaduista nettopääomansiirroista kiinteän pääoman (-) kulumisen huomioon ottaen.

7) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

8) Bruttosäästäminen prosentteina käytettävissä olevista tuloista.

7 Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa

Taulukko 7.1

Tulot, menot ja alijäämä / ylijäämä¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – tulot

	Yhteensä	Tulot									Pääomatulot	Pääomatverot	Lisätieto: verot yhteensä ²⁾	
		Välitörmät verot	Kotitaloudet	Yritykset	Väliliset verot	EU:n toimielinten	Sosiaaliturvamaksut	Työnantaja	Vakuutettu	Myyntit				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1993	48,0	47,5	12,1	9,8	2,0	13,2	0,8	17,5	8,7	5,6	2,5	0,5	0,3	43,1
1994	47,6	47,1	11,6	9,3	1,9	13,4	0,8	17,5	8,5	5,7	2,5	0,4	0,2	42,8
1995	47,2	46,6	11,6	9,2	2,0	13,3	0,9	17,3	8,4	5,6	2,5	0,5	0,3	42,6
1996	48,0	47,5	12,0	9,4	2,3	13,4	0,8	17,6	8,7	5,6	2,5	0,5	0,3	43,3
1997	48,2	47,6	12,2	9,3	2,5	13,5	0,7	17,6	8,8	5,6	2,5	0,6	0,4	43,7
1998	47,6	47,2	12,4	9,6	2,5	14,1	0,7	16,5	8,5	5,0	2,5	0,4	0,3	43,3
1999	48,2	47,7	12,8	9,8	2,6	14,3	0,6	16,4	8,5	5,0	2,5	0,5	0,3	43,8
2000	47,8	47,3	13,0	10,0	2,7	14,2	0,6	16,2	8,4	4,9	2,4	0,5	0,3	43,6
Euroalueen laajeneminen														
2001	47,1	46,6	12,6	9,8	2,5	13,9	0,6	16,0	8,4	4,8	2,3	0,5	0,3	42,7
2002	46,5	45,9	12,1	9,5	2,4	13,8	0,5	16,0	8,4	4,7	2,3	0,5	0,3	42,2

2. Euroalue – menot

	Yhteensä	Menot								Pääomatmenot	Inves-toinnit	Pääomasiirrot	EU:n toimielinten maksamat	Lisätieto: perusmenot ⁴⁾
		Yhteensä	Palkan-saaja-korvaukset	Väli-tuote-käyttö	Korko-menot	Tulon-siirrot	Sosiaali-etuudet ja avustukset ³⁾	Tuki-palkkiot	EU:n toimielinten maksamat					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1993	53,7	49,2	11,6	5,1	5,9	26,6	23,0	2,5	0,6	4,6	3,1	1,6	0,1	47,9
1994	52,7	48,3	11,3	4,9	5,5	26,6	23,0	2,4	0,6	4,3	2,9	1,5	0,0	47,1
1995	52,2	47,7	11,2	4,8	5,7	26,1	22,9	2,2	0,6	4,5	2,7	1,8	0,1	46,5
1996	52,3	48,3	11,2	4,8	5,7	26,6	23,3	2,2	0,6	4,0	2,6	1,4	0,0	46,6
1997	50,9	47,2	11,0	4,7	5,1	26,3	23,2	2,1	0,6	3,7	2,4	1,3	0,1	45,7
1998	49,9	46,0	10,7	4,6	4,7	26,0	22,7	2,0	0,5	3,9	2,4	1,5	0,1	45,2
1999	49,4	45,4	10,7	4,7	4,2	25,8	22,6	2,0	0,5	4,0	2,5	1,5	0,1	45,2
2000	48,7	44,7	10,5	4,7	4,0	25,5	22,3	1,9	0,5	4,0	2,5	1,4	0,0	44,7
Euroalueen laajeneminen														
2001	48,7	44,6	10,5	4,7	4,0	25,4	22,3	1,9	0,5	4,2	2,5	1,6	0,0	44,8
2002	48,7	44,8	10,6	4,8	3,7	25,7	22,8	1,8	0,5	3,9	2,4	1,5	0,0	45,1

3. Euroalue – alijäämä / ylijäämä, perusalijäämä / -ylijäämä ja julkinen kulutus

	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)					Perus alijää-mä (-) / ylijää-mä (+)	Julkinen kulutus ⁵⁾							
	Yhteensä	Valtio	Osa-valtio-hallinto	Paikal-lis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot		Yhteensä	Palkan-saaja-korvaukset	Väli-tuote-käyttö	Luon-tois-muotoiset tulonsiirrot	Kiinteän pääoman kuluminen	Myyntit (miinus)	Kollek-tiiviset kulutus-menot	Yksi-tölliset kulutus-menot
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1993	-5,7	-5,0	-0,4	-0,2	-0,1	0,2	21,2	11,6	5,1	5,0	2,0	-2,5	9,0	12,2
1994	-5,1	-4,4	-0,5	-0,2	0,0	0,4	20,8	11,3	4,9	5,1	1,9	-2,5	8,7	12,1
1995	-5,1	-4,2	-0,5	-0,1	-0,3	0,6	20,5	11,2	4,8	5,1	1,9	-2,5	8,6	11,9
1996	-4,3	-3,6	-0,4	0,0	-0,2	1,4	20,6	11,2	4,8	5,2	1,9	-2,5	8,6	12,0
1997	-2,6	-2,3	-0,4	0,1	0,0	2,5	20,4	11,0	4,7	5,1	1,9	-2,5	8,4	11,9
1998	-2,3	-2,2	-0,2	0,1	0,0	2,4	20,0	10,7	4,6	5,1	1,8	-2,5	8,2	11,8
1999	-1,3	-1,6	-0,1	0,1	0,4	2,9	20,0	10,7	4,7	5,1	1,8	-2,5	8,2	11,8
2000	-0,9	-1,3	-0,1	0,1	0,4	3,1	20,0	10,5	4,7	5,2	1,8	-2,4	8,1	11,9
Euroalueen laajeneminen														
2001	-1,7	-1,5	-0,4	0,0	0,3	2,3	20,0	10,5	4,7	5,2	1,8	-2,3	8,1	11,9
2002	-2,3	-1,9	-0,5	-0,1	0,2	1,4	20,3	10,6	4,8	5,3	1,8	-2,3	8,2	12,2

4. Euromaat – alijäämä (-) / ylijäämä (+)⁶⁾

	BE	DE	GR	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1999	-0,4	-1,5	-1,8	-1,2	-1,8	2,4	-1,7	3,5	0,7	-2,3	-2,8	2,2
2000	0,2	1,3	-1,9	-0,8	-1,4	4,4	-0,6	6,4	2,2	-1,5	-2,8	7,1
2001	0,6	-2,8	-1,5	-0,3	-1,5	0,9	-2,6	6,1	0,0	0,3	-4,2	5,2
2002	0,1	-3,5	-1,2	0,1	-3,1	-0,2	-2,3	2,5	-1,6	-0,2	-2,7	4,2

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-/ylijäämää koskevat tiedot: Euroopan komissio.

1) Tuloja, menoja ja alijäämää / ylijäämää koskevat tiedot perustuvat EKT 95:een. UMTS-toimilupien myynnistä vuonna 2000 saatuja tuloja ei kuitenkaan ole laskettu mukaan (euroalueen alijäämä / ylijäämä nämä tulot mukaan lasketuna on 0,1 %). Euroalueen maiden ja EU:n toimielinten väliset tulonsiirrot on laskettu mukaan konsolidoituina. Euroalueen maiden välisiä tulonsiirtoja ei ole konsolidoitu.

2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.

3) Sosiaalietuudet, markkinatuottajien välittämät luontaismuotoiset sosiaaliset tulonsiirrot ja tulonsiirrot kotitalouksia palveleville voittoa tavoittelemattomille yhteisöille.

4) Kokonaismenot miinus korkomenot.

5) Vastaa julkisyhteisöjen kulutusmenoja (P.3) EKT 95:n luokituksessa julkinen talous.

6) Sisältää UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot.

Taulukko 7.2

Velka¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkinen velka rahoitusvaateittain ja velkojen mukaan

	Yhteensä	Rahoitusvaade				Velkoja				Muut luotonantajat ³⁾
		Kolikot ja talletukset	Lainat	Lyhyt-aikaiset arvopaperit	Pitkä-aikaiset arvopaperit	Kotimainen luotonantaja ²⁾			Muut luotonantajat ³⁾	
						Yhteensä	Rahalaitokset	Muut rahoituslaitokset		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1993	67,3	2,7	17,0	10,0	37,6	52,5	27,6	8,8	16,1	14,8
1994	70,0	2,9	16,1	10,3	40,6	55,8	29,8	10,0	15,9	14,2
1995	74,2	2,9	17,7	9,9	43,8	58,3	30,5	11,0	16,8	15,9
1996	75,4	2,9	17,2	9,9	45,5	58,9	30,3	13,2	15,4	16,5
1997	74,9	2,8	16,3	8,9	46,8	56,9	29,1	14,5	13,3	17,9
1998	73,2	2,8	15,1	7,9	47,3	53,4	27,0	16,3	10,1	19,8
1999	72,1	2,9	14,2	6,9	48,1	49,8	25,2	14,9	9,7	22,3
2000	69,6	2,7	13,0	6,2	47,6	46,0	22,8	13,3	9,8	23,6
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001	69,2	2,6	12,5	6,3	47,8	44,7	22,5	12,5	9,6	24,5
2002	69,0	2,5	11,8	6,7	48,0	43,1	21,4	12,1	9,5	25,9

2. Euroalue – julkinen velka liikkeeseenlaskijan, laina-ajan ja valuutan mukaan

	Yhteensä	Liikkeeseenlaskija ⁴⁾				Alkuperäinen laina-aika			Jäljellä oleva laina-aika			Valuutta		Muut valuutat
		Valtio	Osavaltiohallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turv-rahas-tot	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Vaihtu-vakor-koinen	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Euro tai jäsen-valuutta ⁵⁾	Ei-koti-maan valuutta	
1993	67,3	55,2	5,2	6,3	0,6	11,9	55,4	6,6	18,4	24,4	24,4	65,6	2,9	1,7
1994	70,0	57,9	5,4	6,1	0,5	11,2	58,8	7,4	16,5	26,8	26,7	68,1	3,0	1,9
1995	74,2	61,7	5,7	6,0	0,8	10,6	63,6	6,8	17,6	26,4	30,2	72,5	2,9	1,7
1996	75,4	62,9	6,1	5,9	0,5	10,2	65,2	6,3	19,2	25,4	30,8	73,7	2,7	1,8
1997	74,9	62,3	6,3	5,6	0,6	8,8	66,0	6,0	18,6	25,4	30,8	73,0	2,8	1,9
1998	73,2	61,1	6,3	5,4	0,4	7,7	65,4	5,5	16,4	26,1	30,7	71,6	3,2	1,5
1999	72,1	60,2	6,2	5,3	0,3	6,5	65,6	5,0	14,4	26,9	30,7	70,3	-	1,7
2000	69,6	58,1	6,1	5,1	0,3	5,7	63,8	4,4	14,3	27,6	27,7	67,8	-	1,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001	69,2	57,8	6,2	4,9	0,3	6,0	63,2	3,2	14,6	26,3	28,3	67,6	-	1,6
2002	69,0	57,5	6,4	4,9	0,3	6,2	62,8	3,3	15,4	25,1	28,5	67,6	-	1,4

3. Euromaat – julkinen velka

	BE	DE	GR	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1999	114,9	61,2	105,2	63,1	58,5	48,6	114,9	5,9	63,1	67,5	54,3	47,0
2000	109,6	60,2	106,2	60,5	57,2	38,4	110,6	5,5	55,9	66,8	53,3	44,6
2001	108,5	59,5	106,9	56,8	56,8	36,1	109,5	5,5	52,9	67,3	55,5	44,0
2002	105,8	60,8	104,7	53,8	59,0	32,4	106,7	5,7	52,4	67,3	58,1	42,7

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-/ylilyijäämää koskevat tiedot: Euroopan komissio.

1) Tiedot perustuvat osittain arvioihin. Julkisen sektorin nimellinen konsolidoitu bruttovelka vuoden lopussa. Muiden maiden sijoituksia valtion joukkolainoihin ei ole konsolidoitu.

2) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.

3) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.

4) Ei sisällä joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevien julkisyhteisöjen hallussa olevia joukkolainoja.

5) Ajalta ennen vuotta 1999 eumääräinen velka kotimaan valuuttana ja euron käyttöön ottaneiden maiden valuuttoina.

Taulukko 7.3

Velan muutos¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkisen velan muutos aiheuttajan, rahoitusvaateen ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Aiheuttaja				Rahoitusvaade				Velkoja			Muut luotonantajat ⁷⁾
		Rahoitus-tarve ²⁾	Arvostus-tekijät ³⁾	Luokit-telu-muutok-set ⁴⁾	Aggre-gaatti-vaiku-tus ⁵⁾	Kolikot ja talle-tukset	Lainat	Lyhyt- aikaiset arvo- paperit	Pitkä- aikaiset arvo- paperit	Koti- mainen luoton- antaja ⁶⁾	Raha- laitokset	Muut rahoitus- laitokset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1993	8,0	7,5	0,4	0,1	0,1	0,2	1,2	0,1	6,5	3,6	2,0	1,3	4,4
1994	6,0	5,2	0,2	0,7	0,0	0,4	-0,1	0,9	4,9	5,9	3,6	1,7	0,2
1995	7,8	5,5	0,2	2,3	-0,2	0,2	2,3	0,0	5,2	5,3	2,2	1,5	2,4
1996	3,8	4,2	-0,2	0,1	-0,3	0,1	0,1	0,4	3,2	2,6	0,8	2,6	1,2
1997	2,3	2,4	0,2	-0,2	0,0	0,0	-0,2	-0,6	3,1	0,2	-0,1	1,8	2,0
1998	1,7	1,9	-0,2	0,0	0,0	0,1	-0,4	-0,6	2,6	-1,0	-0,8	2,4	2,6
1999	1,7	1,4	0,3	0,1	0,0	0,2	-0,4	-0,7	2,6	-1,5	-0,7	-0,7	3,2
2000	0,9	0,8	0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,5	-0,3	1,7	-1,5	-1,3	-0,9	2,4
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001	1,7	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,2	0,4	1,4	0,2	0,1	0,0	1,4
2002	2,0	2,5	-0,5	0,0	0,0	0,0	-0,4	0,6	1,7	-0,2	-0,3	0,0	2,2

2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisu

	Velan muutos	Alijää- mä (-) / ylijää- mä (+) ⁸⁾	Alijäämä-/velkakoikaisu ⁹⁾											Luokit- telu- muut- tokset	Muut ¹¹⁾
			Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset						Arvos- tus- tekijät	Valuutta- kurssi- vaikut- tukset	Muut			
				Käteinen ja talle- tukset	Arvo- paperit ¹⁰⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Yksityis- tämis- tulot	Pääoma- sijoituk- set						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1993	8,0	-5,7	2,3	1,5	1,3	0,2	0,3	-0,2	-0,3	0,1	0,4	0,3	0,1	0,3	
1994	6,0	-5,1	0,9	0,0	-0,2	0,1	0,3	-0,1	-0,4	0,2	0,2	0,0	0,7	0,1	
1995	7,8	-5,1	2,7	0,6	0,1	-0,1	0,5	0,1	-0,4	0,2	0,2	-0,1	2,3	-0,3	
1996	3,8	-4,3	-0,5	-0,2	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	-0,3	0,2	-0,2	-0,1	0,1	-0,2	
1997	2,3	-2,6	-0,3	-0,5	0,2	-0,1	0,0	-0,5	-0,8	0,3	0,2	0,2	-0,2	0,2	
1998	1,7	-2,3	-0,6	-0,5	0,1	0,0	-0,1	-0,6	-0,8	0,3	-0,2	0,0	0,0	0,1	
1999	1,7	-1,3	0,4	-0,1	0,5	0,1	0,0	-0,7	-0,9	0,1	0,3	0,2	0,1	0,1	
2000	0,9	0,2	1,1	0,9	0,7	0,1	0,2	-0,2	-0,4	0,1	0,1	0,0	-0,1	0,1	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001	1,7	-1,6	0,1	-0,4	-0,6	0,1	0,2	-0,1	-0,4	0,2	0,0	0,0	0,0	0,5	
2002	2,0	-2,3	-0,2	0,3	0,2	0,1	0,1	0,0	-0,3	0,1	-0,5	-0,1	0,0	0,0	

Lähde: EKP.

1) Tiedot perustuvat osittain arvioihin. Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutos, % BKT:stä: $(velka [t] - velka [t-1]) / BKT (t)$.

2) Luotonotto vastaa määritelmän mukaan julkiseen velkaan kohdistuvia transaktioita.

3) Sisältää valuuttakurssimuutosten vaikutusten lisäksi vaikutukset, jotka johtuvat velan laskemisesta nimellisarvoisena (esim. liikkeeseen laskettujen arvopaperien preemiot tai diskonttaukset).

4) Sisältää erityisesti yksiköiden uudelleenluokittelun vaikutukset ja tietyt valtioiden vastuulle ottamat velat.

5) Maiden yhteenlasketun velan muutoksen ja maittaisten velkojen muutosten summan välinen erotus. Erotus johtuu siitä, että aggregoinneissa käytettiin ennen vuotta 1999 useita eri valuuttakursseja.

6) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.

7) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.

8) Sisältää UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot.

9) Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutoksen ja prosentteina BKT:stä ilmoitetun alijäämän välinen erotus.

10) Ei sisällä johdannaisia.

11) Sisältää pääasiassa muihin velkoihin ja saamiin kohdistuvat transaktiot (kauppaluotot, muut velat/saamiset ja johdannaiset).

8 Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)

Taulukko 8.1

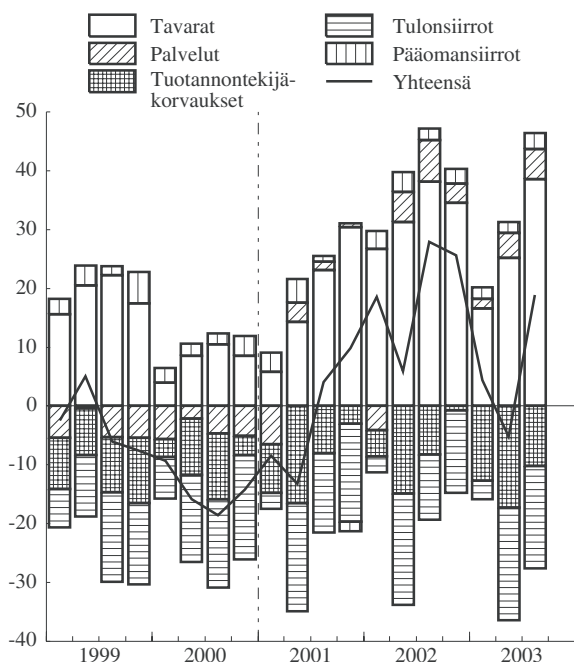
Maksutase^{1), 2)}

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

	Vaihtotase					Pääoman- siirrot	Rahoitustase						Virheelli- set ja tunnis- tamattomat erät
	Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuo- tannon- tekijä- korvaukset	Tulon- siirrot		Yhteensä	Suorat sijoi- tukset	Arvo- paperi- sijoi- tukset	Johdan- naiset	Muut sijoi- tukset	Valuutta- varanto	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1997	56,7	116,4	-2,3	-15,2	-42,2	13,0	.	-44,4	-24,1	.	.	.	.
1998	26,7	109,0	-6,3	-28,8	-47,2	12,4	-67,0	-81,3	-109,9	-8,2	124,2	8,2	27,9
1999	-23,8	75,7	-16,5	-37,0	-46,1	12,8	13,5	-119,5	-41,4	3,3	161,0	10,1	-2,5
2000	-67,6	31,6	-17,5	-27,1	-54,6	9,8	68,4	-14,9	-111,6	-3,4	180,8	17,6	-10,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001	-14,5	73,6	-1,1	-35,7	-51,3	6,7	-24,4	-102,4	68,1	-1,5	-6,4	17,8	32,2
2002	67,0	130,6	11,3	-28,2	-46,7	10,9	-97,2	-41,5	103,4	-10,2	-146,6	-2,3	19,3
2002 III	25,8	38,1	7,0	-8,2	-11,2	2,0	-53,6	-10,8	19,9	-9,0	-49,1	-4,6	25,8
2002 IV	23,1	34,5	3,4	-0,7	-14,0	2,4	-48,5	-6,0	42,0	-2,9	-80,3	-1,3	22,9
2003 I	2,4	16,6	1,6	-12,7	-3,1	2,0	-25,1	-0,9	7,0	-2,5	-40,7	11,9	20,7
2003 II	-7,0	25,1	4,3	-17,2	-19,2	1,8	-41,3	5,4	42,2	-2,8	-88,1	2,0	46,5
2003 III	16,1	38,6	5,1	-10,2	-17,3	2,7	-22,9	-15,3	-69,8	-4,4	65,0	1,7	4,0
2002 heinä	8,2	16,0	2,9	-7,5	-3,3	0,4	-16,9	-6,0	8,7	-8,3	-8,7	-2,6	8,3
2002 elo	9,3	11,3	0,5	0,6	-3,1	0,6	-30,4	1,5	-9,6	-1,7	-22,4	1,8	20,5
2002 syys	8,4	10,8	3,7	-1,3	-4,8	1,0	-6,3	-6,3	20,7	1,0	-18,0	-3,8	-3,0
2002 loka	4,6	12,5	0,5	-2,1	-6,3	1,4	-13,9	-6,9	27,6	0,5	-37,2	2,1	7,9
2002 marras	10,6	12,4	1,6	0,4	-3,9	0,3	-18,9	7,3	15,1	-0,8	-38,1	-2,4	8,0
2002 joul	7,9	9,6	1,2	1,0	-3,8	0,8	-15,7	-6,4	-0,7	-2,5	-5,0	-1,1	7,0
2003 tammi	-5,2	1,5	-0,5	-9,4	3,2	2,1	-12,2	-2,2	-0,6	-1,5	-9,4	1,5	15,3
2003 helmi	3,4	8,7	0,4	-2,6	-3,2	-0,9	-19,6	2,9	-6,6	-0,1	-21,2	5,3	17,2
2003 maal	4,3	6,5	1,7	-0,8	-3,1	0,8	6,7	-1,5	14,2	-0,9	-10,1	5,0	-11,8
2003 huht	-10,0	6,9	0,4	-10,9	-6,5	0,1	16,1	-18,4	25,1	-4,7	13,3	0,8	-6,2
2003 touko	-0,1	7,6	1,3	-3,6	-5,5	0,2	-33,4	0,7	1,1	1,4	-37,0	0,4	33,3
2003 kesä	3,1	10,5	2,5	-2,8	-7,2	1,5	-24,0	23,1	16,0	0,5	-64,4	0,9	19,4
2003 heinä	2,0	15,3	2,8	-10,1	-6,1	0,8	-6,1	-3,2	-35,6	-2,7	33,8	1,6	3,4
2003 elo	4,9	10,6	0,8	-0,9	-5,5	1,7	-3,0	-2,6	-42,5	-1,6	43,4	0,3	-3,6
2003 syys	9,3	12,7	1,5	0,8	-5,7	0,2	-13,8	-9,6	8,3	0,0	-12,2	-0,2	4,3

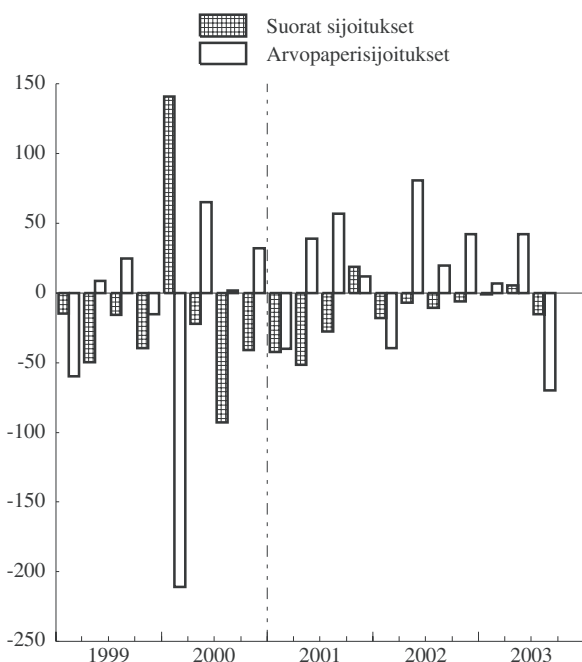
Vaihtotase ja pääomansiirrot

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-). Valuuttavaranto: lisäys (-), vähennys (+).

2) Viimeaikaisen ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.2

Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot

(miljardia euroa, miljardia eua vuoden 1998 loppuun)

1. Keskeiset erät

	Vaihtotase											Pääomansiirrot	
	Yhteensä			Tavarat		Palvelut		Tuotannon- tekijäkorvaukset		Tulonsiirrot		Tulot 12	Menot 13
	Tulot 1	Menot 2	Netto 3	Tulot 4	Menot 5	Tulot 6	Menot 7	Tulot 8	Menot 9	Tulot 10	Menot 11		
1997	1 218,5	1 161,8	56,7	754,6	638,3	214,3	216,5	189,5	204,7	60,0	102,3	18,9	5,9
1998	1 277,3	1 250,6	26,7	784,4	675,4	231,6	237,9	198,5	227,3	62,9	110,1	17,7	5,3
1999	1 337,0	1 360,8	-23,8	818,3	742,5	246,7	263,2	207,3	244,2	64,8	110,9	19,1	6,3
2000	1 612,1	1 679,7	-67,6	989,8	958,3	287,5	304,9	268,1	295,2	66,7	121,3	18,3	8,5
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001	1 714,4	1 728,9	-14,5	1 033,8	960,3	324,5	325,6	277,3	313,0	78,8	130,0	17,4	10,7
2002	1 728,8	1 661,8	67,0	1 059,6	929,0	332,2	320,8	251,3	279,6	85,7	132,4	18,9	8,0
2002 III	431,9	406,1	25,8	263,3	225,2	91,3	84,2	58,5	66,7	18,8	29,9	4,1	2,0
2002 IV	443,3	420,1	23,1	273,6	239,2	84,4	81,0	64,9	65,6	20,4	34,4	5,2	2,7
2003 I	414,3	411,8	2,4	252,6	236,0	75,7	74,1	53,4	66,1	32,6	35,7	5,3	3,4
2003 II	408,3	415,3	-7,0	253,5	228,3	78,2	73,9	61,4	78,6	15,2	34,4	4,4	2,6
2003 III	413,3	397,1	16,1	257,1	218,5	84,6	79,5	55,3	65,5	16,2	33,6	4,0	1,3
2002 heinä	154,0	145,8	8,2	94,1	78,1	32,5	29,6	21,0	28,4	6,4	9,7	1,1	0,7
2002 elo	135,6	126,3	9,3	81,1	69,8	29,1	28,6	19,3	18,7	6,1	9,2	1,3	0,7
2002 syys	142,3	133,9	8,4	88,1	77,3	29,6	25,9	18,3	19,6	6,2	11,0	1,6	0,6
2002 loka	151,9	147,3	4,6	97,6	85,1	28,8	28,3	20,3	22,4	5,2	11,5	2,0	0,6
2002 marras	146,2	135,6	10,6	92,1	79,7	26,6	25,0	20,4	20,0	7,1	11,0	1,1	0,8
2002 joulou	145,1	137,2	7,9	83,9	74,3	29,0	27,8	24,1	23,2	8,1	11,9	2,1	1,3
2003 tammi	144,0	149,2	-5,2	82,2	80,7	25,6	26,1	18,4	27,7	17,8	14,6	2,6	0,5
2003 helmi	131,4	128,0	3,4	83,1	74,4	23,6	23,2	16,9	19,5	7,8	10,9	1,5	2,5
2003 maalisk	138,9	134,6	4,3	87,3	80,9	26,4	24,7	18,1	18,9	7,0	10,1	1,2	0,4
2003 huhti	136,5	146,5	-10,0	85,3	78,4	25,4	24,9	21,0	31,9	4,8	11,3	0,5	0,4
2003 touko	134,4	134,6	-0,1	83,7	76,1	25,6	24,3	19,9	23,5	5,1	10,6	1,4	1,2
2003 kesä	137,4	134,2	3,1	84,4	73,9	27,2	24,7	20,5	23,3	5,2	12,5	2,6	1,0
2003 heinä	147,9	145,9	2,0	91,7	76,4	30,7	27,9	19,6	29,6	5,9	12,0	1,3	0,5
2003 elo	126,7	121,8	4,9	77,1	66,4	26,7	25,9	17,5	18,5	5,4	11,0	2,1	0,4
2003 syys	138,6	129,4	9,3	88,3	75,7	27,1	25,7	18,2	17,4	5,0	10,6	0,7	0,5

2. Keskeiset vaihtotaseen erät (kausivaihtelusta puhdistetut)

	Vaihtotase										
	Yhteensä			Tavarat		Palvelut		Tuotannon- tekijäkorvaukset		Tulonsiirrot	
	Tulot 1	Menot 2	Netto 3	Tulot 4	Menot 5	Tulot 6	Menot 7	Tulot 8	Menot 9	Tulot 10	Menot 11
2001 I	426,9	426,7	0,2	257,6	239,1	81,9	81,8	68,3	75,0	19,1	30,7
2002 II	424,4	418,4	6,0	254,1	228,6	82,1	81,3	68,7	75,2	19,5	33,2
2002 I	429,6	412,7	16,9	263,5	228,9	81,4	81,3	64,9	70,2	19,8	32,3
2002 II	431,5	421,3	10,1	266,5	233,4	82,7	80,7	62,4	72,6	19,9	34,7
2002 III	435,3	413,0	22,3	266,3	232,3	84,8	79,4	61,4	69,4	22,8	31,9
2002 IV	432,0	414,5	17,5	262,9	233,8	82,9	79,3	62,9	67,3	23,2	34,1
2003 I	418,8	414,5	4,4	258,2	233,3	83,6	77,9	55,7	69,6	21,2	33,7
2003 II	411,8	409,3	2,5	255,1	228,2	78,2	76,1	58,8	70,6	19,8	34,4
2003 III	415,5	403,8	11,7	259,9	225,4	78,4	75,0	57,6	67,3	19,6	36,0
2002 heinä	144,1	137,3	6,8	88,0	77,0	27,8	26,7	20,8	23,5	7,5	10,1
2002 elo	146,4	138,5	7,9	88,9	77,8	27,8	27,0	21,8	23,3	7,8	10,4
2002 syys	144,8	137,2	7,6	89,5	77,5	29,2	25,6	18,8	22,6	7,4	11,4
2002 loka	142,9	140,3	2,6	87,7	78,4	27,6	26,7	20,5	23,5	7,1	11,7
2002 marras	148,4	139,1	9,4	89,1	77,9	28,2	26,2	22,7	23,6	8,4	11,4
2002 joulou	140,7	135,1	5,6	86,1	77,4	27,2	26,4	19,7	20,3	7,6	11,0
2003 tammi	143,0	140,9	2,2	88,1	78,4	28,7	26,4	19,0	24,6	7,3	11,4
2003 helmi	139,6	137,9	1,7	87,0	77,3	27,5	25,9	18,4	23,4	6,8	11,3
2003 maalisk	136,2	135,8	0,4	83,2	77,7	27,5	25,6	18,3	21,6	7,2	10,9
2003 huhti	140,8	141,3	-0,6	87,4	77,3	26,4	25,6	20,8	27,2	6,2	11,3
2003 touko	137,1	134,5	2,7	85,5	76,5	25,8	25,4	19,4	21,3	6,5	11,3
2003 kesä	133,9	133,5	0,4	82,2	74,4	26,0	25,1	18,6	22,1	7,1	11,8
2003 heinä	138,4	137,1	1,3	86,0	75,4	26,3	25,2	19,3	24,0	6,8	12,5
2003 elo	139,8	137,0	2,7	86,6	76,4	26,0	25,0	20,3	23,1	6,9	12,5
2003 syys	137,3	129,7	7,7	87,3	73,6	26,2	24,8	18,0	20,2	5,9	11,1

Lähde: EKP.

Taulukko 8.3

Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset

(miljardia euroa, bruttovirrat)

	Yhteensä		Palkansaaja-korvaukset		Pääomakorvaukset								
	Tulot 1	Menot 2	Tulot 3	Menot 4	Yhteensä		Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset		Muut sijoitukset		
					Tulot 5	Menot 6	Tulot 7	Menot 8	Tulot 9	Menot 10	Tulot 11	Menot 12	
1999	207,3	244,2	12,6	4,9	194,7	239,3	42,7	51,2	64,2	102,2	87,8	85,8	
2000	268,1	295,2	13,2	5,3	254,9	289,9	60,4	65,1	76,7	107,4	117,9	117,5	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001	277,3	313,0	14,7	5,9	262,6	307,1	60,6	59,0	85,0	116,8	117,0	131,2	
2002	251,3	279,6	14,7	6,0	236,7	273,6	67,0	57,1	86,4	123,9	83,3	92,6	
2002	II	65,6	80,4	3,5	1,5	62,0	78,9	19,4	16,7	23,0	39,7	19,6	22,5
	III	58,5	66,7	3,7	1,6	54,9	65,1	13,4	12,5	21,0	30,6	20,4	22,0
	IV	64,9	65,6	3,9	1,6	61,0	64,0	19,5	15,2	21,1	26,2	20,4	22,6
2003	I	53,4	66,1	3,6	1,2	49,8	64,9	10,1	13,0	19,0	31,8	20,7	20,1
	II	61,4	78,6	3,6	1,4	57,8	77,2	17,1	19,3	22,0	36,8	18,7	21,2
		Suorien sijoitusten tuotot				Arvopaperisijoitusten tuotot							
		Oman pääoman tuotot		Korot		Oman pääoman tuotot		Korot					
		Tulot 13	Menot 14	Tulot 15	Menot 16	Tulot 17	Menot 18	Tulot 19	Menot 20				
1999		36,2	46,7	6,5	4,6	9,5	34,0	54,7	68,3				
2000		49,5	57,4	10,9	7,7	14,3	30,6	62,4	76,8				
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001		50,4	49,8	10,2	9,2	17,9	44,7	67,0	72,1				
2002		59,1	51,2	7,9	5,9	20,4	52,7	65,9	71,2				
2002	II	17,7	15,4	1,8	1,3	6,6	24,3	16,4	15,4				
	III	12,0	11,1	1,4	1,4	4,5	10,6	16,5	20,0				
	IV	17,1	13,3	2,4	1,9	4,5	9,1	16,6	17,1				
2003	I	8,4	11,1	1,7	1,9	3,7	8,4	15,4	23,4				
	II	14,3	17,0	2,8	2,3	6,9	20,7	15,1	16,1				

Lähde: EKP.

Taulukko 8.4

Maksutase: suorat sijoitukset¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

	Euroalueelta ulkomaille							Ulkomailta euroalueelle							
	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja			Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja			
		Yhteensä	Raha-laitokset ²⁾	Muut kuin raha-laitokset	Yhteensä	Raha-laitokset ²⁾	Muut kuin raha-laitokset		Yhteensä	Raha-laitokset ²⁾	Muut kuin raha-laitokset	Yhteensä	Raha-laitokset ²⁾	Muut kuin raha-laitokset	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1997	-93,2	.	.	.	.	.	48,7	.	.	.	.	.	.		
1998	-172,7	.	.	.	.	.	91,4	.	.	.	.	.	.		
1999	-320,9	-239,5	-25,0	-214,6	-81,3	-0,6	-80,7	201,3	145,7	3,5	142,2	55,6	0,2	55,4	
2000	-442,3	-350,7	-35,5	-315,2	-91,5	0,3	-91,8	427,3	301,6	12,4	289,2	125,8	0,1	125,7	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001	-305,0	-234,7	-19,9	-214,8	-70,3	-0,1	-70,2	202,6	148,8	4,4	144,4	53,8	0,9	52,9	
2002	-183,5	-156,7	-17,3	-139,3	-26,8	0,0	-26,8	142,0	95,7	3,1	92,6	46,3	0,5	45,8	
2002	III	-32,6	-39,8	-5,1	-34,7	7,2	0,0	7,2	21,8	12,3	0,7	11,5	9,5	0,6	9,0
	IV	-41,2	-34,2	-5,7	-28,6	-6,9	0,0	-6,9	35,1	34,2	0,7	33,5	0,9	0,0	1,0
2003	I	-36,5	-19,3	-1,9	-17,4	-17,2	-0,1	-17,1	35,6	25,6	0,8	24,8	10,0	-0,1	10,1
	II	-30,1	-21,2	5,4	-26,6	-8,9	-0,3	-8,5	35,4	29,4	1,9	27,6	6,0	0,0	6,0
	III	-25,5	-22,3	-0,6	-21,6	-3,2	-0,1	-3,1	10,2	4,6	0,2	4,4	5,6	-0,7	6,3
2002	heinä	-12,7	-14,8	-3,3	-11,6	2,1	0,0	2,1	6,7	2,9	0,2	2,7	3,8	-0,1	3,9
	elo	-2,1	-9,1	-0,2	-8,8	6,9	0,0	6,9	3,6	3,0	0,3	2,7	0,7	0,7	-0,1
	syys	-17,8	-15,9	-1,5	-14,4	-1,9	0,0	-1,9	11,4	6,4	0,3	6,1	5,0	-0,1	5,1
	loka	-14,5	-8,0	-0,9	-7,1	-6,6	0,0	-6,6	7,6	6,7	0,2	6,5	0,9	-0,1	0,9
	marras	-15,4	-7,9	-1,2	-6,7	-7,4	0,0	-7,4	22,7	15,9	0,0	15,9	6,8	0,0	6,8
	joulu	-11,3	-18,4	-3,6	-14,7	7,1	0,0	7,1	4,8	11,6	0,4	11,1	-6,7	0,0	-6,7
2003	tammi	-14,7	-8,5	-0,7	-7,8	-6,2	0,0	-6,2	12,5	10,9	0,2	10,6	1,7	0,0	1,7
	helmi	-7,1	-5,3	-0,4	-4,9	-1,8	0,0	-1,8	10,0	6,2	0,8	5,4	3,7	-0,1	3,8
	maalis	-14,7	-5,4	-0,7	-4,7	-9,3	-0,1	-9,2	13,1	8,5	-0,2	8,7	4,6	0,0	4,7
	huhti	-24,4	-7,9	-1,3	-6,6	-16,5	-0,3	-16,2	6,0	7,5	0,2	7,3	-1,5	0,0	-1,5
	touko	-15,6	-16,2	-0,7	-15,5	0,6	0,0	0,6	16,3	15,2	0,2	15,0	1,0	-0,1	1,1
	kesä	9,9	2,8	7,3	-4,5	7,1	0,0	7,1	13,2	6,7	1,5	5,2	6,5	0,1	6,4
	heinä	-7,6	-6,2	-0,9	-5,3	-1,4	0,0	-1,4	4,4	3,9	0,1	3,8	0,5	-0,7	1,2
	elo	-5,9	-9,9	-0,5	-9,4	4,0	0,0	4,0	3,3	0,9	0,1	0,8	2,5	0,1	2,4
	syys	-12,0	-6,2	0,7	-6,9	-5,8	0,0	-5,8	2,5	-0,2	0,0	-0,2	2,6	-0,1	2,7

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Ei sisällä eurojärjestelmää.

Taulukko 8.5

Maksutase: arvopaperisijoitukset¹⁾

(miljardia euroa [miljardia eua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Vaateittain

	Yhteensä		Osakkeet		Velkapaperit					
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset			Velat		
					Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkina-paperit	Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkina-paperit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1998	-363,3	253,3	-116,2	104,0	-247,1	-238,9	-8,2	149,4	121,3	28,1
1999	-311,3	269,8	-156,5	93,0	-154,8	-154,9	0,1	176,8	117,0	59,9
2000	-410,7	299,1	-285,9	49,9	-124,7	-114,3	-10,5	249,2	239,2	10,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001	-288,2	356,3	-104,8	233,2	-183,5	-155,8	-27,6	123,1	114,0	9,1
2002	-173,9	277,3	-40,2	90,8	-133,7	-88,9	-44,8	186,6	127,7	58,9
2002 III	-21,6	41,5	12,7	6,4	-34,3	-19,1	-15,2	35,1	8,1	27,0
2002 IV	-32,8	74,8	-8,4	13,5	-24,4	-20,0	-4,4	61,3	46,7	14,7
2003 I	-47,3	54,3	10,8	3,7	-58,0	-49,9	-8,1	50,6	47,9	2,7
2003 II	-96,3	138,5	-32,3	30,5	-64,0	-53,9	-10,1	108,0	97,5	10,5
2003 III	-62,5	-7,3	-14,9	20,8	-47,7	-49,3	1,7	-28,1	-19,7	-8,5
2002 heinä	-16,2	24,9	-6,4	5,2	-9,8	-1,9	-7,8	19,7	10,5	9,2
2002 elo	-5,9	-3,7	5,4	-0,4	-11,3	-11,4	0,2	-3,3	-10,8	7,5
2002 syys	0,4	20,3	13,7	1,6	-13,3	-5,7	-7,5	18,7	8,4	10,3
2002 loka	-3,0	30,6	-0,7	-0,6	-2,3	-5,7	3,4	31,2	19,6	11,6
2002 marras	-7,6	22,7	0,2	15,3	-7,8	-4,4	-3,4	7,4	5,5	1,9
2002 joulou	-22,3	21,5	-8,0	-1,2	-14,3	-9,9	-4,4	22,7	21,6	1,2
2003 tammi	-18,7	18,1	2,3	13,5	-21,0	-15,1	-6,0	4,6	5,5	-0,9
2003 helmi	-21,5	14,9	0,8	2,1	-22,2	-20,3	-2,0	12,8	4,3	8,5
2003 maalisk	-7,1	21,3	7,7	-11,8	-14,8	-14,6	-0,2	33,1	38,1	-4,9
2003 huhti	-17,0	42,1	-7,1	16,0	-9,9	-14,7	4,7	26,1	10,1	15,9
2003 touko	-35,7	36,8	-10,4	-7,4	-25,2	-17,6	-7,6	44,2	42,4	1,8
2003 kesä	-43,6	59,6	-14,8	21,8	-28,8	-21,6	-7,2	37,8	44,9	-7,2
2003 heinä	-29,5	-6,1	-8,1	13,1	-21,4	-27,2	5,8	-19,2	-17,4	-1,8
2003 elo	-12,2	-30,3	-0,2	-6,1	-11,9	-12,4	0,5	-24,2	-11,2	-13,0
2003 syys	-20,9	29,1	-6,5	13,9	-14,3	-9,7	-4,6	15,2	8,9	6,4

2. Saamiset vaateittain ja omistajasektoreittain

	Osakkeet					Velkapaperit									
	Eurojärjestelmä	Rahalaitokset ²⁾	Muut kuin rahalaitokset			Joukkolainat					Rahamarkkinapaperit				
			Yhteensä	Julkisyhteisöt	Muut sektorit	Eurojärjestelmä	Rahalaitokset ²⁾	Muut kuin rahalaitokset			Eurojärjestelmä	Rahalaitokset ²⁾	Muut kuin rahalaitokset		
								Yhteensä	Julkisyhteisöt	Muut sektorit			Yhteensä	Julkisyhteisöt	Muut sektorit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1999	0,1	-1,5	-155,1	-2,1	-153,0	0,1	-15,4	-139,6	-1,7	-137,9	0,9	-8,1	7,3	-0,1	7,5
2000	-0,1	-4,3	-281,6	-2,6	-278,9	-1,9	-46,3	-66,1	-1,5	-64,6	2,2	-15,5	2,9	-1,0	3,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001	-0,4	4,0	-108,4	-2,1	-106,4	0,2	-67,1	-89,0	-1,2	-87,8	-2,4	-40,7	15,4	-0,1	15,5
2002	-0,4	-7,8	-32,0	-4,4	-27,6	-0,6	-14,6	-73,8	-1,0	-72,7	2,1	-33,0	-13,9	-1,0	-12,9
2002 III	-0,1	3,2	9,5	-0,6	10,1	-0,5	-4,1	-14,6	-0,3	-14,2	0,9	-13,3	-2,7	0,2	-2,9
2002 IV	-0,2	-2,7	-5,6	-1,2	-4,4	0,0	-1,9	-18,1	-0,4	-17,7	0,4	-4,8	0,0	0,1	-0,2
2003 I	-0,1	-3,7	14,6	-0,6	15,2	-0,4	-22,9	-26,6	0,2	-26,9	-1,4	-7,3	0,6	-1,6	2,2
2003 II	-0,2	0,7	-32,9	-0,8	-32,2	-0,2	-21,2	-32,4	0,0	-32,4	1,1	-4,4	-6,7	1,0	-7,8
2003 III	-0,1	-6,1	-8,7	.	.	-1,4	-7,9	-40,1	.	.	0,0	-1,3	3,0	.	.
2003 huhti	-0,1	0,7	-7,6	.	.	-0,1	-7,3	-7,3	.	.	0,5	2,9	1,3	.	.
2003 touko	0,0	0,2	-10,6	.	.	-0,2	-2,0	-15,4	.	.	0,9	-6,2	-2,3	.	.
2003 kesä	0,0	-0,1	-14,6	.	.	0,1	-12,0	-9,7	.	.	-0,4	-1,1	-5,7	.	.
2003 heinä	0,0	-2,5	-5,6	.	.	-0,1	-2,3	-24,8	.	.	0,1	-2,9	8,6	.	.
2003 elo	0,0	-0,5	0,3	.	.	-0,6	-3,8	-8,0	.	.	0,0	3,6	-3,2	.	.
2003 syys	0,0	-3,2	-3,3	.	.	-0,7	-1,8	-7,3	.	.	-0,2	-2,0	-2,4	.	.

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Ei sisällä eurojärjestelmää.

Taulukko 8.6

Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Muut sijoitukset sektoreittain¹⁾

	Yhteensä		Eurojärjestelmä		Julkisyhteisöt		Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)						Muut sektorit		
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Yhteensä		Pitkäaikaiset		Lyhytaikaiset		Saamiset	Velat	
							Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1998	-81,5	205,6	-0,7	3,5	-1,0	-6,1	-22,6	192,4	-37,6	40,4	15,0	152,0	-57,1	15,9	
1999	-31,8	192,7	-1,9	6,6	3,3	-13,0	16,3	161,2	-47,2	53,8	63,5	107,4	-49,4	37,9	
2000	-179,0	359,8	-1,1	0,9	-2,2	0,7	-130,4	288,8	-50,0	52,5	-80,4	236,3	-45,4	69,5	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001	-267,6	261,2	0,6	4,4	3,0	-0,4	-229,1	232,4	-46,1	21,8	-183,0	210,5	-42,1	24,8	
2002	-205,4	58,8	-1,2	19,3	0,0	-8,2	-164,8	28,4	-31,4	52,5	-133,4	-24,1	-39,5	19,3	
2002	III	-59,9	10,8	0,3	3,6	-0,6	-2,8	-33,3	13,9	-5,4	6,2	-28,0	7,6	-26,3	-3,9
	IV	-99,2	18,9	-0,4	6,2	0,3	-1,0	-88,1	0,8	-19,2	16,3	-68,8	-15,6	-11,0	12,9
2003	I	-114,7	74,0	-0,6	-4,4	-1,8	-8,4	-65,4	60,2	-15,1	10,1	-50,4	50,0	-46,9	26,6
	II	-120,2	32,1	0,2	2,3	-1,5	3,9	-103,2	27,0	-11,5	12,1	-91,7	14,9	-15,6	-1,0
	III	77,4	-12,4	0,4	2,7	-0,8	4,7	86,3	-10,2	-15,1	13,8	101,4	-23,9	-8,5	-9,6
2002	heinä	-1,9	-6,8	0,4	5,4	-0,5	-1,2	13,6	-9,8	2,2	1,5	11,5	-11,3	-15,4	-1,1
	elo	8,3	-30,7	0,1	-5,0	-0,3	-2,2	12,6	-17,7	0,0	2,1	12,6	-19,8	-4,2	-5,8
	syys	-66,3	48,3	-0,2	3,3	0,2	0,6	-59,6	41,4	-7,6	2,7	-52,0	38,7	-6,7	3,1
	loka	-69,5	32,3	-0,1	0,9	-0,4	1,3	-54,8	22,6	-5,6	8,2	-49,2	14,4	-14,2	7,6
	marras	-77,2	39,1	0,9	2,0	-1,6	-0,3	-66,5	35,1	-8,3	-6,1	-58,2	41,2	-10,0	2,3
	joulu	47,6	-52,6	-1,3	3,3	2,3	-2,0	33,2	-57,0	-5,4	14,2	38,6	-71,2	13,3	3,1
2003	tammi	-9,8	0,4	0,5	-2,4	-2,4	-6,2	3,1	1,6	-3,7	1,3	6,8	0,3	-11,0	7,4
	helmi	-83,3	62,1	-0,5	-2,0	-3,8	-2,2	-54,9	54,1	-6,3	4,5	-48,6	49,6	-24,1	12,2
	maalis	-21,6	11,5	-0,5	0,0	4,4	0,1	-13,7	4,4	-5,1	4,2	-8,6	0,2	-11,8	7,0
	huhti	-42,8	56,1	0,0	-0,3	0,9	2,7	-32,7	52,1	-3,7	2,0	-29,1	50,1	-11,0	1,6
	touko	-46,8	9,9	0,7	0,9	-3,5	1,3	-35,2	3,8	-1,7	2,8	-33,5	1,0	-8,8	3,9
	kesä	-30,5	-33,9	-0,5	1,6	1,1	-0,2	-35,3	-28,9	-6,2	7,3	-29,1	-36,2	4,2	-6,5
	heinä	34,8	-0,9	0,1	1,5	-2,7	1,8	43,7	2,7	-5,1	7,5	48,8	-4,8	-6,3	-7,0
	elo	74,3	-30,9	0,3	0,4	0,4	0,4	72,2	-32,2	-2,8	2,2	75,0	-34,4	1,4	0,5
	syys	-31,7	19,4	0,0	0,7	1,5	2,5	-29,6	19,3	-7,1	4,1	-22,4	15,3	-3,6	-3,1

2. Muut sijoitukset sektoreittain ja vaateittain¹⁾

2.1. Eurojärjestelmä

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	1	2	3	4	5	6
1999	-1,1	6,7	5,6	-0,8	-0,1	-0,9
2000	-1,1	0,9	-0,2	0,0	0,0	0,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>						
2001	0,6	4,5	5,0	0,0	0,0	0,0
2002	-1,2	19,3	18,2	0,0	0,0	0,0
2002	II	-0,6	3,4	2,8	0,0	0,0
	III	0,3	3,6	3,9	0,0	0,0
	IV	-0,4	6,3	5,8	0,0	0,0
2003	I	-0,6	-4,4	-4,9	0,0	0,0
	II	0,2	2,3	2,4	0,0	0,0

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

Taulukko 8.6 (jatkoa)

Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto

(miljardia euroa, nettovirrat)

2.2. Julkisyhteisöt

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset 7	Velat 8	Netto 9	Saamiset 10	Velat 11	Netto 12	Saamiset 13	Velat 14	Netto 15
1999	0,0	0,0	0,0	4,4	-13,1	-8,7	-1,2	0,2	-1,0
2000	0,1	0,0	0,1	-1,4	0,6	-0,8	-0,9	0,1	-0,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001	-0,1	0,0	-0,1	4,4	-0,5	3,9	-1,3	0,1	-1,3
2002	1,5	0,0	1,4	-0,6	-8,0	-8,6	-0,9	-0,2	-1,1
2002 II	1,4	0,0	1,4	-0,2	3,6	3,4	-0,3	0,2	-0,2
2002 III	0,0	0,0	0,0	-0,3	-2,7	-3,0	-0,2	0,0	-0,3
2002 IV	0,0	0,0	0,0	0,2	-0,9	-0,6	0,1	-0,1	-0,1
2003 I	0,0	0,0	0,0	-1,2	-8,3	-9,6	-0,5	-0,1	-0,6
2003 II	0,0	0,0	0,0	-1,2	3,6	2,4	-0,3	0,3	0,0

2.3. Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset 16	Velat 17	Netto 18	Saamiset 19	Velat 20	Netto 21
1999	15,5	160,5	176,0	0,8	0,7	1,5
2000	-126,3	283,5	157,1	-4,1	5,3	1,3
<i>Euroalueen laajeneminen</i>						
2001	-215,1	222,2	7,1	-14,0	10,2	-3,9
2002	-161,0	31,2	-129,8	-3,8	-2,8	-6,6
2002 II	-64,1	-11,1	-75,2	-1,0	-1,3	-2,3
2002 III	-31,0	11,8	-19,2	-2,3	2,1	-0,3
2002 IV	-93,1	10,4	-82,7	5,1	-9,6	-4,6
2003 I	-63,5	59,7	-3,8	-1,9	0,5	-1,5
2003 II	-103,9	28,7	-75,2	0,7	-1,6	-1,0

2.4. Muut sektorit

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset 22	Velat 23	Netto 24	Saamiset 25	Velat 26	Netto 27	Saamiset 28	Velat 29	Netto 30
1999	-7,5	4,8	-2,7	-18,9	21,7	2,9	-23,0	11,3	-11,7
2000	-14,6	10,5	-4,0	-25,2	64,0	38,8	-5,7	-5,0	-10,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001	-3,5	1,3	-2,2	-29,6	18,3	-11,3	-8,9	5,2	-3,8
2002	-3,5	-3,0	-6,4	-34,1	16,0	-18,1	-1,9	6,3	4,3
2002 II	-2,5	-1,3	-3,8	-8,5	-0,2	-8,8	0,3	1,0	1,4
2002 III	-1,8	1,9	0,1	-24,6	-8,0	-32,6	0,1	2,2	2,3
2002 IV	0,2	-3,0	-2,8	-10,6	14,2	3,6	-0,5	1,7	1,2
2003 I	-1,3	5,1	3,8	-39,8	18,2	-21,6	-5,8	3,2	-2,6
2003 II	-1,4	-0,9	-2,2	-6,7	-6,4	-13,2	-7,5	6,3	-1,2

3. Valuuttavaranto¹⁾

	Yhteensä 1	Kulta 2	Eriyiset nosto- oikeudet 3	Varanto- osuus IMF:ssä 4	Valuuttasaamiset							Muut saamiset 12
					Yhteensä 5	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdan- naiset 11	
						Rahaviran- omaiset ja BIS 6	Pankit 7	Osakkeet 8	Joukko- lainat 9	Raha- markkina- paperit 10		
1999	10,1	0,3	1,0	2,0	6,1	12,5	-12,1	0,2	3,5	2,0	-0,1	0,8
2000	17,6	1,0	0,3	2,9	13,3	4,3	4,6	0,0	-5,6	10,1	-0,1	0,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	17,8	0,6	-1,0	-4,2	22,5	10,0	-5,3	-1,1	20,4	-1,6	0,0	0,0
2002	-2,3	0,7	0,2	-2,0	-1,2	-2,3	-15,3	0,0	8,1	8,5	-0,2	0,0
2002 II	6,7	0,5	0,5	-2,0	7,8	-0,6	1,2	0,0	4,2	3,1	-0,2	0,0
2002 III	-4,6	-0,1	-0,2	0,2	-4,6	-2,4	-3,0	0,0	1,9	-1,2	0,0	0,0
2002 IV	-1,3	0,4	-0,1	0,3	-1,9	2,3	-1,2	0,0	-2,3	-0,9	0,0	0,0
2003 I	11,9	0,5	0,0	-0,2	11,5	0,8	-0,6	0,0	9,6	1,7	0,0	0,0
2003 II	2,0	0,0	0,0	-2,6	4,5	-0,5	0,0	-0,1	4,8	0,2	0,0	0,0

Lähde: EKP.

1) Lisäys (-), vähennys (+).

Taulukko 8.7

Euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys¹⁾ (Maksutaseen vaikutus rahan määrän muutokseen)

(miljardia euroa)

	Vaihto- ja pääoman siirrot	Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset			Muut sijoitukset		Johdan- naiset	Virheel- liset ja tunnista- mattomat erät	Yhteensä ⁵⁾	Lisätieto: M3:n vastaeriin kuuluvien ulkomaisten netto- saamisten muutokset ⁶⁾
		Euro- alueelta ulkomaille (muut kuin raha- laitokset)	Ulko- mailta euro- alueelle ²⁾	Saamiset	Velat		Saamiset	Velat				
					Muut kuin raha- laitokset	Osakkeet ³⁾						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2000	-57,7	-407,0	427,2	-344,7	37,2	211,5	-47,6	70,2	-3,4	-10,7	-125,1	141,7
2000												
I	-9,3	-68,2	217,8	-129,9	-103,3	38,9	-40,3	10,6	1,3	-35,8	-118,0	117,9
II	-15,8	-88,6	71,8	-67,3	66,9	71,4	-5,5	4,1	4,4	3,7	45,1	-35,3
III	-18,5	-121,1	40,5	-75,3	28,9	55,9	-12,3	38,3	0,1	23,2	-40,4	51,4
IV	-14,2	-129,1	97,2	-72,3	44,7	45,3	10,5	17,1	-9,3	-1,9	-11,8	7,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	-7,8	-285,0	201,7	-182,0	172,9	84,3	-39,1	24,4	-1,5	32,2	0,2	7,3
2002	77,9	-166,2	141,6	-119,7	53,9	176,1	-39,5	11,0	-10,2	19,3	144,3	-166,8
2001												
I	-8,5	-67,0	29,4	-44,4	4,0	19,9	-7,3	-7,6	0,7	-29,9	-110,6	105,6
II	-13,2	-83,6	37,8	-66,5	88,1	8,4	-0,4	13,1	12,1	-6,7	-11,0	17,8
III	4,0	-58,9	32,5	-19,6	40,1	27,7	-6,8	14,7	-8,5	48,2	73,5	-74,4
IV	9,8	-75,5	102,1	-51,5	40,7	28,2	-24,7	4,2	-5,7	20,6	48,3	-41,6
2002												
I	18,5	-60,6	46,6	-48,5	15,5	-4,6	7,8	2,5	4,8	-26,8	-44,6	31,6
II	5,9	-42,5	38,5	-39,7	38,5	86,9	-9,8	3,3	-3,1	-2,6	75,4	-77,6
III	27,9	-27,6	21,2	-7,7	-4,2	42,2	-26,9	-6,7	-9,0	25,8	35,1	-33,9
IV	25,6	-35,5	35,2	-23,8	4,0	51,5	-10,7	11,9	-2,9	22,9	78,4	-86,8
2003												
I	4,4	-34,5	35,7	-11,4	6,7	45,7	-48,7	18,2	-2,5	20,7	34,4	-31,0
II	-5,2	-35,1	35,4	-72,1	34,1	110,2	-17,1	2,8	-2,8	46,5	96,8	-96,1
III	18,8	-24,8	10,9	-45,8	22,9	-13,1	-9,3	-4,9	-4,4	4,0	-45,6	56,2

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Sisältää muut kuin rahalaitokset ja rahalaitossektorin oman pääoman ja uudelleen sijoitetut voitot.

3) Ei sisällä rahamarkkinarahasto-osuuksia.

4) Ei sisällä euroalueen rahalaitossektorin liikkeeseen laskemia enintään kahden vuoden velkapapereita.

5) Sarakkeiden 1–10 summa. Virheelliset ja tunnistamattomat erät (sarake 10) ovat samat kuin taulukossa 8.1 (sarake 13). Sarakkeeseen 12 sisältyviä muita eroja (absoluuttisina arvoina) selostetaan metodologisessa selvityksessä EKP:n verkkosivujen osassa "Statistics" (www.ecb.int).

6) Lähde: Kuukausikatsaus, taulukko 2.3.2, sarake 10.

Taulukko 8.8

Ulkomainen varallisuus¹⁾ ja valuuttavaranto

(miljardia euroa [miljardia ecua vuonna 1997]; ajanjakson lopun kantatieto)

1. Yhteenvedo ulkomaisesta varallisuudesta

	Yhteensä		Suorat sijoitukset	Arvopaperisijoitukset	Johdannaiset	Muut sijoitukset	Valuuttavaranto
	1	% BKT:stä 2					
Ulkomainen nettovarallisuus^{2),3)}							
1997	6,8	0,1	181,5	-750,5	-5,9	214,2	367,3
1998	-179,7	-3,0	152,0	-748,5	2,3	76,9	337,6
1999	-318,5	-5,1	369,6	-892,8	16,0	-193,5	382,2
2000	-386,8	-5,9	452,7	-786,4	2,0	-446,3	391,2
2001	-189,6	-2,8	496,4	-691,4	1,5	-388,8	392,7
2002	-289,6	-4,1	425,1	-756,3	-8,1	-316,4	366,1
Saamiset							
1999	5 796,6	92,5	1 174,5	2 058,0	111,1	2 070,8	382,2
2000	6 751,2	102,7	1 626,7	2 351,1	105,8	2 276,4	391,2
2001	7 537,2	110,1	1 897,0	2 521,3	108,4	2 617,9	392,7
2002	7 277,9	102,9	1 937,5	2 270,4	122,6	2 581,3	366,1
Velat							
1999	6 115,1	97,6	804,9	2 950,8	95,1	2 264,3	-
2000	7 138,0	108,5	1 174,0	3 137,5	103,7	2 722,7	-
2001	7 726,8	112,9	1 400,6	3 212,7	106,9	3 006,7	-
2002	7 567,5	107,0	1 512,5	3 026,7	130,7	2 897,6	-

2. Suorat sijoitukset

	Euroalueelta ulkomaille						Ulkomailla euroalueelle					
	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma (lähinnä konsernien sisäisiä lainoja)			Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma (lähinnä konsernien sisäisiä lainoja)		
	Yhteensä	Rahalaitokset ⁴⁾	Muut kuin rahalaitokset	Yhteensä	Rahalaitokset ⁴⁾	Muut kuin rahalaitokset	Yhteensä	Rahalaitokset ⁴⁾	Muut kuin rahalaitokset	Yhteensä	Rahalaitokset ⁴⁾	Muut kuin rahalaitokset
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1999	938,7	85,7	853,0	235,8	1,8	234,0	606,3	24,3	582,0	198,6	1,7	196,9
2000	1 273,4	115,2	1 158,2	353,3	1,7	351,6	869,2	32,1	837,1	304,8	1,8	303,0
2001	1 513,2	129,3	1 383,9	383,8	1,4	382,4	1 043,3	42,3	1 001,1	357,3	2,5	354,8
2002	1 554,4	137,5	1 416,9	383,1	1,4	381,7	1 107,7	43,1	1 064,6	404,8	2,7	402,1

3.1. Arvopaperisijoitukset vaateittain

	Osakkeet		Velkapaperit					
	Saamiset	Velat	Saamiset			Velat		
			Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit	Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit
1	2	3	4	5	6	7	8	
1999	1 013,7	1 698,9	1 044,4	937,1	107,2	1 251,9	1 146,5	105,4
2000	1 183,7	1 606,7	1 167,4	1 045,3	122,2	1 530,8	1 365,5	165,4
2001	1 122,4	1 582,0	1 399,0	1 222,0	176,9	1 630,7	1 460,8	169,9
2002	862,2	1 328,3	1 408,3	1 168,7	239,6	1 698,5	1 518,5	179,9

3.2. Arvopaperisijoitukset: saamiset vaateittain ja sijoittajasektoreittain

	Osakkeet					Velkapaperit									
	Eurojärjestelmä	Rahalaitokset ⁴⁾	Muut kuin rahalaitokset			Joukkolainat				Rahamarkkinapaperit					
			Yhteensä	Julkisyhteisöt	Muut sektorit	Eurojärjestelmä	Rahalaitokset ⁴⁾	Muut kuin rahalaitokset		Eurojärjestelmä	Rahalaitokset ⁴⁾	Muut kuin rahalaitokset			
								Yhteensä	Julkisyhteisöt			Yhteensä	Julkisyhteisöt	Yhteensä	Julkisyhteisöt
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
1999	0,4	25,9	987,3	4,1	983,2	4,5	257,2	675,4	6,2	669,2	2,6	68,5	36,1	0,2	35,9
2000	0,9	42,7	1 140,1	5,7	1 134,4	3,4	328,5	713,4	5,7	707,7	0,5	85,6	36,1	0,1	35,9
2001	1,3	38,1	1 082,9	6,7	1 076,3	2,2	418,7	801,1	8,3	792,8	2,8	131,9	42,2	0,2	42,0
2002	1,4	38,0	822,8	8,4	814,4	5,0	379,0	784,8	8,8	776,0	1,2	190,1	48,2	1,1	47,1

Lähde: EKP.

1) 12 maata käsittävän euroalueen tietoja eli Kreikan tiedot ovat mukana.

2) Saamiset vähennettyinä veloilla.

3) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

4) Ei sisällä eurojärjestelmää.

4. Muut sijoitukset sektoreittain ja vaateittain

	Eurojärjestelmä						Julkisyhteisöt							
	Yhteensä		Lainat / käteinen ja talletukset		Muut saamiset/velat		Yhteensä		Kauppaluotot		Lainat / käteinen ja talletukset		Muut saamiset/velat	
	Saamiset 1	Velat 2	Saamiset 3	Velat 4	Saamiset 5	Velat 6	Saamiset 7	Velat 8	Saamiset 9	Velat 10	Saamiset 11	Velat 12	Saamiset 13	Velat 14
1999	3,1	37,0	3,0	36,6	0,1	0,3	125,5	57,3	2,5	0,1	72,4	45,4	50,6	11,8
2000	3,0	41,8	2,9	41,4	0,1	0,3	133,9	59,5	2,8	0,2	77,5	47,2	53,5	12,1
2001	3,1	40,7	3,0	40,5	0,1	0,2	127,3	61,6	3,1	0,2	68,4	49,1	55,8	12,4
2002	3,4	58,1	3,4	57,9	0,1	0,2	120,6	61,0	1,3	0,1	64,9	45,8	54,3	15,1

	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)						Muut sektorit							
	Yhteensä		Lainat / käteinen ja talletukset		Muut saamiset/velat		Yhteensä		Kauppaluotot		Lainat / käteinen ja talletukset		Muut saamiset/velat	
	Saamiset 15	Velat 16	Saamiset 17	Velat 18	Saamiset 19	Velat 20	Saamiset 21	Velat 22	Saamiset 23	Velat 24	Saamiset 25	Velat 26	Saamiset 27	Velat 28
1999	1 317,7	1 823,5	1 291,8	1 798,1	25,9	25,5	624,5	346,5	158,9	91,8	396,3	224,6	69,3	30,1
2000	1 458,5	2 169,0	1 421,4	2 127,1	37,1	42,0	681,1	452,4	173,9	110,9	422,9	311,8	84,2	29,6
2001	1 715,8	2 413,1	1 668,3	2 364,1	47,5	49,0	771,7	491,3	176,6	109,5	507,4	346,8	87,6	35,1
2002	1 717,0	2 274,6	1 660,1	2 227,2	56,9	47,4	740,3	503,9	176,5	105,2	485,4	354,6	78,4	44,0

5. Eurojärjestelmän ja Euroopan keskuspankin valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset¹⁾

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kantatieto, ellei toisin mainita)

	Valuuttavaranto													Lisätieto: valuutta- varantoon liittyvät saamiset	
	Yhteensä	Kulta	Erityiset nosto- oikeudet	Varanto- osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset								Muut saamiset		
					Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit				Johdan- naiset			
1	2	Miljoonaa troy- unssia ²⁾ 3	4	5		6	Raha- viran- omaiset ja BIS 7	Pankit 8	Yhteensä 9	Osak- keet 10	Joukko- lainat 11		Raha- mark- kina- paperit 12	13	14
Eurojärjestelmä³⁾															
1998 joul ⁴⁾	329,4	99,6	404,131	5,2	23,4	201,2	12,6	19,6	169,0	0,0	116,6	52,4	0,0	0,0	7,6
1999 joul ⁴⁾	372,1	116,4	402,758	4,5	24,3	226,9	13,5	23,0	190,7	0,0	133,9	56,8	-0,2	0,0	14,6
2000 joul ⁴⁾	378,0	117,8	399,537	4,3	20,8	235,0	9,7	20,1	204,4	0,0	154,0	50,4	0,7	0,0	15,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001 tammi 1.	391,2	119,2	404,157	4,3	21,2	246,5	16,8	20,5	208,5	0,0	155,3	53,2	0,7	0,0	16,3
2001 joul ⁴⁾	392,7	126,1	401,876	5,5	25,3	235,8	8,0	25,9	201,5	1,2	144,4	55,9	0,4	0,0	24,7
2002 joul ⁴⁾	366,1	130,4	399,022	4,8	25,0	205,8	10,3	35,3	159,8	1,0	117,1	41,7	0,4	0,0	22,4
2003 heinä	328,9	124,2	396,277	4,5	25,5	174,7	8,4	33,2	132,3	-	-	-	0,8	0,0	18,1
2003 elo	346,8	136,0	395,632	4,7	26,6	179,5	10,3	31,5	137,3	-	-	-	0,4	0,0	18,1
2003 syys	332,9	131,7	395,444	4,6	26,1	170,5	9,5	30,3	130,4	-	-	-	0,3	0,0	17,1
2003 loka	332,4	131,4	395,284	4,6	26,2	170,2	9,4	31,5	128,6	-	-	-	0,8	0,0	17,8
Euroopan keskuspankki⁵⁾															
1999 joul ⁴⁾	49,3	7,0	24,030	0,0	0,0	42,3	0,3	7,8	34,3	0,0	27,8	6,5	0,0	0,0	2,6
2000 joul ⁴⁾	45,3	7,0	24,030	0,0	0,0	38,2	0,6	6,8	30,6	0,0	20,4	10,2	0,3	0,0	3,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001 joul ⁴⁾	49,3	7,8	24,656	0,1	0,0	41,4	0,8	7,0	33,6	0,0	23,5	10,1	0,0	0,0	3,6
2002 joul ⁴⁾	45,5	8,1	24,656	0,2	0,0	37,3	1,2	9,9	26,1	0,0	19,5	6,7	0,0	0,0	3,0
2003 heinä	41,3	7,7	24,656	0,2	0,0	33,4	0,8	6,7	25,9	-	-	-	0,0	0,0	2,3
2003 elo	42,7	8,5	24,656	0,2	0,0	34,0	0,9	5,7	27,4	-	-	-	0,0	0,0	2,7
2003 syys	40,7	8,2	24,656	0,2	0,0	32,3	0,9	4,5	26,9	-	-	-	0,0	0,0	2,4
2003 loka	40,4	8,2	24,656	0,2	0,0	32,0	1,0	4,7	26,3	-	-	-	0,0	0,0	2,7

Lähde: EKP.

1) Valuuttavarantoa ja valuuttamääräistä likviditeettiä koskevan raportointimallin mukaisia lisätietoja on saatavissa EKP:n verkkosivuilla.

2) Eurojärjestelmän kultavarantojen muutos johtuu siitä, että eräs keskuspankki myi kultaa 26.9.1999 tehdyn keskuspankkien kultasopimuksen ehtojen mukaisesti.

3) Kattavuus- ja arvostuserojen vuoksi luvut eivät ole täysin verrattavissa taulukon 1.1 lukuihin.

4) Tilanne 1.1.1999.

5) Osa eurojärjestelmän valuuttavarantoa.

2. Maaryhmittäin ja maittain¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton, ellei toisin mainita)

	Yhteensä	Yhteensä (kp.)	Iso- Britannia	Ruotsi	Tanska	EU:hun liittyvät maat	Sveitsi	Yhdys- vallat	Japani	Aasia pl. Japani	Afrikka	Latina- lainen Amerikka	Muut maat	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Vienti (fob)														
1999	832,8	-	161,4	33,1	21,1	77,3	56,1	135,1	26,8	119,2	48,4	39,1	113,6	
2000	1 013,7	-	189,7	38,8	23,2	94,6	63,4	171,4	34,2	151,6	56,1	46,7	141,6	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001	1 060,8	-	201,9	36,9	24,3	105,9	66,3	180,0	34,5	165,3	60,3	49,8	135,6	
2002	1 082,4	-	205,7	37,0	24,8	112,1	63,9	184,0	33,0	170,3	59,4	43,4	148,8	
2002	III IV	268,3 272,3 279,2 269,5	50,7 50,5	8,4 10,1	6,0 6,5	27,7 29,3	15,7 16,1	45,9 46,7	8,4 8,7	42,6 45,2	14,4 15,2	10,6 11,1	37,8 39,8	
2003	I II III	257,7 258,2 259,3	266,2 259,3 263,7	49,1 46,2	9,7 9,5	6,4 6,0	27,6 29,4	16,5 15,5	41,9 41,0	7,8 7,2	40,3 40,8	13,7 14,9	9,6 9,5	35,1 38,2
2003	huhti touko kesä heinä elo syys	86,7 85,5 86,0 92,8 76,5 90,1	88,0 85,5 85,9 87,0 88,8 88,0	15,8 15,1 15,3 16,7 13,2	3,3 3,2 3,0 2,6 2,7	2,0 2,1 1,9 1,9 2,0	9,7 9,8 9,8 10,4 8,8	5,1 5,2 5,2 5,4 4,2	13,8 14,0 13,2 14,6 12,3	2,6 2,3 2,3 2,8 2,3	13,7 13,6 13,5 15,0 12,8	5,1 4,9 4,9 5,4 4,2	3,1 3,0 3,4 3,4 2,6	12,5 12,4 13,4 . . .
Muutos edellisestä vuodesta, %														
2003	syys	-0,3	-	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	
Tuonti (cif)														
1999	781,2	-	131,0	33,2	18,6	60,3	43,2	113,2	53,9	151,8	49,0	30,4	95,4	
2000	1 008,4	-	156,6	38,0	21,8	76,8	49,8	140,7	65,5	211,6	72,2	39,7	134,0	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001	1 011,1	-	154,0	34,3	21,3	88,8	52,9	138,1	58,6	207,9	74,0	40,9	140,3	
2002	983,1	-	149,0	35,6	22,7	93,5	51,9	125,6	52,7	204,7	67,9	39,4	140,2	
2002	III IV	236,3 253,4	245,5 247,4	34,8 37,4	8,3 9,5	5,5 6,3	22,7 24,7	12,3 13,3	28,8 30,7	12,6 13,7	51,7 54,6	15,8 17,2	10,0 9,4	33,8 36,7
2003	I II III	250,5 243,1 230,1	250,3 243,2 239,5	35,3 33,6	9,1 9,3	5,8 5,6	24,6 25,2	13,4 12,5	28,5 28,7	13,5 13,4	54,2 51,3	19,0 16,6	9,1 10,4	37,9 36,7
2003	huhti touko kesä heinä elo syys	83,7 80,7 78,8 79,5 69,0 81,6	82,6 80,5 80,0 79,3 81,1 79,1	11,3 11,0 11,3 10,8 9,3	3,2 3,0 3,0 2,5 2,4	1,9 1,8 1,9 1,6 1,7	8,6 8,2 8,4 8,9 6,5	4,1 4,3 4,0 4,3 3,1	10,1 9,7 8,9 8,8 7,8	4,8 4,4 4,2 4,1 3,3	17,8 16,9 16,6 17,2 16,1	6,1 5,3 5,1 5,7 4,6	3,6 3,6 3,2 3,4 2,9	12,1 12,4 12,1 . . .
Muutos edellisestä vuodesta, %														
2003	syys	0,6	-	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	
Tase														
1999	51,6	-	30,4	-0,1	2,6	17,0	12,9	21,9	-27,1	-32,6	-0,6	8,7	18,2	
2000	5,3	-	33,1	0,8	1,4	17,8	13,6	30,7	-31,3	-60,0	-16,1	7,0	7,6	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001	49,7	-	47,8	2,7	3,0	17,1	13,4	42,0	-24,1	-42,5	-13,7	8,9	-4,7	
2002	99,4	-	56,7	1,4	2,2	18,6	12,1	58,5	-19,6	-34,4	-8,5	4,0	8,6	
2002	III IV	32,0 25,8	26,8 22,1	15,9 13,1	0,1 0,5	0,5 0,3	5,1 4,5	3,4 2,8	17,1 16,1	-4,2 -5,0	-9,1 -9,4	-1,4 -1,9	0,6 1,7	4,0 3,2
2003	I II III	7,2 15,1 29,2	16,0 16,1 24,2	13,8 12,6	0,6 0,3	0,5 0,4	3,0 4,1	3,1 3,0	13,4 12,3	-5,7 -6,2	-14,0 -10,5	-5,3 -1,6	0,5 -0,9	-2,8 1,6
2003	huhti touko kesä heinä elo syys	3,0 4,8 7,3 13,3 7,5 8,5	5,4 4,9 5,8 7,7 7,7 8,8	4,5 4,1 4,0	0,1 0,1 0,0	0,2 0,3 0,0	1,1 1,6 1,4	1,0 0,9 1,2	3,7 4,3 4,3	-2,2 -2,1 -1,9	-4,1 -3,3 -3,1	-1,1 -0,5 -0,1	-0,6 -0,5 0,2	0,4 -0,1 1,2

Lähteet: Eurostat ja Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (Kauppatase ja Muut maat).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutaseilaston tavarat-erän kanssa (taulukot 8.1 ja 8.2).

10 Valuuttakurssit

Taulukko 10

Valuuttakurssit

(jakson keskiarvo, x yksikköä valuuttaa / 1 ecu tai euro, 1999/1 = 100 [efektiivinen])

	Euron efektiivinen valuuttakurssi ¹⁾								Ecu:n/euron valuuttakurssi ²⁾		
	Suppea maaryhmä						Laaja maaryhmä		USA:n dollari	Japanin jeni	
	Nimellinen	Reaalinen; kuluttaja-hinta-indeksi	Reaalinen; teollisuuden tuottaja-hintaindeksi	Reaalinen; BKT:n deflaattori	Reaalinen; teollisuuden yksikkötyökustannukset	Reaalinen; koko talouden yksikkötyökustannukset	Nimellinen	Reaalinen; kuluttaja-hinta-indeksi			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1997	99,1	99,4	99,2	98,3	101,0	101,6	90,4	96,7	1,1340	137,09	
1998	101,5	101,3	101,6	100,9	99,8	101,5	96,6	99,2	1,1211	146,41	
1999	95,7	95,7	95,9	95,6	96,2	95,8	96,6	95,9	1,0658	121,32	
2000	85,7	86,3	87,6	85,4	87,2	85,1	88,2	86,2	0,9236	99,47	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	87,3	88,6	89,9	88,1	88,5	86,4	91,0	87,9	0,8956	108,68	
2002	90,0	92,5	93,5	92,3	90,9	90,3	95,6	91,8	0,9456	118,06	
2001	I	88,6	89,5	91,2	88,9	90,2	87,3	91,4	88,4	0,9232	109,06
	II	86,0	87,3	88,6	86,5	87,6	85,1	89,5	86,6	0,8725	106,93
	III	87,0	88,3	89,6	87,7	87,6	85,7	91,2	87,8	0,8903	108,27
	IV	87,5	89,3	90,4	89,2	88,6	87,5	92,0	88,6	0,8959	110,45
2002	I	87,1	89,4	90,4	88,8	87,8	87,5	91,3	87,8	0,8766	116,07
	II	88,8	91,4	92,2	90,9	89,7	89,2	93,9	90,3	0,9188	116,46
	III	91,3	93,9	95,1	93,8	92,6	91,5	97,9	93,9	0,9838	117,25
	IV	92,5	95,4	96,2	95,6	93,6	92,8	99,4	95,2	0,9994	122,42
2003	I	96,9	100,1	100,7	100,2	97,7	97,7	104,1	99,3	1,0731	127,59
	II	101,3	104,9	104,8	105,0	102,4	102,4	107,9	103,1	1,1372	134,74
	III	100,5	104,2	103,8	-	-	-	106,9	102,0	1,1248	132,14
2001	tammi	89,2	89,9	91,5	-	-	-	91,7	88,7	0,9383	109,57
	helmi	88,3	89,1	90,9	-	-	-	91,0	88,0	0,9217	107,08
	maalis	88,4	89,4	91,1	-	-	-	91,4	88,5	0,9095	110,33
	huhti	87,6	88,8	90,2	-	-	-	91,0	88,1	0,8920	110,36
	touko	85,9	87,2	88,4	-	-	-	89,3	86,4	0,8742	106,50
	kesä	84,7	86,0	87,2	-	-	-	88,1	85,2	0,8532	104,30
	heinä	85,4	86,8	87,9	-	-	-	89,1	86,0	0,8607	107,21
	elo	87,7	89,0	90,3	-	-	-	91,8	88,4	0,9005	109,34
	syys	88,0	89,3	90,6	-	-	-	92,6	89,1	0,9111	108,20
	loka	88,0	89,6	90,8	-	-	-	92,8	89,3	0,9059	109,86
	marras	86,8	88,4	89,7	-	-	-	91,3	87,8	0,8883	108,68
	joulu	87,7	89,8	90,8	-	-	-	91,9	88,7	0,8924	113,38
2002	tammi	87,6	89,9	91,0	-	-	-	91,6	88,1	0,8833	117,12
	helmi	86,8	89,0	90,0	-	-	-	91,1	87,4	0,8700	116,23
	maalis	86,8	89,3	90,2	-	-	-	91,2	87,9	0,8758	114,75
	huhti	87,2	89,7	90,6	-	-	-	91,7	88,2	0,8858	115,81
	touko	88,6	91,1	92,0	-	-	-	93,7	90,0	0,9170	115,86
	kesä	90,6	93,2	94,0	-	-	-	96,4	92,6	0,9554	117,80
	heinä	91,7	94,4	95,3	-	-	-	98,2	94,3	0,9922	117,11
	elo	91,1	93,6	94,8	-	-	-	97,7	93,6	0,9778	116,31
	syys	91,2	93,7	95,1	-	-	-	98,0	93,8	0,9808	118,38
	loka	91,7	94,3	95,2	-	-	-	98,5	94,4	0,9811	121,57
	marras	92,5	95,1	96,0	-	-	-	99,3	94,9	1,0014	121,65
	joulu	93,6	96,7	97,4	-	-	-	100,4	96,2	1,0183	124,20
2003	tammi	95,8	98,8	99,7	-	-	-	103,0	98,1	1,0622	126,12
	helmi	97,1	100,2	101,0	-	-	-	104,4	99,4	1,0773	128,60
	maalis	97,9	101,2	101,3	-	-	-	105,1	100,3	1,0807	128,16
	huhti	98,6	102,1	102,1	-	-	-	105,2	100,6	1,0848	130,12
	touko	102,5	106,1	106,1	-	-	-	109,1	104,1	1,1582	135,83
	kesä	102,7	106,6	106,3	-	-	-	109,3	104,5	1,1663	138,05
	heinä	101,4	105,2	104,9	-	-	-	107,8	102,9	1,1372	134,99
	elo	100,3	103,9	103,6	-	-	-	106,6	101,6	1,1139	132,38
	syys	99,9	103,5	103,1	-	-	-	106,4	101,5	1,1222	128,94
	loka	101,3	105,2	104,4	-	-	-	108,3	103,3	1,1692	128,12
	marras	101,2	105,1	104,4	-	-	-	108,3	103,2	1,1702	127,84
Muutos ed. kuukaudesta, % ⁴⁾											
2003	marras	-0,1	-0,1	0,0	-	-	-	0,0	-0,1	0,1	-0,2
Muutos ed. vuodesta, % ⁴⁾											
2003	marras	9,4	10,4	8,8	-	-	-	9,1	8,7	16,9	5,1

Lähde: EKP.

1) Lisätietoja laskentatavasta Yleistä-osassa.

2) Joulukuuhun 1998 asti ecu:n valuuttakurssit (BIS); tammikuusta 1999 alkaen euron valuuttakurssit.

Ecu/euron valuuttakurssit ³⁾										
Sveitsin frangi	Englannin punta	Ruotsin kruunu	Tanskan kruunu	Norjan kruunu	Kanadan dollari	Australian dollari	Hongkongin dollari ³⁾	Etelä-Korean won ³⁾	Singaporen dollari ³⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
1,6440	0,69230	8,6512	7,4836	8,0186	1,5692	1,5281	8,7498	1 069,75	1,6777	1997
1,6220	0,67643	8,9159	7,4993	8,4659	1,6651	1,7867	8,6946	1 568,89	1,8764	1998
1,6003	0,65874	8,8075	7,4355	8,3104	1,5840	1,6524	8,2694	1 267,26	1,8064	1999
1,5579	0,60948	8,4452	7,4538	8,1129	1,3706	1,5889	7,1972	1 043,50	1,5923	2000
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
1,5105	0,62187	9,2551	7,4521	8,0484	1,3864	1,7319	6,9855	1 154,83	1,6039	2001
1,4670	0,62883	9,1611	7,4305	7,5086	1,4838	1,7376	7,3750	1 175,50	1,6912	2002
1,5334	0,63260	9,0038	7,4639	8,2024	1,4099	1,7405	7,2007	1 174,68	1,6164	2001 I
1,5283	0,61437	9,1261	7,4593	8,0109	1,3450	1,7013	6,8051	1 138,94	1,5829	II
1,5070	0,61940	9,4067	7,4438	8,0094	1,3743	1,7341	6,9439	1 150,05	1,5823	III
1,4735	0,62090	9,4810	7,4415	7,9693	1,4157	1,7508	6,9873	1 155,22	1,6344	IV
1,4733	0,61471	9,1589	7,4318	7,8117	1,3978	1,6923	6,8368	1 155,27	1,6072	2002 I
1,4648	0,62853	9,1584	7,4343	7,5175	1,4275	1,6662	7,1664	1 157,79	1,6567	II
1,4636	0,63533	9,2301	7,4281	7,3991	1,5361	1,7965	7,6731	1 172,73	1,7295	III
1,4667	0,63611	9,0946	7,4281	7,3192	1,5687	1,7913	7,7941	1 215,37	1,7671	IV
1,4662	0,66961	9,1822	7,4305	7,5706	1,6203	1,8095	8,3695	1 288,92	1,8724	2003 I
1,5180	0,70169	9,1425	7,4250	7,9570	1,5889	1,7742	8,8692	1 373,83	1,9872	II
1,5451	0,69888	9,1631	7,4309	8,2472	1,5533	1,7089	8,7674	1 321,05	1,9699	III
1,5291	0,63480	8,9055	7,4642	8,2355	1,4098	1,6891	7,3182	1 194,92	1,6302	2001 tammi
1,5358	0,63400	8,9770	7,4630	8,2125	1,4027	1,7236	7,1889	1 153,81	1,6067	helmi
1,5355	0,62915	9,1264	7,4643	8,1600	1,4167	1,8072	7,0939	1 173,40	1,6114	maalis
1,5287	0,62168	9,1120	7,4633	8,1146	1,3903	1,7847	6,9568	1 183,45	1,6165	huhti
1,5334	0,61328	9,0576	7,4612	7,9927	1,3473	1,6813	6,8182	1 133,74	1,5855	touko
1,5225	0,60890	9,2106	7,4539	7,9360	1,3016	1,6469	6,6542	1 104,12	1,5497	kesä
1,5135	0,60857	9,2637	7,4447	7,9714	1,3153	1,6890	6,7130	1 120,28	1,5691	heinä
1,5144	0,62672	9,3107	7,4450	8,0552	1,3857	1,7169	7,0236	1 153,99	1,5855	elo
1,4913	0,62291	9,6744	7,4413	7,9985	1,4260	1,8036	7,1063	1 178,27	1,5929	syys
1,4793	0,62393	9,5780	7,4367	7,9970	1,4224	1,7955	7,0655	1 178,62	1,6397	loka
1,4663	0,61838	9,4166	7,4452	7,9224	1,4153	1,7172	6,9284	1 137,48	1,6254	marras
1,4749	0,62012	9,4359	7,4431	7,9911	1,4075	1,7348	6,9595	1 146,99	1,6389	joulu
1,4745	0,61659	9,2275	7,4329	7,9208	1,4135	1,7094	6,8886	1 160,78	1,6247	2002 tammi
1,4775	0,61160	9,1828	7,4299	7,7853	1,3880	1,6963	6,7857	1 147,18	1,5935	helmi
1,4678	0,61574	9,0594	7,4324	7,7183	1,3903	1,6695	6,8308	1 157,30	1,6016	maalis
1,4658	0,61407	9,1358	7,4341	7,6221	1,4008	1,6537	6,9091	1 163,18	1,6191	huhti
1,4572	0,62823	9,2208	7,4356	7,5207	1,4210	1,6662	7,1521	1 150,08	1,6506	touko
1,4721	0,64405	9,1137	7,4330	7,4043	1,4627	1,6793	7,4523	1 160,62	1,7029	kesä
1,4624	0,63870	9,2689	7,4301	7,4050	1,5321	1,7922	7,7389	1 169,16	1,7395	heinä
1,4636	0,63633	9,2489	7,4270	7,4284	1,5333	1,8045	7,6265	1 167,08	1,7164	elo
1,4649	0,63059	9,1679	7,4271	7,3619	1,5434	1,7927	7,6500	1 182,57	1,7320	syys
1,4650	0,62994	9,1051	7,4297	7,3405	1,5481	1,7831	7,6521	1 211,92	1,7511	loka
1,4673	0,63709	9,0818	7,4280	7,3190	1,5735	1,7847	7,8098	1 208,19	1,7666	marras
1,4679	0,64218	9,0961	7,4264	7,2948	1,5872	1,8076	7,9409	1 226,88	1,7858	joulu
1,4621	0,65711	9,1733	7,4324	7,3328	1,6364	1,8218	8,2841	1 250,06	1,8433	2003 tammi
1,4674	0,66977	9,1455	7,4317	7,5439	1,6299	1,8112	8,4022	1 282,82	1,8803	helmi
1,4695	0,68255	9,2265	7,4274	7,8450	1,5943	1,7950	8,4279	1 335,44	1,8954	maalis
1,4964	0,68902	9,1541	7,4255	7,8317	1,5851	1,7813	8,4605	1 337,38	1,9282	huhti
1,5155	0,71322	9,1559	7,4246	7,8715	1,6016	1,7866	9,0321	1 390,03	2,0074	touko
1,5411	0,70224	9,1182	7,4250	8,1619	1,5798	1,7552	9,0955	1 392,33	2,0233	kesä
1,5476	0,70045	9,1856	7,4332	8,2893	1,5694	1,7184	8,8689	1 342,27	1,9956	heinä
1,5400	0,69919	9,2378	7,4322	8,2558	1,5570	1,7114	8,6873	1 312,67	1,9531	elo
1,5474	0,69693	9,0682	7,4273	8,1952	1,5330	1,6967	8,7377	1 306,88	1,9591	syys
1,5485	0,69763	9,0105	7,4301	8,2274	1,5489	1,6867	9,0530	1 364,70	2,0282	loka
1,5590	0,69278	8,9939	7,4370	8,1969	1,5361	1,6337	9,0836	1 388,09	2,0233	marras
0,7	-0,7	-0,2	0,1	-0,4	-0,8	-3,1	0,3	1,7	-0,2	Muutos ed. kuukaudesta, % ⁴⁾ 2003 marras
6,3	8,7	-1,0	0,1	12,0	-2,4	-8,5	16,3	14,9	14,5	Muutos ed. vuodesta, % ⁴⁾ 2003 marras

3) Koska EKP ei ilmoittanut virallisia viitekursseja näille valuutoille ennen lokakuuta 2000, taulukossa esitetään viitteelliset kurssit syyskuuhun 2000 saakka.

4) Viimeisen kuukausihavainnon prosenttimuutos on esitetty verrattuna edellisen kuukauden tietoihin ja vuotta aikaisempiin tietoihin. Positiivinen muutos merkitsee euron vahvistumista. Tammikuusta 2001 alkaen efektiivistä valuuttakurssia koskevat tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien havaintojen kanssa muuttuneiden painojen vuoksi.

II Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa

Taulukko 11

Taloudellinen kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	YKHI	Julkisen talouden alijäämä (-)/yli-jäämä (+), % BKT:stä	Julkisen talouden brutto-velka, % BKT:stä	Valtion pitkä-aikaisten lainojen tuotot ¹⁾ , vuotuinen korko	Valuutta-kurssi ²⁾ , kansallinen valuutta/ euro	Vaihtotase ja uusi pääomata- se, % BKT:stä	Yksikkö-työ- kustan- nukset ³⁾	BKT:n määrä	Teolli- suus- tuotannon volyyymi- indeksi ⁴⁾	Standar- doitu työttö- myysaste, % työ- voimasta (kp.)	Lavea raha ⁵⁾	3 kk:n korko ¹⁾ , vuotuinen korko
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tanska												
1999	2,1	3,3	53,0	4,91	7,44	1,8	2,4	2,6	0,1	4,8	-0,2	3,44
2000	2,7	2,6	47,3	5,64	7,45	1,5	1,4	2,9	5,7	4,4	1,1	5,00
2001	2,3	3,1	45,4	5,08	7,45	3,1	3,7	1,4	1,3	4,3	5,7	4,70
2002	2,4	2,1	45,5	5,06	7,43	2,6	1,2	2,1	1,4	4,6	3,5	3,54
2002	II	2,1	-	-	5,36	7,43	3,3	0,0	3,4	4,5	4,4	2,8
	III	2,4	-	-	4,92	7,43	3,2	1,0	1,6	1,0	4,7	2,6
	IV	2,7	-	-	4,74	7,43	1,6	0,4	1,5	1,0	4,9	6,1
2003	I	2,8	-	-	4,30	7,43	2,6	0,9	1,4	1,6	5,2	19,1
	II	2,2	-	-	4,12	7,43	3,8	2,9	-1,0	-1,2	5,5	22,2
	III	1,6	-	-	4,31	7,43	.	.	.	0,7	5,8	19,3
2003	kesä	2,0	-	-	3,85	7,42	-	-	-	-1,8	5,7	21,8
	heinä	1,8	-	-	4,17	7,43	-	-	-	1,2	5,7	21,6
	elo	1,5	-	-	4,35	7,43	-	-	-	0,7	5,8	20,2
	syys	1,7	-	-	4,40	7,43	-	-	-	0,4	5,9	16,2
	loka	1,1	-	-	4,44	7,43	-	-	-	.	6,0	20,5
	marras	.	-	-	4,57	7,44	-	-	-	.	.	2,21
Ruotsi												
1999	0,6	1,5	62,7	4,98	8,81	2,6	-1,2	4,6	2,2	6,7	6,8	3,32
2000	1,3	3,4	52,8	5,37	8,45	3,8	6,0	4,4	6,3	5,6	6,2	4,07
2001	2,7	4,5	54,4	5,11	9,26	3,8	5,6	1,1	-0,3	4,9	3,4	4,11
2002	2,0	1,3	52,7	5,31	9,16	4,3	0,4	1,9	-1,2	4,9	5,4	4,24
2002	II	1,9	-	-	5,64	9,16	5,3	0,8	3,1	0,1	4,9	5,3
	III	1,5	-	-	5,16	9,23	4,1	1,4	2,4	-1,1	4,9	6,0
	IV	1,6	-	-	5,00	9,09	2,5	1,7	1,3	-2,5	5,1	3,4
2003	I	2,9	-	-	4,59	9,18	5,4	-0,5	1,9	-2,0	5,3	5,6
	II	2,1	-	-	4,43	9,14	4,1	0,5	0,7	0,4	5,5	5,5
	III	2,3	-	-	4,65	9,16	.	.	.	0,9	5,6	5,2
2003	kesä	2,0	-	-	4,20	9,12	-	-	-	1,6	5,5	5,0
	heinä	2,4	-	-	4,51	9,19	-	-	-	1,5	5,5	5,1
	elo	2,2	-	-	4,70	9,24	-	-	-	2,0	5,6	5,5
	syys	2,3	-	-	4,73	9,07	-	-	-	-0,3	5,6	4,9
	loka	2,0	-	-	4,85	9,01	-	-	-	.	5,8	6,0
	marras	.	-	-	4,98	8,99	-	-	-	.	.	2,85
Iso-Britannia												
1999	1,3	1,0	45,1	5,01	0,659	-2,2	2,6	2,8	1,2	5,9	5,5	5,54
2000	0,8	3,8	42,1	5,33	0,609	-1,9	2,5	3,8	1,9	5,4	6,6	6,19
2001	1,2	0,7	38,9	5,01	0,622	-1,7	3,9	2,1	-1,6	5,0	8,1	5,04
2002	1,3	-1,5	38,5	4,91	0,629	-1,7	2,2	1,7	-2,7	5,1	6,0	4,06
2002	II	0,9	-4,1	38,1	5,28	0,629	-3,3	2,9	1,5	-2,9	5,1	5,7
	III	1,1	-0,9	37,7	4,71	0,635	-0,7	1,8	1,9	-2,7	5,2	5,7
	IV	1,6	-3,3	38,2	4,52	0,636	-1,7	1,5	2,0	-1,1	5,0	6,3
2003	I	1,5	0,1	37,6	4,34	0,670	0,1	1,9	1,8	-1,1	5,0	6,8
	II	1,3	-5,6	38,4	4,35	0,702	-4,0	1,2	2,0	-0,5	5,0	8,2
	III	1,4	-2,1	38,8	4,63	0,699	.	.	.	-0,8	.	6,9
2003	kesä	1,1	-6,7	38,4	4,19	0,702	-	-	-	2,8	5,0	8,1
	heinä	1,3	0,8	38,4	4,47	0,700	-	-	-	0,0	5,0	7,5
	elo	1,4	-5,2	38,3	4,65	0,699	-	-	-	-1,6	4,9	6,4
	syys	1,4	-1,9	38,8	4,76	0,697	-	-	-	-0,9	.	6,8
	loka	1,4	0,6	39,3	4,96	0,698	-	-	-	.	.	6,5
	marras	.	.	.	5,10	0,693	-	-	-	.	.	3,98

Lähteet: Eurostat (sarakeet 1, 8, 9 ja 10), Euroopan komissio (talous- ja raha-asioista vastaava pääosasto ja Eurostat) (sarake 2 [vuosittain] ja sarake 3 [vuosittain]), Reuters (sarake 12), kansalliset tilastot (sarake 2 [neljännesvuosittain ja kuukausittain], sarake 3 [neljännesvuosittain ja kuukausittain], 4, 5, 7 [pl. Ruotsi] ja 11), EKP:n laskelma (sarakeet 6 ja 7 [Ruotsi]).

- 1) Ajanjakson keskiarvoja.
- 2) Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.
- 3) Koko talous; Ison-Britannian tilastot eivät sisällä työnantajan sosiaaliturvamaksuja.
- 4) Yhteensä (rakentamista lukuun ottamatta); korjattu työpäivien määrällä.
- 5) Kuukauden lopun keskiarvoja; M3; M4 Ison-Britannian osalta.

12 Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella

Taulukko 12.1

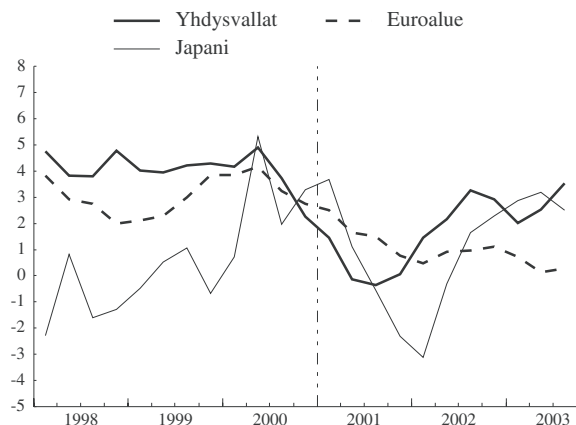
Taloudellinen kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	KHI	Yksikkö- työ- kustannuk- set ¹⁾	BKT:n määrä	Teollisuus- tuotannon volyyymi- indeksi ¹⁾	Työttö- myysaste, % työ- voimasta (kp.)	Lavea raha ²⁾	Pankkien- välisten 3 kk:n talletusten korko ³⁾ , vuotuinen korko	Valtion 10 vuoden lainojen tuotto ³⁾ , vuotuinen korko	Valuutta- kurssi ⁴⁾ , kansallinen valuutta/ euro	Julkisen talouden rahoitus- asema alijäämä (-) ⁵⁾ / ylijäämä (+), % BKT:stä	Julkinen brutto- velka ⁶⁾ , % BKT:stä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Yhdysvallat											
1999	2,2	-1,1	4,1	5,1	4,2	8,7	5,42	5,64	1,066	0,7	49,6
2000	3,4	3,2	3,8	4,8	4,0	9,4	6,53	6,03	0,924	1,4	44,2
2001	2,8	0,7	0,3	-3,9	4,8	11,4	3,78	5,01	0,896	-0,5	43,6
2002	1,6	-1,3	2,4	-0,5	5,8	8,0	1,80	4,60	0,946	-3,4	45,8
2002											
II	1,3	-1,4	2,2	-1,0	5,8	7,9	1,92	5,08	0,919	-3,3	44,2
III	1,6	-1,9	3,3	1,0	5,8	7,2	1,81	4,25	0,984	-3,4	44,9
IV	2,2	-0,8	2,9	1,2	5,9	6,4	1,55	3,99	0,999	-3,9	45,8
2003											
I	2,9	0,4	2,0	0,7	5,8	6,3	1,33	3,90	1,073	-4,2	46,3
II	2,1	0,6	2,5	-1,3	6,2	6,9	1,24	3,61	1,137	-4,7	47,1
III	2,2	0,7	3,5	-0,6	6,1	7,7	1,13	4,22	1,125	-5,2	.
2003											
kesä	2,1	-	-	-1,7	6,4	7,3	1,12	3,32	1,166	-	-
heinä	2,1	-	-	-0,8	6,2	8,3	1,11	3,93	1,137	-	-
elo	2,2	-	-	-1,1	6,1	7,8	1,14	4,44	1,114	-	-
syys	2,3	-	-	0,0	6,1	7,0	1,14	4,29	1,122	-	-
loka	2,0	-	-	0,5	6,0	6,0	1,16	4,27	1,169	-	-
marras	.	-	-	.	.	.	1,17	4,29	1,170	-	-
Japani											
1999	-0,3	-1,8	0,1	0,2	4,7	3,7	0,22	1,75	121,3	-7,2	118,2
2000	-0,7	-6,0	2,8	5,7	4,7	2,1	0,28	1,76	99,5	-7,4	126,1
2001	-0,7	5,1	0,4	-6,8	5,0	2,8	0,15	1,34	108,7	-6,1	134,6
2002	-0,9	-3,2	0,1	-1,2	5,4	3,3	0,08	1,27	118,1	.	.
2002											
II	-0,9	-2,0	-0,3	-3,5	5,4	3,5	0,08	1,37	116,5	.	.
III	-0,8	-6,8	1,7	3,3	5,4	3,3	0,07	1,24	117,2	.	.
IV	-0,5	-8,5	2,3	6,0	5,4	2,9	0,07	1,01	122,4	.	.
2003											
I	-0,2	-6,8	2,9	5,5	5,4	1,9	0,06	0,80	127,6	.	.
II	-0,2	-3,2	3,2	2,2	5,4	1,6	0,06	0,60	134,7	.	.
III	-0,2	.	2,5	0,9	.	1,8	0,05	1,20	132,1	.	.
2003											
kesä	-0,4	-3,2	-	2,4	5,3	1,8	0,06	0,56	138,1	-	-
heinä	-0,2	-0,6	-	-0,3	5,3	1,8	0,05	0,99	135,0	-	-
elo	-0,3	.	-	-1,3	.	2,0	0,05	1,15	132,4	-	-
syys	-0,2	.	-	4,1	.	1,8	0,05	1,45	128,9	-	-
loka	0,0	.	-	3,6	.	1,5	0,06	1,40	128,1	-	-
marras	.	.	-	.	.	.	0,06	1,38	127,8	-	-

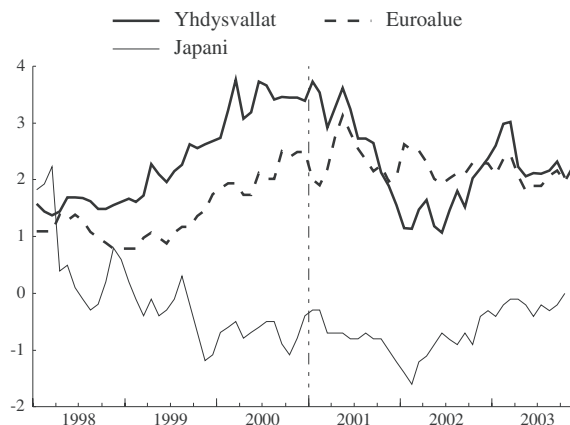
Bruttokansantuotteen määrä

(vuotuinen prosenttimuutos; neljännesvuosittain)

Kuluttajahintaindeksit

(vuotuinen prosenttimuutos; kuukausittain)

Lähteet: Kansalliset tilastot (sarakeet 1, 2 [Yhdysvallat], 3, 4, 5, 6, 9 ja 10), OECD (sarake 2 [Japani]), Eurostat (euroaluetta koskevan kuvion tilastot), Reuters (sarakeet 7 ja 8), EKP:n laskelma (sarake 11).

1) Tehdasteollisuus.

2) Ajanjakson keskiarvo, M3 Yhdysvaltojen osalta, M2 ja sijoitus-
todistukset Japanin osalta.

3) Lisäinformaatiota, ks. taulukot 3.1 ja 3.2.

4) Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.

5) Vuoden 1999 tiedot perustuvat rahoitustilinpitotilastoihin.

6) Julkisen sektorin konsolidoitu bruttovelka (ajanjakson lopussa).

Taulukko 12.2

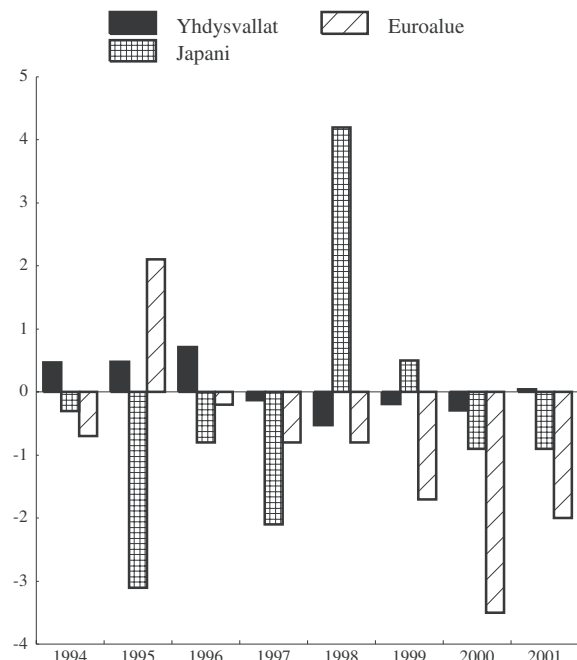
Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

(prosenttia BKT:stä)

	Kansallinen säästäminen ja investoinnit			Yritysten (pl. rahoitussektori) investoinnit ja rahoitus						Kotitalouksien investoinnit ja rahoitus ¹⁾				
	Brutto-säästäminen	Pääoman brutto-muodostus	Nettoluotonanto ulkomaille	Pääoman brutto-muodostus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Rahoitusvarojen netto-hankinta	Brutto-säästäminen	Netto-velkaantumisen	Arvo-paperit ja osakkeet	Pääoma-menot	Rahoitusvarojen netto-hankinta	Brutto-säästäminen	Netto-velkaantumisen	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Yhdysvallat														
1999	18,4	20,9	-3,0	9,5	8,9	10,5	8,2	10,6	2,9	12,4	4,8	11,2	6,3	
2000	18,4	21,1	-4,0	9,7	9,1	12,3	7,5	12,6	2,7	12,5	4,0	11,5	5,8	
2001	16,5	19,1	-3,7	7,9	8,5	1,9	7,7	1,8	1,9	13,0	6,5	11,6	5,8	
2002	15,0	18,6	-4,7	7,7	7,6	1,7	7,7	2,0	0,2	12,8	6,1	12,5	7,0	
2001	III	16,5	18,8	-3,5	7,7	8,3	0,1	7,8	0,3	12,9	9,1	12,8	9,2	
	IV	15,9	18,2	-3,6	7,1	8,0	2,1	8,5	0,8	13,4	3,5	10,9	3,5	
2002	I	15,5	18,6	-4,1	7,5	7,8	1,8	7,9	1,5	12,8	6,1	12,3	6,9	
	II	15,5	18,7	-4,8	7,7	7,6	2,6	7,7	2,6	12,7	5,8	12,7	5,9	
	III	14,6	18,6	-4,7	7,8	7,6	0,3	7,5	1,0	12,9	4,7	12,5	6,8	
	IV	14,3	18,7	-5,1	7,8	7,5	2,3	7,6	2,8	12,7	7,6	12,2	8,4	
2003	I	14,0	18,4	-5,2	7,4	7,4	2,1	7,4	2,5	12,7	7,3	12,1	8,3	
	II	13,9	18,2	-5,2	7,3	7,4	4,1	8,0	3,6	12,9	12,2	12,2	12,6	
Japani														
1999		27,8	25,9	2,2	14,4	14,8	0,5	13,7	-5,0	0,6	5,2	5,7	11,5	0,3
2000		27,7	26,2	2,3	15,8	15,4	0,9	14,3	-1,0	0,2	5,2	3,9	10,7	-0,1
2001		26,4	25,6	2,0	15,7	15,2	-2,8	14,1	-6,3	0,2	4,9	2,8	8,6	0,2
2002		.	23,7	.	.	.	-2,9	.	-7,0	-0,9	.	0,7	.	-2,1
2001	III	25,9	25,3	2,1	.	.	3,0	.	-8,4	-1,5	.	-5,6	.	3,2
	IV	25,5	25,5	2,0	.	.	4,3	.	5,7	-0,3	.	9,9	.	-0,6
2002	I	29,6	22,8	3,4	.	.	9,1	.	-4,8	-3,0	.	-6,6	.	2,5
	II	.	22,7	.	.	.	-27,8	.	-23,6	0,8	.	5,8	.	-8,5
	III	.	23,7	.	.	.	1,2	.	-9,7	-2,3	.	-6,8	.	-0,6
	IV	.	25,0	.	.	.	5,9	.	9,2	0,7	.	9,4	.	-1,5
2003	I	.	22,9	.	.	.	16,1	.	-5,1	0,4	.	-11,3	.	3,4
	II	.	23,3	.	.	.	-23,7	.	-22,2	0,1	.	3,0	.	-5,5

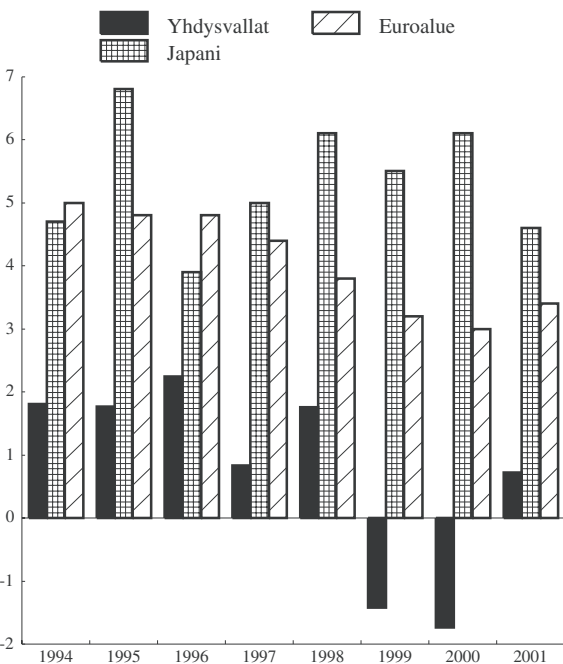
Yritysten (pl. rahoitussektori) nettoluotonanto

(prosenttia BKT:stä)

Kotitalouksien nettoluotonanto¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

Lähteet: EKP, Federal Reserve Board, Bank of Japan ja Economic and Social Research Institute.

1) Kotitaloudet mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

Teknisiä huomautuksia

Yhteenvetotaulukko euroalueen taloustilastoista (taulukko I. Rahatalouden kehitys ja korot)

Kuukauteen t päättyvän vuosineljänneksen keskimääräinen neljännesvuosikasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$a) \left(\frac{0,5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0,5I_{t-3}}{0,5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0,5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

Tässä I_t on kuukauden t kausivaihtelusta puhdistettu kanta (katso myös jäljempänä). Vastaavasti kuukauteen t päättyvän vuoden keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$b) \left(\frac{0,5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0,5I_{t-12}}{0,5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0,5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

Taulukot 2.1–2.8

Virtatilastojen laskeminen

Kuukausittaiset virtatilastot lasketaan kantojen kuukausierotuksista, kun kannat on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtamattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Jos L_t on kanta kuukauden t lopussa, C_t^M uudelleenluokittelun vaikutus kuukaudessa t, E_t^M valuuttakurssimuutosten vaikutus ja V_t^M arvostusmuutosten vaikutus, virtatilastot F_t^M kuukaudessa t lasketaan seuraavasti:

$$c) F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M$$

Vastaavasti neljännesvuosivirtatilastot F_t^Q kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena lasketaan seuraavasti:

$$d) F_t^Q = (L_t - L_{t-3}) - C_t^Q - E_t^Q - V_t^Q$$

Tässä L_{t-3} on kanta kuukauden t-3 lopussa (edellisen neljänneksen lopussa) ja esimerkiksi C_t^Q

on uudelleenluokittelun vaikutus kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena.

Joistakin neljännesvuosisarjoista on nyt saatavissa kuukausitietoja (katso jäljempänä). Niiden neljännesvuosivirtatiedot saadaan kolmen kuukausittaisen virran summasta.

Vuotuisen muutosnopeuden laskeminen kuukausisarjoista

Muutosprosentit lasketaan joko virtatietojen tai kausivaihtelusta puhdistettujen kantatietojen (indeksisarjojen) perusteella. Jos F_t^M ja L_t ovat yllä olevan määritelmän mukaisia, kuukauden t kausivaihtelusta puhdistettu kanta I_t on

$$e) I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t^M}{L_{t-1}} \right)$$

Kausivaihtelusta puhdistamattomien sarjojen perusjaksoksi on nyt asetettu joulukuu 2001. Kausivaihtelusta puhdistettujen kantatietojen aikasarjat ovat saatavissa EKP:n verkkosivuilta (www.ecb.int) Statistics-sivulta kohdasta "Monetary statistics".

Vuosimuutos a_t eli muutos kuukauteen t päättyvänä 12 kuukauden ajanjaksona voidaan laskea joko seuraavasti:

$$f) a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{F_{t-i}^M}{L_{t-i-1}} \right) - 1 \right] \times 100$$

tai seuraavasti:

$$g) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Ellei toisin ilmoiteta, vuosittainen prosenttimuutos on laskettu vertaamalla jakson viimeistä kuukausihavaintoa 12 kuukautta aikaisempaan kuukausihavaintoon. Esimerkiksi kaavassa g vuoden 2002 vuotuinen prosenttimuutos on laskettu jakamalla joulukuun 2002 havainto joulukuun 2001 havainnolla.

Vuotuisen kasvuvauhdin prosenttimuutokset voidaan johtaa soveltamalla kaavaa g. Esimerkiksi kuukausittainen kasvuvauhti a_t^M voidaan laskea seuraavasti:

$$h) a_t^M = \left(\frac{I_t}{I_{t-1}} - 1 \right) \times 100$$

M3:n kolmen kuukauden liukuva keskiarvo lasketaan kaavalla $(a_t + a_{t-1} + a_{t-2})/3$, jossa a_t määritellään kuten kaavoissa f ja g.

Vuotuisen muutosnopeuden laskeminen neljännesvuosisarjoista

EKP:n asetus EKP/2001/13 tuli voimaan 1.1.2003, ja sen myötä useista rahalaitosten tase-eristä (esim. lainat kotitalouksille) on nyt saatavissa kuukausittaisia tietoja. Aiemmin nämä tiedot raportoitii neljännesvuosittain. Muutosprosentit lasketaan kuitenkin edelleen neljännesvuosittaisten tietojen perusteella, kunnes kuukausitietoja on kertynyt vähintään yhden täyden vuoden ajalta.

Jos F_t^Q ja L_{t-3} ovat yllä olevan määritelmän mukaisia, kuukauden t kausivaihtelusta puhdistettu kanta I_t on

$$i) I_t = I_{t-3} \times \left(1 + \frac{F_t^Q}{L_{t-3}} \right)$$

Kuukautena t päättyvän neljänneksen prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä voidaan laskea käyttämällä kaavaa g.

Euroalueen rahatilastojen puhdistaminen kausivaihtelusta¹

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla.² Rahatilastoissa on viikonpäiväkorjauksia, ja jotkin kausivaihtelusta puhdistetut aikasarjat lasketaan yhdistelemällä erikseen kausipuhdistettuja aikasarjoja. Tämä koskee varsinkin rahaaggregaattia M3, joka johdetaan laskemalla yhteen M1:n ja erotuksien (M2-M1) ja (M3-M2) kausivaihtelusta puhdistetut aikasarjat.

Kausivaihtelusta puhdistettujen kantojen indekseille estimoidaan kausitekijät.³ Niillä muokataan kantoja sekä uudelleenluokittelusta ja arvostusmuutoksista aiheutuvia korjauksia. Näin saadaan virtojen kausipuhdistetut arvot. Kausitekijät (ja

kauppapäivään liittyvät tekijät) tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

Taulukko 3.6

Vuotuisen muutosnopeuden laskeminen

Muutosprosentit lasketaan rahoitustransaktioiden perusteella ja siten ne on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista. Muutosprosentit lasketaan joko virtatietojen tai kausivaihtelusta puhdistettujen kantatietojen perusteella. Jos N_t^M kuvaa virtaa (nettoemissioita) kuukauden t aikana, L_t kantaa kuukauden t lopussa, kuukauden t kausivaihtelusta puhdistettu kanta I_t on

$$j) I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{N_t^M}{L_{t-1}} \right)$$

Perusjaksoksi on asetettu joulukuu 2001. Vuosi-muutos a_t eli muutos kuukauteen t päättyvänä 12 kuukauden ajanjaksona voidaan laskea joko seuraavasti:

$$k) a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

tai seuraavasti:

$$l) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

1 Lisätietoja: Euroopan keskuspankki (elokuu 2000), "Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area" ja EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.int) Statistics-sivulla kohdassa "Monetary statistics".

2 Lisätietoja: Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B.C. (1998), "New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program", *Journal of Business and Economic Statistics*, 16, 2, s. 127-152, tai "X-12-ARIMA Reference Manual", *Time Series Staff*, Bureau of the Census, Washington, D.C.

Sisäisiä tarkoituksia varten on käytetty myös TRAMO-SEATS-ohjelman malliversioita. Lisätietoja: Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), "Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User", Banco de España, Working Paper No. 9628, Madrid.

3 Tästä seuraa, että kausivaihtelusta puhdistetuissa aikasarjoissa perusjakson (joulukuu 2001) indeksi yleensä poikkeaa 100:sta, mikä johtuu kausivaihtelusta tuona kuukautena.

Arvopaperien liikkeeseenlaskujen suhteellisten vuosimuutosten laskemisessa käytetään samaa metodologia kuin raha-aggregaattien suhteellisten vuosimuutosten laskemisessa. Ainoa ero on, että kaavassa käytetään F-muuttujan tilalla N-muuttujaa. Syynä on se, että näin tehdään ero arvopaperien liikkeeseenlaskuja koskevien nettomääräisten tilastojen ja raha-aggregaattien välillä. Arvopaperitilastoissa EKP kerää erikseen bruttomääräisiä liikkeeseenlaskuja ja lunastuksia koskevat tiedot.

Taulukko 4.1

YKHI-tietojen puhdistaminen kausivaihtelusta⁴

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla (ks. alaviite 2, s. 86*). Kokonaisuudeksi puhdistetaan kausivaihtelusta epäsuorasti laskemalla yhteen kausivaihtelusta puhdistetut ja-ostettuja ja jalostamattomia elintarvikkeita, muita teollisuustuotteita kuin energiaa sekä palveluja koskevat euroalueen aikasarjat. Energian hintoja koskevia tietoja ei ole puhdistettu, koska kausivaihtelusta ei ole tilastollista näyttöä. Kausiteki-
jät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

Taulukko 8.2

Vaihtotaseen puhdistaminen kausivaihtelusta

Kausivaihtelusta puhdistaminen, joka tässä perustuu aikasarjan komponenttien multiplikatiiviseen malliin, toteutetaan X-12-ARIMA-ohjelmalla (ks. alaviite 2, s. 86*). Tavaroiden ja palvelusten luvut on korjattu työpäivä- ja juhlapyhä- (erityisesti pääsiäisen vaikutus) vaihtelusta. Tuotannon tekijäkorvausten tulopuoli on työpäiväkorjattu. Näiden sarjojen puhdistus kausivaihtelusta on tehty työpäivä- ja juhlapyhäkorjattuihin sarjoihin. Tuotannon tekijäkorvausten menoja ei ole työpäivä- ja juhlapäiväkorjattu. Koko vaihtotaseen kausivaihtelusta puhdistettu sarja muodostetaan laskemalla yhteen kausivaihtelusta puhdistetut euroalueen tavarakauppaa, palveluja, tuotannon tekijäkorvauksia ja tulonsiirtoja kuvaavat aikasarjat. Kausivaihtelukomponentteja korjataan puolivuositain tai tarvittaessa.

⁴ Ks. alaviite 1, s. 86*.

Yleistä

Euroopan keskuspankin (EKP) keräämät ja julkaisemat tilastot perustuvat toukokuussa 2000 julkaistuun asiakirjaan "Statistical information collected and compiled by the ESCB", jolla päivitetään heinäkuussa 1996 julkaistua asiakirjaa "Statistical requirements for Stage Three of Monetary Union (Implementation Package)". Päivitetystä asiakirjasta käsitellään raha- ja pankkitilastoja sekä niihin liittyviä tilastoja, kuten maksuasetilastoja, ulkomaista varallisuutta koskevia tilastoja ja rahoitustilinpitoa. Sen sijaan ne EKP:n vaatimukset, jotka koskevat hinta- ja kustannustilastoja, kansantalouden tilinpitoa, työmarkkinatilastoja, julkisen talouden tulo- ja meno-tilastoja, lyhyen aikavälin tarjonta- ja kysyntätilastoja sekä yrittäjiä ja kuluttajia koskevia suhdannekyselyitä, esitetään elokuussa 2000 julkaisussa asiakirjassa "Requirements in the field of general economic statistics".¹

Nämä tilastot keskittyvät euroalueeseen kokonaisuutena, EKP:n kuukausikatsauksessa julkaistaan uusia tietoja heti tuoreeltaan. Pitkän aikavälin yksityiskohtaisia tilastotietoja lisäselvityksineen on saatavissa EKP:n verkkosivujen osassa "Statistics" (www.ecb.int). Näiden verkkosivujen osassa "Statistics on-line" on käytettävissä hakutoiminto, niiden kautta voi tilata tilastoaineistoja ja ladata tilastoja zip-pakatussa CSV-muodossa (Comma Separated Value).

Koska ecun muodostavat valuutat eivät ole samat kuin rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden aiemmat valuutat, rahaliiton ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuuttojen kurssimuutokset vaikuttaisivat niihin vuotta 1999 edeltäviin tilastojen lukuihin, jotka saataisiin muuttamalla rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat senhetkisten vaihtokurssien mukaan ecuiksi. Jotta tämä voitaisiin välttää rahatilastoissa, taulukoiden 2.1–2.8 tiedot vuotta 1999 edeltävältä ajalta on ilmoitettu yksikköinä, jotka on saatu muuttamalla kansalliset valuutat 31.12.1998 asetetuilla euron peruuttamattomilla muuntokursseilla. Ellei toisin mainita, hinta- ja kustannustilastot vuotta 1999 edeltävältä ajalta perustuvat kansallisissa valuutoissa ilmoitettuihin tietoihin.

Tietoja on tarpeen mukaan laskettu yhteen tai konsolidoitu (mukaan lukien maitten välinen konsolidointi).

Kuukausikatsauksen tilastot perustuvat yleensä tietoihin, jotka ovat olleet käytettävissä EKP:n neuvoston kunkin kuukauden ensimmäistä kokouspäivää edeltävänä päivänä. Tämän numeron tilastot perustuvat 3.12.2003 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Uusimmat tiedot ovat usein ennakkotietoja, joita voidaan myöhemmin tarkistaa. Pyöritysten vuoksi eri lukujen yhteissummat eivät välttämättä täsmää.

Euroalueen tilastolliset aikasarjat käsittävät ne jäsenvaltiot, jotka tarkastelujaksona kuuluvat euroalueeseen. Tämä tarkoittaa, että vuoden 2000 loppua edeltävät aikasarjat kattavat 11 maata käsittävän euroalueen ja vuoden 2001 alusta aikasarjat kattavat 12 maata käsittävän euroalueen. Poikkeukset tähän sääntöön ilmoitetaan erikseen.

Taulukoissa euroalueen laajeneminen esitetään viivalla ("Euroalueen laajeneminen") ja kuvioissa katkoviivalla. Vuotta 2001 koskevista absoluutisissa ja prosenttimääräisissä muutoksissa on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon Kreikan liittyminen euroalueeseen.

Kreikan tiedoilla täydennetyt euroalueen tilastot ovat ladattavissa (CSV-muodossa) EKP:n verkkosivuilta (www.ecb.int).

Ryhmään "EU:hun liittyvät maat" kuuluvat Tšekki, Viro, Kypros, Latvia, Liettua, Unkari, Malta, Puola, Slovenia ja Slovakia.

Yhteenveto

Taulukossa esitetään yhteenveto euroalueen talouskehityksen keskeisimmistä piirteistä.

¹ Euroopan tasolla raha-, pankki- ja rahoitusmarkkinatilastoista vastaa EKP. Maksuasetilastoista sekä ulkomaista varallisuutta ja rahoitustilinpitoa koskevista tilastoista vastaavat Euroopan komissio (Eurostat) ja EKP yhdessä. Hinta-, kustannus- ja muista taloustilastoista vastaa Euroopan komissio (Eurostat).

Rahapolitiikkatilastot

Taulukoissa 1.1–1.5 esitetään eurojärjestelmän (Eurosystem) konsolidoitu tase, tietoja eurojärjestelmän rahapoliittisista operaatioista sekä tilastoja, jotka liittyvät vähimmäisvarantoihin ja pankkijärjestelmän likviditeettiasemaan. Taulukot 1.2 ja 1.3 kuvaavat siirtymistä vaihtuvakorkoihin huutokauppoihin kesäkuussa 2000.

Euroalueen rahatalous ja sijoitusrahastot

Taulukossa 2.1 esitetään rahalaitossektorin yhteenlaskettu tase eli kaikkien euroalueella sijaitsevien rahalaitosten yhdenmukaistettujen taseiden summa. Taulukossa 2.2 esitetään rahalaitossektorin konsolidoitu tase, joka on saatu nettouttamalla euroalueen rahalaitosten väliset positiot rahalaitosten yhteenlasketussa taseessa. Koska kirjaamiskäytännöt eivät ole täysin samankaltaisia, rahalaitosten välisten positioiden summa ei välttämättä ole nolla. Ero esitetään taulukon 2.2 velat-puolella sarakkeessa 9. Taulukossa 2.3 ovat euroalueen raha-aggregaatit ja niiden vastaerät. Ne on johdettu rahalaitosten konsolidoidusta taseesta, ja niissä otetaan myös huomioon joitakin valtionhallinnon monetaarisia saamisia/velkoja. Raha-aggregaateista ja niiden vastaeristä esitetään sekä kausivaihtelusta puhdistamattomat (taulukon osat 1–6) että kausi- ja kaupankäyntipäivien vaihtelusta puhdistetut tiedot (taulukon osat 7–12). Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat 1) euroalueella sijaitsevien rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ja 2) euroalueella sijaitsevien rahalaitosten liikkeeseen laskemat velkapaperit sisältyvät taulukoissa 2.1 ja 2.2 erään ”ulkomaiset velat”. Taulukon 2.3 raha-aggregaatit on sen sijaan laskettu ilman näitä eriä, millä on vaikutus erään ”ulkomaiset nettosaamiset”. Taulukossa 2.4 esitetään pankkijärjestelmän eli euroalueella sijaitsevien rahalaitosten (pl. eurojärjestelmä) myöntämät lainat eriteltyinä lainanottajasektorin, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan. Taulukossa 2.5 ovat talletukset euroalueen pankkijärjestelmässä sektoreittain ja vaateittain. Taulukossa 2.6 eritellään euroalueen pankkijärjestelmän hallussa olevat arvopaperit liikkeellelaskijan mukaan. Taulukoissa 2.2–2.6 esitetään virtatiedot, jotka on puh-

distettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista. Taulukossa 2.7 on tase-erien arvostusmuutoksia, joiden avulla virtatiedot on laskettu. Taulukoissa 2.3–2.6 esitetään myös vuotuisina prosenttimuutoksina kasvuvauhdit, jotka on laskettu puhdistetuista virtatiedoista. Taulukossa 2.8 esitetään neljännesvuositilastot joistakin rahalaitosten tase-eristä valutoittain.

Luettelo rahalaitoksista on kokonaisuudessaan EKP:n verkkosivuilla. Sektoriluokitus on esitetty yksityiskohtaisesti raha- ja pankkitilastojen sektorikäsi kirjassa ”Money and Banking Statistics Sector Manual – Guidance for the statistical classification of customers” (EKP, marraskuu 1999). Rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta annettua asetusta koskevista ohjeista ”Guidance Notes to Regulation ECB/2001/13 on the MFI Balance Sheet Statistics” esitetään suositukset, joita kansallisten keskuspankkien tulee noudattaa. Tilastotiedot on kerätty ja laadittu 1.1.1999 lähtien raha-laitossektorin konsolidoidusta taseesta annetun Euroopan keskuspankin asetuksen (EKP/2001/13, joka tammikuussa 2003 korvasi aiemman asetuksen EKP/1998/16) mukaisesti.

EKP:n asetuksen EKP/2001/13 voimaantulon myötä tase-erä ”Rahamarkkinapaperit” on yhdistetty erään ”Velkapaperit” rahalaitosten taseen sekä saamis- että velkapuolella.

Taulukossa 2.9 esitetään euroalueen sijoitusrahastojen (muiden kuin rahamarkkinarahastojen) neljännesvuositaseiden kantatiedot. Taseet on laskettu yhteen, ja siten velkoihin lasketaan mukaan hallussa olevat muiden rahastojen liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet. Sijoitusrahastojen varat/velat on jaoteltu rahaston rahastotyyppiin (osakerahastot, pitkän ja keskipitkän koron rahastot, yhdistelmärahastot, kiinteistörahastot ja muut rahastot) ja sijoittajatyypin (yleisölle tarjottavat rahastot ja rajoitetulle sijoittajajoukolle tarjotut rahastot) mukaan. Taulukossa 2.10 esitetään sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase rahastotyyppiin mukaan ja taulukossa 2.11 sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase sijoittajatyypin mukaan.

Rahoitusmarkkinat ja korot

EKP tuottaa tilastot, jotka koskevat rahamarkkinakorkoja, valtion pitkäaikaisten lainojen tuottoja ja osakeindeksejä (taulukot 3.1, 3.2 ja 3.8), sähköisistä markkinainformaatiojärjestelmistä saatujen tietojen perusteella.

Taulukossa 3.3 esitetään kaikki korot, joita euroalueen rahalaitokset soveltavat euroalueen kotitalouksien ja yritysten euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin. Euroalueen rahalaitosten kunkin instrumenttikategorian korko lasketaan euroalueen maiden korkojen painotettuna keskiarvona (käyttäen painoina vastaavia liiketoiminnan volyymeja). Rahalaitosten korkotilastot on eritelty liiketoiminnoittain, sektoreittain, instrumenteittain, maturiteeteittain sekä irtisanomisaajan tai alkuperäisen koron kiinnitysajan mukaan.

Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden (velkapaperien) liikkeeseenlaskua koskevat tilastot esitetään taulukoissa 3.4, 3.5 ja 3.6. Tilastossa 3.7 esitetään noteerattujen osakkeiden kannat. Velkapaperit on jaoteltu pitkä- ja lyhytaikaisiin arvopapereihin. Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (poikkeuksellisesti ja EKT 95:n luokittelun mukaisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen matu-riteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritelty. Euroalueella olevia velkapaperien liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen arvioidaan kattavan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista.

Taulukosta 3.4 käyvät ilmi lyhyt- ja pitkäaikaisen arvopapereiden liikkeeseen laskut, kuoletukset ja kannat. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut ja kantojen muutokset eroavat toisistaan arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun sekä muiden muutosten vuoksi.

Taulukossa 3.5 eritellään sektoreittain euromääräisten arvopapereiden liikkeeseenlaskijat euroalueella ja sen ulkopuolella. Euroalueen liikkeeseenlaskijoiden sektoriluokitus on EKT 95:n mukainen.² Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseenlaskijoiden luokituksessa termillä ”pankit

(ml. keskuspankit)” tarkoitetaan laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) ja jotka sijaitsevat euroalueen ulkopuolella. Euroopan investointipankki sisältyy luokitukseen ”kansainväliset järjestöt”. Euroopan keskuspankki sisältyy eurojärjestelmään.

Taulukossa 3.5 yhteismäärät (sarakkeet 1, 7 ja 14) ovat samat kuin taulukossa 3.4 esitetyt luvut euromääräisten arvopapereiden kannoista (sarakkeet 8, 16 ja 20), bruttomääräisistä liikkeeseenlaskuista (sarakkeet 5, 13 ja 17) ja nettomääräisistä liikkeeseenlaskuista (sarakkeet 7, 15 ja 19). Rahalaitosten liikkeeseen laskemien arvopapereiden kanta (sarake 2) taulukossa 3.5 vastaa suurin piirtein taulukossa 2.8.3 esitettyjä rahalaitosten yhteenlasketun taseen velkapuolen rahamarkkinapapereita ja velkapapereita (sarakkeet 2 ja 10), vaikka liikkeeseenlaskutilastojen kattavuus onkin tällä hetkellä hieman suppeampi.

Taulukossa 3.6 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien velkapaperien vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan jaoteltuna. Tilastot perustuvat sellaisiin rahoitustransaktioihin, joissa institutionaalinen yksikkö ostaa tai myy rahoitusvaateita, jolloin otetaan velkaa tai maksetaan sitä pois. Vuotuisen kasvuvauhtiin ei siten lasketa mukaan uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamia eroja.

Taulukossa 3.7 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan jaoteltuna. Yritysten liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden kuukausitiedot vastaavat taulukossa 6.1 esitettyjä neljännesvuosisarjoja (Velat, sarake 20).

2 Sektorijaottelu on EKT 95:n mukainen. Kuukausikatsauksen taulukoissa käytetyt sektoriluokitukset ovat seuraavat: rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) sisältää EKP:n, euroalueen jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit (S121) sekä muut rahalaitokset (S122); muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset sisältää muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S123), rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset (S124) sekä vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S125); yritykset (S11); valtio (S1311); muut julkisyhteisöt sisältää osavaltiohallinnon (S1312), paikallishallinnon (S1313) ja sosiaaliturvarahastot (S1314).

YKHI-inflaatio ja hinnat

Tämän osan ja reaalitalouden tilastot ovat muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta Euroopan komission (lähinnä Eurostatin) ja kansallisten tilastoviranomaisten tuottamia. Euroaluetta koskevat tiedot on saatu laskemalla yksittäisten jäsenvaltioiden tiedot yhteen. Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Yleensä tuoreimmista tilastoista saa vertailukelpoisinta tietoa.

Euroalueen yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi YKHI (taulukko 4.1) on käytettävissä vuodesta 1995 lähtien. YKHI perustuu kansallisiin yhdenmukaistettuihin kuluttajahintaindekseihin, jotka lasketaan samoin menetelmin kaikissa euroalueen valtioissa. Tavara- ja palveluerien jaottelu perustuu yksilöllisen kulutuksen luokitukseen käyttötarkoituksen mukaan (Classification of Individual Consumption by Purpose, COICOP). YKHIin sisältyvät kotitalouksien todelliset rahamääräiset kulutusmenot euroalueen muodostamalla talousalueella. Taulukossa on myös EKP:n kokoamat, kausivaihtelusta puhdistetut YKHI-tilastot.

Reaalitalous

Kansantalouden tilinpitoa koskevat tilastot (taulukot 4.2 ja 5.1) – mm. neljännesvuosittaiset yhteenvedot tilinpidosta – tulevat täysin vertailukelpoisiksi koko euroalueella, kun Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä (EKT 95) otetaan käyttöön vuoden 1999 aikana ja sen jälkeen. Osa tilastoista on jo täysin vertailukelpoisia. Taulukossa 4.2.2 esitetyt bruttokansantuotteen deflaattorit vuotta 1999 edeltävältä ajalta on laskettu kansallisessa valuutassa kansallisten tietojen perusteella. Kuukausikatsauksen kansantalouden tilinpitotilastot perustuvat EKT 95:een.

Taulukossa 5.2 on muita keskeisiä reaalitalouden tilastoja. EU:n neuvoston 19.5.1998 antaman lyhyen aikavälin tilastoja koskevan asetuksen (EY) N:o 1165/1998 täytäntöönpano kasvattaa käytettävissä olevien euroaluetta koskevien tilastojen määrää. Tuotteiden loppukäytön mukainen erittely taulukoissa 4.2.1 ja 5.2.1 vastaa ilman rakennusteollisuutta lasketun teollisuuden yhdenmukaistettua alajaottelua (NACE-luo-

kitukset C–E) teollisuuden koontiryhmiin siten kuin komission 26.3.2001 antamassa asetuksessa (EY) N:o 586/2001 on määriteltä.

Barometritiedot (taulukko 5.3) perustuvat yrittäjiä ja kuluttajia koskeviin Euroopan komission suhdannekyselyihin.

Työllisyystilastot (taulukko 5.4) perustuvat EKT 95:een. Milloin euroaluetta koskevat tiedot eivät ole kattavia, jotkin luvut ovat käytettävissä oleviin tietoihin perustuvia EKP:n arvioita. Työttömyystilastot ovat Kansainvälisen työjärjestön (ILO) ohjeiden mukaisia. Työttömyysasteen laskemisessa käytetyt työvoiman määrää koskevat arviot poikkeavat taulukossa 5.4 esitetyistä yhteenlasketuista työllisyys- ja työttömyyslukuista.

Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

Taulukossa 6.1 esitetään euroalueen ei-rahoitussektorin rahoitustilipidon neljännesvuosittilastot, joissa ovat mukana julkisyhteisöt (S13), yritykset (S11) ja kotitaloudet (S14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S15). Tilastot sisältävät kantatiedot ja EKT 95:n mukaiset taloustoimet. Tilastoissa esitetään ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttöä ja hankintaa koskevia tietoja. Rahoituksen hankintaa käsittelevässä osassa velat on jaoteltu EKT 95:n luokituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan. Rahoituksen käyttöä (saamisia) koskevat tiedot eivät ole yhtä yksityiskohtaisia kuin tiedot rahoituksen hankinnasta erityisesti sen vuoksi, ettei niitä pystytä erittelemään sektoreittain.

Taulukossa 6.2 esitetään neljännesvuosittaiset vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen (S125) rahoitustilipidon tiedot. Kuten taulukossa 6.1, tilastot sisältävät kantatiedot ja rahoitustaloustoimet, ja niissä esitetään rahoituksen käyttöä ja hankintaa koskevia tietoja.

Taulukkojen 6.1 ja 6.2 neljännesvuositiedot perustuvat kansallista tilinpitoa koskeviin neljännesvuositietoihin, rahalaitosten taseisiin ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskeviin tilastoihin. Taulukon 6.1 tiedot perustuvat myös BIS:n kansainvälisiin pankkitilastoihin. Vaikka euroalueen

tilastot perustuvatkin kaikkien euroalueen maiden rahalaitosten taseita ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskeviin tietoihin, Irlannin ja Luxemburgin kansallisen tilinpidon neljännesvuositilastoja ei toistaiseksi ole käytettävissä.

Taulukossa 6.3 esitetään kaikkien euroalueen sektoreiden säästämistä, investointeja (rahoitusomaisuuteen ja muuhun kuin rahoitusomaisuuteen) ja rahoitusta koskevat vuotuiset tiedot. Yritysten ja kotitalouksien tiedot esitetään erikseen. Näistä vuotuisista tilastoista saadaan entistä yksityiskohtaisempaa tietoa rahoitusvarojen hankinnasta sektoreittain, ja ne ovat yhdenmukaisia taulukoissa 6.1 ja 6.2 esitettyjen neljännesvuositietojen kanssa.

Julkisen talouden rahoitusasema

Taulukoissa 7.1–7.3 esitetään euroalueen julkisen talouden rahoitusasema. Tiedot on suurimaksi osaksi konsolidoitu, ja ne perustuvat EKT 95:een. EKP laatii euroalueen aggregaattitilastot jäsenmaiden toimittamien tietojen perusteella, ja tilastoja päivitetään säännöllisesti. Tiedot, jotka koskevat euroalueen maiden julkisen talouden alijäämää ja julkista velkaa, voivat poiketa Euroopan komission liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn yhteydessä käyttämistä tiedoista.

Taulukossa 7.1 esitetään julkisyhteisöjen tulot ja menot EKT 95:n määritelmien mukaisesti sellaisina kuin ne on muutettu Euroopan komission 10.7.2000 antamassa asetuksessa N:o 1500/2000. Taulukossa 7.2 esitetään konsolidoitu julkisen talouden bruttovelka nimellisarvoisena liiallisia alijäämiä koskevaa menettelyä käsittelevien Euroopan yhteisön perustamissopimuksen määräysten mukaisesti. Taulukoissa 7.1 ja 7.2 esitetään yhteenvedot euroalueen yksittäisten maiden tiedoista, koska ne ovat tärkeitä vakaus- ja kasvusopimuksen kannalta. Taulukossa 7.3 esitetään analyysi julkisen talouden velasta. Julkisen velan muutoksen ja julkisen talouden alijäämän erotus (eli alijäämä-/velkakoikaisut) johtuu pääasiassa julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutoksista ja valuutan arvostusmuutosten vaikutuksista.

Maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)

Maksutasetta (taulukot 8.1–8.6) ja ulkomaista varallisuutta (taulukot 8.8.1–8.8.4) koskevien tilastojen käsitteet ja määritelmät vastaavat yleensä IMF:n maksutasekäsikirjan 5. laitosta (lokakuu 1993), EKP:n toukokuussa 2003 antamien Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksia koskevia suuntaviivoja (EKP/2003/7) ja Eurostatin ohjeita.

Euroalueen maksutasetilastot on laatinut EKP. Joulukuuhun 1998 asti tiedot on ilmoitettu ecuinä. Maksutasetilaston tuoreimmat kuukausitiedot ovat ennakkotietoja, jotka tarkistetaan seuraavan kuukauden tietojen sekä yksityiskohtaisten neljännesvuosittaisten maksutasetilastojen julkaisemisen yhteydessä. Aiempia tietoja tarkistetaan aika ajoin ja jos lähdeaineiston kokoa-mismetodeissa on tapahtunut muutoksia.

Tilastot, jotka perustuvat osittain arvioihin, eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien havaintojen kanssa. Taulukossa 8.5.2 on jaoteltu euroalueella olevien sijoitukset euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin sijoittajan sektorin mukaan. Sen sijaan ulkomaisien sijoittajien sijoituksia euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin ei toistaiseksi voida esittää liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan jaoteltuina.

Metodologinen selvitys euroalueen maksutaseen rahataloudellisesta esittelystä (taulukko 8.7) on EKP:n verkkosivujen osassa ”Statistics” (www.ecb.int). Ks. myös kehikko 1 (s. 15) kesäkuun 2003 Kuukausikatsauksessa.

Euroalueen ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot on saatu laskemalla yhteen euroalueen jäsenmaiden ulkopuoliset saamiset ja velat eli euroaluetta käsitellään yhtenä kokonaisuutena alkaen vuoden 1999 lopun tilanteesta. Siten euroalueen ulkopuoliset saamiset ja velat on voitu tilastoissa eritellä (ks. myös joulukuun 2002 Kuukausikatsauksen talouskehitys-osan kehikko 9, s. 71). Vuoden 1997 ja vuoden 1998 lopun ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot on saatu laskemalla yhteen kansalliset nettomääräiset tiedot. Nettomääräinen menetelmä ja euroalueen ulkopuolisten tietojen yhteenlaskeminen eivät vält-

tämättä tuota täysin vertailukelpoisia tietoja. Ulkomainen varallisuus on laskettu käyttäen tämänhetkisiä markkinahintoja poikkeuksena suorien sijoitusten kantatiedot, jotka laajalti perustuvat kirjanpitoarvoihin.

Eurojärjestelmän valuuttavarannon ja siihen liittyvien saamisten kannat sekä EKP:n valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset esitetään taulukossa 8.8.5., jonka tiedot ovat IMF:n ja BIS:n valuuttavarannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallin mukaisia. Aiempia tilastoja tarkistetaan jatkuvasti, eivätkä valuuttavarantotilastot vuoden 1999 loppua edeltävältä ajalta ole täysin vertailukelpoisia myöhempien tilastojen kanssa. Eurojärjestelmän valuuttavarannon tilastointia käsittelevä julkaisu on saatavissa EKP:n verkkosivuilla (Statistical treatment of the Eurosystem's international reserves. Lokakuu 2000).

Tavaroiden ulkomaankauppa

Taulukossa 9 esitetään euroalueen tavaroiden ulkomaankauppa. Enin osa tiedoista on saatu Eurostatista. EKP laskee määräindeksit Eurostatin arvo- ja yksikköarvoindeksien perusteella. Yksikköarvoindeksit puhdistetaan kausivaihtelusta EKP:ssä ja arvoa koskevat tilastot puhdistetaan kausivaihtelusta ja korjataan työpäivien määrillä Eurostatissa.

Raaka-aineiden ja tuotantohyödykkeiden, investointitavaroiden ja kulutustavaroiden hyödykejako noudattaa SITC-luokitukseen (3. tarkistettu laitos) perustuvaa Broad Economic Categories luokitusta. Valmistettujen tavaroiden ja öljyn hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos). Maantieteellisessä jaottelussa euroalueen tärkeimmät kauppakumppanit esitetään joko maittain tai ryhmittäin.

Määritelmien, luokittelun, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi ulkomaankaupan tilastot (erityisesti tavaroiden tuonti) eivät ole täysin verrattavissa maksutasetilastojen tavarakaupan eriin (taulukot 8.1 ja 8.2). Ero johtuu osittain siitä, että vakuutus ja rahti on laskettu mukaan tavaroiden tuontitilastoissa. Vakuutuksen ja rahdin osuus tuonnin arvosta (kulut, vakuutus ja

rahti hintaan luettuina) oli noin 3,8 % vuonna 1998 (EKP:n arvio).

Valuuttakurssit

Taulukossa 10 esitetään EKP:n laskemat euron nimellinen ja reaalinen efektiivinen valuuttaindeksi. Indeksit perustuvat euron valuuttakurssien painotettuihin keskiarvoihin. Painot perustuvat teollisuustuotteiden kaupankäyntitilastoihin vuosilta 1995–97, ja niissä on otettu huomioon kolmansien markkinoiden vaikutus. Joulukuuhun 2000 asti suppeaan maaryhmään kuuluvat ne maat, joiden valuutat on esitetty taulukossa, sekä Kreikka. Alkaen tammikuusta 2001, jolloin Kreikka otti euron käyttöön, Kreikan drakmaa ei enää ole mukana euron efektiivisessä valuuttakurssissa, mikä on otettu painoissa huomioon. Laajaan maaryhmään kuuluvat lisäksi seuraavat maat: Algeria, Argentiina, Brasilia, Etelä-Afrikka, Filippiinit, Indonesia, Intia, Israel, Kiina, Kroatia, Kypros, Malesia, Marokko, Meksiko, Puola, Romania, Slovakia, Slovenia, Taiwan, Thaimaa, Tšekki, Turkki, Unkari, Uusi-Seelanti, Venäjä ja Viro. Reaaliset valuuttakurssit on laskettu käyttämällä deflaattoreina kuluttajahintoja, tuottajahintoja, BKT:n deflaattoria, tehdateollisuuden yksikkötyökustannuksia sekä koko talouden yksikkötyökustannuksia. Jos deflaattoreita ei ole vielä saatavissa, on käytetty arvioita. Valuuttakurssit, jotka on deflaatoitu BKT:n deflaattorilla ja koko talouden yksikkötyökustannuksilla, koskevat kahdentoista maan euroaluetta, eli Kreikka sisältyy niihin koko ajanjaksolla.

Taulukossa esitetään euron kahdenväliset kurssit suhteessa niihin 12 valuuttaan, joita EKP käyttää ”suppean” efektiivisen valuuttakurssin laskennassa. EKP julkaisee päivittäisiä viitekursseja näille ja joillekin muille valuutoille. Lisätietoja efektiivisten valuuttakurssien laskennasta on elokuun 2003 Kuukausikatsauksen artikkelissa ”Euroalueen kansainvälisen kustannus- ja hintakilpailukyvyyn kehitys” (s. 67) sekä EKP:n Occasional Paper -sarjan julkaisussa no. 2 (Buldorini L., Makrydakakis S. ja Thimann C., The effective exchange rates of the euro, helmikuu 2002), joka on saatavissa EKP:n verkkosivuilta.

Talouden ja rahoitusmarkkinoiden kehitys euroalueen ulkopuolella

EU:n muita jäsenvaltioita koskevat tilastot (taulukko 11) noudattavat samoja periaatteita kuin euroalueen tilastot. Yhdysvaltoja ja Japania koskevat tilastot (taulukot 12.1 ja 12.2) perustuvat kansallisiin lähteisiin.

Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet¹

2.1.2001

Kreikka otti euron käyttöön 1.1.2001, ja siitä tuli näin ollen kahdestoista yhteisen rahan käyttöönsä ottava EU:n jäsenvaltio. Se on myös ensimmäinen EU:n jäsenvaltio, joka siirtyy yhteisen rahan käyttöön sen jälkeen, kun talous- ja rahaliiton (EMU) kolmas vaihe 1.1.1999 alkoi. Kreikan keskuspankki on nyt siten eurojärjestelmän täysivaltainen jäsen, jolla on samat oikeudet ja velvoitteet kuin euron aiemmin käyttöön ottaneiden 11 EU-jäsenvaltion kansallisilla keskuspankeilla. Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön artiklan 49 mukaisesti Kreikan keskuspankki maksaa EKP:n pääomasta merkitsemänsä osuuden loppuosan ja osuutensa EKP:n rahastoista sekä siirtää EKP:lle osan omista varannoistaan.

Vuoden 2001 ensimmäinen perusrahoitusoperaatio, josta ilmoitettiin 29.12.2000, on eurojärjestelmän kreikkalaisille vastapuolille ensimmäinen. Operaation toteutus onnistuu hyvin. Likviditeettiä jaetaan 101 miljardia euroa. Jaossa otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän likviditeettitarpeiden lisääntyminen, joka johtuu Kreikan rahalaitosten liittymisestä järjestelmään.

4.1.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

Lisäksi EKP:n neuvosto päättää, että vuoden 2001 pitempiäaikaisissa rahoitusoperaatioissa jaetaan likviditeettiä 20 miljardia euroa kussakin. Tällöin otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän odotetut likviditeettitarpeet vuonna 2001 ja eurojärjestelmän halukkuus kattaa edelleen suurin osa rahoitussektorin likviditeettitarpeista perusrahoitusoperaatioillaan. EKP:n neuvosto voi muuttaa jaettavan likviditeetin määrää, jos vuoden aikana ilmenee odottamattomia likviditeettitarpeita.

18.1., 1.2., 15.2., 1.3., 15.3., 29.3., 11.4., 26.4.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

10.5.2001

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 4,50 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 15.5.2001. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 5,50 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,50 prosenttiin 11.5.2001 lähtien.

23.5., 7.6., 21.6., 5.7., 19.7., 2.8.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 4,50 %, maksuvalmiusluoton korko 5,50 % ja talletuskorko 3,50 %.

30.8.2001

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 5.9.2001. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 5,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin 31.8.2001 lähtien.

13.9.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 4,25 %, maksuvalmiusluoton korko 5,25 % ja talletuskorko 3,25 %.

¹ Luettelot eurojärjestelmän rahapoliittisista toimenpiteistä vuosina 1999 ja 2000 löytyvät EKP:n vuosikertomuksista näiltä vuosilta.

17.9.2001

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 19.9.2001. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 4,75 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 2,75 prosenttiin 18.9.2001 lähtien.

27.9., 11.10., 25.10.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

8.11.2001

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 14.11.2001. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 2,25 prosenttiin 9.11.2001 lähtien.

6.12.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 3,25 %, maksuvalmiusluoton korko 4,25 % ja talletuskorko 2,25 %.

EKP:n neuvosto päättää myös pitää lavean rahaaggregaatin M3:n vuotuisen kasvuvauhdin viitearvon 4½ prosenttina.

3.1.2002

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 3,25 %, maksuvalmiusluoton korko 4,25 % ja talletuskorko 2,25 %.

Lisäksi EKP:n neuvosto päättää, että vuonna 2002 toteutettavissa pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa jaetaan 20 miljardia euroa kussakin. Määrää päätettäessä otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän odotettu likviditeetin tarve vuonna 2002 sekä eurojärjestelmän pyrkimys tarjota vastaisuudessakin suurin osa rahoitussektorille jakamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta. EKP:n neuvosto voi vuoden aikana muuttaa jaettavan likviditeetin määrää, jos likviditeetin tarpeessa ilmenee odottamattomia muutoksia.

7.2., 7.3., 4.4., 2.5., 6.6., 4.7.2002

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 3,25 %, maksuvalmiusluoton korko 4,25 % ja talletuskorko 2,25 %.

10.7.2002

EKP:n neuvosto päättää pienentää jaettavan likviditeetin määrän jokaisessa vuoden 2002 jälkipuoliskolla toteutettavassa pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa 20 miljardista eurosta 15 miljardiin euroon. Määrää päätettäessä otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän odotettu likviditeetin tarve vuoden 2002 jälkipuoliskolla sekä eurojärjestelmän pyrkimys tarjota vastaisuudessakin suurin osa jakamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta.

1.8., 12.9., 10.10., 7.11.2002

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 3,25 %, maksuvalmiusluoton korko 4,25 % ja talletuskorko 2,25 %.

5.12.2002

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 2,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 11.12.2002. Lisäksi EKP:n neuvosto

päätää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 1,75 prosenttiin 6.12.2002 lähtien.

EKP:n neuvosto päättää myös pitää lavean rahaaggregaatin M3:n vuotuisen kasvuvauhdin viitearvon 4½ prosenttina.

9.1.2003

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,75 %, maksuvalmiusluoton korko 3,75 % ja talletuskorko 1,75 %.

23.1.2003

EKP:n neuvosto päättää seuraavasta kahdesta toimenpiteestä rahapolitiikan ohjausjärjestelmän kehittämiseksi.

Ensiksikin vähimmäisvarantojen pitoajanjakson ajoitusta muutetaan siten, että pitoajanjakso alkaa aina perusrahoitusoperaation suorituspäivänä sellaisen EKP:n neuvoston kokouksen jälkeen, jossa ennakkotietojen mukaan arvioidaan rahapolitiikan viritystä. Myös maksuvalmiusjärjestelmän korkojen muutosten voimaantulo ajoitetaan uuden pitoajanjakson alkuun.

Toiseksi perusrahoitusoperaatioiden maturiteetti lyhennetään kahdesta viikosta yhteen viikkoon.

Muutosten on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2004 ensimmäisellä neljänneksellä.

EKP:n neuvosto päättää myös, että vuonna 2003 toteutettavissa pitempiäaikaisissa rahoitusoperaatioissa jaetaan edelleen 15 miljardia euroa kussakin. Määrän muuttamisesta 15 miljardiksi euroksi kerrottiin lehdistötiedotteessa 10.7.2002. Määrää päätettäessä otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän odotettu likviditeetin tarve vuonna 2003 sekä eurojärjestelmän pyrkimys tarjota vastaisuudessa suurin osa jakamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta.

6.2.2003

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,75 %, maksuvalmiusluoton korko 3,75 % ja talletuskorko 1,75 %.

6.3.2003

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,50 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 12.3.2003. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,50 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,50 prosenttiin 7.3.2003 lähtien.

3.4.2003

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,50 %, maksuvalmiusluoton korko 3,50 % ja talletuskorko 1,50 %.

8.5.2003

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,50 %, maksuvalmiusluoton korko 3,50 % ja talletuskorko 1,50 %.

Se myös ilmoittaa tulokset EKP:n rahapolitiikan strategiaa koskevasta arvioinnistaan. Strategia julkistettiin 13.10.1998, ja se koostuu kolmesta osatekijästä, jotka ovat hintavakauden kvantitatiivinen määritelmä, rahan määrän merkittävä asema hintavakauteen kohdistuvien riskien arvioinnissa ja hintakehityksen laaja arviointi.

EKP:n neuvosto vahvistaa lokakuussa 1998 ilmoittamansa hintavakauden määritelmän: Hintavakaus on määritelty euroalueen yhdenmukaisesti kuluttajahintaindeksin (YKHI) alle 2 prosentin vuotuiseksi nousuksi, ja siihen pyritään keskipitkällä aikavälillä. Samalla EKP:n neuvosto sopii,

että hintavakauden tavoitteeseen pyrittäessä tähdätään inflaatiovahdin säilyttämiseen 2 prosentin tuntumassa keskipitkällä aikavälillä.

EKP:n neuvosto vahvistaa, että sen rahapoliittiset päätökset perustuvat vastakin hintavakauteen kohdistuvien riskien kattavaan analyysiin. Samalla se päättää selventää viestinnässään, mikä osuus taloudellisella analyysillä ja rahatalouden analyysillä on prosessissa, jossa neuvosto muodostaa lopullisen arvionsa hintavakauteen kohdistuvista riskeistä.

EKP:n neuvosto päättää myös luopua rahan määrän kasvulle annetun viitearvon vuosittaisesta tarkistuksesta korostaakseen, että viitearvo toimii vertailuarvona rahatalouden kehitykselle nimenomaan pitkällä aikavälillä. Neuvosto kuitenkin arvioi edelleen viitearvon taustalla olevia oletuksia ja olosuhteita.

5.6.2003

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 2,0 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 9.6.2003. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 3,0 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 1,0 prosenttiin 6.6.2003 lähtien.

10.7., 31.7., 4.9., 2.10., 6.11., 4.12.2003

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 2,0 %, maksuvalmiusluoton korko 3,0 % ja talletuskorko 1,0 %.

TARGET-maksujärjestelmä

Muutos terminologiassa: Aikaisempaa jaottelua kotimaiseen ja maasta toiseen suuntautuvaan TARGET-maksuliikenteeseen on muutettu. ”Kotimainen” on vastedes ”jäsenvaltion sisäinen” ja ”maasta toiseen” on ”jäsenvaltioiden välinen”. Tässä jäsenvaltiolla tarkoitetaan EU:n jäsenvaltiota.

TARGET-maksuliikenne

Vuoden kolmannella neljänneksellä TARGET-maksuliikenne oli kesälomakaudelle tyyppillistä. Edellisen neljänneksen maksuliikenteeseen verrattuna sekä jäsenvaltioiden sisäinen että niiden välinen TARGET-maksuliikenne väheni niin määrällä kuin arvollaakin mitattuna. TARGETissa välitettiin kaiken kaikkiaan eli sekä jäsenvaltioiden sisäinen että niiden välinen maksuliikenne mukaan lukien keskimäärin 252 501 maksua päivässä, ja niiden päivittäinen kokonaisarvo oli keskimäärin 1 594 miljardia euroa. Siten maksujen päivittäinen määrä väheni 6 % ja arvo 7 % edellisestä neljänneksestä. TARGETin markkinaosuus kasvoi hieman ja oli maksujen kokonaisarvolla mitattuna 87,0 % ja maksujen lukumäärällä mitattuna 57,7 %.

Jäsenvaltioiden sisäiset TARGET-maksut

Jäsenvaltioiden sisäinen TARGET-maksuliikenne supistui vuoden kolmannella neljänneksellä. Jäsenvaltioiden sisäisiä TARGET-maksuja oli päivittäin keskimäärin 194 724, ja niiden arvo oli keskimäärin 1 070 miljardia euroa päivässä, eli maksujen päivittäinen lukumäärä väheni 6 % ja päivittäinen kokonaisarvo 8 % edellisestä neljänneksestä. Vuoden 2002 vastaavaan neljännekseen verrattuna maksujen lukumäärä kasvoi 1 % ja arvo 5 %.

Jäsenvaltioiden sisäisten maksujen osuus kaikkien TARGET-maksujen kokonaisarvosta oli 67,1 % ja lukumäärästä 77,1 %. Keskimääräinen jäsenvaltion sisäisen maksun suuruus oli 5,5 miljoonaa euroa eli 0,2 miljoonaa euroa pienempi kuin edellisellä vuosineljänneksellä.

Maksujen määrällä mitattuna jäsenvaltioiden sisäinen TARGET-maksuliikenne oli vilkkaimmillaan 30.9.2003. Arvolla mitattuna vilkkain päivä oli 15.7.2003 eli Ranskan kansallispäivän jälkeinen päivä, jolloin jäsenvaltioiden sisäisiä maksuja suoritettiin 1 341 miljardin euron arvosta.

Kaikista jäsenvaltioiden sisäisistä TARGET-maksuista 65 % oli arvoltaan enintään 50 000 euroa. Yli miljoonan euron maksuja oli 12 %. Päivittäin välitettiin keskimäärin 120 jäsenvaltioiden sisäistä yli miljardin euron TARGET-maksua.

Jäsenvaltioiden väliset TARGET-maksut

Jäsenvaltioiden välisiä TARGET-maksuja oli päivittäin keskimäärin 57 776, ja niiden arvo oli keskimäärin 524 miljardia euroa päivässä. Vuoden 2003 toisen neljänneksen maksuliikenteeseen verrattuna päivittäinen lukumäärä supistui 5 % ja arvo 3 %. Jäsenvaltioiden väliset TARGET-maksut lisääntyivät lukumääräisesti 7 % ja kasvoivat arvoltaan 14 % viime vuoden kolmannelta neljänneksestä.

Pankkien välisten maksujen arvo pieneni 3 % ja määrä 8 % edellisestä neljänneksestä. Asiakasmaksujen kokonaisarvo pysyi ennallaan, vaikka niiden lukumäärä supistui 3 %.

Pankkien välisten maksujen osuus jäsenvaltioiden välisten TARGET-maksujen päiväkeskiarvosta oli arvolla mitattuna 95,4 % ja määrällä mitattuna 51,7 %. Pankkien välisten maksujen keskimääräinen arvo kasvoi 16,7 miljoonaa euroon, kun se oli toisella vuosineljänneksellä 16,0 miljoonaa euroa. Asiakasmaksun keskimääräinen arvo niin ikään nousi 833 000 eurosta 857 000 euroon.

Kolmannella neljänneksellä jäsenvaltioiden välisissä TARGET-maksuissa vilkkain päivä arvolla mitattuna oli 30.9.2003, jolloin suoritettujen maksujen yhteisarvo oli 705 miljardia euroa. Maksujen lukumäärällä mitattuna vilkkain päivä oli 7.7.2003 eli ensimmäinen Yhdysvalloissa olleen vapaapäivän jälkeinen pankkipäivä, jolloin suoritettiin 77 694 jäsenvaltioiden välistä TARGET-maksua.

Kaikista jäsenvaltioiden välisistä TARGET-maksuista 59 % oli arvoltaan enintään 50 000 euroa.

Yli miljoonan euron maksuja oli 16 %. Päivittäin välitettiin keskimäärin 40 jäsenvaltioiden välistä yli miljardin euron TARGET-maksua.

TARGETin käytettävyys ja toimivuus

Tässä artikkelissa esitetään nyt ensimmäisen kerran tietoa TARGET-järjestelmän käytettävyydestä ja jäsenvaltioiden välisten TARGET-maksujen suoritusajoista.

Vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä TARGETin käytettävyysaste oli 99,80 %. Oheisessa taulukossa esitetään tiedot TARGETin kunkin osan sekä EKP:n maksumekanismin (EPM) käytettävyydestä. Vuoden 2003 kolmannella neljänneksellä jäsenvaltioiden välisten TARGET-maksujen käsittely sujui nopeasti ja jouhevasti. Jäsenvaltioiden välisistä maksuista, joita oli päivittäin keskimäärin 57 776, suoritettiin 96,79 % alle 5 minuutissa ja vain 0,29 prosentin suorittaminen kesti 5 minuutista 30 minuuttiin. Poikkeuksellisten häiriöiden takia suoritus aika ylitti 30 minuuttia 0,16 prosentissa jäsenvaltioiden välisistä maksuista.

TARGETin päivittäminen vuonna 2003

Huolellisten valmistelujen ja testauksen jälkeen TARGETin vuoden 2003 ohjelmistopäivitys otettiin käyttöön 17.11.2003, ja se toimii nyt sujuvasti. Ohjelmistopäivityksessä TARGETista poistettiin sanomatyyppi MT100, joten SWIFTin taivoin TARGET tukee asiakasmaksuissa enää sanomatyyppiä MT103.

Taulukko I.

TARGETin kansallisten osien sekä EKP:n maksumekanismin (EPM) käytettävyysaste

TARGETin kansallinen osa	Käytettävyysaste III/2003 %
AT	99,86
BE	99,83
DE	99,84
DK	99,29
ES	99,80
EPM	99,95
FI	99,87
FR	100,00
GR	99,97
IE	99,78
IT	99,66
LU	99,91
NL	99,84
PT	100,00
SE	99,95
UK	99,17
Koko TARGET	99,80

Taulukko 2.**TARGETissa ja tietyissä pankkien välisissä maksujärjestelmissä käsitellyt
maksumääräykset: maksutapahtumien määrä***(maksujen lukumäärä)*

	2002 III	2002 IV	2003 I	2003 II	2003 III
TARGET					
TARGET-maksut yhteensä					
Yhteensä	16 361 900	16 581 446	15 932 658	16 606 135	16 665 036
Päiväkeskiarvo	247 908	259 085	252 899	267 841	252 501
TARGET-maksut maasta toiseen					
Yhteensä	3 577 801	3 548 455	3 626 612	3 790 098	3 813 244
Päiväkeskiarvo	54 209	55 445	57 565	61 131	57 776
Kotimaiset TARGET-maksut					
Yhteensä	12 784 099	13 032 991	12 306 046	12 816 037	12 851 792
Päiväkeskiarvo	193 698	203 640	195 334	206 710	194 724
Muut järjestelmät					
Euro 1 (EBA)					
Yhteensä	8 866 903	9 193 222	9 175 565	9 752 646	9 835 244
Päiväkeskiarvo	134 347	143 644	145 664	157 301	149 019
Paris Net Settlement (PNS)					
Yhteensä	1 860 283	1 907 487	1 848 463	1 860 345	1 790 113
Päiväkeskiarvo	28 186	29 804	29 341	30 006	27 123
Servicio Español de Pagos Interbancarios (SPI)					
Yhteensä	449 333	462 054	475 698	461 878	419 123
Päiväkeskiarvo	6 808	7 220	7 551	7 450	6 350
Pankkien on line pikasiirrot ja sekit -järjestelmä (POPS)					
Yhteensä	157 864	138 552	134 248	191 101	151 666
Päiväkeskiarvo	2 392	2 165	2 131	3 082	2 298

Taulukko 3.**TARGETissa ja tietyissä pankkien välisissä maksujärjestelmissä käsitellyt
maksumääräykset: maksutapahtumien arvo***(miljardia euroa)*

	2002 III	2002 IV	2003 I	2003 II	2003 III
TARGET					
TARGET-maksut yhteensä	97 404	105 008	106 869	105 978	105 216
Yhteensä	1 476	1 641	1 696	1 709	1 594
Päiväkeskiarvo					
TARGET-maksut maasta toiseen	30 309	32 899	34 636	33 545	34 570
Yhteensä	459	514	550	541	524
Päiväkeskiarvo					
Kotimaiset TARGET-maksut	67 095	72 110	72 233	72 433	70 646
Yhteensä	1 017	1 127	1 147	1 168	1 070
Päiväkeskiarvo					
Muut järjestelmät					
Euro 1 (EBA)	12 279	11 711	11 431	11 074	11 331
Yhteensä	186	183	181	179	172
Päiväkeskiarvo					
Paris Net Settlement (PNS)	4 832	4 995	4 896	4 698	4 203
Yhteensä	73	78	78	76	64
Päiväkeskiarvo					
Servicio Español de Pagos Interbancarios (SPI)	78	72	79	78	75
Yhteensä	1	1	1	1	1
Päiväkeskiarvo					
Pankkien on line pikasiirrot ja sekit -järjestelmä (POPS)	98	102	115	111	96
Yhteensä	1	2	2	2	1
Päiväkeskiarvo					

Euroopan keskuspankin julkaisuja

Tässä luettelossa on tietoja joistakin Euroopan keskuspankin julkaisemista asiakirjoista. Julkaisut ovat saatavissa maksutta EKP:n tiedotuksesta (Press and Information Division). Tilaukset voi lähettää nimiösivun kääntöpuolella olevaan postiosoitteeseen.

Täydellinen luettelo Euroopan rahapoliittisen instituutin julkaisemista asiakirjoista löytyy Internet-kotisivuiltamme (<http://www.ecb.int>).

Vuosikertomus

Vuosikertomus 1998. Huhtikuu 1999.

Vuosikertomus 1999. Huhtikuu 2000.

Vuosikertomus 2000. Toukokuu 2001.

Vuosikertomus 2001. Huhtikuu 2002.

Vuosikertomus 2002. Huhtikuu 2003.

Lähentymisraportti

Lähentymisraportti 2000. Toukokuu 2000.

Lähentymisraportti 2002. Toukokuu 2002.

Kuukausikatsaus

Tammikuusta 1999 lähtien julkaistut artikkelit:

Euroalue kolmannen vaiheen alussa. Tammikuu 1999.

Vakauteen tähtäävä eurojärjestelmän rahapolitiikan strategia. Tammikuu 1999.

Euroalueen raha-aggregaatit ja niiden merkitys eurojärjestelmän rahapolitiikan strategiassa. Helmikuu 1999.

Lyhyen aikavälin talousindikaattorien merkitys euroalueen hintakehityksen arvioinnissa. Huhtikuu 1999.

Euroalueen pankkitoiminta: rakenteellisia piirteitä ja kehitysnäkymiä. Huhtikuu 1999.

Eurojärjestelmän toimintakehikko: kuvaus ja ensimmäinen arviointi. Toukokuu 1999.

Vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpano. Toukokuu 1999.

Keskeisten talousindikaattorien pitkän aikavälin kehitys ja suhdannevaihtelut euroalueen maissa. Heinäkuu 1999.

Euroopan keskuspankkijärjestelmän institutionaalinen rakenne. Heinäkuu 1999.

Euron kansainvälinen asema. Elokuu 1999.

Euroalueen rahalaitosten taseet vuoden 1999 alkupuolella. Elokuu 1999.

Inflaatioerot rahaliitossa. Lokakuu 1999.

EKPJ:n valmistautuminen vuoteen 2000. Lokakuu 1999.

Vakauteen tähtäävä politiikka ja pitkien reaalikorkojen kehitys 1990-luvulla. Marraskuu 1999.

TARGET ja euromääräiset maksut. Marraskuu 1999.

Euroopan keskuspankin säädökset. Marraskuu 1999.

Euroalue vuosi euron käyttöönoton jälkeen: rahoitusrakenteen tärkeimmät piirteet ja muutokset. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmän valuuttavaranto ja -operaatiot. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmä ja EU:n laajentuminen. Helmikuu 2000.

Arvopaperiselvityksen yhdyntymisen. Helmikuu 2000.

Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit. Huhtikuu 2000.

EMU ja pankkivalvonta. Huhtikuu 2000.

Korkojen ja korkojohdannaisten informaatioisisältö rahapolitiikan kannalta. Toukokuu 2000.

Euroalueen työmarkkinoiden kehitys ja rakenteelliset piirteet. Toukokuu 2000.

Siirtyminen vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettaviin perusrahoitusoperaatioihin.
Heinäkuu 2000.

Rahapolitiikan välitysmekanismi euroalueella. Heinäkuu 2000.

Väestön ikääntyminen ja finanssipolitiikka euroalueella. Heinäkuu 2000.

Katsaus euroalueen hinta- ja kustannusindikaattoreihin. Elokuu 2000.

Euroalueen ulkomaankauppa: tyypilliset piirteet ja viimeaikainen kehitys. Elokuu 2000.

Potentiaalisen tuotannon kasvun ja tuotantokuilun käsitteet, hyödyntäminen ja estimaatit.
Lokakuu 2000.

EKP:n suhteet Euroopan yhteisön toimielimiin ja laitoksiin. Lokakuu 2000.

EKP:n rahapolitiikan strategian kaksi pilaria. Marraskuu 2000.

Elektronisen rahan käyttöönoton vaikutuksia. Marraskuu 2000.

Euroalue Kreikan liittymisen jälkeen. Tammikuu 2001.

Epävarmuuden vaikutus rahapoliittiseen päätöksentekoon. Tammikuu 2001.

EKP:n suhteet kansainvälisiin järjestöihin ja foorumeihin. Tammikuu 2001.

Yritysrahoitus euroalueella. Helmikuu 2001.

Palvelutason yhdenmukaistaminen euroalueella maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen välityksessä. Helmikuu 2001.

Euroopan keskuspankin ulkoinen viestintä. Helmikuu 2001.

Euroalueen yleiset taloustilastot. Huhtikuu 2001.

Eurojärjestelmän vakuuskäytäntö. Huhtikuu 2001.

Eurosetelien ja -kolikoiden käyttöönotto. Huhtikuu 2001.

Rahatalouden analyysin välineet ja menetelmät. Toukokuu 2001.

Uudet vakavaraisuussäännöt – EKP:n näkökulma. Toukokuu 2001.

Ei-rahoitussektorin rahoituksen hankinta ja käyttö euroalueella. Toukokuu 2001.

Uusi tieto- ja viestintäteknikka ja tuottavuus euroalueella. Heinäkuu 2001.

Euroalueen pohjainflaation mittarit. Heinäkuu 2001.

Finanssipolitiikka ja talouskasvu. Elokuu 2001.

Euroalueen hyödykemarkkinauudistukset. Elokuu 2001.

Keskusvastapuoliclearingin keskittyminen euroalueella. Elokuu 2001.

Rahapolitiikan säännöt. Lokakuu 2001.

Vastapuolten tarjoukset eurojärjestelmän säännöllisissä avomarkkinaoperaatioissa. Lokakuu 2001.

Eurokäteisen käyttöönotto euroalueen ulkopuolella. Lokakuu 2001.

Euroalueen suhdannekehitystä kuvaavien yhdistelmäindikaattorien informatiivisuus. Marraskuu 2001.

Talouspolitiikan päätöksenteko EMUssa. Marraskuu 2001.

Talouden perustekijät ja euron kurssi. Tammikuu 2002.

Eurosetelien käyttöönotto: Mitä käteisrahan vaihdon jälkeen? Tammikuu 2002.

Osakemarkkinat ja rahapolitiikka. Helmikuu 2002.

Kansainvälisen yhteistyön kehitys viime aikoina. Helmikuu 2002.

Julkisen talouden automaattisten vakauttajien toiminta euroalueella. Huhtikuu 2002.

Eurojärjestelmä ja maksu- ja selvitysjärjestelmät. Huhtikuu 2002.

Rahalaitosten tase- ja korkotilastoihin tehtävät muutokset. Huhtikuu 2002.

EKP:n likviditeetin hallinta. Toukokuu 2002.

Kansainvälinen valvontayhteistyö. Toukokuu 2002.

Käteisen euron käyttöönoton vaikutus liikkeessä olevien setelien ja kolikkojen määrään.
Toukokuu 2002.

Euroalueen suhdannekierron piirteitä 1990-luvulla. Heinäkuu 2002.

Eurojärjestelmän vuoropuhelu hakijamaiden kanssa. Heinäkuu 2002.

Euroalueen ulkomaisiin suoriin sijoituksiin ja arvopaperisijoituksiin liittyvien pääomavirtojen kehitys. Heinäkuu 2002.

Hintojen lähentyminen ja kilpailu euroalueella. Elokuu 2002.

Euroalueen pankkisektorin viimeaikainen kehitys ja riskit. Elokuu 2002.

Euroalueen säästäminen, rahoitus ja investoinnit. Elokuu 2002.

Rahapolitiikan välittyminen euroalueella. Lokakuu 2002.

Euroalueen repomarkkinoiden pääpiirteitä. Lokakuu 2002.

EKP:n tilivelvollisuus. Marraskuu 2002.

EKP:n rahapolitiikan avoimuus. Marraskuu 2002.

Työllisyyden kasvu euroalueella viime vuosina. Marraskuu 2002.

Rahan kysyntä euroalueella ja käteisen euron käyttöönoton vaikutus. Tammikuu 2003.

CLS-järjestelmän tavoite, määritelmä ja vaikutukset. Tammikuu 2003.

Rahapolitiikan ja finanssipolitiikan suhde euroalueella. Helmikuu 2003.

Kehittyvien markkinatalousmaiden valuuttakurssijärjestelmät. Helmikuu 2003.

Väestön ikääntymisen edellyttämät laajat rakenteelliset uudistukset. Huhtikuu 2003.

Euroalueen yleisten taloustilastojen kehitys. Huhtikuu 2003.

Kyselytutkimus pankkien luotonannosta euroalueella. Huhtikuu 2003.

Asuntojen hintojen viimeaikainen kehitys euroalueella. Toukokuu 2003.

Maksujen elektronisoituminen Euroopassa. Toukokuu 2003.

Äänestysmenettelyn mukauttaminen EKP:n neuvostossa. Toukokuu 2003.

EKP:n arvio rahapolitiikan strategiasta. Kesäkuu 2003.

Kiinteän pääoman bruttomuodostuksen kehitys euroalueella. Heinäkuu 2003.

Varhaisia kokemuksia euroseteleiden painannasta ja liikkeeseenlaskusta. Heinäkuu 2003.

Muutoksia eurojärjestelmän rahapolitiikan ohjausjärjestelmään. Elokuu 2003.

Euroalueen pankkisektorin viimeaikainen kehitys. Elokuu 2003.

Euroalueen kansainvälisen kustannus- ja hintakilpailukyvyyn kehitys. Elokuu 2003.

Euroalueen rahoitusjärjestelmän viimeaikainen kehitys. Lokakuu 2003.

Euroalueen rahoitusmarkkinoiden yhdentymisen. Lokakuu 2003.

Euroalueen yksityisen sektorin velkarahoituksen kehitys. Marraskuu 2003.

Kriisien ratkaiseminen kehittyvissä markkinatalouksissa – kansainvälisen yhteisön haasteet. Marraskuu 2003.

Euron kansainvälinen asema: kehitys pääpiirteittäin talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen käynnistymisen jälkeen. Marraskuu 2003.

Occasional Paper Series

- 1 Santillán J., Bayle M. ja Thygesen C., The impact of the euro on money and bond markets. Heinäkuu 2000.
- 2 Buldorini L., Makrydakís S. ja Thimann C., The effective exchange rates of the euro. Helmikuu 2002.
- 3 Brand C., Gerdesmeier D. ja Roffia B., Estimating the trend of M3 income velocity underlying the reference value for monetary growth. Toukokuu 2002.
- 4 Genre V. ja Gómez-Salvador R., Labour force developments in the euro area since the 1980s. Heinäkuu 2002.
- 5 Russo D., Hart T. L. ja Schönenberger A., The evolution of clearing and central counterparty services for exchange-traded derivatives in the United States and Europe: a comparison. Syyskuu 2002.

- 6 Cabral I., Dierick F. ja Vesala J., Banking integration in the euro area. Joulukuu 2002.
- 7 Mazzaferro F., Mehl A., Sturm M., Thimann C. ja Winkler A., Economic relations with regions neighbouring the euro area in the "Euro Time Zone". Joulukuu 2002.
- 8 Garcia J.A., An introduction to the ECB's survey of professional forecasters. Syyskuu 2003.

Working Paper Series

- 1 Brousseau V. ja Scacciavillani F., A global hazard index for the world foreign exchange markets. Toukokuu 1999.
- 2 Monticelli C. ja Tristani O., What does the single monetary policy do? A SVAR benchmark for the European Central Bank. Toukokuu 1999.
- 3 Detken C., Fiscal policy effectiveness and neutrality results in a non-Ricardian world. Toukokuu 1999.
- 4 Angeloni I. ja Dedola L., From the ERM to the euro: new evidence on economic and policy convergence among EU countries. Toukokuu 1999.
- 5 Wynne M., Core inflation: a review of some conceptual issues. Toukokuu 1999.
- 6 Coenen G. ja Vega J.-L., The demand for M3 in the euro area. Syyskuu 1999.
- 7 De Bandt, O. ja Davis E. P., A cross-country comparison of market structures in European banking. Syyskuu 1999.
- 8 Orphanides A. ja Wieland V., Inflation zone targeting. Lokakuu 1999.
- 9 Coenen G., Asymptotic confidence bands for the estimated autocovariance and autocorrelation functions of vector autoregressive models. Tammikuu 2000.
- 10 Fatum R., On the effectiveness of sterilized foreign exchange intervention. Helmikuu 2000.
- 11 Berk J. M. ja van Bergeijk P., Is the yield curve a useful information variable for the Euro-system? Helmikuu 2000.
- 12 Svensson L. E. O. ja Woodford M., Indicator variables for optimal policy. Helmikuu 2000.
- 13 Söderström U., Monetary policy with uncertain parameters. Helmikuu 2000.
- 14 Rudebusch G. D., Assessing nominal income rules for monetary policy with model and data uncertainty. Helmikuu 2000.
- 15 Orphanides A., The quest for prosperity without inflation. Maaliskuu 2000.
- 16 Hördahl P., Estimating the implied distribution of the future short-term interest rate using the Longstaff-Schwartz model. Maaliskuu 2000.
- 17 Fabiani S. ja Mestre R., Alternative measures of the NAIRU in the euro area: estimates and assessment. Maaliskuu 2000.
- 18 Iacoviello M., House prices and the macroeconomy in Europe: results from a structural VAR analysis. Huhtikuu 2000.
- 19 Detken C. ja Hartmann P., The euro and international capital markets. Huhtikuu 2000.
- 20 De Bandt O. ja Mongelli F. P., Convergence of fiscal policies in the euro area. Toukokuu 2000.
- 21 Ehrmann M., Firm size and monetary policy transmission: evidence from German business survey data. Toukokuu 2000.
- 22 Holthausen C. ja Rønde T., Regulating access to international large-value payment systems. Kesäkuu 2000.
- 23 Cho I.-K. ja Sargent T. J., Escaping Nash inflation. Kesäkuu 2000.
- 24 Smets F., What horizon for price stability. Heinäkuu 2000.
- 25 Schellekens P., Caution and conservatism in the making of monetary policy. Heinäkuu 2000.
- 26 Winkler B., Which kind of transparency? On the need for clarity in monetary policy-making. Elokuu 2000.

- 27 Camacho M. ja Perez-Quiros G., This is what the US leading indicators lead. Elokuu 2000.
- 28 Ellison M. ja Valla N., Learning, uncertainty and central bank activism in an economy with strategic interactions. Elokuu 2000.
- 29 Fabiani S., Locarno A., Oneto G. ja Sestito P., The sources of unemployment fluctuations: an empirical application to the Italian case. Syyskuu 2000.
- 30 Coenen G. ja Wieland V., A small estimated euro area model with rational expectations and nominal rigidities. Syyskuu 2000.
- 31 Gropp R. ja Kostial K., The disappearing tax base: is foreign direct investment eroding corporate income taxes? Syyskuu 2000.
- 32 De Fiore F., Can indeterminacy explain the short-run non-neutrality of money? Syyskuu 2000.
- 33 Trecroci C. ja Vega J. L., The information content of M3 for future inflation in the euro area. Lokakuu 2000.
- 34 Castrén O. ja Takalo T., Capital market development, corporate governance and the credibility of exchange rate pegs. Lokakuu 2000.
- 35 De Bandt O. ja Hartman P., Systemic Risk: A survey. Marraskuu 2000.
- 36 Morana C., Measuring core inflation in the euro area. Marraskuu 2000.
- 37 Vermeulen P., Business fixed investment: evidence of a financial accelerator in Europe. Marraskuu 2000.
- 38 De Fiore F., The optimal inflation tax when taxes are costly to collect. Marraskuu 2000.
- 39 Brand C. ja Cassola N., A money demand system for euro area M3. Marraskuu 2000.
- 40 Mojon B., Financial structure and the interest rate channel of ECB monetary policy. Marraskuu 2000.
- 41 Geraats P. M., Why adopt transparency? The publication of central bank forecasts. Tammikuu 2001.
- 42 Fagan G., Henry J. ja Mestre R., An area-wide model (AWM) for the euro area. Tammikuu 2001.
- 43 Rodriguez Palenzuela D., Sources of economic renewal: from the traditional firm to the knowledge firm. Helmikuu 2001.
- 44 Bindseil U. ja Seitz F., The supply and demand for Eurosystem deposits – The first 18 months. Helmikuu 2001.
- 45 Camba-Méndez G. ja Kapetanios G., Testing the rank of the Hankel Matrix: a statistical approach. Maaliskuu 2001.
- 46 Cassola N. ja Luís J. B., A two-factor model of the German term structure of interest rates. Maaliskuu 2001.
- 47 Gropp R. ja Vesala J., Deposit insurance and moral hazard: does the counterfactual matter? Maaliskuu 2001.
- 48 Fratzscher M., Financial market integration in Europe: on the effects of EMU on stock markets. Maaliskuu 2001.
- 49 Casares M., Business cycle and monetary policy analysis in a structural sticky-price model of the euro area. Maaliskuu 2001.
- 50 Von Wachter T., Employment and productivity growth in service and manufacturing sectors in France, Germany and the United States. Maaliskuu 2001.
- 51 Stracca L., The functional form of the demand for euro area M1. Maaliskuu 2001.
- 52 Peersman G. ja Smets F., Are the effects of monetary policy in the euro area greater in recessions than in booms? Maaliskuu 2001.
- 53 Vega J.-L. ja Wynne M. A., An evaluation of some measures of core inflation for the euro area. Huhtikuu 2001.
- 54 Camba-Méndez G. ja Rodriguez Palenzuela D., Assessment criteria for output gap estimates. Huhtikuu 2001.

- 55 Calza A., Gartner G. ja Sousa J., Modelling the demand for loans to the private sector in the euro area. Huhtikuu 2001.
- 56 Faia E., Stabilization policy in a two country model and the role of financial frictions. Huhtikuu 2001.
- 57 Fabiani S. ja Rodriguez Palenzuela D., Model-based indicators of labour market rigidity. Huhtikuu 2001.
- 58 Pérez-Quirós G. ja Timmermann A., Business cycle asymmetries in stock returns: evidence from higher order moments and conditional densities. Huhtikuu 2001.
- 59 Ehrmann M. ja Smets F., Uncertain potential output: implications for monetary policy. Huhtikuu 2001.
- 60 Angelini E., Henry J. ja Mestre R., A multi-country trend indicator for euro area inflation: computation and properties. Huhtikuu 2001.
- 61 Angelini E., Henry J. ja Mestre R., Diffusion index-based inflation forecasts for the euro area. Huhtikuu 2001.
- 62 Camba-Méndez G. ja Kapetanios G., Spectral based methods to identify common trends and common cycles. Huhtikuu 2001.
- 63 Nicoletti Altimari S., Does money lead inflation in the euro area? Toukokuu 2001.
- 64 Anderton R. ja Skudelny F., Exchange rate volatility and euro area imports. Toukokuu 2001.
- 65 Fabiani S. ja Mestre R., A system approach for measuring the euro area NAIRU. Toukokuu 2001.
- 66 Brousseau V. ja Scacciavillani F., Can short-term foreign exchange volatility be predicted by the Global Hazard Index? Kesäkuu 2001.
- 67 Pérez-Quirós G. ja Rodriguez Mendizábal H. R., The daily market for funds in Europe: has something changed with the EMU? Kesäkuu 2001.
- 68 Levin A., Wieland V. ja Williams J. C., The performance of forecast-based monetary policy rules under model uncertainty. Heinäkuu 2001.
- 69 Gaspar V., Pérez-Quirós G. ja Sicilia J., The ECB monetary policy strategy and the money market. Heinäkuu 2001.
- 70 Bindseil U., Central bank forecasts of liquidity factors: quality, publication and the control of the overnight rate. Heinäkuu 2001.
- 71 Hartmann P., Straetmans S. ja de Vries C. G., Asset market linkages in crisis periods. Heinäkuu 2001.
- 72 Corvoisier S. ja Gropp R., Bank concentration and retail interest rates. Heinäkuu 2001.
- 73 Ehrmann M. ja Worms A., Interbank lending and monetary policy transmission – evidence for Germany. Heinäkuu 2001.
- 74 Freixas X. ja Holthausen C., Interbank market integration under asymmetric information. Elokuu 2001.
- 75 Manganelli S. ja Engle R. F., Value at risk models in finance. Elokuu 2001.
- 76 Gropp R. ja Richards A. J., Rating agency actions and the pricing of debt and equity of European banks: what can we infer about private sector monitoring of bank soundness? Elokuu 2001.
- 77 Bouthevillain C., Cour-Thimann P., van den Dool G., Hernández de Cos P., Langenus G., Mohr M., Momigliano S. ja Tujula M., Cyclically adjusted budget balances: An alternative approach. Syyskuu 2001.
- 78 Mojon B., Smets F. ja Vermeulen P., Investment and monetary policy in the euro area. Syyskuu 2001.
- 79 Stracca L., Does liquidity matter? Properties of a synthetic divisia monetary aggregate in the euro area. Lokakuu 2001.

- 80 Hartmann P, Manna M. ja Manzanares A., The microstructure of the euro money market. Lokakuu 2001.
- 81 Morgan J. ja Mourougane A., What can changes in structural factors tell us about unemployment in Europe? Lokakuu 2001.
- 82 Hendry D. ja Clements M. P., Economic forecasting: some lessons from recent research. Lokakuu 2001.
- 83 Wallis K. F., Chi-squared tests of interval and density forecasts, and the Bank of England's fan charts. Marraskuu 2001.
- 84 Coenen G., Levin A. ja Wieland V., Data uncertainty and the role of money as an information variable for monetary policy. Marraskuu 2001.
- 85 Maeso-Fernandez F., Osbat C. ja Schnatz B., Determinants of the euro real effective exchange rate: a BEER/PEER approach. Marraskuu 2001.
- 86 Beeby M., Hall S. G. ja Henry S. B., Rational expectations and near rational alternatives: How best to form expectations. Marraskuu 2001.
- 87 Boissay F., Credit rationing, output gap, and business cycles. Marraskuu 2001.
- 88 Kilian L. ja Taylor M. P., Why is it so difficult to beat the random walk forecast of exchange rates? Marraskuu 2001.
- 89 Brousseau V. ja Detken C., Monetary policy and fears of financial instability. Marraskuu 2001.
- 90 Lambrecht S., Michel P. ja Vidal J.-P., Public pensions and growth. Marraskuu 2001.
- 91 Peersman G. ja Smets F., The monetary transmission mechanism in the euro area: more evidence from VAR analysis. Joulukuu 2001.
- 92 Majon B. ja Peersman G., AVAR description of the effects of the monetary policy in the individual countries of the euro area. Joulukuu 2001.
- 93 McAdam P. ja Morgan J., The monetary transmission mechanism at the euro area level: issues and results using structural macroeconomic models. Joulukuu 2001.
- 94 Van Els P., Locarno A., Morgan J. ja Villette J.-P., Monetary policy transmission in the euro area: what do aggregate and national structural models tell us? Joulukuu 2001.
- 95 Agresti A.-M. ja Mojon B., Some stylised facts on the euro area business cycle. Joulukuu 2001.
- 96 Worms A., The reaction of bank lending to monetary policy measures in Germany. Joulukuu 2001.
- 97 Kaufmann S., Asymmetries in bank lending behaviour. Austria during the 1990s. Joulukuu 2001.
- 98 De Haan L., The credit channel in the Netherlands: evidence from bank balance sheets. Joulukuu 2001.
- 99 Hernando I. ja Martínez-Pagés J., Is there a bank lending channel of monetary policy in Spain? Joulukuu 2001.
- 100 Topi J. ja Vilmunen J., Transmission of monetary policy shocks in Finland: evidence from bank level data on loans. Joulukuu 2001.
- 101 Loupias C., Savignac F. ja Sevestre P., Monetary policy and bank lending in France: are there asymmetries? Joulukuu 2001.
- 102 Farinha L. ja Robalo Marques C., The bank lending channel of monetary policy: identification and estimation using Portuguese micro bank data. Joulukuu 2001.
- 103 Gambacorta L., Bank-specific characteristics and monetary policy transmission: the case of Italy. Joulukuu 2001.
- 104 Brissimis S. N., Kamberoglou N. C. ja Simigiannis G. T., Is there a bank lending channel of monetary policy in Greece? Evidence from bank level data. Joulukuu 2001.
- 105 Ehrmann M., Gambacorta L., Martínez-Pagés J., Sevestre P. ja Worms A., Financial systems and the role of banks in monetary policy transmission in the euro area. Joulukuu 2001.

- 106 Chatelain J.-B. ja Tiomo A., Investment, the cost of capital, and monetary policy in the nineties in France: a panel data investigation. Joulukuu 2001.
- 107 Butzen P., Fuss C. ja Vermeulen P., The interest rate and credit channel in Belgium: an investigation with micro-level firm data. Joulukuu 2001.
- 108 Valderrama M., Credit channel and investment behaviour in Austria: a micro econometric approach. Joulukuu 2001.
- 109 Von Kalckreuth U., Monetary transmission in Germany: new perspectives on financial constraints and investment spending. Joulukuu 2001.
- 110 Gaiotti E. ja Generale A., Does monetary policy have asymmetric effects? A look at the investment decisions of Italian firms. Joulukuu 2001.
- 111 Lünnemann P. ja Mathä T., Monetary transmission: empirical evidence from Luxembourg firm level data. Joulukuu 2001.
- 112 Chatelain J.-B., Generale A., Hernando I., von Kalckreuth U. ja Vermeulen P., Firm investment and monetary transmission in the euro area. Joulukuu 2001.
- 113 Bean C., Larsen J. ja Nikolov K., Financial frictions and the monetary transmission mechanism: theory, evidence and policy implications. Tammikuu 2002.
- 114 Angeloni I., Kashyap A., Mojon B. ja Terlizzese D., Monetary transmission in the euro area: where do we stand? Tammikuu 2002.
- 115 Orphanides A., Monetary policy rules, macroeconomic stability and inflation: a view from the trenches. Joulukuu 2001.
- 116 Hoffmann J. ja Kurz C., Rent indices for housing in West Germany 1985 to 1998. Tammikuu 2002.
- 117 Bover O. ja Velilla P., Hedonic house prices without characteristics: the case of new multiunit housing. Tammikuu 2002.
- 118 Tomat G. M., Durable goods, price indexes and quality change: an application to automobile prices in Italy, 1988–98. Tammikuu 2002.
- 119 Cassola N. ja Morana C., Monetary policy and the stock market in the euro area. Tammikuu 2002.
- 120 Honkapohja S. ja Mitra K., Learning stability in economics with agents. Tammikuu 2002.
- 121 Beyer A. ja Farmer R. E. A., Natural rate doubts. Helmikuu 2002.
- 122 Vijselaar F. ja Albers R., New technologies and productivity growth in the euro area. Helmikuu 2002.
- 123 Tabakis E. ja Vinci A., Analysing and combining multiple credit assessments of financial institutions. Helmikuu 2002.
- 124 Evans G. W. ja Honkapohja S., Monetary policy, expectations and commitment. Helmikuu 2002.
- 125 Manganelli S., Duration, volume and volatility impact of trades. Helmikuu 2002.
- 126 Monnet C. ja Quintin E., Optimal contracts in a dynamic costly state verification model. Helmikuu 2002.
- 127 Honkapohja S. ja Mitra K., Performance of monetary policy with internal central bank forecasting. Helmikuu 2002.
- 128 Smets F. ja Wouters R., Openness, imperfect exchange rate pass-through and monetary policy. Maaliskuu 2002.
- 129 Al-Nowaihi A. ja Stracca L., Non-standard central bank loss functions, skewed risks and certainty equivalence. Maaliskuu 2002.
- 130 Diewert E., Harmonized indexes of consumer prices: their conceptual foundations. Maaliskuu 2002.

- 131 Wynne M.A. ja Rodríguez-Palenzuela D., Measurement bias in the HICP: what do we know, and what do we need to know? Maaliskuu 2002.
- 132 Arratibel O., Rodríguez-Palenzuela D. ja Thimann C., Inflation dynamics and dual inflation in accession countries: a "new Keynesian" perspective. Maaliskuu 2002.
- 133 Mourougane A. ja Roma M., Can confidence indicators be useful to predict short-term real GDP growth? Maaliskuu 2002.
- 134 Bode B. ja Van Dalen J., The cost of private transportation in the Netherlands, 1992–99. Maaliskuu 2002.
- 135 De Fiore F. ja Teles P., The optimal mix of taxes on money, consumption and income. Huhtikuu 2002.
- 136 De Bondt G., Retail bank interest rate pass-through: new evidence at the euro area level. Huhtikuu 2002.
- 137 Bindseil U., Equilibrium bidding in the Eurosystem's open market operations. Huhtikuu 2002.
- 138 Mongelli F. P., "New" views on the optimum currency area theory: what is EMU telling us? Huhtikuu 2002.
- 139 Fratzscher M., On currency crises and contagion. Huhtikuu 2002.
- 140 Casares M., Price setting and the steady-state effects of inflation. Toukokuu 2002.
- 141 Eschenbach F. ja Schuknecht L., Asset prices and fiscal balances. Toukokuu 2002.
- 142 Cabrero A., Camba-Mendez G., Hirsch A. ja Nieto F., Modelling the daily banknotes in circulation in the context of the liquidity management of the European Central Bank. Toukokuu 2002.
- 143 Blow L. ja Crawford I., A non-parametric method for valuing new goods. Toukokuu 2002.
- 144 Silver M. ja Heravi S., A failure in the measurement of inflation: results from a hedonic and matched experiment using scanner data. Toukokuu 2002.
- 145 Bussiere M. ja Fratzscher M., Towards a new early warning system of financial crises. Toukokuu 2002.
- 146 Carletti E. ja Hartmann P., Competition and stability: what's special about banking? Toukokuu 2002.
- 147 Casares M., Time-to-build approach in a sticky price, sticky wage optimizing monetary model. Toukokuu 2002.
- 148 Brousseau V., The functional form of yield curves. Toukokuu 2002.
- 149 Willman A. ja Estrada A., The Spanish block of the ESCB multi-country model. Toukokuu 2002.
- 150 Gropp R., Vesala J. ja Vulpes G., Equity and bond market signals as leading indicators of bank fragility. Kesäkuu 2002.
- 151 Canova F., G7 inflation forecasts. Kesäkuu 2002.
- 152 Camba-Mendez G. ja Lamo A., Short-term monitoring of fiscal policy discipline. Kesäkuu 2002.
- 153 Willman A., Euro area production function and potential output: a supply side system approach. Kesäkuu 2002.
- 154 Fratzscher M., The euro bloc, the dollar bloc and the yen bloc: how much monetary policy independence can exchange rate flexibility buy in an interdependent world? Kesäkuu 2002.
- 155 Jimeno J. F. ja Rodríguez-Palenzuela D., Youth unemployment in the OECD: demographic shifts, labour market institutions, and macroeconomic shocks. Kesäkuu 2002.
- 156 Pérez J. J. ja Hiebert P., Identifying endogenous fiscal policy rules for macroeconomic models. Heinäkuu 2002.
- 157 Nyborg K. G., Bindseil U. ja Strebulaev I. A., Bidding and performance in repo auctions: evidence from ECB open market operations. Heinäkuu 2002.

- 158 Sakellaris P. ja Wilson D. J., Quantifying embodied technological change. Heinäkuu 2002.
- 159 Monnet C., Optimal public money. Heinäkuu 2002.
- 160 Detken C., Dieppe A., Henry J., Marin C. ja Smets F., Model uncertainty and the equilibrium value of the real effective euro exchange rate. Heinäkuu 2002.
- 161 Stracca L., The optimal allocation of risks under prospect theory. Heinäkuu 2002.
- 162 Krogstrup S., Public debt asymmetries: the effect on taxes and spending in the European Union. Elokuu 2002.
- 163 Forsells M. ja Kenny G., The rationality of consumers' inflation expectations: survey-based evidence for the euro area. Elokuu 2002.
- 164 De Bondt G., Euro area corporate debt securities market: first empirical evidence. Elokuu 2002.
- 165 Peersman G. ja Smets F., The industry effects of monetary policy in the euro area. Elokuu 2002.
- 166 Beetsma R. M. W. J. ja Jensen H., Monetary and fiscal policy interactions in a micro-founded model of a monetary union. Elokuu 2002.
- 167 Faust J., Rogers J. H., Swanson E. ja Wright J. H., Identifying the effects of monetary policy shocks on exchange rates using high frequency data. Elokuu 2002.
- 168 Perotti R., Estimating the effects of fiscal policy in OECD countries. Elokuu 2002.
- 169 Onatski A. ja Williams N., Modelling model uncertainty. Elokuu 2002.
- 170 Mankiw G. ja Reis R., What measure of inflation should a central bank target? Elokuu 2002.
- 171 Smets F. ja Wouters R., An estimated stochastic dynamic general equilibrium model of the euro area. Elokuu 2002.
- 172 Jonker N., Constructing quality-adjusted price indices: a comparison of hedonic and discrete choice models. Syyskuu 2002.
- 173 De Fiore F. ja Liu Z., Openness and equilibrium determinacy under interest rate rules. Syyskuu 2002.
- 174 Sutherland A., International monetary policy co-ordination and financial market integration. Syyskuu 2002.
- 175 Gilchrist S., Hairault J. O. ja Kempf H., Monetary policy and the financial accelerator in a monetary union. Syyskuu 2002.
- 176 Corsetti G. ja Dedola L., Macroeconomics of international price discrimination. Syyskuu 2002.
- 177 Bacchetta P. ja van Wincoop E., A theory of the currency denomination of international trade. Syyskuu 2002.
- 178 Benigno P. ja López-Salido J. D., Inflation persistence and optimal monetary policy in the euro area. Syyskuu 2002.
- 179 Erceg C. J. ja Levin A. T., Optimal monetary policy with durable and non-durable goods. Syyskuu 2002.
- 180 Duarte M. ja Wolman A. L., Regional inflation in a currency union: fiscal policy versus fundamentals. Syyskuu 2002.
- 181 Coenen G. ja Wieland V., Inflation dynamics and international linkages: a model of the United States, the euro area and Japan. Syyskuu 2002.
- 182 Rünstler G., The information content of real-time output gap estimates: an application to the euro area. Syyskuu 2002.
- 183 Faia E., Monetary policy in a world with different financial systems. Lokakuu 2002.
- 184 Holthausen C. ja Rochet J.-C., Efficient pricing of large-value interbank payment systems. Lokakuu 2002.

- 185 Dorrucchi E., Firpo S., Fratzscher M. ja Mongelli F. P., European integration: what lessons for other regions? The case of Latin America. Lokakuu 2002.
- 186 Manna M., Using money market rates to assess the alternatives of fixed versus variable rate tenders: the lesson from 1989–98 data for Germany. Lokakuu 2002.
- 187 Uribe M., A fiscal theory of sovereign risk. Lokakuu 2002.
- 188 Grüner H. P., Should central banks really be flexible? Lokakuu 2002.
- 189 Hiebert P., Pérez J. J. ja Rostagno M., Debt reduction and automatic stabilisation. Lokakuu 2002.
- 190 Yates T., Monetary policy and the zero bound to interest rates: a review. Lokakuu 2002.
- 191 Schuknecht L. ja Eschenbach F., The fiscal costs of financial instability revisited. Marraskuu 2002.
- 192 Perez-Quiros G. ja Sicilia J., Is the European Central Bank (and the United States Federal Reserve) predictable? Marraskuu 2002.
- 193 Marín J., Sustainability of public finances and automatic stabilisation under a rule of budgetary discipline. Marraskuu 2002.
- 194 Manganeli S., Ceci V. ja Vecchiato W., Sensitivity analysis of volatility: a new tool for risk management. Marraskuu 2002.
- 195 Inoue A. ja Kilian L., In-sample or out-of-sample tests of predictability: which one should we use? Marraskuu 2002.
- 196 Gonçalves S. ja Kilian L., Bootstrapping autoregressions with conditional heteroskedasticity of unknown form. Marraskuu 2002.
- 197 Ewerhart C., A model of the Eurosystem's operational framework for monetary policy implementation. Marraskuu 2002.
- 198 Andersen A. B. ja Wagener T., Extracting risk-neutral probability densities by fitting implied volatility smiles: some methodological points and an application to the 3M EURIBOR futures option prices. Joulukuu 2002.
- 199 Werner T. ja Upper C., Time variation in the tail behaviour of bund futures returns. Joulukuu 2002.
- 200 Ehrmann M. ja Fratzscher M., Interdependence between the euro area and the United States: what role for EMU? Joulukuu 2002.
- 201 Batini N., Euro area inflation persistence. Joulukuu 2002.
- 202 Calza A., Manrique M. ja Sousa J., Aggregate loans to the euro area private sector. Tammikuu 2003.
- 203 Fielding D. ja Stracca L., Myopic loss aversion, disappointment aversion and the equity premium puzzle. Tammikuu 2003.
- 204 Capiello L., Engle R. F. ja Sheppard K., Asymmetric dynamics in the correlations of global equity and bond returns. Tammikuu 2003.
- 205 Mercereau B., Real exchange rate in an inter-temporal n-country-model with incomplete markets. Tammikuu 2003.
- 206 Gerdesmeier D. ja Roffia B., Empirical estimates of reaction functions for the euro area. Tammikuu 2003.
- 207 Würtz F. R., A comprehensive model on the euro overnight rate. Tammikuu 2003.
- 208 Ang A. ja Maddaloni A., Do demographic changes affect risk premiums? Evidence from international data. Tammikuu 2003.
- 209 Cossin D., Huang Z., Aunon-Nerin D. ja González F., A framework for collateral risk control determination. Tammikuu 2003.
- 210 Schmitt-Grohé S. ja Uribe M., Anticipated Ramsey reforms and the uniform taxation principle: the role of international financial markets. Tammikuu 2003.

- 211 Michel P. ja Vidal J.P., Self-control and savings. Tammikuu 2003.
- 212 Glatzer E. ja Scheicher M., Modelling the implied probability of stock market movements. Tammikuu 2003.
- 213 Fabiani S. ja Morgan J., Aggregation and euro area Phillips curves. Helmikuu 2003.
- 214 Inoue A. ja Kilian L., On the selection of forecasting models. Helmikuu 2003.
- 215 Gleich H., Budget institutions and fiscal performance in central and eastern European countries. Helmikuu 2003.
- 216 Ca' Zorzi M. ja De Santis R.A., The admission of accession countries to an enlarged monetary union: a tentative assessment. Helmikuu 2003.
- 217 Messina J., The role of product market regulations in the process of structural change. Maaliskuu 2003.
- 218 Coenen G. ja Wieland V., The zero-interest-rate bound and the role of the exchange rate for monetary policy in Japan. Maaliskuu 2003.
- 219 Anderton B., Extra-euro area manufacturing import prices and exchange rate pass-through. Maaliskuu 2003.
- 220 Ruta M., The allocation of competencies in an international union: a positive analysis. Huhtikuu 2003.
- 221 Durré A., Evjen S. ja Pilegaard R., Estimating risk premia in money market rates. Huhtikuu 2003.
- 222 Adam K. ja Padula M., Inflation dynamics and subjective expectations in the United States. Huhtikuu 2003.
- 223 Adam K., Optimal monetary policy with imperfect common knowledge. Huhtikuu 2003.
- 224 Osbat C., Rüffer R. ja Schnatz B., The rise of the yen vis-à-vis the ("synthetic") euro: is it supported by economic fundamentals? Huhtikuu 2003.
- 225 Osbat C., Vijselaar F. ja Schnatz B., Productivity and the ("synthetic") euro-dollar exchange rate. Huhtikuu 2003.
- 226 Kilian L. ja Manganelli S., The central banker as a risk manager: quantifying and forecasting inflation risks. Huhtikuu 2003.
- 227 Monacelli T., Monetary policy in a low pass-through environment. Huhtikuu 2003.
- 228 Klaeffering M., Monetary policy shocks – a non-fundamental look at the data. Toukokuu 2003.
- 229 Surico P., How does the ECB target inflation? Toukokuu 2003.
- 230 Hartmann P., Maddaloni A. ja Manganelli S., The euro area financial system: structure, integration and policy initiatives. Toukokuu 2003.
- 231 Coenen G., Orphanides A. ja Wieland V., Price stability and monetary policy effectiveness when nominal interest rates are bounded at zero. Toukokuu 2003.
- 232 Castelnuovo E., Describing the Fed's conduct with Taylor rules: is interest rate smoothing important? Toukokuu 2003.
- 233 Giammarioli N. ja Valla N., The natural real rate of interest in the euro area. Toukokuu 2003.
- 234 León-Ledesma M. ja McAdam P., Unemployment, hysteresis and transition. Toukokuu 2003.
- 235 Cassola N. ja Morana C., Volatility of interest rates in the euro area: evidence from high frequency data. Kesäkuu 2003.
- 236 Rich G., Swiss monetary targeting 1974–1996: the role of internal policy analysis. Kesäkuu 2003.
- 237 Castrén O., Miller M. ja Stiegert R., Growth expectations, capital flows and international risk sharing. Kesäkuu 2003.
- 238 Anderton R., Baldwin R. E. ja Taglioni D., The impact of monetary union on trade prices. Kesäkuu 2003.

- 239 Denhaan W. J., Temporary shocks and unavoidable transitions to a high-unemployment regime. Kesäkuu 2003.
- 240 Angeloni I. ja Ehrmann M., Monetary policy transmission in the euro area: any changes after EMU? Heinäkuu 2003.
- 241 Detken C. ja Gaspar V., Maintaining price stability under free-floating: a fearless way out of the corner? Heinäkuu 2003.
- 242 Afonso A., Schuknecht L. ja Tanzi V., Public sector efficiency: an international comparison. Heinäkuu 2003.
- 243 Hahn E., Pass-through of external shocks to euro area inflation. Heinäkuu 2003.
- 244 Ejerskov S., Martin Moss C. ja Stracca L., How does the ECB allot liquidity in its weekly main refinancing operations? A look at the empirical evidence. Heinäkuu 2003.
- 245 Holthausen C. ja Monnet C., Money and payments: a modern perspective. Heinäkuu 2003.
- 246 De Ávila Torrijos D. R. ja Strauch R., Public finances and long-term growth in Europe – evidence from a panel data analysis. Heinäkuu 2003.
- 247 Hubrich K., Forecasting euro area inflation: does aggregating forecasts by HICP component improve forecast accuracy? Elokuu 2003.
- 248 Engel C. ja West K. D., Exchange rates and fundamentals. Elokuu 2003.
- 249 Zaghini A., Trade advantages and specialisation dynamics in acceding countries. Elokuu 2003.
- 250 Angeloni I., Coenen G. ja Smets F., Persistence, the transmission mechanism and robust monetary policy. Elokuu 2003.
- 251 Willman A., Consumption, habit persistence, imperfect information and the lifetime budget constraint. Elokuu 2003.
- 252 Angelini E., Henry J. ja Marcellino M., Interpolation and backdating with a large information set. Elokuu 2003.
- 253 Dewald W. G., Bond market inflation expectations and longer-term trends in broad monetary growth and inflation in industrial countries, 1880–2001. Syyskuu 2003.
- 254 Brand C., Reimers H.-E. ja Seitz F., Forecasting real GDP: what role for narrow money? Syyskuu 2003.
- 255 Bruggeman A., Donati P. ja Warne A., Is the demand for euro area M3 stable? Syyskuu 2003.
- 256 Gerling K., Grüner H. P., Kiel A. ja Schulte E., Information acquisition and decision making in committees: a survey. Syyskuu 2003.
- 257 Klaeffling M. ja Lehman Brothers, Macroeconomic modelling of monetary policy. Syyskuu 2003.
- 258 Gerlach-Kristen P., Interest rate reaction functions and the Taylor rule in the euro area. Syyskuu 2003.
- 259 Catenaro M. ja Vidal J.-P., Implicit tax co-ordination under repeated policy interactions. Syyskuu 2003.
- 260 Barnett W. A., Aggregation-theoretic monetary aggregation over the euro area, when countries are heterogeneous. Syyskuu 2003.
- 261 Calza A. ja Sousa J., Why has broad money demand been more stable in the euro area than in other economies? A literature review. Syyskuu 2003.
- 262 Donati P., Indeterminacy of rational expectations equilibria in sequential financial markets. Syyskuu 2003.
- 263 Ciccarelli M. ja Rebucci A., Measuring contagion with a Bayesian, time-varying coefficient model. Syyskuu 2003.
- 264 Bruggeman A. ja Donnay M., A monthly monetary model with banking intermediation for the euro area. Syyskuu 2003.
- 265 McAdam P. ja Willman A., New Keynesian Phillips Curves: a reassessment using euro area data. Syyskuu 2003.

- 266 De Ávila D. R., Finance and growth in the EU: new evidence from the liberalisation and harmonisation of the banking industry. Syyskuu 2003.
- 267 Süppel R., Comparing economic dynamics in the EU and CEE accession countries. Syyskuu 2003.
- 268 Angeloni I., Kashyap A. K., Mojon B. ja Terlizzese D., The output composition puzzle: a difference in the monetary transmission mechanism in the euro area and the US. Syyskuu 2003.
- 269 Coenen G., Zero lower bound: is it a problem in the euro area? Syyskuu 2003.
- 270 Coenen G., Downward nominal wage rigidity and the long-run Phillips curve: simulation-based evidence for the euro area. Syyskuu 2003.
- 271 Giammarioli N., Indeterminacy and search theory. Syyskuu 2003.
- 272 Klaeffling M. ja López Pérez V., Inflation targets and the liquidity trap. Syyskuu 2003.
- 273 Castelnuovo E., Nicoletti-Altimari S. ja Rodriguez-Palenzuela D., Definition of price stability, range and point inflation targets: the anchoring of long-term inflation expectations. Syyskuu 2003.
- 274 Hördahl P. ja Vestin D., Interpreting implied risk neutral densities: the role of risk premia. Syyskuu 2003.
- 275 Beyer A. ja Farmer R., Identifying the monetary transmission mechanism using structural breaks. Syyskuu 2003.
- 276 Rünstler G., Short-term estimates of euro area real GDP by means of monthly data. Syyskuu 2003.
- 277 Beyer A. ja Farmer R., On the indeterminacy of determinacy and indeterminacy. Syyskuu 2003.
- 278 Palenzuela D. R., Camba-Méndez G. ja García J. Á., Relevant economic issues concerning the optimal rate of inflation. Syyskuu 2003.
- 279 Benigno G. ja Benigno P., Designing targeting rules for international monetary policy co-operation. Lokakuu 2003.
- 280 Klump R., Inflation, factor substitution and growth. Lokakuu 2003.
- 281 De Arcangelis G. ja Lamartina S., Identifying fiscal shocks and policy regimes in OECD countries. Lokakuu 2003.
- 282 Koepl T.V., Optimal dynamic risk sharing when enforcement is a decision variable. Lokakuu 2003.
- 283 McAdam P., The United States, Japan and the euro area: comparing business-cycle features. Marraskuu 2003.
- 284 Yetman J., The credibility of the monetary policy 'free lunch'. Marraskuu 2003.
- 285 Annicchiarico B., Government deficits, wealth effects and the price level in an optimising model. Marraskuu 2003.
- 286 Kaltenhaeuser B., Country and sector-specific spillover effects in the euro area, the United States and Japan. Marraskuu 2003.
- 287 Łyziak T., Consumer inflation expectations in Poland. Marraskuu 2003.
- 288 Monti F.V., Implementing optimal control in cointegrated I(1) structural VAR models. Marraskuu 2003.
- 289 Lombardo G. ja Sutherland A., Monetary and fiscal interactions in open economies. Marraskuu 2003.
- 290 Coenen G., Inflation persistence and robust monetary policy design. Marraskuu 2003.
- 291 Surico P., Measuring the time-inconsistency of US monetary policy. Marraskuu 2003.
- 292 Carletti E., Hartmann P. ja Spagnolo G., Bank mergers, competition and liquidity. Marraskuu 2003.

- 293 Felgenhauer M. ja Grüner H. P., Committees and special interests. Marraskuu 2003.
294 Moneta F., Does the yield spread predict recessions in the euro area? Joulukuu 2003.
-

Muita julkaisuja

- The TARGET service level. Heinäkuu 1998.
Report on electronic money. Elokuu 1998.
Assessment of EU securities settlement systems against the standards for their use in ESCB credit operations. Syyskuu 1998.
Money and banking statistics compilation guide. Syyskuu 1998.
Yhteinen rahapolitiikka kolmannessa vaiheessa: Yleisasiakirja EKPJ:n rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Syyskuu 1998.
Third progress report on the TARGET project. Marraskuu 1998.
Correspondent central banking model (CCBM). Joulukuu 1998.
Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1997 figures. Tammikuu 1999.
Possible effects of EMU on the EU banking systems in the medium to long term. Helmikuu 1999.
Euro area monetary aggregates: conceptual reconciliation exercise. Heinäkuu 1999.
The effects of technology on the EU banking systems. Heinäkuu 1999.
Payment systems in countries that have applied for membership of the European Union. Elokuu 1999.
Improving cross-border retail payment services: the Eurosystem's view. Syyskuu 1999.
Compendium: Säädöskokoelma. Kesäkuu 1998 – toukokuu 1999. Lokakuu 1999.
European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 1999.
Money and banking statistics compilation guide, addendum I: money market paper. Marraskuu 1999.
Money and banking statistics sector manual. Toinen painos. Marraskuu 1999.
Report on the legal protection of banknotes in the European Union Member States. Marraskuu 1999.
Correspondent central banking model (CCBM). Marraskuu 1999.
Cross-border payments in TARGET: A users' survey. Marraskuu 1999.
Money and banking statistics: Series keys for the exchange of balance sheet items time series. Marraskuu 1999.
Money and banking statistics: Handbook for the compilation of flow statistics. Joulukuu 1999.
Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1998 figures. Helmikuu 2000.
Interlinking: Data dictionary, Version 2.02. Maaliskuu 2000.
Asset prices and banking stability. Huhtikuu 2000.
EU banks' income structure. Huhtikuu 2000.
EKPJ:n kokoamat tilastotiedot. Toukokuu 2000.
Correspondent central banking model (CCBM). Heinäkuu 2000.
Yleisiä taloustilastoja koskevat Euroopan keskuspankin tilastovaatimukset. Elokuu 2000.
Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area. Elokuu 2000.
Improving cross-border retail payment services. Syyskuu 2000.
Statistical treatment of the Eurosystem's international reserves. Lokakuu 2000.
European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 2000.
Information guide for credit institutions using TARGET. Marraskuu 2000.
Yhteinen rahapolitiikka kolmannessa vaiheessa: Yleisasiakirja eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Marraskuu 2000.

EU banks' margins and credit standards. Joulukuu 2000.

Mergers and acquisitions involving the EU banking industry: facts and implications. Joulukuu 2000.

Vuosikertomus Euroopan keskuspankin petostentorjuntakomitean toiminnasta. Tammikuu 2001.

Cross-border use of collateral: A user's survey. Helmikuu 2001.

Price effects of regulatory reform in selected network industries. Maaliskuu 2001.

Keskuspankkien rooli rahoitusvalvonnassa. Maaliskuu 2001.

Money and banking statistics in the accession countries: Methodological Manual. Huhtikuu 2001.

TARGET: Annual Report. Toukokuu 2001.

A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises. Kesäkuu 2001.

Payment and securities settlement systems in the European Union. Kesäkuu 2001.

Why price stability? Kesäkuu 2001.

The euro bond market. Heinäkuu 2001.

The euro money market. Heinäkuu 2001.

The euro equity markets. Elokuu 2001.

EKP:n rahapolitiikka. Elokuu 2001.

Monetary analysis: tools and applications. Elokuu 2001.

Review of the international role of the euro. Syyskuu 2001.

The Eurosystem's policy line with regard to consolidation in central counterparty clearing. Syyskuu 2001.

Provisional list of MFIs of the accession countries (as at the end of December 2000). Lokakuu 2001.

TARGET: the Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system – update 2001. Marraskuu 2001.

European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 2001.

Fair value accounting in the banking sector. Marraskuu 2001.

Towards an integrated infrastructure for credit transfers in euro. Marraskuu 2001.

Accession countries: balance of payments / international investment position statistical methods. Helmikuu 2002.

List of Monetary Financial Institutions subject to minimum reserves. Helmikuu 2002.

Labour market mismatches in euro area countries. Maaliskuu 2002.

Compendium: Säädöskokoelma. Kesäkuu 1998 – joulukuu 2001. Maaliskuu 2002.

Evaluation of the 2002 cash changeover. Huhtikuu 2002.

TARGET: Annual Report 2001. Huhtikuu 2002.

Yhteinen rahapolitiikka euroalueella: Yleisasiakirja eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Huhtikuu 2002.

Euroopan keskuspankin petostentorjuntakomitean toimintakertomus. Tammikuu 2001 – helmikuu 2002. Toukokuu 2002.

Developments in banks' liquidity profile and management. Toukokuu 2002.

Talletus- ja ottoautomaattien käyttöä koskevat eurojärjestelmän ohjeet luottolaitoksille ja muille euroalueella sijaitseville laitoksille, joiden toimintaan kuuluu seteleiden lajittelu ja jakelu suurelle yleisölle. Toukokuu 2002.

Bond markets and long-term interest rates in European Union accession countries. Kesäkuu 2002.

TARGET minimum common performance features of RTGS systems within TARGET as at November 2001. Kesäkuu 2002.

TARGET Interlinking data dictionary as at November 2001. Kesäkuu 2002.

TARGET Interlinking specification as at November 2001. Kesäkuu 2002.

TARGET Interlinking user requirement as at November 2001. Kesäkuu 2002.

Task force on portfolio investment collection systems, Final Report. Kesäkuu 2002.

Measurement issues in European consumer price indices and the conceptual framework of the HICP. Heinäkuu 2002.

Payment and securities settlement systems in the European Union: Addendum incorporating 2000 figures. Heinäkuu 2002.

Financial Sectors in EU Accession Countries. Elokuu 2002.

Payment and securities settlement systems in accession countries. Elokuu 2002.

Target Interlinking specification. Marraskuu 2002.

Target Interlinking data dictionary. Marraskuu 2002.

Guidance Notes to Regulation ECB/2001/13 on the MFI balance sheet statistics. Marraskuu 2002.

Structural analysis of the EU banking sector. Marraskuu 2002.

European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 2002.

Review of the international role of the euro. Joulukuu 2002.

Euro Money Market Study 2001 (MOC). Joulukuu 2002.

EU banking sector stability. Helmikuu 2003.

List of monetary financial institutions and institutions subject to minimum reserves. Helmikuu 2003.

Review of the foreign exchange market structure. Maaliskuu 2003.

Structural factors in the EU housing markets. Maaliskuu 2003.

List of monetary financial institutions in the accession countries. Maaliskuu 2003.

Memorandum of Understanding on the exchange of information among credit registers for the benefit of reporting institutions. Maaliskuu 2003.

Memorandum of Understanding on Economic and Financial Statistics between the Directorate General Statistics of the European Central Bank and the Statistical Office of the European Communities (Eurostat). Annex 1: Share of responsibilities in the field of balance of payments and international investment position statistics. Maaliskuu 2003.

TARGET Annual Report 2002. Huhtikuu 2003.

Supplementary guidance notes concerning statistics on the holders of money market fund shares/units. Huhtikuu 2003.

Money, banking and financial market statistics in the accession countries. Methodological Manual. Vol. 1: The current definition and structure of money and banking statistics in the accession countries. Toukokuu 2003.

Money, banking and financial market statistics in the accession countries. Methodological Manual. Vol 2: Statistics on other financial intermediaries, financial markets and interest rates in the accession countries. Toukokuu 2003.

Accession countries: balance of payments/international investment position statistical methods. Toukokuu 2003.

Electronic money system security objectives according to the common criteria methodology. Toukokuu 2003.

The transformation of the European financial system. Second ECB Central Banking Conference, October 2002, Frankfurt am Main. Kesäkuu 2003.

Letter from the ECB President to the President of the Convention regarding the draft Constitutional Treaty. Kesäkuu 2003.

Developments in national supervisory structures. Kesäkuu 2003.

Euromääräisiä pieniä maksuja välittävien maksujärjestelmien yleisvalvonta. Kesäkuu 2003.

Kohti yhtenäistä euromaksualueita – Seurantaportti. Kesäkuu 2003.

Muutoksia vakuuskelpoisten ykkös- ja kakkoslistan arvopapereiden riskienhallintajärjestelmään. Heinäkuu 2003.

Information Guide for credit institutions using TARGET. Heinäkuu 2003.

ECB statistics: A brief overview. Elokuu 2003.
Portfolio investment income: Task force report. Elokuu 2003.
The New Basel Capital Accord. Elokuu 2003.
Payment and securities settlement systems in the European Union: Addendum incorporating 2001 figures. Syyskuu 2003.
Letter from the ECB President to the President of the Council of the European Union regarding the Opinion of the ECB of 19 September 2003 at the request of the Council of the European Union on the draft Treaty establishing a Constitution for Europe (CON/2003/20). 22.9.2003.
Inflation differentials in the euro area: potential causes and policy implications. Syyskuu 2003.
Correspondent central banking model (CCBM): procedures for eurosystem counterparties. Syyskuu 2003.
Bond markets and long-term interest rates in European Union accession countries / 2003 edition. Lokakuu 2003.
European Union balance of payments/ international investment position statistical methods. Marraskuu 2003.
Money Market Study 2002. Marraskuu 2003.
Background studies for the ECB's evaluation of its monetary policy strategy. Marraskuu 2003.
EU banking sector stability. Marraskuu 2003.
Structural analysis of the EU banking sector, Year 2002. Marraskuu 2003.
TARGET: the Trans-European Automated Real-Time Gross settlement Express Transfer system – update 2003. Marraskuu 2003.
TARGET2: the payment system of the Eurosystem. Marraskuu 2003.
Seasonal adjustment. Joulukuu 2003.

Esitteitä

TARGET: facts, figures, future. Syyskuu 1999.
EPM: the ECB payment mechanism. Elokuu 2000.
The euro: integrating financial services. Elokuu 2000 (painos lopussa).
TARGET. Elokuu 2000 (painos lopussa).
Euroopan keskuspankki. Huhtikuu 2001.
Eurosetelit ja -metallirahat. Toukokuu 2001.
TARGET – update 2001. Heinäkuu 2001.
The euro and the integration of financial services. Syyskuu 2001.
Euro. Yhteinen rahamme. Syyskuu 2002.

